

COLLEEN McCULLOUGH

DISCREET
SPIN

COLLEEN MC CULLOUGH

PASĂREA SPIN

Traducere de Gicuța Nistor Cobuz

Cuprins

Volumul 1

UNU 1915 – 1917 Meggie

I

II

DOI 1921 – 1928 Ralph

III

IV

V

VI

VII

TREI 1929 – 1932 Paddy.

VIII

IX

PATRU 1933 – 1938 Luke

X

XI

XII

XIII

Volumul 2

CINCI 1938 – 1953 Fee

XIV

XV

XVI

ŞASE 1954 – 1965 Dane

XVII

XVIII

ŞAPTE 1965 – 1969 Justine

XIX

„Cuprinzând trei generații și o gamă variată de emoții umane, PASĂREA SPIN este povestea familiei Cleary, care părăsește Noua Zeelandă pentru a locui la o mare fermă de oi din Australia; aici se vor țese și împleti bucuriile și tragediile, împreună cu minciunile și teroarea unui ținut răvășit de valuri de secetă, foc și inundații.

Dar, mai presus de orice, aceasta este povestea lui Meggie, care se îndrăgostește nebunește de un bărbat cu care nu se va putea căsători niciodată și povestea lui Ralph, un bărbat frumos, ale cărui ambiții îl poartă dincolo de statutul simplu de preot de parohie spre cercurile cele mai înalte ale Vaticanului – dar a cărui dragoste pentru Meggie Cleary va naște o pasiune imposibil de dominat.

Romanul începe cu anul 1915 și se termină la mai mult de o jumătate de secol mai târziu, când singura supraviețuitoare a celor trei generații, Justine, o strălucită actriță londoneză, descoperă viața și dragostea în altă emisferă, departe de locurile unde își are rădăcinile.”

AVON BOOKS

„O carte mare, minunată, emoționantă, care focalizează și este imposibil de descris”«

Boston Herald American

„Epicul este superb. Doamna McCullough analizează cu multă profunzime o largă varietate de personalități. Nicio clipă nu scade ritmul. Nicio clipă nu pierde controlul narațiunii. Sunt momente când îndrăzneala ei îți taie respirația... Este o carte pe care o citești cu o plăcere imensă, fiecare pagină te încântă și o recomanzi din inimă ca pe o «carte bună».”

London Times

„Romanul abundă într-o puternică senzitivitate față de emoția umană... dragostea devine din ce în

ce mai profundă, crește paroxistic, izbucnind în final într-un amestec de fericire și durere.”

Pittsburgh Press

„O carte frumoasă, lungă, captivantă, cea mai frumoasă bătaie a inimii, de la Rhett Butler încoace.”

The Washington Post

„O superbă operă de artă, scrisă de un povestitor înnăscut.”

King Features Syndicate

„Viața adevărată pălește în comparație cu această carte... Pasărea Spin este un epic de suflet despre violență, dragoste, credință, rădăcini de familie, pasiune, triumf, tragedie, trandafiri și spini... suferință cât pentru zece vieți... Povestea curge într-adevăr minunat spre finalul, tragic dar triumfător.”

Chicago Tribune

„O țesătură de povești de dragoste, de la o generație la alta, construcția dramatică, firul tensiunii care crește, caracterizările realiste... sunt irezistibile.”

Publishers Weekly

„Un roman extravagant, care te subjugă – dragoste, război, moarte, curaj și compasiune... o carte fascinantă.”

San Francisco Examiner

„Este o lectură perfectă... frumoasă... impresionantă... captivantă... Este acel gen de carte pentru care s-a inventat cuvântul <trăsnet>. Te ține cu sufletul la gură până la ultimul paragraf.”

Boston Globe

„Există câte ceva pentru fiecare în această carte... nu trebuie decât să o citești pentru a vă putea bucura de ea.”

United Press International

„Un fenomen publicistic de proporții epice... sex, violență, dragoste nepermisă, secrete întunecate, inocență nedreptățită, bogăție decadentă, curaj, slăbiciune, răzbunare, ură și toate celelalte trăsături umane. Personajele sunt create în mod dramatic... tensiunea povestirii crește în ritm alert; dorești cu ardoare să citești pagina următoare.”

Philadelphia Bulletin

„Extrem de plăcută... Are acel <ceva>, care apare numai atunci când povestitorul înăscut creează cu plăcere narațiunea. Te purifică, te ține încordat, trăiește.”

The New Haven Register

„Proaspăt, captivant și alert... un *potpourri* proustian al vremurilor, locurilor și oamenilor... și o poveste în stil vechi, dar încântătoare.”

Time

pentru
„sora cea mare”
Jean Easthope

Există o legendă despre o pasăre care cântă o singură dată în viață, mai dulce decât orice altă vietate de pe fața pământului. Din momentul în care-și părăsește cuibul, caută un copac cu spini și nu-și găsește odihna până nu-l află. Apoi, cântând printre ramurile sălbătice, ea se aruncă singură în spinul cel mai lung și mai ascuțit.

Și, în extazul morții, ea se înalță deasupra propriei agonii, scoțând un tril mai dulce decât al privighetorii sau al ciocârliei. Un cântec al cărui preț suprem este însăși existența, întreaga lume înmărmurește ascultându-l și Dumnezeu în paradisul său zâmbește. Pentru că ceea ce este mai bun în viața noastră se obține numai cu prețul unei dureri existențiale... Ori cel puțin așa spune legenda.

Volumul 1

UNU
1915 – 1917 Meggie

I

La 8 decembrie 1915, Meggie Cleary sărbătorea cea de-a patra aniversare. După ce vasele de la micul dejun au fost puse la locul lor, mama ei, tăcută, îi aruncă în brațe un pachet învelit în hârtie maronie și o trimise afară. Așa că Meggie se ghemui în spatele unui tufiș mare de lângă poarta din fața casei și începu să tragă de pachet cu nerăbdare. Degetele ei erau neîndemânatice, iar pachetul era bine legat; răspândea un miros vag, specific magazinului universal „Wahine”, ceea ce îi spunea că, orice s-ar fi aflat înăuntrul pachetului, fusese în mod miraculos cumpărat, deci nu era ceva făcut în casă, și nici ceva folosit deja de ceilalți.

Ceva fin, mătăsos și auriu începu să se zărească într-un colț; se năpusti cu o și mai mare dorință asupra pachetului, sfâșiind hârtia.

— Agnes! O, Agnes! murmură ea cu dragoste privind uimită păpușa care se afla în cutie.

Într-adevăr un miracol. O singură dată în viața ei fusese Meggie în magazinul „Wahine”, de mult, în luna mai, pentru că fusese fetiță cuminte, așa cum știa numai ea; fusese prea emoționată atunci ca să-și amintească prea multe lucruri. Cu excepția lui Agnes, păpușa aceea minunată de pe tejghea, îmbrăcată într-o rochie de crinolină roz, cu volănașe de dantelă crem. În momentul acela, acolo, la magazin, în mintea ei o botezase Agnes, pentru că acesta era singurul nume destul de elegant știut de ea și pe care îl merita această făptură fără pereche. În lunile care au urmat, îi fusese dor de ea, dar nu avea nicio speranță; Meggie nu avusese niciodată o păpușă și nici nu-i trecuse prin cap că fetițele și păpușile trăiesc împreună. Se jucase fericită cu fluier, praștii și soldați de plumb, de care nu mai aveau nevoie frații ei, își murdărise mâinile și ghetetele ca și ei.

Nici nu-i trecuse prin cap că Agnes era făcută să se joace cu ea. Mângâind faldurile rochiței roz, mai frumoasă decât văzuse ea vreodată chiar la o femeie, Meggie o ridică pe Agnes cu duioșie. Păpușa avea brațele și picioarele articulate, pe care le putea mișca oricum; chiar și gâtul și talia atât de frumos modelate, erau articulate. Părul auriu, era frumos pieptănat într-un coc împodobit cu perle. Pieptul fragil, abia se vedea dintr-un șal de dantelă spumoasă, fixat cu o agrafă cu perle. Fața frumos pictată, ca un porțelan chinezesc, era foarte frumoasă, lăsată nelustruită pentru a da impresia unei tente naturale delicate. Ochii albaștri uluitori, parcă adevărați, cu irișii încercuiți cu un albastru mai închis, străluceau printre genele adevărate.

Fascinată, Meggie descoperi că atunci când o lăsa pe Agnes pe spate ochii se închideau. Sus pe obrazul rozaliu avea o aluniță iar gura, cu o urmă de melancolie, era întredeschisă, lăsând să se vadă dinții mici și albi. Meggie își încrucișă picioarele, se așeză comod, își puse păpușa în poală și o privi așa, la nesfârșit.

Încă mai stătea în spatele tufișului când Jack și Hughie, veniră ocolind iarba, care era prea aproape de gard ca să fie cosită. Părul copiilor era tipic familiei Cleary, toți în afară de Frank, fuseseră dăruți de natură cu o podoabă de păr cu nuanțe roșii arămii. Jack îl înghionti pe fratele său și arătă spre Meggie șagalnic. Ei se despărțiră zâmbindu-și răutăcios și se prefăcură că se joacă de-a soldații care caută mauri trădători. Oricum Meggie nu i-ar fi auzit, atât era de absorbită de Agnes, fredonând un cântec numai pentru ea.

— Ce ai acolo, Meggie? strigă Jack năpustindu-se spre ea. Arată-ne și nouă.

— Da, să vedem și noi, chicoti Hughie venind din partea cealaltă.

Ea își îmbrățișa păpușa, o strânse la piept și dădu din cap.

— Nu, este a mea! E cadoul de ziua mea!

— Haide, arată-ne-o și nouă! Nu vrem decât să ne uităm.

Mândria și bucuria învinseră. Ridică păpușa și le-o arată fraților ei.

— Uitați-vă, nu-i așa că-i frumoasă? O cheamă Agnes!

— Agnes! *A G N E S!*? repetă Jack realist. Ce nume pretențios! De ce nu-i spui Margaret sau Betty?

— Pentru că ea este Agnes.

Hughie observă articulația de la încheietura mâinii și fluieră.

— Hei, Jack, ia privește! Își poate mișca mâna!

— Unde? Stai să văd!

— NU, Nu! Și Meggie își îmbrățișa iar păpușa, izbucnind în lacrimi. Nu, o s-o stricați! O, Jack, te rog nu mi-o lua! O s-o stricați!

— Pfiu!

Cu mâinile lui murdare o prinse de încheietura mâinii, strângând tare.

— Și nu mai plânge atâta că te spun lui Bob.

O strânse mai tare de mână, până se albi, în timp ce Hughie prinse de rochia păpușii și începu să tragă.

— Dă-mi-o, sau o stric mai tare!

— Nu, nu, te rog Jack! O s-o strici, știu eu că o strici! Oh, te rog las-o în pace! Nu mi-o lua, te rog!

În ciuda strânsorii sălbatice, fetița se agăța de păpușă, suspinând și dând din picioare.

— Am luat-o, strigă Hughie, când păpușa alunecă din brațele lui Meggie.

Jack și Hughie o găsiră la fel de fascinantă ca și Meggie; jos cu rochița, jos cu juponul, jos și dantela. Agnes era complet dezbrăcată, în timp ce băieții trăgeau de ea în toate părțile. Întoarseră un picior în spate până la cap, întoarseră capul la spate și o răsuciră în toate direcțiile posibile care le trecură prin cap. Nici n-o mai băgau în seamă pe Meggie, care plângea amărâtă văzând ce făceau ei. Biata Meggie! Nici nu-i trecuse prin cap să meargă

după ajutor, pentru că în familia Cleary acei ce nu se descurcau singuri, nu se bucurau deloc de simpatie. Și acest lucru era valabil și pentru fete.

Părul auriu al păpușii căzu, perlele se rostogoliră licărind și se pierdură în iarba înaltă. O gheată murdară trecu neglijent peste rochia părăsită și murdări de noroi satinul imaculat. Meggie căzu în genunchi, căutând frenetic hăinuțele păpușii, înainte de a fi stricate și mai rău; mânuțele ei căutau prin iarbă în locurile unde ar fi putut cădea perlutele. Nici nu mai vedea din cauza lacrimilor, iar durerea din inimă era pentru ea ceva cu totul nou, pentru că până atunci nu mai avusese nimic care să merite atâta durere și amărăciune.

Frank își aruncă cizmele în apă rece și își îndreptă spatele; nu-l mai duruse în ultimile zile; poate că se obișnuia cu fierăria.

Să nu spui că te-ai obișnuit înainte de șase luni, ar fi spus tatăl său. Dar Frank, știa el bine cât timp trecuse de când făcuse cunoștință cu ciocanul și nicovala; măsurase timpul în ură și resentimente. Aruncând ciocanul în cutia lui, își trecu mâna tremurândă peste sprânceana neagră, netedă și își smulse apoi șorțul vechi de piele din jurul gâtului. Cămașa-i zăcea pe o grămadă de paie într-un colț; se târî până la ea și rămase o clipă privind în gol peretele crăpat al hambarului, cu ochii săi mari și negri, ca și când acesta n-ar fi existat.

Era foarte scund, nu avea mai mult de 1,55 m. și era uscățiv așa cum sunt adolescenții; dar mușchii umerilor și ai brațelor se dezvoltaseră de la munca cu barosul, iar pielea-i palidă și fără vigoare, strălucea de sudoare. Părul îi era de un negru strălucitor, iar în ochi avea un licăr tăios și înstrăinat; avea gura mare și buze cărnoase, iar nasul drept nu prea semăna cu linia generală a familiei; exista în partea mamei sânge de maur și aceasta se vedea la el. Frank avea aproape 16 ani, Bob 11, Hughie 9, Stewart 5, micuța Meggie 3.

Atunci Frank își aminti că astăzi Meggie împlinea patru ani – era 8 decembrie. Îmbracă cămașa și plecă din hambar.

Casa se afla pe un deal, cu vreo sută de picioare mai sus decât hambarul și grajdurile. Ca toate casele neo-zeelandeze, era construită din lemn și se întindea pe mai mulți metri pătrați, având un singur etaj, în ideea că, dacă ar fi cutremur, să mai rămână ceva din ea.

În jurul casei erau tufișuri de arbuști, care la vremea aceea din an, erau împodobite cu flori frumoase galbene; iarba era de un verde luxuriant ca toată iarba din Noua Zeelandă. Nici chiar în mijlocul iernii, când gerul nu se lăsa împlânzit zile întregi, nu se ofilea iarba; iar vara, îi dădea doar o nuanță mai vie, de un verde puternic și strălucitor. Ploile cădeau blând, fără să strice nimic din dulceața tandră a naturii; nu exista zăpadă și soarele strălucea numai cât să dea putere, să înveselească, dar niciodată nu vlăguia nimic.

Calamitățile Noii Zeelande veneau mai degrabă din adâncul pământului, decât din cer. Exista întotdeauna un sufocant sens al așteptării, un fior intangibil și vibrații care se transmiteau prin picioare. Pentru că, în pământ exista o forță ascunsă, o putere de o asemenea magnitudine, încât cu treizeci de ani în urmă, un munte întreg dispăruse în adâncuri; șuvoaie țâșneau prin crăpăturile inocente ale dealurilor, vulcanii spumegau, aruncau fum spre cer și izvoarele alpine se încălzeau. Lacuri uriașe de magmă clocoteau, mările învăluiau nesigure stâncile care puteau să dispară și să nu mai întâmpine fluxul; din loc în loc crusta pământului nu mai avea decât nouă sute de picioare grosime.

Și totuși era un pământ blând și milostiv.

În spatele casei se întindea o câmpie unduitoare, la fel de verde ca smaraldul inelului de logodnă al Fionei Cleary, presărată cu mii de puncte albe, care nu erau decât oi.

Acolo unde dealurile mlădioase creștau orizontul cerului albastru, muntele Egmont se avânta semeț trei mii de picioare, pierzându-se în nori, cu creștele încă albe de zăpadă, cu simetria atât de perfectă încât, chiar și cei ca Frank, care îl vedeau în fiecare zi a vieții, tot se minunau de frumusețea lui.

Era destul de mers de la șopron la casă, dar Frank nu se grăbi pentru că știa că nu ar trebui să plece – erau ordinele clare ale tatălui său. Abia când dădu colțul casei văzu grupul de lângă tufiș.

Frank o însoțise pe mama lui la Wahine să-i cumpere păpușa lui Meggie și încă se mai întreba ce-i venise mamei să facă asta. Nu era genul de om care să nu fie practic atunci când făcea un cadou – nu erau bani pentru asta – și nici nu dăduse niciodată o jucărie unui copil de-al ei. Ei toți primiseră haine. Zilele de naștere și de Crăciun, completau modesta lor garderobă. Dar, se pare că Meggie văzuse păpușa, în timpul unicei sale vizite în oraș și Fiona nu uitase. Când Frank a întrebat-o, Fiona a murmurat ceva cum că o fată are nevoie de păpuși și a schimbat subiectul.

Jack și Hughie împărțeau acum păpușa pe poteca din față, stâlcindu-i cu răutate încheieturile. Frank o văzu pe Meggie de la spate, privind disperată cum frații ei o masacrau pe Agnes. Ciorăpeii albi, curați, îi căzuseră peste ghetuțele negre și i se vedeau piciorușele de sub rochița de catifea maro, pe care o îmbrăca numai duminica. Pe spate i se revărsa în valuri părul cu bucle îngrijite, strălucind în soare; nu era roșu, nu era nici auriu, era ceva amestecat. Funda albă de tafta care îi legase buclele, atârna neglijent; rochița era murdară de praf. Ținea strâns într-o mână hainele păpușii și cu cealaltă îl împingea pe Hughie.

— Ticăloși mici ce sunteți!

Jack și Hughie săriră imediat în picioare și o luară la fugă, uitând de păpușă. Când înjura Frank, era mai înțelept să fugi.

— Dacă vă prind că vă mai atingeți de păpușă, e vai și-amar de fundul vostru, strigă Frank după ei.

Se aplecă și o luă pe Meggie în brațe mângâind-o cu blândețe.

— Lasă, lasă, nu mai plânge! haide! Uite, au plecat și n-or să se mai atingă de păpușă. Îți promit. Hai dă-mi un zâmbet de ziua ta, vrei?

Fața fetei era umflată de plâns și ochii erau roșii. Îl fixă pe Frank cu ochii verzi atât de mari și plini de durere încât lui i se strânse inima. Scoase o cârpă murdară din buzunarul pantalonilor și îi șterse fața cu stângăcie, apoi îi prinse nasul între degete:

— Suflă.

Meggie suflă sughițând zgomotos, în timp ce lacrimile i se uscau.

— Oh, Fr-Fr-Frank, mi-au l-lu-luat-o pe Agnes! se smiorcăi ea. L-au s-sm-sm-smuls tot pă-pă-părul și toate mă-mă-măgelele! Toate au căzut și nu le mai pot găsi prin iarbă!

Lacrimile se revărsară din nou, șiroind pe mâna lui Frank. O secundă el își privi fix mâna udă, apoi o duse la gură.

— Ei, lasă, o să le căutăm și o să le găsim. Da? Dar dacă plângi nu vezi nimic și nici nu găsești nimic, doar știi! Și ce înseamnă toată bâlbâiala asta! Nu te-am mai auzit spunând „măgele” în loc de „măgele” de șase luni. Uite, suflă nasul din nou și ridic-o pe biata... Agnes?! Dacă nu o îmbraci o să facă insolație.

O așeză pe marginea potecii și îi dădu păpușa cu blândețe, apoi se aplecă căutând prin iarbă, până când, cu un strigăt de bucurie, ridică o perlă.

— Uite! Prima! O să le găsim pe toate, ai răbdare și ai să vezi.

Meggie îl privea cu dragoste pe fratele ei mai mare, în timp ce el căuta printre firele de iarbă și-i arăta fiecare perlă pe care o găsea. Apoi ea păru să-și amintească ce delicată era pielea lui Agnes și ce ușor putea să facă insolație. Și se aplecă să

îmbrace păpușa cu multă atenție. Nu părea să fie stricată. Părul îi era desfăcut și încâlcit, brațele și picioarele erau murdare unde trăsese băieții de ele, dar toate erau la locul lor. Meggie avea părul prins deasupra fiecărei urechi, cu câte un piepten de baga; trase de unul până îl scoase și începu să pieptene părul lui Agnes care era păr adevărat prins cu grijă în cleme și decolorat până la culoarea spicului de grâu. În timp ce trăgea neîndemânatec de un nod se întâmplă un lucru îngrozitor. Părul se dezlipi și căzu. Tot. Căzu atârând de un dinte al pieptenului într-o grămadă ciufulită. Deasupra sprâncenei delicate a lui Agnes nu mai era nimic; nu mai era cap, nici măcar un cap chel. Era numai o gaură îngrozitoare. Tremurând de groază Meggie se aplecă să vadă ce era înăuntru. Contururile inverse ale obrazilor și bărbiei se vedeau vag, pătrundea puțină lumină printre buze și dinții erau negri, contururi animalice și peste toate astea, ochii lui Agnes, două sfere mobile prinse pe o sârmă care se împlânta cu cruzime în craniu.

Țipătul lui Meggie fu ascuțit, sfâșietor, nu semăna cu un strigăt de copil; o aruncă pe Agnes și continuă să țipe acoperindu-și fața cu mâinile, tremurând îngrozită. Simți apoi cum Frank îi prinde mâinile și o ia în brațe aplecându-i fața pe umărul său. Îl îmbrățișa și ea și se simți consolată până când, încet, apropierea lui o calmă suficient, până când simți ce frumos mirosea Frank, a cai, a sudoare și a fier.

Când fetița se liniști, Frank o făcu să-i povestească ce s-a întâmplat; ridică păpușa și privi mirat, încercând să-și amintească dacă universul copilăriei sale fusese tulburat de terori atât de ciudate. Dar fantomele sale neplăcute erau oameni și șoapte și priviri înghețate. Își amintea de fața palidă și trasă a mamei sale, de mâna ei tremurândă și de umerii ei aplecați.

Ce văzuse Meggie ca s-o tulbure atât? Își imaginează că n-ar fi fost atât de tulburată nici dacă ar fi văzut-o pe Agnes sângerând, când i-a căzut părul. Sângeratul era un fapt; fiecare din familia Cleary sângera din plin cel puțin o dată pe săptămână.

— Ochii! Ochii! șopti Meggie, refuzând să privească păpușa.

— Meggie ești o minune de copil, murmură el afundându-și fața în părul ei.

Ce păr frumos avea, cât era de bogat și ce culoare!

Îi trebui o jumătate de oră s-o ademenească să se uite din nou la Agnes, și încă o jumătate de oră să o convingă să se uite din nou în gaura capului. Îi arată cum funcționează ochii, cât de atent fuseseră prinși și cât de ușor se mișcau când se închideau sau se deschideau.

— Acum haide, e timpul să intri în casă, îi spuse luând-o în brațe și așezând păpușa între ei. O s-o rugăm pe mama să o aranjeze, da? O să-i spălăm hainele, o să le călcăm și o să-i lipim părul. O să-ți fac niște clame frumoase din periuțe, ca să nu le mai pierzi și să o poți pieptăna cum vrei tu.

Fiona Cleary era în bucătărie, curăța cartofi. Era foarte frumoasă și foarte blondă, puțin sub înălțimea medie, dar avea o față aspră și rigidă; avea o siluetă suplă cu talie subțire în ciuda celor șase copii pe care îi născuse. Purta o rochie gri dintr-o stambă simplă, cu fusta lungă până la podeaua lustruită, protejată în față de un șorț enorm, alb, apretat, atârnat în jurul gâtului și legat la spate cu o fundă perfectă. De când se trezea, până se culca, Fiona trăia între bucătărie și grădina din spate, ghetele ei negre mergeau circular de la sobă la spălătorie, la grădina de legume, la frânghia de rufe și înapoi la sobă.

Puse cuțitul pe masă și privi fix la Frank și Meggie, frumoasa ei gură, asprindu-se deodată:

— Meggie, te-am lăsat să îmbraci rochia de duminică azi dimineață, numai cu condiția să nu te murdărești. Și uite la tine. Neglijentă mică ce ești.

— Mamă, nu e vina ei, protestă Frank. Jack și Hughie i-au luat păpușa să vadă cum mișcă mâinile și picioarele. I-am promis că o s-o reparăm ca nouă. Putem, NU?!

— Dă-mi să văd.

Fee întinse mâna după păpușă.

Era o femeie tăcută și nu agreea conversațiile spontane. Ce gândea ea, nu știa nimeni, nici soțul ei chiar; lăsase pe seama lui disciplina copiilor și făcea tot ce spunea el, fără să comenteze sau să se plângă decât în situații cu totul deosebite. Meggie îi auzise pe băieți șușotind și îi era și ei frică de tata, la fel de mult ca și lor, dar adevărul acesta Meggie îl ascundea cu grijă sub o mască, mereu calmă, de nepătruns. Ea nu râdea niciodată și nu-și pierdea niciodată răbdarea.

Cum termină examinarea, Fee o așeză pe Agnes pe bufetul de lângă sobă și o privi pe Meggie.

— O să-i spăl hainele mâine dimineață și o să-i fac părul. Cred că Frank poate să-l lipească diseară după ceai și o să-i facem și baie.

Cuvintele au fost rostite simplu, nu pentru consolare. Meggie dădu din cap zâmbind nesigur; câteodată ar fi vrut atât de mult s-o audă pe mama râzând, dar mama nu râdea niciodată. Fetița simțea că ele două aveau ceva în comun, ceva ce nu aveau tata și băieții, dar nimeni nu putea ajunge dincolo de acest sentiment. Și mama dădu absent din cap și continuă să se miște cu îndemânare între sobă și masă muncind, muncind, muncind.

Ceea ce nu vedea niciun copil Cleary, cu excepția lui Frank, era că Fee era mereu obosită, incurabil obosită. Erau atâtea de făcut, puțini bani cu care să le faci, niciodată destul timp și numai două mâini. Tânjea după ziua când Meggie va fi destul de mare să o ajute; deja, fetița făcea treburi ușoare, dar la numai patru anișori nu putea ușura

povara. Șase copii și doar cel mic era fată. Toate cunoștințele ei erau când pline de compasiune, când invidioase, dar asta nu-i ușura treaba. Coșul de cusut avea un munte de șosete încă necârpite. Andrelele aveau încă o șosetă neterminată; Hughie, care creștea văzând cu ochii, nu mai avea flanele, iar Jack nu crescuse destul să le dea pe ale sale.

Padraic Cleary a ajuns acasă în săptămâna aniversării lui Meggie pur și simplu din întâmplare. Era prea devreme pentru tunsul oilor și găsisese de muncă pe aproape la arat și semănat. Meseria lui era să tundă oile, o ocupație de sezon între mijlocul verii și sfârșitul iernii după care venea fătatul mieilor. De obicei avea grijă să găsească destul de muncă și să-și ocupe timpul din primăvară până-n prima lună de vară; ajuta la fătatul mieilor, la arat, sau ajuta vreun fermier local la mulsul oilor de două ori pe zi. Unde era de muncă mergea și el, lăsându-și familia în casa mare și veche, să se descurce singuri; nu i se părea că asta ar fi prea greu. Dacă nu erai destul de norocos să ai pământul tău, altceva nu aveai de făcut.

Când intră în casă, puțin după apusul soarelui, lămpile erau aprinse și umbrele se jucau pe tavan. Băieții stăteau grămadă pe veranda din spate, jucându-se cu o broască, în afară de Frank. Padraic știa unde era Frank pentru că auzea loviturile regulate de topor din direcția șopronului de lemne. Se opri o clipă să-l lovească pe Jack și să-l tragă de urechi pe Bob.

— Mergeți să-l ajutați pe Frank la lemne, leneșilor. Și ar fi bine să terminați înainte ca mama să așeze ceaiul pe masă, că altfel e vai de pielea voastră.

O salută scurt pe Fiona care era ocupată la sobă; nu o sărută și nu o îmbrățișă pentru că, gândea el, semnele de afecțiune între soț și soție erau

potrivite numai în dormitor. În timp ce-și scotea cizmele pline de noroi, Meggie se apropie tiptil cu papucii de casă și el îi zâmbi fetei, cu un sentiment curios de uimire pe care-l avea întotdeauna când o vedea. Era atât de dulce, așa păr frumos avea! Prinse în mână o șuviță, o întinse, apoi îi dădu drumul și văzu cum bucla jucăușă se așază la locul ei. Luând copilul în brațe, se așază pe singurul scaun confortabil din bucătărie, un scaun „Windsor” cu pernă, așezat aproape de foc. Oftând ușor își scoase pipa, împrăștiind neglijent pe jos fire de tutun. Meggie se ghemui în poala lui și își începu jocul de seară, de-a privitul luminii prin firele aurii de barbă.

— Ce mai faci Fee? o întrebă Padraic Cleary pe soția sa.

— Bine, Paddy. Ai reparat padocul din vale astăzi?

— Reparat. Mâine dimineată pot să încep cu cel din deal. Doamne, dar ce obosit sunt!

— Te cred. Iar ți-a dat MacPherson iapa cea bătrână și nărăvașă?

— Mda! Doar nu era să ia el iapa și să-mi lase mie mânzul. Mă dor mâinile de parcă mi le-ar fi tras cineva din încheieturi. Pot să jur că iapa asta are gura cea mai rea din En Zed.

— Lasă! Caii bătrânului Robertson sunt buni toți, mai ai puțin și mergi la el.

— Mi se pare o veșnicie.

Își umplu pipa cu tutun și luă vâtraiul care stătea lângă sobă. Răscoli puțin jarul și focul se aprinse; se întinse în scaun și trase adânc din pipă.

— Cum e când ai patru ani, Meggie? își întrebă fiica.

— Destul de bine, tăticule.

— Ți-a dat mama cadoul?

— Oh, tati, cum ați ghicit tu și mama că mi-o doream pe Agnes?

— Agnes? privi iute spre Fee, ridicând cu un zâmbet din sprâncene. Așa o cheamă, Agnes?

— Da. E frumoasă, tati. Aș vrea să o privesc toată ziua.

— E norocoasă dacă-o să mai aibă la ce privi, spuse Fee supărată. Jack și Hughie au pus mâna pe păpușă, înainte ca biata Meggie s-o vadă cum se cuvine.

— Așa-s băieții. E mare stricăciunea?

— Nimic să nu poată fi reparat. Frank i-a prins înainte de a o strica de tot.

— Frank? Ce căuta el aici? Trebuia să stea la fierărie toată ziua. Hunter vrea să-i termine porțile.

— A fost la fierărie toată ziua. Venise numai după o unealtă, răspunse Fee repede.

Padraic era prea aspru cu Frank.

— Oh, tati, Frank este cel mai bun frate! A salvat-o pe Agnes de la moarte și o să-i lipească și părul, după ceai.

— Asta-i bine, răspunse tatăl somnoros, rezemându-și capul de scaun și închizând ochii.

Era prea cald lângă sobă, dar nu păru să observe. Își puse brațele sub cap și ațipi.

De la Padraic moșteniseră copiii diversele nuanțe de păr roșu, bogat, deși niciunul nu avea un cap de un roșu atât de agresiv ca al său. Era un om mic de statură, tot numai mușchi, cu picioarele curbate de o viață petrecută pe cai, cu mâinile alungite de la ani întregi de tuns oi; pieptul și brațele îi erau acoperite de un strat de păr auriu, care ar fi fost urât dacă ar fi fost închis la culoare. Ochii erau albaștri, luminoși ca ai unui marinar care s-a uitat prea mult în zare; fața-i era plăcută, zâmbitoare, ceea ce-i făcea pe ceilalți să-l îndrăgească la prima vedere. Nasul îi era magnific; un adevărat nas roman care trebuie să-i fi nedumerit pe confrății săi irlandezi; de fapt mereu au fost naufragii pe coasta Irlandei. Încă mai vorbea repezit cu accent galic-irlandez, pronunțând „t”-ul final ca „th”; dar aproape douăzeci de ani la antipozi, i l-au transformat în mod ciudat, așa încât „A”-ul ieșea ca „I” iar viteza scăzuse încet-încet,

ca un ceas care trebuie întors. Era un om fericit, reușise să ordoneze corvoada existenței sale mai bine decât alții și, deși era de o disciplină severă, și își ieșea repede din sărite, toți copiii săi îl adorau, cu excepția unuia. Dacă nu era destulă pâine, el renunța la mâncare; dacă trebuia să aleagă între haine noi pentru el și haine noi pentru un copil, el renunța. Într-un anume fel, asta era o dovadă de dragoste mai mare decât un milion de săruturi. Avea un temperament înfocat și omorâse și un om o dată. Avusese și noroc; omul era englez și în portul Dun Laoghaire era un vapor care trebuia să plece în Noua Zeelandă la reflux.

Fiona se duse la ușa din spate:

— Ceaiul! strigă ea.

Băieții se strecurară înăuntru câte unul. Frank aduse și un braț de lemne, pe care îl aruncă în cutia de lângă sobă.

Padraic o puse pe Meggie jos și se așeză în capul mesei din bucătărie, în timp ce băieții se așezară în jurul ei, iar Meggie se cățără pe cutia de lemn, pe care tatăl său o așezase pe scaunele cele mai apropiate de el.

Fee servi mâncarea direct în farfurii și le puse pe masă mai repede și mai eficient decât un chelner; le lua câte două, întâi Paddy, apoi Frank, și tot așa până la Meggie, lăsându-se pe ea ultima.

— Na! Tocană, spuse Stuart, strâmbându-se în timp ce-și lua cuțitul și furculița. De ce-a trebuit să mă botezi după „tocană”?¹

— Mănâncă, mormăi tatăl.

Farfuriile erau mari și erau pline ochi cu mâncare: cartofi fierți, carne de miel și mază proaspăt culeasă din grădină. În ciuda protestelor mute, toată lumea, inclusiv Stu și-a curățat farfuria. Toți au mâncat apoi mai multe felii de pâine unse cu un strat gros de unt și gem de agrișe, făcut în casă.

Fee s-a așezat, a mâncat în grabă, apoi s-a ridicat repede și a pus în farfurii mari de supă

biscuiți de casă cu mult zahăr, peste care a turnat mult sos de budincă. Și din nou s-a îndreptat spre masă cu câte două în mână. În cele din urmă s-a așezat oftând. Asta o putea mânca în liniște.

— Mm! Bun, bun! Budincuță, exclamă Meggie plimbându-și lingura prin farfurie, până se înmuiară biscuiții.

— Ei bine, Meggie, fetițo, este ziua ta și mama ți-a făcut budinca ta preferată, spuse tata zâmbind.

De data asta nu s-a plâns nimeni; indiferent cum era budinca, ea a fost consumată cu poftă. Toată familia Cleary iubea dulciurile. Nimeni nu se îngrășa în ciuda cantităților mari de mâncare pe care le consumau. Fiecare gram pe care-l mâncau se consuma la muncă sau la joacă. Legumele și fructele se mâncau pentru că aveau vitamine și erau bune; dar pâinea, cartofii, carnea și budincile, se mâncau pentru că dădeau putere.

După ce Fee i-a turnat fiecăruia o ceașcă de ceai dintr-un ceainic imens, au mai stat de vorbă, au mai băut ceai, sau au citit, încă o oră; Paddy a pufăit din pipă, cufundat într-o carte; Fee a continuat să umple cești; Bob s-a cufundat și el în lectură, în timp ce copiii mai mici își făceau planuri pentru a doua zi. Școala se terminase și începuse vacanța mare de vară; băieții erau liberi și dornici să înceapă joaca prin grădină și în jurul casei. Bob trebuia să repare varul din exterior, acolo unde era necesar, Jack și Hughie se ocupau de lemne, șopron și mulș; Stuart îngrijea grădina de legume; joacă, în comparație cu ororile școlii. Din când în când, Paddy își ridica încet capul din carte, să mai adauge vreo sarcină pe listă, dar Fee nu spunea nimic, iar Frank stătea frânt de oboseală, sorbind ușor din ceașca cu ceai. În cele din urmă, Fee a așezat-o pe Meggie pe un scaun înalt și i-a împletit părul, înainte de a o trimite la culcare, cu Stu și Hughie; Jack și Bob și-au cerut scuze și au ieșit să hrănească câinii; Frank a luat păpușa lui Meggie și a început să-i lipească părul.

Întinzându-se, Padraic a închis cartea, și-a pus pipa într-o farfuriuță de sticlă, care-i servea de scrumieră:

— Mamă, mă duc și eu la culcare.

— Noapte bună, Paddy.

Fee strânse vasele de pe masă și luă un lighean de tablă galvanizată dintr-un cui de pe perete. Îl puse la capătul celălalt de masă și luând ceainicul masiv de pe plită, îl umplu cu apă fierbinte. Puse și apă rece, apoi, săpun dintr-un coș de sârmă și începu să spele și să clătească vasele, punându-le la scurs rezemate de o cană.

Frank migălea la păpușă fără să-și ridice capul, dar, când grămada de vase crescuse, el se ridică calm, luă un prosop și începu să le șteargă. Mișcându-se între masă și dulap, muncea cu ușurința unei lungi obișnuințe. Era un joc făcut pe furiș, între el și mama lui, temându-se de regulile rigide de pe domeniul lui Paddy, care erau foarte stricte în privința îndatoririlor fiecăruia. Casa era treaba femeii și atât. Niciun bărbat din familie nu se pricepea să facă treburi de femeie. Dar în fiecare seară, după ce Paddy pleca la culcare, Frank o ajuta pe mama sa; Fee contribuia la jocul acesta amânând spălatul vaselor până auzeau aruncați pe dușumea papucii lui Paddy. O dată ce Paddy își scotea papucii, nu se mai întorcea în bucătărie.

Fee îl privi cu blândețe pe Frank:

— Nu știu ce m-aș face fără tine, Frank. Dar n-ar trebuit să stai. Ai să fii atât de obosit mâine dimineață.

— Nu-i nimic mamă. Nu mă omoară niște farfurii. Și-i destul de puțin ca să-ți fac viața mai ușoară.

— Asta-i treaba mea. Nu mă deranjează că trebuie să o fac.

— Așa-mi doresc să fim odată bogați, să-ți poți lua o menajeră!

— Astea sunt basme!

Își șterse mâinile înroșite de cârpa de vase, apoi de șolduri, oftând. Ochii care-l priveau pe fiu erau îngrijorați, simțindu-i nemulțumirea amară, care la Frank era ceva mai mult decât resentimentul unui muncitor împotriva propriei clase sociale.

— Frank, nu-ți face iluzii. Ele aduc necazuri. Noi suntem muncitori, ceea ce-nseamnă că nu ne îmbogățim și nu ne luăm menajere. Fii mulțumit cu ceea ce ești și ceea ce ai. Când spui lucruri de astea îl jignești pe tata și el nu merită asta. Știi doar. Nu bea, nu joacă jocuri de noroc și muncește îngrozitor de mult pentru noi toți. Un bănuț din ce câștigă nu merge la el în buzunar! Totul vine la noi.

Umerii dezvoltați se ridicară nervoși, fața brunetă deveni întunecată și aspră.

— De ce ar fi atât de rău să dorești mai mult de la viață, decât să te târâi așa? Nu văd ce e atât de rău că doresc să ai o menajeră.

— E rău pentru că nu e posibil! Știi că nu avem destui bani să te ținem în școală; și dacă nu mergi la școală, cum ai să fii mai mult decât un muncitor? Accentul, hainele, mâinile, toate arată că muncești ca să-ți câștigi existența. Dar nu-i o rușine să ai mâini asprite de muncă. Tata spune: „când un om are mâinile bătătorite, știi că e cinstit.”

Frank ridică iar din umeri și nu mai spuse nimic. Vasele erau acum la locul lor; Fee își luă coșul de cusut și se așeză pe scaunul lui Paddy lângă foc, în timp ce Frank continua cu păpușa.

— Biata Meggie! spuse deodată.

— De ce?

— Astăzi când obrăznicăturile trăgeau de păpușă, ea stătea și plângea de parcă toată lumea s-ar fi năruit. Privi păpușa care avea din nou păr. Agnes! Unde Dumnezeu a auzit ea numele ăsta?

— Cred că m-a auzit pe mine vorbind despre Agnes Fortescue-Smythe.

— Când i-am dat păpușa înapoi, s-a uitat înăuntrul capului și s-a speriat groaznic. Ochii au speriat-o cel mai mult. Nu știu de ce...

— Meggie întotdeauna vede lucruri care nu există.

— Păcat că nu sunt bani destui să-i ținem la școală pe cei mici. Sunt atât de deștepți!

— Oh, Frank, dacă dorințele ar fi cai, cerșetorii ar putea călări, spuse mama obosită. Își trecu mâna tremurândă peste ochi și înfipse acul într-un ghem de lână gri. Nu mai pot. Sunt atât de obosită că nici nu mai văd.

— Mergi la culcare, mamă. Sting eu lămpile.

— Numai să pun lemne pe foc.

— Lasă că pun eu.

Se ridică de la masă și puse păpușa firavă pe un raft, unde să nu ajungă băieții. Nu-și făcea probleme că ei ar mai încerca să o fure; le era mai frică de Frank decât de tata, pentru că Frank avea mâna grea. Că-i plăcea să stea cu mama și cu sora lui și să le ajute, nu bănuia nimeni.

Fee îl privi cu o durere în suflet; Frank avea ceva sălbatic și disperat în el, o aură a necazului. Numai de s-ar înțelege cu Paddy! Dar ei nici nu se puteau suporta și se certau mereu. Poate că o iubea exagerat de mult, poate că era puțin „băiatul mamei”. Dacă ar fi adevărat, asta ar fi numai vina ei. Și totuși ea vedea că el are o inimă iubitoare și e bun. Și din nou își dori ca Meggie să crească, să mai ușureze din povara de pe umerii lui Frank. El o ajuta numai să-i facă viața mai ușoară.

Luă lampa de pe masă, apoi o lăsă și se îndreptă spre Frank, care stătea ghemuit în fața sobei, așeza lemnele și făcea focul. Brațul lui alb era străbătut de vene proeminente, mâinile lui frumos modelate, erau prea murdare, ca să mai fie vreodată și curate. Mâna ei se ridică timid și foarte ușor, îi mângâie părul negru; mai mult de-atâta nu avu puterea să și-l apropie.

— Noapte bună, Frank și îți mulțumesc.

Umbrele se jucau în lumina lămpii, în timp ce Fee se îndrepta tăcută spre partea din față a casei.

Frank și Bob împărțeau același dormitor, împinse ușa fără zgomot.

Ridică lampa și lumina inundă dormitorul. Bob dormea cu fața-n sus, cu gura deschisă și sforăia; se apropie de pat și-l întoarse pe o parte ca să nu aibă vreun coșmar, apoi îl privi câteva clipe. Cât de mult semăna cu Paddy!

Jack și Hughie dormeau îmbrățișați în camera următoare. Erau teribil de obraznici! Mereu puși pe șotii, dar nu le făceau cu răutate. Încercă să-i despartă dar nu reuși, încercă să le așeze puțin pijamalele, ușor, renunță. Cum reușeau ei să se refacă după un astfel de somn, era peste puterea ei de înțelegere, dar le mergea bine.

Camera unde dormeau Meggie și Stuart era îngustă și lipsită de veselie pentru doi copilași; vopsită cu maro închis, dușumeaua era acoperită cu linoleum maro și nicio poză pe pereți. La fel cu celelalte.

Stuart se întorsese invers și era aproape invizibil, cu excepția fundulețului care-i ieșea din pătură, acolo unde ar fi trebuit să fie capul; Fee îi găsi capul, pipăindu-i genunchii și se minună, ca de obicei, că nu se sufocase. Își strecură mâna sub cearceafuri și se enervă. Ud din nou! Va trebui să aștepte până dimineată când, fără-ndoială și perna va fi foarte udă. Mereu făcea așa, se întorcea și apoi se scăpa pe el. Ei, unul din cinci, nu era chiar așa rău!

Meggie era toată o mică grămăjoară, cu degetul mare în gură și acoperită de bucle rebele. Singura fată! Fee nu-i acordă mai mult de o privire trecătoare, înainte de a pleca; pentru Meggie nu erau secrete, ea era femeie. Fee știa ce o aștepta, n-o invidia și nici n-o compătimea. Cu băieții era altceva: ei erau miracole, bărbați iviți din corpul ei de femeie. Era greu să nu ai ajutor în jurul casei,

dar merita. Printre altele, fiii lui Paddy erau și cea mai grăitoare dovadă a caracterului său. Lasă un bărbat să-și crească fiii și atunci el este un bărbat adevărat.

Închise ușa propriului dormitor încet și puse lampa pe birou. Degetele-i băjbăiră peste zecile de năsturași între gulerul și talia rochiei apoi o dezbrăcă. Scoase și combinezonul și ținându-l pe lângă ea, își trase o cămașă de noapte lungă de flanel. Numai după ce fu decent îmbrăcată, își scoase de tot combinezonul și restul. Se revărsă și părul auriu care era întotdeauna strâns sever și toate clamele fură puse într-o scoică pe birou. Dar chiar și acum, frumos, des, strălucitor și drept, părul nu fu lăsat liber; Fee își ridică deasupra capului mâinile și începu să-l împletească repede. Se întoarse apoi spre pat, cu respirația tăiată, dar Paddy dormea așa că-și permise un suspin de ușurare. Nu că n-ar fi fost plăcut când Paddy avea chef, pentru că era timid, blând și foarte tandru. Dar până când Meggie va mai crește, doi, trei ani, ar fi tare greu să mai aibă alți copii.

II

Când familia Cleary mergea la biserică, duminica, Meggie trebuia să stea acasă cu unul din băieți, tânjind după ziua când și ea va fi destul de mare ca să poată merge. Padraic Cleary susținea morțiș că locul copiilor mici nu e în altă parte decât la ei acasă și regula asta trebuia respectată chiar și când era vorba de casa Domnului. Când Meggie va începe școala și va putea sta liniștită, ea va putea veni la biserică. Așa că, în fiecare duminică dimineața, ea rămânea lângă tufișul de lângă poartă, dezolată, în timp ce familia se aranja în căruță, iar fratele delegat să aibă grijă de ea, se prefăcea că-i tare bucuros să scape de slujbă. Singurul Cleary care binecuvânta despărțirea de ceilalți era Frank.

Credința lui Padraic făcea parte intrinsecă din viața sa. Când se căsătorise cu Fee, o făcuse cu aprobarea bisericii catolice, pentru că Fee aparținea bisericii anglicane; deși ea renunțase la religia ei pentru Paddy, refuza totuși să o adopte pe a lui. Era greu să ghicești de ce; poate pentru că familia Armstrong era o familie veche și de o impecabilă credință anglicană, pe când Paddy era un emigrant fără un ban și departe de orice civilizație. Armstrongi existaseră în Noua Zeelandă cu mult înainte de primii emigranți „oficiali” și acesta era pașaportul aristocrației coloniale. Din punctul de vedere al familiei Armstrong, despre Fee nu se putea spune decât că a acceptat o mezalianță șocantă.

Roderick Armstrong fondase clanul neo-zeelandez într-un mod foarte curios.

Totul începu cu un eveniment care avea să aibă multe repercusiuni neprevăzute asupra Angliei secolului al optsprezecelea: războiul american de independență. Până în 1776 peste o mie de criminali englezi erau debarcați în Virginia și

Carolina, vânduți pe contracte de muncă, și care nu erau mai bune ca sclavia. Justiția britanică în acele timpuri era dură și inflexibilă; crima, incendierea premeditată, furtul chiar a unui shilling, erau condamnate cu spânzurătoarea. Delictele mai mici însemnau transportarea în America, ceea ce era ca și o condamnare pe viață.

Dar în 1776 America s-a închis și Anglia s-a trezit cu o populație de delicvenți în creștere pe care nu mai avea unde să o pună. Închisorile erau pline la refuz și surplusul era înghesuit în vapoare degradate acostate la estuarele fluviilor. Trebuia să se facă ceva și s-a făcut. Cu multă reticență, pentru că asta însemna cheltuirea câtorva mii de lire, i s-a ordonat căpitanului Arthur Philip să navigheze spre marile pământuri din sud. Era în 1787. Flota de unsprezece vapoare avea peste o mie de deținuți, plus marinarii, ofițerii și un contingent de soldați de infanterie marină. Nu era o odisee glorioasă în căutarea libertății. La sfârșitul lui ianuarie 1788, la opt luni după ce au ridicat pânzele din Anglia, flota a ajuns la Botany Bay. Majestatea sa George al III-lea găsisese un nou loc de depozitare al condamnaților, colonia Galia de Sud.

În 1808, când avea numai douăzeci de ani, Roderick Armstrong a fost condamnat la deportare pe viață. Generațiile următoare au susținut că el provenea din Somerset și și-a pierdut averea în Revoluția Americană, că nu a fost condamnat dar niciunul din ei nu a încercat să scoată deasupra mai mult din ilustra lor genealogie. S-au mulțumit doar să improvizeze ceva.

Oricare i-au fost originile și statutul în societatea engleză, tânărul Roderick Armstrong era un om tare arțăgos. Deși în călătoria spre Galia de Sud, care a fost extrem de grea, el s-a dovedit a fi un prizonier dificil și încăpățânat, s-a făcut și mai „îndrăgit” de ofițeri, refuzând să moară. Când au ajuns la Sydney în 1803, purtarea sa se înrăutățise,

asa că a fost debarcat pe Insula Norfolk în închisoarea recalcitranților. Nimic nu i-a îmbunătățit comportarea. L-au înfometat; l-au închis într-o celulă atât de mică încât nu putea nici să stea jos nici în picioare, nici întins; l-au biciuit până la sânge; l-au prins în lanțuri de o stâncă în mare și l-au scos pe jumătate înecat. Și el râdea de ei, o adunătură de oase în haine murdare, fără un dinte în gură, fără un centimetru de piele netăiată, susținut doar de o flacăra de amărăciune și mândrie, pe care nimic nu putea să o înfrângă. La începutul fiecărei zile se încuraja încăpățânându-se să nu moară și la sfârșitul fiecărei zile râdea triumfător că mai este încă în viață.

În 1810 fu trimis la Van Dieman, pus în lanțuri, trebuia să taie în piatră un drum în ținutul acela stâncos de lângă Hobart. Când i s-a ivit prima ocazie, a făcut o gaură în pieptul comandantului expediției, el și alți zece ocnași au masacrat încă cinci soldați tăindu-le carnea de pe oase câte un centimetru până când au murit în chinuri. Pentru că și ei, dar și paznicii lor erau ca animalele, creaturi elementare a căror sensibilitate se atrofiase până la limita subumanului. Roderick Armstrong nu putea să fugă lăsându-și călăii întregi sau să-i omoare repede, pentru că nu corespundea statutului său de ocnaș.

Cu romul, pâinea și mâncarea luată de la soldați, cei unsprezece oameni au fugit prin ploi înghețate, prin păduri, au ajuns la Hobart unde au furat o barcă și au pornit să traverseze Marea Tasmaniei, fără hrană și apă. Când barca a fost aruncată pe țărmul sălbatic al insulei din sud a Noii Zeelande, Roderick Armstrong și alți doi tovarăși erau încă în viață. Niciodată nu a povestit de această călătorie incredibilă, dar se spunea pe ascuns că cei trei supraviețuiseră omorându-i și mâncându-i pe cei ce fuseseră mai slabi. Acestea se petreceau la nouă ani după ce plecase din Anglia. Totuși era încă tânăr, dar arăta de șaiszeci de ani. Până când primii

emigranți oficiali s-au stabilit în Noua Zeelandă în 1840 el își luase deja pământ în bogatul ținut Canterbury, se „căsătorise” cu o maură și făcuse treisprezece copii jumătate polinezieni. Până în 1860 urmașii lui Armstrong erau aristocrați coloniali, își trimiteau fiii la școli înalte în Anglia și demonstau din plin prin șiretenia lor că erau adevărați urmași ai remarcabilului, teribilului om. Nepotul lui Roderick, James, era tatăl Fionei, născută în 1880, singura fată din optsprezece copii. Dacă Fee a tânjit vreodată după ritualurile protestante austere din copilăria ei, ea nu a spus-o niciodată. Ea tolera convingerile religioase ale lui Paddy, mergea la slujbă cu el, avea grijă ca și copiii să aibă o credință exclusiv catolică. Dar pentru că ea nu se convertise, lipseau mici amănunte: rugăciunea la masă, rugăciunea dinainte de culcare...

Exceptând unica ei călătorie la Wahine, acum optsprezece luni, Meggie nu fusese mai departe de casă, fierărie și hambar. În dimineața primei zile de școală era atât de emoționată încât vomită și a trebuit dusă în dormitor să fie spălată și schimbată. Și așa s-a dus frumosul costum albastru cu guler de marinar și trebui să-și îmbrace iar nesuferita rochie maro, încheiată până sus, care o sufoca.

— Și pentru Dumnezeu, Meggie, dacă-ți mai este rău spune-mi! Nu sta așa, până e prea târziu. Uite ce am de curățat în urma ta. Acum trebuie să te grăbești, dacă întârzii Maica Agatha sigur o să-ți dea cu varga la palmă. Fii cuminte și ascultă de frații tăi.

Bob, Jack, Hughie și Stuart stăteau în fața porții când Fee reuși să o scoată pe Meggie afară.

— Hai Meggie, o să întârziem, strigă Bob plecând.

Meggie fugi să-și ajungă frații.

Era puțin după ora șapte dimineața și soarele răsărise de câteva ore; roua se uscăse dar mai

persista prin locurile umbroase. Drumul spre Wahine era bătătorit de urme de căruțe, două panglici roșu închis separate de o bandă de iarbă verde strălucitor, flori de crin albe și de călțunași portocalii se iveau din iarbă înaltă, de ambele părți ale drumului, pe lângă gardurile de lemn îngrijite care delimitau proprietățile particulare.

Bob întotdeauna mergea la școală pe bârnele late ale gardurilor, echilibrându-și geanta pe cap în loc să o ducă în spate. Gardul de pe partea stângă era al lui Jack, ceea ce însemna că restul drumului era al celor trei mai mici. Au trebuit să urce panta abruptă a dealului spre răscrucea unde se întâlneau drumurile dinspre Robertson și Wahine; s-au odihnit puțin, gâfâind, cele cinci capete strălucitoare proiectându-se pe cerul acoperit de nori pufoși. De aici era mai ușor; coborârea pantei; s-au prins de mâini și au luat-o la fugă prin iarbă și flori, dorind să aibă timp să se strecoare pe sub gardul doamnei Chapman, și să se rostogolească, așa ca niște tăvălugi.

De la casa familiei Cleary până la Wahine erau cinci mile și până zări Meggie stâlpii de telegraf în zare, deja îi tremurau genunchii și îi cădeau șosetele. Se auzi clopoțelul de adunare, Bob se uită la ea nerăbdător, în timp ce ea abia se târâia, trăgând de șosete și gâfâind disperată. Sub părul dezordonat fața-i era îmbujorată și totuși palidă, curios de palidă. Oftând, Bob îi dădu ghiozdanul său lui Jack și își șterse mâinile de pantaloni.

— Hai, Meggie, te duc în spate până la școală, spuse el privindu-și frații ca să nu creadă ei că el mergea încet.

Meggie se urcă în spatele lui, îi înconjură talia cu picioarele și își sprijini capul pe umărul lui. Acum putea admira în voie orașul Wahine. Nu prea avea multe de văzut. Puțin mai mare decât un sat, Wahine se întindea de-o parte și de alta unei străzi pietruite. Cele mai mari clădiri erau hotelul, cu o copertină susținută de doi stâlpi, Magazinul

Universal era a doua clădire mai mare, care se lăuda la rândul ei cu o copertină sprijinită pe stâlpi și cu două bănci lungi de lemn unde să se odihnească trecătorii. În fața primăriei era un catarg pe care flutura un steag cu pavilion britanic. Orașul nu avea garaj, deoarece mașini erau în număr foarte mic, dar exista o fierărie lângă primărie, care avea și un grajd pentru cai dar și o pompă de benzină imediat lângă. Singura clădire din întreaga așezare care atrăgea imediat atenția, era un magazin vopsit în albastru deschis, foarte ne-britanic în înfățișare; toate celelalte clădiri erau vopsite în maro. Școala publică și biserica erau una lângă alta, imediat lângă mănăstire și școala parohială. Pe când copiii Cleary treceau în fugă pe lângă magazin, clopotul de la biserica catolică sună, urmat imediat de un dangăt mai tare al clopotului instalat pe stâlpul din fața școlii. Bob o rupse la fugă și intrară în curte tocmai când vreo cincizeci de copii se aliniau în fața unei călugărițe scunde care agita un băț mai mare decât ea. Fără să i se spună, Bob își alinie frații mai departe de ceilalți copii și rămase cu ochii fixați pe băț.

Mănăstirea avea două etaje, dar pentru că era departe de drum, ascunsă de un gard, lucrul acesta nu se prea observase. Cele trei călugărițe ale ordinului Surorilor Milei, locuiau la etaj cu o a patra, care făcea menajul și nu se vedea niciodată; jos erau trei camere mari, unde funcționa școala. O verandă largă și umbroasă înconjura clădirea și aici li se permitea copiilor să stea în zilele ploioase când se jucau sau își serveau masa, dar unde niciun copil nu avea voie să pună piciorul în zilele cu soare. Mai mulți stejari umbreau curtea spațioasă iar în spatele școlii, terenul se contura ca un cerc, botezat eufemistic „locul de cricket”, de la principala activitate care se desfășura aici. Ignorând chicotelile înfundate ale copiilor aliniați, Bob și frații săi stăteau drepti, în timp ce elevii intrau în clase pe acordurile pianului Maicii

Catherine „Credință Domnului Nostru”. Numai după ce a intrat și ultimul copil, Maica Agatha și-a deranjat ținuta rigidă. Cu fustele de serj grele măturând pământul imperios, ea s-a îndreptat spre locul unde așteptau copiii Cleary.

Meggie se uita la ea cu gura căscată, pentru că nu mai văzuse niciodată o călugăriță. Priveliștea era într-adevăr extraordinară; se vedeau numai fața și mâinile Maicii Agatha, restul, broboada apretată albă strălucea în contrast cu veșmântul negru; un șirag de mătănii de lemn atârnavă dintr-un inel de metal care unea capetele unei centuri de piele de pe talia robustă. Pielea Maicii Agatha era mereu roșie de la marginea basmalei prea apretate care-i înconjură capul și lăsa să se vadă ceva prea distorsionat, să poată fi numit față; fire de păr îi ieșeau din bărbie, care din cauza basmalei era dublă. Buzele erau aproape invizibile, strânse într-o singură linie concentrată. Maica Agatha era adânc preocupată să fie Mireasa Domnului într-o colonie uitată de lume, cu anotimpuri ciudate, pe când ea se hirotonisise în blânda abație Killarney acum cincizeci de ani. Două urme adânci erau de o parte și de alta a nasului de la ochelarii prea mici din spatele cărora priveau suspicios ochii de un albastru deschis.

— Ei bine, Robert Cleary, de ce ai întârziat? se stropși Maica Agatha, cu vocea ei uscată cu urme de accent irlandez.

— Îmi pare rău, Maică, spuse Bob împietrit, cu ochii albaștri-verzi fixați pe vârful nuielei care se clătina în față și-n spate.

— De ce ai întârziat? repetă ea.

— Îmi pare rău, Maică.

— Este prima zi a noului an școlar, Robert Cleary și cred că astăzi, dacă nu în celelalte zile, ar fi trebuit să faci un efort să vii la timp.

Meggie tremura, dar își adună curajul:

— Vă rog, Maică, este vina mea!

Ochii albastru deschis trecură de la Bob la Meggie și parcă îi străbătură toată ființa, așa cum stătea ea și privea inocentă, nerealizând că a încălcat prima regulă de conduită în războiul crunt care se desfășura între profesori și elevi, *Ad Infinitum*: „să nu dai niciodată informații.” Bob o călcă repede pe picior și Meggie se uită la el uluită.

— De ce a fost vina ta? întrebă călugărița pe un ton aspru, pe care Meggie nu-l mai auzise.

— Păi, mi-a fost rău la masă și mi-am murdărit hainele și mama a trebuit să mă spele și să-mi schimbe rochia și am întârziat cu toții, explică Meggie, fără prefăcătorie.

Trăsăturile Maicii Agatha rămaseră inexpresive, dar gura i se strânse ca un arc și vârful nuielei se lăsă vreo doi inchi.

— Cine este asta? se răsti ea la Bob, ca și cum obiectul întrebării ar fi fost o specie necunoscută de Insectă.

— Este sora mea, vă rog. Sora mea, Meghann.

— Te rog atunci să-i explici că sunt anumite subiecte de care nici nu trebuie să amintim, dacă suntem bine crescuți. Să știe pe viitor. Niciodată nu trebuie să amintim de hainele pe care le purtăm pe dedesubt; copiii care vin din familii respectabile știu asta. Întindeți palmele, toți.

— Dar Maică, a fost numai vina mea, se smiorcăi Meggie în timp ce întindea palma, așa cum îi văzuse pe frații ei făcând-o acasă, de multe ori când se jucau.

— Liniște, șuieră Maica Agatha, întorcându-se spre ea. Îmi este indiferent cine a făcut-o, cine este responsabil. Toți ați întârziat și toți trebuie să fiți pedepsiți. Șase lovituri.

Înspăimântată, Meggie privea mâinile lui Bob, văzu varga șuierând în jos, aproape mai repede decât o putea urmări cu ochii, și lovind tăios pe centrul palmei, unde pielea era mai sensibilă. Palma se înroși imediat; următoarea lovitură veni

la încheietura degetelor, unde era și mai dureros; și ultima, la vârful degetelor, unde Dumnezeu dăruise cele mai multe simțuri – cu excepția buzelor. Maica Agatha lovea perfect. Încă trei lovituri și la mâna cealaltă, apoi își îndreptă atenția spre Jack, care urma la rând. Fața lui Bob era albă, dar nu se auzi niciun strigăt, nu făcu nicio mișcare și nici frații săi, când le veni rândul; chiar și blândul Stu.

Urmări nuiua cum se ridică pentru propriile mâini, apoi Meggie închise ochii; măcar să n-o vadă căzând. Dar durerea fu ca o explozie, ca și cum i-ar fi ars carnea cu fierul roșu, până la os; înainte ca durerea să se fi răspândit veni altă lovitură, apoi alta și deja o dureaua mâna până la umăr, până la inimă. Își înfipse dinții în buza de jos și mușcă, prea rușinată și prea mândră să plângă, prea furioasă și prea indignată de nedreptatea situației ca să-și deschidă ochii și să o privească pe Maica Agatha; lecția se învăța, chiar dacă scopul ei nu era cel dorit de călugăriță.

Era ora prânzului când i-a trecut durerea din palme. Meggie percepu dimineța aceea într-o stare de frică și uluire totală, neînțelegând nimic din ce se spunea sau se făcea. Fu așezată într-o bancă dublă, în ultimul rând, în clasa celor mici și nici nu văzu măcar cu cine împărțea banca până după ora prânzului, oră mizerabilă petrecută înghesuită între Jack și Bob, într-un colț al terenului de joacă. Numai tonul imperios și sever al lui Bob o convinse să mănânce sandvișul cu agrișe pus de Fee.

Când a sunat clopotul pentru orele de după-amiază și Meggie și-a găsit un loc în rând, au început să i se limpezească și ochii și să observe ce se petrecea în jurul ei. Rușinea pedepsei mai stăruia, dar își ținea capul sus și se prefăcea că nu dă atenție șoaptelor fetițelor de lângă ea.

Sora Agatha stătea în fața lor cu nuiua, sora Declan se strecura printre rânduri, sora Catherine

stătea la pian înăuntru și începu să cânte „Înainte Soldați Creștini”, cu accentul pe pătrimi. La drept vorbind era un imn protestant, dar războiul îl făcuse cunoscut. Dragii de copii, mășăluiesc pe el ca și soldații, gândi sora Catherine, mândră.

Din cele trei călugărițe, Maica Declan era copia fidelă a Maicii Agatha, mai mică cu cincisprezece ani, pe când Maica Catherine era mai umană. Avea vreo treizeci de ani, era bineînțelese irlandeză, și flacăra vocației încă nu se ofilise; ea încă mai găsea bucurii învățându-i pe cei mici, încă mai vedea imaginea lui Dumnezeu în micuțele fețe îndreptate spre ea cu adorație. Dar ea preda la cei mai mari, pe care Maica Agatha îi bătuse destul ca să fie cuminți chiar dacă aveau o învățătoare tânără. Maica Agatha lua copiii cei mai mici, ca să le formeze mintea și inima din aluatul fraged, lăsându-i pe cei mijlocii Maicii Declan.

Ascunsă în siguranță în ultimul rând de bănci, Meggie îndrăzni să se uite la fetița care stătea lângă ea. Un zâmbet știrb îi întâmpină privirea speriată, niște ochi mari o priveau de pe o față strălucitoare, ușor închisă la culoare. Fetița o fascină pe Meggie, care era obișnuită cu fețe blonde, pentru că chiar și Frank care avea ochii negri, avea pielea albă; așa că Meggie trase concluzia că, colega ei de bancă era cea mai frumoasă ființă pe care a văzut-o vreodată.

— Cum te cheamă, murmură frumusețea brunetă în colțul gurii, rozând capătul creionului și aruncând bucățica de lemn în locul pentru călimară.

— Meggie Cleary, șopti ea.

— Voi de acolo! se auzi o voce răgușită în fața clasei.

Meggie tresări violent, privind în jur uimită. Se auzi un zgomot de creioane puse pe bănci, un foșnet de hârtie mișcată și cu sufletul la gură Meggie înțelese că toată lumea se uita la ea. Maica Agatha venea iute printre bănci; groaza ei fu atât

de mare că, dacă ar fi putut, s-ar fi evaporat pentru totdeauna. Dar în spatele ei era clasa mijlocie, de o parte și de alta erau bănci, iar în față era Maica Agatha. Nu i se mai vedeau decât ochii cum o privea fix pe călugăriță, cu o spaimă care o sufoca, cu mâinile închizându-se și deschizându-se pe bancă.

— Ai vorbit, Meghann Cleary.

— Da, Maică.

— Și ce ai spus?

— Numele meu, Maică.

— Numele tău! maica Agatha privi în jur. Ei bine, copii, suntem onorați. Un alt Cleary în școala noastră și abia așteaptă să-și trâmbițeze numele!

Se întoarse spre Meggie.

— Stai în picioare când vorbesc cu tine! Sălbatică ignorantă ce ești! Și întinde palmele, te rog.

Meggie se ridică în picioare, buclele lungi acoperindu-i fața; își prinse mâinile și le frângea disperată, dar Maica Agatha nu se mișca. Aștepta.

...Apoi Meggie găsi totuși puterea să le ridice, dar când nuiaua le lovi le trase repede, oftând disperată. Maica Agatha își înfipse mâinile în părul fetei și-i aduse fața aproape de ochelarii îngrozitori.

— Ridică palmele, Meghann Cleary, spuse calm și implacabil.

Meggie deschise gura și vomită pe veșmântul Maicii Agatha. Se auzi un icnet de groază de la fiecare copil din clasă. Maica Agatha stătea cu dezgustătoare resturi picurându-i de pe fuste pe dușumea, cu fața vânată de furie și de uimire. Și se porni nuiaua! Lovea unde apuca, în timp ce Meggie își ridică brațele să-și ferească fața. Când Maica Agatha a obosit și n-a mai putut ridica nuiaua, îi arătă ușa:

— Pleacă acasă, mică filistină revoltătoare, spuse ea întorcându-se spre clasa Maicii Declan.

Privirea înspăimântată a lui Meggie îl întâlnește pe Stu; el dădu din cap, ca și cum i-ar fi spus să facă ce i se spunea și o mângâie cu privirea-i albastră-verde plină de milă și înțelegere. Ștergându-și gura cu batista, ea ieși împiedicându-se de prag, pe terenul de joacă. Mai erau două ore până se termina școala; se târâi pe stradă apatică, știind că nu era nicio șansă ca băieții să o ajungă, fiind prea înspăimântată ca să găsească un loc unde să-i aștepte. Trebuia să meargă singură acasă și să-i mărturisească totul mamei.

Fee aproape se împiedică de ea cu un coș de rufe spălate pentru că Meggie veni pe la ușa din spate. Fetița stătea pe ultima treaptă a scărilor, cu capul în piept, cu buclele-i strălucitoare revărsate pe rochia murdară. Punând jos coșul Fee își ridică o şuviță de păr din ochi:

— Ei, ce s-a întâmplat? întrebă ea obosită.

— Am vomitat pe fusta Maicii Agatha.

— Dumnezeu! exclamă Fee cu mâinile pe solduri.

— M-a și bătut la palmă, șopti Meggie cu ochii în lacrimi.

— Frumoasă treabă! Fee ridică coșul. Meggie, nu știu ce să mai fac cu tine. Va trebui să așteptăm să vedem ce spune tata. Și pleacă spre curtea din spate unde era sârma plină de rufe.

Frecându-și fața cu mâinile, Meggie privi după mama sa un moment, apoi plecă spre fierărie.

Frank tocmai terminase de potcovit iapa domnului Robertson și o lega de un stal, când apăru Meggie. Se întoarse și o văzu. Atunci îi veniră în minte amintiri mizere de pe vremea când și el fusese elev. Ea era atât de mică, un copil pufos, inocent și dulce, dar lumina din ochii ei era întunecată și expresia care licărea în ei, îl făcu să-și dorească să o omoare pe Maica Agatha. S-o omoare, da, s-o omoare, să ia un lanț și să strângă... își aruncă uneltele și șorțul și se apropie repede de ea.

— Ce s-a întâmplat, iubito? o întrebă aplecându-se spre ea.

Mirosul de vomă se ridica ca o mireasmă, dar își înfrânse impulsul de a se întoarce.

— Oh, Fr-Fr-Frank, strigă ea și lacrimile începură să-i curgă în sfârșit.

Își aruncă brațele în jurul gâtului și se lipi de el cu disperare, plângând într-un fel curios de tăcut, ca toți copiii Cleary, după ce ieșeau din copilărie; un plâns dureros. Era groaznic să-i privești și să nu găsești cuvinte de alinare sau sărutări să-i faci să le treacă.

Când se calmă, o ridică și o așeză pe o grămadă de fân, înmiresmat, lângă iapa domnului Robertson; s-au așezat amândoi și pierduți, priveau cum calul le mânca din patul de paie. Capul lui Meggie era legănat pe pieptul lui Frank și firișoare de păr zburau la respirația calului.

— De ce ne-a bătut pe toți, Frank? I-am spus că a fost vina mea.

Frank se obișnuise cu mirosul fetei și nu-i mai păsa; întinse o mână și mângâie absent botul calului, împingându-l când se apropia prea mult.

— Suntem săraci, Meggie, asta-i adevăratul motiv. Călugărițele urăsc întotdeauna copiii săraci. După câteva zile la școala Maicii Agatha, ai să vezi că nu numai pe Cleary se înfurie ea; și pe Marshall și pe McDonald. Noi suntem toți săraci. Dacă am fi bogați și am merge la școală cu trăsura, ca O'Brien, toți s-ar purta frumos cu noi. Dar noi nu putem să dăm orgi bisericii, sau veșminte aurite pentru sacristie, nici cai cu trăsură pentru maici. Așa că noi nu contăm. Ele pot face ce vor cu noi. Îmi amintesc că într-o zi Maica Agatha era atât de furioasă pe mine că striga întruna „Plângi, pentru Dumnezeu! Scoate un sunet Francis Cleary! Dacă mi-ai da satisfacția să te aud plângând, nu te-aș mai bate atât de des și atât de tare.” Asta-i un alt motiv pentru care ne urăște; suntem mai buni ca Marshall și McDonald. Ea nu-i poate face pe

Cleary să plângă. Ar dori să-i lingem papucii. Știi, le-am spus băieților ce i-aș face unui Cleary care ar scânci măcar când este bătut cu nuiua; asta-i valabil și pentru tine Meggie. Indiferent cât de tare te bate, să nu miști. Astăzi ai plâns?

— Nu, Frank, căscă ea cu pleoapele grele și cu degetul mare căutând gura.

Frank o așeză în fân și se întoarse la treaba sa, zâmbind și fredonând un cântec.

Meggie încă mai dormea, când veni Paddy. Măinile-i erau murdare de la lăptăria domnului Jarman, borul larg al pălăriei îi acoperea ochii. Observă că Frank făcea un topor pe nicovală, fața strălucindu-i de transpirație, apoi, ochii i se opriră pe grămada de fân, unde stătea ghemuită fiica sa și văzu cum iapa domnului Robertson stătea aplecată peste copilul adormit.

— M-am gândit că aici este, spuse Paddy lăsând hăturile și ducându-și calul bătrân într-un colț de hambar la o iesle.

Frank încuviință scurt, privindu-și tatăl cu privirea întunecată de îndoială și nesiguranță, pe care Paddy o găsea atât de enervantă, apoi se întoarse la treaba lui, transpirația făcând să-i lucească tot corpul. Paddy dădu șaua jos de pe cal, intră într-un stal, puse apă în vas, apoi amestecă tărate cu ovăz și puțină apă să-i dea mâncare. Animalul se mișcă recunoscător pe lângă el în timp ce-i punea nutrețul în iesle și îl urmări cu privirea în timp ce ieși din fierărie și își scoase cămașa. El se spală pe față, pe mâini, pe spate, își șterse pantalonii și părul. În timp ce se ștergea de un sac vechi își privi fiul curios.

— Mama mi-a spus că Meggie a fost trimisă acasă. Știi exact ce s-a întâmplat?

Frank lăsă toporul care se răcea.

— Micuța a vomitat pe fustele Maicii Agatha.

Ștergându-și fața grăbit, Paddy privi într-un colț de perete ca să-și revină, apoi se întoarse spre Meggie.

— Emoționată că a mers la școală, nu?

— Nu știu. I-a fost rău și înainte de a pleca la școală, azi dimineață și au întârziat. Toți au primit la palmă, dar Meggie a fost foarte supărată pentru că a gândit că este singura care trebuie pedepsită. După pauza de prânz Maica Agatha s-a luat din nou de ea și Meggie a vărsat tot gemul și pune pe veșmântul negru și curat al Maicii Ag.

— Pe urmă ce s-a mai întâmplat?

— Maica Ag a bătut-o până n-a mai putut și a trimis-o acasă furioasă.

— Aș zice că a fost pedepsită destul. Am mult respect pentru călugărițe, și știu că nu e treaba noastră să punem sub semnul întrebării ce fac ele, dar aș dori să fie mai puțin darnice cu nuiua. Știu că trebuie să bată capetele încăpățânate de irlandezi, dar, la urma urmei, era prima zi de școală a fetei.

Frank îl privi uluit pe tatăl său. Până în acest moment Paddy nu vorbise niciodată de la bărbat la bărbat cu fiul său mai mare. Scos din resentimentul său perpetuu, Frank își dădu seama că, deși se lăuda cu severitatea, Paddy o iubea pe Meggie mai mult decât pe fiii săi. Descoperi că aproape îl place pe tatăl său, așa că zâmbi fără unda aceea de neîncredere.

— Este o dulce, nu-i așa?

Paddy dădu absent din cap, foarte preocupat să o studieze, Calul sforăi ușor. Meggie se mișcă, se întoarce și deschise ochii. Când îl văzu pe tata lângă Frank, sări în picioare, palidă de frică.

— Ei bine, Meggie. Fetițo ai avut o zi grea, nu-i așa?

Paddy se duse la ea, o ridică din fân, dar i se opri respirația când se apropie. Strânse din umeri și o îmbrățișă.

— Mi-a dat la palmă, mărturisi ea.

— Ei, după cum o cunosc eu pe Maica Agatha, n-o să fie ultima dată, râse și o apropie de pieptul său. Hai să vedem dacă mama are niște apă caldă

pe sobă să te spele. Miroși mai rău decât lăptăria lui Jarman.

Frank se opri în ușă privind cele două capete roșcate urcând cărarea; când se întoarse văzu ochii blânzi ai calului privind-l.

— Hai bătrâno, te duc acasă, spuse el dezlegând hățurile.

Faptul că Meggie vomase se dovedi a fi o binecuvântare. Maica Agatha încă o mai bătea, dar se ținea destul de departe ca să nu suporte consecințele, ceea ce slăbea duritatea loviturii și eluda scopul bătăii.

Copilul brunet care stătea cu ea în bancă, era fiica cea mică a unui italian, patronul unei cafenele din Whine. Era destul de nesemnificativă ca să scape atenției Maicii Agatha, dar nu atât de nesemnificativă încât să nu se transforme în calul ei de bătaie. Când îi crescură dinții era izbitor de frumoasă, iar Meggie o adora. În timpul recreațiilor mergeau ținându-se de talie, ceea ce era un semn că ești „cea mai bună prietenă” și nu ești disponibilă pentru altă prietenie. Și ele vorbeau și vorbeau și vorbeau. La o pauză, Tereza o duse la cafenea să o prezinte mamei, tatălui și fraților ei mai mari. Ei au fost la fel de încântați de părul ei auriu roșcat, pe cât era și ea încântată de fețele lor brunete; au asemuit-o cu un înger, când își întorcea privirea-i și clipea din ochii cu reflexe verzi. De la mama ei moștenise un aer de noblete pe care îl simțiră cu toții imediat. La fel de dornici să-i fie pe plac, i-au dat cartofi prăjiți, carne de miel, o bucată de pește prăjit care miroseau atât de bine! Meggie nu mai mâncase niciodată mâncare atât de delicioasă și își dori să mănânce mai des la cafenea. Dar asta se întâmplase numai pentru că mama fetei ceruse permisiunea călugărițelor. Conversația ei acasă se reducea la „Tereza spune” și „Știți ce spune Tereza?”, până când Paddy strigă că s-a săturat de Tereza.

— Nu știu dacă e atât de bine să fii prea apropiată de țiganii ăștia, spuse el, împărtaşind neîncrederea instinctivă a comunității engleze, în toate popoarele brunete din Mediterana. Meggie, fetița mea, țiganii sunt murdari, nu se spală prea des, spuse el evitând privirea de reproș a lui Meggie.

Gelos din cale-afară, Frank fu de acord cu el. Așa că Meggie vorbi mai rar despre prietena ei, când era acasă. Dar faptul că acasă nu erau de acord cu ea, nu schimba cu nimic relațiile, care se limitau din cauza distanței doar la zilele și orele de școală. Bob și băieții erau foarte mulțumiți să o vadă preocupată. Le lăsa timp de joacă, ca și cum ea n-ar fi existat.

Lucrurile fără noimă pe care Maica Agatha le scria pe tablă, începură să capete înțeles și Meggie învăță că „+” însemna să adaugi numere la un total, pe când „-” însemna să iei numere din alte numere și să rămâi cu mai puțin decât ai avut la început. Era un copil isteț și ar fi fost un elev excelent dacă nu strălucitor, numai dacă și-ar fi putut înfrânge teama de Maica Agatha. Dar în secunda în care ochii aceia împietriți se întorceau în direcția ei și vocea uscată repezea o întrebare, Meggie înmărmurea și nu mai putea gândi. Aritmetica i se părea ușoară, dar dacă i se cerea să-și arate verbal istețimea, nu mai știa cât fac doi plus doi. Citirea însemna intrarea într-o lume atât de fascinantă, încât nu se mai sătura de ea; dar dacă Maica Agatha o puneă să citească un pasaj, nu putea să spună nici „pisică”, să nu mai vorbim de „miau”. I se părea că este condamnată pentru totdeauna să tremure când Maica Agatha îi ironiza părul roșu aprins pentru că toți copiii râdeau de ea. Asta numai pentru că numai la ea se răstrea Maica Agatha și numai caietele ei le dădea drept exemplu de scriere neglijentă. Unii din copiii bogați, erau norocoși și aveau radiere, dar radiera lui Meggie era vârful degetului, pe care-l umezea ca să șteargă

nervos greșelile, frecând hârtia până se făcea numai cocoloși. Se făceau și găuri și asta era strict interzis; și totuși ea ar fi făcut orice numai să evite ironiile Maicii Agatha. Până la venirea ei, Stuart fusese ținta ironiilor și a bătăilor. Totuși Meggie era o țintă mai bună, pentru că, blândețea și calmul lui Stuart erau pentru Maica Agatha ca o nucă greu de spart. Pe de o parte Meggie tremura și se-nroșea ca racul, pe de altă parte își dădea toată silința să se alinieze temperamentului familiei Cleary, atât de bine definit de Frank. Stuart o compătimea profund pe Meggie și încerca să-i facă viața mai ușoară, atrăgând în mod deliberat asupra sa mânia călugăriței. Ea totuși îl rezolva repede, fiind și mai furioasă să constate unitatea familiei Cleary protejând fetița, așa cum se protejaseră și băieții unul pe altul. Dacă ar fi întrebat-o cineva de ce îi cășuna astfel pe copiii Cleary, n-ar fi știut ce să răspundă. Dar pentru o călugăriță bătrână și înveninată de propria-i viață, o familie mândră cum erau Cleary, era greu de suportat.

Cel mai mare păcat al lui Meggie, era că scria cu stânga. Când și-a luat prima oară creionul să înceapă prima ei lecție, Maica Agatha s-a năpustit asupra ei, ca Caesar asupra galilor.

— Meghann Cleary, tună ea, pune creionul jos!

Astfel a început bătălia. Meggie era o stângace incurabilă și fără de speranță. Când Maica Agatha îi forța degetele mâinii drepte în jurul creionului și o obliga să scrie, Meggie stătea scormonindu-și mintea cum să influențeze mâna care nu se mișca, să facă ceea ce Maica Agatha spunea că poate face. Mental deveni surdă, mută și oarbă; mâna aceea nefolositoare nu i se lega de gânduri mai mult ca degetele de la picioare. Trase o linie dreaptă și murdări marginea caietului, scăpă creionul din mână de parcă-i era paralizată; cu nimic nu reușea Maica Agatha s-o facă să scrie un A cu mâna dreaptă. Imediat Meggie își transfera creionul în mâna stângă și cu brațul îndoit curios pe trei

sferturi de pagină, făcea un rând de A-uri frumos caligrafiate.

Totuși Maica Agatha câștigă bătălia. Într-o dimineață, îi legă mâna stângă de corp cu o sfoară și nu i-o dezlegă până la plecare la ora trei după-amiaza. Chiar și la pauza de prânz, Meggie a trebuit să mănânce, să se joace cu mâna stângă strâns legată de corp. A durat trei luni, dar a învățat să scrie corect, după canoanele Maicii Agatha, deși forma literelor nu era niciodată bună. Ca să fie sigură că nu se întoarce la stângăcia ei, călugărița îi ținu mâna legată încă două luni; apoi, Maica Agatha obligă toată școala să spună rugăciuni de mulțumire Atot Puternicului pentru că o făcuse pe Meggie să-și vadă greșeala. Copiii lui Dumnezeu erau dreptaci; stângacii erau ai Diavolului, mai ales când aveau și părul roșu.

În acel prim an de școală, Meggie își pierdu rotunjimea și slăbi tare deși nu crescuseră prea mult în înălțime. Începu să-și roadă unghiile până la sânge și trebui să îndure pedeapsa Maicii Agatha de a trece pe la fiecare bancă să le arate copiilor ce urâte erau unghiile mâncate. Și asta când jumătate din copiii între cinci și cincisprezece ani își rodeau unghiile la fel de rău ca și Meggie.

Fee făcu o zeamă amară de aloe și-i udă vârful degetelor. Toți membrii familiei fură somați să o urmărească să nu și le spele și când celelalte fete la școală văzură petele maronii, Meggie fu pusă la zidul infamiei. Dacă ducea degetele la gură, gustul era înfiorător; disperată își înmuie batista în gură și se frecă până se duse grosul. Paddy o pedepsi la rândul lui, dar cu un instrument mult mai blând decât nuiaua Maicii Agatha, o puse să sară într-un picior prin bucătărie. Nu credea în bătaia copiilor la palmă, la față sau la fund, numai la picioare. Picioarele dureau la fel de mult ca și celelalte. Totuși în ciuda tuturor pedepselor, în ciuda amărăciunii aloiului, în ciuda rușinii, Meggie continuă să-și roadă unghiile.

Singura bucurie pe care o avea era prietenia ei cu Tereza Annunzio, singurul lucru care făcea școala suportabilă. Îndura lecțiile arzând de nerăbdare să vină recreația și să stea cu mâinile pe după mijloc sub bradul cel bătrân și să vorbească, să vorbească. Erau povești despre familia extraordinară a Terezei, despre numeroasele ei păpuși și despre serviciul de ceai adevărat pentru păpuși.

Când Meggie a văzut serviciul de ceai, a fost copleșită. Avea 108 piese, ceșcuțe și farfurioare miniaturale, o linguriță, un ceainic și un borcănăș pentru zahăr, o căniță pentru lapte și una pentru frișcă, cuțite, linguri și furculițe, numai bune pentru păpuși. Tereza avea nenumărate jucării; în afară de faptul că era mult mai mică decât sora cea mai apropiată de ea, aparținea unnei familii de italieni, ceea ce însemna că era iubită cu pasiune și alintată, având acces nelimitat la resursele monetare ale tatălui său. Fiecare o privea pe cealaltă cu invidie, deși Tereza nu înțelegea educația calvinistă stoică pe care o primea Meggie. De fapt o compătimea. Să nu ți se permită să-ți îmbrățișezi mama și să o săruți! Biata Meggie!

Cât despre Meggie, ei îi era imposibil să o compare pe mama bondoacă și exuberantă a Terezei, cu mama ei suplă dar care nu zâmbea niciodată, așa că nici nu se gândea la asta. Nu gândea niciodată „aș dori ca mama să mă îmbrățișeze și să mă sărute”. Gândea întotdeauna „aș dori ca mama Terezei să mă îmbrățișeze și să mă sărute”. Deși imaginile despre sărutări și îmbrățișări îi stăruiau mai puțin în minte decât serviciul de ceai. Era atât de delicat, de fin și de frumos! Oh, dac-ar avea și ea unul, i-ar putea servi ceaiul lui Agnes într-o ceșcuță albastră, într-o farfurioară albastră... În Vinerea Mare, în biserica cu sculpturi maure grotești, cu tavanul pictat în fresce maure, Meggie îngenunche și se rugă să aibă și ea un serviciu de ceai numai al ei. Când

Părintele Hayes împrăștie tămâia și binecuvântarea Domnului, se strecură ca o rază de soare prin fereastră, toți o simțiră deasupra capetelor aplecate. Toți, cu excepția lui Meggie, pentru că ea nici măcar nu o simți, atât era de preocupată să-și amintească câte farfurii avea serviciul Terezei. Și când membrii corului au izbucnit într-un cântec glorios, capul lui Meggie se învârtea într-un albastru ultramarin, tare departe de catolicism sau de Polinezia.

Anul școlar se apropia de sfârșit, decembrie amenința vara, când Meggie descoperi cât de scump se plătesc dorințele și plăcerile. Stătea pe un scaun înalt lângă sobă, în timp ce Fee îi pieptăna părul pentru școală, ca de obicei; era o treabă complicată. Părul ei avea o tendință naturală să se cârlionțeze, pe care mama ei o considera un mare noroc. Fetele cu părul drept, când creșteau, se chinuiau să-și facă valuri glorioase de păr din șuvițe drepte. Noaptea, Meggie dormea cu părul care-i ajungea până la genunchi, împletit cu șuvițe de cârpă, rupte din cearceafuri vechi. În fiecare dimineață trebuia să urce pe scaunul cel înalt, pentru ca Fee să-i desfacă cozile și să-i perie părul.

Fee folosea o perie veche Pearson, îi lua câte o buclă în mână și o peria cu îndemânare ținând-o între degete până se răsucea pe deget; apoi își trăgea încet degetul și o întindea, făcând o buclă de invidiat. Operația asta se repeta de vreo douăsprezece ori, apoi buclele din față erau strânse pe vârful capului cu o panglică de tafta albă, proaspăt spălată și călcată. Toate celelalte fete purtau codițe la școală, păstrând buclele pentru ocazii deosebite, dar în această privință Fee era de neînduplecat; Meggie trebuia să poarte bucle tot timpul, indiferent cât de greu îi era să-și sacrifice timpul în fiecare dimineață. Munca lui Fee era folositoare, pentru că părul fiicei ei era, de departe,

cel mai frumos din toată școala. Faptul că i-l peria zilnic îl atrăgea fetei multă invidie.

Operația era dureroasă, dar Meggie era prea obișnuită cu ea, să o mai bage în seamă, pentru că nu-și amintea să fi existat vreo zi când să n-o fi făcut. Brațele vânjoase ale lui Fee treceau cu putere peria prin părul înnodat și încâlcit, până când ochii lui Meggie se umezeau și trebuia să se prindă de scaun cu amândouă mâinile ca să nu cadă. Era în luna ultimei săptămâni de școală și ziua ei era peste două zile; se prinse de scaun și visă la serviciul de ceai, știind că era numai un vis. Mai era unul în magazinul din Wahine, dar ea îi știa prețul și își dădea seama că era mult prea mare pentru puterile tatălui său.

Deodată Fee scoase un sunet atât de ciudat încât o scoase pe Meggie din visare, iar băieții încremeniră la masă, întorcând curioși capul.

— Sfinte Dumnezeule! spuse Fee.

Paddy sări în picioare cu fața stupefiată; n-o auzise niciodată pe Fee folosind numele Domnului fără motiv. Rămăsese cu o buclă în mână și trăsăturile feței îi erau contorsionate într-o expresie de oroare și repulsie. Paddy și băieții se apropiară; Meggie încercă să vadă ce se petrece dar dinții periei o loviră de-i dădură lacrimile.

— Privește! șopti Fee și ridică în soare bucla ca să vadă și Paddy.

În soare părul era ca o aură strălucitoare și la început Paddy nu văzu nimic. Apoi realizează că o creatură se mișca pe mâna lui Fee. Luă și el o suviță și în razele de soare, văzu mai multe creaturi văzându-și liniștite de treabă. Mici puncte albe erau prinse ciorchine pe firele de păr iar creaturile erau tare ocupate să producă alte mici puncte albe. Părul lui Meggie era ca un stup de vietăți.

— Are păduchi! spuse Paddy.

Bob, Jack, Hughie și Stu priviră și ei apoi, ca și tatăl lor, se traseră deoparte; numai Frank și Fee priveau încremeniți părul lui Meggie, în timp ce ea

stătea ghemuită, nenorocită, întrebându-se ce mai făcuse. Paddy se așază neputincios pe scaunul său, privind fix focul și clipind din ochi.

— De la nenorocita aceea de țigancă, spuse în cele din urmă, întorcându-se spre Fee. Țigani nenorociți și murdari care trăiesc ca porcii!

— *PADDY!* exclamă Fee scandalizată.

— Îmi pare rău mamă, dar când mă gândesc că țiganca i-a dat păduchi lui Meggie, îmi vine să plec la Wahine și să dărâm nenorocita aceea de cafenea, spuse el lovindu-și genunchii cu pumnii, nervos.

— Ce s-a întâmplat, mămico? reuși să întrebe și ea în sfârșit.

— Privește, micuță murdară ce ești! Și Fee își băgă mâna sub ochii lui Meggie. Tot părul ți-e plin de vietăți din astea! Le-ai luat de la bruneta cu care ești așa bună prietenă! Și acum ce mă fac cu tine?

Meggie privi cu respirația tăiată la vietatea de pe mâna lui Fee, apoi începu să plângă.

Fără să i se spună, Frank aprinse focul și puse apă, în timp ce Paddy măsura bucătăria cu pași mari vărsându-și furia de câte ori se uita la Meggie. În cele din urmă se duse la ușa din spate, luă din cui pălăria și biciul:

— Plec la Wahine, Fee, mă duc să-i spun nenorocitului de țigan unde să-și bage peștele și cartofii prăjiți! Pe urmă mă duc la Maica Agatha să-i spun ce cred despre ea, că acceptă copii murdari în școala ei!

— Paddy, ai grijă, îl rugă Fee. Dacă nu i-a luat de la brunetă? Chiar dacă și fata are păduchi e posibil să-i fi luat și ea de la altcineva.

— Prostii! răspunse Paddy încăpățânat.

Plecă pe scara din spate și câteva minute mai târziu auziră calul alergând. Fee oftă și îl privi deznădăjduită pe Frank.

— Să zicem că avem noroc, dacă nu ajunge la închisoare. Frank, mai bine adu băieții în casă. Azi nu e școală.

Unul câte unul, Fee îi controla cu atenție, apoi pe Frank și Frank o controlă pe ea. Nu era niciun semn că ar fi luat și ei boala lui Meggie, dar Fee nu avea de gând să riște. Când apa din cazan a clocotit, Frank a adus albia din cui și a umplut-o jumătate cu apă fiartă, jumătate cu apă rece. Apoi s-a dus în cămară și a adus un bidon de cinci kilograme cu gaz, a luat un calup de săpun făcut cu leșie și a început să-l frece pe Bob. Fiecare cap era băgat puțin în apă, apoi turna gaz, apoi freca tot cu săpun. Gazul și leșia ardeau pielea; băieții țipau și-și frecau ochii, scărpînându-și scalpurile înroșite, jurând răzbunare cruntă tuturor ȝiganilor.

Fee se duse la coșul ei de cusut și luă foarfeca cea mare. Se întoarse la Meggie, care nu se mișcase de pe scaun, deși trecuse mai mult de o oră, privi frumusețea de păr o secundă, cu foarfecul în mână. Apoi începu să taie – fâș-fâș – până când toate buclele se adunară într-o grămadă pe dușumeaua bucătăriei și pielea albă a lui Meggie începu să se vadă printre smocurile neregulate. Cu îndoială în privire se întoarse spre Frank:

— Ar trebui să-l rad? întrebă cu buzele strânse.

— Oh, mamă nu! Sigur că nu! Dacă-i fac o spălare bună cu gaz, ar trebui să fie suficient! Te rog nu-l rade.

Așa că Meggie fu dusă deasupra baliei și îi turnară cană după cană cu gaz și-i frecară cu săpun ce-i mai rămăsese din păr. Când fură în sfârșit mulțumiți, aproape că nici nu mai vedea de usturime, iar fața și capul i se înroșiseră de atâta frecat. Frank strânse buclele pe o foaie de hârtie și le aruncă în foc. Apoi el și Fee își spălară părul, apoi Frank aduse o perie și frecă dușumeaua bucătăriei cu seu de oaie.

Când bucătăria fu curată ca un spital au trecut la dormitoare, au scos fiecare cearceaf și pătură de pe fiecare pat și și-au petrecut restul zilei spălând și fierbând toată lenjeria familiei. Cuverturile și

pernele au fost scoase pe gardul din spate și date cu gaz, preșurile din casă au fost scuturate pe fiecare milimetru pătrat. Toți băieții au fost puși la treabă, cu excepția lui Meggie pentru că ea era într-o dizgrație totală. Se târî în spatele hambarului și plânse. Capul îi ardea de durere și îi era atât de rușine încât nici nu îndrăzni să-l privească pe Frank, când acesta veni să o caute și să o convingă să intre în casă.

În cele din urmă trebui să o tragă cu forța în casă și, odată înăuntru, se ascunse într-un colț când veni Paddy din Wahine, târziu după amiază. El îi privi capul slut și izbucni în lacrimi, legănându-se în scaun, cu fața în mâini, în timp ce familia privea dorindu-și să fie oriunde în altă parte, numai acolo nu. Fee făcu un ceainic de ceai și-i turnă o ceașcă lui Paddy, în timp ce acesta începu să-și revină.

— Ce s-a întâmplat la Wahine? Ai stat tare mult.

— Mai întâi, i-am pus cravașa pe spinare blestematului de țigan. Pe urmă, l-am văzut pe MacLeon privindu-ne din fața prăvăliei sale, așa că i-am spus și lui ce s-a întâmplat. MacLeon a adunat câțiva oameni din cârciumă și i-am scos în stradă pe țigani, cu tot cu femei, și le-am dat cu seu de oaie prin toată prăvălia. Pe urmă am mers la Maica Agatha și s-a jurat că nu știe nimic și că n-a observat nimic. A scos-o pe țigancă din bancă și i-a controlat părul și bineînțeles că era plină de păduchi. A trimis-o acasă și i-a spus să nu se întoarcă până nu-și curăță capul. Le-am lăsat pe călugărițe controlând copiii din școală și îi spun că nu erau puțini. Să fi văzut cum se scărpinau călugărițele ca nebunele când credeau că nu se uită nimeni. Zâmbi strâmb apoi văzu din nou capul lui Meggie și oftă. O privi supărat: cât despre tine, domnișoară, să nu mai aud de țigani, de niciun alt prieten, decât de frații tăi. Dacă nu sunt destul de buni pentru tine, cu atât mai rău. Bob, ție îți spun, Meggie nu mai are de-a face nimic cu nimeni, cu excepția fraților ei, cât timp se află la școală, auzi?

— Da, tată, confirmă Bob dând din cap.

În dimineața următoare Meggie fu îngrozită să constate că trebuie să meargă la școală, ca de obicei.

— Nu, nu, nu pot să merg, plângea ținându-se cu mâinile de cap. Mămico, nu pot să merg la școală așa; nu pot, cu Maica Agatha!

— Ba poți, răspunse Fee, ignorând privirile imploratoare ale lui Frank. O să-ți fie de învățătură.

Așa că Meggie plecă la școală, târâindu-și picioarele, cu capul îmbrobodit într-o basma maro. Maica Agatha o ignoră cu desăvârșire, dar, la vremea pauzei, fetele i-au smuls basmaua de pe cap, să vadă cum arată. Capul fetei era o priveliște de nedescris, când era descoperit. Văzând ce se întâmplă, Bob o duse pe sora sa într-un colț sigur de pe terenul de cricket.

— Nu le mai lua în seamă, Meggie, spuse supărat legându-i neîndemânatec basmaua și mângâind-o. Mâțe afurisite! Așa aș vrea să fi putut păstra niște chestii din alea din părul tău și să le fac cadou! Știi, când toată lumea ar fi uitat, eu aș fi împodobit câteva capete.

Toți băieții Cleary au înconjurat-o pe Meggie și au păzit-o până s-a sunat,

Tereza Annunzio a venit la școală puțin după ora prânzului, cu capul ras. A încercat să o bată pe Meggie, dar băieții au ținut-o departe. În timp ce pleca, Tereza își flutură în aer brațul cu pumnul strâns și-i lovi coapsele cu palma stângă, într-un gest pe care nimeni nu l-a înțeles dar pe care băieții l-au înregistrat cu aviditate, pentru mai târziu.

— Te urăsc, urlă Tereza. Tata trebuie să se mute din oraș, din cauza tatălui tău.

Se întoarse și fugi plângând.

Meggie se ținu cu capul sus și se abținu să nu plângă. *NU CONTA* ce gândesc ceilalți! *NU CONTA! NU CONTA!* Celelalte fete o evitau, fie

că le era teamă de Bob și Jack, fie pentru că părinții le spusese să stea departe de ea; să fii prea apropiat de un Cleary, de obicei însemna să ai necazuri. Așa că Meggie își petrecu ultimele zile de școală „în călugărie”, după cum spuneau băieții, ceea ce însemna că era total ostracizată. Chiar și Maica Agatha respectă noua situație, în schimb, își vărsa toată furia pe Stuart.

Cum se întâmpla de obicei, dacă zilele de naștere ale celor mici se nimereau într-o zi a săptămânii, erau amânate până sâmbăta; așa s-a întâmplat și cu Meggie; sâmbătă, fetița a primit mult doritul serviciu de ceai. Era așezat pe o măsuță vopsită în albastru, cu scaune, făcute în inexistentul timp liber al lui Frank, și Agnes stătea pe unul din acele scaunele îmbrăcată într-o nouă rochie albastră, făcută în inexistentul timp liber al lui Fee. Meggie privea pierdută la desenele în albastru și alb de pe fiecare piesă; la copăceii fantastici cu coroane pufoase, la micuța pagodă cu ornamente, la ciudata pereche de păsări încremenite într-un zbor continuu, deasupra podului arcuit. Își pierduse orice urmă de încântare. Dar, în străfundul sufletului, ea înțelege de ce familia ei făcuse acest sacrificiu ca să-i cumpere ce-i era mai drag ei. Așa că Meggie se juca, îi făcea ceai lui Agnes și respecta ritualul ca și cum ar fi fost încântată. Continuă, cu încăpățănare să-l folosească ani de zile; nu i-a spart nicio piesă, nici măcar nu i-a ciobit vreuna. Nimănui nu i-a trecut vreodată prin cap că Meggie ura din inimă serviciul de ceai, măsuța albastră și scaunele și rochia albastră a păpușii.

Cu două zile înainte de Crăciunul lui 1917, Paddy și-a adus acasă ziarul săptămânal; și un nou stoc de cărți de la bibliotecă. Totuși ziarul avu întâietate față de cărți. Editorii îl îmbunătățiseră, împrumutând idei din noile reviste americane, care

din când în când mai pătrundeau și în Noua Zeelandă; întreaga secțiune de mijloc avea știri despre război. Erau fotografii neclare ale soldaților neo-zeelandezi pe stâncile nemiloase ale peninsulei Gallipoli, erau articole laudând vitejia soldaților neo-zeelandezi și australieni în război, numele neo-zeelandezilor și australienilor care au fost decorați cu Crucea Victoria. Și mai era o pagină întreagă, magnifică, dedicată Cavaleriei Ușoare Australiene, o poză care-i arăta călare, sobri și gata de luptă, cu pene lungi, pufoase la pălărie.

Cum avu ocazia Frank luă ziarul și citi cu nesăț, cufundându-se în proza-i comercială cu ochii strălucitori.

— Tată, vreau să merg și eu, zise lăsând încet ziarul pe masă.

Fee tresări violent, cum stătea aplecată deasupra sobei, iar Paddy încremeni în scaun, uitând de carte.

— Ești prea tânăr, Frank, răspunse el.

— Nu, nu sunt! Am șaptesprezece ani, tată, sunt bărbat. Hunii și turcii ne omoară oamenii ca pe animale, iar eu stau aici în siguranță. A venit vremea să facă și familia Cleary ceva pentru țară.

— Ești sub vârsta admisă, Frank, nu te primesc ei.

— Ba mă primesc, dacă nu te opui tu; Frank vorbi repede cu ochii fixați pe fața lui Paddy.

— Dar mă opun! Ești singurul care muncește acum și avem nevoie de banii pe care-i câștigi tu, știi doar!

— Dar am să primesc bani și în armată!

Paddy râse ușor.

— Șilingii soldatului, nu? Ca fierar în Wahine câștigi mult mai bine, decât ca soldat în Europa.

— Dar vreau să plec, poate să am norocul să devin ceva mai bun decât un fierar! Este singura șansă să plec de aici, tată!

— Prostii! Dumnezeuule, băiete, nu știi ce spui. Războiul este îngrozitor. Eu vin dintr-o țară care a

fost în război timp de o mie de ani, așa că eu știu ce spun. Și oricum mi se pare curios că englezii folosesc soldați neo-zeelandezi și australieni drept carne de tun; îi folosesc în locuri unde nu vor să-și piardă ei prețioasele trupe! Uite numai cum hodorogul de Churchill ne-a trimis oamenii în Gallipoli! Au murit zece mii din cincizeci de mii de soldați. Mai rău ca un măcel! De ce să mergi tu să porți greul pentru Mama Anglia? Ce a făcut ea pentru tine, în afară de faptul că a exploatat toate coloniile? Dacă ai merge în Anglia, toți s-ar uita la tine cu dispreț, pentru că vii din colonii. Noua Zeelandă și Australia nu sunt în pericol. I-ar putea face Mamei Anglia un pustiu de bine și să se lase bătute; a cam venit vremea să-i plătească cineva pentru ce a făcut ea Irlandei. Eu sigur n-am să plâng, dacă Kaizerul o să se plimbe pe Strada mare.

— Dar, tată, eu vreau să mă înrolez!

— Nu poți vrea tot ce-ți place, Frank; nu mergi, așa că mai bine uită tot. Nu ești destul de mare să fii soldat.

Frank se-nroși și își strânse buzele cu furie; faptul că era mic de statură îl handicapa. La școală fusese cel mai scund băiat din clasă și se bătuse de două ori mai mult ca alții, tocmai din cauza asta. În ultima vreme era frământat de îndoieli groaznice, pentru că la șaptesprezece ani, avea exact aceeași înălțime ca și la paisprezece ani; poate că se oprișe din creștere! Numai el știa la câte suplicii își obligase mintea și corpul, exerciții de întindere, dar degeaba.

Fierăria îi dezvoltase forța mult peste normal și în disproporție cu corpul și înălțimea; și dacă Paddy ar fi ales conștient meseria asta pentru temperamentul lui Frank, n-ar fi ales mai bine. O constituție mică dar cu forță pură, la șaptesprezece ani nu fusese înfrânt într-o luptă și era deja cunoscut în toată peninsula Taranaki. Toată mânia, frustrarea, complexul de inferioritate s-au împletit

în el, reprezentând mai mult decât pe cel mai puternic localnic, el era un corp într-o superbă condiție fizică, o minte excelentă dublată de o voință de neînfrânt.

Cu cât erau mai mari și mai puternici, cu atât mai mult dorea Frank să-i vadă umiliți și trântiți prin praf. În jurul lui se păstra distanța, pentru că agresivitatea sa era bine cunoscută. În ultima vreme, îi lăsase în pace pe tinerii de vârsta sa, în căutare de alți adversari printre cei mai mari decât el și localnicii încă mai vorbeau de ziua când l-a bătut măr pe Jim Collins, deși Jim Collins avea douăzeci și doi de ani, șase picioare înălțime și putea ridica un cal. Cu mâna stângă ruptă, cu coastele zdrobite, Frank a continuat bătaia până când Jim Collins a ajuns o grămadă de carne la picioarele sale și a fost ținut cu forța să nu mai lovească în omul leșinat. Imediat ce i s-a vindecat brațul și nu l-au mai durut coastele, Frank s-a dus în oraș și a ridicat un cal, ca să vadă toată lumea că Jim nu era singurul care putea face asta și că, oricum nu depindea de înălțimea omului, să poți ridica cai. Pe măsură ce acest fenomen avansa, Paddy afla de reputația lui Frank și înțelegea lupta pe care o ducea Frank pentru a fi respectat, dar asta nu-l scutea de furie când bătaia împiedica munca la fierărie. Fiind el însuși un bărbat mic de statură, Paddy avusese luptele lui pentru a-și dovedi curajul, dar în ținutul său din Irlanda el nu era dintre cei mai scunzi, iar până să ajungă în Noua Zeelandă, unde bărbații erau înalți, era deja bătrân. Astfel că înălțimea sa nu l-a obsedat pe Paddy așa cum îl obseda pe Frank.

Acum îl privea cu atenție pe băiat, încercând să-l înțeleagă, dar nu reuși; acest copil fusese întotdeauna mai departe de el decât ceilalți, indiferent cât de mult s-a străduit să nu facă discriminări între copii. Știa că asta o îndurera pe Fee, că ea era mereu îngrijorată de antagonismul nemărturisit dintre ei, dar chiar și dragostea lui

pentru Fee, nu reușise să atenueze exasperarea sa față de Frank.

Mâinile frumos modelate ale lui Frank stăteau întinse pe ziarul deschis, iar ochii lui îl fixau pe Paddy, cu o privire amestecată cu rugăminți și mândrie, mai mult mândrie. Cât de străină era fața aceasta! Nici urmă de Cleary sau Armstrong, cu excepția, poate a unei vagi asemănări cu Fee în privire, dacă ochii lui Fee ar fi fost negri și ar fi aruncat flăcări, așa cum ardeau ochii lui, la cea mai mică provocare. Un singur lucru nu-i lipsea acestui copil, curajul.

Subiectul fu brusc abandonat, odată cu remarca lui Paddy despre înălțimea lui Frank; familia mănca mâncare de iepure într-o tăcere neobișnuită, chiar și Jack și Hughie, conștienți de importanța discuției, renunțară la hârjoana obișnuită. Meggie refuză să mănânce, privind fix la Frank, ca și cum ar fi trebuit să dispară în orice moment. Frank ciuguli din mâncare cât putu de decent și imediat ce avu ocazia se scuză și se ridică de la masă. Un minut mai târziu auziră toți toporul în hambarul cu lemne; Frank se lupta cu buștenii pe care-i adusese Paddy pentru iarnă.

Când toți erau convinși că este în pat, Meggie se strecură pe fereastra dormitorului și se furișă la hambarul de lemne. Era un loc foarte important pentru existența lor; cam o sută de metri pătrați căptușiți cu un strat gros de surcele, grămezi mari de bușteni așteptând într-o parte să fie tăiați, iar în partea opusă, un perete de lemne ca un mozaic, tăiate exact de mărimea sobei. În mijloc, trei stâlpi înfiți în pământ erau folosiți pentru a tăia mărunț lemnele.

Frank nu stătea; muncea la un buștean de eucalipt încercând să-l micșoreze ca să-l poată mărunți. Avea un diametru de două picioare, fiecare capăt era prins cu sârmă și Frank îl ținea între picioare și încerca să-l taie în două. Fierăstrăul se mișca atât de iute, că fluiera; și

mânerul scotea un sunet când aluneca în palma transpirată. Strălucea în timp ce se mișca în sus, în jos, iar metalul arunca bucăți din lemnul tare în mișcarea sa, de parcă s-ar fi jucat cu un brad. Surcele săreau în toate direcțiile, transpirația curgea șuvoaie pe pieptul lui Frank care-și legase batista la frunte, ca să nu-l deranjeze transpirația. Era o muncă periculoasă, o mișcare greșită sau îndreptată greșit și ar fi rămas fără picior. Și încheieturile-i erau legate, ca să absoarbă transpirația, dar mâinile, deși delicate, țineau fierăstrăul ușor și cu multă îndemânare.

Meggie se opri lângă cămașa dezbrăcată și îl privi cu uimire. Încă trei fierăstraie așteptau, pentru că lemnul de eucalipt era tare și tocea lamele. Apucă unul de mâner, îl puse pe genunchi dorindu-și să poată tăia lemne ca Frank. Era atât de greu că abia îl ridică. Fierăstrăul colonial avea o singură lamă dar foarte ascuțită, cel cu două lame era prea ușor pentru lemnul de eucalipt. Capul era bine lucrat, ca să țină bine lama. Un cap prost lucrat putea să scape lama și în rapiditatea mișcării, putea să moară un om.

Frank muncea aproape instinctiv, în lumina difuză; Meggie se ferea de așchii cu ușurința exercițiului îndelungat și aștepta ca Frank să o observe. Butucul era pe jumătate tăiat și el se întoarse să-l înceapă și din partea opusă; ridică fierăstrăul și începu. Disecarea lemnului era un proces complicat. În timp ce înainta spre centrul butucului fierăstrăul aproape că dispăru în tăietură iar așchiile săreau tot mai aproape de el. Le ignoră șiări viteza. Butucul se desfăcu cu un zgomot și în același timp sări și Frank, simțind mișcarea înainte de ultima tăietură. În timp ce lemnul cădea se lăsă și el pe o parte, zâmbind; dar nu avea un zâmbet fericit. Se întoarse să ia alt fierăstrău și-și văzu sora stând răbdătoare, în cămașa de noapte cu nasturi până la gât. Încă i se părea curios să-i vadă părul scurt cârlionțat, în loc de frumoasele bucle

strânse în vârful capului, dar hotărât stilul acesta băiețesc i se potrivea mai bine și își dori ca ea să rămână așa. Apropiindu-se de ea se aplecă:

— Cum ai ieșit din casă, hoț mic ce ești?

— Pe fereastră, după ce a adormit Stu.

— Dacă nu ai grijă, ai să devii un băiețoi.

— Nu-mi pasă. Tot e mai bine să mă joc cu băieții, decât singură.

— Cred că ai dreptate. Se așeză sprijinindu-se de un butuc și o privi îngrijorat. Ce s-a întâmplat, Meggie?

— Frank, nu-i așa că nu pleci?

Îi puse mâinile pe umeri și își ridică spre el privirea îngrijorată, cu gura deschisă, pentru că nasul era înfundat, luptându-se cu lacrimile.

— S-ar putea, Meggie, răspunse el blând.

— Oh, Frank, nu poți face asta! Mama și eu avem *NEVOIE* de tine! Știi doar! Nu știu ce ne-am face fără tine!

El zâmbi în ciuda durerii pe care o simți, zâmbi la felul nevinovat în care ea repeta, inconștient cuvintele lui Fee.

— Câteodată lucrurile nu merg așa cum vrem noi să meargă. Ar trebui să înveți asta. Noi, Cleary, am fost învățați să muncim toți pentru binele familiei, să nu ne gândim niciodată la noi. Dar eu nu sunt de acord cu asta; eu cred că ar trebui să avem voie să ne gândim și la noi. Eu vreau să plec pentru că am șaptesprezece ani și a venit vremea să am o viață numai a mea. Dar tata spune că nu, că sunt necesar aici, pentru binele familiei. Și pentru că nu am încă douăzeci și unu de ani, trebuie să fac cum spune tata.

Meggie aprobă din cap, dându-și toată silința să dezlege firele complicate ale explicației lui Frank.

— Știi, Meggie, m-am gândit mult la asta. Plec și gata. Asta este. Știu că ție și mamei o să vă fie dor de mine, o să-mi simțiți lipsa, dar Bob crește repede, iar tata și băieții n-or să-mi simtă deloc

lipsa. Pe tata îl preocup numai pentru că aduc niște bani.

— Nu ne mai iubești, Frank?

Se întoarse spre ea și o luă în brațe, o mângâie cu o plăcere dureroasă, un amestec de durere și foame.

— Oh, Meggie, pe tine și pe mama vă iubesc mai mult decât pe toți ceilalți la un loc! Doamne, de ce nu ești mai mare, să pot vorbi cu tine? Poate că este mai bine că ești mică, poate-i mai bine!

O lăsă din brațe deodată, încercând să se stăpânească, lovind butucul cu capul. Apoi o privi.

— Meggie, când ai să fii mare, ai să înțelegi mai bine.

— Te rog, nu pleca Frank, repetă ea.

— Oh, Meggie, chiar n-ai înțeles nimic? Nu contează. Important este că nu trebuie să spui nimănui că am stat de vorbă astă seară. Auzi? Nu vreau să creadă că ai vreun amestec.

— Am înțeles, Frank, am înțeles tot. N-am să suflu un cuvânt nimănui, îți promit. Dar, doamne, ce mult aș dori să nu trebuiască să pleci!

Era prea mică să-i poată explica ce dorea, de fapt, era ceva fără explicație pe care îl purta în inimă; nu mai rămânea nimeni, dacă Frank pleca. El era singurul care-i dăruia toată dragostea, singurul care o îmbrățișa și o mângâia. Când era mai mică și tata o lua în brațe, dar de când a început școala, nu o mai lăsa să stea pe genunchii lui, nici să-și mai arunce brațele pe după gâtul lui; îi tot spunea „ai crescut, Meggie”, și mama era întotdeauna atât de ocupată, atât de obosită, atât de preocupată de băieți și de casă. Numai Frank era mai aproape de sufletul ei, Frank care lumina ca steaua din paradisul ei limitat. El era singurul căruia părea să-i placă să stea de vorbă cu ea și el îi explica lucrurile în așa fel că înțelegea și ea. Încă din ziua când Agnes și-a pierdut părul, Frank a fost aproape de ea și în ciuda tuturor necazurilor, nimic nu a atins-o. Nici bătaile la palmă, nici păduchii,

pentru că Frank a fost întotdeauna lângă ea să o mângâie, să o consoleze.

Se ridică și reuși să zâmbească.

— Dacă trebuie să pleci, Frank, asta este.

— Meggie, ar fi trebuit să fii în pat, mai bine te duci înainte să controleze mama. Hai, fugi!

Gândul acesta îi alungă totul din cap; se lăsă în jos, pescui poalele cămășii de noapte, o trase printre picioare și o țină ca pe o coadă în față, în timp ce fugea cu picioarele goale printre așchiile de lemn ascuțite.

Dimineața, Frank nu mai era. Când Fee veni să o scoale pe Meggie era supărată și încordată; Meggie sări din pat ca o pisicuță, se îmbracă singură, fără să ceară ajutor, deși avea o mie de butonași.

În bucătărie, băieții stăteau întunecați în jurul mesei și scaunul lui Paddy era gol. Și al lui Frank. Meggie se strecură la locul ei și stătu cuminte, cu dinții clănțănindu-i de frică. După micul dejun Fee îi trimise afară pe toți și în spatele hambarului, Bob îi spuse vestea.

— Frank a fugit, șopti el.

— Poate că s-a dus numai până la Wahine, sugeră Meggie.

— O, nu, proasto, s-a dus să se înroleze. Of, mi-aș dori să fiu destul de mare să pot pleca cu el! Norocosul!

— Eu mi-aș dori să mai fie încă acasă.

Bob strânse din umeri.

— Păi, tu nu ești decât o fată și mă așteptam din partea unei fete să gândească așa.

Remarca, altădată incendiară, rămase acum fără replică; Meggie intră în casă să vadă dacă poate fi de vreun ajutor.

— Unde-i tata? întrebă după ce fu pusă la călcat batiste.

— A plecat la Wahine.

— O să-l aducă pe Frank înapoi?

— Să încerci să ții un secret în casa asta este imposibil! Nu, n-o să-l prindă pe Frank la Wahine, știe asta. S-a dus să trimită o telegramă la poliția și armata din Wanganui.

— Oh, mami, sper să-l găsească! Nu vreau ca Frank să plece.

Fee trânti putina de unt pe masă și începu să-i bată conținutul cu două lopățele de lemn.

— Nimeni nu dorește ca Frank să plece. De aceea a plecat tata să aranjeze să fie adus înapoi. Gura îi tremură o secundă. Bietul Frank! Bietul Frank! oftă, nu pentru Meggie, ci pentru ea. Nu știu de ce copiii trebuie să plătească pentru păcatele noastre. Bietul meu Frank, nu-și găsește locul aici...

Apoi observă că Meggie nu mai călca, strânse din buze și nu mai scoase niciun cuvânt.

Trei zile mai târziu, poliția l-a adus pe Frank înapoi. Sergentul din escortă i-a spus lui Paddy că se împotrivise grozav.

— Aveți un luptător, nu glumă! Când a văzut că soldații nu-s atenți, a țâșnit ca fulgerul, cu doi paznici pe urmele lui. Dacă n-ar fi avut ghinionul să dea peste o patrulă, cred că ar fi reușit să fugă. A luptat din toate puterile; au trebuit cinci soldați ca să-i pună cătușele.

Spunând asta îi scoase lanțurile grele lui Frank și-l împinse brutal pe poartă; dezechilibrat, Frank se lovi de Paddy și se trase iute, ca și cum atingerea l-ar fi urzicat.

Copiii stăteau grămadă la colțul casei, în spatele adulților, privind și așteptând. Bob, Jack și Hughie, stăteau nemișcați, sperând ca Frank să se mai bată puțin; Stu privea doar, parcă din adâncurile sufletului său milos; Meggie își ținea obrajii în palme, frământându-i cu spaimă, crezând că ar mai dori cineva să-i facă vreun rău lui Frank.

Frank se întoarse și își privi mai întâi mama; ochi negri pierduți în ochi albaștri, într-o comuniune amară, despre care nu pomeniseră

niciodată și despre care nu vor vorbi. Privirea mândră a lui Paddy îl doborî, pleoapele lăsate ale lui Frank îi recunoșteau dreptul de a fi mânios. Din acea zi Paddy nu a vorbit niciodată mai mult cu Frank decât impuneau bunul simț și civilizația. Dar pentru Frank mai greu a fost să facă față copiilor, să-i privească în față, rușinat și stânjenit, pasăre călătoare adusă acasă cu aripile frânte, cu cântecul redus la tăcere.

Meggie așteptă până când Fee își făcu rondul de noapte, apoi se strecură pe fereastră și se duse în curtea din spate. Știa unde-l găsește pe Frank, în podul cu fân, departe de ochii iscoditori ai tatălui său.

— Frank, Frank, unde ești?

Vorbea în șoaptă, înfășurată în tăcerea întunecată, explorând cu picioarele terenul necunoscut din jur, cu simțurile ascuțite, ca un animal.

— Aici, Meggie, se auzi vocea lui obosită, greu de recunoscut, lipsită de viață și de sentimente.

Se îndreptă spre locul unde Frank stătea întins în fân și-l cuprinse cu brațele cât putu ea:

— Oh, Frank, sunt atât de bucuroasă că te-ai întors!

El mormăi ceva, se lăsă în jos până ajunse mai jos decât ea și își rezemă capul de corpul ei. Meggie începu să-i mângâie părul. Era prea întuneric să o vadă, dar esența invizibilă a simpatiei ei îl înmuie. Începu să plângă cu convulsii de durere care-i străbăteau corpul; lacrimile înmuiară cămașa de noapte a fetei. Meggie nu plânse. Ceva în micuțul ei suflet era destul de bătrân și destul de feminin ca să simtă bucuria irezistibilă de a fi de folos; stătea legănându-i capul, încet încet, încet până când durerea lui se risipi în golul din jur.

DOI
1921-1928 Ralph

III

Drumul spre Drogheda nu-mi răscolește amintirile, gândi Părintele Ralph de Bricassart, cu ochii pe jumătate închiși, în noul său Daimler, legănat de urmele căruțelor lăsate în iarba înaltă. Ținutul ăsta nu era frumoasa Irlanda, plină de verde difuz. Și Drogheda? Nu însemna luptă, nu aducea niciun scaun important. Oare ăsta să fie adevărul? Mai disciplinat în ultimele zile, dar cu simțurile mai treze ca oricând, umorul care-l caracteriza concepute în mintea sa o imagine cromwelliană a Mariei Carson, subliniind în mod deosebit o trăsătură care-i era specifică – răutatea. Ei, nici chiar așa; doamna în cauză cu siguranță avea la fel de multă putere și controla la fel de mulți oameni ca un lord pe moșia lui în vremuri de război.

Ultima poartă era legată cu o sârmă care atârna; mașina se opri. Trăgându-și pe ochi o pălărie de un gri îndoielnic, cu boruri late, care îl ferea de soare, Părintele Ralph coborî, trase de sârma atârnată de stâlp și deschise poarta cu nervozitate. Erau douăzeci și șapte de porți de astea între casa parohială din Gillanbone și ferma Drogheda, la fiecare trebuia să se oprească, să coboare din mașină, să o deschidă, să urce în mașină și să mai conducă o bucată, apoi iar, oprești, ieși, deschizi, urci, te întorci să închizi, urci din nou în mașină și mergi până la următoarea. De multe, multe ori și-a dorit să scape măcar de jumătate din acest ritual, să treacă și să lase porțile deschise, ca niște guri uimite, în urma lui; dar nici aura sfântă pe care o avea nu l-ar fi scutit de comentariile proprietarilor lor. Și-ar fi dorit să fie caii la fel de iuți și de eficienți ca mașinile, pentru că ar fi putut deschide și închide porțile fără să coboare de pe cal.

— Nimic nu există, fără să aibă și un avantaj, își spuse mângâind bordul noului Daimler și privind

la ultima milă de parcurs, pământ bogat, padocul fermei, sigur că a închis ultima poartă.

Chiar și pentru un irlandez, obișnuit cu castele și conace, această fermă era impunătoare. Drogheda era cea mai veche și mai mare proprietate din district și fusese dăruită de ultimul ei stăpân cu o casă potrivită. Construită din blocuri de gresie galbene, aduse de la cinci sute de mile depărtare, casa avea două etaje și era construită într-un auster stil georgian, cu multe ferestre mari și o verandă spațioasă, sprijinită pe stâlpi metalici, care înconjurau casa. Ferestrele erau înfrumusețate de storuri de lemn, nu numai ornamentale, ci și foarte folositoare; când era arșiță erau trase ca să păstreze răcoarea în interior.

Deși acum era toamnă și vița de vie era verde, primăvara frumusețea era dată de glicina, care fusese plantată în ziua când se terminase casa, acum cincizeci de ani; glicina se întindea ca o masă compactă de pene liliachii, zburdând pe tot peretele exterior și pe acoperișul verandei. Mai mulți acri de pajiște, tunsă meticulos, înconjurau casa, presărată cu grădinițe de flori, care chiar și acum erau pline de trandafiri, dalii și gălbenele. Un șir de eucalipti cu trunchiuri albe își întindeau frunzele palide și firave deasupra casei și o apărau de soarele nemilos; ramurile lor purpurii se împleteau cu corzile viței de vie. Chiar și acele monstruoziți, rezervoarele de apă, erau abundent împodobite cu viță de vie, trandafiri și glicină, reușind să pară mai mult decorative decât funcționale. Datorită pasiunii răposatului Michael Carson pentru ferma Drogheda, aceasta nu ducea lipsă de rezervoare de apă; erau zvonuri că Drogheda putea să-și permită să ude pajiștile și florile, chiar dacă zece ani nu ar fi plouat.

Cum ajungeai la padocuri, casa îți lua ochii, dar apoi realizai că mai erau și alte căsuțe, mici, galbene, de un etaj, care se împleteau cu casa mare și erau legate de aceasta prin acoperișuri susținute.

Un drum mare pietruit lua locul drumeagului cu urme de căruțe și se arcuia spre o parcare în partea laterală a casei, dar continua dincolo de ea spre adevăratul loc de muncă al Droghedei: grajdurile vitelor, șura oilor, hambarele. În sine Părintele Ralph prefera eucaliptilor ca niște stafii ale casei mari, acești copaci sănătoși care umbreau clădirile anexe și activitățile de pe lângă ele.

În timp ce Părintele Ralph își parca mașina, servitoarea ieși pe verandă, cu fața bucălată numai zâmbete.

— Bună dimineața, Minnie, îi spuse.

— Oh, Părinte, îmi pare bine că vă văd în așa o zi frumoasă, răspunse fata cu puternic accent irlandez, ținând cu o mână ușa și întinzând-o pe cealaltă după pălăria neclericală.

În holul întunecat, îmbrăcat cu plăci de marmură, de unde pleca scara interioară cu balustrada lustruită, se opri, până când Minnie îi făcu semn cu capul și intra în salon.

Mary Carson stătea în balansoarul ei, lângă o fereastră deschisă, care de la tavan la dușumea avea cincisprezece picioare și părea indiferentă la curentul de aer rece care intra în casă. Avea un păr șocant de roșu, care părea la fel de strălucitor ca și în tinerețe; deși pielea ei fină se pătase din cauza vârstei, pentru o femeie de șaiszeci și cinci de ani ea avea puține riduri, era mai degrabă o rețea fină de pernuțe în formă de diamant, ca o saltea de pat. Singura cheie a firii ei refractare erau cele două cute adânci, de o parte și de alta a nasului ei roman care se continuau până la colțurile gurii și privirea înghețată a ochilor ei albastru deschis.

Părintele Ralph traversă covorul *Aubusson*, în liniște și îi sărută mâna; gestul ședea bine unui om atât de înalt și grațios cum era el, mai ales în sutana neagră care-i dădea un aer distins. Ochii inexpressivi deveniră deodată timizi și strălucitori și Mary Carson întrebă prosteste:

— Rămâi la ceai, Părinte?

— Depinde dacă vrei sau nu să asculți slujba, răspunse, așezându-se pe un scaun în fața ei, picior peste picior, cu sutana destul de ridicată pentru a se vedea că pe dedesubt purta pantaloni sport și cizme de călărie, o concesie pe care o făcea localnicilor.

— Ți-am adus împărtășania, dar dacă vrei să auzi liturghia pot fi gata să o spun în câteva minute. Nu mă deranjează să-mi prelungesc puțin îndatoririle.

— Ești prea bun pentru mine, Părinte, spuse ea țepos, știind că și el, la fel ca toți ceilalți, aducea omagiu banilor, și nu ei. Să servim ceaiul, mă mulțumesc cu împărtășania.

El se feri să-și arate pe față resentimentul; parohia asta îi fusese de mare ajutor pentru a-și educa voința. Dacă vreodată i se va mai oferi ocazia să se ridice deasupra obscurității în care-l afundase propriul temperament, n-ar mai face aceeași greșală. Și dacă va ști să joace bine cărțile, această bătrână ar putea fi răspunsul la rugile sale.

— Trebuie să mărturisesc, Părinte, că acest ultim an a fost foarte plăcut. Ești un păstor mult mai bun decât bătrânul Părinte Kelly, Dumnezeu să-i putrezească sufletul.

La ultima frază, vocea îi deveni deodată aspră și vindicativă. Ochii lui se opriră pe fața ei licărind.

— Dragă doamnă Carson! Ți-așa nu e un sentiment prea catolic.

— Dar este un adevăr. Era un bătrân bețiv, știu ce spun. Sunt sigură că Dumnezeu îi va putrezi sufletul așa cum băutura i-a putrezit corpul. Se aplecă spre el. Te cunosc destul de bine de acum; cred că am dreptul să-ți pun câteva întrebări, nu crezi? La urma urmei te simți liber să folosești Drogheda ca pe o proprietate personală – înveți să fii crescător de vite, ți-ai îmbunătățit călăritul, scapi de vicisitudinile vieții din Gilly. Toate la

invitația mea, bineînțeles, dar tot cred că am dreptul la niște răspunsuri; ce zici?

Nu-i plăcea să i se amintească că trebuie să fie recunoscător, dar așteptase ziua când ea va crede că-i dăduse destul pentru a-i și cere.

— Într-adevăr, doamnă Carson. Nu am cuvinte să-ți mulțumesc pentru că mi-ai permis să conduc Drogheda și pentru toate darurile făcute – caii, mașina și toate celelalte.

— Câți ani ai? întrebă ea fără altă introducere.

— Douăzeci și opt, veni răspunsul.

— Mai tânăr decât am crezut. Chiar și așa, nu se trimit preoți ca tine în locuri ca Gilly. Ce ai făcut, de au trimis un astfel de om aici, la capătul lumii?

— L-am insultat pe episcop, spuse el zâmbind calm.

— Cred că da! Dar nu-mi pot imagina că un preot atât de talentat, poate fi fericit la Gillanbone.

— A fost voința Domnului.

— Prostii! Ești aici din cauza greșelilor umane – ale tale și ale episcopului. Numai papa este fără de greșeală. Se vede cât de colo că nu ești în elementul tău în Gilly, știm cu toții asta; nu că n-am fi recunoscători că avem un om ca tine în locul parodiilor de oameni pe care ni-i trimiteau de obicei. Dar elementul tău natural se află ascuns în vreun coridor ascuns al puterii ecleziastice, nu aici printre cai și oi. Ai arăta magnific într-o manta roșie de cardinal.

— Mi-e teamă că n-am nicio șansă. Îmi dau seama că Gillanbone nu este tocmai epicentrul hărții Legatului Papal Arhiepiscopal. Dar s-ar fi putut și mai rău. Aici ești tu și am Drogheda.

Ea acceptă flatarea deliberată așa cum fusese aceasta făcută, bucurându-se că el era frumos, că era atent, că avea o minte subtilă și ascuțită; într-adevăr ar fi un cardinal magnific. Toată viața ei nu-și amintea să fi văzut un om mai frumos, sau un om care să-și folosească frumusețea așa cum și-o folosea acesta. El, sigur *ERA* conștient de faptul că

arăta bine: înălțimea perfect proporțională cu corpul, trăsături fine, aristocratice, felul în care fiecare element fizic fusese combinat, parcă cu grijă, pentru a finaliza un produs cu care Dumnezeu se putea lăuda că era *Creația SA*. De la buclele rebele, negre, la ochii uluitori de albaștri, la mâinile și picioarele mici și suple, el era perfect. Da, trebuie să fi fost conștient de faptul că arăta bine. Și totuși, în jurul său era un fel de răceală, un fel de a o face să simtă că el nu fusese niciodată sclavul frumuseții sale și nici nu va fi vreodată. O va folosi ca să obțină ce dorește, fără scrupule dacă asta ar ajuta, dar nu ca și cum ar fi îndrăgostit de propria-i frumusețe; se purta de parcă i-ar disprețui pe cei care s-ar lăsa influențați de ea. Și ea ar fi dat mult să afle ce exista în trecutul său de-l transformase astfel.

Era curios. Oare câți preoți frumoși ca Adonis, aveau magnetismul sexual al lui Don Juan? Oare se uneau cu celibatul ca un refugiu de consecințe?

— De ce te mulțumești cu Gillanbone? întrebă ea. De ce nu lași preoția? De ce te mulțumești cu ea? Ai putea fi puternic și bogat în orice domeniu ți-ai alege, cu talentul tău; nu te cred dacă-mi spui că ideea de putere ți se pare neinteresantă.

Sprânceană stângă se ridică.

— Dragă doamnă Carson, ești catolică. Știi că legământul meu este sfânt. Până la moarte voi rămâne preot. Nu pot să mă reneg.

Ea râse răutăcios.

— Haida de! Chiar crezi că dacă ai renunța la jurământ ar veni după tine cu pușca?

— Sigur că nu. Și nu cred că ești așa de proastă încât să crezi că frica de pedeapsă mă ține în haine preotești.

— Oh! Ce prostie, Părinte de Bricassart! Totuși ce te ține legat? Ce te obligă să înduri praful, căldura și muștele din Gilly? Din câte îmi dau seama, pare să fie o sentință pe viață.

Timp de o secundă ochii lui albaștri fură întunecați de o umbră trecătoare, dar apoi zâmbi compătimind-o.

— Îmi ești de mare ajutor, nu-i așa? Deschise gura, privi în tavan și oftă. Din leagăn am fost menit să fiu preot, dar există o explicație și mai profundă. Cum să o explic unei femei? Sunt un fel de vasal, doamnă Carson, și din când în când mi-e plină ființa de Dumnezeu. Dacă aș fi un preot bun, nu ar exista perioade de goluri. Și invazia asta cu Dumnezeu se face indiferent de loc. Fie că sunt la Gillanbone, sau într-un palat episcopal, ea are loc. Dar să-i dau o explicație este foarte greu, chiar și pentru preoți, este un mister. O posesie divină, pe care alți oameni nu o pot cunoaște niciodată. Cam asta ar fi. S-o abandonez? N-aș putea face asta.

— Deci e ca o putere, așa-i? Și atunci de ce să fie dată numai preoților? De ce simpla miruire într-o ceremonie lungă nu poate să-i dea har unui om oarecare?

El negă din cap.

— Uite, sunt ani lungi, de când simt acest lucru, chiar și înainte de a fi hirotonisit. Este o pregătire atentă a unei stări de spirit care deschide calea spre Dumnezeu. Este *CUCERITĂ* prin trudă! În fiecare zi este cucerită. Acesta este scopul hirotonisirii, nu-ți dai seama? Nimic pământesc nu se interpune între preot și starea sa de spirit – nici dragostea unei femei, nici dragostea de bani, nici lipsa de supunere în fața ordinelor altor oameni. Sărăcia nu este ceva nou pentru mine; eu nu vin dintr-o familie bogată. Castitatea o accept, fără a-mi fi greu să o păstrez. Iar supunerea? Pentru mine este lucrul cel mai greu din toate trei, dar mă supun, pentru că, dacă mă consider mai important decât menirea de a-l recepta pe Dumnezeu, sunt pierdut. Mă supun. Și dacă va fi necesar, sunt hotărât să îndur Gillanbone ca pe o condamnare pe viață.

— Trebuie să fii nebun, spuse ea. Și eu cred că sunt lucruri mai importante decât amănții, dar să

fii un receptacul al lui Dumnezeu, nu este unul dintre ele. Ciudat. Niciodată nu mi-am dat seama că ești atât de credincios. M-am gândit că poate ești un om care se îndoiește.

— Mă îndoiesc și eu. Dar ce om care gândește, nu se îndoiește? De aceea din când în când sunt gol – privi dincolo de ea, la ceva ce nu putea ea să vadă – Știi, mă gândesc să renunț la orice ambiție, la orice dorință din mine, numai să am șansa să fiu un preot perfect.

— Să fii perfect în toate este groaznic de plictisitor. Din punctul meu de vedere, eu prefer puțină imperfecție.

El râse și o privi admirativ, cu o urmă de invidie. Era o femeie remarcabilă.

Era văduvă de treizeci și trei de ani și unicul ei copil murise în copilărie. Din cauza statutului pe care-l avea în Gillanbone, nu-și putuse permite o căsătorie cu bărbații mai ambițioși dintre cunoștințele ei; ca văduvă a lui Michael Carson era, fără nicio îndoială, o regină; dar ca soția unui oarecare i-ar fi trecut controlul a tot ce avea, acelui oarecare. Nu așa dorea Mary Carson să trăiască, să fie vioara a doua! Așa că a renunțat la plăcerile carnale, preferând să mânuiască puterea; era de neconceput ca ea să-și ia un amant, pentru că la capitolul bârfă, Gillanbone era receptiv ca un cablu la sursa de curent. Să dovedească că era umană, arătându-și slăbiciunile, nu era tocmai o obsesie pentru ea. Dar acum, era destul de bătrână pentru a fi în mod oficial departe de dorințele corpului. Dacă noul preot tânăr își făcea cu asiduitate datoria față de ea și ea îl răsplătea cu mici daruri, cum ar fi o mașină, asta nu era deloc nepotrivit. Ea fusese toată viața ei un stâlp al bisericii, își ajutase parohia și pe liderul ei spiritual, în diverse feluri, chiar și când Părintele Kelly spunea slujba printre sughituri. Nu era singura care se simțea mai darnică față de succesorul Părintelui Kelly; Părintele Ralph de Bricassart era iubit de fiecare

membru al comunității, bogat sau sărac, și pe bună dreptate. Dacă cei mai îndepărtați membri ai parohiei nu puteau ajunge la Gilly să-l vadă, se ducea el la ei, și până să îi dea Mary Carson mașina, mergea cu calul. Răbdarea și bunătatea lui i-au adus dragostea sinceră a tuturor; Martin King din Bungela a remobilat casa parohială, cu mobilă scumpă; Dominic O'Rourke din Dibban-Dibban, îi plătea salariul unei menajere.

Așa că, de pe piedestalul vârstei și poziției sale, Mary Carson se simțea în siguranță pentru a se bucura de Părintele Ralph; îi plăcea să-și exercite istețimea pe o minte atât de inteligentă, îi plăcea să-l ghicească, pentru că, de fapt, nu era niciodată sigură dacă l-a intuit bine.

— Revenind la ce spuneam despre Gilly, că nu e epicentrul hărții Legatului Papal Arhiepiscopul, spuse ea cufundându-se mai tare în fotoliu, ce crezi că i-ar impresiona pe acei domni ca să facă din Gilly pivotul acelei lumi?

Preotul zâmbi trist.

— Imposibil de spus. O lovitură. Salvarea a vreo mie de suflete deodată, o capacitate bruscă de a vindeca ologii și orbii... Dar epoca miracolelor a trecut.

— Ei na! Nu-mi vine să cred! Cred că *EL* și-a schimbat tehnica. În zilele noastre și *EL* folosește bani.

— Ești o cinică! Poate de aceea îmi placi atât de mult, doamnă Carson.

— Numele meu este Mary. Te rog să-mi spui Mary.

Minnie intră cu un cărucior cu ceai, tocmai când Părintele de Bricassart spunea „mulțumesc Mary”. Servindu-se cu anșoa și pâine prăjită, Mary Carson oftă.

— Părinte, aș dori astăzi să te rogi în mod special pentru mine!

— Spune-mi Ralph, răspunse el, apoi continuă răutăcios: Nu cred că voi putea să mă rog mai

special decât o fac de obicei, dar am să încerc.

— Oh, ești încântător! Am făcut cumva o remarcă nepotrivită? De obicei sunt atentă la ceea ce este evident, dar cu tine nu știu niciodată dacă evidentul nu ascunde cumva ceva mult mai adânc. Ca un morcov pus sub nasul unui măgar. Spune-mi, ce crezi cu adevărat despre mine? N-o să știu niciodată, pentru că nu ai să fii atât de lipsit de tact, încât să mi-o spui, nu-i așa? Fascinant, fascinant... Dar trebuie să te rogi pentru mine. Sunt bătrână și am păcătuit destul.

— Bătrânețea se strecoară în noi toți; și eu am păcătuit.

Un hohot uscat îi scăpă ei.

— Aș da foarte mult să știu cum ai păcătuit! Într-adevăr aș da tare mult. Tăcu un moment, apoi schimbă subiectul. Chiar acum am un îngrijitor de vite mai puțin.

— Iar?

— Cinci, anul trecut. E din ce în ce mai greu să găsești un om cuminte.

— Știi, sunt zvonuri că nu ești o stăpână tocmai generoasă.

— Oh, nerușinatule, oftă ea râzând. Cine ți-a cumpărat un Daimler nou, ultima marcă, să nu te mai chinui călărind?

— Ei, dar uite ce mult mă rog eu pentru tine!

— Dacă Michael ar fi fost măcar jumătate cât ești tu de spiritual, poate că l-aș fi iubit, spuse ea abrupt. Fața își schimbă expresia și deveni disprețuitoare. Crezi că sunt singură pe lume și că trebuie să-mi las toți banii și pământul Mamei Biserici, nu-i așa?

— N-am idee, răspunse el liniștit turnându-și alt ceai.

— De fapt să știi că am un frate, care are o grămadă de copii – băieți.

— E bine pentru tine, răspunse el pierdut.

— Când m-am căsătorit eram chiar fără avere. Știam că n-am să am șanse în Irlanda, unde o

femeie trebuia să aibă familie bună ca să pună mâna pe un soț bogat. Așa că am muncit de m-am spetit ca să-mi agonisesc banii pentru un drum într-o țară unde oamenii bogați nu sunt atât de pretențioși. Tot ce aveam când am ajuns aici era o față și o înfățișare plăcute și o minte mai bună decât se spune că au femeile în general. Toate acestea erau potrivite să-l prindă în plasă pe Michael Carson, care era bogat și prost. Mi-a semnat în alb până în ziua în care a murit.

— Și fratele tău? se grăbi el, gândindu-se că ea mergea tangențial.

— Fratele meu este cu unsprezece ani mai tânăr decât mine, adică în curând va împlini cincizeci și patru. Suntem singurii supraviețuitori din familie. Abia dacă-l mai știu; era un copil când am plecat eu din Galway. Acum locuiește în Noua Zeelandă. Deși a emigrat să-și facă avere, nu a reușit. Dar noaptea trecută, când mi-a venit vestea că Arthur Tevoit a împachetat și a plecat, m-am gândit la Padraic. Iată-mă, nu mai sunt tânără și nu am pe nimeni lângă mine. Și mi-a trecut prin cap că Paddy este un om cu experiență, dar nu are mijloace să-și cumpere pământ. De ce nu, m-am gândit; de ce nu i-aș scrie, să-l rog să vină aici, cu toți fiii săi. Când am să mor eu, el ar moșteni Drogheda și Michar Limited, pentru că este singura mea rudă apropiată, decât să ia totul verii mei din Irlanda. Zâmbi. Mi se pare lipsit de logică să mai aștept. Poate să vină acum, la fel de bine ca și mai târziu; se poate obișnui cu felul nostru de a crește oi, cu câmpiile noastre cu sol negru, de care sunt sigură că este diferit de cel din Noua Zeelandă. Apoi, după ce mor eu, îmi poate sări în papuci fără nicio dificultate.

Cu capul plecat, îl privea totuși pe Părintele Ralph, cu foarte mare atenție.

— Mă întreb, de ce nu te-ai gândit la asta mai devreme? răspunse el.

— Oh, dar m-am gândit. Dar până nu de mult, credeam că ultimul lucru pe care mi-l doresc, este să văd vulturii așteptând să-mi dau ultima răsufare. Numai că, în ultima vreme, mi se pare că sfârșitul e din ce în ce mai aproape și simt... oh, nu știu! Mi se pare că ar fi frumos să-i aduc mai aproape pe cei din carnea și sângele meu.

— Ce s-a întâmplat, crezi că ești bolnavă?

Întrebarea veni repede și el lăsă să se vadă o îngrijorare reală în priviri.

Ea strânse din umeri.

— Mă simt foarte bine. Și totuși este ceva de rău augur când împlinești șaiszeci și cinci de ani. Deodată bătrânețea nu mai este un fenomen care trebuie să vină, ci, pur și simplu a venit.

— Înțeleg ce vrei să spui și ai dreptate. Va fi foarte plăcut pentru tine să auzi și voci tinere în jur.

— Oo! Dar nu vor locui aici. Pot locui în casa îngrijitorului șef, lângă izvor, departe de mine. Numi plac copiii și nici vocile lor.

— Nu este un mod meschin de a-ți trata fratele, Mary? Chiar dacă diferența de vârstă dintre voi este mare?

— Va moșteni! Să merite acest lucru! răspunse ea crud.

Fiona Cleary născu un alt băiețel, cu șase zile înainte ca Meggie să împlinească nouă ani, considerând că a avut noroc că între timp nu au fost decât câteva avorturi. La nouă ani, Meggie era destul de mare să fie un adevărat ajutor în casă – Fee avea patruzeci de ani, prea bătrână să mai facă copiii fără un efort considerabil. Copilul numit Harold, era delicat; pentru prima dată, din câte-și aminteau ei, doctorul venea regulat să îl vadă. Și cum necazurile nu vin niciodată singure, și necazurile lor s-au multiplicat. Urmarea războiului nu a fost prosperitatea, ci o depresiune rurală. Era extrem de greu să găsești de lucru.

Bătrânul Angus MacWhirter le aduse telegrama, într-o zi când tocmai terminau ceaiul și Paddy o deschise cu mâinile tremurânde; telegramele nu aduceau niciodată vești bune. Băieții se strânsesă în jurul său, toți, în afară de Frank, care-și luă ceașca și plecă de la masă. Ochii lui Fee îl urmăriră, apoi se întoarse spre Paddy, care ofta.

— Ce este?

Paddy privea fix foaia de hârtie, de parcă-i anunța propria moarte.

— Archibald nu ne vrea.

Bob bătu sălbatic cu pumnul în masă; așteptase atât de mult să meargă cu tatăl său, ca ucenic și Archibald ar fi fost prima sa încercare.

— De ce ne face un lucru atât de murdar, tată? Trebuia să începem mâine.

— Nu scrie de ce, Bob. Cred că m-a săpat vreun ticălos.

— Of, Paddy, oftă Fee.

Micuțul Hal începu să plângă, în pătuțul de lângă sobă, dar înainte ca Fee să se miște, Meggie era în picioare; Frank intrase din nou și stătea în picioare, cu ceaiul în mână, privindu-și fix tatăl.

— Ei bine, cred că trebuie să merg să vorbesc cu Archibald, spuse Paddy într-un sfârșit. E prea târziu acum să căutăm alt loc de muncă, dar cred că-mi datorează o explicație. Va trebui să găsim de muncă la muls, până când începe tunsul oilor la Willoughby, în iulie.

Meggie trase un scutec pătrat din grămada de lângă sobă, îl încălzi, îl puse pe masă și apoi luă copilul care plângea în brațe și îl așeză pe scutec. Părul specific familiei Cleary licări pe capul micuțului, în timp ce Meggie îi schimba scutecul, la fel de bine și eficient ca și mama sa.

— Mica Mama Meggie, o necăji Frank.

— Nu sunt! răspunse ea indignată. O ajut numai pe mama.

— Știu, răspunse Frank blând. Ești o fetiță bună, mica mea Meggie.

Se jucă cu fundița de tafta care-i ținea părul, până o desfăcu.

Ochii copilului se ridicară spre el, adorându-l; peste capul care se legăna al copilașului, ea părea să fie de vârsta lui Frank, poate chiar mai bătrână. Îl fulgeră o durere în piept; a căzut pe capul ei totul, când și ea, copil fiind, trebuia să se joace cu Agnes care stătea acum uitată în dormitor. Dacă n-ar fi fost ea și mama, el ar fi plecat de mult. Își privi tatăl cu acreală; el era autorul noii vieți din casă, care adusese atâta haos. Așa-i trebuie, că nu se mai satură.

Într-un fel, ceilalți băieți și Meggie, nu-i tulburaseră gândurile, așa cum o făcea acum micul Hal; dar când talia lui Fee începu să se îngroașe, de data asta, era destul de matur pentru a se căsători el însuși și pentru a avea copii. Toată lumea, cu excepția lui Meggie, se simțea incomodată în prezența mamei lor. Privirile furișe ale băieților o făceau să tremure ca un iepure; ea îi evita privirea lui Frank și nu-și putea ascunde rușinea din proprii ochi. Cum putea suporta o femeie să treacă prin asta de o mie de ori, își spunea Frank, amintindu-și de strigătele care veneau din camera ei, când s-a născut Hal. Frank fiind mai mare, nu fusese trimis de acasă, ca ceilalți. Așa-i trebuie tatei că nu are de lucru. Un om cu bun simț ar fi lăsat-o în pace.

Capul mamei sale, în lumina electrică, era auriu, profilul ei, cum privea spre Paddy, era extraordinar de frumos. Cum de a putut cineva atât de frumos și de rafinat ca ea, să se mărite cu un oier itinerant, ieșit din mocirlele din Gallway? S-a uzat ca și frumosul serviciu chinezesc, ca și frumoasa față de masă de damasc, ca și frumosul covor persan, ascunse în salonaș, pe care nu le-a văzut nimeni niciodată, pentru că ar fi fost prea evident că nu se potrivesc deloc cu Paddy. Ea i-a făcut să fie conștienți de vulgaritatea vocilor lor puternice,

necontrolate și de uluirea de pe fețele lor, când au văzut că au mai mult de o furculiță.

Câteodată, duminica, se ducea în salonașul singuratic, se așeza la spinetă, lângă fereastră, și cânta, deși se vedea că nu mai are exercițiu și că nu mai știa decât piesele cele mai simple. El, Frank, stătea sub fereastră printre lilioci și crini, își închidea ochii și asculta. Atunci, parcă avea un fel de viziune; mama sa îmbrăcată într-o rochie lungă roz, stând la spinetă într-o uriașă cameră roz, cu sfeșnice cu multe brațe în jurul ei. De câte ori visa asta îi venea să plângă, dar n-a mai plâns de mult; din noaptea când l-a adus poliția și a plâns în hambar.

Meggie l-a pus pe Hal la loc în coșul lui și s-a dus să stea lângă mama ei. Încă o femeie care se irosea. Același profil sensibil și mândru; avea ceva din mâinile Fionei, trupul firav. Va semăna perfect cu mama ei, când va fi femeie. Și ea, cu cine o să se mărite? Cu un alt oier irlandez, sau cu vreun țărânoi de la fermele de lapte? Merita mai mult, dar nu se născuse pentru mai mult. Nu era drum de ieșire, așa spuneau toți și cu fiecare an care trecea, vedea și el asta.

Deodată, conștiente de privirea lui fixă, Fee și Meggie se întoarseră spre el și îi zâmbiră, cu acea tandrețe deosebită, pe care femeile o păstrează numai pentru cel mai drag om al lor. Frank puse cana pe masă și ieși să hrănească câinii. Își dorea să poată plânge, sau să omoare pe cineva. Ar fi făcut ceva care să-l scape de durere.

La trei zile de când pierduse locul de la Archibald, veni scrisoarea de la Mary Carson. Paddy o deschise chiar în oficiul poștal și ajunse acasă sărind de bucurie ca un copil.

— Mergem în Australia, strigă el, fluturând foile de hârtie scumpă pe sub ochii uluiți ai familiei sale.

S-a lăsat tăcerea, toți ochii îi fixau. Ai lui Fee erau șocați ca și ai lui Meggie, dar ochii fiecăruia bărbat străluceau de bucurie. Ai lui Frank, pur și simplu ardeau.

— Dar, Paddy, de ce s-ar gândi ea la tine, după toți acești ani? întrebă Fee, după ce citi scrisoarea.

— Faptul că are bani, nu este o noutate pentru ea și nici faptul că e singură. Nu-mi amintesc să se fi oferit vreo dată să ne ajute.

— Se pare că-i e frică să moară singură, continuă el, hotărât să se îmbărbăteze și pe sine și pe Fee. Ai văzut ce a scris. *„Eu nu mai sunt tânără, iar tu și băieții tăi sunteți moștenitorii mei. Cred că ar trebui să ne vedem, înainte ca eu să mor și a venit vremea să învățați cum să vă administrați moștenirea. Am intenția să te numesc administrator șef: este o ucenicie bună, iar pe băieții tăi, care sunt destul de mari ca să muncească, îi putem angaja ca îngrijitori de vite. Drogheda va deveni de folos familial, va fi condusă de familie, fără ajutor din afară.”*

— Spune ceva dacă ne-a trimis bani să ajungem în Australia? întrebă Fee.

Paddy se întoarce și se răsti la ea:

— Nici prin cap nu-mi trece să-i cer. Putem ajunge în Australia fără să cerșim de la ea. Am destui bani agonisiți.

— Eu totuși cred că ea ar trebui să ne plătească drumul, se încăpățână Fee spre uluirea generală; nu prea avea păreri de obicei. De ce să renunți la viața de aici și să pleci să lucrezi pentru ea, numai pe baza unei promisiuni date într-o scrisoare? Niciodată nu a mișcat un deget să ne ajute și nu am încredere în ea. Tot ce-mi amintesc este că mi-ai spus despre ea, că era cea mai zgârcită persoană pe care ai cunoscut-o. La urma urmei Paddy, nu prea o cunoști bine; între voi era așa o mare diferență de ani și ea a plecat în Australia înainte de a începe tu școala.

— Nu văd cum ar putea asta să schimbe lucrurile acum. Și dacă e zgârcită, nu-i nimic, vom moșteni mai mult. Nu, Fee, plecăm în Australia și ne vom plăti drumul până acolo.

Fee nu mai spuse nimic. Era imposibil să-ți dai seama dacă se supărase pentru că fusese expediată atât de repede.

— Ura!!! strigă Bob, prinzându-și tatăl de umeri. Mergem în Australia!

Jack, Hughie și Stu chicoteau și săreau prin casă, iar Frank zâmbea, dar ochii lui nu vedeau nimic în casă ci mult, mult mai departe. Numai Fee și Meggie se temeau, sperând din suflet să nu se întâmple nimic, pentru că viețile lor nu puteau fi mai ușoare în Australia; aceleași lucruri, în condiții diferite.

— Unde este Gillanbone? întrebă Stu.

Scoaseră repede un atlas vechi; deși săraci, în familia Cleary erau mai multe rafturi de cărți în bucătărie. Băieții răsfoiră paginile galbene până găsiră Noua Galie de Sud. Fiind obișnuiți cu distanțele mici din Noua Zeelandă, nu le trecu prin cap să consulte scala din josul paginii. Au presupus, ca de la sine înțelese, că Noua Galie de Sud era cam la fel de mare ca și Insula de nord a Noii Zeelande. Și iată Gillanbone, l-au găsit în partea de nord, spre stânga, cam la aceeași distanță de Sydney ca și Wanganui, deși punctele arătau că orașele erau mult mai răzlețe decât pe insula lor.

— E un atlas foarte vechi, spuse Paddy. Australia e ca America – crește. Sunt sigur că sunt mai multe orașe.

Trebuiau să meargă cu vaporul, la clasa a IV-a, dar nu erau decât trei zile, la urma urmei, nu era prea greu de suportat. Nu erau săptămâni și săptămâni, ca între Anglia și Australia. Nu puteau să-și permită să ia cu ei decât haine, porțelanuri, tacâmuri, lenjeria și acele prețioase rafturi cu cărți; mobila va trebui vândută pentru a acoperi costul vaporului, și chiar și cele câteva amintiri ale lui

Fee, din salonaș, spineta, covorașele, scaunele, trebuiau vândute.

— Nici nu vreau să aud, Paddy, spuse Fee hotărâtă.

— Crezi că ne putem descurca altfel?

— Sigur. Cât despre altă mobilă, Mary spune că ne-a pregătit casa administratorului șef și că are tot ce ne trebuie. Mă bucur că nu va trebui să stăm în aceeași casă cu Mary.

— Și eu.

Paddy se duse la Wanganui să cumpere bilete pentru vaporul „Wahine”; ciudat cum vaporul și cel mai apropiat oraș al lor, aveau același nume. Trebuiau să plece la sfârșitul lunii august; pe la începutul lunii toți începură să realizeze aventura care îi aștepta. Trebuiau vânduți câinii și caii și trăsura; trebuia încărcată mobila și dusă la Wanganui la licitație; trebuiau împachetate cele câteva lucruri ale lui Fee, porțelanurile și obiectele de bucătărie.

Frank o găsi pe mama sa lângă spinetă, mângâindu-i fața roz, de acum ofilită, privind la praful auriu care se adunase pe clape.

— Ai avut-o dintotdeauna, mamă?

— Nu mi-au putut lua ceea ce era al meu, când m-am căsătorit. Spineta, covoarele persane, canapeaua și scaunele Ludovic al XV-lea, biroul. Nu erau multe, dar erau ale mele.

Ochii verzi priviră peste umărul lui la tabloul în ulei de pe peretele din spatele său, puțin uzat de ani, dar reprezentând clar o femeie cu păr auriu, într-o rochie de crinolină roz deschis, cu o mulțime de volane.

— Cine a fost? întrebă el curios. Întotdeauna mi-am dorit să știu.

— O mare doamnă.

— Dar trebuie să-ți fie rudă; seamănă puțin cu tine.

— Ea? Rudă cu mine? Ochii părăsiră tabloul și se opriră ironic pe fața fiului său. Arăt eu ca și

când aş fi putut avea o astfel de rudă?

— Da.

— Ai gărgăuni în cap; alungă-i!

— Aş vrea să-mi spui, mamă.

Ea oftă, lăsă capacul spinetei, şterse praful de pe degete.

— Nu-i nimic de spus. Absolut nimic. Vino, ajută-mă să duc toate astea în mijlocul camerei, să le poată împacheta tata.

Călătoria a fost un coşmar. Înainte ca „Wahine” să plece din Wellington, toţi au simţit răul de mare şi au fost bolnavi toată călătoria, o mie două sute de mile prin ape învolburate. Paddy a luat băieţii pe punte şi i-a ţinut acolo, în ciuda vântului tăios şi a apei care uda puntea; cobora numai să le vadă pe fete şi pe copil când vreun suflet milos se oferea să aibă grijă de cei patru băieţi bolnavi. Deşi tânjea după o gură de aer proaspăt, Frank a ales să rămână jos cu femeile. Cabina era foarte mică, sufocantă şi îmbibată cu ulei, pentru că era sub linia de plutire şi spre prora, unde mişcarea vaporului era mai violentă.

Plecaseră numai de câteva ore din Wellington şi Frank şi Meg erau convinşi că mama lor va muri; un steward foarte îngrijorat a chemat doctorul de la clasa întâi, care dădu din cap foarte pesimist.

— Să sperăm numai că va fi un voiaj scurt, spuse el şi instrui sora să găsească lapte pentru copil.

Între crize Frank şi Meggie reuşiră să-l hrănească pe Hal cu biberonul, dar acesta nu era foarte mulţumit. Fee nu mai încerca să vomite şi căzu într-un fel de comă, din care nu putură să o scoată. Stewardul îl ajută pe Frank să o ridice pe patul de sus, unde aerul era mai puţin uleios, şi, cu un prosop la gură, Frank urcă şi el, mângâind-o şi îndepărtându-i părul de pe faţă. Ore în şir rămânea la locul lui, deşi îi era la fel de rău; de câte ori veni Paddy, el era lângă mama sa, mângâindu-i părul, în

timp ce Meggie îl legăna pe Hal, cu un prosop la gură.

La trei ore de Sydney apele s-au liniștit, o ceață furișată din Antarctica i-a învăluit. Meggie și-a revenit puțin și și-a imaginat că furtuna s-a terminat. S-a strecurat prin ceață ca o stafie, până când s-a auzit, de undeva de deasupra, un sunet monoton, pierdut, singur și trist. Apoi, deodată, aerul din jurul lor se schimbă, în timp ce intrau în apele acoperite de fum ale portului. Meggie nu va uita niciodată sirenele, primul ei contact cu Australia.

Paddy o scoase pe Fee în brațe de pe vapor, apoi veni Frank cu copilul în brațe, Meggie cu o valiză și băieții, fiecare clătinându-se epuizați sub povara unui bagaj. Ajunseseră la Pymont, nume ne semnificativ pentru ei, într-o dimineață cețoasă de sfârșit de august, 1921. Un șir enorm de taxiuri așteptau pe chei; Meggie privea uimită, pentru că nu văzuse niciodată atât de multe mașini într-un singur loc. Paddy reuși să îi bage pe toți într-un singur taxi, șoferul se oferise să-i ducă într-un loc numit Palatul Săracilor.

— Țsta-i un loc bun pentru voi, omule; este un hotel pentru muncitori, al Armatei Salvării.

Străzile erau un furnicar de mașini care păreau să meargă în toate direcțiile; erau foarte puțini cai. Toți priveau pierduți, pe geamul taxiului, la clădirile înalte de cărămidă, la străzile înguste unduitoare, la rapiditatea cu care mulțimile de oameni se dizolvau într-un ciudat ritual urban, îi uluise Wellington, dar Sydney făcea din Wellington un mic orașel de provincie.

În timp ce Fee se odihnea într-una din sutele de camere din Palatul Săracilor, Paddy plecă la Gara Centrală să vadă când au un tren spre Gillanbone. Refăcuți în bună parte, băieții bâzâiră să meargă cu el, pentru că li se spusese că nu este prea departe și că în drum erau multe magazine, inclusiv unul care vindea bomboane. Invidiindu-le tinerețea, Paddy

se supuse, mai ales că nu mai era sigur de picioarele lui, după trei zile de rău de mare. Frank și Meggie au rămas cu Fee și copilul, deși doreau și ei să meargă, dar erau foarte preocupați de sănătatea mamei lor. Într-adevăr, o dată coborâtă de pe vapor, Fee părea să-și revină repede, mâncase un castron de supă și o felie de pâine prăjită, aduse de unul din îngerii păzitori ai oamenilor muncii.

— Dacă nu plecăm în noaptea asta, Fee, nu mai avem tren decât peste o săptămână, îi spuse Paddy când s-a întors. Crezi că poți rezista la o călătorie de noapte?

Fee se ridică tremurând.

— Rezist.

— Cred că ar trebui să așteptăm, spuse Frank dur. Nu cred că mama are destulă putere să mai călătorească.

— Ceea ce nu pricepi tu, Frank, este că, dacă nu plecăm în noaptea asta, trebuie să așteptăm o săptămână și eu nu am în buzunar bani pentru o săptămână la Sydney. Suntem într-o țară mare și pentru acolo unde mergem noi, nu este un tren zilnic. Am putea merge până la Dubbo, cu un tren mâine, dar apoi va trebui să așteptăm o legătură locală și mi-au spus că este mult mai greu așa, decât dacă luăm trenul de la noapte.

— Mă descurc, Paddy, repetă Fee. Îi am pe Frank și pe Meggie. O să-mi revin, mai spuse, cu ochii pe Frank, implorându-l să tacă.

— Atunci, o să-i trimit o telegramă Mariei, să-i spun să ne aștepte mâine noapte.

Gara Centrală era cea mai mare clădire pe care o văzuse vreodată familia Cleary; era un vast cilindru de sticlă, care părea să absoarbă și să emane, în mod simultan, zgomotul a mii de oameni, care așteptau răbdători lângă valizele lor, privind fix la un tablou enorm; pe care-l schimbau din când în când niște oameni care aveau în mână niște bețe lungi. În noaptea care se lăsa, se treziră

și ei privind panoul, care-i dirija spre platforma cinci; deși poarta era închisă, văzură, o inscripție de mână „Poșta Gillanbone”. La platforma unu și doi, era o activitate febrilă, care vestea plecarea iminentă a expresurilor de noapte spre Brisbane și Melbourne, pasagerii începură să se adune lângă bariere. Veni și rândul lor; porțile de la platforma cinci se deschiseră și oamenii începură să se miște.

Paddy găsi un compartiment gol de clasa a doua, așeză băieții la fereastră și pe Fee, Meggie și copilul lângă ușa care dădea spre coridor. Se mai iveau câte un cap, în căutarea unui loc liber, dar dispărea speriat când vedea atâția copii. Câteodată era un avantaj să ai o familie mare.

Noaptea era destul de rece, așa că scoaseră toate pledurile pe care le aveau în valize; deși vagonul nu era încălzit, cutii de metal pline cu cenușă fierbinte, erau răspândite pe coridor și mai emanau puțină căldură; nimeni nu avea pretenție la căldură, pentru că nimic în Australia și Noua Zeelandă nu era încălzit.

— Cât de departe e, tăticule? întrebă Meggie, când trenul se porni legănându-se.

— Mult mai departe decât am văzut noi pe atlas, Meggie. Șase sute zece mile. Vom ajunge mâine după amiază, târziu.

Băieții se mirară, dar uitară repede, când văzură încântătoare lumini de afară; toți se înghesuiră la fereastră să vadă și deși mergeau de câteva mile, tot se mai vedeau case. Viteza trenului se mări, luminile se răriră și în cele din urmă dispărură, fiind înlocuite de rafale de vânt regulate. Când Paddy îi scoase pe băieți afară, ca Fee să-l poată hrăni pe Hal, Meggie privi după ei cu invidie. În ultima vreme nu mai era inclusă cu băieții, de când se născuse copilul și-i schimbase viața, legând-o de casă, ca pe mama ei. Nu că i-ar fi păsat, își spunea din când în când fără ranchiună. Micuțul era atât de drăgălaș, era bucuria vieții ei, și pe urmă, era bine că mama o trata ca pe o fată mare.

De ce dorea mama să crească atâția copii, nu-și imagina, dar rezultatul era încântător. Îl dădu pe Hal lui Fee; nu mult după aceea, trenul se opri scrâșnind și scârțâind, părând că-și trage sufletul. Ardea de nerăbdare să deschidă fereastra, dar în compartiment se răcise tare, în ciuda cenușei fierbinți.

Paddy intră cu o ceașcă de ceai fierbinte, pentru Fee, care-l lăsă pe micuțul adormit pe canapea.

— Ce se întâmplă? întrebă.

— Suntem la Valley Heights. Aici se schimbă locomotiva ca să poată urca la Lithgow, așa a spus fata de la bar.

— Cât timp am să beau asta?

— Un sfert de oră. Frank îți aduce niște sandvișuri, iar eu am să am grijă să le dau băieților de mâncare. Următoarea oprire este la o localitate care se numește Blayney, dar este la noapte târziu.

Meggie împărți cu mama ceașca cu ceai, simțind deodată că e tare emoționată și înfulecă repede sandvișul, când i-l aduse Frank. El o așeză pe canapea, lângă copil, o înfășură cu un pled, făcu la fel și cu Fee și îi întinse picioarele pe scaunul opus. Stuart și Hughie au fost culcați pe dușumea, între scaune, iar Paddy i-a spus lui Fee că el, Bob, Jack și Frank mergeau într-un alt compartiment, să mai discute cu niște crescători de animale și vor petrece noaptea acolo. Era mult mai plăcut decât pe vapor, trenul zumzăia, locomotivele pufăiau ritmic, vântul cânta printre stâlpii de telegraf, se mai auzea câte o rafală furioasă; Meggie adormi.

Dimineața, priveau cu toții uimiți, dar dezamăgiți, peisajul atât de străin, nu-și imaginaseră că există așa ceva pe aceeași planetă cu Noua Zeelandă. Da, erau dealuri, dar absolut nimic nu le sugera pe cele de acasă. Totul era în nuanțe de maro și gri, până și copacii. Griul de iarnă dăduse în pârg sub soarele strălucitor, pe mile întregi se legăna în vânt, întrerupt doar de câte un șir de copaci și de smocuri de boscheți

ofiliți și plini de praf. Ochii stoici ai lui Fee priveau peisajul fără să-și schimbe expresia, dar ai lui Meggie se umplură de lacrimi. Era oribil. O vastitate de pământ, fără garduri, fără verdeață.

De la o noapte rece trecură la o zi sufocantă, pe măsură ce soarele se ridica pe cer la zenit, iar trenul se legăna, oprind din când în când în câte un orașel, plin de biciclete și vehicule trase de cai; se părea că mașinile erau rare prin aceste părți. Paddy deschise ambele ferestre, în ciuda prafului care se așeza peste tot. Era atât de cald că se sufocau, iar hainele groase de iarnă, cu care plecaseră din Noua Zeelandă, le dădeau mâncărimi. Nu era posibil ca undeva, în afară de iad, să fie atât de cald, iarna.

Gillanbone se zări o dată cu asfințitul soarelui; o curioasă adunătură de clădiri din lemn și metal, de o parte și de alta a unei străzi largi, prăfuite, fără copaci și obosită. Soarele dogoritor așezase parcă o pastă aurie peste tot, care-i dădea orașului o oarecare demnitate alunecoasă, topită sub ochii lor când coborâra din tren pe peron. Devenea parcă o așezare la marginea Ținutului Uitat de Lume, o ultimă haltă în calea ploilor; nu departe spre vest, începeau două mii de mile de pământ – pământul lui *NICIODATĂ* – deșertul unde ploile nu erau posibile.

O frumoasă mașină neagră, aștepta în fața gării, iar spre ei se îndrepta, cu pași mari, un preot. Sutana lungă îl transforma parcă, într-un personaj ireal; nu mergea ca toți oamenii, ci plutea; în urma lui praful se ridica și-l învăluia, roșu, ca ultima rază de soare a asfințitului.

— Bună ziua. Sunt Părintele de Bricassart, spuse, întinzând mâna spre Paddy. Dumneata trebuie să fii fratele Mariei, ești oglinda ei. Se întoarse spre Fee, îi luă mâna moale și i-o sărută, zâmbind sincer uimit; nimeni nu intuia o femeie educată mai repede ca Părintele Ralph. Doamne! Sunteți frumoasă, spuse ca și când ar fi făcut cea mai naturală remarcă în lumea preoților. Apoi ochii

i se îndreptă spre băieții, care stăteau grămadă. Îl privi o secundă pe Frank, exprimând o uimire nedisimulată (Frank ținea în brațe copilașul). Apoi ochii i se opriră pe fiecare copil în parte, pe măsură ce ei creșteau în înălțime. În spatele lor, singură, Meggie îl privea cu gura căscată, de parcă l-ar fi văzut pe Dumnezeu. Fără să-i pese că sutana i se târa prin praf, el trecu dincolo de băieți și o luă în brațele lui puternice și bune.

— Ia te uită! Tu cine ești? o întrebă zâmbind.

— Meggie, răspunse ea.

— O cheamă Meghann, se răsti Frank, urându-l pe acest om frumos, urându-i mai ales înălțimea.

— Este numele meu preferat, Meghann.

Se îndreptă, dar rămase cu mâna fetei în mâna lui..

— Ar fi mai bine să stați în noaptea asta la casa parohială; vorbea îndreptându-se spre mașină. Mâine vă duc cu mașina la Drogheda; ar fi prea mult acum, după drumul cu trenul de la Sydney.

În afară de Hotel Imperial, biserica catolică, școala, mănăstirea și casa parohială erau singurele clădiri de cărămidă din Gillanbone, chiar și marea școală publică a trebuit să se mulțumească cu o structură de lemn. Acum, după ce căzuse întunericul, aerul se răcise incredibil de tare; în casa parohială ardea un foc bun iar mirosul de mâncare era foarte tentant. Menajera, o scoțiancă uscată, avea o energie extraordinară și se agita de colo colo, arătându-le camerele, vorbind tot timpul cu puternic accent scoțian.

Obişnuită cu rezerva afişată a preoților din Wahine, familiei Cleary îi fu greu să se acomodeze cu bonomia Părintelui Ralph. Numai Paddy fu mai cordial amintindu-și prietenia preoților din ținutul său natal și apropierea lor de ființele necăjite. Restul serviră cina într-o tăcere ostilă și fugiră în camere de îndată ce terminară; Paddy îi urmă cu regret. Pentru el credința era căldură și consolare; pentru restul familiei se asocia cu frica, cu o

obligatie de felul „de nu te vei supune, blestemat vei fi”.

Când rămase singur, Părintele Ralph se întinse pe fotoliul său preferat, privind fix flăcările, fumând o țigară și zâmbind. Cu ochii minții îi trecea în revistă pe toți membrii familiei Cleary, așa cum îi văzuse pe peronul gării. Bărbatul semăna leit cu Mary, dar asprit de o muncă grea și în mod evident fără înclinația ei spre răutate; soția lui obosită, epuizată dar frumoasă, trebuie că avea origini nobile; brunetul și ursuzul Frank cu ochii negri, ochii *NEGRI*; fiii, cei mai mulți dintre ei, erau imaginea tatălui, dar cel mai mic, Stu, era oglinda mamei, va fi frumos când va crește; imposibil de spus cum va fi copilașul; și Meggie. Cea mai dulce, cea mai adorabilă fetiță pe care a văzut-o vreodată; părul de o culoare ce sfida orice descriere, nu roșu, nu aur, o combinație perfectă de amândouă. Și l-a privit cu niște ochi verzi argintii, de o puritate scânteietoare, da, ca bijuteriile calde. Strângând din umeri aruncă mukul de țigară în foc și se ridică. Avea cam multă imaginație pentru vârsta lui, auzi, bijuterii calde, chiar așa! Mai degrabă, ochii lui erau ca un tăciune lunecos.

Dimineața, îi conduse pe oaspeții săi de peste noapte la Drogheda; era atât de deprins cu peisajul, încât îl distrau copios comentariile lor. Ultimul deal se întindea două sute de mile spre est, aici pământul era negru, le explică el. Pământuri întinse, puțin împădurite și cu iarbă. Ziua era la fel de toridă ca și cea dinainte, dar era mult mai plăcut și mai comod să călătorești cu Daimlerul, decât cu trenul. Și porniseră devreme, grăbindu-se; veșmintele Părintelui Ralph și Sfânta Împărtașanie erau cu grijă împachetate, într-o valiză neagră.

— Oile sunt murdare, spuse Meggie drăgălaș, privind sutele de animale cu boturile în iarbă.

— Văd că ar fi trebuit să aleg Noua Zeelandă, remarcă preotul; trebuie să semene cu Irlanda și cred că oile sunt albe și curate.

— Da, seamănă cu Irlanda, din multe puncte de vedere; are aceeași iarbă, frumoasă și verde. Dar este mai sălbatică și mult mai puțin locuită, răspunse Paddy.

Lui îi plăcea mult Părintele Ralph.

Un grup de păsări Emu, săriră în picioare și începură să fugă speriate, fugeau ca vântul, cu gâturile ridicate, nici nu li se vedeau picioarele. Copiii râdeau încântați că văd păsări gigant care fug în loc să zboare.

— Ce plăcut e că nu trebuie să mai cobor și să deschid nenorocitele astea de porți, spuse Părintele Ralph, în timp ce Bob o închise pe ultima și urcă în mașină.

După șocurile care le fuseseră administrate în Australia cu o rapiditate uluitoare, Ferma Drogheda părea în sfârșit să le aducă un sentiment de „acasă”, cu grațioasa ei fațadă Georgiană, tufele de glicină și miile de tufe de trandafiri.

— *AICI* o să locuim? întrebă Meggie.

— Nu tocmai, spuse repede preotul. Casa în care veți locui voi este cam la o milă distanță de aici, lângă izvor.

Mary Carson aștepta să-i primească în salon și nu s-a ridicat să-și întâmpine fratele, ci l-a obligat să se apropie el de ea.

— Bine ai venit Paddy, spuse ea destul de plăcut, privind insistent dincolo de el spre Părintele Ralph, care o ținea pe Meggie în brațe. Să ascultăm slujba, mai spuse, sunt sigură că Părintele de Bricassart este nerăbdător să plece.

— Deloc, dragă, Mary. Râse, iar ochii albaștri îi străluciră. I-am promis lui Meggie că o să-i arăt unde va locui.

— Meggie?!!

— Da, ea este Meggie. De fapt să începem prezentările. S-o iau de la un capăt. Dânsa este Fiona.

Mary Carson salută scurt și aproape că nu-i dădu nicio atenție, în timp ce Părintele Ralph îi

trecea în revistă pe băieți; era prea ocupată să-i observe pe preot și pe Meggie.

IV

Casa administratorului șef era ridicată pe piloni, cam la treizeci de picioare deasupra unei văi înguste, străjuită de arbori de cauciuc înalți, răzleți și de multe sălcii plângătoare. După splendorile Droghedei părea părăsită dar practică, iar în interior nu semăna deloc cu casa pe care o părăsiseră în Noua Zeelandă. Mobilă solidă, victoriană umplea toate camerele până la refuz, acoperită de praf roșu.

— Aveți noroc, aici aveți o baie, spuse Părintele Ralph conducându-i pe scări spre verandă; era destul de urcat pentru că stâlpii pe care se sprijinea casa aveau cincisprezece picioare înălțime. În caz că se umflă apele, explică el, aici sunteți în siguranță și am auzit că uneori se umflă și șaiszeci de picioare.

Într-adevăr aveau o baie; o cadă veche și un încălzitor pentru apă erau fixate într-un alcov la capătul verandei din spate. Dar ceea ce femeile găsiră că este dezgustător, era veceul – nimic altceva decât o gaură săpată în pământ, la două sute de yarzi de casă și mai și mirosea. Părea primitiv după cel din Noua Zeelandă.

— Cine a stat aici nu era prea curat, remarcă Fee, plimbându-și degetul prin praful de pe dulap.

Părintele Ralph râse.

— Vei duce o luptă care este de la început pierdută, încercând să scapi de praf. Este marginea ținutului și sunt trei lucruri de care nu vei scăpa – căldura, praful și muștele.

Fee îl privi.

— Ești foarte bun cu noi, Părinte.

— De ce nu? Sunteți singurele rude ale prietenei mele Mary Carson.

Ea strânse din umeri.

— Nu prea sunt obișnuită să fiu în relații prietenești cu un preot. În Noua Zeelandă erau

foarte rezervați.

— Ești catolică, nu-i așa?

— Nu, Paddy este catolic. Bineînțeles, copiii toți au fost botezați catolic, dacă asta te îngrijorează.

— Nici prin cap nu mi-a trecut. Ai resentimente?

— Pur și simplu nu-mi pasă.

— Nu te-ai convertit?

— Nu sunt o ipocrită, Părinte de Bricassart. Mi-am pierdut credința în propria-mi religie, dar asta nu înseamnă că trebuie să mă logodesc cu o alta la fel de lipsită de sens.

El privi spre Meggie, care stătea pe veranda din față și privea casa impunătoare de la Drogheda.

— Este tare dulce fiica ta. Știi, eu am o slăbiciune pentru părul tițian. Dacă ar vedea-o un artist, ar fugi imediat după pensule. N-am mai văzut niciodată o astfel de culoare. Este singura fetiță?

— Da. Familia lui Paddy și a mea au avut întotdeauna băieți, fetele sunt o curiozitate.

— Biata micuță, remarcă el enigmatic.

După ce au venit pachetele de la Sydney și casa a început să ia un aer mai familiar, cu cărțile, ornamentele de porțelan și salonul aranjat cu mobila lui Fee, lucrurile au început să se așeze pe un fâgaș normal. Paddy și băieții mai mari, ca Stu, erau plecați mare parte din timp. Ajutoarele pe care le avea Mary Carson le explicară multele diferențe dintre oieritul din Noua Zeelandă și Australia. Fee, Meggie și Stu descoperiră diferențele dintre menajul într-o casă neozelandeză și faptul de a locui în reședința Drogheda, casa administratorului șef; era o înțelegere tacită între ei că nu o vor deranja pe Mary Carson, dar menajera ei și fetele din casă erau la fel de dornice să îi ajute, așa cum erau și bărbații. Drogheda era, toți o aflaseră, o lume în sine, atât de ruptă de lume, de civilizație, încât,

după o vreme chiar și Gillanbone deveni doar un nume și nimic mai mult. În interiorul padocului erau grajdurile, o fierărie, garaje, nenumărate șoproane și hambare, care adăposteau orice, de la mâncare până la tot felul de unelte, cuștile câinilor, un țarc de vite ca un labirint, șuri și iar hambare și multe curți interioare. Mai erau cotețe de păsări, de porci, staule pentru vite și o lăptărie, camere pentru douăzeci și șase de oieri, alte două case mai mici, barăci, un mic abator și hambarul de lemne.

Toate acestea stăteau în mijlocul unui cerc a cărui diametru era de trei mile; Padocul cel mare. Spre punctul unde se afla casa administratorului șef conglomeratul de clădiri aproape atingea pădurea. Totuși în jurul șoproanelor erau și copaci, care aduceau o foarte necesară și primitoare umbră; mai ales arbori de piper, uriași, denși și somnoroși. Dincolo, spre curtea casei unde era iarbă, caii și vacile de lapte pășteau leneș.

Valea care se afla sub casa administratorului șef avea pe fundul ei un pârâu cu apă murdară. Nimeni nu l-a crezut pe Părintele Ralph când a spus că se ridică și la șaizeci de picioare, așa, peste noapte; părea imposibil. Apa din acest pârâu era pompată cu mâna, pentru a fi folosită la baie și la bucătărie, și femeilor le-a luat multă vreme să se obișnuiască să se spele, să spele vasele și hainele în apă maronie. Șase rezervoare de metal masiv, sprijinite pe stâlpi de lemn, adunau apa de pe acoperiș și le furnizau apa de băut, dar toți au învățat repede că trebuie să o economisească și că nu trebuie niciodată să o folosească pentru spălat. Asta pentru că nu existau garanții că vor veni ploile să umple rezervoarele.

Oile și vitele beau apă din izvoare arteziene, nu arteziene făcute de ei, ci adevărate izvoare arteziene care veneau de la trei mii de picioare de sub pământ. La suprafață apa ajungea clocotită, era adunată prin jgheaburi înguste, care o împrăștiau în toate colțurile proprietății. Aceste izvoare nu

secau, dar apa puternic sulfurată nu putea fi consumată de oameni.

La început distanțele i-au uluit; Drogheda avea două sute cincizeci de mii de acri de pământ. Cel mai lung hotar avea optzeci de mile.

Casa se întindea pe patruzeci de mile și erau douăzeci și șapte de porți până la Gillanbone, singura așezare care se afla mai aproape de o sută șaizeci de mile. Hotarul de est era format de Râul Barwon, ceea ce localnicii numeau cursul de nord al Râului Drag, un curent mâlos de o mie de mile, care se unea cu Râul Murray și se vărsa în mare în sudul Australiei. Pârâul Gillan, care curgea sub casa administratorului șef, se vărsa în Barwon două mile mai jos de padocul cel mare.

Paddy și băieții îndrăgeau această fermă. Câteodată petreceau zile în șir departe de casă, dormind noaptea sub cerul liber, erau atât de plini de stele de parcă erau o parte din Dumnezeu.

Pământul maroniu fremăta de viață. Mii de canguri, în turme izvorau sărind dintre copaci, săreau peste garduri, erau extrem de frumoși în grația și libertatea lor; păsările Emu își făceau cuiburile în mijlocul câmpiei înverzite și săreau, ca niște uriași, speriindu-se de orice li s-ar fi părut ciudat, fugind mai iute decât caii, lăsându-și în părăsire ouăle de un verde închis, de mărimea unei mingi de fotbal; termitelile construiau turnuri ca zgârie nori miniaturali; furnici uriașe cu înțepături dureroase curgeau șuvoaie sub pământ prin locuri numai de ele știute.

Viața păsărilor era atât de bogată și de variată, încât parcă descopereai noi și noi feluri, și ele trăiau nu câte una sau câte două ci cu miile și miile; papagali miniaturali, pe care Fee îi numea păsări ale dragostei; papagali mici, colorați în roșu și albastru, numiți „roșiori”; papagali mari cu pene gri deschis și roz pe piept și sub aripi; și păsările mari, albe și pure cu creasta dreaptă, galbenă, numite papagalii ștregari. Eleganții cintezoii

mignoni ciripeau și dansau, la fel și vrăbiile și graurii, iar puternicii pescăruși maro, numiți „kookaburras”, râdeau și chicoteau veseli sau se scufundau în căutare de șerpi, mâncarea lor preferată. Erau obișnuite cu oamenii, toate aceste păsări, nu se temeau deloc, stăteau cu sutele în copaci și spionau cu ochi inteligent, țipând, vorbind, râzând, imitând tot ceea ce producea un sunet.

Șopârle înspăimântătoare, de șase picioare lungime, forfoteau prin iarbă, sau căutau ramuri de copaci înalți, pentru că erau la fel de familiare la înălțime ca și pe pământ; erau iguane. Și mai erau și multe alte specii de șopârle, unele mai mici dar nu mai puțin periculoase, împodobite cu coarne sau cu gulere osoase în jurul gâtului, sau cu limba albastru deschis, foarte umflată. Despre șerpi, s-ar spune că erau o varietate fără sfârșit și familia Cleary a învățat că cei mai mari, care păreau cei mai fioroși, erau adesea cei mai puțin periculoși, în timp ce unii care erau mici și păreau inofensivi aveau mușcături mortale; șerpi înflorați, șerpi arămii, șerpi de copaci, șerpi negri cu burta roșie, șerpi maro, șerpi cu mușcături mortale.

Și insecte! Cosași, lăcuste, greieri, albine, muște de toate mărimile și de toate speciile, viespi cu capul mare, țânțari, libelule, molii uriașe și fluturi, enorm de mulți fluturi! Păianjenii erau cumpliti, creaturi uriașe, păroase, cu picioare lungi, sau mici, negri și urâți, mișunând peste tot în veci; unii trăiau în ghemuri de pânze țesute de ei între copaci, alții se legănav agățați de firele de iarbă, alții fugeau în adâncimile pământului. Erau și animale de pradă: porci sălbatici sperioși, creaturi sălbatice, negre, păroase, în căutare de carne, mari cât o vacă bine hrănită; câini Dingo, câini sălbatici din partea locului, care se lipeau de pământ și se pierdeau în iarbă; ciori cu sutele, croncănind dezolant din copacii uscați din care rămăseseră

numai schelete albe; șoimi și vulturi suspendați, plutind nemișcați în aer.

De unele din aceste vietăți trebuiau protejate oile și vitele, mai ales când făceau pui. Cangurii și iepurii mâncau prețioasa iarbă, porcii mistreți și câinii Dingo mâncau mieii, ciorile scoteau ochii vițelilor și animalelor bolnave. Ei, Cleary, au trebuit să învețe să împuște, să poarte armele cu ei când plecau în ținut, câteodată trebuiau să scoată din suferință vreun animal, altă dată să împuște câte un porc sau câine.

Asta, spuneau băieții exaltați, era *VIAȚA*. Niciunul nu mai tânjea după Noua Zeelandă; când muștele nu mai conteneau să-i bâzâie, să le intre în ochi, nas, gură, urechi, au învățat să-și lege bucăți de plută legate de ațe și să le atârne de borurile pălăriei. Ca să nu le intre ceva prin pantaloni lor largi, au învățat să-i lege la glezne cu fâșii din piele de cangur, numite „bowyangs”, râzând de ciudățenia numelui dar convinși de necesitatea lor. Noua Zeelandă era un rai comparată cu acest ținut; și aici era *VIAȚA*.

Legate de casă și de anexe, femeile găseau viața mult mai puțin plăcută, pentru că ele nu aveau bucuria de a călări și nici stimulul dat de diversitatea activităților. Ca întotdeauna, ceea ce făceau femeile era greu și de rutină: gătit, curățenie, spălat, călcat, îngrijirea copiilor mici. Lupta cu căldura, praful, muștele, scările multe până la apa măloasă, absența aproape obsedantă a bărbaților care să le ajute la cărat, la tăiat lemne, la pompat apa, la împușcat răpitoare, le făcea viața grea. Mai ales zăpușeala era din ce în ce mai greu de suportat și nu erau decât la începutul primăverii; totuși termometrul de pe veranda umbroasă ajungea în fiecare zi la o sută de grade. În bucătărie, cu sobele aprinse erau o sută douăzeci.

Hainele cu multă lenjerie de corp erau potrivite pentru Noua Zeelandă, unde în casă era

întotdeauna rece. Mary Carson ieșită puțin la plimbare, se duse să-și vadă cumnata; privi critic rochia de stambă lungă până-n pământ și cu guler înalt, a lui Fee. Ea, Mary, era îmbrăcată după ultima modă, o rochie crem de mătase, până la genunchi, fără mâneci, largă-n talie și cu un decolteu mare.

— Doamne, Fiona, ești îngrozitor de demodată, spuse Mary studiind salonul proaspăt vopsit în crem, covoarele persane și mobila lipsită de valoare.

— Nu am timp să fiu altfel, replică Fee tăios, în timp ce o făcea pe gazda.

— Ai să ai mai mult timp acum că bărbații sunt plecați și ai mai puțin de gătit. Scurtează-ți rochiile și renunță la lenjerii dacă vrei să nu mori la vară. Este cu cincisprezece-douăzeci de grade mai cald decât acum.

Ochii Mariei se opriră pe portretul frumoasei femei cu rochie de crinolină, model „împărăteasa Eugenia”.

— Cine este? întrebă.

— Bunica mea.

— Da?! Și mobila și covoarele?

— Ale mele, de la bunica.

— Într-adevăr? Draga mea Fiona, ai cam coborât pe scara socială, nu-i așa?

Fee nu se enerva niciodată, așa că nu se enervă nici acum, dar buzele ei frumoase se subțiară.

— Nu cred, Mary. Am un bărbat bun; tu ar trebui să știi asta.

— Dar fără un ban. Cum te numeai de fată?

— Armstrong.

— Serios? Nu cumva Armstrongii din Roderick Armstrong?

— Am un frate cu numele ăsta. Poartă numele bunicului meu.

Mary Carson se ridică alungând muștele cu pălăria înflorată, muște care nu aveau niciun respect pentru persoana ei.

— Ai o familie mai bună decât noi, Cleary, chiar dacă și eu sunt o Cleary. L-ai iubit mult pe Paddy ca să renunți la poziția ta?

— Motivele pentru ceea ce fac eu sunt numai ale mele, Mary, nu și ale tale, a spus Fee privind-o de sus. Eu nu-mi discut soțul, nici măcar cu sora lui.

Cutele de pe linia nasului Mariei Carson se adânciră, iar ochii scăpărară ușor.

— Hodoronc-tronc!

Mary nu mai veni a doua oară, dar doamna Smith, menajera, venea foarte des și repeta de fiecare dată sfatul Mariei privind hainele.

— Uite, spuse ea, am la mine o mașină de cusut pe care n-o folosesc niciodată. Am să trimit niște fete să o aducă. Dacă voi avea vreodată nevoie de ea, am să vin eu aici.

Ochii i se opriră pe micuțul Hal, care se rostogolea fericit pe dușumea.

— Îmi place să aud copii prin casă, doamnă Cleary.

O dată la șase săptămâni venea poșta, adusă cu căruța de la Gillanbone; era singurul contact cu lumea din afară. Drogheda avea un camion Ford, un alt camion Ford, construit special cu un rezervor de apă deasupra, un Ford model „T”, și o limuzină Rolls Royce, dar se pare că nu le folosea nimeni să meargă la Gilly, cu excepția Mariei Carson, dar asta foarte rar.

Obligația de a aduce poșta era a lui Blue Williams, dar îi trebuiau șase săptămâni să acopere tot ținutul. Căruța lui cu roți uriașe era trasă de doisprezece cai iuți și era încărcată cu tot ceea ce comandau fermierii. Pe lângă poștă el ducea produse de băcănie, gazolină în bidoane de 45 kg., gaz în bidoane de 10 kg., fân, saci cu porumb, saci de pânză cu zahăr și făină, cutii cu ceai, saci cu cartofi, unelte pentru fermă, jucării și haine de la Anthony Horder din Sydney, comandate prin poștă

și absolut orice era nevoie din Gilly sau de mai departe, mergând cam cu 20 de mile pe zi, el era bine venit oriunde se oprea, ducea veștile în ținut, dădea foile de hârtie cu socotelile cheltuielilor făcute, înmâna scrisorile scoase dintr-un sac pe care scria îngrijit „Poșta Regală”. La vest de Gilly erau numai două ferme, Drogheda mai aproape și Bugela, mai departe; dincolo de Bugela era ținutul care primea poșta numai o dată la șase luni. Căruța lui Blue făcea un arc în zig-zag pe la toate fermele din sud-vest, vest și nord-vest, apoi se întorcea la Gilly și apoi pleca spre est, o călătorie mai ușoară, pentru că orașul Booroo deservea cam 60 de mile est. Câteodată aducea oameni lângă el, vizitatori sau oameni în căutare de lucru; câteodată ducea oameni, vizitatori sau oieri nemulțumiți sau servitoare sau sezonieri, sau câte o guvernantă ocazională. Fermierii aveau mașini pentru ei dar cei care lucrau sezonier depindeau de Blue pentru transport, la fel de mult ca și poșta și alte bunuri.

Când au sosit pachetele cu pânză comandate de Fee, s-a așezat la mașina de cusut și a început să facă rochii subțiri pentru ea și Meggie, pantaloni ușori pentru bărbați, cămăși, pantalonași pentru Hal și draperii la ferestre. Fără-ndoială era mai plăcut cu mai puține haine pe tine.

Pentru Meggie viața era tare pustie, numai cu Stu acasă, dintre băieți. Jack și Hughie erau și ei cu tatăl lor să învețe oieritul: tinerii ucenici erau numiți *Jack-face-totul*. Stuart nu era un tovarăș de joacă, așa cum fuseseră Jack și Hughie. El trăia într-o lume numai a lui, era un copil liniștit care prefera să privească ore în șir un mușuroi de furnici, decât să urce în copaci, pe când Meggie adora urcatul în copaci, iar arborii de cauciuc australieni erau numai buni pentru asta. Nu că i-ar fi rămas mult timp pentru cățărăt sau studierea furnicilor. Meggie și Stuart munceau foarte mult. Ei tăiau lemne și le aduceau în casă, săpau gropi pentru gunoi, îngrijeau grădina de legume și aveau

grijă de păsări și de porci. Au învățat și cum se omoară șerpilor și păianjenii, deși întotdeauna le va fi frică de ei.

Sezonul ploilor a fost destul de bun, pentru ultimii câțiva ani; pârâul era scăzut, dar rezervoarele de apă erau pe jumătate pline. Iarba era destul de bună, dar aparent mică, comparativ cu anii bogați în ploi.

— Probabil că o să fie și mai rău, constată Mary Carson îngrijorată.

Dar ei aveau să cunoască potopul înainte de a face cunoștință cu arșița secetei. Pe la jumătatea lunii ianuarie ținutul a intrat sub influența musonului de nord-vest. Extrem de iritante, vânturile și-au făcut de cap. Uneori ele erau simțite numai de partea nordică a continentului, aducând cu ele ploile și inundațiile de vară; alte ori ajungeau și la Sydney, întristând orașul cu umezeala lor. În acel ianuarie norii negri au acoperit cerul, purtați în toate direcțiile de vânt și au început ploile; nu ploi calme, ci un potop cu urlete continui care nu se mai sfârșeau.

Fuseseră preveniți; Blue Williams a apărut într-o zi, cu căruța sa cu mulți cai, grăbindu-se să-și facă tura înainte ca drumurile să facă imposibilă aprovizionarea fermelor.

— Vin musonii, spuse el răsucindu-și o țigară și arătând grămezile de marfă.

— Fermele Cooper și Barcoo și Diamantina, au probleme serioase, iar potopul e potop. Toată zona Queensland este sub apă și bieții oameni caută cu disperare un delușor pe care să-și adăpostească oile.

Toți au intrat într-o panică, reținută totuși. Paddy și băieții munceau ca nebunii să mute oile din padocurile joase cât mai departe de pârâu și de râul Barwon. A apărut și Părintele Ralph, și-a înșeuat calul și a pornit cu Frank să evacueze alte două padocuri de-a lungul râului Barwon să ducă oile

cât mai departe. Paddy și alți doi oieri au luat câte un băiat și au pornit fiecare în altă direcție.

Părintele Ralph se pricepea bine la oi. Călărea iapa castanie pe care i-o dăruise Mary Carson, îmbrăcat în costum de călărie, cu cizme înalte cu pinteni, cu cămașa de un alb imaculat, cu mânecile suflecate și descheiată la guler, lăsând să se vadă un piept delicat. Cu pantalonii gri vechi, legați cu șuvițe de piele de cangur, cu cămașă de corp gri pe sub cămașă, Frank se simțea ca ruda cea săracă. Ceea ce nu era departe de adevăr, gândi el ranchiunos, mergând în urma impunătoarei figuri a preotului și a elegantului lui cal. El călărea un cal obișnuit de la fermă, un animal cu o voință proprie și o ură feroce față de ceilalți cai. Câinii fugeau și mârâiau neliniștiți, se certau și se mușcau, până au fost despărțiți de biciul necruțător al preotului. Se părea că nu exista ceva pe care acest om să nu-l poată face. Știa fluierăturile codificate care puneau câinii la treabă și mânua biciul mult mai bine decât Frank, care încă mai învăța această artă exotică, specific australiană. Câinele conducător, se supusese total preotului și îl urmă fără ezitare, înțelegând că Frank era numai vioara a doua. Jumătate din Frank nu lua asta în seamă; dintre toți fiii lui Paddy el era singurul căruia nu-i plăcea Drogheda. Își dorise să plece din Noua Zeelandă, dar nu să ajungă aici. Ura rondul continuu pe la padocuri, ura să doarmă pe pământul tare și uscat, ura câinii sălbatici cu care nu te puteai împrieteni și trebuia să-i împuști dacă nu-și făceau treaba.

Dar venirea norilor aducea un element de aventură; chiar și copacii legănați de vânt, păreau să se bucure. Părintele Ralph muncea ca un om obsedat de ceva; alunga câinii după turme de oi ivite pe neașteptate, până când animalele cele proaste se adunau speriate și fugeau grămadă. Numai cu ajutorul câinilor puteau o mână de oameni să facă față la Drogheda; dresați pentru oi

sau vite, câinii erau uimitor de inteligenți și aveau nevoie de foarte puține comenzi.

Până la căderea nopții, Părintele Ralph, câinii și Frank, care și-a dat toată silința, au evacuat padocurile, muncă ce s-ar fi făcut normal în câteva zile. Își deșeuă iapa lângă poarta celui de-al doilea padoc, spunând optimist că ar putea să îndepărteze și oile înainte de începerea ploilor. Câinii se lungiră pe iarbă, dulăul care-i conducea gudurându-se pe lângă preot. Frank scoase cu scârbă o bucată de carne de cangur și o aruncă dulăilor, care începură să se bată geloși.

— Brute afurisite, spuse el. Nu se poartă ca niște câini ci ca șacalii.

— Cred totuși că ei sunt mai aproape de ceea ce a vrut Dumnezeu, când i-a creat.

— Iuți, inteligenți, agresivi și aproape de neîmblânzit. Din punctul meu de vedere, eu îi prefer câinilor de casă. Zâmbi. Și pisicile sunt la fel. Nu le-ai observat pe lângă magazii? La fel de sălbatice și de vicioase ca și panterele; nu suportă oameni pe lângă ele. Dar vânează excelent și nu depind de un stăpân.

Părintele despachetă o bucată de miel rece și un pachet de pâine cu unt, din desagă, tăie o bucată de carne și îi dădu restul lui Frank. Puse pâinea cu unt pe butucul dintre ei și mușcă din carne, cu o evidentă plăcere. Își potoliră setea cu apă dintr-o ploscă, apoi își răsuciră țigări.

În apropiere se afla un copac uriaș, singuratic.

— Uite, acolo vom dormi, spuse el desfăcând pătura și luându-și șeaua.

Frank îl urmă în copacul care în Australia era considerat cel mai frumos. Frunzele erau dese, de un verde deschis, și avea o formă perfect rotundă. Frunzele creșteau atât de aproape de pământ, încât oile ajungeau cu ușurință la ele, drept rezultat, partea de jos era toată mâncată. Dacă începea ploaia, vor avea mai mult adăpost sub el decât sub

orice alt copac pentru că, copacii australieni aveau frunzișul mai rar decât cei din ținuturi umede.

— Nu ești fericit, Frank, nu-i așa? întrebă Părintele Ralph întinzându-se și pregătindu-și o altă țigară.

De unde stătea, la câteva picioare depărtare, Frank îl privi suspicios.

— Ce e fericirea? Cine e fericit?

— Chiar acum, tatăl și frații tăi sunt. Dar nu și tu, mama ta și sora ta. Nu îți place Australia?

— Nu partea asta din ea. Eu vreau să merg la Sydney. Aș putea avea o șansă să fac ceva din mine.

— Sydney, eh! Este plin de nedreptăți, îi răspunse Părintele Ralph zâmbind.

— Nu-mi pasă. Aici sunt legat, cum eram și în Noua Zeelandă; nu pot scăpa de el.

— El?

Dar lui Frank îi scăpase cuvântul și nu avea de gând să-l repete. Rămase întins privind frunzele.

— Câți ani ai, Frank?

— Douăzeci și doi.

— Da! Ai mai fost vreodată departe de ai tăi?

— Nu.

— Ai fost la dans, ai avut vreo prietenă?

— Nu, răspunse Frank, încăpățânându-se să nu-i acorde titlul.

— Atunci n-o să te mai poată ține mult.

— O să mă țină până mă vede mort.

Părintele Ralph căscă și se pregăti de somn.

— Noapte bună, Frank.

În dimineața următoare norii erau foarte jos, dar ploaia nu se porni toată ziua și ei au reușit să evacueze și al doilea padoc. O dungă neagră trecu peste Drogheda, de la nord-est la sud-vest; în partea aceea erau concentrate cele mai multe padocuri, dar tot acolo erau și terenurile înalte unde puteau adăposti oile, dacă apele ieșeau din albia râului Barwon.

Ploaia începu la lăsarea serii, pe când Frank și preotul se grăbeau în galop spre casa lui Paddy.

— Nu vor ieși acum din albie! strigă Părintele Ralph. Ține-ți bine calul, băiete, ca să nu se afunde în noroi!

Au fost uzi în câteva secunde și la fel a fost și pământul uscat. Solul fin, fără pori, se transformă într-o mare de mâl, înglodând caii. Acolo unde mai era iarbă, mergeau mai ușor, dar lângă pârau, unde pământul era bătătorit, au trebuit să descalece. O dată eliberați de povară, caii nu mai aveau probleme, dar pentru Frank era imposibil să-și țină echilibrul. Era mai rău decât pe un patinoar. În mâini și-n genunchi s-au târât spre vârful malului, alunecând pe el ca proiectilele. Albia râului, care normal nu avea mai mult de un picior de apă, acum spumega, înaltă de peste patru picioare; Frank îl auzi pe preot râzând. Îndemnați de strigăte și lovituri, caii au reușit să urce panta, dar Frank și Părintele Ralph nu au putut. De câte ori încercau, alunecau înapoi. Preotul tocmai sugera să se agațe de o salcie, când Paddy alertat de caii fără călăreți, veni cu o frânghie și îi trase.

Zâmbind și clătinând din cap, Părintele Ralph refuză ospitalitatea oferită de Paddy.

— Mă așteaptă la conac, spuse el.

Mary Carson îl auzi înaintea personalului său, pentru că el a venit prin față, gândindu-se că ajunge mai ușor în camera sa.

— N-ai să intri în casă în halul ăsta, strigă ea apărând pe verandă.

— Atunci, fii o drăguță și adu-mi câteva prosoape și valiza mea.

Nestânjenită, ea îl privi cum își scoate cămașa, cizmele, pantalonii, rezemându-se de pervazul salonului până când se șterse el de noroi.

— Ești cel mai frumos bărbat, pe care l-am cunoscut vreodată, Ralph de Bricassart, spuse ea. De ce oare sunt cei mai mulți preoți frumoși? Sunt irlandezi? Sunt o nație frumoasă, irlandezii. Sau

poate pentru că oamenii frumoși găsesc în preoție un refugiu de consecințele frumuseții lor? Pariez că fetele din Gilly sunt nebune după tine.

— Am învățat de mult să nu iau în seamă fetele de felul acesta. Râse. Orice preot sub cincizeci de ani, pentru ele este o țintă. Dar numai protestantele încearcă pe față să mă seducă.

— Niciodată nu-mi răspunzi direct la întrebări. Îndreptându-se, își duse mâna la piept. Ești un hedonist voluptuos, Ralph; stai la soare? Ești bronzat la fel peste tot?

Zâmbind, el se apropie, râse în părul ei, apoi își dădu jos chiloții, îi aruncă, rămânând ca o statuie de Praxitele, în timp ce ea îi dădea roată, privindu-l cu voluptate.

Ultimele două zile l-au distrat copios, la fel ca acum, când s-a gândit că poate ea era mai vulnerabilă decât își imagina el; dar el o cunoștea bine și se simți destul de sigur când întrebă:

— Vrei să fac dragoste cu tine, Mary?

Ea îi privi penisul moale și râse în hohote.

— Nici nu mă gândesc să te pun la o așa de grea încercare. Ai nevoie de femei, Ralph?

El își ridică mândru capul.

— Nu!

— Bărbați?

— Sunt mai răi decât femeile. Nu, n-am nevoie de ei.

— De tine?

— Cel mai puțin!

— Interesant! Împingând ușa, intră în salon. „Ralph, Cardinal de Bricassart” spuse batjocoritor. Dar, departe de ochii lui inteligenți, ea se prăbuși în fotoliu și își strânse pumnii, într-un gest împotriva nedreptății sorții.

Gol, Părintele Ralph ieși de pe verandă pe pajiște, ridică brațele deasupra capului și închise ochii; stătu să-l învăluie ploaia în valuri calde, provocându-i senzații deosebite pe pielea goală. Era foarte întuneric. Și totuși dorința nu venea.

Pârâul rupse malurile și apa se revărsă abundant spre casa lui Paddy, se îndreptă spre grajduri și chiar spre casa mare.

— Va scădea până mâine, spuse Mary Carson, când Paddy se duse la ea îngrijorat.

Ca de obicei, avu dreptate; în timpul săptămânii care a urmat, apa a scăzut și, în cele din urmă s-a întors în matca sa. Soarele s-a ivit, temperatura a crescut la o sută cincizeci de grade la umbră, iarba și-a luat avânt și a crescut înaltă, curată, spălată și strălucitoare de-ți lua ochii. Spălați și șterși de praf, copacii străluceau și ei, iar cârdurile de papagali s-au întors de pe unde s-au ascuns de potop, trupurile lor frumos colorate înviorând peisajul; erau mai vorbăreți și mai jucăuși ca niciodată.

Părintele Ralph se întoarse la treaba sa, ajutorarea membrilor parohiei, senin și liniștit că nu va fi violat; sub cămașa albă, preoțească, era un cec de o mie de lire sterline. Episcopul se va extazia.

Oile au fost aduse înapoi pe pășunile lor, iar membrii familiei Cleary au fost obligați să deprindă obiceiul siestei. Ei se trezeau la cinci dimineța, terminau treaba până înainte de amiază apoi cădeau transpirați și zăceau până la cinci după amiază. Programul era valabil și pentru bărbați și pentru femei. Muncile care nu puteau fi făcute dimineța, erau făcute după ora cinci, iar masa de seară era servită după apusul soarelui, la o masă pe verandă, afară. Și paturile au fost scoase afară, pentru că zăpușeala era de nesuportat, chiar și noaptea. Din cauza căldurii săptămânile păreau secole. Uitaseră și gustul cărnii. Tăiau numai câte o oaie, destul de mică, pentru ca să nu se altereze până era consumată. Și farfuriile lor doreau o schimbare: friptură de oaie, carne de oaie fiartă, budincă cu carne de oaie, pulpă de oaie, oaie la capac, oaie cu condimente.

La începutul lunii februarie, viața pentru Meggie și Stu se schimbă brusc. Au fost trimiși la mănăstirea din Gillanbone, la internat, pentru că altă școală mai aproape nu era. Paddy considera că Hal putea învăța prin corespondență, cu Școala Blackfriars din Sydney, când va veni vremea, dar între timp, pentru că Meggie și Stu erau obișnuiți cu școala, Mary Carson s-a oferit în mod generos să le plătească internatul și profesorii la mănăstirea Sfânta Cruce. În plus, Fee era prea ocupată cu Hal, ca să mai aibă timp să supravegheze și lecțiile prin corespondență ale celor doi. Tacit, s-au înțeles că Jack și Hughie nu-și vor continua studiile; Drogheda avea nevoie de ei, pământul avea nevoie de ei și ei asta și doreau.

Meggie și Stu au descoperit o existență stranie și pașnică, la mănăstire, după viața pe care au dus-o la Drogheda, dar mai ales după școala din Wahine. Părintele Ralph, subtil, le-a sugerat maicilor că cei doi copii erau protejații lui, că mătușa lor era cea mai bogată femeie din ținut. Așa că, timiditatea lui Meggie se transformă dintr-un viciu, într-o virtute, iar izolarea ciudată a lui Stu și obiceiul de a privi ore în șir depărtările, îi aduseră epitetul de „sfânt”.

Era într-adevăr foarte liniștit, pentru că existau puține școli cu internate; oamenii din ținut, care erau destul de bogați să-și trimită odraslele la școală, preferau în mod inevitabil să-i trimită la Sydney. Mănăstirea mirosea a ceară și flori, coridoarele ei lungi erau învăluite în liniște și credință. Vocile șopteau, viața se desfășura după un văl negru foarte subțire. Nimeni nu-i bătea la palmă, iar Părintele Ralph venea întotdeauna să-i vadă.

Venea destul de des la ei, așa că până la urmă îi luă să locuiască la casa parohială. Îi vopsi camera lui Meggie într-un verde delicat, cumpără perdele la geamuri și o plapumă nouă. Stu dormea într-un dormitor bej cu maro, care suferise două redecorări; nu-i trecu prin cap, Părintelui Ralph să

se întrebe dacă Stu era fericit. El părea întotdeauna împăcat cu sine.

De ce ținea atât de mult la Meggie, Părintele Ralph nu știa să spună, dar nici nu-și pierdea timpul ca să afle. Începuse cu mila, în prima zi, la gară, când o observase în spatele tuturor; apoi o separase de restul familiei prin sex. Cât despre Frank, de ce se mișca el în alt perimetru, asta nu-l intriga deloc, nici nu avea vreun sentiment de milă față de el. Era ceva în Frank care omora sentimentul; o inimă neagră, un spirit care nu avea lumină interioară. Dar Meggie? Îl tulbura, aproape de nesuportat, și nici nu știa de ce. Îi plăcea culoarea părului ei; culoarea și forma ochilor, ca ai mamei ei – deci, frumoși, dar mult mai dulci, mai expresivi; și caracterul ei, pasiv și totuși enorm de puternic. Nu era o rebelă, Meggie. Dimpotrivă. Toată viața ea se va supune, se va mișca în interiorul hotarelor impuse de soarta ei de femeie.

Și totuși, asta nu era totul. Poate că, dacă ar fi căutat mai adânc în străfundurile ființei sale, el ar fi descoperit că ceea ce simțea pentru ea, era rezultatul ciudat al timpului, locului și persoanei.

Nimeni nu o considera pe Meggie ca fiind importantă, ceea ce însemna că în viața ei exista un spațiu în care să intre el și să fie sigur de dragostea ei; ea era un copil, prin urmare nu constituia un pericol pentru modul său de viață, sau pentru reputația lui de preot; ea era frumoasă iar lui îi plăcea frumusețea; și în ultimă instanță, ceea ce el nu recunoștea, ea umplea un spațiu gol, pe care Dumnezeu nu-l putea umple, pentru că ea era caldă, blândă și avea sentimentul solidarității umane. Pentru că nu-și permitea să-i dea daruri și astfel să-i supere familia, el îi oferea compania lui cât putea de mult, îi redecoră camera; nu o făcea atât pentru a o vedea mulțumită, cât, mai ales, pentru a crea o ambianță potrivită pentru bijuteria lui. Nimic fără valoare pentru Meggie!

La începutul lui mai, începură să sosească oierii la Drogheda. Mary Carson știa foarte bine cum se fac treburile la Drogheda, de la păstorit până la folosirea biciului. Îl chemă pe Paddy la ea, cu câteva zile înainte de sosirea oamenilor și fără să se deplaseze din fotoliul ei, îi spuse cu minuțiozitate ce să facă, până în cel mai mic amănunt. Obișnuit cu Noua Zeelandă, Paddy fusese uluit de mărimea fermei, de cele douăzeci și șase de staule; acum, după întrevădarea cu sora sa, faptele și cifrele i se învâртеau în cap. Nu vor tunde numai oile Droghedei, ci și pe cele de la fermele Bugela, Dibban-Dibban și Beel-Beel. Asta însemna o muncă enormă pentru fiecare suflet de la fermă, bărbați și femei. Tunsul oilor comunității era un obicei, iar facilitățile de care dispunea Drogheda îi aduceau inevitabil și pe vecini, dar munca, munca brută, cădea fără îndoială pe umerii celor de la această fermă.

Fermierii își vor aduce bucătarul lor, vor cumpăra mâncarea de la magaziiile Droghedei, dar toate acele mari cantități de hrană trebuie asigurate; barăcile părginite cu bucătării și băi primitive trebuie curățate, numărate, echipate cu lenjerie și pături. Nu toate fermele erau la fel de generoase ca Drogheda, dar Drogheda se mândrea cu ospitalitatea ei și cu reputația ei de „grozav de bună”. Aceasta era una din activitățile la care participa și Mary Carson, prin urmare nu se uita la bani. Nu numai că era una din cele mai mari ferme la care se tundeau oile, dar avea nevoie și de cei mai buni oameni pentru asta, oameni de calibrul lui Jackie Howe; peste trei sute de mii de oi vor fi tunse aici, după care oamenii își vor împacheta lucrurile, se vor urca în vechiul Ford și vor pleca la următoarea fermă, la care erau așteptați.

Frank lipsea de acasă de două săptămâni. Cu bătrânul Beerbarel Pete, o haită de câini, doi cai, un ponei pe care-și pusese modestele provizii, au pornit-o spre vest, spre cele mai îndepărtate

padocuri, să aducă oile, din ce în ce mai aproape, sortându-le din mers. Era o muncă înceată și plicticoasă, care nu se putea compara cu controalele de rutină pe care le-a făcut înainte de potop.

Fiecare padoc avea propria lui curte unde se făcea marcarea și selectarea animalelor și unde stăteau turmele până le venea rândul.

Șoproanele unde se tundeau oile nu adăposteau decât zece mii de oi o dată, așa că nu va fi deloc ușor când vor fi atât de mulți; va fi un frecuș constant cu schimbarea turmelor, cele tunse cu cele netunse.

Când Frank păși în bucătărie, mama sa stătea lângă un lighean, făcând o muncă ce părea să nu se termine niciodată – curăța cartofi.

— Mamă, am sosit, spuse el cu bucurie în glas.

Ea se întoarse și i se văzu sarcina. Lipsind de două săptămâni, ochii lui erau mai pătrunzători.

— Oh, Dumnezeuule!

Din ochii ei se risipi bucuria de a-l vedea, fața i se înroși de rușine; își cuprinse pânțelele cu mâinile, de parcă ele ar fi putut acoperi ceea ce nu puteau hainele. Frank tremura.

— Țap bătrân și scârbos!

— Frank, nu-ți permit să spui astfel de lucruri. Acum ești bărbat și ar trebui să înțelegi. Tu nu ai venit pe lume în alt fel și merită la fel de mult respect. Nu este nimic murdar. Când îl insulti pe tata, mă insulti și pe mine.

— Nu avea dreptul! Trebuia să te lase în pace!

Frank vorbi printre dinți, ștergându-și o șuviță de salivă, care se prelingea din gura tremurândă.

— Nu este nimic murdar, repetă ea obosită și îl privi cu ochii limpezi, de parcă s-ar fi hotărât să lase rușinea la o parte, pentru totdeauna.

— Nu este nimic murdar, Frank, nici actul în sine, actul care creează copilul.

Fu rândul lui să roșească. Nu mai putea să o privească în ochi, așa că se întoarse și plecă în

camera pe care o împărțea cu Bob, Jack și Hughie. Pereții ei goi îl batjocoreau, la fel și paturile modeste, îl batjocorea toată această cameră care nu avea personalitate, pe care nicio prezență nu o încălzea; era pustie. Și fața ei! Frumoasa ei față obosită luminată de un halo de păr auriu, toată înroșită de ce au făcut, ea și țăpul cel bătrân și păros, în cumplita arșiță a verii.

Nu-și putea lua gândul de la faptul în sine, de la ea, de la gândurile care sălășluiau în profunzimile minții sale, de la dorințele naturale pentru vârsta sa, de la faptul că și el este bărbat. În general, reușea să împingă aceste gânduri dincolo de propria-i conștiință, dar acum, când ea i-a fluturat țănoș pe sub nas dovada concretă a desfrânării, când a văzut cu ochii săi, a câta oară, ce ascundea „misterul” dintre ea și animalul acela, bătrân și libidinos... Ce putea el să creadă despre asta, cum putea să consimtă la așa ceva, cum putea să suporte? Își dorea să se gândească la ea ca la o ființă sfântă, pură și nepătată, ca la Sfânta Mamă Universală, o ființă care se ridica deasupra acestor lucruri, deși toate femeile din lume se făceau vinovate de asta. Să descopere acum, că tot ce credea despre ea era greșit, însemna să meargă singur spre nebunie. Pentru sănătatea minții sale devenise de acum necesar să-și imagineze că ea se culca cu bătrânul libidinos într-o castitate totală, numai ca să aibă un loc de dormit, dar că nu se atingeau noaptea, nu se întorceau niciodată unul spre celălalt. Doamne Dumnezeule!

Un zgomot îl făcu să privească în jos; descoperi că răsucise un picior de fier al patului.

— De ce nu ești tu tatăl meu?!

— Frank, îl strigă mama sa, din pragul ușii.

El o privi cu ochii negri umezi, ca niște cărbuni udați de ploaie.

— Până la urmă am să-l omor, spuse.

— Dacă faci asta, mă omori pe mine, spuse Fee așezându-se pe pat.

— Nu. Pe tine te eliberez, răspunse el cu sălbăticie.

— Frank, eu nu pot fi niciodată liberă; și nici nu vreau. Aș vrea să înțeleg de unde-ți vine lipsa asta de înțelegere, dar nu înțeleg. Nu e din cauza mea, nu e din cauza tatălui tău. Știu că nu ești fericit, dar te încăpățânezi să ne faci răspunzători pentru asta, pe mine și pe tatăl tău. De ce vrei cu tot dinadinsul să faci lucrurile atât de grele pentru toată lumea? De ce? Își privi mâinile, apoi îl privi și pe el. Nu voiam să-ți spun eu, dar ar fi timpul să-ți găsești o fată, să te căsătorești, Frank, să ai familia ta. Este loc pentru toți la Drogheda. Pentru ceilalți băieți nu mi-am făcut niciodată astfel de griji; ei par să aibă alte firi. Dar tu ai nevoie de o soție, Frank. Dacă ai avea-o, n-ai mai avea timp să te gândești la mine.

Frank stătea cu spatele la ea și nu voia să se întoarcă. Timp de vreo cinci minute ea rămase pe pat, sperând că el o să-i spună ceva, apoi oftă, se ridică și plecă.

V

După ce au plecat muncitorii și districtul a căzut într-o stare de semi-inerție de iarnă, au venit Serbările Câmpenești de la Gillanbone. Era cel mai important eveniment în calendarul social și dura timp de două zile. Fee nu se simțea în stare să meargă, așa că Paddy plecă în oraș cu Rolls-Royceul Mariei Carson, fără soția sa care-l încuraja întotdeauna, sau ținea limba Mariei în poziția „tăcut”. El observase că, dintr-un motiv misterios, numai prezența lui Fee o incomoda pe sora lui, o dezavantaja.

Toți ceilalți mergeau în oraș. După multe amenințări cu ce vor păți dacă nu se comportă cum se cuvine, băieții au fost îmbarcați în camionul mare, împreună cu Beerbarrel Pete, Jim, Tom, doamna Smith și fetele din casă, dar Frank a plecat mai devreme, de unul singur, cu camioneta. Adulții stăteau, cu toții, pentru a doua zi, la curse și concursuri; din motive numai de ea știute, Mary Carson a refuzat invitația Părintelui Ralph de a sta la casa parohială, dar l-a îndemnat pe Paddy să accepte invitația, pentru el și Frank. Unde stăteau ceilalți oameni de la fermă, nu știa nimeni, dar doamna Smith, Minnie și Cat, aveau prietene în Gilly și intenționau să rămână peste noapte.

Era ora zece, dimineața, când Paddy a instalat-o pe sora lui la Hotel Imperial, în cele mai bune camere pe care le putea oferi; găsi barul și intră, dar îl văzu pe Frank cu o halbă de bere în mână.

— O dau eu pe următoarea, bătrâne, spuse Paddy jovial. Trebuie să o duc pe Mătușa Mary la curse și am nevoie de întăritor moral, pentru că trebuie să trec prin chinurile astea fără mama.

Obișnuința și frica sunt greu de depășit, mai ales când coexistă de ani de zile; Frank descoperi că nu putea să facă ceea ce ar fi dorit din tot sufletul; nu putea să arunce conținutul paharului în fața tatălui

său; nu cu atâta lume de față. Așa că, termină dintr-o înghițitură ce mai rămăsese în pahar și se scuza;

— Îmi pare rău, tată, am promis că mă întâlnesc cu băieții.

— Ei, atunci trebuie să mergi. Uite ia banii ăștia și cheltuie-i cum crezi. Distracție plăcută și dacă te îmbeți, ai grijă să nu afle mama.

Frank, privi bancnota de cinci lire, dorind din suflet să o rupă în bucățele și să i-o arunce în față lui Paddy, dar obișnuința îl opri iar; o împături, o puse în buzunar și îi mulțumi tatălui său. Ieși din bar cât putu de repede, împleticindu-se.

În cel mai bun costum albastru, cu vesta încheiată de care anina un ceas de aur, prins într-un lanț de aur, făcute la cel mai bun bijutier – Lawrence – Paddy, se simțea stânjenit de gulerul prea apretat, dar privea în jur în speranța întâlnirii unor fețe cunoscute. Nu fusese prea des la Gilly, în ultimile nouă luni, de când se mutase la Drogheda, dar poziția sa, ca frate a Mariei Carson și moștenitor prezumtiv, însemna că trebuie tratat cu respect, ori de câte ori venea în oraș, iar fața sa nu trebuia uitată.

Mai mulți oameni îl salutară prietenos, iar câteva voci îl invitară la o halbă de bere. Foarte repede, fu în centrul atenției unei mulțimi prietenoase. Frank fu repede uitat.

În ultima vreme, părul lui Meggie era împletit, pentru că, în ciuda banilor Mariei Carson, nicio călugăriță, nu-și pierdeă vremea cu buclele ei și-i atârna în două cozi groase pe umeri, legate cu panglici albastre. Îmbrăcată în uniformă albastră a ordinului Sfintei Cruci, ea era condusă de-a lungul pajiștii mănăstirii, până la casa parohială și era predată menajerei Părintelui Ralph, care o adora:

— Să nu mai vorbim de păr! Parc-ar fi viu, îi explică ea preotului într-o zi, când el o întreabă amuzat, de ce e supărată; la început lui Annie nu-i

plăcuseră copiii, mai ales fetele și era necăjită că școala este lângă casa parohială.

— Ei, haide, Annie! Părul nu are suflet. Nu trebuie să te superi din cauza asta; și nici nu trebuie să te îndrăgostești de cineva, numai din cauza culorii părului, mai spuse ca s-o necăjească.

— Ah, dar „skeggie” este pură și frumoasă – sigur că puteți să le spuneți să o pieptene altfel.

Nu putea, dar nici nu o întreabă ce înseamnă „skeggie” și nu ironiză faptul că rimează cu Meggie. Câteodată era mai bine să nu știi ce e în capul lui Annie, sau să o încurajezi, dându-i prea multă atenție. Numai ea își știa dialectul și dacă o compătimea pe fetiță, asta se datora numai viitorului, nu trebuia să-i mai explice cineva.

Frank sosi, mai tremura încă după întâlnirea cu tatăl său.

— Hai, Meggie, te duc la bâlci – spuse întinzând mâna.

— De ce nu v-aș duce eu, pe amândoi, întreabă Părintele Ralph, întinzând la rândul său mâna.

Între cei doi oameni pe care-i adora, ținându-i de mână fericită, Meggie era în al nouălea cer.

Bâlcii din Gillanbone se afla pe malul râului Barwon, lângă terenurile de curse. Deși potopul fusese cu șase luni în urmă, mărul nu se uscaseră încă, iar picioarele primilor sosiți îl transformă într-o clisă noroioasă. Lângă staulele cu oi și vite, porci și capre, care aveau să se întrecă pentru diverse premii, erau corturi pline cu tot felul de mărfuri și bunătăți de mâncăruri. S-au plimbat și au admirat prăjituri, șaluri croșetate, haine pentru bebeluși, fețe de masă brodate, pisici, câini și canari.

La margine erau terenurile pentru cursele de cai, unde călăreți și călărețe se mândreau cu exemplare frumoase, în fața cumpărătorilor care, chicoti Meggie în gând, arătau ca și caii. Doamne îmbrăcate în elegante costume de călărie din saten, călăreau numai pe o parte a șeii, protejate de

pălării și de voaluri. Oare cum putea cineva încălecat atât de nesigur, să călărească mai rapid decât la pas, asta era peste puterea de înțelegere a lui Meggie; asta până a văzut cu ochii ei una din aceste frumoase doamne, sărind peste câteva obstacole, și terminând cursa la fel de impecabil cum o începuse.

Apoi, doamna în cauză, își împodobi calul și străbătu în goană terenul noroios, oprindu-se în fața lor, cu intenția vădită de a le bara drumul. Piciorul cu cizmă bine lustruită nu era prins în scară, ea stătea elegant pe o parte a șei, cu mâinile întinse imperios.

— Părinte, ești atât de drăguț să mă ajuți să descalec? El ridică mâinile, le puse în jurul taliei ei, ea își sprijini mâinile de umerii lui, o ridică ușor și o așază jos; în momentul când picioarele i-au atins pământul, el îi dădu drumul, luă hamurile murgului și porni mai departe. Doamna de lângă el îl urma potrivitându-și pasul cu al lui, fără nicio dificultate.

— Vei câștiga cursa, domnișoară Carmichael? întrebă indiferent.

Ea se îmbufnă; era tânără și foarte frumoasă, și tonul acela impersonal o călca pe nervi.

— Sper că voi câștiga, dar nu pot fi sigură. Domnișoara Hopeton și domnișoara Anthony King, concurează și ele. Totuși voi câștiga dresajul, așa că dacă nu voi câștiga și altceva nu mă voi supăra.

Vorbea rotunjind frumos vocalele și cu frazarea prețioasă a unei tinere domnișoare, atât de îngrijit educată încât nu era în ceea ce spunea nici urmă de idiom. În timp ce vorbea cu ea, limbajul Părintelui Ralph deveni la fel de îngrijit și își pierdu acea culoare ademenitoare irlandeză; ca și cum ea l-ar fi adus înapoi în timp, la o vreme când și el era ca ea. Meggie se încruntă uimită și afectată de schimbare, de cuvintele lor bine rostite, neînțelegând care era schimbarea, dar intuind că

exista o schimbare și una care nu-i plăcea deloc. Lăsă mâna lui Frank, pentru că, într-adevăr devenise din ce în ce mai greu să meargă prin noroi.

Până să ajungă la o baltă mai mare, Frank rămăsese în urma lor. Ochii preotului studiau jucăuș suprafața apei, aproape un lac; se întoarse spre fetița a cărei mână o ținuse strâns într-a lui, și se aplecă spre ea cu o tandrețe, care nu putea scăpa domnișoarei, pentru că era într-un contrast izbitor cu felul în care se purtase cu ea.

— Nu am mantie, scumpă Meggie, deci nu pot să fiu Sir Walter Raleigh. Mă scuzați, domnișoară Carmichael – îi dădu hățurile – dar nu pot să o las pe fetița mea favorită să-și murdărească pantofii de noroi, nu-i așa?

O ridică pe Meggie, lăsând-o pe domnișoara Carmichael să-și adune fustele într-o mână, hamurile în cealaltă și să treacă băltoaca singură. Hohotul de râs a lui Frank, în spatele lor, nu avu darul să o calmeze; după ce au trecut balta, i-a părăsit brusc.

— Cred că v-ar omorî, dacă ar putea, remarcă Frank în timp ce Părintele o așeza pe Meggie jos.

Frank fusese fascinat de această întâlnire și de cruzimea voită a Părintelui Ralph. Lui i se păruse că e atât de frumoasă și atât de deosebită, încât niciun bărbat nu putea să o atingă, nici chiar un preot; și totuși Părintele Ralph parcă-și propusese să-i zdruncine încrederea în ea, acea feminitate impunătoare, pe care ea o folosea ca o armă. Ca și cum preotul o ura și ura tot ceea ce reprezenta ea, gândi Frank, lumea femeilor, un mister pe care el n-a avut niciodată prilejul să-l dezlege.

Trezit de cuvintele mamei sale, Frank ar fi dorit ca domnișoara Carmichael să-l observe, era cel mai mare fiu al moștenitorului Mariei Carson, dar ea, pur și simplu i-a admis existența și atât. Toată atenția ei se concentrase pe preot, o ființă fără sex, efeminat. Chiar dacă era înalt, bronzat și frumos.

— Nu-ți face probleme, o să revină și o să se poarte la fel, îi răspunse Ralph cinic. Este bogată, așa că, duminica viitoare va pune în mod ostentativ o hârtie de zece lire în cutia bisericii. Râse când îi văzu expresia lui Frank. Nu sunt mult mai bătrân decât tine, fiule, dar în ciuda harului meu, sunt un om de lume. Nu mi-o lua în nume de rău. Pune-o pe seama experienței mele.

Au depășit piste de alergări și au intrat în parcul de distracții. Pentru Meggie, ca și pentru Frank, era o adevărată încântare. Părintele Ralph îi dădu lui Meggie cinci șilingi, iar Frank hârtia de cinci lire. Era încântător să ai bani pentru toate acele minunății. Mulțimile se înghesuiau, copiii alergau în toate părțile privind cu uimire la legende ilustrate cu stângăcie pe corturi. Cea Mai Grasă Femeie Din Lume; Prințesa Houri, Dansatoarea cu Șerpi; Omul de Cauciuc Din India; Goliath, Cel Mai Puternic Om Din Lume; Thetis Sirena. Pentru fiecare scoteau câțiva pennie, plăteau și priveau încântați, neobservând contururile modificate ale lui Thetis, sau gura fără dinți a cobrei.

La capătul cel mai îndepărtat, atât de mare încât necesita un spațiu imens, se afla un cort, cu o scenă de lemn la intrare și o cortină de pânză pe care figuri feroase de oameni amenințau lumea. Un om cu un megafon în mână striga să adune lumea.

— Veniți, oameni buni să-l vedeți pe Jimmy Sharman cu renumita sa trupă de boxeri. Au câștigat opt, din cele mai mari premii din lume la box și oferă un premiu oricui se încumetă să-i înfrunte și îi învinge.

Femeile și fetele plecau cât puteau de repede din zonă, bărbații și tinerii se adunau la fel de repede. Solemni ca și gladiatorii circului Maxim, opt bărbați umplură scena și rămaseră cu mâinile bandajate pe șold și picioarele depărtate, privind cu superioritate în Oh-urile admirative ale

mulțimii. Meggie gândi că sunt îmbrăcați pe dedesubt, pentru că erau înfășurați în mantii lungi. Pe piept, cu litere mari scria *TRUPA LUI JIMMY SHARMAN*. Nu erau doi la fel, unii erau mari, alții erau mici, alții erau de mărime potrivită, dar toți aveau fețe deosebit de atrăgătoare. Sporovăind, râzând într-un fel foarte relaxat, sugerau că este ceva obișnuit ceea ce făceau ei, își încordau mușchii și se prefăceau că nu le face nicio plăcere.

— Hai, băieți, cine ia o mănușă? Cine vrea bani? Luați o mănușă și veți câștiga!

— Eu vreau! strigă Frank. Eu vin, eu vin!

Aruncă mâna Părintelui Ralph, care încerca să-l rețină, în timp ce, cei din jurul său care-i văzură statura redusă, îl împinseră jovial înainte.

Dar vorbitorul îl luă în serios, și un boxer întinse o mână și-l trase pe Frank pe scenă.

— Nu râdeți, oameni buni. Nu este el prea mare, dar este singurul care s-a oferit. Știți că nu mărimea contează. Haideti, nu mai vrea nimeni? Niciunul din cei mai mari, nu vrea? Haideti, încercați și veți câștiga.

Încet, încet rândurile voluntarilor se îngroșară, tinerii sfioși, își mototoleau pălăriile, privind cu respect spre profesioniștii care stăteau lângă ei. Deși dorea din tot sufletul să rămână să vadă ce se întâmplă, Părintele Ralph, hotărî totuși că e mai bine să o ducă pe Meggie de acolo, așa că o luă în brațe. Și se întoarse să plece. Meggie începu să țipe, și, cu cât se îndepărta mai mult, cu atât țipa mai tare; oamenii începură să se uite la ei și, pentru că el era foarte bine cunoscut, situația devenea jenantă, dacă nu chiar penibilă.

— Uite ce-i Meggie, nu putem intra înăuntru! Tatăl tău m-ar biciui și, pe bună dreptate.

— Vreau să stau cu Frank, vreau să stau cu Frank! continua ea să țipe cât o ținea gura, dând din picioare și încercând să-l muște.

— Of, la naiba! scăpă Părintele Ralph.

Cedând inevitabilului, își scormoni buzunarul să găsească mărunțiș pentru plată și se apropie de ușa cortului, cu ochii în patru după băieții Cleary, dar ei nu se vedeau pe aproape, deci, concluzionă el, ori erau la cursele de cai, ori se desfătau cu vreo plăcintă de carne sau înghețată.

— Nu puteți intra cu ea înăuntru, Părinte, spuse portarul, șocat.

Preotul ridică ochii spre ceruri:

— Dacă-mi spui și cum să fac s-o duc de aici, fără să ne aresteze poliția din Gilly, pentru molestarea copilului, am să plec cu plăcere.

Portarul dădu din umeri:

— Părinte, nu mă pot certa cu dumneata, nu-i așa? Intra, dar pentru Dumnezeu încearcă să o protejezi. Nu, părinte, pune-ți banii înapoi, lui Jimmy nu i-ar plăcea să-ți ia banii.

Cortul părea sufocat de bărbați și tineri, care se-nghesuiau în jurul unui ring central; Părintele Ralph, găsi un loc în spatele mulțimii lângă peretele de pânză al cortului, agățându-se de Meggie ca de viață. Aerul era îmbâcsit de fum de țigară și de praful pe care l-au ridicat cu picioarele. Frank, deja cu mânușile pe mână, era primul îndrăzneț al zilei.

Deși era neobișnuit, mai existau cazuri când oameni din mulțime îi bătuseră pe luptătorii profesioniști. Era admis că nu sunt cei mai buni din lume, dar cu siguranță, erau cei mai buni din Australia. Pus să se bată cu unul de la categoria „muscă”, Frank îl învinse la a treia lovitură și se oferă să mai lupte cu cineva. Când ajunsese să-l bată și pe al treilea profesionist, vestea se răspândi atât de repede, încât mulțimea se îndesi într-atât încât nu mai era loc pentru un pai, în interiorul cortului.

Abia dacă fusese atins de vreo lovitură, cele câteva lovituri pe care le primise nefăcând decât să-i sporească furia. Era nebun de furie împrăștiind pumni, fiecare dintre adversarii săi purtând fața lui Paddy, iar strigătele mulțimii îi răsunau în urechi,

ca o singură voce care-i striga „Bate-l, bate-l, bate-l!” Doamne! Cât își dorise să lupte, să se bată, dorință care-i fusese mereu interzisă de când se aflau la Drogheda. Numai prin bătaie știa el să se elibereze de mânie și durere; în timp ce împrăștia pumn după pumn, i se păru că vocile îi cântau în urechi „Ucide! Ucide!”

Apoi se bătut cu un adevărat campion, unul de categorie ușoară, care primi ordin să-l țină pe Frank la distanță. Ochii lui Jimmy Sharman străluceau. Întotdeauna căuta buni luptători și țara aceasta mică îi arătase că are rezerve. Luptătorul făcu ceea ce i se spusese, deși cu greutate, în timp ce Frank, posedat de foamea de a ucide umbra care-i dansa în față, nu mai vedea nimic altceva și îl urmărea. Descoperi cu fiecare lovitură, că oamenii, chiar și în toiul loviturilor necruțătoare, mai pot gândi. Și păstră distanța, reușind să reziste, deși ochii-i erau umflați, iar arcada și buza îi erau tăiate. Dar câștigase douăzeci de lire și, mai presus de bani, respectul celor prezenți.

Meggie se răsuci în brațele Părintelui Ralph, alunecă și fugi, înainte ca acesta să o poată prinde. Când, în sfârșit o găsi, afară, ea vomitase și încerca să-și curețe pantofii, cu o batistă miniaturală. I-o întinse pe a lui, în tăcere, mângâindu-i capul convulsionat de plâns. Atmosfera din cort nu fusese pe plac nici stomacului său și ar fi dorit ca și demnității lui să i se permită să se descarce în aer liber.

— Vrei să-l așteptăm pe Frank, sau vrei să plecăm acum?

— Am să-l aștept pe Frank, șopti ea, recunoscătoare pentru calmul și simpatia lui.

— Nu înțeleg cum de te agăți tu de inima mea nonexistentă, murmură el, dorind să-și exprime cu voce tare gândurile, ca toți oamenii care au o viață solitară. Nu-mi amintești de mama mea, iar o soră eu nu am avut și tare aș vrea să descopăr misterul

tău și al familiei tale ingrate... Ai avut o viață grea, micuța mea Meggie?

Frank ieși din cort cu un plasture la ochi, mângâindu-și buza ruptă. Pentru prima oară de când îl cunoștea Părintele Ralph, Frank radia de fericire; arăta ca bărbații care știau că au petrecut o noapte bună cu o femeie, gândi Ralph.

— Ce face Meggie aici? se răsti el, nedomolit încă, după exaltarea de pe ring.

— Numai dacă-i rupeam o mână sau un picior, puteam să o iau de aici, răspunse preotul la fel de dur, fiindu-i neplăcut că trebuia să se justifice și mai ales nefiind sigur că Frank nu-l va lua și pe el la pumni. Nu-i era de loc frică de Frank, dar îi era jenă de o scenă în public.

— I-a fost frică pentru tine, Frank, a vrut să fie aproape de tine, să vadă cu ochii ei că nu pățești nimic. Nu te supăra pe ea. Este și așa destul de necăjită.

— Să nu cumva să-i spui tatii că ai fost aici, îi spuse Frank, amenințător.

— Vă supărați dacă ne scurtăm plimbarea? întrebă preotul. Cred că ne trebuie puțină odihnă și o cană cu ceai. O strânse pe Meggie de vârful nasului. Iar dumneavoastră, domnișoară, aveți nevoie de o baie.

Paddy a avut o zi îngrozitoare cu sora lui, tot timpul în spatele ei, cotcodăcind cum nu o auzise niciodată pe Fee, ajutând-o să-și croiască drumul prin noroiul din Gilly, cu prețioșii ei pantofi de import, zâmbind și flecărind cu oamenii, pe care ei îi saluta dându-și importanță, stând lângă ea, când ea acordă Trofeul orașului Gillanbone câștigătorilor curselor – brățara de smarald. De ce, oare, cheltuiau ei banii pe o bijuterie, când ar fi putut să acorde o frumoasă cupă de aur și o importantă sumă de bani?! Se tot întreba și nu putea să-și răspundă, pentru că nu putea înțelege adevărata natură a curselor de cai și mai ales, nu

înțelegea că cei ce concureau la curse, nu aveau nevoie de vulgarii bani, în schimb, puteau să dăruiască neglijent premiul unei femei iubite. Horry Hopeton, al cărui cal, King Edward câștigase acum brățara, mai avea deja un rubin, un diamant, o brățară cu safire, din ceilalți ani; el avea o soție și cinci fete și le spunea tuturor că nu se putea opri, până nu câștiga șase brățări.

Costumul impecabil și cămașa cu guler tare, îl sufocau pe Paddy, îi era prea cald, iar mâncarea exotică adusă de la Sydney, servită cu șampanie nu căzuse de loc bine digestiei lui, obișnuită cu carnea de oaie. Se simțise prost, gândind că este caraghios. Deși era scump, costumul său arăta că este dintre cele ieftine și demodat. Oamenii aceia nu erau din lumea lui, matroane cu aere, tinere încrezute, crema a ceea ce Gazeta locală numea „Fermocrația”. Pentru că toți își dădeau osteneala să uite ultimele zile ale secolului, când invadaseră pur și simplu pământul acela, răpiseră mari întinderi de teren și se acceptaseră tacit, considerându-se proprietari. Deveniseră cel mai invidiat grup de pe continent, aveau propriul lor partid politic, își trimiteau copiii la cele mai scumpe școli din Sydney, se îmbrânceau să-l invite pe Prințul De Wales. El, Paddy Cleary, era un om din popor, un muncitor. El nu avea nimic în comun cu acești aristocrați coloniali, care îi aminteau prea mult de familia soției sale, ceea ce nu avea darul să-l îndulcească.

Deci, când ajunse la casa parohială și-i văzu pe Frank, Meggie și Părintele Ralph, relaxați, lângă foc, având aerul că au avut o zi minunată, se irită. Îi lipsise încrederea blândă pe care i-o dădea Fee, nu-i plăcea sora sa, n-o putea suporta. Apoi observă plasturele de la ochiul lui Frank, fața umflată; era un pretext venit din ceruri.

— Cum crezi că am putea să apărem în fața mamei, când tu arăți în halul ăsta? urlă el. O zi

dacă te pierd din ochi și o iei de la capăt cu bătăile; te agăți de oricine și se pare că se uită la tine.

Luat prin surprindere, Părintele Ralph sări în picioare, cu un sunet care dorea să calmeze spiritele, rostit doar pe jumătate.

Dar Frank fu mai iute.

— Am câștigat bani cu asta! spuse el cu voce joasă, arătând spre plasture. Douăzeci de lire în doar câteva minute, mult mai mult decât ne plătește pe amândoi Mătușa Mary, într-o lună! Am bătut trei boxeri buni și m-am descurcat bine și cu un campion, în cortul lui Jimmy Sharman astăzi. Am câștigat douăzeci de lire. Poate că nu se asortează cu ideile tale despre ceea ce ar trebui eu să fac, dar azi după amiază am cucerit respectul fiecărui om în parte, care a văzut lupta.

— Ai bătut vreun amărât de bețiv, la un bâlci de duzină și te umfi-n pene? Crești, Frank băiete, crești! Știu că nu mai poți crește la trup, dar ai putea face un efort, de dragul mamei tale, să crești la minte!

Fața lui Frank se albi! Parcă era numai oase! Era cea mai groaznică insultă pe care i-o putea adresa cineva; și acest cineva era chiar tatăl său! Și el nu putea să-l lovească! Începu să respire greu, din străfundul sufletului, strunindu-și cu greu mâinile.

— Nu-i niciun bețiv, tată. Știi la fel de bine ca și mine cine este Jimmy Sharman. Și chiar el mi-a spus că am un viitor teribil, ca boxer; vrea să mă ia în trupă ca să mă antreneze. Și *VREA* să mă și plătească! Poate n-am să mai cresc la trup, dar sunt în stare să bat pe oricine — și asta e valabil și pentru tine, țap bătrân, scârbos și libidinos!

Aluzia din spatele epitetelor, nu-i scăpă lui Paddy; se făcu la fel de alb, ca și fiul său.

— Să nu îndrăznești să-mi spui așa!

— Dar ce altceva ești? Ești mai rău ca un berbec în călduri! De ce n-o lași în pace? Nu te poți ține departe de ea?

— Nu, nu, nu! țipă Meggie. Măinile preotului o forțară să rămână pe loc. Lacrimile îi șiroiau; se zbătea să se elibereze. Nu, tati, nu! Oh, Frank, te rog! Vă rog, vă rog!

Dar n-o auzi decât Părintele Ralph. Frank și Paddy, se priveau față în față, cu un dispreț și o teamă, în sfârșit exprimate, după atâția ani. Dragostea pe care i-o purta fiecare lui Fee rupsese tăcerea și amara rivalitate dintre ei, ieși la iveală.

— Sunt soțul ei și este voința Domnului să ne binecuvânteze cu copii, spuse Paddy, mai calm, străduindu-se să se controleze.

— Nu ești mai bun decât un câine în călduri, care aleargă după orice cățea în care-și poate băga obiectul.

— Iar tu, nu ești mai bun decât câinele de taică-tu care te-a conceput, cine-o fi fost ăla! Mulțumesc lui Dumnezeu că nu am niciun amestec! strigă Paddy, apoi se opri. Doamne, Isuse! Furia îl părăsi, se cutremură și-și duse mâinile la gură, de parc-ar fi vrut să smulgă limba care îi rostise secretul vieții.

— N-am vrut! *N-AM VRUT!* N-am vrut!

În momentul când cuvintele fură rostite, Părintele Ralph îi dădu drumul lui Meggie și-l prinse pe Frank. Îi răsuci mâna dreaptă la spate și-l prinse cu stânga de gât, strângând. Și era puternic. Strânsoarea îl paraliza pe Frank. Acesta se zbătu un timp să se elibereze apoi, deodată, rezistența lui se topi și dădu din cap a supunere. Meggie căzu pe podea și plângea în genunchi, purtându-și ochii de la tatăl la fratele ei în agonie. Nu înțelegea ce s-a întâmplat, dar știa că asta însemna că nu-i va putea păstra pe amândoi.

— Ba ai vrut, spuse Frank, răgușit. Cred că am știut-o întotdeauna! Întotdeauna! încercă să-și întoarcă fața spre preot. Dă-mi drumul Părinte! N-am să mă ating de el. Jur pe Dumnezeu!

— Mai dorești milă de la Dumnezeu? Dumnezeu să vă putrezească sufletele la amândoi!

Dacă ați nenorocit copilul, vă omor! strigă preotul în agonie. Înțelegeți că a trebuit să o țin aici, să asculte tot, de frică că dacă plec, vă omorâți? Trebuia să vă las să o faceți, cretini mizerabili și egoiști, ce sunteți!

— E-n regulă, plec, spuse Frank cu o voce ciudată, golită de nuanțe. Plec cu trupa lui Sharman, și nu mă mai întorc.

— Trebuie să te întorci! șopti Paddy. Ce-i spun mamei? Tu însemni mai mult pentru ea, decât noi toți la un loc. N-o să mă ierte niciodată!

— Spune-i că am plecat cu trupa lui Jimmy Sharman, pentru că vreau să fiu cineva. Țasta-i adevărul!

— Ce am spus – nu este adevărat, Frank.

Ochii ciudat de străini ai lui Frank, licăriră; ochii, care, îl uimiseră pe preot, prima dată când i-a văzut; ce legătură aveau ochii verzi ai lui Fee și ochii albaștri ai lui Paddy, cu ochii negri ai fiului? Părintele Ralph știa legile Mendeleene și știa că nu era posibil. Frank își luă haina.

— Oh, a fost adevărat! Cred că am știut-o dintotdeauna. Amintiri ale mamei cântând la spinetă, într-o cameră pe care tu nu ai avut-o niciodată! Sentimentul că tu nu ai existat dintotdeauna, că ai venit după mine! Ea a fost mai întâi a mea. Râse neputincios. Și când mă gândesc că în toți acești ani, eu am crezut că Tu o tragi înapoi; și eu eram acela! Eu!

— Niciunul, nu a fost, Frank! strigă preotul, încercând să-l tragă-înapoi. A fost un plan al lui Dumnezeu; gândește și așa.

Frank scutură din mână și porni spre ușă, cu mersul ușor și legănat. Era născut să fie boxer, gândi Părintele Ralph, într-un colț al minții; mintea aceea de cardinal.

— Planul lui Dumnezeu! repetă batjocoritor vocea de la ușă. Nu ești mai bun ca un papagal, când o faci pe preotul, Părinte de Bricassart! Eu spun *Dumnezeu să TE ajute și pe tine*, pentru că tu

ești singurul din această cameră, care nu știe cum este *EL* cu-adevărat.

Paddy stătea pe un scaun și o privea cu ochii înnegurați și îndurerați pe Meggie, care se legăna pe genunchi, lângă foc; se ridică să se apropie de ea, dar, Părintele Ralph, îl împinse cu sălbăticie.

— Las-o-n pace. Ai făcut destul! Este whisky în dulap, servește-te! Mă duc să culc copilul, dar mă întorc să stăm de vorbă, să nu pleci. Mă auzi, omule?!

— Am să fiu aici, culc-o.

Sus, în dormitorul de culoarea mărului verde, preotul îi descheie rochița și îi scoase cămășuța, o așeză pe marginea patului, să-i poată scoate ciorăpeii și pantofii. Cămașa de noapte era pe marginea patului, unde o lăsase Annie; i-o trase peste cap, apoi în jos, înainte de a-i scoate chiloții. Și tot timpul îi vorbi, îi spunea nimicuri, povești caraghioase despre nasturi care nu vor să se descheie și pantofi care nu vor să se dezlege și panglici care stau cu încăpățănare în păr. Era imposibil să-ți dai seama dacă ea auzea ceva; cu toate poveștile nepovestite ale tragediilor ei de copil, cu toate necazurile și durerile anilor pe care-i avea, ochii ei priveau în gol, dincolo de el.

— Acum, întinde-te, draga mea fetiță și încearcă să dormi. Mă întorc curând, să văd dacă ai adormit. Nu te mai necăji, auzi?! Vorbim mai târziu.

— Cum se simte? întrebă Paddy, când el se întoarse în salon.

Părintele Ralph se opri la sticla de whisky și-și umplu jumătate de pahar.

— Nu știi! Sincer, nu știi! Dumnezeuule din ceruri, Paddy, aș da orice să știu care este cea mai mare nenorocire a unui irlandez, băutura sau temperamentul. Ce naiba te-a apucat *să spui*? Nu, nici nu te strădui să-mi răspunzi! Temperamentul!

Bineînțeleș că este adevărat. Am știut că nu este al tău, din momentul când l-am văzut.

— Nu-ți prea scapă nimic, nu-i așa?

— Cred că nu. Totuși nu-ți trebuie multă putere de observație să constați că unii membri ai parohiei sunt tulburați, sau suferă. Iar când văd asta, este de datoria mea să fac tot ce pot, să-i ajut.

— Ești îndrăgit la Gilly, Părinte.

— Lucru pentru care, fără-ndoială, trebuie să mulțumesc feței și ținutei mele, răspunse preotul amar.

— *ASTA* crezi? Eu nu pot fi de acord, Părinte. Noi te iubim, pentru că ești un pastor bun.

— Oricum, se pare că sunt cu totul amestecat în necazurile tale, spuse Ralph stânjenit. Mai bine te-ai descărca, omule.

Paddy privi la focul pe care-l clădise ca un furnal, cât timp preotul o culca pe Meggie, din dorința de a fi de folos cu ceva. Paharul gol din mână îi tremură; Părintele Ralph se ridică după sticla de whisky și-l umplu. Paddy sorbi o gură, oftă și-și șterse lacrimile uitate pe obraz.

— Nu știu cine este tatăl lui Frank. S-a întâmplat înainte să o cunosc pe Fee. Familia ei era practic dintre primii coloniști din Noua Zeelandă iar tatăl ei avea o fermă mare de grâu și oi, în ținutul Ashburton.

Banii nu constituiau o problemă, iar Fee era singura lui fiică. Așa cum am înțeleș eu lucrurile, el îi planifica viața: o călătorie în patria mamă, un debut la curte, soțul potrivit. Bineînțeleș că ea nu ridica un pai în casă. Aveau menajere, majordomi, cai și trăsurile; trăiau ca lorzii.

Eu eram ajutorul la lăptărie, la muls și câteodată o vedeam pe Fee de departe, plimbându-se cu un băiețel de vreo optsprezece luni. Apoi, o dată, James Armstrong veni să mă vadă. Fiica lui, spunea el, a făcut familia de răs; nu era căsătorită și avea un copil. Bineînțeleș că se păstrase secretul, dar când ei au încercat să o alunge,

bunica ei a făcut mare scandal și le-a spus că nu aveau de ales, decât să o țină la ei, deși situația era delicată. Acum bunica era pe moarte și nimic nu-i mai putea împiedica să scape de Fee și de copil. Eu nu eram căsătorit, spunea James; dacă m-aș căsători cu ea și aș garanta că o scot din ținut, ei îmi vor plăti cheltuielile de călătorie și cinci sute de lire în plus.

Știi, Părinte, pentru mine asta însemna o avere și mă săturasem de viața de burlac. Dar eu am fost întotdeauna atât de timid, că nu știam să mă port cu fetele. Mi se părea o idee bună, iar copilul, sincer, nu mă deranja.

Bunica a auzit ceva și a trimis după mine, deși era foarte bolnavă. La viața ei fusese o femeie, dar era o adevărată-doamnă. Mi-a spus ceva despre Fee, dar nu mi-a spus cine era tatăl și eu nici nu am întrebat. Oricum m-a făcut să-i promit că voi fi bun cu Fee – ea știa că ei se vor debarasa de Fee, de îndată ce ea va muri, așa că ea era aceea care le sugerase să-i găsească un soț. Mi-a fost milă de bătrână, o iubea tare mult pe Fee. Poate n-ai să mă crezi, Părinte, dar prima dată când am fost mai aproape de Fee și am salutat-o, a fost ziua când ne-am căsătorit.

— Oh, dar te cred, spuse preotul, cu respirația tăiată. Privi lichidul din pahar, îl bău, apucă din nou sticla și umplu ambele pahare. Deci, te-ai căsătorit cu o doamnă, mult deasupra condiției tale sociale, Paddy.

— Da. Îmi era îngrozitor de frică de ea, la început. Era atât de frumoasă atunci și atât de departe de toate... dacă mă înțelegi. Ca și cum nu era acolo; ca și cum toate s-ar fi întâmplat altcuiva, nu ei.

— Încă mai e frumoasă, Paddy, comentă preotul, blând. Văd în Meggie ceea ce era ea, înainte de a începe să îmbătrânească.

— Pentru ea n-a fost o viață ușoară, Părinte, dar nu știu ce altceva aș fi putut face. Cel puțin, cu

mine era în siguranță și nu abuzam de ea. Mi-au trebuit doi ani să-mi iau inima-n dinți și să devin un soț cu adevărat. A trebuit să o învăț să gătească, să șteargă dușumeaua, să spele și să calce. Nu știa nimic. Dar niciodată, în toți acești ani de când ne-am căsătorit, niciodată nu s-a plâns; nu a râs, nu a plâns. Numai în cea mai intimă parte a vieții noastre a arătat vreun sentiment, dar nici atunci nu a vorbit niciodată. Sper că o dată o va face, totuși nu vreau, pentru că mi-a intrat în cap că atunci când o va face, va fi numai pentru a-i rosti numele. Nu vreau să spun că nu mă place, pe mine sau pe copii.

Dar o iubesc atât de mult și am impresia că în ea nu mai este loc pentru un astfel de sentiment. Decât pentru Frank. Am știut întotdeauna că îl iubește pe Frank mai mult decât pe noi toți, la un loc. Cred că l-a iubit mult pe tatăl lui. Dar eu nu știu nimic despre acest om, cine a fost, de ce nu s-a putut căsători cu el.

Părintele Ralph își privea mâinile, clipind.

— Oh, Paddy, ce iad este să trăiești! Mulțumesc lui Dumnezeu că eu nu am curajul decât să stau la marginea vieții.

Paddy se ridică nesigur.

— Ei bine, acum am făcut-o, Părinte, nu-i așa? L-am îndepărtat pe Frank, iar Fee n-o să mă ierte niciodată.

— Nu poți să-i spui, Paddy. Nu, nu trebuie să-i spui. Niciodată. Spune-i că Frank pur și simplu a fugit cu boxerii și lasă lucrurile aici. Ea știe cât de neliniștit este Frank; o să te creadă.

— Nu pot face asta, răspunse Paddy îngrozit.

— Trebuie, Paddy. Nu a avut ea destule dureri și nenorociri? Nu-i mai adăuga și altele. Dar în gând își spuse: „Cine știe? poate va învăța să vă dea vouă dragostea pe care-o ținea numai pentru Frank. Vouă și micuței.”

— Ești convins de asta, Părinte?

— Da. Ce s-a întâmplat în această noapte, nu trebuie să continue.

— Dar Meggie? Ea a auzit tot.

— Nu-ți face probleme, o să am eu grijă de ea. Sunt convins că din ce s-a întâmplat, nu a înțeles mai mult decât că tu și Frank v-ați certat. Am s-o fac să înțeleagă că, acum că Frank a plecat, să nu-i spună mamei de ceartă, nu ar însemna decât să o facă să sufere mai mult. Pe urmă, să știi că eu am sentimentul că Meggie nu-i prea spune multe mamei ei. Se ridică. Merg să mă culc, Paddy. Mergi și tu. Trebuie să pari normal și să o faci pe escorta Mariei, mâine.

Meggie nu dormea; stătea cu ochii mari deschiși în lumina difuză a lămpii din camera ei. Preotul se așază pe marginea patului și observă că părul ei era încă prins în codițe. Cu grijă desfăcu panglicile albastre și trase ușor, până când părul se revărsă pe pernă.

— Frank a plecat, Meggie, spuse.

— Știu, Părinte.

— Știi de ce, iubito?

— S-a certat cu tata.

— Ce ai de gând să faci?

— Am să plec cu Frank. El are nevoie de mine.

— Nu poți, draga mea Meggie.

— Ba pot. Voiam să-l caut în noaptea asta, dar nu mă țin picioarele și nu-mi place întunericul. Dar mâine dimineață am să-l caut.

— Nu, Meggie, nu trebuie să faci asta. Vezi tu, Frank trebuie să-și facă o viață a lui și a venit vremea ca el să plece. Știu că tu nu vrei ca el să plece, dar el așteaptă asta de multă vreme. Nu trebuie să fii egoistă; trebuie să-l lași să-și trăiască viața lui, numai a lui.

Monotonia repetiției, ca loviturile de tobă, gândi el.

— Când omul crește, este normal ca el să-și dorească o viață a sa, departe de casa în care a copilărit; și Frank acum este un om mare. Trebuie

să își facă propria sa casă, să aibă o soție, copii. Tu înțelegi asta, Meggie? Cearta dintre tata și Frank a fost numai un semn că Frank dorește să plece. Nu s-au certat pentru că nu se plac. S-a întâmplat pentru că așa fac mulți tineri care vor să plece de acasă, cearta este un fel de pretext. Și pentru Frank a fost un pretext să facă ceea ce dorea de foarte multă vreme să facă; să plece. Înțelegi asta, Meggie?

Ochii ei se opriră pe fața lui. Erau extenuați și plini de durere, păreau bătrâni.

— Știu că Frank a dorit să plece. A încercat și când eram eu mică, dar nu a plecat. Tata l-a adus înapoi și l-a obligat să stea cu noi.

— Dar de data asta, tata n-o să-l mai aducă înapoi, pentru că tata nu-l mai poate obliga să stea, acum. Frank a plecat definitiv. Meggie. Nu se mai întoarce.

— N-o să-l mai văd?

— Nu știu, răspunse el onest. Mi-ar plăcea să-ți spun că da, dar nimeni nu poate prevedea viitorul, nici preoții, Meggie. Își făcu curaj. Nu trebuie săi spui mamei că s-au certat, Meggie, mă auzi? Ar necăji-o și mai mult și acum nici nu se simte bine.

— Pentru că o să vină un alt copilaș?

— Ce știi tu despre asta?

— Mamei îi place să crească copii; a crescut mulți și crește așa copii frumoși! Chiar și atunci când nu se simte bine. Și eu am să cresc unul ca Hal, când am să mă fac mare și atunci n-o să-mi mai fie dor de Frank.

— Partenogenează, spuse el. Noroc Meggie! Dacă se întâmplă să nu ai un copil?

— Îl am totuși pe Hal, răspunse ea somnoroasă, cuibărintu-se în așternut. Apoi întrebă: Părinte și dumneata ai să pleci? Ai să pleci?

— Poate, într-o zi, Meggie. Dar nu curând, nu-ți face tu griji. Am o presimțire că voi rămâne legat de Gilly, foarte mult timp, răspunse preotul cu amărăciune în glas.

VI

Nu era altă soluție, Meggie trebuia să vină acasă. Fee nu se descurca fără ea, iar în momentul când rămase singur la internat, Stu intră în greva foamei, așa că au trebuit să-l aducă și pe el acasă, la Drogheda.

Era august, dar era frig. Se împlinea un an de când veniseră în Australia, dar această iarnă era mai friguroasă decât prima. Nu ploua, iar aerul era atât de rece, încât abia puteau respira, de-i dureau plămâni. Pe crestele muntelui Great Divide, trei sute de mile est, zăpada era mai groasă decât în ceilalți ani, dar nu căzuseră ploi la vest de Burren de la inundațiile musonice din vara trecută. Oamenii din Gilly vorbeau de o altă secetă; întârziase, trebuia să vină, poate că o să fie anul acesta.

Când Meggie o văzu pe mama ei, simți că o greutate enormă îi cuprinsese ființa; poate era un rămas bun de la copilărie, un presentiment a ceea ce însemna să fii femeie. În exterior nu se vedea nicio schimbare; dar în interior, Fee încetinise ca un ceas bătrân, care măsoară ora și măsoară și măsoară, până se oprește. Energia care nu-i lipsise mamei sale niciodată, acum dispăruse. Își ridica picioarele și le așeza, ca și cum n-ar mai fi fost sigură de cum se face această mișcare, un fel de alunecare spirituală i se strecurase în mers; și nu mai exista nicio urmă de bucurie pentru copilul care trebuia să vină, nici măcar mulțumirea controlată și rigidă pe care o arătase la nașterea lui Hal.

Micuțul cu părul roșu răscolea toată casa, își băga nasul peste tot, dar Fee nu făcea nici cel mai mic efort să-l disciplineze, sau să-l supravegheze. Se învârtea în cercul ei perpetuu, între sobă, masa de bucătărie și spălător, ca și cum nimic altceva n-ar mai exista. Așa că Meggie avu de ales; pur și

simplu a umplut golul din viața copilului și a devenit mama lui. Asta nu era un sacrificiu, pentru că-i era drag copilul și revărsă asupra lui, toată dragostea a cărei lipsă începea să o simtă. El plângea după ea, spuse numele ei înainte de alte cuvinte, își ridica mâinile spre ea ca să fie luat în brațe; era atât de mulțumită, încât radia de fericire. În ciuda corvoadei, împletitul, cârpitul, cusutul, spălatul, călcatul, găinile și toate altele pe care trebuia să le facă, Meggie considera că viața ei era plăcută.

Nimeni nu-i menționa vreodată numele lui Frank, dar la fiecare șase săptămâni, Fee își înălța capul când auzea poșta venind, și se însuflețea pentru scurt timp. Apoi, venea doamna Smith și le aducea scrisori sau altele și când descoperea că nu sunt scrisori de la Frank, micul zvâcnet de interes murea.

Fee aduse pe lume alte două suflete, doi gemeni; alți doi băieți Cleary, cu părul roșu, botezați James și Patrick. Două ființe drăgălașe, proprietatea tuturor, pentru că, în afară de faptul că-i alăpta, Fee nu manifesta niciun alt interes pentru ei.

Curând numele le fură schimbate în Jims și Patsy; erau principalii favoriți ai femeilor din casa cea mare, cele două servitoare, fete bătrâne și menajera care nu avea copii, toate încântate de drăgălășenia copiilor. Pentru Fee a fost extraordinar de ușor să-i uite – aveau trei mame dornice – și cu trecerea timpului, a devenit de la sine înțeles că ei trebuiau să-și petreacă cea mai mare parte a timpului la casa mare. Meggie, pur și simplu nu avea timp să-i ia sub protecția ei și să-l îngrijească și pe Hal, care era din cale-afară de posesiv. Iar pentru el nu existau dezmiertări din partea doamnei Smith, Minnie și Cat. Meggie era nucleul de dragoste al lumii lui Hal; nici nu dorea pe nimeni altcineva, decât pe Meggie.

Bluey Williams își vându caii și căruța lui mare și își cumpără o camionetă, așa că poșta venea săptămânal, nu la șase săptămâni, dar niciodată nu era nimic de la Frank. Încetul cu-ncetul, amintirea lui se estompă, ca toate amintirile, chiar și amintirea celor pe care-i iubim mai mult; ca și cum ar exista un proces de vindecare în mintea noastră, care ne ajută în ciuda hotărârii noastre de a nu uita niciodată. Pentru Meggie, era o estompare dureroasă a felului în care arăta Frank, o amintire tulbure a legăturii dintre ei, o imagine a unui sfânt, care nu semăna de loc cu adevăratul Frank, cu ceea ce trebuia să fie bărbatul din Frank. Iar pentru Fee în adâncurile tăcute în care-și oprise evoluția sufletului, Frank căpătă o substituție.

Totul se petrecu atât de neobservat, încât nimeni nu observase. Pentru că Fee se păstra înconjurată de liniștea ei, total lipsită de ostentație substituirea a fost ceva subtil, neobservat de nimeni, cu excepția persoanei asupra căreia se revărsa dragostea, dragoste care, însă nu era evidentă pentru ceilalți. Era un lucru ascuns, știut numai de ei doi, ceva care le umplea singurătatea.

Poate că ar fi fost inevitabil, pentru că, dintre toți copiii, Stu era cel care semăna cel mai mult cu ea. La paisprezece ani, el era un adevărat mister pentru tatăl și frații săi, cum fusese Frank, dar, spre deosebire de Frank, Stu nu avea nicio ostilitate sau nervozitate. Făcea ceea ce i se cerea, fără să se plângă, muncea la fel de mult ca toți ceilalți și nu făcea absolut niciun val în existența familiei Cleary. Deși părul său era roșu, el era cel mai brunet dintre băieții Cleary, avea ochii de un albastru deschis, limpezi ca apa, parcă adunaseră claritatea ancestrală a strămoșilor săi. Era și singurul dintre băieții lui Paddy, care promitea să fie frumos la maturitate, deși, în sinea ei, Meggie gândea că Hal al ei îl va eclipsa când îi va veni rândul să crească. Nimeni nu a știut vreodată ce gândea Stu; ca și Fee, el vorbea puțin și niciodată

nu-și susținea o părere. Și avea în ținută o imobilitate curioasă, era încremenit în sine așa cum îi era și corpul, iar Meggie avea impresia (pentru că ea era mai aproape de vârsta lui) că el ajungea cu ochii minții, acolo unde nimeni nu putea ajunge. Părintele Ralph exprimase același lucru, cu alte cuvinte.

— Copilul ăsta nu e uman! Exclamase în ziua când îl adusese pe Stu de la internat, după greva foamei. A spus el că vrea să plece acasă? A spus el că-i e dor de Meggie? Nu! Pur și simplu nu a mai mâncat și a așteptat cu răbdare să intuim ce-i cu el. O dată nu și-a deschis gura să se plângă și când m-a scos din sărite și am urlat la el „vrei să mergi acasă?”, a zâmbit la mine inocent și a dat din cap.

Dar cu timpul, au admis toți, tacit, că Stu nu va merge la grajduri să muncească cu Paddy și băieții, deși era destul de mare. Stu va rămâne de pază acasă, va tăia lemne, va îngriji grădina de legume, va mulge animalele – toată uriașa cantitate de muncă pe care o femeie cu trei copii în casă, nu o mai putea face. Era prudent să ai un bărbat în jurul casei deși era numai o jumătate de bărbat; era o dovadă că mai sunt și alții pe aproape. Mai erau vizitatori – se mai auzeau cizme străine pe veranda din spate, câte o voce necunoscută spunând: „năziua, doamnă, nu aveți un loc pentru un om obosit?”. Prin ținut aceștia mișunau ca furnicile; muncitori itineranți plimbându-și desagi de la o fermă la alta, în tot ținutul, de la Queensland până la Victoria, oameni fără noroc, sau care nu doreau o slujbă stabilă, preferind să cutreiere pe jos mii de mile, în căutare de nici ei nu știau ce. Cei mai mulți erau oameni de treabă, care veneau, mâncau ce li se dădea, împachetau puțin ceai, zahăr, făină, dacă li se dădea, le puneau în desagi și dispăreau pe drum îndreptându-se spre Barcoola sau Narrengang, cu ploștile de apă atârnate în băț și câinii flămânzi și schilozi în urma lor. Itineranții

australieni foarte rar călăreau, de cele mai multe ori mergeau pe jos.

Câteodată mai venea și câte un om rău, căutând femei ale căror bărbați erau plecați. Voiau să fure, nu toți se gândeau la viol. Fee ținea o pușcă de vânatoare încărcată, în colțul bucătăriei, unde nu ajungeau copiii la ea și se asigura întotdeauna să fie ea mai aproape de pușcă, decât vizitatorul, până când ochii ei experți îl cântăreau. După ce lui Stu i se încredință în mod oficial casa în grijă, Fee îi încredință și pușca, cu ușurare.

Nu toți vizitatorii erau itineranți, deși ei erau marea majoritate; de exemplu era omul acela Watkins, cu camioneta lui. El avea de toate, de la harnașament pentru cai, până la săpunuri fine și parfumate, care nu semănau deloc cu săpunul făcut de Fee, din seu și sodă caustică; avea și lavandă și apă de colonie, pudre și creme pentru fețe arse de soare. Erau anumite lucruri pe care nimeni nu le cumpăra decât de la Watkins; cum ar fi leacurile, mult mai bune decât cele de la drogherie, capabile să vindece orice, de la tăieturile câinilor, până la ulcerele oamenilor. Femeile se înghesuiau în toate bucătăriile unde apărea el, așteptând nerăbdătoare să deschidă valiza mare cu marfă.

Și mai erau și alți negustori, care veneau mai puțin regulat ca Watkins, dar care erau la fel de bine-veniți, aducând de toate, de la țigări și pipe, până la valuri întregi de materiale, uneori lenjerie fină, încântătoare pentru femei. Erau atât de dornice, aceste femei din periferii! Nu făceau decât una sau două călătorii pe an, până-n orașul cel mai apropiat, departe de magazinele din Sydney, departe de modă și de alte bucurii feminine.

Viața părea făcută mai ales din muște și praf. Nu plouase de mult, de foarte multă vreme, nici măcar o boare de ploaie care să așeze praful, să alunge muștele; cu cât ploua mai puțin, cu atât erau mai multe muște și mai mult praf.

Fiecare tavan era festonat cu fâșii de hârtie pentru muște, înnegrită de muște la o zi de când fusese agățată. Nimic nu putea fi lăsat neacoperit, pentru că devenea într-o secundă fie o orgie, fie un cimitir pentru muște, iar urmele de murdărie de muscă se găseau peste tot, pe mobilă, pe pereți, pe calendarul Magazinului Universal din Gillanbone.

Și, Doamne, praful! Nu puteai scăpa de el; o pudră fină maronie, care se strecura în fiecare vas, chiar cu capac, îmbâcsea părul proaspăt spălat, asprea pielea, rămânea în cutele hainelor și pe perdele, o peliculă fină pe fiecare masă lustruită, care se reășeza imediat ce era ștearsă. Dușumeaua era îmbibată cu praf, adus prin ușile și ferestrele deschise; Fee a fost obligată să-și strângă covoarele persane din salon și să-l pună pe Stu să bată în cuie linoleum, pe care-l cumpăraseră fără să-l vadă de la magazinul din Gilly.

Bucătăria, în care era cea mai mare circulație, era pardosită cu scânduri din lemn de tek, albite de atâta frecat cu peria de sârmă și leșie. Fee și Meggie aruncau cu rumeguș, pe care Stu îl culegea cu grijă de la tăierea lemnurilor, apoi udau rumegușul cu puțină apă, măturau totul și scoteau gunoiul pe ușa din spate, în grădina de legume.

Dar nimic nu ținea praful departe multă vreme, iar după o vreme pârâul s-a uscat și au rămas numai ochiuri de apă, deci nu mai era apă pentru bucătărie și pentru baie. Stuart luă camioneta, se duse la izvoarele minerale și aduse un rezervor de apă, îl goli într-unul pentru apă de ploaie, iar femeile trebură să se obișnuiască cu altă apă oribilă pe vase și pe haine, mai rea decât apa cu mâl din pârâu. Sarea de sud care rămânea pe vase, trebuia ștearsă cu grijă, iar părul rămânea nespălat și sârmos. Puțina apă de ploaie care le rămăsese era strict folosită pentru băut și gătit.

Părintele Ralph o privea pe Meggie cu duioșie. Ea spăla părul roșu cârlionțat al lui Patsy, în timp

ce Jims stătea cuminte și aștepta să-i vină rândul, legănându-se, amândouă perechile de ochi privind-o cu adorație. Era ca o mamă miniaturală. Trebuia să existe ceva nativ în ele, gândi el, obsesia aceea pe care femeile o aveau pentru copii, altfel, la vârsta ei, ar fi privit totul mai mult ca o obligație, decât o adevărată plăcere, și ar fi fost tentată să facă totul în grabă. În schimb ea prelungea în mod voit spălatul, prinzându-i cu plăcere buclele lui Patsy între degete. O vreme preotul o privi încântat, apoi își lovi cu cravașa marginea prăfuită a cizmei și privi îngândurat de pe verandă spre casa mare, ascunsă între eucalipti și viță de vie, la distanța care exista între ea și cealaltă clădire, între izolarea ei și viața care se derula la casa administratorului șef. Ce complot urzea ea, bătrâna aceea ca un păianjen în mijlocul pânzei sale?

— Părinte, nu te uiți, spuse Meggie acuzator.

— Îmi pare rău, Meggie, mă gândeam.

Se întoarse spre ea; Jims era gata; toți trei îl priveau așteptând, până când el se aplecă, luă gemenii pe câte un șold și le spuse:

— Hai să vedem ce face Mătușa Mary, vreți?

Meggie venea în urma lui pe cărare, ducând hățurile iepei castanii; el legăna copiii cu familiaritate, părând că nu-l deranjează, deși era aproape o milă, de la pârâu la casa mare. La bucătărie încredință gemenii doamnei Smith, care era extaziată și trecu mai departe, spre casă, cu Meggie lângă el.

Mary Carson stătea în balansoarul ei. Abia dacă-l părăsise în ultima vreme; nu mai era nevoie pentru că Paddy se descurca de minune. Când Părintele Ralph intră ținând-o pe Meggie de mână, ea o privi atât de răutăcios încât copilul își lăsă privirea; Părintele Ralph simți cum îi crește pulsul fetei și o strânse de mână cu simpatie. Fetița îi făcu mătușii o reverență stângace, murmurând o formulă de salut abia auzită.

— Mergi la bucătărie, fetiço și servește ceaiul cu doamna Smith, spuse Mary Carson dur.

— De ce nu-ți place? întrebă Părintele Ralph, cufundându-se într-un fotoliu, la care se gândea de acum ca fiind al său.

— Pentru că-ți place ție, răspunse ea.

— Ei lasă! Pentru prima oară se simți fără replică. Nu-i decât un copil, Mary.

— Nu asta vezi tu în ea, și știi foarte bine asta.

Frumoșii ochi albaștri se opriră pe ea, sardonice; se simți mai în largul lui.

— Crezi că aş corupe un copil? La urma urmei sunt un preot!

— Întâi de toate ești bărbat, Ralph de Bricassart! Faptul că ești preot îți dă o oarecare siguranță, asta-i tot.

Tresărind, el zâmbi totuși. Nu știa de ce, dar astăzi nu-i putea ține piept; ca și cum ea ar fi găsit punctul vulnerabil al armurii sale, s-ar fi strecurat înăuntru și ar fi luat o atitudine de păianjen, împrăștiind venin. Și el se schimba. Poate îmbătrânea și se împăca cu gândul obscurității din Gillanbone. Văpăile pasiunilor se stingeau; sau poate acum ardea pentru alte lucruri?

— Nu sunt bărbat, spuse. Sunt preot... Poate este căldura, poate praful, poate muștele... dar nu sunt bărbat, Mary, asta e, sunt preot.

— Oh, Ralph, cât de mult te-ai schimbat! îl ironiză ea. Oare acesta este Cardinalul de Bricassart, aud?

— Nu e posibil, răspunse el cu o umbră de tristețe în ochi. Nu cred că mai doresc asta.

Ea începu să râdă legănându-se, înainte, înapoi, privindu-l.

— Nu mai vrei, Ralph? Nu mai vrei? Ei bine, am să te las să mai fierbi puțin în suc propriu, dar ziua răfuielilor va veni, de asta să fii sigur. Încă nu, deocamdată; nu încă, pentru doi sau trei ani poate, dar va veni. Am să fiu un Diavol și am să-ți ofer... Destul, spuse! Dar să nu ai nicio îndoială că am să

te fac să suferi îngrozitor. Ești omul cel mai fascinant, pe care l-am cunoscut. Ne arunci în față frumusețea ta, disprețuindu-ne prostia. Dar am să te pun la zid cu propria-ți slăbiciune, am să te fac să te vinzi ca o târfă ordinară. Ai vreo îndoială?

El se relaxă și zâmbi.

— Nu mă îndoiesc că vei încerca, dar nu cred că mă cunoști atât de bine pe cât pretinzi că mă cunoști.

— Nu te cunosc? Timpul va judeca, Ralph, numai timpul. Sunt bătrână; nu mi-a mai rămas nimic, decât timpul.

— Și eu ce crezi că am? Timp, Mary, nimic decât timp. Timp și praf și muște.

Norii începură să se adune pe cer și Paddy începu să spere că va ploua.

— Furtuni uscate, îi spuse Mary Carson. Nu vom avea nimic, decât furtuni fără ploaie. Nu vom avea ploaie multă vreme.

Dacă familia Cleary a crezut că au văzut ce era mai rău în Australia, în privința asprimii climatului, asta era pentru că n-au avut ocazia să treacă printr-o furtună uscată, care aducea seceta. Lipsită de umezeală, uscăciunea pământului și a aerului pârjolea totul, o iritare care se acumula și se acumula, care nu se putea termina decât cu o descătușare gigantică a energiilor acumulate. Norii erau atât de jos și întunecați, încât Fee a trebuit să aprindă lămpile înăuntru; în curte, caii tremurau și se speriau la cea mai mică mișcare; găinile își căutau crengi goale și își cufundau capetele în pene; câinii lătrau și erau neliniștiți; porcii îmblânziți, care bântuiau prin apropiere, își băgau râturile în praf și iscodeau cu ochii strălucitori. Forțe rebele, care se acumulau în ceruri, strecurau frica în fiecare ființă, în timp ce norii care înghițiseră soarele, se pregăteau să împrăstie focul pe tot pământul. Tunetul se auzi din străfunduri, din ce în ce mai tare, fulgere la orizont aruncau flăcări, crestele albe, strălucitoare, fremătau și se mișcau

în întunecimea nopții. Apoi, cu un urlet de vânt, care a stârnit praful, băgându-l în ochi, în urechi și-n guri, s-a pornit cataclismul. Nu mai încerca nimeni să-și imagineze urgia biblică; o trăiau cu toții.

Nimeni nu se putea abține să nu tresară, când se dezlănțuia tunetul – exploda cu un zgomot și o furie, de parcă s-ar fi dezintegrat lumea – dar, după o vreme, se obișnuiră cu el și ieșiră pe verandă să scruteze depărtările. Ramificații uriașe de fulger se întindeau ca venele de foc pe tot cerul, sute de arcuri în fiecare moment; flăcări în lanț, străbătând cerul, printre copaci, într-un fantastic joc de-a-vați-ascunselea. Copaci distruși în iarbă pârjolită și fumegândă și toți înțelesesă de ce muriseră aceste ultime santinele ale domeniului.

O incandescență sinistă, nepământească, se strecură în aer, aer care nu mai era invizibil, ci ardea în fluorescențe roz, liliachii sau galben sulfuroase, mirosind a ceva dulce, un parfum aluziv care nu putea fi recunoscut. Copacii străluceau, părul roșu al Clery-ilor era ca un halo de limbi de foc, părul de pe brațe stătea ridicat. Și continuă toată după-amiaza, pierzându-se spre est, pentru a-i elibera de ciudata vrajă doar la asfințit, când ei erau excitați la culme și neliniștiți. Nu căzuse nicio picătură de ploaie. Dar fusese ca și cum totul ar fi murit și apoi ar fi revenit la viață; nu putură vorbi despre altceva timp de o săptămână.

— O să fie și mai rău, spuse Mary Carson, plictisită.

Și a fost și mai rău. A doua iarnă secetoasă a venit, cu un ger mai mare decât și-au imaginat ei, fără zăpadă; gerul se instala, cumplit mai ales noaptea și câinii urlau tremurând în cuști, rezistând doar cu carne de cangur sau cu untură de la vitele tăiate la fermă. Cel puțin, din cauza vremii, puteau mânca și carne de porc sau de vită în locul eternei cărnii de oaie. În case se făceau focuri sănătoase,

iar bărbații erau forțați să vină acasă, pentru că nu rezistau o noapte la padocuri. Dar muncitorii când ajungeau acasă erau veseli; ei treceau mai repede peste frig și transpirau puțin; la fiecare loc de muncă, exista pe dușumea un cerc deschis la culoare, de la transpirația fiecărui om.

Mai era iarbă, de mult, de la inundații, dar rezervele se subțiau în fiecare zi. Zi de zi, cerul era acoperit, lumina era întunecoasă, dar nu ploua. Vântul urla trist, ridicând cortine de praf, turmentând imaginația cu obsesia ploii. Praful ridicat în valuri, semăna atât de bine cu ploaia!

Copiii făcură degerături la mâini, încercau să nu rădă cu buzele crăpate, își scoteau ciorapii de pe călcâiele sângerânde. Era practic imposibil să te încălzești, cu vântul acela aspru, mai ales când casa fusese construită să ventileze fiecare curent de aer și nu să-l țină afară. Să te culci în dormitoare înghețate, să te scoli în dormitoare înghețate, să aștepti răbdător ca mama să îți dea puțină apă fierbinte, ca să nu-ți tremure dinții când te speli, era un adevărat chin.

Într-o zi, micuțul Hal începu să tușească și starea lui se înrăutăți rapid. Fee făcu o compresă cu cărbune fierbinte, i-o întinse pe piept, dar starea lui nu se îmbunătăți. La început, nu se îngrijoră, dar cum pe zi ce trecea starea lui era mai rea, nu mai avu idee ce să-i facă; Meggie stătea lângă el frângându-și mâinile și rostind rugăciuni. Când veni Paddy, la șase seara, i se auzea respirația de afară, iar buzele-i erau vinete.

Paddy plecă imediat spre casa mare, la telefon, dar doctorul era la patruzeci de mile și oricum era plecat la un pacient. Ei încălziră sulf și-l ținură deasupra, încercând să-l facă să tușească și să elimine membrana din gât care-i oprea respirația, dar micuțul nu putu să-și contracteze destul coșul pieptului, să o arunce afară. Se învinețea tot mai tare, respira convulsiv. Meggie îl ținea și se ruga, cu inima bătându-i de durere, când vedea că

micuțul lupta atât să respire. Dintre toți copiii, Hal îi era ei cel mai drag; ea era mama lui. Niciodată nu-și dorise cu atâta disperare să fie o mamă mare, gândind că, dacă ar fi femeie ca Fee ar avea puterea să-l vindece. Fee nu-l putea vindeca, pentru că Fee nu era mama lui. Confuză și îngrozită, ținea micul corp la pieptul ei, încercând să-l ajute pe Hal să respire.

Nu-i trecu prin cap că ar putea muri, nici chiar când Paddy și Fee îngenuncheară lângă pat, rugându-se, neștiind ce să mai facă. La miezul nopții, Fee luă brațele fetei din jurul copilului și-l așeză cu duioșie pe perne.

Meggie deschise ochii; adormise pentru că Hal nu se mai zvârcolea.

— Tati, este mai bine!

Paddy dădu din cap; părea îmbătrânit, lumina lămpii reflectându-se în firele albe din păr și din barba lungă.

— *NU*, Meggie, Hal nu este mai bine în sensul în care spui tu, dar și-a găsit pacea. Este la Dumnezeu, nu mai suferă.

— Tata vrea să spună că Hal a murit, spuse Fee neutru.

— Oh, tati, nu! Nu poate fi *MORT*!

Dar ființa mică dintre perne, murise. Meggie știu, din momentul în care-l privi, deși nu mai văzuse moartea până atunci. Părea o păpușă, nu un copil. Se ridică și merse la băieți, care stăteau grămadă în jurul focului din bucătărie, lângă doamna Smith, care avea grijă de gemenii al căror pătuț fusese mutat în bucătărie, la căldură.

— Hal a murit, spuse Meggie.

Stu se trezi din reverie.

— Este mai bine, Gândește-te că are liniște. Se ridică pentru că Fee intră în bucătărie. Mamă, trebuie să fii obosită. Vino să te odihnești. Am să aprind focul în camera ta. Hai, vino să te odihnești.

Fee se întoarse și îl urmă, fără un cuvânt. Bob se ridică și ieși pe verandă. Restul băieților mai

stătură o vreme, apoi ieșiră și ei. Paddy nu apărură de loc. Fără un cuvânt, doamna Smith luă căruciorul, din colțul lui, îi puse cu grijă pe Jim și Patsy, care dormeau; o privi pe Meggie, cu lacrimi în ochi.

— Meggie, plec la casa mare și-i iau pe Jim și Patsy cu mine. Mă întorc mâine dimineață, dar este mai bine să stea copiii cu Minnie și Cat, o vreme. Să-i spui mamei.

Meggie se așeză pe un scaun, cu mâinile în poală. Oh, fusese al ei și murise! Micul Hal, pe care-l îngrijise și-l iubitese ca o mamă.

Locul pe care-l ocupa în mintea ei nu era încă vid; mai putea să simtă căldura corpului său, la pieptul ei. Era groaznic să descoperi că nu va mai sta la pieptul ei, unde stătuse timp de patru ani. Nu, nu trebuia să plângă; lacrimile erau pentru Agnes, pentru durerile copilăriei sale, pe care o lăsase în urmă, pentru totdeauna. Aceasta era o povară pe care va trebui să o poarte până la sfârșitul zilelor sale, și trebuia să continue să trăiască, în ciuda durerii. Voința de a supraviețui este foarte puternică la unii și nu există, la alții. La Meggie, era puternică precum oțelul.

Așa o găsi Părintele Ralph, când sosi cu doctorul. Ea le arătă cu degetul drumul, dar nu se mișcă. Și trecu mult timp până când preotul făcu ceea ce dorise să facă, prima dată când Mary Carson sunase la casa parohială; să meargă la Meggie, să fie cu ea, să-i dea acestei femei miniaturale ceva din el, care să-i aparțină numai ei. Se îndoia că mai știa cineva cât de mult însemnase Hal pentru ea.

Dar mai trecu timp. Se făcură ultimele ritualuri înainte ca sufletul să părăsească corpul; s-o vadă pe Fee, să-l vadă pe Paddy, să le dea sfaturi. Doctorul plecase, prea obișnuit cu tragediile pe care meseria sa le făcea inevitabile. Din ceea ce îi spusese ei, oricum nu prea ar fi putut face mare lucru, fiind departe de spital și de personalul său

medical. Oamenii aceștia își încercaseră norocul, făcuseră față propriilor demoni. Certificatul de deces spunea „anghină”, o boală mai la îndemână.

Pentru o vreme Părintele Ralph nu mai avea nimic de făcut. Paddy plecase la Fee, Bob și băieții la tâmplărie să facă un sicriu mic, Stuart stătea pe dușumea în dormitorul mamei sale, cu profilul său pur proiectat pe silueta ei și împreună pe cerul care se vedea pe fereastră; de unde stătea, Fee nu scăpa din ochi silueta care se proiecta pe dușumeaua rece, ținând mâna lui Paddy în mâna sa. Era cinci dimineața și cocoșii începură să miște somnoroși, dar va mai fi întuneric încă multă vreme.

Îmbrăcat încă în haine sfinte, Părintele Ralph aprinse focul, stinse lampa de pe masă și se așeză pe o bancă de lemn în fața lui Meggie, privind-o. Crescuse. Simți, mai mult ca niciodată, că nu era potrivit să o privească, simți cum i se strecoară în toată ființa o lipsă de curaj, obsesivă. *DE CE* îi era frică? Ce credea că va veni și nu va putea face față? Putea fi puternic pentru alții, nu se temea pentru alții; dar, în adâncurile ființei sale, aștepta acel ceva, fără nume, să vină și să-i invadeze conștiința, atunci când se aștepta mai puțin. Știa că-i este frică. Asta în timp ce Meggie, născută cu optsprezece ani în urma lui, creștea sub ochii săi.

Nu că ar fi fost o sfântă, sau mai mult decât un om obișnuit. Numai că ea nu se plângea niciodată, și avea darul – sau poate era un blestem – să accepte totul. Indiferent de ce fusese, sau de ce avea să urmeze, ea se confrunta cu toate și le accepta, strângându-le în ea pentru a-și alimenta focul propriei existențe. Cine o învățase să facă asta? Dar se putea așa ceva învăța de la alții? Sau erau idei, pe care și le făcea el despre ea, erau fantezii de-ale lui. Contau oare?

Ce era mai important: ceea ce era ea cu adevărat, sau ceea ce gândea el că este ea?

— Oh, Meggie, șopti neajutorat.

Ea își întoarse privirea spre el și din adâncurile durerii îi trimise un zâmbet absolut, o dragoste nestăpânită, căreia nimic nu i se putea opune, din care lipseau tablourile și inhibițiile unei femei mature, care nu făceau încă parte din lumea ei. Să se vadă atât de iubit, îl cutremură, îl pustii, îl făcu să-și dorească, în numele domnului, de a cărui existență se îndoia uneori, să fie oricine în această lume, numai Părintele Ralph de Bricassart nu. Țasta să fie necunoscutul de care se temea? Oh, Doamne, de ce o iubea așa de mult? Dar, ca de obicei nimeni nu-i dădu niciun răspuns; iar Meggie stătea nemișcată, zâmbindu-i.

Când se luminează de ziuă, Fee se sculă să pregătească micul dejun, Stuart o ajută, apoi sosiră doamna Smith cu Minnie și Cat și cele patru femei rămaseră lângă sobă vorbind încet, monoton, legate cu un fel de durere pe care nici Meggie, nici preotul nu o înțelegeau. După masă Meggie se duse să îmbrace cutia făcută de băieți. Tăcută, Fee îi dădu un saten alb dintr-o cămașă de noapte veche, care îngălbenise din pricina vremii, din care tăiară fâșii potrivite. În timp ce Părintele Ralph căptușea cutia cu bumbac, ea cosea la mașină bucățița de saten, apoi, amândoi fixară totul cu ace cu gămălie. După aceea, Fee îmbracă copilul cu cel mai bun costum de catifea, îi pieptănă părul și îl așază în culcușul moale care mirosea ca ea, nu ca Meggie, care-i fusese mamă. Paddy puse capacul plângând; era primul copil pe care îl pierdea.

De ani de zile camera de recepții de la Drogheda, era folosită drept capelă de rugăciuni; se făcuse un altar la un capăt, ornat cu podoabe aurii, făcut de călugărițele de la Sfânta Maria D'Urso, la comanda Mariei Carson, pe care plătise o mie de lire. Doamna Smith împodobise camera și altarul cu flori de iarnă, din grădinile Droghedei; într-un veșmânt alb, fără ornamente, Părintele Ralph oficie slujba de înmormântare.

Cum se întâmpla la cele mai multe ferme, Drogheda își îngropa morții pe propriul pământ. Cimitirul se afla dincolo de grădini, lângă malurile cu sălcii ale pâraului, îngrădit cu un gard de fier alb cu verdeață chiar și în timp de secetă, deoarece era udat cu apă din rezervoarele casei. Michael Carson și copilul său erau îngropați aici, într-un impozant monument de marmură, terminat cu un înger în mărime naturală, care stătea cu sabia scoasă, să le păzească somnul. Mai erau cam douăsprezece morminte, marcate numai prin cruci de lemn albe, unele dintre ele neavând niciun nume; poate vreun muncitor care nu avea rude; doi sau trei itineranți care lăsaseră cu limbă de moarte să fie îngropați la Drogheda; oase găsite prin padocuri, bucătarul chinez al lui Michael Carson, peste ale cărui rămășițe stătea o umbrelă roșie, care părea să cânte într-una numele Hee Sing, Hee Sing; crucea unui călător pe care scria „*Charlie care a fost un băiat bun*” și altele, dintre care unele erau ale unor femei. Dar această modestie nu era și pentru Hal, nepotul stăpânei. I-au făcut un mormânt de piatră, peste care au închis uși de bronz, lucrate cu migală.

După o vreme încetară să vorbească despre Hal, îl mai pomeneau numai întâmplător. Meggie își păstra supărarea numai pentru ea, durerea ei avea ceva irațional, specific numai copiilor, magnific și misterios, totuși chiar tinerețea ei o îngropa în evenimentele de fiecare zi și îi diminua importanța. Băieții erau mai puțin afectați, cu excepția lui Bob, care era destul de mare să ajungă să-și iubească fratele. Paddy era și mai îndurerat, dar nimeni nu putea spune dacă și Fee era. Ea părea să se îndepărteze din ce în ce mai mult de soțul și copiii ei, să se înstrăineze de orice formă de sentiment. Din această cauză Paddy îi era foarte recunoscător lui Stu, pentru felul în care avea grijă de mama sa, pentru tandrețea gravă pe care i-o arăta. Numai Paddy știa cum l-a privit Fee în ziua

când s-a întors de la Gilly fără Frank. În ochii aceia blânzi și verzi nu se văzu nicio urmă de emoție, nici duritate, nici acuzare, nici ură sau mânie. Ca și cum ar fi așteptat ca lovitura să cadă, ca un câine condamnat care-și așteaptă glonțul, știindu-și soarta și faptul că era neputincioasă în fața ei.

— Știam că n-o să mai vină, spuse ea.

— Poate va veni, Fee, dacă-i scrii repede, îi răspunse Paddy.

Clătină din cap, dar pentru că ea era Fee, nu dădu nicio explicație. Era mai bine ca Frank să-și facă o viață nouă, departe de Drogheda și departe de ea. Își cunoștea bine fiul și știa că un singur cuvânt de la ea l-ar fi adus înapoi; dar ea nu trebuia să spună niciun cuvânt, niciodată. Dacă zilele erau lungi și aveau o aparență de eșec, ea trebuia să suporte totul în tăcere. Paddy nu fusese alegerea ei, dar un om mai bun decât Paddy nu exista. Ea era unul din acei oameni ale căror sentimente sunt atât de intense încât devin de nesuportat, iar lecția ei fusese una dintre cele mai dure. Aproape douăzeci și cinci de ani strivise emoția și o alungase din viața ei, era convinsă că perseverând, până la urmă va reuși să o alunge definitiv.

Viața continua într-un ciclu ritmic, fără de sfârșit pe acele meleaguri, vara următoare venită și ploile, nu musonice ci un fel de rezultat al musonilor, umplând pârâul, rezervoarele de apă, saturând rădăcinile uscate ale ierbii, alungând praful. Aproape plângând de bucurie, bărbații și-au început treburile de sezon, liniștiți că aveau hrană pentru oi. Iarba adunată le ajunsese destul de bine, economisind-o și cu ajutorul copacilor cu mai multă sevă; dar situația nu era aceeași la toate fermele de lângă Gilly. Cât de mult ajungeau rezervele, depindea în întregime de fermier și de cum își doza acesta rezervele. Pentru cât era de

întinsă ferma, Drogheda era sub stocul de siguranță, ceea ce însemna că iarba le ajunsese pe muchie.

Fătutul mieilor și săptămânile care urma, au fost cele mai aglomerate zile în calendarul oierilor. Fiecare miel nou născut trebuia căutat, i se pune clopoțel, i se însemna urechea și dacă era mascul și nu era bun de prăsilă, era castrat. Muncă murdară, abominabilă, care-i îmbiba cu sânge până la piele, pentru că nu exista decât o metodă de a verifica mii și mii de miei, într-un timp atât de scurt. Testiculele era prinse între degete și trase cu putere. Prinse în cercuri de sârmă, neputând să mai crească, cozile cădeau singure.

Acestea erau cele mai bune oi de lână din lume, se creșteau într-un număr extraordinar de mare, și cu o tenacitate care constituia aici puterea oamenilor. Totul se concentra pe producerea celei mai bune lăni. Mai făceau și *încrucșare*; lâna de la fundul oilor se murdărea cu excremente și atârna șuvițe. Zona aceasta trebuia tunsă des, sau încrucșată cu două bețe de lemn. Era un tuns ușor, dar mult mai puțin plăcut, urât mirositor. Trebuiau să facă și spălarea; mii și mii de creaturi se împleticeau în șuvițele de lână, și atunci le făceau băi cu fenil ca să le scape de insecte. Apoi venea „înfundatul”. Se administrau medicamente prin seringi uriașe, pe gât, ca să scape de paraziții intestinali.

Munca la oi nu se termina niciodată, niciodată; cum terminau ceva, trebuiau să înceapă altceva. Toate erau planificate, gradate, se mișcau de la un staul la altul. Drogheda mai avea și o mie de vite, de primă calitate, la fel de bune ca și oile; dar oile erau mult mai profitabile, așa că în timp, Drogheda ajunsese să aibă o oaie la doi acri de pământ, cam 125.000, de toate. Fiind oi merinos, ele nu erau vândute pentru carne; la capătul unui ciclu de producție de merinos, se foloseau pieile, se făcea

lanolină, seu pentru lumânări și clei, sau folosit în tăbăcării.

Astfel se face că literatura devenea realitate și îi învăța câte ceva. Cititul deveni mai important ca oricând pentru toți Cleary, izolați de lume la Drogheda; singurul lor contact cu lumea se făcea prin lectură, prin magicul cuvânt scris. Dar aici nu mai erau biblioteci apropiate, cum fuseseră la Wahine, nu mai erau călătoriile săptămânale în oraș pentru corespondență și presă. Părintele Ralph umplu golul, devastând biblioteca din Gilly, pe a sa, pe a mănăstirii și descoperi cu uimire că pusese pe roate o adevărată bibliotecă cu Bluey Williams și căruța sa. Era în permanență plină cu cărți – volume uzate, murdare, care călătoreau de la Drogheda la Bugela, Diban-Diban, Braich y Pwll, Cunnamutta și Each-Uisge, primite cu recunoștință de minți înfometate care așteptau un refugiu. Poveștile cele mai frumoase erau întotdeauna returnate cu greu dar Părintele Ralph și călugărițele țineau o evidență foarte strictă a cărților, ce cărți stăteau mai mult, unde, apoi Părintele Ralph comanda copii prin agenția de știri din Gilly și-i încărca nota de plată, fără scrupule, Mariei Carson, ca donație pentru *Societatea Bibliofilică Bush, A Sfintei Cruci*.

Acestea erau zilele fericite, când o carte primea, sărutul cast și când simțurile nu mai erau răscolite de pasaje erotice, astfel încât linia de demarcație între ceea ce însemna o carte pentru un adult și ceea ce însemna ea pentru un tânăr, era mai puțin pregnantă, iar pentru un om ca Paddy nu mai era o rușine să iubească cărțile pe care le îndrăgeau și copiii săi: „Dot și Cangurul”, seria „Billabong”, cu personajele ei Jim, Norah și Wally, nemuritoarea carte a doamnei Aeneas Gunn „Noi și acel Niciodată”. În bucătărie, seara, se băteau pe poeziile lui Banjo Patterson și citeau cu voce tare poemele lui C.J. Dennis, emoționați de „Omul de pe un râu înghețat”, râzând cu „Sentimentalii”, sau

ștergându-și pe furiș lacrimile provocate de „Maria cea zâmbitoare” a lui John O’Hara.

„Clancy de la râu”, era poezia lor favorită, iar Banjo era poetul cel mai iubit. Poate că nu erau versurile cele mai sofisticate, dar poeziile nu fuseseră scrise pentru savanți; erau pentru oameni între oameni, și cei mai mulți dintre australienii acelor zile, le recitau pe de rost, fără să știe de existența bucăților pretențioase ale lui Tennyson sau Wordsworth, pentru că acestea se inspiraseră din Anglia, nu din Australia. Buchete de narcise și câmpuri întregi de asfodel, nu însemnau nimic pentru familia Cleary, pentru că ei trăiau într-un climat unde acestea nu existau. Familia Cleary înțelegea mai bine poezii stepei, decât pe cei ai mării, pentru că marea exista numai în imaginație, pe când stepa, transhumanța oilor, erau o realitate. Există O Rută Fixă De Călătorie (R.F.C.) care șerpuia pe lângă râul Barwon, teren al coroanei, folosit pentru trecerea mărfurilor din partea estică a continentului, în cealaltă. În alte timpuri călătorii și turmele lor flămânde, nu erau bine-veniți, pentru că distrugeau cele mai bune pășuni. Acum, de când s-a oficiat ruta de tranzit pentru călători și turmele de oi, legenda s-a pierdut în negura timpului, relațiile erau mai prietenoase între călători și locuitori.

Călătorii ocazionale erau bine primiți dacă se opreau la o bere să stea de vorbă, sau să mănânce o masă caldă. Câteodată aduceau și femei cu ei, fețe îmbufnate și obosite, cu cai slăbănogi prinși de osia căruței, cu oale, crățiți și tot felul de vase, și sticle, zdrăngănind de margini. Puteai vedea cele mai vesele, sau cele mai mofluze femei din preerii, începând de la Kynuna până la Paroo, de la Goondiwindi până la Gundagai, de la Katherine la Curry. Ciudate femei; nu știau să fi avut vreodată un acoperiș deasupra capului, sau să fi simțit răcoarea așternutului sub șira spinării. Niciun bărbat nu le întrecea; erau la fel de tari și de

rezistente ca și ținutul care se scurgea neconținut pe sub picioarele lor. Sălbatic ca păsările răătăcite printre ramurile uscate de soare ale copacilor, cu copiii ascunși sfioși pe după roțile mari, sau sub coviltir pentru a-i proteja de soare, în timp ce părinții lor visau cu ceștile de ceai în mână, spuneau povești sau povesteau cărți, promiteau să spună poznele copiilor lui Hoopiron Collins, sau spuneau povestea fantastică a lui Pommy din Gnarlunga.

Numai privindu-i, puteai să fii sigur că acești dezrădăcinați săpaseră pe undeva un mormânt, îngropaseră vreun copil, sau o soție, un soț, sau un camarad, undeva într-un loc care *NU VA FI UITAT NICIODATĂ*, de-a lungul aceluia drum, care părea neschimbat numai pentru cei care nu știau cum pot inimile oamenilor să însemneze un copac, un copac special, în inima sălbăticiei.

Meggie era atât de ignorantă, încât nu știa nici înțelesul unei expresii atât de tocite ca „fapte de viață”, pentru că împrejurările vieții ei, parcă conspiraseră să-i blocheze orice cale prin care ar fi putut învăța ceva. Tatăl său făcea o distincție foarte severă între bărbați și femei; subiecte ca împerecherea oilor, sau fătutul, nu erau niciodată discutate în fața femeilor, iar bărbații nu apăreau niciodată în fața lor decât îmbrăcați. Acele cărți care i-ar fi putut da o imagine a vieții, nu au apărut niciodată la Drogheda, iar ea nu avea nicio prietenă de vârsta sa, care să contribuie oarecum la educația ei. Viața ei era în mod absolut închinată de nevoile casei, iar în jurul acesteia, nu existau activități sexuale. Creaturile din jurul casei erau, la modul propriu, sterile. Mary Garson nu creștea cai, ea îi cumpăra de la Martin King, din Bugela; dacă nu creștea cai, ca să ai nevoie de armăsari, aceștia erau o adevărată povară, deci Drogheda nu avea armăsari. Avea totuși un taur, fioros și sălbatic, al cărui țarc era departe de casă, dar Meggie era atât

de înspăimântată de el, încât nu se apropia de țarc. Căinii se țineau în cuști și lanțuri, iar împerecherea lor era strict supravegheată, științific făcută, direct condusă de Paddy sau Bob; prin urmare, ieșea din discuție. Nici cu porcii nu se învăța mare lucru, pentru că Meggie nu-i putea suferi și-i era greu chiar să-i și hrănească. De fapt, pentru Meggie, nu era timp să stea, să studieze viața, nu era timp decât pentru cei doi frățiori mai mici. Iar ignoranța naște ignoranță; un corp și o minte netrezite la viață, dorm și trec prin evenimente fără să le pună la îndoială existența, înregistrându-le, doar, în mod automat.

Chiar înainte ca Meggie să împlinească cincisprezece ani, pe când căldura verii se acumula cu intensitate spre un punct culminant, ea observă pete maronii pe chiloți. După o zi sau două, au dispărut, dar șase săptămâni mai târziu au apărut din nou, iar rușinea pe care a simțit-o la început, s-a transformat în teroare. La început a crezut că nu e sânge. S-a spălat și a intrat în pământ de rușine, dar când au apărut din nou, a văzut fără urmă de îndoială, că erau pete de sânge. Nu avea nicio idee de unde ar fi putut veni sângele ăsta, dar îi era rușine că i se întâmpla ei. Mica hemoragie dispăru după trei zile și nu se mai repetă timp de două luni; își spălase chiloții pe ascuns, așa că nimeni nu observă nimic; oricum, ea spăla rufe de cele mai multe ori. Următoarea criză, însă, veni cu dureri, primele de oarecare importanță din viața ei. Sângerarea a fost mai mare, mult mai mare. Într-o zi a furat niște scutece de-ale gemenilor și a început să și le lege pe dedesubt, îngrozită de ideea că sângele o să-i curgă pe picioare.

Moartea care îl luase pe Hal, fusese parcă o vizită intempestivă a unei fantome; dar această neregulă a propriei ființe, era înfiorătoare. Cum putea ea să meargă la Paddy, sau la Fee, să le spună că murea de o boală obscură, care venea din adâncurile ființei sale? Numai lui Frank ar fi putut

să-i spună asta, să-și încredințeze grijile, dar Frank era atât de departe, nici nu știa unde să-l caute. Le auzise pe femei, sporovăind la o ceașcă cu ceai, despre tumori și cancer, morți îngrozitoare ale mamelor, surorilor, sau prietenelor lor și lui Meggie îi deveni clar faptul că un rău îngrozitor o mânca pe dinăuntru, rupea câte o bucată, până va ajunge la inimă. Doamne, nu vroia să moară!

Ideile ei despre cauzele morții, erau vagi; nu-i era clar nici statutul pe care-l avea ea în această lume de neînțeles, de dincolo de viață. Pentru Meggie religia era un set de reguli, mai degrabă decât o experiență spirituală, nu putea să o ajute de loc. Cuvinte și expresii se îngrămădeau în conștiința ei îngrozită, cuvinte rostite de părinții săi, prieteni, călugărițe, preoți, oameni răi din cărți, care amenințau cu răzbunarea. Nu, nu exista nicio cale prin care să facă un compromis cu moartea; noapte după noapte trăia într-o confuzie îngrozitoare, imaginându-și că moartea era o noapte fără sfârșit, sau un abis de flăcări peste care trebuia să treacă, dacă dorea să ajungă la câmpii aurii, sau își imagina că moartea este ca o sferă gigantică, plină de coriști avântați, cântând într-o lumină difuză.

Deveni din ce în ce mai tăcută, dar nu ca Stuart, într-o tăcere pașnică și o izolare visătoare; tăcerea ei era înghețarea pietrificată a unui animal prins în mrejele hipnotice ale unui șarpe. Dacă i se vorbea prea tare, tresărea, dacă cei mici plângeau după ea, se precipita asupra lor, punându-se la zidul infamiei pentru că-i neglijase. Și, de câte ori avea vreun moment de singurătate numai al ei, fugea la cimitir și la Hal, singura persoană știută de ea care murise.

Toți observară schimbarea din comportamentul său, dar o acceptară că „Meggie crește”; niciodată nu se întrebară ce însemna „a crește” pentru Meggie, ea își ascundea foarte bine disperarea. Învățase bine lecția copilăriei; autocontrolul ei era

fenomenal, mândria-i era formidabilă. Nimeni, niciodată nu trebuie să știe ce se ascunde în ea, aparențele trebuiau păstrate cu orice preț; exemplele erau la îndemână, de la Fee la Frank și Stuart, iar ea avea același sânge cu ei, totul făcea parte din natura și moștenirea genetică.

Dar, cum Părintele Ralph venea des la Drogheda, și schimbarea lui Meggie se transformă dintr-o frumoasă metamorfoză spre feminitate, într-o secare a vitalității, îngrijorarea lui deveni teamă.

Chiar sub ochii lor avea loc o irosire fizică și spirituală; le scăpa printre degete și el nu suporta să asiste nepăsător la nașterea unei a doua Fee. Fața mică devenise numai ochi, care priveau fix spre o perspectivă îngrozitoare, pielea albă care nu se bronză niciodată, devenise transparentă. Dacă mai continua, gândi el, ea va dispărea chiar din proprii săi ochi, ca un șarpe care-și înghite coada, până se va pierde în univers ca o umbră transparentă, aproape invizibilă, ascunsă în conul de penumbră al contururilor proiectate pe pereții albi.

Ei bine, va afla adevărul chiar de va trebui să i-l smulgă cu forța. În ultimele zile, Mary Carson era în culmea toanelor, era geloasă pe fiecare secundă petrecută de el în casa lui Paddy; numai răbdarea și subtilitatea unui om iscusit îl ajutară să-și ascundă revolta împotriva egoismului și rapacității ei. Chiar și preocuparea pentru Meggie nu-i putea întuneca înțelepciunea scopurilor personale, folosindu-și farmecul pentru a modela după voința sa un subiect atât de refractar și arțăgos, ca Mary Carson. În timp ce grija permanentă pentru singura persoană de care era tulburat îi bloca mintea, Ralph recunoscuse existența unei alte entități, o preocupare care coabita cu cealaltă: cruzimea unui joc rece, deliberat, de a obține tot ce putea și de a prosti o femeie care nu era proastă, dar era extrem

de vanitoasă. Oh, cum îi plăcea să facă asta! Un bărbat păianjen perfid, nu ar face-o mai bine ca el.

Cum reuși să se descotorosească de Mary Carson, fugi la Meggie, pe care o găsi în cimitir, la umbra îngerului cu înfățișare războinică, nepotrivit cu locul. Ea privea, fața placidă a îngerului cu o teamă nedisimulată, un contrast subtil, gândi el, între sentiment și lipsă de sentiment. Dar *CE FĂCEA* el acolo? O urmărea ca un cocoș bătrân, când nici nu era treaba lui, când mama sau tatăl ei ar fi trebuit să fie îngrijorați de soarta fetei. Numai că ei nu văzuseră nimic rău; pentru ei, ea nu însemna același lucru, ca pentru el. Era preot și trebuia să mângâie sufletele disperate și singure. Nu suporta să o vadă nefericită și totuși se cutremura de felul în care se lega de ea prin acumularea evenimentelor. El o transforma încet într-un întreg arsenal de întâmplări și amintiri și începea să-i fie teamă. Dragostea lui pentru ea și instinctul de preot de a se oferi oricui avea nevoie de alinare spirituală, se împleteau cu oroarea obsesivă de a deveni absolut necesar unei ființe, sau, ca o ființă să-i devină lui absolut necesară.

Când îl auzi, se întoarse să-l înfrunte, împreunându-și mâinile în poală, privindu-și vârful pantofilor. El se așeză lângă ea, strângându-și genunchii în mâini. Fără dulcegării, hotărî el; dacă ar putea, cu siguranță că ea ar dori să-l evite.

— Ce s-a întâmplat, Meggie?

— Nimic, Părinte.

— Nu te cred.

— Te rog, Părinte, te rog! Nu *POT* să-ți spun!

— Oh, Meggie! Nu ai credință! Poți să-mi spui totul, orice ar fi. De aceea am venit, de aceea sunt preot. Sunt alesul Domnului pe pământ, eu ascult în numele *Lui*, pot chiar să iert în numele *Lui*. Și știi tu, Meggie, nu există nimic în universul creat de Dumnezeu, pe care *El* și *Eu* să nu putem ierta. Trebuie să-mi spui ce s-a întâmplat, iubito, pentru că, dacă există cineva care te poate ajuta, eu sunt

acela. Cât voi trăi, voi încerca să te ajut, să te feresc de rău. Dacă vrei să fii un fel de înger păzitor pentru tine, mult mai bun decât acela de marmoră, de deasupra capului tău. Oftă și se aplecă spre ea. Meggie, dacă mă iubești, spune-mi!

Ea își încleșta mâinile.

— Părinte, eu mor! Am cancer!

Primul lui impuls a fost să izbucnească în râs, o dorință nebună să râdă cu hohote; apoi a privit fața străvezie, mâinile neliniștite, și i-a venit deodată să plângă, să denunțe nedreptatea sorții. Nu, Meggie nu și-ar imagina asta, fără niciun motiv!

— Cum știi tu asta, sufletul meu?

Îi luă multă vreme să-i povestească, iar când începu, el a trebuit să se aplece mult spre ea, să-și apropie urechea de buzele ei, adoptând inconștient o parodie de poză confesională, acoperindu-și fața cu mâinile, ascunzându-se de ochii ei.

— Sunt șase luni, Părinte, de când a început. Am cele mai groaznice dureri în burtă, dar nu sunt ca cele obișnuite, și, Doamne, curge mult sânge!

Își lăsa capul pe spate; se întâmpla ceva ce nu se întâmplase niciodată în confesional; o privi, incredibil, îi era rușine, stătea cu capul plecat, copleșit de emoțiile care-l asaltau, neputându-și stăpâni nervii. Simțea o ușurare absurdă, dar delicioasă; era furios pe Fee, ar fi omorât-o, avea o puternică admirație pentru micuța care suportase totul atât de bine; și un sentiment de stânjeneală total.

Era și el prizonier al vremurilor, ca și ea. Fetele ieftine din orice oraș, de la Dublin la Gillanbone, veneau la confesional să-i șoptească tot felul de fantezii, ca fiind lucruri reale, preocupate numai de o fațetă a sa, care le interesa pe ele, virilitatea lui, neadmițând că nu puteau ele să i-o trezească. Vorbeau despre oameni care violau, de jocuri nepermise cu alte fete, de lascivitate și adulter, una sau două mergând cu imaginația până la a descrie în amănunt relațiile sexuale cu un preot. Iar el,

asculta total indiferent, cu dispreț, pentru că trecuse prin rigorile seminarului, iar acestea erau lucruri ușoare pentru un om cu constituția sa. Dar fetele niciodată, dar niciodată nu au pomenit de acest secret, care le făcea atât de deosebite.

Oricât ar fi încercat, nu putea stăvili flacăra care i se răspândea pe sub piele; Părintele Ralph de Bricassart stătea cu fața ascunsă, rușinat de umilință și de prima lui roșeață.

Dar asta nu o ajuta pe Meggie. Când a fost sigur că i s-a împrăștiat roșeața, s-a ridicat în picioare, a luat-o în brațe și a așezat-o pe un pedestal de marmură, cu fața la înălțimea lui.

— Meggie, privește-mă. *NU, PRIVEȘTE-MĂ!*

Ea își ridică ochii hăituiți și văzu că el zâmbește; o bucurie imensă îi umplu sufletul, imediat. Dacă ar fi pe moarte, el nu ar fi zâmbit așa; știa cât de mult o îndrăgea, pentru că el nu i-a ascuns-o niciodată.

— Meggie, nici nu mori, nici nu ai cancer. Nu eu trebuie să-ți spun ce se întâmplă, dar cred că este mai bine să o fac. Mama ta trebuia să-ți fi spus de mult timp, să te fi pregătit, dar de ce nu a făcut-o, este peste puterile mele de înțelegere.

Privi îngerul de marmură de deasupra sa și râse. Strangulat.

— Sfinte Isuse, ce obstacole îmi dai să trec! apoi se întoarce la Meggie. Când vor trece anii și ai să mai crești și ai să înveți mai multe despre rosturile lumii, s-ar putea să-ți amintești ziua de azi și să-ți fie rușine. Dar să nu-ți amintești de ea ca o rușine, Meggie. Nu este absolut nimic stânjenitor sau rușinos. Și acum, ca în tot ce fac, eu nu sunt decât instrumentul Domnului. Este singura mea menire pe acest pământ; trebuie să admit că nu am alta. Tu erai foarte speriată și aveai nevoie de ajutor, iar Domnul nostru ți-a trimis acest ajutor prin persoana mea. Să îți amintești numai de asta, Meggie. *Eu Sunt preotul Domnului și vorbesc în Numele Lui.*

Ție ți s-a întâmplat ceea ce se întâmplă tuturor femeilor, Meggie. O dată pe lună, timp de mai multe zile, pierzi sânge. De obicei începe la doisprezece sau treisprezece ani – tu câți ani ai?

— Cincisprezece ani, dar dumneata?

El clătină din cap, nevenindu-i să creadă.

— E bine, dacă spui că atâția ani ai, trebuie să te cred pe cuvânt. În cazul acesta, tu ești în urma celorlalte fete. Dar, să știi că va continua până pe la cincizeci de ani, în fiecare lună; la unele femei este atât de regulat ca și fazele lunii, la altele nu. Unele femei nu au dureri, altele au dureri mari. Nimeni nu știe de ce diferă la fiecare femeie în parte. Dar faptul acesta, petrecut în fiecare lună, înseamnă că ești matură. Tu știi ce înseamnă „matur”?

— Bineînțeles, Părinte! Și eu citesc! înseamnă să crești mare.

— Da, e bine și așa. Atâta vreme cât persistă sângerarea, înseamnă că ești capabilă să ai copii. Sângerarea este o parte din ciclul procreării. În zilele dinaintea căderii îngerilor, se spune că Eva nu a menstruat. Știi, acesta este cuvântul potrivit. Dar când Adam și Eva au căzut, Dumnezeu a pedepsit-o mai mult pe femeie decât pe bărbat, pentru că numai din cauza ei au căzut. Ea a tentat bărbatul. Îți amintești cuvintele din Biblie? „În durere vei procrea copii”. Ce a vrut Dumnezeu să spună cu asta? Că tot ceea ce are legătură cu copiii, presupune și durere. Mare bucurie, dar și mare durere. Este soarta femeilor și a ta, Meggie și trebuie să o accepți așa cum e.

Ea, nu avea de unde să știe, dar el ar fi oferit aceeași consolare și ajutor oricărui membru al parohiei, chiar dacă ar fi avut o implicare personală mai puțin intensă; atât de blând și totuși, neimplicându-se niciodată, neidentificându-se cu necazul. Și poate că dacă nu ar fi fost atât de stânjenit, alinarea pe care o aducea ar fi fost mai substanțială. Se purta, ca și cum ar fi fost dincolo

de astfel de lucruri mărunte. Și nici nu o făcea în mod conștient; nimeni din cei care veneau la el pentru ajutor, nu se simțea disprețuit, sau blamat pentru slăbiciunea lui. Mulți preoți îi făceau pe oameni să se simtă vinovați sau oameni de nimic sau bestii, dar el niciodată nu făcea asta. Pentru că el îi făcea să înțeleagă că și el avea durerile și zbuciumul lui personal. Dureri care nu erau comune și un zbucium care nu era de înțeles, dar asta nu însemna că nu erau adevărate. Nici nu știa, dar nici nu vroia să priceapă, că o mare parte din atracția pe care o exercita, nu se datora persoanei sale, ci acestui dar, aproape dumnezeiesc, de a fi foarte uman, care-i pornea din străfundurile ființei.

În privința lui Meggie, el vorbea cu ea așa cum o făcuse și Frank, ca și cum i-ar fi fost egal. Dar el era mai bătrân, mai înțelept și cu mult mai bine educat, decât Frank, de aceea era și mai încrezător în sine, decât Frank. Și ce voce frumoasă avea, cu o ușoară umbră irlandeză și rotunjime engleză. Îți îndepărta toate spaimile și neliniștile. Totuși ea era prea tânără, foarte curioasă, iar acum era dornică să știe tot ce era de știut, netulburată de neliniștile filosofice ale acelora care erau constant preocupați de *CINE* sălășluia în ei. Ea era preocupată numai de *El*, care era prietenul ei, idolul scump al inimii ei, noul soare care o călăuzea.

— De ce nu trebuia să-mi spui, Părinte? De ce spui că ar fi trebuit să-mi spună mama?

— Este un subiect foarte intim pentru femei. Să vorbești despre menstruație în fața bărbaților sau a băieților, pur și simplu, nu se cade. Este un lucru strict feminin.

— De ce?

El râse.

— Ca să fiu sincer, nu prea știu de ce. Chiar aș dori să nu fie așa. Dar tu, *NICIODATĂ* să nu vorbești de asta, decât cu mama ta, și să nu-i spui că ai vorbit cu mine.

— Bine, Părinte, nu voi vorbi.

Era tare dificil să fii mamă, trebuia să ții minte atât de multe lucruri și atâtea sfaturi!

— Meggie, acum trebuie să mergi acasă și să-i spui mamei că pierzi sânge și să o rogi să-ți arate ce trebuie să faci.

— Și *MAMA* pierde?

— Toate femeile sănătoase. Dar nu și când așteaptă un copil, se opresc până se naște copilul. Așa știi femeile când așteaptă copii.

— Dar de ce se opresc când așteaptă copii?

— Nu știu, pur și simplu nu știu. Îmi pare rău, Meggie.

— De ce curge sângele pe acolo, Părinte?

El privi din nou, disperat îngerul, care se uita la el senin, netulburat de necazuri femeiești. Lucrurile deveneau prea încurcate, pentru Părintele Ralph. Era uimitor cât de insistentă devenise, pentru că, de obicei era reticentă. Totuși realizând că el devenise sursa de informații pentru tot ceea ce nu găsea în cărți, știa el ce s-ar fi întâmplat dacă i-ar fi sugerat măcar că este stânjenit. S-ar fi retras în ea și niciodată nu l-ar mai fi întrebat nimic. Așa că răspunse răbdător:

— Tu nici nu știi pe unde curge. Există un pasaj ascuns în față, nu la spate, acesta are legătură cu copiii.

— Ah, adică vrei să spui, că pe acolo ies? Întotdeauna m-am întrebat, pe unde ies și cum ies?

El râse din nou stânjenit și o dădu jos de pe pedestal.

— Acum știi. Vrei să faci copii, Meggie?

— Bineînțeles, spuse ea plină de importanță, bucuroasă că, în sfârșit, știa și ea ceva. Dumneata ai să-i crești, Părinte.

— Dar, tu știi de ce vin copiii?

— Îi dorești.

— Cine ți-a spus asta?

— Nimeni. Așa cred eu.

Părintele Ralph închise ochii și își spuse că nu era un laș, dacă lasă lucrurile la stadiul acesta.

Putea să o compătimească, dar nu putea să o ajute
mai departe. Ce-i destul e destul.

VII

Mary Carson avea să împlinească șaptezeci și doi de ani și plănuia să facă cea mai mare petrecere din ultimii cincizeci de ani, de la Drogheda. Ziua ei era la începutul lui noiembrie, când era cald, dar nu de nesuportat – cel puțin pentru localnicii din Gilly.

— Ține minte, doamnă Smith, ține minte, șopti Minnie. S-a născut prin noiembrie.

— Ce-ți mai trece prin cap, Min? întrebă menajera.

Celticul aer misterios al lui Minnie o călca pe calmii săi nervi englezești.

— Ce? Păi nu vedeți că este o femeie scorpion, nu înțelegeți? Femeie scorpion!

— N-am nici cea mai mică idee despre ce-ți tot trece ție prin cap, Min.

— Cel mai rău semn în care se poate naște o femeie, dragă doamnă Smith.

— Sunt copiii Diavolului, așa vorbește lumea, spuse Cat cu ochii mari, făcându-și cruce.

— Doamne, Minnie, tu și Cat întreceți măsura, spuse doamna Smith, de loc impresionată.

Dar emoțiile creșteau și se acumulau. Bătrâna, ca un păianjen, exact în centrul pânzei sale, dădea un torent de ordine, care nu se mai terminau; trebuie asta și asta, să faceți așa și așa, asta trebuie luat din magazie, asta trebuie dus la magazie. Cele două slujnice irlandeze, fugeau de colo colo, lustruind argintăria, spălând cele mai bune porțelanuri de Haviland, transformând înapoi capela în sală de recepții și pregătind sufrageriile anexă.

Mai mult încurcat decât ajutat de copilașii Cleary, Stu și o echipă de muncitori, au cosit și au tuns iarba, au refăcut straturile cu flori, au împrăștiat rumeguș pe verande ca să scoată praful și creata uscată de pe dușumeaua sălii de recepție,

să o facă bună de dans. Orchestra Clarence O'Toole venea tocmai de la Sydney, și tot de acolo veneau și stridiile și creveții, crabii și homarii; au fost angajate temporar, mai multe femei din Gilly. Toată zona, de la Rudna Hunish, la Inishmurray Bugela și Narrengang, era în fierbere.

În timp ce holurile de marmură răsunau, neobișnuite cu obiecte mutate și oameni țipând, Mary Carson scoase o foaie de hârtie și începu să scrie. Nu avu nicio ezitare, nici măcar o pauză, să gândească la poziția vreunei virgule. În ultimii cinci ani construisese cu grijă, modelase fiecare frază, în capul ei, până când deveniseră fără cusur. Nu-i trebui mult să termine; erau două foi de hârtie, a doua, mai mult de un sfert goală. Ultima frază terminată, rămase pe gânduri în scaunul ei. Biroul de scris era lângă o fereastră, astfel încât, întorcând numai capul vedea bine pajiștea. Cineva râse afară și o făcu să privească, la început leneș și indiferent, apoi încordată de mânie. Să-l *IA DRACU*, pe el și pe obsesia lui!

Părintele Ralph o învăța pe Meggie să călărească; fiica unor țărani n-ar fi știut niciodată să stea bine pe cal, dacă n-ar fi fost preotul să-i îndrepte greșelile. Deși era ciudat, fiicele familiilor sărace, de la țară, nu prea călăreau. Călăria era un hobby pentru cei bogați, la fel de mult pentru femeile de la oraș cât și cele de la țară. Fetele de origine lui Meggie, puteau călări ponei, herghelii de cai grei, puteau conduce tractoare, uneori chiar mașini mici, dar foarte rar călăreau. Costa mult să educi o fată!

Părintele Ralph cumpără o dată cizme cu elastic la gleznă, pinteni și le aruncă cu zgomot pe masa din bucătăria familiei Cleary. Paddy își ridică ochii din cartea de după cină, ușor surprins.

- Ei bine, ce-ai mai adus, Părinte?
- Haine de călărie pentru Meggie.
- Ce? izbucni Paddy.

— Haine de călărie pentru Meggie. Crede-mă Paddy, ești un prost de prima mână! Moștenitor al celei mai bogate ferme din sudul Australiei și nu ai lăsat-o niciodată pe fiica ta să stea măcar pe un cal! Cum crezi că-și va găsi locul lângă domnișoara Carmichael, domnișoara Hopeton și domnișoara Anthony King, care, toate, știu să călărească! Eu mi-am dat seama că ești ocupat, așa că am s-o învăț eu pe Meggie să călărească și nu mă interesează dacă-ți place sau nu-ți place. Câteva ore pe săptămână, Fee va trebui să se descurce fără Meggie; asta este!

Un lucru pe care Paddy nu știa să-l facă, era să se certe cu un preot; deci Meggie învăță să călărească. De ani de zile își dorise asta; o dată, foarte timid, și-a luat inima-n dinți și l-a întrebat pe tata, dacă avea voie, dar el uitase în secunda următoare, iar ea nu l-a mai întrebat niciodată, gândind că ăsta era felul tatei de a spune nu. Dar să învețe cu Părintele Ralph, asta era o bucurie pe care n-o arăta, pentru că, în timp, adorația de copil pentru Părintele Ralph, se transformase într-o adevărată dragoste înflăcărată. Știind că este imposibil, ea își permitea totuși luxul de a-l visa, întrebându-se cum ar fi dacă ar strânge-o în brațe, dacă ar săruta-o. Mai mult decât să viseze, nu îndrăznea să facă ceva, așa cum nu știa ce va fi mâine, sau, dacă va fi ceva mâine. Și chiar dacă știa că nu e bine să visezi așa la un preot, se pare că nu exista niciun mod de a se disciplina, ca să n-o facă. Ce putea să facă, era să se asigure că el nu va ghici ce turnură neortodoxă luaseră gândurile ei.

În momentul în care-i văzu Mary Carson, Părintele Ralph și Meggie veneau dinspre grajdurile de cai, care erau departe de casa mare, mai aproape de casa lui Paddy. Oamenii fermei călăreau cai obișnuiți, care nu văzuseră în viața lor interiorul unui grajd, erau numai priponiți de

garduri, când îi pregăteau de treabă și lăsați în voie să pască, atunci când nu erau necesari. Dar la Drogheda erau și grajduri pentru cai, iar Părintele Ralph le folosea acum. Mary Carson ținea doi cai de rasă, în exclusivitate pentru Părintele Ralph; caii obișnuiți nu erau pentru el. Când el a venit s-o întrebe dacă putea și Meggie să folosească caii, ea nu prea a avut motive să refuze. Fata era nepoata ei, iar el avea dreptate. Trebuia să știe să călărească cum se cuvine.

Cu fiecare oscior din bătrânul ei corp diform, Mary Carson își dorise să-l poată refuza, ori, cel puțin, să poată călări cu ei. Dar ea nu putu nici să refuze, nici să se arunce pe cal. Și o agasa să-i vadă acum, plimbându-se pe pajiște, bărbatul în pantaloni de călărie, cu cizme lungi și cămașă albă, grațios ca un dansator, fata cu pantaloni strâmți, mulați pe corpul frumos modelat. Ei radiau o prietenie sinceră; pentru a mia oară Mary Carson se întrebă de ce nimeni, cu excepția ei, nu vedea cât sunt de apropiați, aproape intimi. Paddy gândea că sunt minunați, Fee – de lemn cum era – nu spunea nimic, ca de obicei, în timp ce băieții îi tratau ca pe soră și frate. Oare, pentru că-l iubea ea pe Ralph de Bricassart vedea ceea ce nimeni nu părea să observe? Sau era numai imaginația ei, oare chiar nu exista nimic între ei, decât prietenia unui bărbat la jumătatea vieții, la treizeci de ani, pentru o fată care nu trecuse bine spre feminitate? Pfui! Niciun bărbat la treizeci de ani, chiar și Ralph de Bricassart, nu putea să nu vadă trandafirul care se deschidea. Chiar și Ralph de Bricassart? *HA!* Mai ales Ralph de Bricassart! Nimic nu-i scăpa acestui om!

Mâinile îi tremurară; tocul lăsă pete de cerneală pe hârtie. Degetele cioturoase prinseră o altă foaie de hârtie, înmuie tocul în cerneală și rescrise cuvintele, la fel de sigur, ca și prima dată. Apoi se ridică cu greu și își îndreptă corpul butucănos spre ușă.

— Minnie! Minnie! strigă.

— Doamne-ajută, ea este! spuse slujnica din sala de recepție, de vis a vis.

Fața bucălată, fără vârstă se ivi de după ușă.

— Ce-aș putea să vă aduc, dragă doamnă Carson? întrebă, gândindu-se în același timp de ce bătrâna nu sunase clopoțelul la doamna Smith.

— Mergi și caută-i, pe lemnar și pe Tom. Trimite-i la mine imediat.

— N-ar trebui să-i spun mai întâi doamnei Smith?

— Nu! Fă ce ți se cere, fato!

Tom grădinarul, era un bătrân sfrijit, care cutreierase ținutul și se angajase numai pentru o vreme la Drogheda, acum șaptesprezece ani; se îndrăgostise de grădinile fermei și nu-l mai răbdase inima să le părăsească. Lemnarul, un pierde-vară, fusese smuls de la nesfârșita îndeletnicire de a întinde sârme între stâlpi, pentru a repara gardurile. Speriați, ei sosiră în câteva minute și rămaseră cu pălăriile în mâini, mototolindu-le.

— Știți să scrieți? întrebă Mary Carson.

Ei dădură afirmativ din cap și înghițiră în sec.

— Bine. Vreau să mă priviți cum semnez bucata asta de hârtie, apoi să vă scrieți numele și adresa sub semnătura mea. Înțelegeți?

Ei aprobară din cap.

— Aveți grijă să semnați așa cum faceți întotdeauna și să scrieți adresa clar. Să fie locul unde puteți fi găsiți.

Cei doi o priviră semnând; era prima oară când scrisul ei nu era grăbit. Tom înaintă și mânuie cu greu tocul pe hârtie, apoi lemnarul scrisese „Chas. Hawkins”, cu litere mari și o adresă din Sydney. Mary Carson îi privi atent; când au terminat, a dat fiecăruia dintre ei o bancnotă roșie de zece lire și i-a concediat, nu înainte de a-i atenționa să-și țină gura.

Meggie și preotul dispăruseră de mult. Mary Carson se așază din nou la birou, trase o altă foaie de hârtie și începu, din nou, să scrie. De data aceasta, nu la fel de ușor și fluent ca prima. Din nou și din nou, se opri să gândească, apoi cu buzele strânse continua. Părea să aibă multe de spus, pentru că cuvintele erau înghesuie, rândurile foarte apropiate, totuși mai avu nevoie de o a doua foaie. La sfârșit citi tot, puse foile împreună, le împachetă și le puse-ntr-un plic, pe care-l sigilă cu ceară roșie.

La petrecere mergeau numai Paddy, Fee, Bob, Jack și Meggie; Hughie și Stuart au fost numiți să îngrijească de cei mici, spre secreta lor ușurare. Pentru prima dată în viața ei, Mary Carson și-a deschis baierile pungii, să alunge moliile, pentru ca toată lumea să-și facă haine noi, cele mai bine care se puteau găsi în Gilly.

Paddy, Bob și Jack erau imobilizați de gulere apretate, albe și de cravate, purtând fracuri, pantaloni negri și veste albe. Avea să fie o atmosferă formală, papioane albe și fracuri, pentru bărbați, rochii lungi, pentru femei. Rochia lui Fee era de crep, într-o nuanță bogată de bleu-vert, care i se potrivea de minune, căzând până-n pământ în falduri bogate, fără guler, dar cu mâneci strâmte, în moda Reginei Maria. Ca și acea doamnă imperială, părul lui Fee era ridicat, iar magazinul din Gilly scosese, nu se știa de unde, un colier imitație de perle, cu cercei, care păcălea pe oricine nu-l privea cu atenție. Un evantai magnific din pene de struț, vopsit în culoarea rochiei, completa ansamblul, nu atât de ostentativ pe cât părea la prima vedere; vremea era, ca de obicei fierbinte, iar la șapte seara era tot atât de cald.

Când Fee și Paddy ieșiră din cameră, băieții rămaseră cu gura căscată. În viața lor nu-i văzuseră pe părinții lor atât de regește îmbrăcați și atât de frumoși, atât de străini. Paddy își arăta cei șaiszeci

și unu de ani, dar era atât de distins, că arăta ca un președinte; pe când Fee, arăta deodată cu zece ani mai tânără, frumoasă, vioaie, zâmbind magic.

Jims și Patsy izbucniră în plâns, refuzând să-i privească pe Mama și Tata, până nu vor deveni cei normali, iar în furia consternării demnitatea fu uitată, mama și tata se purtară ca de obicei și în curând gemenii străluceau de admirație.

Dar pe Meggie o priviră ei cu cea mai mare admirație. Poate amintindu-și de propria copilărie și furioasă că toate domnișoarele își comandaseră rochiile la Sydney, croitoreasa din Gilly pusese în rochia lui Meggie tot sufletul. Era fără mâneci și cu un mic decolteu; Fee stătuse în cumpănă, dar Meggie o implorase și croitoreasa o asigurase că toate fetele vor purta cam același model – dorea să nu se râdă de fiica sa și să fie mortificată, ca „fată de țară”. Astfel că Fee cedă cu grație. Din crep georgette, șifon greu, rochia era ușor cambrată pe talie, dar era strânsă într-o eșarfă pe șolduri, din același material. Era o culoare palidă gri cu nuanțe de roz, ceea ce în acele zile se numea „cenușă de trandafiri”; Meggie și croitoreasa brodaseră toată rochia cu boboci minusculi de trandafir. Și Meggie își aranjase părul cât putu mai aproape de moda fetelor din Gilly. Era mult prea cârlionțat, pentru moda acelor zile, dar îi stătea mult mai bine cu el scurt, decât lung.

Paddy deschise gura să izbucnească în hohote de râs, pentru că, în fața lui nu mai era micuța Meggie, dar o închise cu cuvintele nerostite. Învățase multe de la scena din casa parohială, cu Frank. Nu, nu putea să o țină ca pe-un copil, pentru totdeauna numai a lui; era acum o tânără, devenea femeie și era intimidată de uimitoarea transformare pe care i-o arătase oglinda. De ce să facă situația mai grea, pentru biata fată?

Întinse mâna și zâmbi tandru.

— Oh, Meggie, ești atât de drăguță! Vino, am să fiu cavalerul tău, Bob și Jack o vor conduce pe

mama.

Meggie mai avea doar o lună până la şaptesprezece ani şi, pentru prima oară-n viaţă, Paddy se simţi bătrân. Dar ea era comoara inimii lui; nimic nu-i va strica petrecerea de intrare în maturitate.

Au mers spre conac încet, mult prea devreme pentru invitaţi; vor cina cu Mary Carson şi-i vor sta la îndemână pentru primirea oaspeţilor, împreună cu ea. Nimeni nu-şi dorea să-şi murdărească pantofii, dar o milă prin praful Droghedei, însemna şi o haltă la bucătărie pentru ştersul pantofilor, perierea hainelor şi pantalonilor.

Părintele Ralph era în sutană, ca de obicei; nicio altă ținută de seară nu i s-ar fi potrivit, nici pe jumătate, cum i se potrivea această robă neagră, cu croială severă, cu nenumăraţii năsturei negri din faţă, cu eşarfa purpurie de monsenior.

Mary Carson a ales ca să se îmbrace satenul alb, dantela albă şi penele de struţ albe. Fee o privea prosteste, şocată, scoasă din tăcerea ei obișnuită. Părea atât de evident maritală, atât de nepotrivită – de ce Dumnezeu se amăgise singură, ca o fată bătrână care se joacă de-a căsătoria? Se îngrăşase mult în ultima vreme, ceea ce nu îmbunătăţea de loc lucrurile.

Dar Paddy păru să nu vadă nimic neobişnuit; se grăbi să ia jovial mâna surorii sale. Ce om de treabă, gândi Părintele Ralph, privind scena, jumătate amuzat, jumătate detaşat.

— Mary! Ce bine arăţi! Ca o domnişoară!

De fapt, arăta exact ca renumita fotografie a Reginei Victoria făcută cu puţin timp înainte de a muri. Cele două riduri îngroşate, încadrau nasul îngroşat, gura zbârcită avea o expresie de răutate, ochii glaciali dar pătrunzători o fixau fără să clipească pe Meggie. Ochii frumoşi ai Părintelui Ralph trecură de la nepoată la mătuşă şi înapoi la nepoată.

Mary Carson îi zâmbi lui Paddy, și, îl luă de braț.

— Poți să mă conduci la masă, Padraic. Părintele de Bricassart o va conduce pe Fiona, iar băieții o vor încadra pe Meghann. O privi pe Meggie peste umăr. Dansezi astă seară, Meghann?

— E prea tânără, Mary, nu are încă șaptesprezece ani, răspunse repede Paddy amintindu-și o altă lacună părintească; niciunul din copii săi nu știa să danseze.

— Ce păcat! spuse Mary Carson.

Era o petrecere splendidă, somptuoasă, strălucitoare, glorioasă. Cel puțin, acestea erau adjectivele care se auzeau. Venise Royal O'Mara, de la Inishmurray, la două sute de mile depărtare; el venise de cel mai departe, cu soția, doi fii și o fiică. Oamenii din Gilly nu se gândeau să meargă la un meci de cricket, dar-mi-te la o petrecere, la o astfel de depărtare. Duncan Gordon a venit de la Each-Uisge; nimeni nu reușise să-l convingă să spună de ce își numise ferma, care era destul de departe de ocean, după numele unui vapor. Martin King a venit cu soția, fiul său Anthony și soția, doamna Anthony; era cel mai în vârstă cavalier, deoarece Mary Carson nu putea fi numită așa, ea fiind femeie. Evan Pugh de la Braich y Pwll, pe care oamenii îl pronunțau Brakeypull. Dominic O'Rourke de la Diban-Diban, Horry Hopeton, de la Beel- Beel; și mulți, mulți alții.

Erau aproape toate familiile catolice și câteva nume răzlețe anglo-saxone; și era aproape o distribuție egală de irlandezi, scoțieni și gali. Nu, ei nu puteau spera la acceptarea lor de către țara mamă, nu mai mult decât erau tolerați catolicii în Scoția sau Țara Galilor, de către protestanți. Dar aici, la mii de mile pătrate în jurul Gillanbonului, ei erau lorzi până-n vârful unghiilor, stăpâni pe tot ce aveau; Drogheda, cea mai mare proprietate, era mai mare ca întindere decât mai multe principate europene. Prinți de Monaco, duci de Lichtenstein,

păzea! Mary Carson era mai mare ca ei. Așa că ei se roteau în acordurile de vals, cântate de orchestra din Sydney și stăteau pe margine, privindu-și indulgenți copiii dansând charleston, mâncau elegant homarii și stridiile la gheață, beau șampanie franțuzească veche de cincisprezece ani și Scotch de doisprezece ani. Dacă ar fi știut cineva adevărul despre ei, acesta era că ar fi preferat să mănânce carne de oaie, ar fi preferat să bea băuturi mult mai ieftine, rom Bundaber sau biter Grafton, direct din butoi.

Dar îi măgulea să știe că plăcerile vieții existau și pentru ei. Da, fuseseră ani grei, pentru mulți dintre ei. Lâna era bine păstrată, în anii buni, pentru ce venea mai greu, pentru că nu se știa niciodată când venea ploaia. Dar acum era o perioadă bună, în ultima vreme așa a fost, iar la Gilly nu prea aveai pe ce cheltui banii. Oh, dacă te nășteai pe pământurile bogate din nord-est, nu mai plecai. Ei nu făceau călătorii nostalgice în patria mamă; ea nu făcuse nimic pentru ei, cu excepția faptului că se purtase în mod discriminatoriu și îi condamnase pentru convingerile lor religioase, pe când Australia era o țară prea catolică pentru a discrimina. Și acest Mare Nord-vest însemna pentru ei *ACASĂ*.

Pe urmă, în acea seară, Mary Carson plătea nota de plată. Își putea permite. Mergeau zvonuri cum că și-ar permite să-l cumpere și să-l vândă pe regele Angliei. Avea bani în oțel, bani în argint, plumb, zinc, bani în aramă și aur, bani într-o mie de investiții, în tot felul de lucruri care, la modul metaforic și la propriu, înmulțeau banii. Drogheda nu mai era de mult principala sursă de venituri; devenise un hobby profitabil.

Părintele Ralph nu a vorbit direct cu Meggie în timpul cinei, nici după aceea; toată seara a ignorat-o în mod deliberat. Rănită, îl urmărea din priviri prin toată sala de recepție. El era conștient de asta și ar fi dorit din suflet să se oprească lângă scaunul

ei și să-i explice că nu era bine, pentru reputația ei (sau a lui), dacă-i acorda prea multă atenție; adică mai multă decât domnișoarei Carmichael, domnișoarei Gordon sau domnișoarei O'Mara. Ca și Meggie, nici el nu dansa, ca și pe Meggie mulți ochi erau și pe el.

O jumătate din el ura înfățișarea ei din această seară, frumoasa rochie, care-i venea atât de bine, părul scurt, pantofii de culoarea cenușii de trandafiri, cu puțin toc; ea se înălțase și radia feminitate. Cealaltă jumătate, era extrem de preocupată să fie mândru de ea, teribil de mândru pentru că le eclipsa pe toate tinerele. Domnișoara Carmichael avea o ținută de patriciană, dar îi lipsea aura de păr tițian; domnișoara King avea bucle frumoase blonde, dar îi lipsea trupul de felină; domnișoara Mackail avea un trup uluitor, dar fața-i era ca a unui cal care mănâncă un măr printr-un gard de sârmă. Cu toate acestea, reacția lui generală, era de dezamăgire, dată de o dorință fierbinte de a da înapoi calendarul. El nu ar fi vrut ca Meggie să crească, își dorea să fi rămas copilul superb, pe care să-l păstreze ca pe „comoara lui”. Pe fața lui Paddy descoperi o expresie care oglindea propriile lui gânduri, zâmbi vag. Ce binecuvântare ar fi, dacă, măcar o dată în viața lui, ar putea să-și arate sentimentele! Dar, obișnuința, educația și discreția, erau prea bine implantate în el.

Pe măsură ce trecea timpul, dansul deveni din ce în ce mai puțin inhibat, băutura s-a transformat din șampanie și whisky în rom și bere, iar atmosfera s-a așezat încet în tiparele unui bal obișnuit, ca la sărbătoarea tunsului. Spre ora două dimineața, numai absența muncitorilor sezonieri și a fetelor lor, îl puteau distinge de o petrecere obișnuită a ținutului Gilly, care era strict democrat.

Paddy și Fee mai erau în centrul atenției, când, brusc, la miezul nopții, Bob și Jack au plecat cu Meggie. Nici Paddy, nici Fee nu au observat; ei se

distrau foarte bine. Dacă niciunul din copiii lor nu știau să danseze, ei puteau și o făceau; de cele mai multe ori dansau împreună, părând în ochii Părintelui Ralph, mult mai apropiați unul de celălalt, poate și pentru că momentele de distracție și relaxare erau rare. Ralph nu-și amintea să-i fi văzut vreodată decât cu cel puțin un copil în jur și se gândi că trebuie să fie greu pentru părinții de familie mari, să nu aibă un moment de singurătate, decât în dormitor, unde, era scuzabil dacă aveau altceva în cap decât conversația. Paddy era tot vesel și jovial, dar Fee astă seară, realmente radia, iar când Paddy cerea politicos un dans soției unui vecin, ea nu ducea lipsă de parteneri; erau femei mult mai tinere în încăpere ținute de scaune, pentru că nu erau invitate.

Totuși momentele de studiu pentru părinții Cleary erau limitate. Simțindu-se cu zece ani mai tânăr, o dată ce Meggie părăsise încăperea, el deveni mult mai animat și le ului pe doamnele Hopeton, Mackail, Gordon și O'Mara, dansând – extrem de bine – Black Bottom, cu domnișoara Carmichael. Iar după aceea luă la rând toate fetele din încăpere, chiar și pe biata domnișoară Pugh, și, pentru că toată lumea era complet relaxată și plină de bunăvoință, nimeni nu-l condamnă de loc pe preot. De fapt, zelul și politețea lui fură apreciate. Nimeni nu putea să spună că fiica sa nu dansase cu Părintele Ralph de Bricassart. Bineînțeles că, dacă nu ar fi fost o petrecere privată, el nu ar fi făcut niciun pas spre ringul de dans, dar era totuși plăcut să vezi un bărbat atât de frumos distrându-se și el o dată, cu-adevărat.

La ora trei Mary Carson se ridică și căscă.

— Nu, nu opriți petrecerea! Dacă eu sunt obosită – și sunt – voi merge să mă culc. Dar mai este multă mâncare și băutură, orchestra a fost angajată să cânte atâta vreme cât doriți să dansați, iar puțin zgomot nu va face decât să mă legene în vis. Părinte, mă ajuți te rog, să urc scările?

Odată ieșită din sala de dans, ea nu se îndreaptă spre scară să urce în dormitor, ci spre salon, sprijinindu-se cu toată greutatea de brațul lui. Ușa era încuiată; așteptă răbdătoare ca el să deschidă cu cheia pe care i-o dăduse, apoi intrară.

— A fost o petrecere reușită, Mary.

— Ultima.

— Nu spune asta, draga mea.

— De ce nu? Am obosit să mai trăiesc, Ralph și mă voi opri. Ochii ei duri îl cercetară ironic. Te îndoiești? Peste șaptezeci de ani am făcut exact ceea ce am dorit, când am dorit, așa că dacă Moartea crede că ea va alege momentul pentru mine, se înșală amarnic. Voi muri când *Eu* voi alege momentul și nu va fi sinucidere.

Numai dorința de a trăi ne menține în viață, Ralph; nu e greu să ne oprim, dacă dorim asta cu-adevărat. Este foarte simplu.

Și el era obosit, nu tocmai de viață, dar de poza pe care și-o impunea, de climă, de lipsa de prieteni cu care să aibă interese comune, de el însuși. Camera era puțin luminată de o lampă cu gaz din sticlă rubinie, ea împrăstia umbrele transparente ale feței Mariei Carson, care răspândeau prin fiecare fibră a ființei sale ceva diabolic. Îl dureau spatulele și picioarele; de multă vreme nu mai dansase atât de mult, deși îi plăcea să se mândrească că ține pasul cu toate noutățile. Treizeci și cinci de ani, monsenior de țară, iar ca putere în cadrul Bisericii? Terminat înainte de a începe. Vai, visele tinereții! Și neglijența limbii tinereții și înfierbântarea temperamentului tinereții! Nu fusese destul de puternic pentru a trece examenul. Dar nu va mai face aceeași greșală din nou. Niciodată, niciodată...

Se foi neliniștit și oftă; la ce-i va folosi? Șansa nu va veni a doua oară. A venit vremea să înfrunte acest adevăr, cinstit, să nu mai spere, să nu mai viseze.

— Îți amintești, Ralph, că ți-am spus că am să te înfrâng, că am să te bat cu propriile-ți arme?

Vocea uscată se năpusti spre el și-l scoase din visare. Privi spre Mary Carson și zâmbi.

— Dragă Mary, niciodată nu uit ce-mi spui tu. Ce m-aș fi făcut fără tine în acești ultimi șapte ani, nu știu?! Inteligența ta, răutatea ta, spiritul de observație...

— Dacă eram mai tânără, te aveam altfel, Ralph. N-ai să știi niciodată cât am tânjit să arunc pe apa Sâmbetei, treizeci de ani din viața mea. Dacă venea la mine Diavolul și se oferea să-mi cumpere sufletul, dar să-mi dea o șansă de a mai fi o dată tânără, m-aș fi vândut într-o secundă și n-aș fi regretat târgul, ca idiotul de Faust. Dar n-a venit Diavolul. Eu nici nu știu dacă să cred în Dumnezeu sau în Diavol, știi? Niciodată n-am avut nici cea mai mică dovadă că ei există. Tu ai avut?

— Nu. Dar credința nu se bazează pe dovada materială a existenței, Mary. Ea se bazează pe convingere religioasă, iar religia este piatra de temelie a Bisericii. Fără religie nu există nimic.

— Un principiu foarte efemer.

— Poate. Cred că religia se naște o dată cu bărbatul sau femeia. Pentru mine, este o luptă continuă, admit asta, dar nu voi renunța niciodată.

— Mi-ar plăcea să te distrug.

Ochii lui albaștri, râseră, decolorați de lumină.

— Oh, draga mea Mary! *ASTA* o știu.

— Dar, știi și de ce?

O tandrețe terifiantă i se strecură în corp, aproape în suflet, dar luptă cu ea, cu toată voința lui.

— Știi de ce, Mary, și crede-mă că îmi pare rău.

— În afară de mama ta, câte femei te-au mai iubit?

— Oare mama mea m-a iubit? A sfârșit prin a mă urî, oricum. Ca de altfel, toate femeile. Trebuia să mă numesc Hippolytos.

— Ohooooo! Asta-mi spune foarte multe lucruri!

— Cât despre alte femei, cred că numai Meggie... Dar ea este foarte tânără. Poate că nu aş exagera, dacă aş spune că sute de femei m-au dorit; dar să mă iubească? Mă îndoiesc foarte mult!

— *EU* te-am iubit, spuse ea patetic.

— Nu, nu m-ai iubit. Sunt iluzia bătrâneţilor tale, asta-i tot. Când mă priveşti îţi aminteşti tot ce nu poţi face, din cauza bătrâneţii.

— Greşeşti. Te-am iubit. Doamne, cât te-am iubit! Crezi că anii trebuie să fie o garanţie? Să-ţi spun ceva, Părinte de Bricassart; dincolo de acest corp stupid, eu sunt încă tânără – încă mai simt, încă mai doresc, încă mai visez, încă mi se aprind călcâiele şi mă cutremur când corpul îmi impune restricţii. Bătrâneţea este cea mai amară răzbunare pe care ne-o aruncă un Dumnezeu răzbunător. De ce nu ne îmbătrâneşte şi mintea?

Se întinse în fotoliu şi-şi închise ochii.

— Eu voi merge în Iad, bineînţeles. Dar înainte de a pleca, sper să am ocazia să-i spun, ce jalnică, duşmănoasă şi demnă de milă este singurătatea!

— Ai fost văduvă prea multă vreme. Dumnezeu ţi-a dat libertatea de a alege, Mary. Puteai să te recăsătoreşti. Dacă ai ales să nu o faci, şi, în consecinţă, ai fost foarte singură, este alegerea ta, nu a lui Dumnezeu.

Pentru moment ea nu-i răspunse, strângea cu putere braţele fotoliului; apoi se relaxă şi deschise ochii. Îi străluceau în lumina roşie a lămpii, dar nu de lacrimi; ceva mult mai dur, mult mai strălucitor. Lui i se tăie respiraţia, simţi că-i e teamă. Arăta ca un păianjen.

— Ralph, pe biroul meu este un plic. Vrei, te rog, să mi-l aduci?

Îcnind de durere şi speriat, el se îndreptă spre birou, luă scrisoarea şi o privi curios. Pe faţă nu era nimic scris, dar pe spate fusese sigilat cu grijă,

cu ceară roșie și cu sigiliul ei, marcat „D” mare. I-l aduse și i-l înmână, dar ea îi făcu semn să se așeze, fără să-l ia.

— Este pentru tine, spuse ea chicotind. Este instrumentul propriei tale sorți, Ralph, asta este înăuntru. Ultimul și cel mai semnificativ testament dintr-o lungă luptă. Păcat că nu voi mai fi, ca să văd ce se întâmplă. Dar eu *ȘTIU* ce se va întâmpla, pentru că te cunosc, te cunosc mult mai bine, decât îți închipui tu. Vanitos nesuferit! În plic se află soarta vieții și sufletului tău. Trebuia să te las lui Meggie, dar am făcut în așa fel încât nici ea să nu te aibă.

— De ce-o urăști pe Meggie?

— Ți-am mai spus o dată. Pentru că tu o iubești.

— Nu așa cum îți închipui tu! Ea este copilul pe care eu nu-l pot avea, trandafirul vieții mele. Meggie este o idee, Mary, o idee!

Dar bătrâna rânji.

— Nu vreau să discutăm despre prețioasa ta Meggie! N-am să te mai văd niciodată, așa că nu vreau să pierd timpul vorbind despre ea. Scrisoarea. Vreau să juri pe legământul tău de preot, că n-o vei deschide decât după ce m-ai văzut moartă cu ochii tăi, dar atunci să o deschizi imediat, înainte de a mă înmormânta. Jură!

— Nu-i nevoie să jur, Mary. Voi face ce-mi ceri.

— Jură-mi, sau o iau înapoi!

El ridică neglijent din umeri.

— Bine. Pe legământul meu de preot jur: să nu deschid scrisoarea până nu te-am văzut moartă și apoi s-o deschid imediat, înainte de a te înmormânta.

— Bine. Bine!

— Mary, nu-ți face probleme. Este o aiureală de-a ta. Dimineață ai să râzi singură de ea.

— Nu voi mai vedea ziua de mâine. Mor în astă noapte; nu sunt atât de slabă de înger încât să cedez plăcerii de a te vedea și mâine. Ce punct

culminant! Acum merg la culcare. Mă duci până-n capul scărilor?

El nu o credea, dar nu-i servea la nimic să o contrazică și ea nici nu era dispusă să fie contrazisă. Numai Dumnezeu hotăra când trebuie să moară cineva, numai dacă cineva nu își lua propria viață. Iar ea spusese că nu va face asta. Deci o ajută să urce scăările, iar când ajunseră în capăt, îi luă mâinile și se aplecă să le sărute. Ea le trase.

— Nu, în această noapte nu! Pe gură Ralph! Sărută-mă ca și cum am fi îndrăgostiți!

În lumina strălucitoare a candelabrului, aprins pentru petrecere cu patru sute de lumânări, ea văzu oglindindu-se pe fața lui dezgustul și sila instinctivă; dori să moară atunci, își dori atât de mult să moară, încât abia mai putea aștepta.

— Mary, sunt preot! *NU POT!*

Râse ascuțit.

— Oh, Ralph, ce ipocrit ești! Bărbat ipocrit, preot ipocrit! Și când mă gândesc că, o dată, ai avut curajul să te oferi să faci dragoste cu mine! Erai atât de sigur că te voi refuza? Acum îmi doresc să n-o fi făcut! Mi-aș da sufletul să văd cum te-ai mai fi eschivat! Prefăcut, ipocrit, impostor! Asta ești, Ralph! Un ipocrit impotent! Un bărbat și un preot impotent! Nu cred că ți s-ar trezi nici chiar în fața Sfintei Fecioare! Ți s-a trezit vreodată, Părinte de Bricassart? Ipocrit!

Afară încă nu erau zorii zilei, nici nu se luminase măcar. Întunericul catifelat stăpânea încă, foarte fierbinte, peste Drogheda. Cheflii deveniseră foarte zgomotoși; dacă ferma ar fi avut vecini, de mult ar fi venit poliția. Cineva vomita copios și revoltător pe verandă, iar lângă un boschet două forme indistincte stăteau înlănțuite. Părintele Ralph îi evită pe cel care voma și pe îndrăgostiți, traversând fără zgomot pajiștea proaspăt tunsă, atât de tulburat încât nu-i păsa

unde merge. Știa numai că dorea să fie departe de ea, de păianjenul acela îngrozitor, care era convins că-și țese pânza morții în această noapte deosebită. La o astfel de oră căldura nu era sufocantă; în aer era un freamăt ușor și un parfum languros de trandafir, o încremenire dumnezeiască, pe care numai latitudinile tropicale și subtropicale o aveau. Oh, Doamne, să trăiești, să trăiești cu adevărat și să fii liber să îmbrățișezi noaptea și viața!

Se opri în marginea pajiștei și privi cerul, într-o încercare instinctivă de a-l găsi pe Dumnezeu. Da, undeva acolo sus, printre punctele licărind de lumină, atât de pure și nepământene; ce era deosebit la cerul nopții? Acel capac albastru al zilei se ridicase și unui pământean i se permitea să întrevadă eternitatea? Nimic altceva decât să fii martorul drumului stelelor, putea convinge un pământean că atemporalul și Dumnezeu existau.

Bineînțeles că ea are dreptate. Era un ipocrit, total. Nu era nici preot nici bărbat. Era numai un oarecare, și el ar fi dorit să știe cum să facă să fie și preot și bărbat. Nu! Nu și unul și celălalt! Preotul și bărbatul nu puteau coexista – să fii bărbat însemna să nu mai fi preot. De ce m-am încurcat, oare, în pânza ei de păianjen? Otrava ei este puternică, poate mai puternică decât mi-am dat seama. Ce-o fi în scrisoare? Cât de mult seamăna cu Mary să mă muște! Cât de mult știe și cât de mult ghicește? Ce înseamnă să știi, sau să ghicești? Numai deșertăciune și singurătate. Îndoială și durere. Întotdeauna durere. Totuși Mary, greșești, *POT* să mă excit. Doar că prefer să nu o fac; ani în șir mi-am dovedit că pot să mă controlez, să mă domin, să mă supun. Excitația este o activitate a bărbaților, iar eu sunt preot.

Cineva plângea în cimitir. Meggie, sigur. Nimeni altcineva nu s-ar fi gândit la asta. Își ridică poalele sutanei și trecu gardul de sârmă, simțind că era inevitabil, că nu terminase cu Meggie în acea seară. Dacă tocmai a înfruntat o femeie din viața

sa, trebuia să se ocupe și de cealaltă. Îi revenea detașarea amuzată; bătrânul păianjen nu putea împrăștia venin pentru prea multă vreme. Dumnezeu s-o putrezească! *S-O PUTREZEASCĂ!*

— Draga mea Meggie, nu plânge, spuse așezându-se pe iarba umezită de rouă de lângă ea. Ia asta, pariez că nu ai batistă. Femeile nu au niciodată. Ia-o pe-a mea, fii fetiță cuminte și șterge-ți ochii.

Ea ascultă și făcu ce i se ceruse.

— Nici nu ți-ai schimbat rochia. Stai aici de la miezul nopții?

— Da.

— Bob și Jack știu unde ești?

— Le-am spus că merg la culcare.

— Ce s-a întâmplat, Meggie?

— N-ai vorbit cu mine astă seară!

— Ah! M-am gândit eu că asta trebuie să fie. Vino! Privește-mă!

Departe, în est, era o întunecime totală și cocoșii Droghedei cântau în întâmpinarea zorilor. El văzu că nici lacrimile nu-i stricau frumusețea ochilor.

— Meggie, tu ai fost de departe cea mai frumoasă fată a petrecerii și se știe că eu vin mult prea des la Drogheda. Eu sunt preot și, deci, eu trebuie să fiu deasupra tuturor suspiciunilor – dar oamenii nu gândesc curat. Și, ca preot sunt tânăr, iar ei spun că sunt frumos. Se opri gândindu-se cum ar fi luat Mary Carson o asemenea afirmație. Dacă eu ți-aș fi acordat cea mai mică atenție, bârfa s-ar fi răspândit în Gilly în timp record. Fiecare om ar fi bâzâit. Înțelegeți ce vreau să-ți spun?

Ea dădu din cap afirmativ; buclele i se luminau o dată cu răsăritul soarelui.

— Știi, tu ești prea tânără să înțelegeți cum gândește lumea, dar trebuie să înveți și se pare că asupra mea cade întotdeauna sarcina de a-ți spune, nu-i așa? Vreau să spun că oamenii ar bârfi că tu mă interesezi ca bărbat, nu ca preot.

— *PĂRINTE!!*

— Groaznic, nu? Zâmbi. Dar așa ar vorbi oamenii. Vezi, Meggie, tu nu mai ești copil, ești o tânără atrăgătoare. Dar tu încă nu ai învățat să-ți ascunzi afecțiunea pentru mine și pentru că eu nu am vorbit cu tine, ai început să mă urmărești cu privirea, ceea ce ar putea naște alte bârfe.

Ea îl privi curioasă și o înțelegere bruscă a faptului îi fulgeră privirea, apoi își întoarse privirea și el îi admiră profilul.

— Înțeleg. Ce proastă am fost că nu mi-am dat seama!

— Și acum nu crezi că e timpul să mergi acasă? Fără-ndoială că toți dorm dar dacă se scoală cineva, ca de obicei, ai să ai probleme. Și nu poți spune că ai fost cu mine, nici chiar părinților tăi, Meggie.

Fata se ridică și îl privi fix.

— Plec, Părinte. Dar aș dori ca toți să te cunoască mai bine, n-ar mai gândi nimeni astfel de lucruri despre dumneata. Nu-ți stă în fire, nu?

Remarca îi străpunse ființa, îl duru, îl răni mai mult decât vorbele veninoase ale Mariei Carson.

— Nu, Meggie, ai dreptate. Nu-mi stă în fire. Se ridică zâmbind încordat. Ți s-ar părea curios, dacă ți-aș spune că aș dori să-mi stea în fire? Își duse o mână la cap. Nu, nu doresc asta! Mergi Meggie, mergi acasă!

Fața ei era tristă.

— Noapte bună, Părinte.

El se aplecă, îi luă mâinile și i le sărută.

— Noapte bună, scumpa mea Meggie.

O privi cum traversează cimitirul, cum pășește peste sârmă; în rochia cu boboci de trandafiri radia grație și feminitate, părea ireală. „Cenușă de trandafir! Cât de potrivit pentru ea!” spuse el către înger.

Mașinile plecau de la Drogheda, în timp ce el traversa pajiștea; în sfârșit, petrecerea se termina, înăuntru orchestra își împacheta instrumentele, și toți erau amețiți de rom și de oboasă, iar

servitoarele temporare, obosite și ele, încercau să facă curățenie. Părintele Ralph o salută din cap pe doamna Smith.

— Trimite-le pe toate la culcare, draga mea; este mult mai ușor să faci lucrurile astea când ești odihnit. Am eu grijă să nu se supere doamna Carson.

— Nu vreți să mâncați ceva, Părinte?

— Doamne, nu! Mă culc și eu.

Târziu, după amiază, o mână îi atinse umărul. Lipsit de energia de a deschide ochii, bâjbâi să o prindă și încercă să o țină lângă obrazul său.

— Meggie, murmură.

— Părinte, Părinte! Te rog trezește-te!

Auzind vocea doamnei Smith, deschise imediat ochii.

— Ce s-a întâmplat, doamnă Smith?

— Doamna Carson, Părinte. A murit.

Ceasul arăta că este șase seara; amețit de oboseala zilei precedente și toropit de căldură, luptă să iasă din pijama și să intre în hainele de preot, puse pe după gât un patrafir purpuriu, luă uleiul sfânt, aghiazma, crucea mare de argint și mătăniile. Nici nu i-a trecut prin cap să se întrebe dacă doamna Smith avea dreptate; știa că păianjenul murise. Oare luase totuși ceva, până la urmă? Doamne ajută, dacă a luat, să nu fie la vedere în cameră și nici să nu descopere un doctor. Ce rost mai avea uleiul de împărtășanie, nu știa. Dar trebuia făcut totul. Toate acestea nu aveau nimic de a face cu suspiciunea bruscă de sinucidere; pur și simplu lui i se părea obscen să-și îndeplinească îndatoririle sfinte pe corpul Mariei Carson.

Era moartă de-a-binelea, trebuie să fi murit la câteva minute după ce s-a retras, cam de cincisprezece ore bune. Ferestrele erau ermetic închise, iar camera era umedă de la vasele cu apă, pe care insistase să le pună în fiecare colț al

camerei, ca să-și păstreze pielea tânără. În aer era un zgomot ciudat; după un moment stupid, el realizează că ceea ce auzise erau muște, un roi de muște care o bâzâiau, o infestau, se împreunau pe ea, își depuneau ouăle pe ea.

— Pentru Dumnezeu, doamnă Smith, deschide ferestrele! șopti apropiindu-se de pat, palid.

Trecuse de starea de *rigor mortis* și era din nou urâtă și dezgustătoare. Ochii-i erau împietriți, buzele negre; și pe tot corpul erau muște. A pus-o pe doamna Smith să le alunge, pe parcursul ritualului religios, spus în rime latine. Ce farsă, și ea, ce blestem! Cum mirosea! Doamne! Mai rău decât un cal în padocuri. Se feri să o atingă moartă, așa cum se ferise să o atingă în viață. În câteva ore va fi o masă de viermi.

În sfârșit termină. Se îndreaptă de spate.

— Mergi imediat la doamna Cleary, și doamnă Smith, pentru Dumnezeu, să nu uiți să-i spui să pună băieții să facă repede un sicriu. Nu mai avem timp să așteptăm unul de la Gilly; se descompune sub ochii noștri. Doamne Dumnezeule! Mi-e rău. Am să fac o baie și am să-mi las hainele la ușă. Arde-le. Niciodată n-am să pot scoate mirosul ei din ele.

Înapoi în cameră, în haine de călărie, pentru că nu-și adusese două sutane, își aminti de scrisoare și de promisiuni. Bătu ora șapte; auzi zgomot, cum servitorii încercau să strângă resturile petrecerii și să transforme din nou sala de recepție în capelă, să pregătească totul pentru funeraliile de mâine. Nu putea ajuta, trebuia să plece la Gilly, să-și ia altă sutană și tot ce-i trebuia, pentru slujba de Requiem. Nu pleca niciodată fără să ia cu el anumite lucruri, împachetate ordonat în valiza neagră, pentru naștere, binecuvântare și veșminte potrivite pentru slujba zilnică, indiferent de anotimp. Dar era irlandez și să care cu el veșmântul negru pentru înmormântare, i se părea că ar însemna să sfideze soarta. Se auzi de departe

vocea lui Paddy, dar el nu era în stare să-l privească în ochi pe Paddy; știa că doamna Smith va face tot ce trebuia făcut.

Se așeză la fereastră, privi spre Drogheda în asfințit, la eucaliptii desenați ca niște umbre, la masa de trandafiri roșii, roz, albi și luă scrisoarea Mariei Carson din valiză. Ea insistase ca el să o citească înainte de a o înmormânta și într-un colț al minții ceva îi șoptea că trebuia să o citească *ACUM*, nu mai târziu, nu după ce l-a văzut pe Paddy sau pe Meggie. Ci *ACUM* înainte de a fi văzut pe oricine altcineva, decât pe Mary Carson.

Conținea patru foi de hârtie; le răsfoi și văzu imediat că ultimile două erau testamentul ei. Primele două îi erau adresate în forma unei scrisori.

„Dragostea mea, Ralph,

Cred că ți-ai dat seama că al doilea document din acest plic este testamentul meu. Mai am un testament, în perfectă ordine, semnat și sigilat în biroul lui Harry Gough, la Gilly; testamentul din această scrisoare a fost conceput mult mai târziu și bineînțeles îl anulează pe celălalt de la Harry.

De fapt l-am făcut cu o zi în urmă și i-am luat martori pe Tom și pe tâmplar, pentru că știu că nu e permis să iei drept martori pe niciunul din beneficiarii testamentului. Și acesta este legal, deși nu l-a redactat Harry. Niciun tribunal nu-i va putea contesta validitatea, te asigur.

Dar de ce nu l-am pus pe Harry să-mi facă un alt testament, dacă doream să-i schimb dispozițiile? Foarte simplu, dragul meu Ralph. Am vrut ca absolut nimeni, în afară de mine și de tine, să nu știe de existența lui. Aceasta este singura copie și ea se află în mâinile tale. Nimeni nu știe că o ai. Acesta este un punct foarte important al planului meu.

Îți amintești bucata aceea de biblie în care Satan l-a luat pe domnul Nostru Isus Cristos și L-a dus pe vârful muntelui și L-a tentat cu întreaga lume? Ce plăcut îmi este să știu că și eu am puțin din puterea lui Satan și pot să te tentez, pe tine, singura mea dragoste, (te îndoiești că Satan l-a iubit pe Isus?) cu întreaga lume. Contemplarea dilemei tale mi-a înviorat gândurile în mod deosebit în ultimii ani și cu cât mă apropii de moarte, cu atât sunt mai încântată de viziunile pe care le am.

După ce vei citi testamentul vei înțelege ce vreau să spun. În timp ce eu voi arde în focurile iadului, dincolo de hotarele acestei vieți, tu vei fi încă parte din această viață, dar vei arde într-un iad cu flăcări mult mai puternice decât le-ar aprinde orice Dumnezeu. Oh, Ralph, te-am prins într-o capcană frumoasă! Dacă în viața mea nu am știut să fac nimic, am știut întotdeauna să-i fac să sufere pe cei pe care i-am iubit. Iar tu ai fost o partidă mult, mult mai bună decât dragul meu răposat Michael.

Când te-am cunoscut prima oară, doreai Drogheda și banii mei, nu-i așa Ralph? Le vedeai ca pe un mijloc de a-ți răscumpăra meseria. Dar a venit Meggie și te-ai îndepărtat de scopul original, scoțându-mă din mintea ta, nu-i așa? Eu am devenit pentru tine o scuză de a vizita Drogheda, ca să poți fi cu Meggie. Mă întreb dacă îți mai schimbai devotamentul pentru mine, dacă știai cu-adevărat cât de mult valorez cu-adevărat! Știi cât valorez, Ralph? Nu cred că ai nici cea mai mică idee! Cred că nu se face pentru o doamnă să se laude cu suma exactă a proprietăților sale într-un testament, așa că am să-ți scriu, ca să fii sigură că ai în vârful degetelor toate informațiile, când va veni vremea să iei o hotărâre. În plus sau în minus vreo câteva sute de mii, totul se ridică la TREISPREZECE MILIOANE DE LIRE.

Ajung la capătul celei de-a doua pagini și nu vreau să transform totul într-o teză. Citește testamentul, Ralph, iar după ce-l vei fi citit, hotărăște ce vei face cu el. Ori îl dai lui Harry Gough să-l autentifice, ori îl arzi și nu vei spune nimănui că a existat. Aceasta este o hotărâre pe care trebuie să o iei. Ar trebui să adaug că testamentul de la Harry, este cel făcut la un an de la venirea lui Paddy și îi las tot ce am lui. Și acum știi ce atârnă în balanță.

Ralph, te-am iubit atât de mult încât aș fi putut să te omor că nu m-ai vrut, dar ce am făcut este cu mult mai bun decât moartea. Eu nu fac parte dintre oamenii generoși; te-am iubit, dar vreau să urlu în agonia durerii. Pentru că, vezi tu, eu știu ce hotărâre vei lua. Știi atât de bine, de parcă aș fi acolo și te-aș privi. Vei urla, Ralph, vei ști ce înseamnă agonia. Deci, citește mai departe, frumosul meu preot ambițios! Citește-mi testamentul și hotărăște-ți soarta!”

Nu era semnat. Simți transpirația pe frunte, simți cum i se prelinge de pe cap, pe gât, pe șira spinării. Și ar fi vrut să se ridice și să ardă ambele hârtii, să nu mai citească a doua foaie. Dar ea își pregătise cu grijă cursa, păianjenul otrăvit! Sigur că va citi mai departe; era prea curios să reziste tentației. Dumnezeu! Ce îi făcuse, de i-a pregătit o asemenea soartă? De ce îl fac femeile să sufere atât? De ce nu s-a născut mic, urât, contorsionat? Dacă ar fi fost urât, ar fi fost și fericit.

Următoarele două pagini erau acoperite cu același scris corect și îngrijit. La fel de rău și ranchiunos, ca și sufletul ei.

„Eu, Mary Elizabeth Carson, în întregimea facultăților mintale, declar aici că acesta este ultimul meu testament și ultima mea dorință, prin urmare anulează orice alt testament redactat anterior.

Cu excepția câtorva cereri, de mai jos, las toate bunurile și banii Sfintei Biserici Catolice a Romei, cu condițiile pe care le înscriu mai jos:

UNU: Sfânta Biserică a Romei să-l cheme la ea pe Părintele Ralph de Bricassart, știindu-se stima pe care i-am purtat-o. NUMAI prin grija și îndrumarea lui am hotărât să dispun astfel de bunurile mele.

DOI: Moștenirea să fie în favoarea Bisericii numai atâta vreme cât ea apreciază calitățile Părintelui Ralph de Bricassart.

TREI: Părintele Ralph de Bricassart să fie responsabil pentru administrarea și folosirea bunurilor mele, bani și proprietăți, ca autoritate unică a averii mele.

PATRU: La moartea Părintelui Ralph de Bricassart, testamentul său va fi autoritatea legală care va reglementa administrarea viitoare a averii. Adică, Biserica va continua să fie proprietară, dar Părintele Ralph va fi singurul responsabil pentru numirea succesorului său în administrare; nu este obligat să aleagă un succesor care să fie ecleziast sau membru al Bisericii.

CINCI: Ferma Drogheda nu va fi niciodată vândută sau divizată.

ȘASE: Fratele meu Padraic Cleary va rămâne conducătorul fermei, cu dreptul de a locui în casă și să i se plătească un salariu, așa cum va hotărî Părintele Ralph de Bricassart.

ȘAPTE: În cazul morții fratelui meu, numitul Padraic Cleary, văduvei și copiilor săi li se va permite să rămână la ferma Drogheda drept conducători ai fermei; conducerea fiind succesiv asigurată de fiii săi Robert, John, Hugh, Stuart, James și Patrick, exclusiv Francis.

OPT: La moartea lui Padraic sau a fiilor săi, cu excepția lui Francis, aceleași drepturi vor trece asupra nepoților lui Padraic Cleary.

Cereri speciale:

Lui Padraic Cleary îi rămâne tot ce am în casă, la ferma Drogheda.

Pentru Punice Smith, menajera mea, să rămână la fermă cu un salariu bun, atât cât va dori și în plus să i se plătească suma de cinci mii de lire, iar la pensionare să i se asigure o pensie echitabilă.

Pentru Minerva O'Brien și Catherine Donnelly: să rămână la fermă cu salarii bune atât cât vor dori și în plus să li se plătească suma de o mie de lire, pentru fiecare, iar la pensionare să li se asigure pensii echitabile.

Părintelui Ralph de Bricassart, să i se plătească anual suma de zece mii de lire, atât cât va trăi, pentru a o folosi fără să dea socoteală de ea."

Era semnat și autentificat cu martori.

Camera-i părea pustie. Soarele apunea. Valul de praf cu care venea fiecare vară umplea aerul tăcut, iar ultimele raze de soare se strecurau printre particulele fine de praf, de parcă toată lumea s-ar fi transformat în aur și purpură. Nori răzleți începură să se adune în depărtare, deasupra mingii de foc, care atârna peste copacii Droghedei.

— Bravo! spuse. Admit Mary că m-ai înfrânt. Lovitură de maestru! Eu am fost prostul, nu tu.

Printre lacrimi nu mai vedea paginile din mână și le dădu de-o parte ca să nu le păteze. Treisprezece milioane de lire! *TREISPREZECE MILIOANE* de lire! Într-adevăr așa gândise înainte de a apărea Meggie. Și după ce a apărut ea, el a abandonat, pentru că nu putea duce, cu sânge rece, o campanie care ar fi privat-o pe ea de moștenire. Dar, dacă ar fi știut cât valora bătrânul păianjen? Atunci? Nici nu-i trecuse prin cap c-ar fi, chiar de zece ori mai mică. Treisprezece milioane de lire!

Timp de șapte ani Paddy și familia lui au muncit pe pământurile ei, au trăit într-o casă modestă și s-au spetit pentru Mary Carson. Pentru ce? Pentru niște salarii de mizerie pe care le-a dat ea. Din

câte-și amintea el, niciodată nu s-a plâns Paddy că ar fi tratat cu dispreț, gândind fără-ndoială că va fi din plin răsplătit la moartea surorii lui, pe când fiii săi făceau munca obișnuită a sezonierilor și erau plătiți la fel ca ei. Făcuse totul și îndrăgise Drogheda, crezând, pe drept cuvânt, că într-o zi Drogheda va fi a lui.

— Bravo Mary! spuse din nou, vărsând primele lacrimi din viața lui, în palmele mâinilor, dar nu pe hârtie.

Treisprezece milioane de lire și șansa de a fi Cardinal de Bricassart. Împotriva drepturilor lui Paddy Cleary și a fiilor săi – și împotriva lui Meggie. Cât de diabolic de bine l-a ghicit! Și dacă l-ar fi privat pe Paddy de totul, alegerea sa ar fi fost clară. Putea să ia testamentul și să-l ardă, fără să se gândească, dar ea s-a asigurat ca Paddy să nu ducă la Drogheda o viață mai comodă decât avusese până atunci și în același timp ca Drogheda să nu-i fie luată. Profiturile și titlurile, da. Dar nu și pământul. Nu, nu va fi proprietarul celor treisprezece milioane de lire fabuloase, dar va fi respectat și va avea tot ce-i trebuie. Meggie nu va muri de foame și nu va fi aruncată în lume fără o lețcaie. Dar nici nu va putea să stea alături de domnișoara Carmichael, pe picior de egalitate. Respectată, admisă în societate, dar nu în vârful piramidei. Niciodată în vârf.

Treisprezece milioane de lire și șansa de a ieși din obscuritatea Gillanbonului, șansa de a-și ocupa locul în ierarhia bisericii, de a-și asigura bunăvoința superiorilor săi. Și toate, acum, când încă mai era tânăr pentru a recupera terenul pe care-l pierduse. Mary Carson făcuse din Gillanbone centrul Hărții Legatului Papal, printr-o răzbunare; vestea va ajunge până la Vatican. Oricât de bogată era biserica, treisprezece milioane, erau treisprezece milioane. Nu erau de lepădat nici chiar zece milioane, și erau treisprezece milioane. Nu erau de lepădat nici chiar pentru Biserică. Și a

lui era meritul de a-i aduce, a lui și era atestat chiar de mâna Mariei Carson, în centrală. Știa că Paddy nu va contesta niciodată testamentul, la fel de bine ca și Mary Carson, Dumnezeu s-o putrezească. Oh, sigur Paddy, va fi furios, nu va mai dori să-l vadă sau să-i mai vorbească, dar asta nu-l va duce până la contestarea testamentului.

Luase deja o hotărâre? Nu cumva știuse chiar din momentul citirii testamentului, care-i va fi hotărârea? Lacrimile se uscaseră. Cu grația-i obișnuită, Părintele Ralph se ridică, își așeză cămașa și se îndreptă spre ușă. Trebuia să ajungă la Gilly, să-și ia sutana, dar înainte de toate mai dorea să o vadă pe Mary Carson.

În ciuda ferestrelor deschise duhoarea era de nesuportat; nici urmă de briză nu mișca perdelele. Cu pas sigur înainta spre pat, unde rămase privind în jos. Ouăle de muște scoteau viermi pe toate părțile umede ale feței ei, se umflase. Oh, Doamne! Tu păianjen dezgustător?! Ai câștigat, dar ce victorie! Triumful unei caricaturi umane în dezintegrare. Dar nu o poți înfrânge pe Meggie și nici nu poți să-i iei ceea ce tu nu ai avut niciodată! S-ar putea să ard cu tine în Iad, dar știu că Iadul și-a făcut planuri cu tine: ai să vezi că indiferența mea față de tine persistă chiar dacă putrezim împreună...

Paddy îl aștepta în holul de jos, uluit și într-o stare de rău.

— Oh, Părinte, spuse apropiindu-se. Este îngrozitor! Ce șoc! Nu credeam că o să moară așa: arăta atât de bine seara trecută! Doamne Dumnezeule, ce mă fac!

— Ai văzut-o?

— Să m-ajute cerul, da!

— Atunci știi ce-i de făcut. N-am văzut niciodată un corp să se descompună atât de repede. Dacă nu o pui într-un fel de container, în următoarele câteva ore va trebui să torni petrol pe ea. Trebuie îngropată mâine dimineață devreme.

Nu-ți pierde vremea să-i faci frumos sicriul; acoperă-l cu niște trandafiri din grădină. Dar mișcă-te repede omule! Eu plec la Gilly după veșminte.

— Părinte, întoarce-te cât poți de repede, îl rugă Paddy.

Dar vizita Părintelui Ralph a fost mai lungă, decât oprirea la casa parohială. Înainte de a merge acasă, îndreptă mașina spre o parte mai prosperă a Gillanbonului, în direcția unei case pretențioase înconjurată de o grădină îngrijită.

Harry Gough își servea cina, dar venise imediat în salon când fata îl anunțase pe preot.

— Părinte, nu rămâi la masă? Carne conservată cu varză și cartofi fierți și sos de pătrunjel, și să știi că nu e sărată.

— Nu, Harry, nu pot sta. Am venit numai să-ți spun că Mary Carson a murit azi dimineață.

— Sfinte Isuse! Dar era întreagă azi noapte! Părea foarte bine, Părinte!

— Știu. Era perfect sănătoasă când am condus-o sus pe scări, pe la trei, dar cred că a murit imediat după aceea. Doamna Smith a găsit-o pe la șase în seara asta. Arăta atât de hidos, că trebuie să fi murit de mult; camera fusese închisă și arăta ca un incubator care înmagazinase căldura zilei; doamne! Mă rog să uit priveliștea pe care am văzut-o! De nedescris, Harry.

— O înmormântați mâine?

— Trebuie!

— Cât e ceasul? Trebuie să mâncăm târziu, din cauza căldurii. E prea târziu să începi să dai telefoane, trebuie să pleci. Vrei să sun eu?

— Mulțumesc ar fi foarte bine. Am venit la Gilly numai pentru veșminte. Când am plecat acolo nu m-am așteptat că va trebui să fac slujbă de Requiem. Trebuie să mă întorc la Drogheda, cât pot de repede; au nevoie de mine. Slujba va fi mâine la ora nouă dimineața.

— Spune-i lui Paddy că o să-i aduc testamentul, ca să mă ocup de tot imediat după funerarii. Dumneata ești unul din beneficiari și te-aș ruga să rămâi la deschiderea lui.

— Cred că avem o mică problemă, Harry. Știi, Mary a făcut un alt testament. Astă noapte când a părăsit petrecerea, mi-a dat un plic sigilat și m-a obligat să-i promit că-l voi deschide numai când o voi vedea moartă. Când l-am deschis, am văzut că avea un nou testament.

— Mary a făcut un alt testament? Fără *MINE*?

— Așa se pare. Cred că îl cocea de mai multă vreme, dar nu știu să-ți spun de ce a fost atât de secreteasă.

— Îl ai cu dumneata, Părinte?

— Da. Preotul băgă mâna în buzunar și scoase foile împăturite mărunț.

Avocatul nu manifestă nicio dorință să le citească pe loc. Când termină totuși, ridică privirea și în ochii lui se puteau citi multe, pe care părintele Ralph ar fi preferat să nu le vadă. Admirație, mânie, un anumit dispreț.

— Ei bine, Părinte, felicitări! Până la urmă ai luat totul.

Putea să o spună, el nefiind catolic.

— Crede-mă, Harry, pentru mine a fost o surpriză și mai mare.

— Este singurul exemplar?

— Din câte știu eu, da.

— Și ți l-a dat noaptea trecută?

— Da.

— Atunci, de ce nu l-ai distrus, ca să-i revină lui Paddy ceea ce este de drept al său? Biserica nu are niciun drept asupra averii Mariei Carson!

Ochii frumoși ai preotului rămaseră inexpresivi.

— Asta nu prea are sens, Harry, nu-i așa? Este proprietatea Mariei și putea dispune de ea oricum ar fi dorit!

— Am să-l sfătuiesc pe Paddy să conteste.

— Cred că așa trebuie să faci.

Și pe această notă se despărțiră. Până când toți sosiră dimineața la înmormântare, tot Gillanbonul și împrejurimile știau unde se vor duce banii Mariei Carson. Zarurile fuseseră aruncate, nu mai exista întoarcere.

Era patru dimineața când Părintele Ralph trecu de ultima poartă și ajunse la fermă, pentru că nu se grăbise de loc să se întoarcă. În tot acest timp își forțase mintea să se gândească, să nu se gândească, nici la Paddy sau Fee, nici la Meggie, nici la mormanul de carne diformă, pe care spera ca ei să-l fi pus în sicriu. În schimb își deschisese ochii spre noapte, la argintul umbrelor copacilor reflectat pe luciul ierbii, la întunecimea umbrelor aruncate de lună. Coborî din mașină și se rezemă de un gard de sârmă, inspirând adânc aroma eucaliptilor și a florilor de câmp. Pământul era atât de frumos, de pur și de indiferent la soarta creaturilor care se lăudau că-l stăpânesc. Se lăudau numai, pentru că în timp, el îi stăpânea pe ei. Până când ei nu vor putea dirija vremea și comanda ploile, pământul va fi stăpânul.

Își parcă mașina în spatele casei și merse agale spre ea. Fiecare fereastră era luminată; dinspre casa menajerei i se păru că aude cum doamna Smith spunea, împreună cu cele două irlandeze, o rugăciune. O umbră se mișcă prin vița de vie; se opri înmărmurit – îl prinse în pânza ei de păianjen veninos, în mai multe feluri. Dar nu era decât Meggie, așteptând răbdătoare ca el să se întoarcă. Era în costum de călărie și întruchipa chiar viața.

— M-ai speriat, spuse el brusc.

— Îmi pare rău, Părinte, n-am vrut. Dar nu vreau să stau acolo, înăuntru, cu tata și băieții, iar mama este încă acasă, cu cei mici. Presupun că ar trebui să mă rog, împreună cu doamna Smith, Minnie și Cat, dar nu mă trage inima să mă rog pentru ea. E un păcat, nu-i așa?

El nu era dispus să îmbunătățească imaginea Mariei Carson, așa că spuse:

— Nu cred că asta este un păcat, dar să fii ipocrit, este. Nici eu nu pot să mă rog pentru ea. Nu a fost... un om foarte bun. Zâmbi inexpressiv. Dacă tu ai păcătuیت recunoscând asta, înseamnă că și eu am păcătuیت și pentru mine este mai grav. Eu trebuie să iubesc pe toată lumea, o povară care nu apasă asupra ta.

— Te simți bine, Părinte?

— Da. Privi spre casă și oftă. Nu vreau să intru, asta-i tot. Nu vreau să fiu în aceeași încăpere cu ea, până nu se luminează și până nu sunt alungați demonii întunericului. Dacă înșeuez calul, vii cu mine până se luminează de ziuă?

Mâna ei atinse mâneca sutanei.

— Nici eu nu vreau să intru.

— Stai să-mi pun sutana înăuntru.

— Merg la grajduri.

Pentru prima oară, ea încerca să-l înfrunte pe terenul lui – al adultului; el simți schimbarea din ea, la fel de sigur cum simțea mirosul de trandafiri din grădina Mariei Carson. Trandafiri. Cenușă de trandafiri. Trandafiri, peste tot trandafiri. Petale de trandafiri în iarbă. Trandafiri de vară, roșii și albi și galbeni. Parfum de trandafiri, pătrunzător și dulce în puterea nopții. Trandafiri roz, transformați în cenușă de razele de lună. Cenușă de trandafiri, cenușă de trandafiri. Draga mea Meggie, te-am sacrificat. Dar, oare nu vezi că devii un pericol? Așadar te-am strivit cu călcâiul ambiției mele; pentru mine nu ai acum mai multă substanță, decât un trandafir rănit din această grădină. Mirosul Mariei Carson. Trandafiri și cenușă, cenușă de trandafiri.

— Cenușă de trandafiri, repetă el urcând pe cal. Hai să fugim cât putem de departe, de mirosul ăsta de trandafiri. Măine toată casa va fi sufocată de trandafiri.

Îmboldi iapa castanie și porni înaintea lui Meggie pe cărare, spre izvor, dorind să poată plânge. Va pleca foarte curând. Prea multe gânduri, prea multe emoții, toate de nestăpânit. Nu-l vor mai lăsa o zi la Gilly, după ce vor afla termenii acelui incredibil testament; îl vor chema la Sydney imediat. *IMEDIAT!* Fugea de această durere, pentru că nu cunoscuse niciodată o asemenea durere, dar se pare că ea nu dorea să-l lase. Nu mai era ceva vag, care avea să se întâmple cândva; era ceva ce se va întâmpla imediat. Și aproape că-i vedea fața lui Paddy, repulsia, respingerea. După aceea, el nu va mai fi niciodată bine venit la Drogheda, nu o va mai vedea niciodată pe Meggie.

Începu brusc să se calmeze, în zgomotul copitelor și în senzația de zbor. Era mai bine așa! Era mai bine! Să alerge, să fugă! Da, o să doarmă mai puțin atunci, ascuns într-o celulă a abației, va dura din ce în ce mai puțin, până când durerea se va topi în conștiință. Trebuia să fie mai bine așa! Mult mai bine decât dacă ar fi rămas la Drogheda, s-o privească transformându-se într-o ființă pe care nu o dorea, apoi ar fi trebuit să o căsătorească într-o zi cu un necunoscut. Ochii care nu se văd se uită.

Și atunci, de ce o luase cu el acum, atât de departe spre izvor? Nu părea să-și dea seama de ce, nu simțea decât durerea. Nu durerea trădării; nu mai era loc și pentru asta. Nu era decât durerea că trebuia să o părăsească.

— Părinte, Părinte, nu pot ține pasul! încetinește, Părinte, te rog!

Era chemarea datoriei la realitate. Ca orice bărbat, încetini, stăpâni iapa până când aceasta își potoli exaltarea. Și o așteptă pe Meggie să-l ajungă. Aici era necazul. Meggie îl ajungea.

Aproape de ei era un iezor cu apă fierbinte, mirosind a sulf, cu gura ca un ventilator, aruncând apă clocotită din adâncuri. În jurul lui se prelingeau râuri de apă care ardeau iarba de un verde luxuriant incredibil. Marginile lacului erau

de-un gri mâlos, totuși pline de vietăți. Părintele Ralph începu să râdă.

— Miroase ca dracu, Meggie, nu-i așa? Sulf și pucioasă, chiar aici pe proprietatea ei, chiar în curtea ei. Cred că-i este familiar mirosul, chiar dacă se îngroapă în trandafiri? Oh, Meggie.

Caii erau dresați să stea chiar și atunci când nu existau garduri sau copaci mai aproape, ca să fie legați. Dar puțin mai departe de iezer, era un butuc; aici și apa era mai rece. Era un loc de scăldat, iar pe butuc se uscau la soare.

Părintele Ralph se așeză și puțin mai departe de el, cu fața spre el, se așeză și Meggie privindu-l.

— Ce s-a întâmplat, Părinte?

Suna ciudat pe buzele ei. El zâmbi.

— Te-am vândut, draga mea Meggie; te-am vândut pentru treisprezece milioane de lire.

— Vândut?!

— E un fel de a spune. Nu contează. Vino și stai lângă mine. S-ar putea să nu mai avem ocazia să stăm de vorbă amândoi.

— Vrei să spui, în timpul doliului pentru mătușa Mary?

Se ridică și se așeză mai aproape.

— Ce poate schimba doliul?

— Nu asta am vrut să spun, Meggie!

— Vrei să spui că am crescut și oamenii ar putea bârfi?

— Nici asta. Vreau să spun că voi pleca.

Asta era: întâlnirea suferinței continua, acceptarea unei alte greutăți. Niciun strigăt, nici plâns, niciun protest. Numai o scurtă tresărire, ca și cum povara s-ar fi așezat mai bine. Și oprirea respirației, mai mult un suspin.

— Când?

— Chestiune de câteva zile.

— Oh, Părinte, va fi mai greu decât a fost cu Frank!

— Iar pentru mine va fi mai greu decât orice în viață. Nu am consolare. Tu, cel puțin, ai familia ta.

— Dumneata îl ai pe Dumnezeu.

— Bine spus, Meggie! *CREȘTI*, se vede!

Dar, tenacitate feminină, în mintea ei stăruia o întrebare, călărise trei mile și nu putuse să o pună. El pleca, va fi atât de greu fără el, dar întrebarea avea propria ei însemnătate.

— Părinte, în grajd ai spus „cenușă de trandafiri”. Te-ai gândit la culoarea rochiei mele?

— Poate, într-un anume fel. Dar cred că la altceva m-am gândit cu-adevărat.

Moartea unei idei, care nu avusese niciun drept să se nască, să nu mai vorbim de dreptul de a o întreține.

— Nu există nimic pe lume, care nu are dreptul să se nască, chiar și o idee.

El se întoarse și o privi.

— Știi despre ce vorbesc, nu-i așa?

— Cred că da.

— Nu tot ceea ce se naște este bun, Meggie.

— Nu. Dar dacă s-a născut, înseamnă că trebuie să existe.

— Vorbești ca un iezuit. Câți ani ai?

— Șaptesprezece, peste o lună.

— Și ai trăit din greu toți acești șaptesprezece ani, ca să gândești așa! Este greu când înțelepciunea o ia înaintea anilor. La ce te gândești, Meggie, când ai timp pentru asta?

— Oh, la Jims și Patsy și la băieți, la mama și la tata, la Hal și la mătușa Mary. Câteodată mă gândesc că voi crește și eu copii. Mi-ar plăcea foarte mult. La călărie și la oi. La tot ce vorbesc bărbații. La vreme, la ploaie, la grădina de legume, la găini, la ce voi face mâine.

— Te gândești că vei avea un soț?

— Nu în mod deosebit, dar cred că va trebui să am unul, dacă vreau să am copii. Nu este bine pentru un copil să nu aibă tată.

În ciuda durerii, el zâmbi; ea era așa un amestec ciudat de ignoranță și moralitate. Apoi se întoarse

și îi luă bărbia în mână, privind-o intens. Cum să facă, ce trebuia să facă?

— Meggie, mi-am dat seama și trebuia să văd mai de mult. Nu mi-ai spus totul, când ai povestit la ce te gândești, nu-i așa?

— Eu... apoi tăcu.

— Nu mi-ai spus că te gândești și la mine, spune? Dacă nu te-ai fi simțit vinovată, puteai să-mi pui numele lângă al tatălui tău. Eu cred că fac bine dacă plec. Tu ce crezi? Ești puțin cam bătrână să faci pasiuni de școlăriță și totuși nu ești atât de bătrână, pe cât ar trebui. Îmi place lipsa ta de diplomație, dar, în același timp, știu cât sunt de dureroase pasiunile de școlăriță; și eu am suferit foarte mult din cauza lor.

Ea păru să vrea să spună ceva, dar pleoapele căzură peste ochii înlăcrimați.

— Ascultă, Meggie, asta-i numai o fază, un semn în drumul tău de a deveni femeie. Când ai să devii acea femeie, ai să întâlnești bărbatul care-ți este sortit să-ți fie soț și vei fi mult prea ocupată să-ți vezi de viața ta, ca să te mai gândești la mine, decât ca la un prieten vechi, care te-a ajutat să treci de anumite spaime și să crești mare. Ceea ce nu trebuie să faci, este să-ți faci un obicei să visezi la mine într-un fel romantic. Eu nu pot să te privesc niciodată așa cum te-ar privi un soț. Eu nu așa mă gândesc la tine, Meggie, înțelegi? Când spun că te iubesc, nu vreau să spun că te iubesc, ca un bărbat. Eu sunt preot, nu sunt bărbat. Așa că nu-ți umple capul cu vise despre mine. Plec și mă îndoiesc mult că voi mai avea timp să mă întorc, chiar și într-o vizită.

Ea stătea cu umerii încovoiați, de parcă povara era prea grea, dar își ridică încet capul și îl privi în față.

— Nu-ți face griji, nu-mi umplu capul cu vise despre tine. Știu că ești preot.

— Nu sunt încă convins că am greșit în alegerea vocației mele. Ea umple în mine un gol, pe care nu

l-a umplut niciodată nicio ființă omenească, nici chiar tu.

— Știu. Văd asta când spui slujba de seară. Ai un fel de putere. Cred că te simți ca Domnul Nostru.

— Simt fiecare respirație din biserică, Meggie. Cu fiecare zi care trece eu mor și cu fiecare dimineată când spun slujba, renasc. Dar nu știu să-ți spun, dacă se întâmplă pentru că sunt alesul Domnului, sau pentru că îl simt pe fiecare om în parte și îmi știu puterea asupra lor.

— Contează? Este o forță.

— Probabil că pentru tine nu va conta niciodată, dar pentru mine, da. Eu mă îndoiesc. Mă îndoiesc.

Ea schimbă subiectul spre ceea ce o interesa.

— Nu știu ce-am să mă fac fără dumneata, Părinte. Mai întâi Frank, acum dumneata. Cu Hal, lucrurile sunt puțin altfel. Știu că este mort și nu va reveni niciodată. Dar dumneata și Frank, trăiți! Întotdeauna am să mă întreb ce faceți, dacă sunteți sănătoși, dacă aș putea face ceva să vă ajut. Va trebui să mă întreb dacă mai trăiți, nu-i așa?

— Și eu am să fiu la fel, Meggie și sunt sigur că și Frank.

— Nu. Frank ne-a uitat... Și sunt sigură că și dumneata ai să ne uiți.

— N-am să te pot uita voi trăi, Meggie. Și pentru a fi pedepsit, sunt sigur că voi trăi mult, mult de tot. Se ridică și își puse brațele în jurul ei cu afecțiune. Cred că ne spunem la revedere, Meggie. Nu vom mai fi singuri.

— Dacă n-ai fi preot, Părinte, te-ai căsători cu mine?

— Nu-mi mai spune așa! Mă cheamă Ralph. Dar asta nu înseamnă că i-a răspuns la întrebare.

Deși o îmbrățișase, nu avea nicio intenție să o sărute. Fața care se apropiase de a lui, era aproape invizibilă, pentru că nu mai era lună și era foarte întuneric. Simți sânii mici, în formare, apăsăți pe pieptul său; un sentiment curios dar tulburător. Cu

atât mai tulburător, cu cât, natural, de parcă s-ar fi agățat în fiecare zi de gâtul unui bărbat, brațele ei îl înlănțuiau cu putere.

El nu sărutase niciodată pe nimeni, ca iubit, nu dorea nici acum; era convins că nici Meggie. Se gândea la o sărutare pe obraz, o îmbrățișare scurtă, ca de la tatăl său. Era sensibilă și mândră și trebuie s-o fi rănit când i-a spulberat visele. Fără-îndoială și ea era la fel de grăbită să termine cu rămasul bun, pe cât era și el. Oare ar fi consolată-o faptul că durerea lui era mult mai profundă, decât a ei? Pe când el se apleca spre obrazul ei, ea se ridică pe vârfuri și mai mult din întâmplare, buzele lor se atinseră. El tresări de parcă ar fi simțit otravă, apoi se lăsă în voie, înainte de a o pierde, încercă să spună ceva aproape de gura dulce închisă iar ea, încercând să răspundă, o deschise. Corpul ei păru să se topească, se fluidiză, se topi în întuneric; el avea un braț în jurul taliei, celălalt era pe spate, cu mâna în părul ei, ținându-i fața aproape de a lui, speriat că o va pierde în secunda următoare, înainte de a raționa pe această ființă incredibilă, această prezență, care era Meggie. Era și nu era Meggie, era prea departe pentru a-i fi familiară, Meggie a lui nu era femeie, nu simțea ca o femeie, pentru el nu putea fi niciodată femeie. Așa cum el, nu putea fi niciodată bărbat, pentru ea.

Gândul îl aduse la realitate; îi desprinsă brațele din jurul gâtului, o îndepărtă și încercă să-i vadă fața în întuneric. Dar ea stătea cu capul plecat, nu-l privi.

— E timpul să mergem, Meggie, spuse.

Fără un cuvânt ea se întoarse la calul ei, urcă și îl așteptă; de obicei el o aștepta pe ea.

Părintele Ralph avea dreptate. La vremea aceea Drogheda era plină de trandafiri, iar casa era sufocată de ei. Până la ora opt, nu mai rămase niciun boboc în grădină. Primii îndoliați sosiră cu puțin timp după ce ultimul trandafir fu smuls din

tufișul său; în sufrageria mică se așeză un mic dejun frugal. După ce Mary Carson va fi așezată în criptă, masa mult mai substanțială va fi așezată în sufrageria cea mare, pentru a-i întrema pe îndoliați înainte de a porni spre casă. Vestea se răspândise repede, Gilly având un sistem foarte eficient în această privință. În timp ce buzele rosteau cuvinte convenționale, ochii și mintea speculau, făceau deducții, zâmbeau cu subînțelese.

— Aud că te vom pierde, Părinte, spuse domnișoara Carmichael cu tupeu.

Nu fusese niciodată atât de absent, atât de lipsit de orice sentimente umane, cum arăta în acea dimineață în sutana neagră, împodobită doar de crucea de argint. Parcă ar fi fost prezent doar corpul său, în timp ce spiritul său călătorea departe. Se uită totuși, absent, la domnișoara Carmichael, păru să se adune și zâmbi cu veselie.

— Dumnezeu face mutări ciudate, domnișoară Carmichael, răspunse și se întoarse spre altcineva

Ce era în mintea lui, nu știa nimeni; era confruntarea cu Paddy, care se apropia și groaza lui de a-l vedea pe Paddy furios, dar și *NEVOIA* lui de a vedea furia și disprețul lui Paddy.

Înainte de a începe *Requiemul* se întoarse să-i înfrunte pe enoriașii săi; camera era plină până la refuz, iar mirosul de trandafiri atât de puternic, încât ferestrele deschise nu puteau să-l împrăstie.

— Nu intenționez să fac o lungă introducere, spuse cu dicția lui corectă. Mary Carson vă este cunoscută. Un stâlp al comunității, un stâlp al Bisericii, pe care a iubit-o mai mult decât orice pe lume.

La această afirmație au fost unii care ar fi putut jura că ochii săi erau batjocoritori, dar au fost și unii, care au spus că erau plini de durere.

— Un stâlp al Bisericii, pe care a iubit-o mai mult decât orice pe lume, repetă el și mai clar; totuși el nu era dintre acei care se eschivau. În ultima ei oră, ea a fost singură și nu a fost singură.

Pentru că în ora morții noastre, Dumnezeu este cu noi, în noi, purtând povara agoniei noastre. Nici cea mai mare, dar nici cea mai umilă ființă omenească, nu moare în singurătate, iar moartea este lină. Ne-am adunat să ne rugăm pentru sufletul ei nemuritor, pentru ca ea, pe care noi am iubit-o în viață, să-și primească binecuvénita răsplată. Să ne rugăm.

Sicriul era acoperit cu trandafiri, încât ea nu putea fi văzută și era așezată pe un pedestal de lemn, pe care-l încropiseră băieții din ce găsiră prin curte. Chiar și așa, cu ferestrele larg deschise, cu puternicul miros de trandafiri, simțeau cu toții mirosul. Le povestise și doctorul: „Când am ajuns la Drogheda putrezise într-atât că mi s-a întors stomacul. Niciodată nu mi-a fost atât de milă de cineva, cum mi-a fost de Paddy, nu pentru că nu a moștenit-o, ci pentru că a trebuit să toarne masa aceea informă în sicriu.”

— Atunci nu mă ofer să duc sicriul, răspunse King.

De aceea a fost nevoie de o căruță; nimeni nu dorea să poarte pe umeri rămășițele pământești ale Mariei Carson, până la criptă. Și nimănui nu i-a părut rău, când ușile cavoului s-au închis și au putut respira în sfârșit.

În timp ce îndoliații stăteau în sufragerie, mâncând, sau încercând să mănânce, Harry Gough i-a condus pe Paddy și familia lui, Părintele Ralph, cele două servitoare și doamna Smith, în salon.

Niciunul din cei prezenți nu avea nici cea mai mică intenție să plece, de aici și faptul că se prefăceau că mănâncă. Doreau să fie aproape, să vadă cum arată Paddy, după ce se va fi citit testamentul. Ca să îi facă oarecum dreptate, în timpul funerariilor nu s-au comportat la nivelul statutului lor social. La fel de bun ca întotdeauna, Paddy a plâns-o pe sora sa, iar Fee a arătat exact ca întotdeauna, ca și cum n-ar interesa-o ce se întâmplă cu ea.

— Paddy, vreau să contești, îi spuse Harry Gough, după ce citi uluitorul document cu voce gravă și indignată.

— Cătea afurisită, spuse doamna Smith. Deși îi plăcea preotul, îi erau mult mai dragi Cleary-i. Ei aduseseră copiii și culoarea în viața sa.

Dar Paddy dădu din cap.

— Nu, Harry. Nu pot face asta. Proprietatea a fost a ei, nu? Avea dreptul să facă ce dorea cu ea. Dacă a dorit ca Biserica să o aibă, atunci să o aibă Biserica. Nu neg că sunt puțin dezamăgit, dar eu sunt un om obișnuit și poate că așa e mai bine. Nu cred că mi-ar plăcea să-mi asum responsabilitatea de a poseda Drogheda, cât este de vastă.

— Nu înțelegi, Paddy! insistă avocatul apăsător, ca și cum i-ar fi explicat unui copil. Eu nu vorbesc numai de Drogheda. Drogheda este doar cea mai mică parte din venitul surorii tale, crede-mă. Ea era principalul acționar la o sută de companii, are mine de aur și fabrici de oțel, ea este *Michar Limited* și încă o sută de alte birouri din Sydney. Valorează mai mult decât oricine din Australia! Ciudat! Mi-a cerut să-i contactez pe directorii din Sydney, de la *Michar Limited*, acum mai puțin de patru săptămâni, ca să-mi dea cifra exactă de afaceri. Când a murit valora cu puțin peste treisprezece milioane de lire.

— Treisprezece milioane, repetă Paddy, un ecou îndepărtat ca distanța de la pământ la lună, ca ceva care-i era cu totul de neînțeles. Asta hotărăște definitiv lucrurile, Harry. Nu vreau să-mi asum responsabilitatea unei asemenea sume de bani.

— Nu este o responsabilitate, Paddy! Tu încă nu înțelegi? Banii de felul acestora își poartă singuri de grijă! Tu n-ai avea nimic de făcut, decât să-i cultivi și să-i aduni. Sunt sute de oameni angajați numai să aibă grijă de ei, în locul tău. Contestă testamentul, Paddy, *TE ROG!* Am să-ți angajez cei mai buni avocați din țară, am să lupt pentru tine, până la Consiliul Suprem, dacă va fi nevoie!

Deodată, realizând că familia sa era la fel de interesată în această problemă, ca și el, Paddy se întoarse spre Bob și Jack, care stăteau uluiți, pe o băncuță de marmură florentină.

— Băieți, vreți să vânăm milioanele mătușii Mary? Dacă voi vreți, voi contesta, nu altfel.

— Dar, oricum vom putea locui la Drogheda, așa spune, nu? întrebă Bob.

— Nimeni nu vă poate da afară de la Drogheda, cât timp vor trăi și strănepoții voștri, răspunse Harry.

— Ne vom muta aici, în casa mare, vom avea fetele și pe doamna Smith să ne ajute și vom câștiga salarii decente, dar cinstite, spuse Paddy, abia venindu-i să-și creadă norocului care a dat peste el și nicidecum ghinionului.

— Și atunci, ce ne mai trebuie, Jack, întrebă fratele său. Ești de acord?

— Eu sunt.

Părintele Ralph se mișcă neliniștit. Nu-și schimbase veșmintele de înmormântare, nici nu se așezase; ca un vrăjitor întunecat și frumos, stătea în umbră, izolat, cu mâinile ascunse, cu fața împietrită, iar în privire cu un cumplit resentiment. Nici măcar nu va avea parte de disprețul și furia lui Paddy; Paddy o să-i înmâneze averea pe o farfurie de aur împreună cu urări de bine! Ba, o să-i mulțumească, *Lui*, că a eliberat familia Cleary de o povară pe care n-o puteau duce.

— Dar Fee, Meggie, pe ele nu le întrebi, interveni preotul. Nu ai destulă considerație pentru femeile casei, ca să le întrebi și pe ele?

— Fee? întrebă Paddy neliniștit.

— Ce hotărăști tu, Paddy. Pe mine nu mă interesează.

— Meggie?

— *NU* vreau milioanele ei, spuse Meggie fixându-l pe Părintele Ralph.

Paddy se întoarse spre avocat.

— Atunci Harry, asta e! Nu vrem banii, nu vrem să contestăm testamentul. Să-i ia biserica și să-i folosească bine.

Harry își strânse mâinile, supărat.

— S-o ia naiba de treabă. Nu-mi place să te văd înșelat!

— Eu îi mulțumesc cerului pentru Mary. Dacă nu era ea, încă mai trăiam de pe-o zi pe alta în Noua Zeelandă.

În timp ce ieșeau din cameră, Paddy îl opri pe Părintele Ralph și-i întinse mâna în văzul tuturor; toți erau fascinați.

— Părinte, să știi că nu avem resentimente. Mary nu a fost niciodată în viață supusă de vreo ființă umană, preot, frate sau soț. Îți garantez eu, făcea numai ce dorea. Dumneata ai fost bun cu ea și cu noi toți. Noi n-o să uităm asta!

Vina! Pedeapsa!

Abia dacă se mișcase să ia mâna pătată a lui Paddy, că, creierul lui de cardinal câștigă; o prinse cu fervoare și o strânse zâmbind în agonie.

— Mulțumesc Paddy, poți fi sigur că niciodată nu veți duce lipsă de nimic.

După o săptămână era deja plecat, fără să mai calce pe la Drogheda. Petrecu câteva zile împachetând puținele lucruri, trecând pe la toate fermele unde erau familii catolice; mai puțin Drogheda.

Părintele Watkins Thomas, din Țara Galilor, sosi și-și luă în primire îndatoririle de pastor al Gillanbonului, iar Părintele Ralph de Bricassart deveni secretarul particular al Arhiepiscopului Cluny Dark. Dar munca lui era ușoară; avea la rândul-i doi secretari. Multă vreme a fost ocupat să descopere cât avusese Mary Carson și să tragă sforile Guvernului în numele Bisericii.

TREI
1929-1932 Paddy

VIII

Noul an a sosit cu petrecerea de la ferma Rudna Hunish, a lui Angus MacQueen, pe care o dădea în fiecare an și ei tot nu reușiseră să se mute în casa mare. Nu era ceva care să se facă peste noapte; se împărțeau între împachetarea lucrurilor care se adunaseră în șapte ani și hotărârea lui Fee de a termina mai întâi salonul. Nimeni nu se grăbea deloc, deși toți abia așteptau evenimentul. În multe privințe casa mare nu era diferită de casa lor; nu avea curent electric, iar muștele o populau în aceeași măsură. Dar în timpul verii era cu douăzeci de grade mai răcoroasă decât afară, fiind umbrită de eucalipti și bine izolată de pereții groși de piatră. Camera de baie era un adevărat lux, avea apă fierbinte toată iarna, adusă prin conducte ce treceau prin cuptorul bucătăriei și fiecare picătură era apă curată de ploaie. Băile și dușurile erau împrăștiate în această structură în zece nișe mici, dar ea mai avea, în casa mare și toate anexele, WC-uri și toalete interioare, un nemaiîntâlnit grad de opulență pentru locuitorii din Gilly, care, invidioși, îl numiseră „snobism”. Cu excepția Hotelului Imperial, două baruri, casa Parohială Catolică și mănăstirea, tot districtul Gillanbone supraviețuia cu toaletele exterioare. Cu excepția fermei Drogheda, care își datora amenajările numeroaselor rezervoare și a acoperișurilor de pe care se colecta apa de ploaie. Regulile erau stricte: Nu vopsea inutilă și mult dezinfectant. Dar față de puțurile în pământ, apa aceasta era mană cerească.

Părintele Ralph i-a trimis lui Paddy un cec de cinci mii de lire, la începutul lui decembrie, „ca să se descurce pentru început”, spunea în scrisoare; Paddy i l-a dat lui Fee cu o expresie de uimire.

— Nu cred că am reușit să câștig atât de mult, de când muncesc, spuse el.

— Ce să fac cu ei? întrebă Fee cu ochii strălucitori, privind fix, când la cec, când la soțul său. Bani, Paddy, în sfârșit bani, îți dai seama? Oh, nu-mi pasă de cele treisprezece milioane ale mătușii Mary – când sunt atât de mulți nu sunt reali. Dar *ACEȘTIA*, sunt bani adevărați! Ce să fac cu ei?

— Cheltuiește-i, răspunse Paddy modest. Câteva haine la copii și ție? Și poate dorești să cumperi ceva pentru casă? Nu cred să mai avem nevoie de altceva.

— Nici eu, nu-i caraghios? Fee se ridică de la masă și o chemă imperios pe Meggie. Vino fetițo, mergem la casa mare să o studiem.

Deși trecuseră trei săptămâni de la moartea subită a Mariei Carson, niciun Cleary nu se apropiase de casa mare. Dar acum, vizita lui Fee îi convinse să-și depășească reticența. Ea trecea dintr-o cameră în alta, urmată de Meggie, doamna Smith, Minnie și Cat, care era mult mai veselă, decât o văzuse vreodată uimita Meggie. Murmura încontinuu; aceasta este îngrozitoare; aceea este o oroare; Mary nu avea simțul culorii? Nu avea de loc gust?

În sufragerie s-a oprit cel mai mult și a studiat-o cu ochi de expert. Ca mărime o depășea numai camera de recepții, având patruzeci de picioare lungime, treizeci lățime și o înălțime de cincisprezece picioare. Ca decorație interioară, era un amestec curios între ce-i mai bun și ce-i mai urât, vopsită într-un crem care se îngălbenise și nu scotea în evidență înkrustațiile de pe tavan și nici planșeele sculptate, de pe pereți. Ferestre enorme, de la podea la tavan, acopereau tot peretele cu veranda, dar erau acoperite cu draperii grele de catifea maro, aruncând o lumină posomorâtă peste scaunele murdare, două băncuțe frumoase de malahit și alte două, la fel de frumoase, din marmoră florentină și un enorm șemineu din marmoră crem cu nervuri roz. Pe parchetul din

lemn de tek, bine lustruit, erau trei covoare Aubusson, așezate cu precizie geometrică, iar de tavan atârna un candelabru Waterford, de șase picioare lungime.

— Trebuie să te laud, doamnă Smith, spuse Fee într-un târziu. Totul este îngrozitor, dar extraordinar de curat. Am să-ți dau totuși ceva în grijă. Băncile acelea, aici nu le putem pune în valoare – ce rușine! Din ziua în care am văzut pentru prima oară camera aceasta, mi-am dorit s-o transform, în așa fel încât oricine intră aici să o admire și să fie atât de primitoare și confortabilă, încât oricine să mai dorească să mai rămână.

Biroul de scris al Mariei Carson era o hidoșenie victoriană; Fee se apropie de el și de telefonul care stătea pe el și-i biciui urâtenia cu dispreț:

— Biroul meu va sta foarte bine aici. Voi începe cu această cameră și abia când aici va fi gata, ne vom muta dincolo, nu înainte. Va trebui să avem măcar un loc, unde să ne întâlnim fără să ne deprime.

Se așeză și ridică receptorul din furcă. În timp ce fiica ei și servitoarele stăteau într-o grămadă uluită, ea îl puna pe Harry Gough în mișcare. Mark Foys va trimite mostre de materiale cu poșta de noapte; Nock și Kirbys vor trimite mostre de vopsea; Frații Grace vor trimite cataloage special redactate pentru ea, în care vor descrie linia lor în mobilier. Cu veselie în glas, Harry garantă să aducă o echipă din cei mai competenți oameni, capabili să îndeplinească munca meticuloasă pe care o cerea Fee. „Bravo pentru doamna Cleary! O va mătura cu totul pe Mary Carson din casă”.

O dată terminată convorbirea telefonică, toată lumea trecu la îndepărtarea perdelelor de catifea. Toate fură scoase și îngrămădite ca o orgie a deșertăciunii, pe care Fee o supraveghea personal, dându-le foc chiar cu mâna ei.

— Nu mai avem nevoie de ele, spuse, dar nici n-am de gând să îmbolnăvesc cu ele vreun sărman

din Gillanbone.

— Da, mami, spunea Meggie, paralizată.

— N-o să mai punem deloc draperii, hotărî Fee, deloc afectată de contrastul flagrant cu obiceiul timpului. Veranda este mult prea largă, pentru a feri camera de soare, deci, de ce-am avea nevoie de draperii? Vreau ca această cameră să fie *VĂZUTĂ*.

Materialele sosiră, precum și zugravii și tapițerul; Meggie și Cat au urcat pe scări să șteargă ferestrele de sus, iar doamna Smith și Minnie le-au luat în primire pe cele de jos; Fee trecea dintr-un loc în altul, supraveghind totul cu ochi de vultur.

Cam în a doua săptămână a lui ianuarie totul era gata și într-un fel sau altul, veselie se răspândise în societate. Doamna Cleary făcuse un palat din sufrageria Droghedei și oare n-ar fi civilizat din partea doamnei Hopeton să o însoțească pe doamna King și doamna O'Rourke într-o vizită de bun sosit în casa mare?

Nimeni nu a contestat rezultatele muncii lui Fee; totul era absolut încântător. Covoarele Aubusson crem, cu buchetele de trandafiri roz și roșii și cu frunze verde pal, au fost așezate la întâmplare pe parchetul care strălucea ca oglinda. Pereții erau acoperiți cu vopsea crem proaspătă, dar fiecare ornament era scos în evidență în auriu; spațiile ovale uriașe dintre lambriurile sculptate, erau acoperite cu mătase neagră, pe care erau brodați aceeași trandafiri, ca și pe covoare, ca în picturile japoneze. Candelabrul Waterford a fost coborât până la șase picioare și jumătate de dușumea, fiecare prismă a fost lustruită, ca să reflecteze lumina ca un curcubeu, iar enormul lanț de aramă, în loc să stea ghem, a fost atârnat de perete. Pe mesele ovale, vopsite în crem și auriu, stăteau lămpi Waterford, scrumiere Waterford, vase Waterford pline cu trandafiri crem și roz. Toate scaunele mari și comode, au fost tapițate cu mătase crem și aranjate în grupuri discrete, pe lângă

canapele mici, invitând plăcut; într-un colț însorit stătea o spinetă deosebită, pe care stătea o vază enormă cu trandafiri crem și roz. Deasupra șemineului era portretul bunicii lui Fee, în rochia de crinolină roz pal, iar în colțul opus, portretul Mariei Carson în tinerețe, cu podoaba de păr roșu și o față ca a Reginei Victoria, într-o rochie neagră, după moda acelor timpuri.

— Este bine, constată Fee, acum ne putem muta de dincolo. Celelalte camere le voi face fără grabă. Oh, nu e minunat să ai bani și o casă decentă, pe care să-i cheltuiești?

Cam cu trei zile înainte de a se muta, foarte devreme dimineața, când nici nu răsărise soarele, cocoșii începură să cânte vesel.

— Mizerabililor, spuse Fee, împachetând porțelanurile în ziare vechi. Nu știu dacă au făcut ceva, încât să cânte atât de mândri. Niciun ou pentru micul dejun și toți bărbații se vor întoarce înainte de a ne muta noi. Meggie trebuie să mergi la cotețe, eu sunt ocupată. Desfăcu un ziar îngălbenit *Sydney Herald Tribune*, citind o reclamă. Nu știu de ce insistă Paddy să primim toate ziarele; nimeni nu are timp să le citească. Crește grămada înainte de a le arde în sobă. Uite aici, este mai vechi decât data când ne-am mutat noi. Măcar sunt bune la împachetat.

Era bine s-o vezi pe mama veselă, gândi Meggie, coborând treptele spre curtea plină de praf. Deși toată lumea aștepta cu nerăbdare să se mute în casa mare, mama părea să fie cea mai grăbită, ca și cum și-ar fi amintit ce însemna să trăiești într-o casă mare. Cât era de deșteaptă și ce gust rafinat avea! Nimeni nu văzuse lucrurile acestea înainte, pentru că înainte nu existaseră nici bani și nici timp pentru a le scoate la iveală. Meggie palpita de emoție; tata comandase la Gilly un colier cu perle adevărate și cercei cu perle adevărate și numai acest gând era un diamant adevărat. O să i le dea la prima cină în casa mare.

Acum că văzuse fața mamei sale eliberată de duritatea obișnuită, abia aștepta să-i vadă expresia, când va primi perlele. De la Bob la gemeni, copiii erau nerăbdători la culme, pentru că tati le arătase caseta de piele, cu bobitele opace pe catifeaua neagră. Fericirea mamei lor, ca o floare îmbobocită, îi afectase pe toți profund; parcă vedeau începutul unei ploi binecuvântate. Până acum niciunul nu înțelesese cât fusese ea de nefericită, în toți acești ani.

Curtea de păsări era enormă, avea patru cocoși pentru patruzeci de găini. Noaptea stăteau în cotețe bine îngrijite, măturate, aranjate cu culcușe de paie, la fel de curate, pentru ouat. Dar în timpul zilei, păsările aveau o curte mare, îngrădită cu sârmă. Când Meggie deschise poarta și intra, fu imediat înconjurată de păsările care se înghesuiau în jurul ei, lacome, crezând că vor primi de mâncare, dar pentru că Meggie le hrănea seara, râse de prostia lor și trecând printre ele se duse să ia ouăle.

— Ce leneșe proaste sunteți, le certă ea când ajunsese la culcuș. Patruzeci și numai cinsprezece ouă! Nu ajung nici pentru micul dejun, dar să mai faci o prăjitură. Vă previn acum și aici, că dacă nu faceți ceva să vă îndreptați, pe toate vă așteaptă cuțitul, și asta e valabil și pentru domni, așa că nu vă înfoiați cozile și nu vă lungiți gâturile, de parcă nu și despre voi ar fi vorba, domnilor!

Cu ouăle ținute cu grijă în șorț, Meggie fugi cântând în bucătărie. Fee stătea în scaunul lui Paddy privind îngrozită un ziar *Smith's Weekly*, cu fața albă și buzele mișcându-se în gol. Meggie auzi bărbații mișcându-se prin casă și pe micuții de șase ani jucându-se; ei nu aveau voie să apară până nu plecau bărbații.

— Ce s-a întâmplat, mamă, întrebă Meggie.

Fee nu răspunse, stătea privind fix în fața ei, cu broboane de transpirație deasupra buzei, cu ochii

împietriți într-o durere disperată, ca și cum, în interiorul ei, își aduna toate puterile ca să nu strige.

— Tată, tată! strigă Meggie înspăimântată.

Tonul vocii ei îl aduse imediat, trăgându-și încă pe el cămașa, cu Bob, Jack, Hughie și Stu, în spatele lui. Meggie o arătă pe mama, fără cuvinte. Inima lui Paddy păru să-i blocheze vorbele. Se aplecă și-i luă încheietura mâinii.

— Ce s-a întâmplat, draga mea, o întrebă cu o tandrețe pe care niciunul din copii n-o sesizase vreodată la el; cumva intuira că așa vorbea cu ea când ei nu erau pe-aproape.

Ea păru să recunoască tonul acela, atât de deosebit și ieși din transă, privindu-l drept în față, cu ochii mari, plini de blândețe și de epuizare, nu mai arăta tânăra.

— Uite, spuse arătându-i un mic anunț din ziar, spre sfârșitul paginii.

Stuart se așeză în spatele mamei sale și-i puse o mână pe umăr. Înainte de a începe să citească articolul, Paddy puse o mână pe umărul băiatului, în semn de aprobare, privindu-l în ochii care semănau atât de bine cu ai lui Fee. Ce-i stârnise gelozia lui Frank, nu exista și pentru Stu; ca și cum dragostea lor pentru Fee i-ar fi unit în loc să îi separe.

Pady citi cu voce tare, încet, din ce în ce mai trist. Titlul anunța: *BOXER PRIMIND PEDEAPSA PE VIAȚĂ*.

„Francis Armstrong Cleary, în vârstă de 26 de ani, boxer profesionist, a fost condamnat astăzi, de curtea districtului Goulburn, pentru uciderea lui Ronald Albert Cumming, în vârstă de 32 de ani, muncitor, săvârșită în iulie trecut. Jurații și-au dat verdictul după numai zece minute de deliberare, recomandând cea mai severă pedeapsă. A fost, povestea domnul Justice Fitz Hugh-Cunneally, un caz simplu, „deschis-închis”. Cumming și Cleary s-au certat violent în barul Hotelului Harbour, la 23 iulie. Mai târziu, în aceeași noapte, sergentul

Tom Bredsmore, de la poliția din Goulburn, împreună cu alți doi polițiști, au fost chemați la Hotel Harbour, de către proprietarul acestuia, domnul James Ogilvie. Pe pajiștea din spatele hotelului, polițiștii l-au găsit pe Cleary lovind capul lui Cumming, care era inconștient. Pumnii îi erau murdari de sânge și mai ținea încă în mână smocuri din părul lui Cumming. Când a fost arestat, Cleary era băut, dar lucid. El a fost învinuit de atac și rănirea de persoană, dar acuzația s-a preschimbat în crimă, când Cumming a decedat la spitalul districtului Goulburn.

Domnul Arthur Whyte K.C., a susținut în apărarea lui că e „nevinovat”, dar patru medici ai Coroanei au afirmat, fără echivoc, că sub jurisdicția legilor M’Naghten, Cleary nu putea fi declarat nebun. Adresându-se juraților, domnul Justice Fitz Hugh-Cunneally le-a spus acestora că nu era o problemă de vinovăție sau nevinovăție, verdictul era clar „vinovat”, dar le-a cerut să judece fără grabă clemența sau severitatea. Când a anunțat sentința, domnul Justice Fitz Hugh-Cunneally a numit actul săvârșit drept „sălbăticie de subspeță umană” și a regretat că natura nepremeditată a crimei, din cauza stării de beție, împiedica trimiterea lui la spânzurătoare, pentru că el considera că mâinile lui Cleary sunt o armă mai puternică decât o pușcă sau un cuțit. Cleary a fost condamnat la închisoare pe viață cu muncă silnică, sentință ce va fi executată în închisoarea din Goulburn, aceasta fiind una din instituțiile destinate prizonierilor predispuși la violență. Întrebat dacă are ceva de spus, Cleary a răspuns „Numai să nu-i spuneți mamei”.

Paddy privi vârful paginii să vadă data: 6 decembrie 1925.

— S-a petrecut acum mai bine de trei ani, spuse neajutorat.

Nimeni nu-i răspunse și nici nu mișcă, pentru că nimeni nu știa ce să facă; din fața casei se auzi

râsul cristalin al gemenilor.

— „Numai – să nu-i – spuneți – mamei”, murmură Fee. Și nimeni nu mi-a spus! Oh, Doamne! Bietul meu Frank!

Paddy își șterse o lacrimă de pe obraz, cu dosul mâinii și căzu în genunchi în fața ei, mângâind-o cu blândețe.

— Fee, draga mea, împachetează câte ceva. Mergem la el.

Ea se ridică pe jumătate, apoi se prăbuși, cu ochii strălucindu-i pe fața-i albă, de parcă ar fi fost moartă.

— Nu pot să merg, spuse fără urmă de agonie, dar toți simțiră că ea era în agonie. L-aș ucide dacă m-ar vedea. Oh, Paddy, l-aș ucide! Îl cunosc atât de bine! Mândria, ambiția, hotărârea de a fi cineva important! Lasă-l să-și poarte rușinea în singurătate, asta dorește. Tu singur ai citit: „Doar să nu-i spuneți mamei!” Ce bine i-am face lui, sau nouă, dacă l-am vedea?

Paddy încă mai plângea, dar nu pentru Frank; pentru viața care dispăruse de pe fața lui Fee, pentru goliciunea ochilor ei. Un Iuda, asta fusese întotdeauna acest copil; paravanul etern care oprea lumina; întotdeauna între Fee și el; cauza pentru care ea s-a izolat de inima lui și i-a îndepărtat din inima ei pe copii *LUI*. Parcă de câte ori ar fi trebuit să existe și pentru Fee fericire, trebuia să apară Frank și să i-o fure. Dar dragostea lui Paddy pentru ea era la fel de profundă și de categorică, pe cât era și a ei pentru Frank; nu-l va mai biciui pe acest copil din nou, niciodată; nu după coșmarul acela din casa parohială. Așa că spuse:

— Fee, dacă tu crezi că este mai bine să nu-l vedem, atunci nu mergem. Totuși aș vrea să știu dacă-i sănătos și dacă putem face ceva pentru el. Ce-ar fi să-i scriu Părintelui de Bricassart și să-l rog să se ocupe puțin de el?

Ochii ei nu căpătară viață, dar o ușoară culoare se strecură în obraji.

— Da, Paddy, este bine, numai te rog să-i spui că Frank nu trebuie să afle. Poate i-ar fi mai ușor lui Frank, dacă ar fi sigur că noi nu știm.

În câteva zile Fee și-a recăpătat vioiciunea, iar interesul pentru redecorarea casei o ținea mereu ocupată. Dar s-a scufundat din nou în liniștea ei aspră, închistată într-un calm inexpresiv. Părea să-i pese mai mult cum va arăta casa, decât cum o duce familia ei. Poate că-și imagina că ei își puteau purta singuri de grijă, iar doamna Smith și fetele existau pentru a avea grijă de ei, fizic.

Totuși descoperirea pedepsei lui Frank i-a afectat puternic pe toți. Băieții mai mari erau supărați pentru mama lor, aveau insomnii amintindu-și ce față avea în momentul acela îngrozitor. Ei o iubeau și-i iubiseră veselie din cele câteva săptămâni, care le dezvăluiseră o părțică din ea, pe care ei n-o vor uita niciodată și pe care vor încerca cu o dorință pasionată să o aducă înapoi. Dacă tatăl lor fusese pivotul vieții lor de până atunci, în jurul căruia se desfășuraseră viețile lor, din acel moment, mama fu așezată alături de el. O tratau cu tandrețe și afecțiune, cu grijă, pentru a risipi indiferența cu care ea le răspundea. De la Paddy, la Stu, bărbații Cleary au conspirat să o facă fericită pe Fee, să realizeze tot ce dorea ea și cereau aderarea tuturor la acest scop. Nimeni nu trebuia să o mai supere sau să o rănească, din nou. Când Paddy i-a dat perlele, ea le-a primit cu un scurt „mulțumesc”, fără nicio plăcere și niciun interes. Dar toți se gândiră cât de diferită ar fi fost reacția ei, dacă n-ar fi fost Frank.

Dacă mutarea în casa mare n-ar fi avut loc, biata Meggie ar fi suferit și mai mult, pentru că, fără să admită fățiș, membrii exclusiv masculini din „societatea pentru protejarea mamei”, tata și băieții mari, așteptau ca Meggie să preia toate sarcinile care lui Fee îi repugnau în mod evident. Cum se dovedi mai târziu, doamna Smith și fetele împărțiră povara cu Meggie. În mod deosebit lui

Fee îi repugna grija pentru cei doi gemeni, dar doamna Smith prelua întreaga sarcină a celor doi, Jims și Patsy, încât Meggie nu o compătimi, ba chiar îi păru bine că cei doi puteau, în sfârșit să-i aparțină menajerei. Lui Meggie îi părea rău pentru mama sa, dar nicicum nu semăna durerea ei cu cea a bărbaților; profundele simțuri de maternitate din ea erau revoltate de indiferența crescândă a mamei pentru Jims și Patsy. Când am să am copii, gândea ea, *NICIODATĂ* n-am să-l iubesc mai mult pe unul decât pe celălalt.

Să trăiești în casa cea mare, însemna cu totul altceva. La început li se păru ciudat să aibă fiecare dormitorul său, iar pentru femei să nu mai fie griji, de orice fel, în privința menajului, în casă sau în afara ei. Minnie, Cat și doamna Smith rezolvau totul, de la spălarea vaselor, spălat, călcat, până la gătit și curățenia din casă și, pur și simplu, se îngrozeau dacă cineva se oferea să le ajute. În schimbul unei mese calde și o-mică plată, o sumedenie de itineranți erau înregistrați în dosarele fermei, ca zilieri la tăiat lemne, hrănit păsările și porcii, mulsul animalelor, ajutoare ale bătrânului Tom la îngrijirea grădinii, muncile care erau mai grele în casă. Paddy intrase în legătură cu părintele Ralph.

„Venitul de pe moșia Mariei se ridică, în mare, la patru milioane de lire pe an, datorită faptului că *Michard Limited* este o companie particulară, cu cele mai mari investiții în oțel, vapoare și mine”, scria părintele Ralph. Așa că ceea ce ți-am lăsat ție nu-i decât o picătură din imensul ocean Carson și nu se ridică nici măcar la o zecime din profiturile fermei Drogheda pe un an. Nici să nu-ți faci probleme pentru anii secetoși. Ferma Drogheda a realizat atâtea venituri, încât te pot plăti, în afara veniturilor ei anuale, pentru totdeauna, dacă va fi nevoie. Prin urmare, ce bani îți sosesc nu sunt mai mulți decât ceea ce meriți și nu păgubești cu nimic *Michard Limited*. Sunt banii fermei, cei pe care-i

primești, nu banii companiei. Nu ți se cere nimic mai mult, decât să ții în ordine registrele fermei, pentru oricine ar dori să le vadă.”

După ce a primit această scrisoare, Paddy a convocat o întrunire în frumosul salon, într-o seară când toți erau acasă. Stătea cu ochelarii cu ramă metalică pe nasul său roman, într-un fotoliu crem, cu picioarele sprijinite pe o banchetă, cu pipa într-o scrumieră Waterford.

— Ce plăcut este. Zâmbi, privind în jurul său cu plăcere. Cred că ar trebui să-i mulțumesc mamei pentru asta, nu-i așa băieți?

Se auziră murmure de la numiții „băieți”; Fee se înclină din fostul fotoliu al Mariei Carson, acoperit acum cu mătase crem. Meggie își răsuci picioarele peste bancheta pe care dorise să se așeze, în loc de scaun, și-și ținea ochii pironiți pe șoseta pe care o cârpea.

— Ei bine, Părintele de Bricassart, a aranjat totul și a fost foarte generos, continuă Paddy. A depus mai multe mii de lire în bancă, pe numele meu, și a deschis conturi în bancă pentru fiecare dintre voi în valoare de două mii de lire. Mie îmi va plăti patru mii de lire pe an, în calitate de ajutor. Toți băieții care muncesc, Jack, Hughie și Stu, vor primi două mii de lire pe an pentru fiecare, până vor fi destul de mari să hotărască ce doresc să facă. Când cei mici vor crește, ferma le va garanta un venit destul de mare, egal cu cel al fiecărui membru care muncește, chiar dacă nu vor dori să muncească la Drogheda. Când Jims și Patsy vor împlini doisprezece ani, vor merge la Colegiul Riverview din Sydney, pentru educație, pe cheltuiala fermei. Mama va primi două mii de lire pe an, la fel și Meggie. Cheltuielile casei se vor face la suma de cinci mii de lire pe an, deși nu înțeleg de ce crede Părintele Ralph că avem nevoie de atâția bani pentru casă. Nu știu. El spune că pentru eventuale schimbări. Mi-a dat instrucțiuni în legătură cu salariile doamnei Smith, Cat, Minnie

și Tom, și cred că a fost foarte generos. Pentru alte salarii voi hotărî singur. Dar prima mea hotărâre în calitate de conducător al fermei, va fi să angajez cel puțin șase muncitori, pentru a fi făcută munca cum se cuvine. Este prea multă muncă de făcut.

Aceasta a fost singura afirmație pe care a făcut-o Paddy în legătură cu zgârcenia surorii sale.

Niciunul dintre ei nu auzise vreodată de atâția bani, nicidecum să-i aibă; stăteau tăcuți și încercau să se obișnuiască cu norocul care a dat peste ei.

— Nu vom cheltui nici jumătate din ei, Paddy, comentă Fee. Nu ne-a lăsat nimic pe care să-i cheltuim, a făcut totul.

Paddy o privi tandru.

— Știu, mami, dar nu-i plăcut să știi că nu va trebui să ne mai facem probleme din cauza banilor? Și acum, vreau să spun că mi se pare că mama și Meggie vor trebui să ne scoată dintr-o încurcătură, continuă. Eu n-am fost niciodată prea bun la calcule, dar mama poate face adunări, scăderi, înmulțiri, împărțiri, ca un profesor de aritmetică. Așa că, mama va fi contabilul Droghedei, în locul lui Harry Gough. Eu nu mi-am dat seama, dar Harry a angajat un om special pentru a ține socotelile fermei, iar acum are nevoie de acest om, deci nu se supără să ne predea dosarele. De fapt, el a fost cel care a sugerat ca mama să se ocupe de asta. Mami, el se va ocupa personal să ne trimită un om din Gilly, care să-ți arate cum să lucrezi. În aparență este destul de complicat. Sunt destule care să te țină ocupată, numai că nu va fi mai greu decât gătitul și spălatul, nu-i așa?

Lui Meggie îi stătea pe vârful limbii să țipe „dar eu? Și eu am gătit și am spălat la fel de mult ca mama!”

Fee zâmbea acum pentru prima oară, de când cu vestea despre Frank.

— O să-mi placă mult să fac asta, Paddy, sunt convinsă. Mă va face să mă simt o părticică din

Drogheda.

— Bob te va învăța să conduci Rolls-ul, pentru că tu va trebui să mergi la Gilly, la bancă și să discuți cu Harry. Pe urmă, este bine să știi că poți merge unde dorești, fără să depinzi de unul din noi. Aici suntem prea izolați, întotdeauna mi-am dorit să vă învăț pe voi, fetele, să conduceți, dar, până acum, nu am avut timp. E bine așa, Fee?

— Foarte bine, Paddy, răspunse ea fericită.

— Și acum, Meggie, să ne ocupăm puțin și de tine.

Meggie puse de-o parte șoseta pe care o cârpea și privi spre tatăl său cu un amestec de întrebare și resentiment, sigură că știe dinainte ce va spune: mama va fi ocupată cu registrele fermei, deci treaba ei va fi să supravegheze casa și anexele.

— Nu mi-ar plăcea să te văd transformându-te într-o snoabă leneșă, ca fetele vecinilor noștri, spuse Paddy cu un zâmbet, care golea de conținut cuvintele. Așa că am să-ți dau să faci o treabă serioasă, micuță Meggie. Vei avea grijă de padocurile interioare – Borehead, Creek, Carson, Winnemurra și North Tank – și de padocurile casei. Vei răspunde de cai, care muncesc, care sunt menajați. Pe timpul mieilor, noi vom fi aici cu toții, să te ajutăm, dar în rest va trebui să te descurci singură. Jack te va învăța să te folosești de câini și de bici. Ești teribil de băiețoasă și m-am gândit că-ți va plăcea să te ocupi de cai, dar să fii și pe lângă casă, își termină fraza cu un zâmbet larg.

În timp ce tata vorbea, resentimentul și nemulțumirea zburară pe fereastră; era din nou tati, cel pe care-l iubea și care se gândea la ea. Ce se întâmplase cu ea, se îndoise de el? Îi era atât de rușine de ea, că-i venea să-și înfigă acul în picior, să simtă durerea; acesta era un fel extravagant de a-și exprima remușcarea. Fața îi strălucea de încântare.

— Oh, tati, te iubesc!

— Dar eu, tată? întrebă Stu.

— Fetele nu mai au nevoie de tine în casă, deci vei merge la padocuri.

— Bine, tată, răspunse Stu, privind la Fee cu durere, dar nu comentă.

Fee și Meggie învățară să conducă Rolls-ul nou, pe care Mary Carson îl cumpărase cu o săptămână înainte de a muri; Meggie învăță să dreseze câinii, în timp ce Fee învăță să țină registre.

Dacă n-ar fi fost absența permanentă a Părintelui Ralph, Meggie ar fi fost absolut fericită. Asta își dorise întotdeauna să facă: să fie în padocuri, la cai. Totuși dorul de Părintele Ralph, era mereu prezent, amintirea sărutului îi stăruia în vis, era cu grijă păstrată, rememorată de mii de ori. Cu toate acestea, amintirea nu se potrivea cu realitatea, oricât ar fi încercat, senzațiile pe care le avusese, nu reveneau decât ca o umbră, ca un nor transparent.

Când el le-a scris să le dea noutăți despre Frank, speranțele ei că el va folosi asta ca un pretext, pentru a vizita ferma, se năruiră.

Descrierea călătoriei la închisoarea din Goulburn era făcută cu multă grijă, evitând tot ce ar fi putut provoca și mai multă suferință, nelăsând să se înțeleagă degradarea psihică a lui Frank. El încercase să-l aducă pe Frank la azilul Morisset, implicând nebunia, dar nu-l ascultase nimeni. Așa că, pur și simplu, făcu o descriere idealizată a lui Frank care se resemnase să-și plătească păcatele față de societate, iar într-un pasaj îi spuse clar lui Paddy că Frank nu avea nicio bănuială că ei știu ce se întâmplase. După ce se asigurase de asta, Frank se liniștise.

— Tati, te rog, pot să am grijă și de iapa castanie, îl rugă Meggie. Gândește-te numai ce îngrozitor ar fi, ca după tot ce a făcut pentru noi, vizitând Drogheda, Părintele să descopere că am vândut-o.

Paddy o privi gânditor.

— Meggie, nu cred că Părintele va mai veni la noi.

— Dar s-ar putea! Nu poți să știi!

Ochii rugători, care semănau atât de bine cu ai lui Fee, erau prea mult pentru el; nu putea să o facă să sufere, mai mult decât suferea, biata micuță.

— Bine atunci, Meggie, vom păstra iapa, dar ai grijă să o alergi în egală măsură, pentru că nu vreau cai grași la Drogheda, auzi?

Până atunci nu-i plăcuse să încalceze calul Părintelui Ralph, dar din acel moment, le dădu ambelor animale din grajd o șansă să arate ce pot.

Pentru doamna Smith, Minnie și Cat, lucrurile erau la fel de bune, pentru că, cu Meggie toată ziua la cai și Fee ocupată ore în șir la birou, cei doi gemeni se distrau de minune. Își băgau nasul peste tot, dar erau atât de veseli, încât nimeni nu putea să se supere prea tare pe ei. Seara, doamna Smith, de mult convertită la catolicism, îngenunchea pentru rugăciune, cu o adâncă mulțumire în suflet. Chiar de-ar fi avut copii, nu ar fi fost mai mulțumită, prea fuseseră mulți anii în care casa mare nu se bucurase de copii. Dar de când au venit Cleary, ca rude ale Mariei Carson, au adus în sfârșit copii și acolo. Se bucura mai ales acum, de când Jims și Patsy stăteau lângă ea.

Fusese o iarnă uscată, iar ploile de vară nu au venit. Înaltă până la genunchi, iarba se uscăse în soarele necruțător, până la ultima frunză. Să ai grijă de padocuri, însemna să ai ochii buni și o pălărie cu boruri mari, trasă bine pe frunte; iarba era ca argintul, mici spirale erau purtate de vânt de la o grămadă de fire uscate, la alta.

Oh, era secetă! Chiar și copacii erau uscați, scoarța lor se desprindea în fâșii uscate. Nu exista încă pericolul ca oile să moară de foame, iarba le ajungea cel puțin încă un an, poate mai mult dar nimănui nu-i plăcea să vadă această uscăciune.

Întotdeauna era posibil ca ploaia să nu vină anul viitor, sau la anul. Într-un an bun scoteau mai mult, în anii secetoși, puțin, sau deloc.

În ciuda căldurii și a muștelor, lui Meggie îi plăcea munca la padocuri, alerga iapa castanie în urma unei turme de oi, în timp ce câinii stăteau lipiți de pământ, toropiți de căldură. Numai să fi plecat o oaie din turmă și ei erau în picioare, răzbunându-se, înfigându-și colții în grămada de lână.

Când Meggie trecea în fruntea turmei, respira ușurată după praful pe care-l înghițise în urma lor; deschidea poarta padocului și aștepta cu răbdare să intre oile, în timp ce câinii aveau ocazia să arate ce știu, împingând oile pe poartă. Era mai greu cu vitele, pentru că dădeau din picioare și de multe ori omorau câinii, atunci era momentul când omul care însoțea turma, trebuia să facă ceva, folosindu-și biciul; dar câinilor le plăcea pericolul și munceau mai bine la vite. Totuși nimeni nu-i cerea să însoțească turme de vite; Paddy se îngrijea singur de asta.

Câinii nu încetau să o fascineze, inteligența lor era fenomenală. Cei mai mulți din câinii Droghedei erau specie Kelpy, dar erau și din Queensland și toate soiurile rezultate din încrucișări. Erau încrucișați științific, cu multă grijă, crescuți și dresați; apoi puii lor erau încercați mai întâi în padocuri și dacă erau buni, erau păstrați sau vânduți, dacă nu, erau împușcați.

Fluierându-și câinii, Meggie închise poarta padocului și se îndreptă pe iapa castanie spre casă. În apropiere era un pâlc de copaci și Meggie se ascunse la umbra lor recunoscătoare, lăsându-și acum ochii să cutreiere în voie. Eucaliptii erau plini de papagali, care-și cântau parodiile de cântece, zburând de la o creangă la alta; doi papagali cu creastă o priveau cum se apropie, clipind din ochi; ciorile cârâiau etern și sumbru. Cântecele lor era cel mai dezolant și lipsit de

bucurie din tufişurile fermei. Era imposibil să-ți imaginezi o cioară cântând ca o privighetoare; cântecul și funcția unei păsări se îmbinau perfect.

Bineînțeles peste tot erau muște; Meggie purta un voal peste pălărie, dar mâinile-i erau o rană continuă, coada calului nu se mai oprea, iar pielea îi tremura continuu. Meggie era uimită că chiar sub o piele atât de groasă, acoperită cu păr, un cal mai simțea totuși ceva atât de delicat și ușor, cum era o muscă. Ele se hrăneau cu sudoare, de aceea înnebuneau animalele și oamenii, dar oamenii nu le lăsau să le facă ce le făceau oilor: să-și depună ouăle pe blană, acolo unde era udă și murdară.

Aerul era înțesat de zgomote, de bâzâit de albine și fremăta de insecte, fluturi frumos colorați și molii de zi. Calul întoarse cu copita o bucată de butuc; Meggie privi îngrozită. Era înțesat de viermi albi, grași, grețoși, purici de copac, centipede uriașe și păianjeni. Din tufişuri săreau pe neașteptate iepuri, cu puful blănii străveziu în lumina soarelui, pândind fricoși, cu nasuri tremurânde. Puțin mai departe un arici își începu vânătoria de furnici; speriat de apropierea ei se ghemui repede, dispărând după butucul uriaș. Fusesse nostim cum săpa, lipit de pământ, cu botul în pământul care rămânea numai grămăjoare.

Ieși dintre copaci pe aleea principală, care ducea spre casă. Ameți, un stol de păsări o auzi apropiindu-se și, speriate își luară zborul. Toată ființa îi fu inundată de un val de roz; sânii și sub brațele o dureau, totul se transformă, magic, în roz. Dacă ar trebui să părăsesc Drogheda și să nu mă mai întorc niciodată, gândi, în visele mele aş vedea Drogheda ca un tot roz... Mai departe de noi trebuie să fie secetă mare; cangurii vin din ce în ce mai aproape.

Un cârd de canguri, poate vreo două mii, s-au speriat de păsări și au luat-o la fugă, în salturi lungi și grațioase, înghițind pământul mai repede

decât orice animal, cu excepția păsărilor Emu. Caii nu puteau ține pasul cu ei.

Între aceste momente încântătoare de studiu al naturii, se gândea și la Ralph, ca întotdeauna. În sinea ei, Meggie niciodată nu numise ceea ce simțea pentru el drept „dragoste de școlăriță”, o numea, pur și simplu, dragoste – ca în cărți. Simptomele și sentimentele nu erau prea diferite de ale eroinei lui Ethel M. Dell. Nici nu i se părea normal, ca o barieră artificială, cum era preoția, să stea între ea și ceea ce dorea de la el, adică să-l aibă ca soț. Să trăiască cu el, așa, ca mama cu tata, în armonie, iar el să o adore, așa cum tata o adora pe mama. Lui Meggie nu i se păruse niciodată că mama ar fi făcut prea multe, pentru a merita adorația și dragostea lui și totuși ei o idolatriza. Deci, în curând, Ralph va înțelege că a trăi cu ea era mult mai bine decât să trăiască singur, pentru că nici nu-i trecuse prin cap că preoția lui era ceva ce nu putea fi abandonat, sub nicio formă. Da, știa că este interzis să iei un preot de soț sau ca iubit, așa că-și făcuse obiceiul de a-l despuia pe Ralph de misia lui religioasă. Educația ei formală în materie de catolicism nu trecuseră niciodată spre natura jurămintelor unui preot, iar ea, nu simțea nevoia religiei, așa că nu o urma în mod deosebit. Neavând nicio satisfacție din rugăciuni, Meggie se supunea regulilor bisericii, numai în ideea că, dacă n-o făcea, va arde în iad după aceea. În visele ei cu ochii deschiși, vedea cum trăiește cu el și doarme cu el, așa, ca mama cu tata. Atunci, gândul apropierei de el, o făcea să se-nfioare și să se miște în șa neliniștită, totul se transforma într-un deluviiu de sărutări, fără niciun alt criteriu. Faptul că se ocupa de padocuri nu i-a îmbunătățit de loc educația sexuală, pentru că un simplu hârâit de câine, în depărtare, alunga orice dorință de împerechere la animale, și, ca la toate fermele, împerecherea se făcea, de fapt, în mod științific. Când se făcea, Meggie era trimisă în altă parte, iar

priveleştea unui câine sărind peste altul, pentru ea, nu era decât semnalul că trebuia să folosească biciul, pentru a le opri „joaca”.

Poate nicio ființă umană nu știe să spună ce e mai rău: dorința nedescifrată, urmată de neliniște și iritare, sau dorința specifică, cea care te poartă până la îndeplinirea ei. Biata Meggie tânjea, dar nu prea știa bine pentru ce, dar motivul de bază exista și o ducea inexorabil spre Ralph de Bricassart, deci nu-i rămânea decât să viseze la el, să-l dorească; și jenea faptul că, deși își declarase dragostea pentru ea, însemna totuși atât de puțin pentru el, încât nu venea niciodată să o vadă.

Paddy intră exact în mijlocul acestor gânduri, în drum spre casă, având același drum cu ea. Zâmbindu-i, ea struni calul, și-l așteaptă.

— Ce surpriză plăcută, spuse Paddy, proptindu-și murgul bătrân de calul de vârstă mijlocie a lui Meggie.

— Da, răspunse ea. Este secetă mare?

— Puțin mai rău decât aici, cred. Doamne! N-am mai văzut atâția canguri! Spre Milparinka trebuie să fie și mai rău. Martin King spunea ceva de o vânătoare în masă, dar nu văd cum o armată de puști ar putea reduce numărul de canguri, ca să se și vadă.

Era atât de gânditor și de blând și de iubitor, și rare erau momentele când ea putea fi numai cu el, fără cel puțin un băiat în jur. Înainte de a se răzgândi, Meggie îi puse întrebarea care o măcina, care o răscolea în ciuda asigurărilor pe care și le dădea singură.

— Tati, de ce nu mai vine Părintele de Bricassart să ne vadă?

— Este ocupat, Meggie, răspunse Paddy, dar vocea-i sună îngrijorată.

— Dar chiar și preoții au vacanță, nu? Îi plăcea atât de mult la Drogheda, sunt sigură că ar dori să-și petreacă vacanța aici.

— Într-un fel și preoții au vacanță, Meggie, dar pe de altă parte, ei au întotdeauna îndatoriri. De exemplu, în fiecare zi a vieții, ei trebuie să facă slujbe, chiar dacă sunt singuri. Cred că Părintele de Bricassart este foarte înțelept și știe că nu mai e posibil să se întoarcă la un mod de viață trecut. Pentru el, micuță Meggie, Drogheda este puțin din trecutul său. Dacă s-ar întoarce, nu ar fi la fel de plăcut, ca pe vremuri.

— Vrei să spui că ne-a uitat, spuse ea posomorâtă.

— Nu, nu chiar. Dacă ne-ar fi uitat, nu ne-ar scrie atât de des, nu ne-ar cere atât de des vești despre fiecare dintre noi. Se întoarce în șa compătimitor. Eu cred că e mai bine să nu vină la noi și de aceea nu-l încurajez și nu-l invit.

— Tati!

Paddy intra în ape tulburi.

— Uite Meggie, nu este bine să visezi la preoți și a venit vremea să înțelegi asta. Ți-ai păstrat destul de bine secretul, nu cred că mai știe cineva la ce te gândești tu, dar nu m-ai întrebat pe mine, nu? Nu mi-ai pus multe întrebări, dar destule ca să-mi dau seama. Și acum ascultă, trebuie să termini, auzi? Părintele de Bricassart a făcut un jurământ sfânt și eu știu că nu are nicio intenție să-l calce, iar tu ai înțeles greșit afecțiunea pe care ți-o poartă. Când te-a cunoscut, el era un om matur, iar tu o fetiță. Ei bine, să știi că așa gândește și acum despre tine.

Ea nu-i răspunse, nici nu se schimbă la față. Da, gândi el, este fiica lui Fee. După o vreme ea spuse timid:

— Dar, ar putea înceta să mai fie preot. Numai că eu nu am nicio șansă să vorbesc cu el despre asta.

Șocul de pe fața lui Paddy era prea real, pentru a nu-l crede, și pentru Meggie fu mult mai convingător.

— Meggie! Oh, Doamne, este mai rău să gândești așa! Trebuia să mergi la școală, fata mea, dacă mătușa Mary murea mai devreme, te împachetam și te trimiteam la Sydney să faci măcar câțiva ani de școală. Dar acum ești prea bătrână. N-aș vrea să râdă toți de tine, biată Meggie. Continuă pe un ton mult mai blând, cu pauze între cuvinte pentru a le da o cruzime lucidă și tăioasă, deși nu avea intenția să fie dur, ci pentru a împrăști iluzia odată pentru totdeauna: Părintele de Bricassart este *PREOT*, Meggie. Nu poate să nu mai fie, înțelegi? Jurământul lui este *Sacru*, prea solemn pentru a-l încălca. De vreme ce un om ajunge preot, pentru el nu există cale de întoarcere, iar educatorii lui din Seminar au grijă să fie absolut siguri că el știe pentru ce jură, înainte de a o face. Un om care face acest jurământ știe fără umbră de îndoială că, odată ce l-a făcut, nu-l poate niciodată încălca. Părintele de Bricassart l-a făcut și nu-l va încălca niciodată. Oftă. Acum știi, Meggie. Din acest moment nu mai ai niciun motiv să visezi cu ochii deschiși la Părintele de Bricassart.

Ajunseseră în fața casei, la grajduri; fără un cuvânt, Meggie îndreptă iapa castanie spre grajduri și-l lăsă pe tatăl său singur. O vreme el a întors capul să o vadă, dar când ea dispăru înăuntru, își înfipse pintenii în murgul său și porni în galop, urându-se că a spus ceea ce era necesar să spună. S-o ia naiba de legătură bărbat-femeie! Părea să aibă un set de reguli care difereau de la unul la altul.

Vocea Părintelui de Bricassart era foarte tăioasă și totuși mai caldă decât ochii, care nu se dezlipiră de fața tânărului preot, tot timpul cât își rosti cuvintele măsurate.

— Nu te-ai purtat așa cum cere Domnul Nostru Isus Cristos de la preoții săi. Cred că tu știi mai bine decât noi, cei care te judecăm, dar eu trebuie

să te pedepsesc în numele Arhiepiscopului tău, mai presus de orice ființă omenească! Jurământul tău de castitate a fost la fel de solemn și de puternic ca și celelalte jurăminte pe care le-ai făcut, iar încălcarea lor este un păcat de moarte. N-o vei vedea pe acea femeie niciodată, dar este de datoria noastră să te ajutăm să rezisti tentației. Prin urmare am hotărât să pleci imediat din parohia Darwin, în nordul țării. Vei pleca la Brisbane astă noapte, cu expresul, și de acolo, din nou cu trenul până la Longreach, de unde vei închiria un avion ca să ajungi la Darwin. Ți se împachetează lucrurile în acest moment și vor veni la gară, deci nu este necesar să te întorci în parohie. Acum vei merge la capelă cu Părintele John și te vei ruga. Vei rămâne în capelă până când va trebui să pleci la tren. Pentru confortul și consolarea ta spirituală, Părintele John va merge cu tine la Darwin. Ești liber.

Erau înțelepți și autoveghetori, preoții din administrație, nu îi mai permiteau păcătosului s-o mai vadă pe fata care i-a fost amantă. Devenise scandalul parohiei și era foarte penibil. Cât despre fată, să aștepte și să se întrebe. Din acest moment și până va ajunge la Darwin, el va fi bine păzit de excelentul Părinte John, care avea ordine precise; apoi fiecare scrisoare pe care o va trimite din Darwin, va fi deschisă și nu i se va permite nicio convorbire telefonică. Ea nu va ști niciodată unde a plecat, iar el nu va putea niciodată să-i spună. Nici nu i se va da nicio șansă să-și găsească o altă fată. Darwin era un oraș de frontieră; femeile erau aproape inexistente. Jurământul lui era absolut; nu putea fi eliberat de el; dacă el era prea slab să se strunească, o va face Biserica pentru el.

După ce tânărul preot și paznicul lui au ieșit din cameră, Părintele Ralph se ridică de la birou și se îndreptă spre o cămăruță interioară. Arhiepiscopul Cluny Dark, stătea în fotoliul său obișnuit, iar în unghi drept cu el stătea un om în veșminte

purpurii, cu bonetă pe cap. Arhiepiscopul era un om solid, cu un păr alb frumos și șocant de des și ochii de un albastru intens; era un om cu energie, cu un acut simț al umorului, cu o mare dragoste de mâncare. Vizitatorul său era exact în antiteză; mic și subțire, cu câteva șuvițe de păr negru, o față unghiulară și ascetă, pielea uscată, barbă mare și ochii negri. Ca vârstă arăta între treizeci și cincizeci, dar de fapt avea treizeci și nouă de ani, cu trei ani mai mare decât Părintele de Bricassart.

— Ia loc Părinte și servește un ceai, spuse Arhiepiscopul vesel. Începusem să mă gândesc să trimit după unul proaspăt. Ai rezolvat cazul tânărului, ai reușit cu admonestările de rigoare să-l faci să-și îndrepte conduita?

— Da, Eminență, răspunse Părintele de Bricassart scurt, așezându-se pe un al treilea scaun liber din jurul mesei, care era încărcată cu sandvișuri cu castraveți și prăjituri, pâine prăjită cu unt și gem și un serviciu de ceai, din argint, cu ceșcuțe Aynsley din porțelan chinezesc, împodobite cu frunze aurii.

— Incidentele de felul acesta sunt regretabile, dragul meu Arhiepiscop, dar chiar și noi, care suntem sfințiți ca preoți ai Domnului, suntem slabi, prea mult suntem oameni. În inima mea îl compătimesc din suflet și am să îl rog la noapte să găsească mai multă putere în viitor, spuse vizitatorul.

Avea un accent străin, vocea moale, cu o umbră de accent pe „s”-uri. De naționalitate era italian, ca titlu era Excelența Sa Arhiepiscop Al Legatului Papal pentru Biserica Catolică din Australia, iar ca nume era Vittorio Scarbanza di Contini-Verchese. El avea delicata misiune de a face legătura între ierarhia Australiană și centrul nervos al Vaticanului; ceea ce însemna că era cel mai important preot din acea parte a lumii.

Înainte de a i se da această misiune, sperase bineînțeles să plece în Statele Unite; dar după

aceea, gândindu-se mai bine, hotărî că Australia era foarte bună. Deși ca populație, nu ca întindere era o țară mult mai mică, era mult mai predominant catolică. Spre deosebire de țările vorbitoare de limbă engleză, în Australia nu era o greutate să fii catolic și nu era un handicap în calea realizării profesionale, ca politician, om de afaceri, ori judecător. Și era și o țară bogată, ajuta mult Biserica. Nu trebuia să se teamă că va fi uitat de Roma, cât va rămâne în Australia.

Arhiepiscopul Legatului Papal era și un om foarte subtil, ochii lui, pe deasupra ceștii de ceai, nu erau fixați pe Arhiepiscopul Cluny Dark ci pe Părintele de Bricassart, care în curând va deveni secretarul său. Era un fapt arhicunoscut că Arhiepiscopul Dark ținea enorm la acest preot, dar Arhiepiscopul Legatului Papal se întreba cât de mult o să-i placă *Lui*, un astfel de om. Erau atât de solizi acești preoți Irlandezo-Australieni, erau cu mult mai înalți decât el. Manierele Părintelui de Bricassart față de actualul său stăpân erau perfecte; ușoare, degajate, respectuoase și totuși apropiate, pline de umor. Cum se va obișnui să lucreze cu un stăpân de un cu totul alt temperament? Obiceiul era ca secretarul Arhiepiscopului Legatului Papal să fie numit din rândul Bisericii Italiene, dar Părintele Ralph de Bricassart prezenta un deosebit interes pentru Vatican. Nu numai că avea trăsătura distinctivă de a fi, personal, foarte bogat (contrar părerii generale, superiorii săi nu aveau dreptul să-i ia banii, iar el nu se oferise să-i dea) dar el singur adusese o avere extraordinară Bisericii. Prin urmare, Vaticanul hotărâse că secretarul Arhiepiscopului Legatului Papal va fi Părintele Ralph de Bricassart, tânărul să fie studiat și să se știe cu exactitate ce caracter avea.

Într-o zi, Sfântul Părinte va trebui să răsplătească Biserica Australiană cu o beretă de Cardinal, dar nu foarte curând. Prin urmare, sarcina lui era de a studia preoții de vârstă

Părintelui de Bricassart, iar acest preot anume, îi depășea cu mult pe toți ceilalți, fiind în fruntea candidaților. Așa să fie. Părintele de Bricassart să-și încerce spiritul pe un italian, pentru o vreme. S-ar putea să fie chiar interesant. Dar de ce nu este omul acesta numai puțin mai scund?!!

În timp ce-și sorbea ceaiul cu multă plăcere, Părintele Ralph era neobișnuit de tăcut. Arhiepiscopul Legatului Papal observă că servise un sandviș cu castravete și că ignoră celelalte bunătăți, bău cu sete patru cești de ceai, fără zahăr și fără lapte. Ei bine, asta confirma raportul său: în viața personală, preotul avea deprinderi cumpătate, singura lui slăbiciune fiind o mașină bună (și foarte rapidă).

— Numele dumitale este francez, Părinte? întrebă Arhiepiscopul Legatului Papal, moale, înțeleg că ești irlandez? Cum s-a petrecut fenomenul? A fost familia dumitale de origine franceză?

Părintele Ralph dădu zâmbind din cap:

— Este un nume normand, Excelență, foarte vechi și foarte nobil. Eu sunt descendent direct al lui Ranulf de Bricassart, care era baron la curtea lui Wilhem Cuceritorul. În 1066 el a venit să invadeze Anglia împreună cu Wilhem și unul din fii săi și a luat pământ în Anglia. Familia lui a prosperat în timpul regilor normanzi ai Angliei, iar mai târziu unii dintre ei au traversat Marea Irlandei, pe timpul lui Henric al IV-lea și s-au așezat acolo. Când Henric al VIII-lea a scos Biserica Engleză de sub autoritatea Bisericii Romei, noi am păstrat religia lui Wilhem, ceea ce a însemnat că noi ne datorăm primele filiații Romei și nu Londrei. Dar când Cromwell a realizat Commonwealth-ul, noi ne-am pierdut pământurile și titlurile, care nu ne-au mai fost înapoiate. Charles avea favoriți englezi, pe care a vrut să-i răsplătească cu pământ irlandez. Știți, nu este tocmai lipsită de motiv ura dintre irlandezi și

englezi. Am ajuns într-o obscuritate relativă, loiali totuși Bisericii și Romei. Fratele meu mai mare are o fermă prosperă în County Meath și speră să crească cel puțin un cal câștigător la derby sau să câștige un Premiu Național. Eu sunt al doilea fiu, și în familia noastră a fost o tradiție ca al doilea fiu să îmbrățișeze Biserica, dacă se simte atras. Sunt foarte mândru de numele și de descendența mea. Timp de o mie cinci sute de ani au existat de Bricassart-i.

Ah, asta era foarte bine! Un nume de aristocrat și un dosar perfect, păstrarea credinței cu toate emigrările și persecuțiile.

— Și, Ralph?

— Este o prescurtare de la Ranulf, Eminență.

— Înțeleg!

— O să-mi lipsești, Părinte, spuse Arhiepiscopul Cluny Dark, punând gem și frișcă pe o felie de pâine, pe care o băgă lacom în gură.

Părintele Ralph râse iar.

— Mă puneți în încurcătură, Excelență! Iată-mă așezat între vechiul și noul meu stăpân și dacă răspund ca să-i fac plăcere unuia, îl supăr pe celălalt. Dar cred că pot să spun că-i voi simți lipsa Excelenței Voastre deși aștept cu nerăbdare să fiu de folos Eminenței Voastre?!

Era bine spus, un răspuns diplomatic. Arhiepiscopul Di Contini-Verchese începu să se gândească că-i va prinde bine un astfel de secretar. Dar era prea frumos, avea trăsături fine, culoarea părului uimitoare și corpul magnific.

Părintele Ralph alunecă din nou în tăcere, privind masa pentru ceai, fără să o vadă. Îl vedea în fața ochilor pe tânărul preot pe care tocmai îl pedepsise, simțea ca o suferință privirea din ochii chinuiți când acela înțelese că nu-i vor da voie să-și ia rămas-bun de la fata lui. Doamne Dumnezeule, dar dacă-ar fi fost el și fata ar fi fost Meggie? Uneori puteai să-i păcălești, dacă erai discret; și îi păcăleai de tot, dacă limitai femeile la

vacanța anuală, departe de parohie. Dar dacă te lăsaai cuprins de o pasiune serioasă pentru o singură femeie, ei aflau inevitabil.

Au fost momente când numai statul în genunchi pe marmura rece a capelei, până când nu se mai putea mișca de durere, l-a oprit să ia trenul spre Gilly și spre Drogheda. Își spunea că era pur și simplu victima singurătății, că-i lipsea afecțiunea și căldura umană pe care le avusese la Drogheda. Își spunea că nu se schimbase nimic, de când cedase slăbiciunii și îi răspunsese lui Meggie la sărut; că dragostea lui pentru ea era încă localizată în tărâmul fanteziei și imaginației, că nu depășise granița și nu trecuse în alt tărâm, în care avea o consistență tulburătoare, pe care n-o avea în vis. El nu putea admite că s-a schimbat ceva și o păstra pe Meggie în minte, ca pe fetița pe care o crescuse, blocând orice imagine care ar fi putut să o contrazică pe aceasta. Greșise. Durerea nu se estompase. Părea să fie din ce în ce mai grea și într-un mod mult mai rece și mai urât. Înainte, singurătatea lui fusese un lucru impersonal, nu putuse niciodată să spună că prezența cuiva ar fi un remediu pentru singurătate. Dar acum, singurătatea lui avea un nume: Meggie, Meggie, Meggie.

Ieși din reverie și-l revăzu pe Arhiepiscopul di Contini-Verchese privindu-l fix, ochii lui mari, negri, fiind mult mai periculoși decât ochii vioi, ai actualului său stăpân. Mult prea inteligent pentru a se preface că nu exista nicio problemă, Părintele Ralph îi întoarse o privire la fel de pătrunzătoare viitorului său stăpân, apoi zâmbi și ridică din umeri, de parc-ar fi spus: fiecare om are o oarecare tristețe în el și nu e păcat să-ți amintești o supărare.

— Spune-mi Părinte, recesiunea economică a afectat afacerile pe care le ai în grijă? întrebă prelatul italian.

— Până în prezent, nu avem de ce să ne temem, Eminență. *Michar Limited* nu se lasă ușor afectată

de fluctuațiile pieții. Îmi închipui că cei care și-au investit banii cu mai puțină grijă decât doamna Carson, sunt cei care riscă să piardă mai mult. Bineînțeles că la ferma Drogheda nu va fi prea bine; prețul la lână scade. Totuși doamna Carson a fost prea deșteaptă să-și investească banii în profituri rurale; ea a preferat soliditatea metalelor. Deși, după părerea mea, acum este un moment favorabil să cumperi pământ, nu numai pentru cei de la țară, ci și pentru cei din orașe. Prețurile sunt ridicol de mici, dar nu vor rămâne așa. Nu văd cum am putea pierde, dacă am cumpăra acum. Depresiunea se poate termina într-o zi.

— Corect, remarcă Arhiepiscopul Legatului Papal.

Deci nu numai că Părintele de Bricassart era un excelent diplomat, dar avea și puțină stofă de afacerist! Într-adevăr, Roma trebuie să fie cu ochii pe el.

IX

Dar era 1930 și Drogheda avea să cunoască totul despre depresiune. Bărbații plecau în căutare de muncă în toată Australia. Cei care au putut au renunțat la plata rentelor, care îi legau de un loc unde nu găseau de muncă. Lăsate să se descurce singure, femeile cu copii se înghesuiau pe pământul municipalității și făceau cozi când se dădeau pomeni; tații și soții vagabondau. Își puneau strictul necesar într-o pătură, o legau, și cu ea în spate porneau la drum, sperând măcar într-o lingură de mâncare de la fermele pe care le cutreierau, dacă nu căpătau ceva de muncă. Erau mai multe speranțe să cutreieri periferiile ținutului, decât să te înghesui la marginea orașului Sydney.

Prețul hranei era scăzut, iar Paddy a umplut hambarele și magaziile, la refuz. Oricine putea fi sigur că i se va umple desaga, dacă ajungea la Drogheda. Lucrul cel mai ciudat era că procesiunea itineranților nu avea niciodată aceiași membri, erau mereu alții, care plecau mai departe. Când se vedeau cu desaga plină de provizii și cu o masă caldă în stomac, ei nu încercau să rămână, plecau mai departe, în căutare de nici ei nu știau ce. Nu peste tot oamenii erau atât de ospitalieri și primitori ca la Drogheda, ceea ce sublinia întrebarea; de ce nu doreau să rămână? Poate era grija că nu au o casă, poate lipsa scopului de a merge într-un loc anume, poate din această cauză fluctuau. Mulți reușeau să trăiască, alții mureau și erau îngropați, înainte de a-i găsi ciorile și porcii sălbatici. Periferiile Australiei erau uriașe și singuratice.

În această situație, Stu se întoarce în casă, și își ținea pușca întotdeauna la îndemână, în bucătărie. Oamenii pentru munci erau ușor de găsit iar Paddy avea acum nouă oameni, cazați în barăci, deci se putea lipsi de Stuart la padocuri. Fee nu mai ținea

bani la îndemână, iar Stu făcuse un ascunziș secret, în spatele altarului din capelă. Puțini dintre vagabonzi erau oameni răi. Oamenii răi preferau să stea în orașele mari, viața de itinerant era prea curată, prea singuratică și prea grea, pentru a-i atrage pe cei răi. Totuși nimeni nu-l condamna pe Paddy, pentru că nu dorea să riște cu femeile casei, Drogheda era un nume cunoscut și-i putea atrage pe puținii necunoscuți.

Iarna aceea a adus furtuni mari, unele uscate, unele umede, iar primăvara și vara următoare au adus ploi, atât de bogate, încât iarba Droghedei a crescut mai grasă și mai înaltă ca niciodată.

Jims și Patsy se târâiau abia, abia, la cursurile prin corespondență, la masa din bucătărie a doamnei Smith și sporovăiau despre cum o să fie când va veni vremea să meargă la Riverview la școală. Dar doamna Smith se supăra atât de tare când auzea astfel de discuții, încât ei învățară să vorbească despre plecare numai când ea nu era pe-aproape. Se întoarse și vremea secetoasă, iarba înaltă până la șold se uscă complet și căpătă din nou o culoare argintie.

Obişnuiți de zece ani de zile în câmpiile negre, hei-ho urcăm oile, hei-ho coborâm oile, cu oscilații între secetă și ploi, bărbații dădură din umeri și continuă munca de fiecare zi, ca și cum acesta ar fi fost singurul lucru care conta. În parte, aceasta era adevărat; problema principală era de a supraviețui între un an bun și următorul. Nimeni nu putea prezice ploaia. Era un om la Brisbane care reușea destul de bine preziceri de vreme pe termen lung, ghidându-se după evoluția soarelui, dar aici în singurătate, nimeni nu puneă prea mult preț pe ceea ce spunea el. Las' să spună la Sydney și la Melbourne; oamenii din câmpii aveau mai multă încredere în ce le spuneau oasele lor.

În iarna lui 1932 au revenit furtunile uscate, împreună cu o iarnă cumplită și rece, dar iarba înaltă măcar ținea praful, iar muștele nu mai erau

atât de multe. Asta nu era o consolare pentru oile proaspăt tunse, care tremurau nenorocite. Doamna Dominic O'Rourke, care locuia într-o casă de lemn, adora să primească musafiri de la Sydney; unul dintre punctele de mare atracție pe care-l făcea, era vizita la Drogheda, pentru a le arăta vizitatorilor săi că chiar și în sălbăticie oamenii puteau trăi confortabil. Și subiectul conversației se oprea în mod inevitabil asupra oilor tunse, care trebuiau să înfrunte iarna. Dar, așa cum spusese Paddy unui astfel de vizitator, asta făcea lâna mai bună. Lâna era totul, nu oaia. Nu mult după ce el făcuse o astfel de afirmație, în *Sydney Morning Herald* apărură o notiță care cerea parlamentului o lege urgentă pentru ceea ce ei numeau „cruzimea față de oi”. Biata doamnă O'Rourke a fost îngrozită, dar Paddy a râs până i-au dat lacrimile.

— Tare-i prost, bietul de el, n-a văzut niciodată un oier tăind burta unei oi și cosând-o la loc, o consolă el pe doamna O'Rourke. Nu merită să vă faceți probleme, doamnă Dominic. În oraș ei nu știu cum trăiește cealaltă jumătate a țării și își pot permite luxul de a se purta cu animalele de parc-ar fi copii. Aici, la noi, altfel stau lucrurile. N-ai să vezi niciodată un bărbat, un copil sau o femeie ignorați de către noi, dar în oraș, sunt oameni care au grijă de animalele lor de casă, dar ignoră complet strigătul de ajutor al unei ființe umane.

Fee, ridică capul și privi spre el.

— Are dreptate, doamnă Dominic, întotdeauna disprețuim ceea ce avem prea mult. Aici oile, în oraș oamenii.

Numai Paddy era plecat departe în câmp, când sosi furtuna, în acea zi de august. El coborî de pe cal, legă bine animalul de un copac și se așeză așteptând să treacă. Tremurând de frică, cei cinci câini care erau cu el se strânsură unul în altul, în timp ce oile se răsfireau care-ncotro. Și era o furtună teribilă, revărsându-și furia chiar deasupra

capului său. Paddy își astupă urechile cu degetele, închise ochii și începu să se roage. Nu departe de unde stătea el era o grămadă de butuci, înconjurați de iarbă înaltă. La mijlocul grămezii era un eucalipt desfrunzit, proiectat pe cerul înnoirat.

O flamură albastră strălucitoare îi arse ochii, deși închiși și Paddy sări în picioare, dar fu aruncat la pământ ca o jucărie de o explozie îngrozitoare. Ridică fața din pământ și văzu flăcările glorioase, albastru purpuriu, ridicându-se deasupra eucaliptului; apoi, atât de repede încât abia avu timp să se dumirească, totul luă foc. Ultima picătură de ploaie se evaporase de mult, iar iarba din jur era înaltă și uscată ca hârtia. Ca un fel de răspuns al pământului către cer, copacul gigant aruncă pe deasupra coroanei o ramură în flăcări, în același moment butucii și iarba se aprinseră în cerc și focul își continuă înaintarea de jur împrejur, împrăștiat de vârtejul de vânt. Paddy nici nu avu timp să ajungă la cal. Totul se aprindea în jurul său cu o viteză uluitoare. Erau pereți groși de foc în toate direcțiile; copacii ardeau sfidător și iarba de sub picioarele lui se aprindea în cercuri. Auzi cum urlă calul și inima îi tresări; nu putea să lase bietul animal să moară legat, fără ajutor. Un câine urlă și urletul se transformă într-un strigăt de agonie aproape uman. Un moment se ridică și dansă, ca o flacără vie, apoi căzu în iarba pârjolită. Se auziră și urletele celorlalți câini, apoi și acestea fură învăluite de focul care se întindea cu repeziciune. Un meteor aprins îi trecu prin păr și pentru o milisecundă chibzui care drum era mai bun pentru a ajunge la cal; privi în jur și văzu un papagal prăjindu-se la picioarele sale.

Deodată, Paddy realizează că acesta era sfârșitul. Nu avea nicio ieșire din acest infern, nici pentru el, nici pentru cal. În timp ce înțelegea asta, așchii arzând se împrăstiau în toate direcțiile din eucaliptul care exploda în flăcări. I se încreți pielea pe brațe, iar părul i se aprinse. Să mori în felul

acesta era ceva de nedescris; pentru că focul înaintează dinspre interior spre exterior. Ultimele care cedează, sunt creierul și inima. Cu hainele în flăcări, Paddy începu să strige și să strige, în mijlocul holocaustului. Și fiecare strigăt de agonie, era numele soției sale.

Toți ceilalți bărbați reușiră să ajungă la Drogheda înaintea furtunii, își duseră caii la adăpost în grajd și se îndreptară fie spre casa mare, fie spre baraca fiecăruia. În sufrageria luminată a lui Fee, cu un foc sănătos în șemineul din marmoră crem cu roz, băieții Cleary ascultau furtuna, neîndrăznind nici să iasă să o privească. Parfumul îmbietor al focului de eucalipt arzând și sandvișurile cu prăjituri de pe măsută, erau prea ademenitoare. Nimeni nu-l aștepta pe Paddy să ajungă acasă. Cam pe la ora patru, norii s-au împrăștiat spre est și toți, aproape inconștient, respirară ușurați. Era aproape imposibil să fii relaxat în timpul unei furtuni uscate, chiar dacă fiecare casă de la Drogheda era echipată cu un paratrăsnet. Jack și Bob ieșiră să ia o gură de aer curat, spusese ei, dar în realitate ieșiseră să respire ușurați.

— Privește, arată Bob spre vest.

Deasupra copacilor care încercuiau padocurile casei o pâclă groasă de fum se ridica spre cer, împrăștiată de vântul puternic.

— Sfinte Isuse! strigă Jack fugind în casă la telefon. Foc, foc! strigă el în receptor, în timp ce toți din cameră nu înțelegeau ce se petrece, apoi dădură toți buzna afară. Foc la Drogheda, foc mare!

Închise. Era tot ceea ce trebuia să spună pe linia Gilly, pentru că cei de pe linie, de obicei ridicau receptorul la primul „clic”. Deși nu fusese niciun foc de amploare în districtul Gilly de când veniseră Cleary-ii, toată lumea știa rutina.

Băieții fugiseră după cai și ceilalți oameni ieșiră din barăci, în timp ce doamna Smith deschise o cămară și începu să care provizii cu sacii. Focul era în vest, iar vântul bătea tot din această direcție, ceea ce însemna că focul se apropia de casă. Fee își scoase fustele lungi și își puse o pereche de pantaloni de-ai lui Paddy, apoi fugi cu Meggie la grajduri; fiecare pereche de mâini care puteau ține ceva, erau necesare.

În bucătărie, doamna Smith aprinse focul la soba mare și fetele aduseră vase uriașe.

— E bine c-am tăiat tăurașul ieri, spuse menajera. Minnie, uite cheia de la pivnița de băuturi. Și tu, Cat, mergeți și aduceți toată berea și tot romul pe care-l găsiți, apoi începeți să frământați pâinea; eu mă ocup de carne. Și grăbiți-vă, *GRĂBIȚI-VĂ!*

Caii, neliniștiți de furtună, simțiseră și fumul și erau greu de înșeuat; Fee și Meggie scoaseră din grajd cei doi cai de rasă, să-i poată înșeua. În timp ce Meggie se chinuia cu iapa castanie, doi itineranți veniră fugind de pe drumul spre Gilly.

— Foc, Don'șoară, foc! Dați-ne niște cai și câțiva desagi.

— Acolo, la staule. Doamne Dumnezeule, sper că niciunul de-ai voștri să nu fi fost prins acolo! spuse Meggie, care nu știa încă unde era tatăl ei.

Cei doi oameni luară în fugă desagi cu hrană și cu apă de la doamna Smith; Bob și ceilalți erau plecați de cinci minute. Cei doi îi urmară și ultimele care plecară erau Meggie și Fee.

În urma lor, Tom grădinarul, umplu pompa de apă și-i porni motorul. Nu că ar mai fi putut ajuta vreo picătură de ploaie măcar, la un foc atât de mare, dar trebuia să țină uzi sacii cu nisip și oamenii care-i cărau. În timp ce îndrepta pompa spre malul pârâului, privi înapoi pentru o clipă la casa administratorului și celelalte două case mai mici, neocupate. Acolo era singurul loc pe unde se puteau apropia flăcările, prin copacii de pe malul

pârâului. Bătrânul Tom privi spre vest, dădu din cap, hotărârea era luată. *Nu* vor putea niciodată opri focul, acolo. Se vor întoarce. Pe malul apei îndreptă furtunul spre casa administratorului și începu s-o ude. Satură casa de apă, apoi trecu la cele două mici. Atât putea face mai bine; să țină casele îmbibate cu apă, ca să nu prindă foc.

În timp ce Meggie călărea lângă Fee, norul deveni din ce în ce mai gros; vântul aducea miros de pârjol. Se întuneca; creaturi zburătoare dinspre vest se îndreptau spre casă în grupuri numeroase; canguri și porci mistreți, oi și vite înspăimântate, păsări Emu și iepuri cu miile. Bob lăsase porțile deschise, observase ea în timp ce mergea de la Borehead la Billa-Billa; fiecare padoc avea un nume. Iar oile erau atât de proaste încât dădeau în garduri și se opreau la trei picioare de o poartă deschisă, dar n-o vedeau.

Când au ajuns ele, focul se întindea pe zece mile și se răspândea lateral și în față, cu fiecare secundă. În timp ce iarba înaltă și copacii își înteteau focul ajutate de vânt, ele priveau fără speranță spre vest de pe caii speriați. Nu avea rost să încerce să-l oprească acolo; nicio armată de oameni nu ar fi reușit. Trebuiau să se întoarcă la fermă și să încerce s-o protejeze, dacă puteau. Deja înaintase cu cinci mile; dacă nu plecau, erau prinși la mijloc și arși de vii.

Bătrânul Tom încă mai uda casa, când s-au întors ei.

— Bine gândit, bătrâne Tom! strigă Bob. Ține-o așa până când e prea fierbinte și nu mai poți sta, apoi să ieși cât mai ai timp, auzi? Eroismele nu-și au rostul; ești mai important decât lemnele.

Curțile fermei erau pline de căruțe și cai și încă se mai vedeau lumini pe drumul spre Gilly; un grup de oameni îi aștepta, și Bob se îndreptă spre ei.

— Cât e de mare, Bob? întrebă Martin King.

— Prea mare ca să luptăm cu el, cred, răspunse Bob. Bănuiesc că s-a întins cam cinci mile și cu vântul ăsta se întinde repede spre casă; dar mai cred că și Horry trebuie să se pregătească să-și apere ferma. La el va ajunge după aceea, pentru că eu nu văd cum îl putem opri.

— Ei bine, de mult n-am mai avut un foc mare. Ultimul a fost în 1919. O să organizez un grup care să meargă la Beel-Beel, dar suntem destul de mulți și încă mai vin. Gilly poate aduce cinci sute de oameni să lupte cu focul. O parte vom rămâne aici să ajutăm. Mulțumesc lui Dumnezeu că sunt la vest de Drogheda, asta-i tot ce pot să spun.

— Mă liniștești al naibii de bine, rânji Bob.

— Unde-i taică-tu? întrebă Martin privind în jur.

— La vest de foc, ca și Bugele. A plecat la Wilga să aducă niște oi, iar Wilga este la cel puțin cinci mile vest de locul unde a început focul.

— Nu mai sunt oameni de care să fii îngrijorat?

— Nu astăzi, mulțumesc cerului.

Într-un fel era ca la război, gândi Meggie intrând în casă: o grabă controlată, grija pentru mâncare și băutură, ca să mențină puterea și curajul. Și amenințarea dezastrului iminent. Cum ajungeau, oamenii se apucau de treabă, tăiau copacii de pe malul pâraului și iarba prea lungă din jurul casei. Meggie își aminti cât de golașă îi păruse ferma, în comparație cu vegetația luxuriantă din jurul ei, nu era decât un cerc uriaș menit să oprească focul.

Toată lumea vorbea de focurile pe care le cunoscuse Gilly, în cei șaptezeci și ceva de ani de existență. Destul de ciudat era faptul că focul nu constituia o amenințare în timpul secetei prelungite, pentru că atunci nu era suficientă iarba să mențină un foc. Pe o astfel de vreme, la un an sau doi după ce ploile au făcut iarba să crească înaltă, Gilly a cunoscut cele mai mari incendii, unele dintre ele erau scăpate de sub control și se întindeau sute de mile.

Martin King se ocupa de cei trei sute de oameni care au rămas să apere Drogheda. El era cel mai bătrân fermier din district și luptase cu focul timp de peste cincizeci de ani.

— Am 150.000 de acri la Bugela, spunea el și în 1905 am pierdut toate oile și toți copacii. Mi-au trebuit cincisprezece ani să recuperez și o vreme am crezut că nu voi reuși niciodată, pentru că, în acele timpuri, lâna nu aducea mare lucru, nici carnea de vită.

Vântul încă mai urla și peste tot se simțea mirosul pârjolului. Se înnoptase, dar cerul spre vest era roșu aprins, de o lumină sinistă, iar fumul îi sufoca și-i făcea să tușească. La scurt timp au văzut și primele flăcări, limbi uriașe care se strecurau prin perdeaua de fum, însoțite de un zgomot infernal care le zguduia urechile. Copacii din partea de vest au luat foc și ridicau o perdea solidă de flăcări; Meggie privea îngrozită de pe verandă și deslușea siluetele de pigmei ale oamenilor proiectate pe flăcări, sărind și agitându-se ca niște suflete în agonia iadului.

— Meggie, intră înăuntru și pune farfuriile pe dulap, fetițo! Nu suntem la picnic! auzi vocea mamei sale.

Se întoarse și intră intrigată.

Două ore mai târziu, primii oameni extenuați intrară clătinându-se să mănânce și să bea ceva, pentru a-și aduna forțele să plece înapoi. Pentru asta munciseră femeile de la fermă, pentru a avea destulă mâncare, carne, pâine, ceai, rom, bere, chiar și pentru trei sute de oameni. Când era vorba de un incendiu, fiecare făcea ceea ce știa mai bine, ceea ce înseamnă că femeile găteau pentru a menține forța oamenilor. Ladă după ladă de lichior se golea și era înlocuită de alta plină; înnegriți de funingine și extenuați bărbații beau cu sete halbe de bere, înghițeau ceva de mâncare, beau cel puțin un pahar de rom și apoi din nou la foc. În drumurile ei înăuntru și afară din bucătărie,

Meggie privea focul cu groază. În felul său, avea o frumusețe nepământească, pentru că era trimis de ceruri, de Dumnezeu sau de Diavol. Oamenii se mișcaseră spre est și erau acum complet înconjurați; Meggie deslușea detalii nedefinite ale holocaustului. Acum totul era portocaliu și roșu, alb și galben; un copac înalt cu siluetă neagră strălucea într-o crustă portocalie; tăciuni aprinși făceau piruete în aer, ca fantele; măduva pulsa din inimile extenuate ale copacilor. O ploaie mărunță de steluțe se împrăștia de fiecare dată când exploda un eucalipt; limbi de flăcări albe și roșii izbucneau deodată din câte ceva ce rezistase și în cele din urmă se abandona focului. Oh, da, focul era frumos în noapte; o să-l poarte în memorie toată viața ei.

O creștere bruscă a intensității vântului trimise toate femeile pe tufe de glicină și pe acoperișul de tablă, cu saci cu nisip ud, pentru că toți bărbații erau plecați, încărcate cu saci, târându-se în genunchi, aruncau apă pe acoperiș, îngrozite că metalul ar putea să cedeze sub ploaia de flăcări și să lase descoperit lemnul de dedesubt. Dar cele mai mari stricăciuni au fost la zece mile est, la ferma Beel-Beel.

Ferma Drogheda era numai la trei mile de hotarul estic, ea fiind cea mai apropiată de Gilly. Beel-Beel se învecina cu ea și mai departe era ferma Narrengang. Când vântul a ajuns de la patruzeci la șaizeci de mile pe oră, toți au știut că numai ploaia putea să împiedice focul să ardă săptămâni în șir și să pustiască sute de mile de pământ de cea mai bună calitate.

Casele de lângă pârau rezistară printr-o luptă înverșunată, cu Tom ca un posedat, umplând rezervorul pompei, aruncând, umplând din nou, aruncând din nou. Dar când vântul se întări, casele se aprinseră și Tom se retrase plângând.

— Mai bine ai îngenunchea și i-ai mulțumi lui Dumnezeu că vântul nu s-a întărit când focul era la

vest de noi, spuse Martin King. Dacă se întâmpla asta, nu numai că ardea toată ferma, dar și noi toți. Isuse, sper numai ca toți să fie întregi la Beel-Beel!

Fee îi întinse un pahar mare cu rom; nu mai era tânăr, dar luptase cu focul cât fusese nevoie și-i îndrumase pe ceilalți ca un adevărat maestru.

— Ce caraghios, îi spuse ea, când părea că totul este pierdut, eu m-am gândit la cele mai ciudate lucruri. Nu m-am gândit la moarte, la copii sau la ruinele acestei case frumoase. Nu m-am putut gândi decât la coșul meu de cusut, la împletitura pe jumătate făcută, la cutia cu tot felul de nasturi, pe care-i păstrez de ani de zile, la farfuriile în formă de inimă, pe care mi le-a făcut Frank cu ani în urmă. Cum aș fi supraviețuit fără ele? Toate aceste lucruri mărunte, știi, lucruri care nu se pot înlocui sau cumpăra.

— Așa gândesc toate femeile, de fapt. Ciudat, nu-i așa, cum reacționează mintea? În 1905 îmi amintesc cum soția mea a fugit în casă, în timp ce eu țipam la ea ca disperatul, numai să scoată un tambur, pe care erau niște încrustații în lemn. Zâmbi. A ieșit la timp, deși am pierdut casa. Când am construit casa cea nouă, primul lucru pe care l-a făcut, a fost să termine încrustațiile. Scrisa „casă dulce casă”. Puse jos paharul și clătină din cap la ciudățenia femeilor. Trebuie să plec. Garreth Davies o să aibă nevoie de noi la Narrengang și, aș vrea să nu am dreptate, dar cred că și Angus la Rudna Hunish.

Fee se albi.

— Oh, Martin, atât de departe?

— S-a trimis vorbă, Fee. Booroo și Bourke au nevoie de noi.

Timp de alte trei zile focul făcu ravagii spre est, întinzându-se din ce în ce mai mult, până începu deodată o ploaie, care ținu aproape patru zile și care stinse până la ultimul tăciune. Dar focul se întinse peste o sută de mile și înnegrise totul

peste Drogheda până la hotarul ultimei proprietăți din Gillanbone, spre est, Rudna Hunish.

Până când nu începu ploaia nimeni nu se așteptase să audă vești de la Paddy, pentru că toți îl credeau departe de zona pârjolului, despărțit de ei prin căldură și prin copacii în flăcări. Dacă nu s-ar fi stricat telefonul, Bob se gândea că el i-ar fi sunat de la Martin King, pentru că era logic ca Paddy să meargă spre vest și să se adăpostească la ferma Bugela. Dar când ploaia cădea deja de șase ore și el tot nu dădu niciun semn de viață, ei începură să-și facă probleme. Timp de aproape patru zile încercaseră să se încurajeze că nu erau motive de îngrijorare, cu siguranță că era doar izolat și hotărâra să aștepte să ajungă el acasă, decât să meargă ei la Bugela.

— Trebuia să fi ajuns, spuse Bob măsurând camera în sus și-n jos, în timp ce ceilalți îl priveau; ironia sortii era că ploaia adusese și un curent de aer rece și iarăși ardea focul în sobă.

— Tu ce crezi, Bob? întrebă Jack.

— Cred că trebuie să mergem după el. Poate este rănit, poate merge pe jos și este destul drum. Poate i s-a speriat calul și l-a aruncat din șă și poate că stă pe undeva neputând să mai meargă. Avea hrană pentru o noapte dar nici pe departe, pentru patru zile, deși nu cred că poate muri de foame. Este bine să nu ne precipităm, n-am să anunț încă oamenii de la Nerrengang. Dar dacă nu-l găsim până la căderea nopții, am să merg la Dominic și am să alertez tot districtul pentru mâine. Doamne, tare-aș vrea ca cei de la PMG să repare liniile telefonice!

Fee tremura, ochii îi erau aprinși de febră, aproape sălbatici.

— Am să-mi pun o pereche de pantaloni, spuse. Nu suport să stau aici să aștept.

— Mamă, te rog stai acasă, o rugă Bob.

— Dacă e rănit, poate fi oriunde, Bob și în orice fel de stare. Ai trimis oamenii la Narrengang și

suntem destul de puțini pentru o echipă de salvare. Dacă merg împreună cu Meggie, amândouă suntem destul de puternice să înfruntăm orice s-ar ivi, dar dacă Meggie merge singură, ea va trebui să caute cu unul din voi, ceea ce înseamnă că vă încurcă; ca să nu mai spun de mine.

Bob se lăsa convins.

— Bine atunci. Ai să iei calul lui Meggie; ai mai călărit pe el. Toți luăm o pușcă și suficiente cartușe.

Plecară cu toții, pe lângă pârâu și se afundară în peisajul arid. Nu mai era nimic verde. Totul era cenușă și cărbune, incredibil, dar încă mai fumegau, după atâtea ore de ploaie. Fiecare frunză era carbonizată și pe unde fusese iarbă, ici și colo vedeau câte o grămadă carbonizată, oi prinse de foc, sau câte un cal, sau porc sălbatic. Lacrimile ei se amestecau cu ploaia pe obraji.

Bob și Meggie deschideau mica procesiune, Jack și Hughie veneau la mijloc, Fee și Stu încheiau. Pentru Stu și Fee era o înaintare pașnică; se simțeau bine că sunt apropiați unul de celălalt, nu vorbeau, fiecare era mulțumit de compania celuilalt. Câteodată caii se apropiau și se cutremurau la vederea vreunei orori, dar asta nu părea să afecteze ultima pereche de călăreți. Noroiul făcea înaintarea grea și înceată, dar iarba arsă le dădea cailor câte un petec de pământ solid, pentru înaintare. La fiecare câțiva iarzi se așteptau să-l vadă pe Paddy, pe undeva departe, dar timpul trecea și el nu apărea.

Cu inimile tresărind, realizară că focul începuse de mult mai departe decât crezuseră ei. Norii de ploaie trebuie să fi acoperit focul destul de multă vreme, până când el se întinsese deja destul de repede. Marginea de hotar era uluitoare. Pe de o parte era o linie clară, distinctă, neagră, strălucind de cenușă, pe cealaltă parte era pământul, așa cum îl știuseră dintotdeauna, îmbibat de apă, dar viu. Bob se opri și așteptă să vorbească cu toți.

— Uite, de aici începem. Eu merg spre vest, este direcția cea mai probabilă, merg singur, sunt mai puternic. Aveți toți destulă muniție? Bine. Dacă găsiți ceva, trageți trei cartușe în aer, iar cei care aud trebuie să răspundă cu câte o împușcătură. Apoi așteptăm. Cine a tras trei focuri, mai trage trei după cinci minute și mai trage trei, la fiecare cinci minute. Cei care aud, trag câte un foc.

— Jack, tu mergi spre sud, pe linia focului. Hughie, tu mergi spre sud-est. Eu merg spre vest. Mama și Meggie, voi mergeți spre nord-vest. Stu merge pe linia focului spre nord. Și vă rog mergeți cu grijă. Din cauza ploii nu se prea vede, și aici este multă cenușă. Strigați des; poate nu vă vede, dar vă poate auzi. Dar țineți minte, niciun foc până nu găsiți ceva, pentru că el nu avea pușcă și dacă aude împușcătura și nu poate striga, ar fi groaznic. Noroc și Dumnezeu să ne ajute!

Ca pelerinii la răspântii de drum, se despărțiră, îndreptându-se fiecare în altă direcție, înaintând prin ploaia deasă și mohorâtă, îndepărtându-se din ce în ce mai mult unul de celălalt, devenind din ce în ce mai mici, până când fiecare dispăru pe drumul său.

Stuart înaintase cam o jumătate de milă când observă o grămadă carbonizată, foarte aproape de linia de demarcație a focului. Era neagră și creață, ca un cap de negrișor și se afla lângă o cioată, în apropierea hotarului carbonizat. Ceea ce văzu era calul lui Paddy, întins de foc în trunchiul unui arbore de cacuciuc și doi din câinii lui Paddy, ca două grămăjoare înțepenite cu picioarele în sus. Coborî de pe cal și cizmele i se scufundară până la glezne în noroi, își luă pușca din șa. Buzele i se mișcau într-o rugăciune, în timp ce înainta prin cărbuni. Dacă n-ar fi fost calul și câinii, ar mai fi putut spera că era un vagabond, sau vreun călător prins în cursa focului. Dar Paddy plecase călare și avea cu el cinci câini; niciun itinerant nu avea mai mult de un câine la drum. Și aici era mult în

interiorul Droghedei, pentru a te gândi la un muncitor de la Bugela. Puțin mai departe găsi și alți câini incinerați; cinci la număr, cinci câini. Știu că nu va mai găsi un al șaselea și nici nu găsi.

Nu departe de cal, ascuns de un butuc, găsi ceea ce fusese un om. Nu putea greși. Strălucind în ploaie, grămada carbonizată stătea pe spate, era încovoiat ca un arc, se ridica la mijloc și nu atingea pământul decât cu umerii și picioarele. Brațele erau ridicate de la cot, ca într-o rugăciune spre ceruri, degetele erau descărnate, numai oasele se încovoiau pentru a prinde ceva nevăzut. Picioarele erau depărtate, dar îndoite de la genunchi, iar ceea ce fusese un cap, privea lipsit de vedere spre cer.

Timp de o secundă Stu privi, cu ochii săi limpezi și profunzi, spre tatăl său, dar nu văzu ruina carbonizată ci omul, așa cum fusese el în viață. Îndreptă pușca în sus, trase un foc, încarcă, îl trase pe-al doilea, încarcă și-l slobozi și pe-al treilea. Vag, în depărtare auzi un răsunet, apoi și mai departe, se auzi al doilea răspuns. Atunci își aminti că cel mai apropiat răspuns venea de la mama și sora sa. Ele erau la nord-vest, iar el era la nord. Fără să aștepte cele cinci minute, încarcă pușca, o îndreptă spre sud și trase. Pauză, încarcă, foc, încarcă, al treilea foc. Puse arma pe pământ și privi spre sud, ascultând încordat. De data aceasta răspunsul veni dinspre vest, de la Bob, al doilea de la Jack sau Hughie și al treilea de la mama sa. Oftă ușurat; nu dorea ca femeile să ajungă primele. Astfel, nu observă porcul sălbatic care ieși dintre copacii din nord; îi simți mirosul. Era mare cât un taur, corpul masiv tremura și înainta pe picioarele scurte, dar puternice, scormonind cu râțul pământul ars și ud. Împușcăturile îl deranjaseră, dar era și rănit. Părul negru, aspru, era pătat de șuvițe roșii de sânge; ceea ce mirosi Stuart privind spre sud, era aroma de carne de porc, scoasă proaspăt din cuptor. Scos din tristețea pașnică, care

lui îi era perpetuă, întorcându-și capul, gândi în sinea sa că trebuie să mai fi fost în acest loc, că acest loc înnegrit de funingine și îmbibat de ploaie, îi fusese încrustat în memorie, chiar în ziua nașterii sale.

Întorcându-se apucă pușca, amintindu-și că nu era încărcată. Mistrețul stătea neclintit, cu ochii mici, roșii, nebuni de durere și colții galbeni pe jumătate arcuiți în sus. Calul lui Stuart nechează simțind fiara; capul masiv al porcului se întoarse și-l privi, apoi se aplecă pentru atac. În timp ce atenția-i era îndreptată spre cal, Stu realizează că aceasta este singura lui șansă, se aplecă iute, scoase încărcătorul, căutând cu cealaltă mână cartușe în buzunar. În jur ploaia cădea estompând toate celelalte sunete. Dar mistrețul auzi zgomotul și în ultimul moment își schimbă direcția atacului, de la cal, la Stuart. Era deja peste el, când îl împușcă, chiar în piept, dar aceasta nu-l opri. Colții se mișcă în sus și lateral, dar îl apucară de abdomen. Stu simți sângele țâșnind, îmbibându-i hainele și împrăștiindu-se pe pământ. Întorcându-se greoi, pentru că începu să simtă glonte, porcul vru să-l apuce din nou, se clătină și căzu. Întreaga greutate de-o sută cincizeci de pfuzi se prăbuși peste el și-i aruncă fața în noroi. O secundă mâinile lui se înfipseră cu disperare în pământ, într-o luptă surdă de a se elibera; deci asta știuse el dintotdeauna, de aceea nu sperase, nu visase și nu-și făcuse planuri niciodată; sorbise numai cu nesaț din viață, atât de profund încât nu mai avusese timp să-și plângă soarta. Gândi; „Mamă, Mamă! Nu pot rămâne cu tine, Mamă!”; gândi asta și atunci când inima îi cedă.

— Oare de ce nu a mai tras Stu? o întrebă Meggie pe mama sa, în timp ce se îndreptau spre direcția de unde veniseră primele focuri de armă, neputând să meargă mai repede prin noroi, disperate și îngrijorate.

— Cred că știe că am auzit, răspunse Fee.

Dar în străfundurile minții sale, revăzu fața lui Stu, atunci când se despărțiseră, felul în care îi strânse mâinile, felul în care-i zâmbise.

— Nu putem fi prea departe, spuse îmboldindu-și calul.

Dar Jack și Hughie ajunseră primii, la fel și Bob și toți le întâmpinară pe femei, când le văzură apărând spre locul dezastrului.

— Nu merge mamă, spuse Bob, în timp ce ea descăleca.

Jack se îndreptă spre Meggie și îi prinse mâinile.

Cele două perechi de ochi verzi, îi priviră, nu cu teamă sau uimire, ci cu acceptarea sorții, ca și cum nu mai era nevoie să li se spună, ci ar fi știut totul.

— Paddy? întrebă Fee, cu o voce care-i era străină.

— Da. Și Stu.

Niciun fiu nu fu în stare să o privească.

— Stu? *STU! CUM ADICĂ?* Oh, Doamne, ce este, ce s-a întâmplat? Nu amândoi – Nu!

— Tata a fost prins de foc; a murit. Stu, trebuie să fi deranjat un porc mistreț, s-a luptat cu el. L-a împușcat, dar porcul a căzut peste el și l-a sufocat. Și el a murit, mamă.

Meggie începu să țipe și să lupte să se elibereze de mâinile lui Jack, dar Fee rămase împietrită în mâinile murdare de sânge ale lui Bob, cu ochii sticloși, ca o minge opacă.

— Este prea mult, spuse în cele din urmă și-l privi pe Bob, cu ploaia șiroindu-i pe față și părul adunat în șuvițe pe gât, ca niște inele aurii. Lasă-mă să merg la ei, Bob. Sunt soția unuia și mama celui alt. Nu mă poți opri, nu ai niciun drept să mă oprești. Lasă-mă să merg la ei!

Meggie se liniștise și stătea în brațele lui Jack, cu capul sprijinit de umărul lui. Fee se îndreptă spre dezastru, cu brațul lui Bob protector în jurul taliei, Meggie privi după ei, dar nu avu puterea să-i

urmeze. Hughie apăru de undeva, din ploaie; Jack îi făcu semn cu capul să-i urmeze.

— Mergi cu ei, Hughie, stai cu ei. Meggie și eu ne întoarcem la Drogheda să aducem o căruță.

Îi dădu drumul lui Meggie și o ajută să urce pe iapa castanie.

— Vino, Meggie; este aproape întuneric. Nu-i putem lăsa așa toată noaptea și ei nu vor pleca până nu ne întoarcem noi.

Era imposibil să pornești o căruță prin noroiul acela; în cele din urmă, Jack și bătrânul Tom au prins în lanțuri, în urma a doi cai de povară, o foaie de tablă ruginită. Tom conducea echipajul, în timp ce Jack mergea în față, cu cea mai mare lampă pe care o avea Drogheda.

Meggie rămăsese la fermă și stătea nemișcată în fața focului din salon, în timp ce doamna Smith, plângând, încerca să o convingă să mănânce, îndurerată de împietrirea fetei, de șocul înghețat prin care trecea, de lacrimile care nu puteau curge. La sunetul venit de la ușa din față, se întoarse și plecă să răspundă, întrebându-se cine Dumnezeu reușise să vină prin noroi și, ca de obicei, uimită de iuțea cu care mergeau veștile în pustiul dintre ferme.

Părintele Ralph stătea pe verandă, ud și plin de noroi.

— Pot să intru, doamnă Smith?

— Oh, Părinte! Părinte! strigă ea și se aruncă în brațele lui. Cum ați aflat?

— Mi-a telegrafiat doamna Cleary, o politețe între proprietar și arendaș, pe care o apreciez foarte mult. Am obținut aprobarea să plec, de la Arhiepiscopul di Contini-Verchese. Am venit într-un suflet! Ai crede că a trebuit să i-o repet de o sută de ori pe zi? Am luat un avion. În timp ce ateriza, s-a înfipt cu botul în pământ; eu știam cum este pământul aici. Dragul și frumosul Gilly! Mi-am lăsat valiza la Părintele Watty, la casa parohială

și am închiriat un cal de la Imperial; toți au spus că sunt nebun și au pariat pe o sticlă de *Johnnie Walker Black Label* că n-am să răzbat prin noroi. Oh, doamnă Smith, nu plânge; draga mea, lumea nu se sfârșește din cauza unui foc, indiferent cât de mare și de rău ar fi fost! spuse zâmbind și mângâindu-i umerii. Uite, am venit să ușurez lucrurile și nici nu faci un efort să mă încurajezi. Nu mai plânge, asta te rog!

— Atunci, nu știți, suspină ea.

— Ce? Ce să știu? Ce este – ce s-a întâmplat?

— Domnul Cleary și Stuart au murit.

Fața lui se goli de culoare; mâinile o împinseră pe menajeră.

— Unde este Meggie? întrebă răstit.

— În salon. Doamna Cleary este încă în câmp, cu corpurile neînsuflețite. Jack și Tom au plecat să-i aducă. Oh, Părinte, câteodată, deși sunt credincioasă, nu mă pot abține să nu gândesc că Dumnezeu este prea crud! De ce a trebuit să-i ia *EL* pe amândoi?

Dar Părintele Ralph rămase să audă numai unde este Meggie; se îndreptă spre salon, dezbrăcând din hainele murdare, lăsând în urmă dăre de apă și noroi.

— Meggie! spuse îndreptându-se spre ea, îngenunchind la picioarele scaunului pe care stătea, luându-i mâinile reci în mâinile sale ude dar ferme.

Ea alunecă de pe scaun în brațele lui, își afundă capul în cămașa udă și închise ochii, atât de fericită, în ciuda durerii, încât nu dorea ca momentul acesta să se termine. Venise, era dovada puterii pe care o avea ea asupra lui, nu greșise.

— Sunt ud, draga mea Meggie; te uzi și tu, șopti cu obrazul afundat în părul ei.

— Nu contează. Ai venit.

— Da, am venit. Am vrut să mă conving că ești în siguranță, am avut un sentiment că sunt dorit,

trebuia să văd cu ochii mei. Oh, Meggie, tatăl tău și Stu! Cum s-a întâmplat?

— Tati a fost prins de foc, Stu l-a găsit. Dar a fost ucis de un porc mistreț; a căzut peste el în timp ce l-a împușcat. Jack și Tom au plecat să-i aducă.

El nu mai spuse nimic, dar o ținu și o legănă, ca pe un copilăș, până când focul îi uscă cămașa și părul și simți că și ei îi dispăre o parte din împietrirea durerii. Apoi îi prinse bărbia în mână și-i ridică capul, până când ea îl privi și, fără să se gândească, o sărută. A fost un impuls confuz, care nu izvora din dorință, doar ceva instinctiv, când văzu ce exprimau ochii ei verzi. Ceva cu totul deosebit, un jurământ total diferit. Măinile ei se strecurară pe sub ale lui și când se împreunară pe spate, el nu-și putu opri o tresărire și o exclamație de durere. Ea se retrase.

— Ce s-a întâmplat?

— Cred că mi-am rănit o coastă în timpul aterizării. Am intrat cu avionul în bătrânul noroi din Gilly, o aterizare cam forțată. Mi-am pierdut echilibrul și m-am lovit de scaunul din față.

— Să văd.

Cu degete sigure, îi descheie cămașa udă, o scoase de pe brațe și din pantaloni. Sub pielea bronzată și fină, o vânătaie neagră și urâtă se întindea dintr-o parte în alta, sub coaste; se sperie.

— Oh, Ralph! Ai călărit atâta drum de la Gilly cu durerea asta? Cred că e ceva rupt în interior!

— Nu, mi-e bine și n-am simțit-o. Eram prea nerăbdător să ajung aici, să fiu sigur că ești bine, încât, cred că pur și simplu mi-am scos asta din cap. Dacă aveam o hemoragie internă, știam de mult. Dumnezeuule, Meggie, *NU!*

Capul ei se aplecă și-i sărută delicat rana, palmele-i mângâiau pieptul încet spre umeri, cu o senzualitate deliberată, care-l cutremură. Fascinat, îngrozit, încercând să se elibereze cu orice preț, el îi înălță capul; dar tot ce reuși să facă, a fost să o ia

în brațe; un șarpe îi strangula voința, i-o anihila. Durerea fu uitată, Biserica fu uitată, Dumnezeu fu uitat. Îi găsi gura, i-o deschise flămând, dorind din ea cât mai mult, neputând să o țină aproape ca să-și potolească dorința care creștea în el din ce în ce mai mult. Îi găsi gâtul, umerii goi, reci, cu pielea fină, ca un satin; era ca o scufundare, mai adânc, mai adânc, fără putința de a o înfrunta. Îl apăsa umărul, moartea și o mare greutate îi zdrobea sufletul, eliberându-i întunericul amar în care se zbăteau simțurile, într-un curent de nestăpânit. Își dori să poată plânge; ultima dorință se estompă sub povara gândului că este muritor, îi smulse mâinile de pe corpul lui păcătos, și rămase cu capul în piept, părând să fie absorbit de studierea mâinilor care-i tremurau pe genunchi. Meggie, ce mi-ai făcut, ce mi-ai putea face dacă te-aș lăsa?! Meggie, te iubesc, întotdeauna te voi iubi. Dar sunt preot, nu pot... *NU POT!*

Ea se ridică repede în picioare, își aranjă bluza și îl privi de sus cu un zâmbet contorsionat, care îi scotea și mai mult în evidență durerea din ochi.

— Nu-i nimic Ralph. Am să merg să văd dacă doamna Smith îți poate pregăti ceva de mâncare, apoi am să-ți aduc o pomadă pentru cai. Este minunată pentru vânătăi; alină durerea mult mai bine decât sărutările, cred.

— Merge telefonul? reuși el să întrebe.

— Da. Au tras un fir temporar prin copaci și ne-au conectat acum câteva ore.

Dar trecură câteva minute bune după plecarea ei, până când el reuși să se reculeagă și să se așeze la biroul lui Fee.

— Alo, operator, dă-mi te rog centrala. Sunt Părintele Ralph de Bricassart de la Drogheda – Oh, bună Doreen; încă mai lucrezi pe linie, da înțeleg. E plăcut să te aud din nou. La Sydney nu știi niciodată cine este telefonista; auzi numai o voce plictisită. Vreau o convorbire urgentă cu Eminența

Sa, Arhiepiscopul Legatului Papal din Sydney, dă-mi te rog, Bugela, Doreen.

Abia avu timp să-i spună lui Martin King ce se întâmplase, că i se dădu legătura la Sydney, dar un singur cuvânt la Bugela era suficient. Gilly va ști și toți cei care se vor încumeta să treacă prin noroiul din Gilly, vor fi la funerarii.

— Eminență? Părintele Ralph de Bricassart... Da, mulțumesc, am ajuns bine, dar avionul s-a împotmolit în noroi și trebuie să mă întorc cu trenul... Noroi, Eminență, n-o-r-o-i, noroi! Nu, Eminență, aici totul este înglodat când vin ploile. A trebuit să vin călare de la Gillanbone la Drogheda; este singura șansă pe timpul ploilor... De aceea telefonez, Eminență. A fost bine că am venit. Cred că am avut un fel de premoniție... Da, lucrurile nu sunt bune, deloc. Padraic Cleary și fiul său Stuart, au murit, unul în foc, celălalt sufocat de un mistreț... Un m-i-s-t-r-e-ț, mistreț, Eminență, un porc sălbatic.. Da, aveți dreptate, este cam bizară engleza din părțile astea.

Pe toate liniile se auzeau șoapte de la ascultători și zâmbi, în ciuda stării în care se afla. Nu puteai să vorbești la telefon, fără ca toți să fie pe linie – era singura distracție pe care o putea oferi Gilly, pentru foamea de informații a cetățenilor din Gilly – dar, dacă ei ar fi lăsat linia liberă, Eminența Sa ar fi auzit mai bine.

— Cu permisiunea Voastră, Eminență, voi rămâne să officiez înmormântarea și să aranjez ca văduva și ceilalți copii să aibă tot ce le trebuie... Da, Eminență, mulțumesc. Mă voi întoarce la Sydney cât voi putea de repede.

Și operatoarea asculta; închise și ridică imediat.

— Doreen, dă-mi te rog Bugela.

Vorbi câteva minute cu Martin King și hotărâră că, fiind august și vreme rece de iarnă, pot amâna funerariile încă o zi. Mulți oameni ar dori să vină la înmormântare, în ciuda noroaielelor, dar se deplasau greu.

Meggie se întoarse cu alifia pentru cai, dar nu se oferi să-l îngrijească, îi întinse numai borcanul în tăcere. Îl informă abrupt că doamna Smith îi putea servi masa, în sufrageria mică, peste o oră, deci avea timp de o baie. Era stânjenit, conștient de faptul că, într-un fel, Meggie îl acuza că o trădase, dar nu știa de ce ea își imagina asta, sau pe ce bază îl judeca ea pe el. Ea *ȘTIUSE* ce era el; de ce era supărată?

În lumina cenușie a zorilor, mica procesiune care escorta cele două corpuri ajunse la pârâu și se opri. Deși apa era încă în matca ei, pârâul Gillan crescuse, cam la vreo treizeci de picioare adâncime. Părintele Ralph înotă pe iapa sa în întâmpinarea lor, cu toate instrumentele pentru ritual în desaga de la șa. În timp ce Fee, Bob, Jack, Hughie și Tom îl înconjură, el îndepărtă pânza care acoperea corpurile și se pregăti să le binecuvânteze. După Mary Carson, nimic nu-l mai putea impresiona, totuși nu găsi nimic respingător la Paddy sau la Stu. Erau amândoi negri, Paddy de la foc, Stu de la sufocare, dar preotul îi sărută cu dragoste și respect.

Cincisprezece mii bucata de metal se târâse și se îngropase în pământ, în urma cailor, lăsând urme care aveau să rămână și peste ani, chiar dacă iarba va crește din nou. Se părea totuși că nu vor reuși să meargă mai departe; pârâul vijelios îi va ține pe malul său, cu Drogheda la numai o milă depărtare. Stăteau toți și priveau copacii din jurul fermei.

— Am o idee, spuse Bob, întorcându-se spre Părintele Ralph. Părinte, numai dumneata ne poți ajuta, numai dumneata ai un cal odihnit; trebuie să ne ajuți. Căii noștri nu au putere decât să treacă o dată prin apă – nu mai pot după tot drumul și frigul îndurat. Întoarce-te și găsește niște bidoane goale, închide-le bine ca să nu lase apa să intre. Smolește-le, dacă e nevoie. Avem nevoie de

douăsprezece, zece, dacă nu găsești mai multe. Leagă-le și adu-le la apă. O să le punem sub targă și o să-i trecem plutind.

Părintele Ralph făcu ce i se spuse, fără întrebări, era cea mai bună idee. Dominic O'Rourke de la Diban-Diban sosise la fermă cu doi dintre fii săi; era vecinul cel mai apropiat. Când Părintele Ralph le explică despre ce este vorba, începură treaba imediat, răscolind toate magaziiile să găsească bidoane, căutând capace, sigilându-le. Încă mai ploua. Ploaia nu se opri alte două zile.

— Dominic, îmi pare rău că trebuie să-ți spun, dar când oamenii aceștia vor sosi, vor fi pe jumătate morți. Va trebui să facem înmormântarea mâine și chiar dacă sicriile vor fi gata la Gilly, n-o să le putem aduce prin noroiul ăsta. Poate unul dintre voi să meargă și să facă două sicrie? Eu am nevoie numai de un om să mă ajute să-i trec apa.

Fii lui O'Rourke dădură din cap; nu doreau să vadă ce i-a făcut focul lui Paddy și mistrețul lui Stu.

— Îl facem noi, tată, spuse Liam.

Trăgând după ei bidoanele, Părintele Ralph și Dominic O'Rourke se îndreptară spre pârau și îl trecură înot.

— Un lucru e sigur, Părinte, strigă Dominic. Nu trebuie să săpăm gropi în noroiul ăsta afurisit! Gândeam o dată că Mary a cam întrecut măsura, când a făcut cavoul de marmoră pentru Michel, dar în secunda asta, dac-ar fi aici, aș săruta-o!

— Ai dreptate, strigă la rândul său Părintele Ralph.

Sprijiniră targa de metal pe bidoane, câte șase pe fiecare parte, legară strâns și legară și caii epuizați de frânghia care avea să tragă pluta. Dominic și Tom porniră înainte, pe malul dinspre Drogheda se opriră și priviră în urmă, în timp ce ceilalți trăgeau pluta de pe mal. Caii începură să tragă, Dominic și Tom să strige, să-i îndemne, iar pluta să plutească. Se clătina tare, dar pluti destul

pentru a fi scoasă din apă în siguranță; ca să nu mai piardă timpul, cei doi din frunte își îndemnară caii pe drumul spre fermă, bucata de tablă alunecând mai bine pe bidoane, decât înainte. La capătul hambarului era o rampă, așa că așezară targa în clădirea imensă printre alte acareturi. Înfășurate în fulgarine de ploaie, Minnie și Cat veniră primele din casă și îngenuncheară de o parte și de alta a târgii de metal, se auziră mătăniile lovindu-se în timpul rugăciunii, voci prea bine știute, pentru a mai face un efort să le reții.

Casa se umplea. Duncan Gordon sosise de la Each-Uisge, Gareth Davies de la Nerrengang, Horry Hopeton de la Beel-Beel, Eden Carmichael de la Barcoola. Bătrânul Angus MacQueen se aruncase în primul tren local până la Gilly de unde împrumutase un cal, de la Harry Gough și venise împreună cu el. Călătorise aproape două sute de mile prin noroi.

— Sunt terminat, Părinte, îi spuse Horry mai târziu, în timp ce toți șapte stăteau în salonul mic, mâncând friptură și budincă de rinichi. Focul a trecut prin fermă de la un capăt la altul, abia de mai am vreo oaie și vreun copac verde. Noroc că ultimii câțiva ani au fost buni și voi putea să mă refac, asta-i tot ce pot spune; și dacă ploaia ține, iarba se reface repede. Dar să ne ferească Dumnezeu de un alt dezastru, în următorii zece ani, Părinte, pentru că nu voi avea nimic pus deoparte să mă ajute.

— Tu ești mai mic decât mine, Horry, spuse Gareth Davies, tăind cu evidentă plăcere din bucatele doamnei Smith.

Nimic în materie de dezastre nu putea să micșoreze pofta de mâncare a unui om din câmpiile negre; el avea nevoie de hrană ca să le înfrunte.

— Eu cred că am pierdut cam jumătate din pământ și poate două treimi din oi, ghinion. Părinte, avem nevoie de rugăciunile dumitale.

— Ai, spuse și bătrânul Angus. Eu n-am fost atât de lovit ca voi, Horry și Garry, dar destul de rău, totuși. Am pierdut șaiszeci de mii de acri și jumătate din oi. În vremuri de astea, Părinte, am momente când mă gândesc că era mai bine dacă nu plecam din Skye în tinerețe.

Părintele Ralph zâmbi.

— Sunt gânduri trecătoare, Angus, știi doar. Ai plecat din Skye din același motiv pentru care eu am plecat din Clunamara. Era prea mic pentru tine.

— Ai, m-ai prins. Buruiana nu se îmbolnăvește, nu-i așa Părinte?

Va fi o înmormântare ciudată, gândi Părintele Ralph privind în jurul său; singurele femei vor fi cele de la Drogheda, pentru că restul vizitatorilor erau bărbați. Îi dăduse o doză mare de laudanum lui Fee, după ce doamna Smith reușise să o dezbrace să o usuce și să o așeze în patul mare, pe care-l împărțise cu Paddy; iar când ea refuză să înghită, plângând isteric, o prinse de nas și i-l turnase pe gât, fără menajamente. Ciudat, nu se gândise că Fee va claca. Își făcuse repede efectul, pentru că nu mâncase de douăzeci și patru de ore. Știind că ea doarme, se simți oarecum ușurat. Se gândea la Meggie; era la bucătărie ajutând-o pe doamna Smith să pregătească mâncarea. Băieții erau toți în pat, atât de epuizați încât abia reușiră să-și dezbrace hainele ude, înainte de a cădea. Când Minnie și Cat terminară veghea la cele două corpuri, o preluară Gareth Davies și fiul său Enoch; ceilalți își petrecură timpul între ei, vorbind, mâncând.

Niciun tânăr nu veni în salonaș la cei bătrâni. Toți erau în bucătărie, ajutând-o pe doamna Smith, de fapt, încercând să fie aproape de Meggie. Când își dădu seama de asta, Părintele Ralph fu și neliniștit și eliberat de grijă. Ei bine, dintre ei va trebui ea să-și aleagă un soț, și o va face în mod inevitabil. Enoch Davies avea douăzeci și nouă de ani, era un „gal brunet”, adică avea părul negru și

ochii foarte negri, era un bărbat frumos; Liam O'Rourke avea douăzeci și șase, părul auriu și ochi albaștri, ca și fratele său de douăzeci și cinci de ani, Rory; Connor Carmichael, era oglinda surorii sale mai mare, avea treizeci și doi de ani, într-adevăr foarte prezentabil, deși puțin arogant; pariul său era pe nepotul lui Angus, Alastair, cel mai apropiat de vârsta lui Meggie, douăzeci și patru de ani, un tânăr blând, moștenind ochii albaștri ai bunicului său și părul alb, o trăsătură de familie. Să se îndrăgostească de unul din ei, să se mărite și să aibă copiii pe care-i dorea la disperare. Oh, Doamne, dacă *AI* vrea să faci asta pentru mine, aș suporta mai ușor durerea de a o iubi, aș fi bucuros...

Nicio floare nu sufocă sicriele, de data aceasta, iar vasele din capelă erau goale. Ce boboc rezistase aerului înfierbântat și căldurii teribile, fu strivit de ploaie, îngropat în noroi ca un fluture în agonie. Și toți erau atât de obosiți, atât de obosiți. Cei care străbătuseră mile întregi pentru a-și arăta prețuirea față de Paddy, erau obosiți, cei care aduseseră corpurile, erau obosiți, cei care munciseră cu mâncarea și curățenia, erau obosiți, Părintele Ralph, era atât de obosit de parcă se mișca în vis, ochii săi evitându-i cu grijă pe-ai lui Fee, evitând expresia de tristețe amestecată cu furie de pe fața lui Meggie, durerea colectivă din grupul Bob, Jack, Hughie...

Nu făcu niciun elogiu; Martin King vorbi scurt și emoționant, în numele celor prezenți și preotul începu imediat Requiemul. Își adusesese din obișnuință cele necesare, pentru că niciun preot nu pleca fără ele, când dorea să aducă pacea, sau să ajute, dar nu avea veșminte potrivite pentru înmormântare și nici în casă nu se găseau. Dar bătrânul Angus trecuse pe la Casa Parohială din Gilly și adusesese veșmintele. Așa că acum era îmbrăcat cum se cuvine, ascultând ploaia care

bătea în ferestre și pe acoperișul casei cu două etaje.

Apoi, afară, în ploaia neguroasă, pe pajiștea înnegrită de foc, spre micul cimitir înconjurat de gard alb. De data aceasta erau doritori care să poarte sicriul, alunecând în noroi, încercând să vadă pe unde merg, pentru că ploaia le bătea în ochi. Și clopoțeli de la mormântul bucătarului chinez cântau: Hee Sing, Hee Sing, Hee Sing.

Apoi se termină totul. Vizitatorii pleacă pe cai, ascunși în fulgarinele de ploaie, unii dintre ei gândindu-se la posibilitatea reunirii, alții, mulțumind lui Dumnezeu că au scăpat de moarte și de foc. Și Părintele Ralph își strânse cele câteva lucruri, conștient că trebuie să plece, înainte de a nu mai fi posibil acest lucru.

Se duse să o vadă pe Fee; ea stătea la biroul ei, privindu-și împietrită mâinile.

— Fee, te simți bine? întrebă stând în așa fel încât să o poată vedea.

Ea se întoarse spre el și îl privi atât de trist și de împietrită, atât de închisă în sufletul ei, încât îi fu frică și închise ochii.

— Da, Părinte, voi fi bine. Trebuie să țin registrele și mai am cinci fii de îngrijit – șase, dacă-l număr și pe Frank, numai că nu cred că-l putem număra și pe Frank, nu-i așa? Îți mulțumesc pentru el. Îți sunt recunoscătoare mai mult decât pot exprima în cuvinte. Pentru mine este o mare mângâiere că oamenii bisericii veghează pentru el, îi fac viața puțin mai ușoară. Oh, dacă l-aș putea vedea, numai o dată!

Este ca un far, gândi el; strălucește de durere, ori de câte ori mintea ei atinge aceea culme a emoțiilor care e prea mare pentru a fi purtată. O flacără uriașă și apoi o lungă perioadă de nimic.

— Fee, vreau să te gândești la ceva.

— Da, la ce?

Era din nou întunecată.

— Mă asculți? întrebă el dur, îngrijorat și dintr-o dată mai înspăimântat ca înainte.

Un moment a crezut că ea se ascunsese atât de adânc în sine, încât chiar și asprimea vocii nu pătrunsese, dar lumina reveni și buzele ei murmurară:

— Paddy, bietul meu Paddy! Bietul meu Stuart! Bietul meu Frank! apoi se retrase după armura de fier, de parcă s-ar fi hotărât să prelungească perioadele de întuneric, până când lumina nu va mai străluci în viața ei.

Își plimbă ochii prin cameră, fără să pară că o recunoaște.

— Da, Părinte, ascult, spune.

— Fee, te gândești că ai o fiică? Îți aduci vreodată aminte că ai o fiică?

Ochii verzi se ridicară și îl priviră în față, îl studiară o clipă aproape compătimator.

— Își amintesc oare femeile? Ce este o fiică? Nu e decât o amintire a durerii, o versiune mai tânără a propriului eu, care va face ceea ce ai făcut tu, va vărsa aceleași lacrimi. Nu, Părinte. Eu încerc să uit că am o fiică – dacă din întâmplare mă gândesc la ea, o fac ca și cum ar fi băiat. Numai de fiii ei își amintește întotdeauna o mamă.

— Plângi vreodată cu lacrimi, Fee? Te-am văzut numai o dată.

— N-ai să mă mai vezi niciodată, pentru că eu am terminat cu lacrimile. Un fior îi străbătu corpul. Știi ceva, Părinte? Acum două zile am descoperit ce mult îl iubesc pe Paddy, dar, ca în toată viața mea, am descoperit prea târziu. Prea târziu pentru el, prea târziu pentru mine. Dac-ai ști cât de mult mi-am dorit să-l îmbrățișez și să-i spun că l-am iubit! Oh, Doamne, sper că nu va mai exista vreo ființă pe lumea asta care să simtă această durere pe care o simt eu!

El se întoarse să nu mai vadă fața răvășită, să-i dea timp să-și recapete calmul, iar lui, să-și dea

timp să înțeleagă enigma care sălășluia în Fee. Spuse:

— Nimeni nu va simți niciodată durerea *TA*.

Un colț al gurii i se ridică într-un zâmbet aspru.

— Da. Asta este o consolare, nu-i așa? Poate nu sunt de invidiat, dar durerea mea este numai *A MEA*.

— Îmi promiți ceva, Fee?

— Dacă vrei.

— Ai grijă de Meggie, n-o uita. Trimite-o la petrecerile de aici, ajut-o să întâlnească tineri, încurajeaz-o să se gândească la măritiș, la o casă a ei. Am văzut astăzi cum o privesc tinerii. Dă-i ocazia să-i întâlnească din nou, în circumstanțe mai fericite decât acum.

— Dacă spui, Părinte, o fac.

Oftând o lăsă contemplându-și mâinile fine și albe.

Meggie îl conduse la grajduri, unde fusese cazat calul închiriat de la Imperial și unde mâncase continuu două zile și trăise într-un fel de rai cabalin. Aruncă șeaua pe cal și se aplecă să strângă chinga, în timp ce Meggie se sprijini de o grămadă de paie și-l privi.

— Părinte, uite ce-am găsit, spuse când el termina și se îndreptă de spate. Întinse mâna și în palmă avea un trandafir de un roz-gri. Este singurul. L-am găsit într-un tufiș, lângă rezervorul de apă din spate. Cred că acolo nu a ajuns căldura focului și a fost ferit și de ploaie. L-am cules pentru dumneata. Să-ți aducă aminte de mine.

Luă bobocul pe jumătate deschis din mâna ei, cu mâna-i tremurând ușor și rămase privindu-l îndelung.

— Meggie, nu am nevoie de ceva anume, care să-mi amintească de tine, nici acum și niciodată. Te port în mine și tu știi asta. Nu pot să o mai ascund, nu?

— Dar mai există o realitate; pentru siguranță, ia-l, insistă ea. Poți să îl privești uneori și să-ți

amintești toate lucrurile pe care le-ai putea uita. Te rog, ia-l, Părinte.

— Numele meu este Ralph, răspuse el.

Deschise valijoara cu obiecte bisericești și scoase cartea de rugăciuni, care era proprietatea lui, învelită în piele scumpă. I-o dăruise tatăl său când a fost hirotonisit, demult, acum treisprezece ani. Cartea se deschise singură la o panglică albă; mai întoarse câteva pagini, așeză trandafirul și o închise.

— Vrei și tu o amintire de la mine, Meggie?

— Da.

— N-o să-ți dau. Vreau să mă uiți, vreau să-ți deschizi ochii spre lumea ta și să găsești un om bun, să te căsătorești cu el, să ai copiii pe care-i dorești atât de mult. Tu ești o mamă înăscută. Nu trebuie să te agăți de mine, nu este bine. Eu nu pot părăsi Biserica, niciodată; și voi fi cinstit cu tine până la capăt, de dragul tău. Nu vreau să părăsesc Biserica, pentru că nu te iubesc așa cum își iubește un soț soția, înțelegi asta? Uită-mă, Meggie.

— Nu mă săruți de adio?

Drept răspuns el sări în șa și își îndemnă calul spre ieșire, înainte de a-și pune pălăria de fetru. Ochii lui albaștri se aprinseră o secundă, apoi calul ieși în ploaie și se îndreptă refractar pe drumul spre Gilly. Ea nu încercă să-l urmeze, rămase în grajdul întunecat și umed, respirând mirosul de cal și fân; își aminti de hambarul din Noua Zeelandă și de Frank.

Treizeci de ore mai târziu Părintele Ralph intră în camera Arhiepiscopului Legatului Papal, traversă camera, sărută inelul stăpânului său și se aruncă obosit pe un scaun. Numai când simți acei ochi frumoși atotștiutori, studiindu-l, își dădu seama că trebuie să arate foarte ciudat; înțelese de ce îl priviseră atât de mulți oameni, din momentul în care coborâse din tren. Nu-și mai amintise de valiza lăsată la Casa Parohială, la Părintele Watty

Thomas; plecase la gară, urcase în trenul poștal cu numai două minute înainte de plecare și călătorise șase sute de mile într-un tren înghețat, în cămașă, pantaloni de călărie și cizme, ud learcă, fără măcar să observe frigul. Așa că, se privi întâi pe el, cu un zâmbet vinovat, apoi îl privi pe Arhiepiscop.

— Mă iertați, Eminență. S-au întâmplat atâtea, că nici nu mi-am amintit ce ciudat arăt.

— Nu te scuza, Ralph.

Spre deosebire de predecesorul său, lui îi plăcea să-și numească secretarul pe numele mic.

— Arăți romantic, frumos și impetuos! Îți stă bine în costum de călărie, să știi că da! Numai că ești puțin cam monden, nu crezi?

— Cu siguranță, mult prea monden. Cât despre „romantic” și „impetuos”, Eminență, vi se pare, pentru că nu cunoașteți obiceiurile din districtul Gillanbone.

— Dragul meu Ralph, chiar dacă ți-ai pune-n minte să te îmbraci cu pânză de sac și să-ți torni cenușă, tu tot ai reuși să arăți romantic și impetuos. Costumul de călărie îți vine aproape la fel de bine ca o sutană; și nu-ți pierde vremea să-mi explici că nu-ți dai seama de asta, pentru că-ți vine mai bine decât sutana. Ai un fel foarte deosebit de a te mișca, mai ales atrăgător, și, ți-ai păstrat și silueta; cred că așa vei fi tu mereu. Și mai cred că, atunci când voi fi chemat la Roma, te voi lua cu mine. O să mă distrez de minune văzând ce reacții provoci asupra prelaților noștri italieni, mici și grași. Felina printre porumbei rotofei.

ROMA! Părintele Ralph se îndreptă în scaun.

— A fost foarte rău, dragă Ralph? continuă Arhiepiscopul frecându-și mâna lăptoasă de spatele mătăsos al pisicii sale Abisiniene.

— Cumplit, Eminență.

— Pe oamenii aceia, îi iubești mult, nu?

— Da.

— Și îi iubești pe toți la fel, sau îi iubești pe unii mai mult decât pe ceilalți?

Dar Părintele Ralph era cel puțin la fel de isteț, ca și stăpânul său și stătuse destul de mult cu el, pentru a ști cum îi merge mintea. Așa că pară întrebarea insinuantă cu o sinceritate dezarmantă; un șiretlic, așa descoperise el, care-i potolea imediat suspiciunea Eminenței Sale. Niciodată nu-i trecuse prin cap, acestui om subtil, cu minte ascuțită, că sinceritatea poate ascunde mai multe decât orice ezitare.

— Îi iubesc pe toți, dar cum spuneți, pe unii mai mult. Pe fetiță, Meggie, pe ea o iubesc cel mai mult. Întotdeauna am simțit-o ca pe propria-mi responsabilitate, pentru că familia este atât de preocupată de băieți, încât chiar uită că și ea există.

— Și câți ani are această Meggie?

— Nu știu exact. Presupun că în jur de douăzeci. Dar am convins-o pe mama ei să-mi promită că o va scoate în lume, să întâlnească tineri de vârsta ei. Altfel își va irosi viața și va rămâne izolată la Drogheda, ceea ce ar fi rușinos.

Nu spusese decât adevărul; nasul infailibil al Arhiepiscopului îl simți imediat. Deși era numai cu trei ani mai bătrân decât secretarul său, cariera sa în sânul Bisericii nu suferise rigorile verificărilor pe care le suferea Ralph acum și din această cauză, în multe privințe, se simțea cu mult mai bătrân decât va fi vreodată Ralph; Vaticanul se hrănea cu esența vitalității oamenilor săi, dacă aceștia erau dăruți Lui prea devreme, iar Ralph poseda această esență vitală, din plin.

Relaxându-și oarecum vigilența, continuă să-și privească secretarul și își relua interesantul joc, de a descoperi pentru cine, sau pentru ce, clocotea Părintele Ralph de Bricassart.

La început fusese sigur că era o slăbiciune carnală. Faptul că era uluitor de frumos și avea un corp excelent, trebuie să-l fi făcut ținta multor pasiuni, prea multe pentru a-și păstra inocența sau nepăsarea. Pe măsură ce trecea timpul, descoperea

că avea pe jumătate dreptate; îngrijorarea exista, dar împreună cu ea, el era convins că exista și o inocență nedisimulată. Dacă Părintele Ralph ardea pentru ceva, nu o făcea pentru o plăcere carnală. Îl obligase pe acest preot să stea în compania homosexualilor irezistibili și dacă l-ar fi tentat ar fi văzut asta, dar niciun rezultat. Nicio fărâmbă de interes, de dorință, chiar și atunci când nu avea nici cea mai mică bănuială că îl studiază. Pentru că nu întotdeauna Arhiepiscopul își studia singur oamenii, iar când folosea intermediari, aceștia nu erau prin canalele secretarului său.

Crezuse că slăbiciunea Părintelui Ralph era aceea că era prea mândru de a fi preot și ambiția; amândouă erau fațete ale personalității pe care el era capabil să le înțeleagă, pentru că le avea și el. Biserica avea locuri speciale pentru oameni ambițioși, așa cum aveau toate instituțiile, rezervate în timp. Erau zvonuri că acest Părinte Ralph îi înșelase pe acei Cleary, pe care pretindea că îi iubește atât de mult, și le furase moștenirea. Dacă într-adevăr o făcuse, meritase, pentru el. Și cum îi străluciseră ochii când a adus vorba despre Roma! Poate că trebuia să încerce și altceva. Schimbă vorba, leneș, dar ochii ascunși de pleoape erau foarte atenți.

— Am primit vești de la Vatican, cât ai fost plecat, Ralph, spuse luând pisica în brațe. Dragă Sheba, ești egoistă; mi-au amorțit picioarele.

— Da?

Părintele Ralph se scufundă în fotoliu, ținând cu greu ochii deschiși.

— Da, poți să mergi să te culci, dar, nu înainte de a auzi noutățile. Cu puțin timp în urmă am trimis o informare particulară la Sfântul Părinte și astăzi mi-a venit un răspuns prin prietenul meu Cardinalul Monteverdi-Oare este descendent din familia renașcentistă de muzicieni? De ce uit întotdeauna să-l întreb? Oh, Sheba, de ce scoți gheruțele când ești fericită?

— Ascult Eminență, încă n-am adormit, spuse Părintele Ralph zâmbind. Nu mă miră că vă plac pisicile. Și dumneavoastră sunteți la fel, vă jucați cu prada, ca să vă distrați. Pocni din degete; Hai Sheba, vino la mine! Nu este bun!

Pisica sări imediat din poala purpurie, traversând covorul și sări delicat pe genunchii săi și rămase dând din coadă și mârâind la ciudatul miros de cal și noroi care o întâmpină. Ochii albaștri ai Părintelui Ralph zâmbiră în ochii negri ai Arhiepiscopului, ambii pe jumătate închiși, ambii la fel de treji.

— Cum reușești asta? întrebă Arhiepiscopul. O pisică ce nu merge la nimeni, dar la tine merge, de parcă i-ai da caviar. Animal ingrat!

— Aștept, Eminență!

— Și mă pedepsești luându-mi pisica. Bine, ai câștigat, renunț. Pierzi vreodată? Asta este o întrebare interesantă. Ești bun de felicitat, dragul meu Ralph. Într-un viitor foarte apropiat, vei purta mitră și mantie, iar lumea ți se va adresa cu „My Lord” Episcop de Bricassart.

Asta i-a deschis ochii mari de tot! remarcă Arhiepiscopul satisfăcut. Era prima oară când Părintele Ralph nu încerca să se prefacă sau să-și ascundă adevăratele sentimente. Pur și simplu radia de fericire.

PATRU
1933-1938 Luke

X

Era uimitor de cât de repede își revenea pământul; într-o săptămână smocuri de iarbă se iviră din mîzga întunecată și peste încă două luni copacii arși dădură în frunză. Dacă oamenii erau rezistenți și energici, erau așa numai datorită faptului că pământul nu le dădea nicio șansă să fie altfel; cei care erau slabi de inimă, sau nu aveau o putere fanatică de a răbda, nu stăteau mult în Marele Nord-Vest al Australiei. Dar vor trece ani până se vor estompa rănilor. Multe rînduri de învelișuri trebuiau să crească și să se schimbe, până când trunchiurile de eucalipt vor deveni, din nou, albe sau verzi sau roșii, iar un anumit procent de verdeață nu se va regenera de loc, va rămâne moartă și întunecată. Și încă mulți ani scheletele vor îngrășa câmpiile, abandonându-se ciclului naturii, acoperindu-se treptat de praf, frământate de copitele animalelor. Și în drumul spre Drogheda, venind dinspre vest, urmele adânci lăsate de targa în care fuseseră aduși acasă Paddy și Stu, rămăseseră ca o mărturie a povestirilor itineranților care știau povestea, transmisă celor ce nu o știau, până când totul rămase ca o legendă a câmpiilor cu pământul negru.

Drogheda pierduse probabil o cincime din suprafață și cam 25.000 de oi, o bagatelă față de producția pe care o avea această fermă în anii cei mai buni, de 125.000. Nu avea absolut niciun rost să se plîngă cineva de nedreptatea sorții, sau de cruzimea Domnului, sau oricum altfel ar fi făcut unii prea ocupați de distrugerile provocate de astfel de dezastre. Singurul lucru pe care-l aveau de făcut, era să înnoade capetele și să înceapă iar munca. Nici într-un caz nu era pentru prima oară și nu putea nimeni garanta că ar fi fost și ultima.

Dar era dureros să vezi grădinile Droghedei aride și pustii primăvara. Împotriva secetei puteau

lupta datorită tancurilor de apă construite de Michael Carson, dar după incendiu nimic nu supraviețui. Nici glicina nu înflori; când se pornise focul, buchetele firave de boboci abia se formau. Trandafirii erau uscați, panselele moarte, boscheții fură transformați în fire de paie gri, cerceșii în grămăjoare erau și ei uscați și reînviaseră, vița de vie era veștedă și lipsită de aromă. Ceea ce se consumase din tancurile de apă se recuperase din ploaia care a urmat focului și toată lumea de la Drogheda își sacrifică orice fărâmbă de timp pentru a-l ajuta pe Tom să refacă grădina.

Bob hotărî să continue ideile lui Paddy, de a avea cât mai multe mâini de lucru la Drogheda și mai angajă niște oameni; politica Mariei Carson fusese să nu țină niciun om în plus, în afară de bărbatii Cleary, preferând să mai angajeze numai în timpul împerecherii, a fătăturii și a tunsului, dar Paddy simțea că oamenii muncesc mai bine dacă știu că au o muncă permanentă. Cei mai mulți dintre oieri erau afectați cronic de dureri de picioare și oricum nu stăteau prea mult.

Casele noi, construite lângă pârau, erau locuite de oameni căsătoriți. Bătrânul Tom avea o casuță curată, cu trei camere, nou construită sub un arbore de piper, în spatele curții pentru cai și radia de mândrie că este proprietar, ori de câte ori intra în ea. Meggie continuă să îngrijească padocurile apropiate, mama ei continua să țină registrele.

Fee preluă de la Paddy îndatorirea de a comunica cu Părintele de Bricassart și, ea fiind Fee, nu transmitea nicio altă informație, decât cele referitoare la fermă. Meggie ardea de nerăbdare să le fure și să le citească, dar Fee nu-i dădea nicio ocazie, pentru că le încuia într-o cutie de metal, imediat ce le digera conținutul. Acum, în lipsa lui Paddy și a lui Stu, nimeni nu se mai putea apropia de Fee. Cât despre Meggie, imediat ce Episcopul Ralph a plecat, Fee a și uitat de promisiunile făcute. Meggie răspundea la invitațiile la dans și la

petreceri cu „Nu-uri” politicoase; conștientă de asta Fee nu a insistat niciodată, nu i-a spus niciodată că ar trebui să meargă. Liam O'Rourke profita de orice ocazie să meargă la Drogheda; Enoch Davies telefona constant, la fel și Connor Carmichael și Alastair MacQueen. Dar cu fiecare dintre ei Meggie era distantă, tăioasă, până îi aducea la disperare că nu o interesau.

Vara fu umedă, dar nu într-atât încât să provoace inundații, ci numai atât cât să mențină pământul într-o stare de noroială continuă, iar dragul lor râu Barwen, să aibă ape adânci și dătătoare de speranțe. Când veni iarna ploile sporadice mai continuă; perdelele neguroase de data aceasta erau de ploaie, nu de praf. Din această cauză marșurile celor alungați de depresiune se temperară, pentru că nu era ușor să cutreieri ținutul câmpiilor negre pe ploaie, pe frig – pneumonia făcea ravagii printre cei care nu dormeau sub un acoperiș.

Bob era din ce în ce mai îngrijorat și începu să vorbească de bolile de picioare ale oilor, dacă vremea mai continua așa; oile merinos nu rezistau multă vreme la umezeală fără să facă boli de picioare. Tunsul fusese un calvar, oamenii nu se atingeau de lâna udă, iar dacă nu se usca totul până la vremea fătăturii, mulți miei se pierdeau din cauza umezelii și a frigului.

Sună telefonul cu semnalele, două lungi și unul scurt, pentru Drogheda; Fee răspunse și se întoarse.

— Bob, AML-F, este pentru tine.

— Alo, Jimmy sunt Bob... da, bine... oh, bine! Are referințe bune?... bun, trimite-l aici să stăm de vorbă... bun, dacă este bun poți să-i spui că ia slujba mai mult ca sigur, vreau totuși să-l văd mai întâi; n-am încredere în porci și în referințe... Bun, mulțumesc. Ura! Bob se așează iar. Vine un nou muncitor, bun, zice Jimmy. A lucrat în vest la Queensland, pe lângă Longreach și Charleville. A

fost și cioban și păstor de vite. Are referințe grozave. Poate călări orice are patru picioare și coadă. Cică ridică un cal. Înainte a tuns și oi, un taur, nu alta, Jimmy spune că tunde peste cincizeci pe zi. Asta mă face cam suspicios. De ce ar vrea un om care tunde atât de bine să se angajeze ca simplu muncitor la fermă, cu salariu mult mai mic? Nu se întâmplă des ca un tunzător de prima mână să lase foarfecele, pentru un cal. Dar o să ne fie de folos, știe de toate.

Cu trecerea anilor accentul lui Bob deveni din ce în ce mai australian, dar propozițiile din ce în ce mai scurte. Se apropia de treizeci de ani și spre dezamăgirea lui Meggie, nu arăta vreun semn că ar dori să se însoare cu niciuna din fetele de măritat, pe care le cunoscuse la puținele petreceri, pe care politetea îi obligase să le frecventeze. Era teribil de timid, dar mai ales părea cu totul cucerit de pământ, părând să-l iubească fără rezerve. Jack și Hughie începură să-i semene din ce în ce mai mult; ar fi putut fi luați drept gemeni, stând unul lângă altul pe băncuțele de marmoră, aceasta fiind singura relaxare pe care și-o puteau permite. Păreau să prefere să doarmă în câmp, iar când dormeau acasă se culcau pe dușumea, temându-se că patul i-ar putea înmuia. Soarele, vântul și seceta le brăzdaseră fețele blonde, pe care străluceau ochii albaștri liniștiți, cu priviri melancolice care vorbeau numai de depărtări și de câmpii întinse. Era aproape imposibil să spui ce vârstă aveau, sau care e mai bătrân și care e mai tânăr. Fiecare moștenise nasul roman a lui Paddy și un fel de blândețe familială pe față, dar erau mai bine făcuți la corp, decât Paddy, care se micșorase de atâția ani de tuns oi și de stat aplecat. Ei căpătaseră în schimb frumusețea călărețului. Totuși nu arătau că i-ar fi interesat femeile și confortul.

— Omul acesta nou, este căsătorit? întrebă Fee, trăgând niște linii cu cerneală roșie.

— Nu știu, n-am întrebat. O să aflăm mâine când va veni.

— Cu ce vine aici?

— Îl aduce Jimmy cu mașina; trebuie să meargă până la Tankstand.

— Să sperăm că va rămâne o vreme. Dacă nu-i însurat ar putea să plece după câteva săptămâni. Răi oameni, itineranții ăștia, mai spuse Fee.

Jims și Patsy erau la școală la Riverview, jurând că nu vor sta nicio zi peste vârsta de paisprezece ani, cât era legal. Așteptau cu nerăbdare ziua când vor merge în padocuri cu Bob, Jack și Hughie, când Drogheda va fi din nou îngrijită de familie, iar străinii vor fi îngăduiți să vină și să plece când vor dori. Împărtășind pasiunea familiei pentru lectură, nu îndrăgiră Riverviewul din cale-afară; o carte putea fi purtată la șeua calului sau în buzunarul hainei și se citea cu mult mai multă plăcere la umbra unui copac, în miezul zilei, decât într-o clasă iezuită. Pentru ei fusese o trecere grea, de la Drogheda la internat. Ferestrele luminoase ale sălilor de clasă, spațioasele terenuri de joacă, bogăția grădinilor și tot confortul, pentru ei nu însemnau nimic și nici Sydney-ul nu le spunea nimic, cu toate muzeele sale, sălile de concerte și galerii.

Se împrieteniseră cu fiii altor fermieri și-și treceau timpul liber tânjind de dorul casei, sau lăudându-se cu mărimea și splendorile Droghedei, pentru urechile care doreau să asculte; toți cei din vest de râul Burren auziseră de puternica Drogheda.

Trecuseră mai multe săptămâni până să-l vadă Meggie pe noul angajat. Numele lui fusese trecut în registre, ca oricare altul, Luke O'Neill și deja se vorbea despre el în casa mare, mult mai mult decât se obișnuia despre angajații fermei. De la început el refuză să stea într-o baracă obișnuită și se instalează într-o casă goală de lângă pârâu. Apoi, se prezentase doamnei Smith și-i făcuse o impresie

bună, deși de obicei pe ea n-o interesau muncitorii fermei. Meggie era curioasă să-l vadă cu mult înainte de a-l întâlni.

Pentru că îngrijea încă de iapa castanie și calul negru, nu prea ajungea la staulul oilor, dar mai ales pentru că-și începea treaba mai târziu decât bărbații, nu prea avea ocazia să-i întâlnească pe angajați. În cele din urmă îl întâlni pe Luke O'Neill într-o după-amiază, târziu, când soarele strălucea roșu deasupra copacilor și umbrele întunericului anunțau noaptea. Ea venea de la Borehead și trecea pârâul, el venea dinspre sud-est și intenționa să treacă pârâul.

Lui îi venea soarele în ochi și ea îl văzu înainte ca el să o vadă; el călărea un cal mare dar rău, negru, cu coadă stufoasă; ea cunoștea bine animalul, doar era treaba ei să rotească caii și se întrebase de ce nu mai văzuse calul acesta în ultima vreme. Niciun om nu-l dorea, toți îl refuzau. Se părea că pe noul angajat nu-l deranja, ceea ce spunea multe despre priceperea lui la cai, pentru că era un cal afurisit, care obișnuia să muște călărețul de cap în momentul când acesta descăleca.

Este dificil să aproximezi înălțimea unui om, când acesta este călare, pentru că australienii folosesc șei mici englezești și călăresc cu genunchii îndoiți, stând foarte drept în șea. Noul venit părea înalt, dar uneori te puteai înșela, putea fi disproporționat, așa că Meggie lăsa aprecierea aceasta pentru mai târziu. Totuși, față de ceilalți muncitori, el prefera cămășile albe și nu flanelele de corp gri; parcă era un dandy, gândi ea amuzată. Îi dori noroc, dacă nu-l deranja să spele și să calce atât.

— 'Năziua don'șoară, strigă când fu mai aproape, ridicând pălăria și lăsând-o pe ceafă.

Ochii albaștri, veseli, o priviră pe Meggie cu o admirație vădită, în timp ce se apropiau unul de celălalt.

— Ei bine, cu siguranță că nu ești Doamna, deci trebuie să fii fiica, spuse el. Eu sunt Luke O'Neill.

Meggie murmură ceva, dar nu-l mai privi; era atât de încurcată și de furioasă, că nu-i trecu prin cap nici un subiect de conversație. Oh, nu era cinstit! Cum îndrăznește cineva să aibă fața și ochii Părintelui Ralph! Dar nu și în felul în care o privea: privirea lui avea ceva deosebit, dar în ea nu ardea dragostea; din primul moment, când Părintele Ralph îngenunchease în gara prăfuită din Gilly, Meggie văzuse dragoste în ochii lui. Să te uiți în ochii *LUI* și să nu-l vezi pe *EL*! Era un joc crud, o pedeapsă.

Străin de gândurile care-i treceau prin cap tovarășei de drum, Luke O'Neill își strunea calul să meargă lângă murgul lui Meggie, improșcând apa pârâului în toate părțile, pentru că era destul de mare după atâtea ploi. Era frumoasă, da, da! Ce păr! Ceea ce pe capul băieților era pur și simplu culoarea morcovului, la micuța asta arăta cu totul altfel. Dacă s-ar uita puțin în sus, i-ar da ocazia să-i vadă și fața! Tocmai atunci ea a făcut-o, l-a privit cu niște ochi încât sprâncenele i s-au împreunat de uimire; nu tocmai ca și cum l-ar fi urât, dar, de parcă încerca să vadă ceva și nu putea, sau, de parcă ar fi văzut ceva ce nu-și dorea. Oare ce se întâmpla? Oricum părea să o deranjeze. Luke nu era obișnuit să fie cântărit de balanțe feminine și să fie găsit „necorespunzător”. Prins aproape total în capcana părului auriu și a ochilor blânzi, interesul pe care-l arăta nu făcea decât să-i sporească ei dezgustul și dezamăgirea. Și totuși ea îl privea, cu gura rozie ușor deschisă, cu o broboană de transpirație deasupra buzei de sus și pe frunte, din cauza căldurii, cu sprâncenele aurii ridicate într-o uimire care încă mai căuta răspuns.

El zâmbi și dădu la iveală dinții albi ai Părintelui Ralph; și totuși nu era zâmbetul Părintelui Ralph.

— Știi, arăți exact ca un bebeluș, ah, și da, ah!

Ea își întoarse privirea.

— Îmi pare rău, n-am vrut să te studiez. Îmi amintești de cineva, asta-i tot.

— Studiază-mă cât vrei. Este mai bine decât să mă privești de sus, oricât de drăguță-ai fi. De cine-ți amintesc?

— N-are nicio importanță. Atâta doar că este ciudat să vezi pe cineva cunoscut și totuși necunoscut.

— Cum te cheamă, micuță domnișoară Cleary?

— Meggie.

— Meggie... Nu are destulă demnitate, nu ți se potrivește de loc. Parcă mi-aș fi dorit să te cheme Belinda sau Madeline, dar dacă nu-l ai decât pe Maggie, îl accept și pe ăsta. De unde vine Meggie, de la Margaret?

— Nu, de la Meghann.

— Ei, da, ăsta e mai potrivit! Am să-ți spun Meghann.

— Ba n-ai să-mi spui așa! Îl detest!

Dar el râse.

Ajunseseră în curte; el sări de pe cal, prinzându-i capul să-l domesticească și așteptă, evident, ca ea să-i întindă mâna să o ajute să coboare de pe cal. Dar ea îmboldi iapa și se îndreptă spre grajd.

— N-o faci pe doamna cu muncitorul de rând? strigă după ea.

— Bineînțeles că nu! răspunse ea, fără să se întoarcă.

Oh, nu era cinstit! Chiar și în picioare semăna cu Părintele Ralph; la fel de înalt și lat în umeri, îngust la coapse și cu aproape aceeași grație, deși altfel folosită. Părintele Ralph se mișca așa ca un dansator, Luke O'Neill ca un atlet. Părul era la fel de negru, des și cârlionțat, ochii la fel de albaștri, nasul la fel de distins și drept, gura la fel de bine modelată. Și totuși nu semăna cu Părintele Ralph, așa cum nu semănau eucaliptii între ei, deși toți erau înalți și frumoși.

După această întâlnire întâmplătoare, Meggie își ținea bine ochii și urechile deschise pentru orice bârfă legată de Luke O'Neill. Bob și băieții erau mulțumiți de munca lui și păreau să se înțeleagă bine cu el, nu părea să fie leneș, după cum spunea Bob. Chiar și Fee îi pomeni numele într-o seară, spunând că este un bărbat frumos.

— Îți amintește de cineva? întrebă leneș Meggie, stând cu fața-n jos pe covor și citind o carte.

Fee se gândi o clipă.

— Ei bine, aş spune că seamănă puțin cu Părintele de Bricassart. Aceeași constituție, același ten. Dar nu este o asemănare izbitoare; sunt mult prea diferiți unul de altul. Meggie, aş dori să stai într-un fotoliu când citești, ca o fată bine educată. Numai pentru că ești în costum de călărie, nu înseamnă că trebuie să uiți bunele maniere.

— Puh! răspunse Meggie. Ca și cum ar vedea cineva!

Și așa rămase. Exista o asemănare între ei, dar oamenii de dincolo de ea erau atât de diferiți, încât o îmbolnăveau pe Meggie, pentru că ea îl iubea pe unul, dar descoperirea cu resentiment că-i plăcea și celălalt. La bucătărie descoperi că era favoritul principal și mai descoperi și de ce își permitea luxul să poarte cămăși albe în padocuri; doamna Smith i le spăla și călca, încântată de farmecul lui irezistibil.

— Oh, frumos irlandez, oftă Minnie extaziată.

— E australian, răspunse Meggie, provocator.

— Poate-i născut aici, dragă domnișoară Meggie, dar un nume ca ăsta, O'Neill, este irlandez ca porcii lui Paddy, vine vorba domnișoară, nu sunt necuviincioasă față de tatăl dumneavoastră, odihnească-se în pace între îngeri. Domnul Luke, să nu fie irlandez, cu părul ăla negru și ochi albaștri! Pe vremuri O'Neill-ii erau regi ai Irlandei.

— Eu știu că O'Connor-ii erau, spuse Meggie înciudată.

Ochii albaștri ai lui Minnie clipiră.

— Păi bine, domnișoară, asta a fost o țară mare.

— Zii mai departe! Este cât Drogheda de mare! Și oricum O'Neill este un nume de protestant; nu mă protesti.

— Este. Dar e un mare nume irlandez și a existat cu mult înainte de a fi protestanți. Este de prin partea Ulsterului și e logic să fi fost și câțiva protestanți printre ei, înțelegi acum? Dar au mai fost și O'Neill în Clandeboy și O'Neill Mor, dragă domnișoară.

Meggie renunță; Minnie își pierduse de mult tendințele de luptă și putea spune „protestant” fără cea mai mică ezitare.

Cam după o săptămână, ea dădu din nou ochii cu Luke O'Neill, lângă pârau. Presupunea că el o așteptase intenționat, dar oricum nu știa ce putea face.

— Bună ziua, Meghann.

— Bună ziua, răspunse privindu-și calul.

— Este un bal la Braich y Pwll, sâmbăta viitoare. Vii cu mine?

— Mulțumesc de invitație, dar nu știu să dansez. N-are rost să merg.

— Te învăț eu să dansezi, în doi timpi, dacă asta-i problema. Și dacă o invit pe fiica șefului, crezi că Bob îmi dă Rolls-ul vechi, dacă nu-i nevoie de el?

— Eu am spus că nu merg! răspunse ea printre dinți.

— *AI SPUS* că nu știi să dansezi, iar eu am spus că te învăț eu, n-ai spus că nu vii cu mine chiar dacă-ai ști să dansezi, așa că am presupus că ai fi împotriva dansului și nu împotriva mea. Te mai cerți mult?

Exasperată îl privea cu aroganță, dar el râdea de ea.

— Ești al naibii de alintată, tânără Meghann; e timpul să nu mai faci numai după capul tău!

— Nu sunt alintată!

— Să-i spui lui *MUTU*! Singura fată între atâția frați care se fac praf pe lângă tine și tot pământul ăsta și bani și casa asta mare și servitori? Știu că este a Bisericii Catolice, dar nici Cleary nu sunt săraci lipiți.

Asta era marea diferență dintre ei, gândi ea triumfător; o tot sâcâie chiar de la început. Părintele Ralph nu s-ar fi lăsat prins de aparențe, dar omul acesta nu era sensibil; nu avea antene interioare care să-i spună ce se afla dincolo de aparențe. Trecea prin viață fără să aibă vreo idee că viața e complexă și dureroasă.

Uluit, Bob îi întinse cheile de la Rolls, fără să scoată un cuvânt; îl privi fix o secundă pe Luke, apoi zâmbi.

— Nu m-am gândit niciodată că Meggie trebuie să meargă la dans, dar du-o Luke și fii binevenit! Cred că o să-i placă, mititica. Nu prea iese-n lume. Trebuia să ne gândim să o scoatem, dar nu știu cum se face că nu ne-am gândit.

— De ce nu vii și tu și Jack și Hughie, întreabă Luke, părând că-i face plăcere.

Bob dădu din cap îngrozit:

— Nu, mulțumim, nu ne dăm în vânt după dans.

Meggie se îmbracă cu rochița de culoarea „cenușii de trandafiri”, neavând altă rochie. Nu-i trecuse prin cap să folosească grămada de bani de la Părintele Ralph, ca să-și facă rochii de bal și petreceri. Până acum reușise să refuze invitațiile, pentru că tineri ca Enoch Davies și Alastair MacQueen se descurajau repede dacă le spuneai un *NU* hotărât. Nu aveau încăpățânarea lui Luke.

Privindu-se în oglindă îi trecu prin cap că ar putea să meargă la Gilly cu mama, săptămâna viitoare, s-o viziteze pe bătrâna Gert și să-i comande niște rochii noi. Pentru că ura din suflet

să îmbrace rochia asta; dacă ar fi avut alta, chiar demodată, ar fi aruncat-o pe asta cât colo. Altă dată era pentru un cu totul altfel de om; era legată de atâta dragoste și de atâtea vise, lacrimi și singurătate, încât, s-o îmbrace acum pentru un om ca Luke O'Neill, părea o blasfemie. Crescuse obișnuită să-și ascundă sentimentele, să pară întotdeauna calmă și fericită. Autocontrolul era pentru ea mai mare decât coroana unui copac și câteodată, noaptea, gândindu-se la mama ei o treceau florii.

Oare o să sfârșească așa, ca mama, lipsită de orice sentiment?

Oare tot așa începuse totul și pentru mama, de mult, când exista tatăl lui Frank? Și oare ce Dumnezeu ar face mama, ce-ar spune, dacă ar ști că Meggie știa de mult adevărul despre Frank? Oh, scena din Casa Parohială! Parcă a fost ieri, Tati și Frank se înfruntau și Ralph îi ținea să nu se bată. Și-au aruncat în față lucrurile cele mai îngrozitoare. Totul se lega. Meggie se gândi că, probabil, a bănuț dintotdeauna. Crescuse destul ca să realizeze că a face un copil presupune mult mai multe lucruri decât își imaginase ea; trebuia să existe un fel de contact fizic, care era interzis tuturor, dar era permis cuplurilor căsătorite. Prin ce dizgrație și umilință trebuie să fi trecut biata mama, cu Frank. Nu-i de mirare că era așa cum era. Dacă i s-ar fi întâmplat ei, gândea Meggie, nu și-ar fi dorit decât să moară. În cărți numai fetele de cea mai joasă speță făceau copii în afara căsătoriei; totuși mama nu era așa, nu fusese niciodată așa. Din toată inima și-ar fi dorit Meggie ca mama să vorbească cu ea despre asta, sau să aibă ea suficient curaj să aducă vorba despre acest subiect. Poate într-un fel, destul de modest, ar fi putut ajuta. Dar mama nu era genul de om de care să te poți apropia. Meggie oftă privindu-se în oglindă și speră că ei nu i se va întâmpla așa ceva.

Dar era tânără, acum, privindu-se în rochia de cenușa trandafirilor, își dorea sentimente, emoții care să o cuprindă ca un vânt puternic. Nu-și dorea să trudească așa ca un robot toată viața ei, își dorea o schimbare, energie și dragoste. Dragoste și un soț și copii. Ce rost avea să se cramponeze de un bărbat care nu putea fi al ei niciodată? I-a spus că o iubește, dar nu așa cum ar iubi-o un soț. Pentru că el era logodit cu Biserica. Oare toți bărbații erau la fel? Poate bărbații dificili, poate cei capricioși, care oscilau în apele tulburi ale îndoielii și raționamentelor. Dar trebuie să existe și bărbați necomplicați, bărbați care puteau iubi o femeie și să o așeze deasupra celorlalte lucruri. Bărbați ca Luke O'Neill, de exemplu.

— Cred că ești cea mai frumoasă fată pe care-am cunoscut-o vreodată, spuse Luke pornind Rolls-ul.

Meggie nu prea știa ce sunt complimentele; îi aruncă o privire piezișă și nu-i spuse nimic.

— Nu-i frumos? continuă Luke, pe care nu părea să-l supere lipsa ei de entuziasm. Întorci o cheie, apeși o pedală și mașina pornește. Nu tu mânere, nici hățuri, nici hurducături care extenuază un om. Așa-i viața, Meghann; cu siguranță.

— N-ai să mă lași singură, nu? întrebă ea.

— Doamne, nu! Doar ai venit cu mine! Asta înseamnă că stai cu mine toată noaptea și nu intenționez să dau nicio șansă altora.

— Câți ani ai, Luke?

— Treizeci, dar tu?

— Aproape douăzeci și trei.

— Așa de mult? Arăți ca un copil.

— Nu sunt copil!

— Oho! Ai fost vreodată îndrăgostită?

— O dată.

— Numai atât? La douăzeci și trei de ani? Doamne! Păi eu m-am îndrăgostit și mi-a trecut de sute de ori, la anii tăi!

— Să știi că și eu puteam, dar la Drogheda întâlnești puțini oameni de care să te îndrăgostești. Din câte-mi amintesc, tu ești primul muncitor care mi-a spus mai mult decât un „bună ziua” timid.

— Ei, dacă n-ai fost la dans, pentru că nu știi să dansezi, ai rămas în afară, nu? Nu-i nimic, rezolv eu asta, cât ai zice pește. În câteva săptămâni campioană te fac. O privi pe furiș. Dar să nu-mi spui că băieții fermierilor din împrejurimi n-au încercat să te mai scoată la baluri. Muncitori, nu, înțeleg, le ești mult superioară, dar odraslele fermierilor trebuie să-ți fi făcut ochi dulci.

— Dacă sunt mult superioară oierilor, de ce m-ai invitat? pară ea.

— Oh, am tremurat tot! rânji el. Hai, nu schimba subiectul! Trebuie să te fi invitat vreunul din Gilly.

— Câțiva, recunosc eu ea. Dar n-am vrut să merg. Și tu aproape m-ai obligat.

— Înseamnă că toți sunt niște proști. Eu știu când dau de-un lucru de calitate.

Nu era sigură dacă-i plăcea cum vorbește Luke, dar necazul cu el era că nu prea putea fi contrazis.

Toată lumea venea la un dans, de la fiii și fiicele fermierilor, și nevestele lor, la muncitorii de fermă, cu neveste, dacă aveau, servitoare, guvernante, orășeni, de toate vârstele și sexele. Acestea erau ocazii când toți fraternizau unii cu alții.

Bunele maniere, rezervate pentru ocazii mai formale, nu se vedeau aici.

Bătrânul Mikey O'Brien a venit din Gilly să cânte la vioară și se găsea întotdeauna cineva să cânte la pian și la toabă, întrecându-se, care mai de care să-l acompanieze pe bătrânul violonist, care, stând pe un butoi de bere, sau pe un balot de lână, cânta fără odihnă, cu buza de jos atârând, pentru că nu avea nici timpul, nici răbdarea să înghită – și strica ritmul.

Dar nu semăna deloc cu petrecerea dată de Mary Carson, singura pe care o văzuse Meggie. Era un

dans energic, în cerc: era un dans de hambar, specific, cu polci, mazurci și cadrile, cu atingeri fugare între mâinile partenerilor, sau cu răsuciri sălbătice în brațele ferme ale bărbaților. Nu era niciun sentiment de intimitate, de visare. Toți păreau să accepte că era o risipire a frustărilor; intrigile romantice, erau lăsate acasă, departe de zgomotul și de distracția generală.

Meggie descoperi repede că era invidiată pentru însoțitorul ei. El era ținta tuturor privirilor languroase și seducătoare, ca și Părintele Ralph. Arogant, cum era și Părintele Ralph. Cum era! Era groaznic să se gândească la el, ca la cel mai îndepărtat trecut, dintre toate timpurile trecute.

Respectându-și cuvântul, Luke o lăsă singură numai când plecă la toaletă. Enach Davies și Liam O'Rourke erau și ei prezenți și erau dornici să-i ia locul. Dar el nu le dădu nicio ocazie. Chiar Meggie era destul de amețită, încât nu părea să înțeleagă că avea dreptul să accepte să danseze și cu alți băieți. Deși ea nu auzise comentariile, Luke le auzise și se distra în sinea lui. Ce tip ieftin, un muncitor obișnuit și să o fure de sub nasul lor! Disprețul nu însemna nimic pentru Luke. Ei au avut fiecare șansa lui; dacă n-au știut să profite, ghinion.

Ultimul dans a fost un vals. Luke luă mâna lui Meggie și îi cuprinse talia, trăgând-o aproape de el. Dansa excelent. Spre surprinderea ei, descoperi că nu trebuia decât să-l urmeze. Și era o senzație extraordinară să stai atât de aproape de un bărbat, să-i simți mușchii, coapsele, să-i absorbi căldura trupului. Scurtele ei contacte cu Părintele Ralph fuseseră atât de intense, că nu a avut timp să perceapă și lucruri mai discrete; și atunci crezuse sincer că ceea ce simțise în brațele lui nu va mai simți niciodată în brațele altcuiva. Totuși acum era altfel, era excitant; îi crescuseră pulsul și înțelese că el o ghicise, după felul în care o răsuci și o strânse și mai tare, mângâindu-i părul cu obrazul.

În Rolls-ul care-i ducea acasă, luminând drumul, nu-și vorbiră prea mult. Breach y Pwll era la șaptezeci de mile de Drogheda, peste un câmp pe care nu se găsea nicio casă, nicio lumină, niciun amestec de umanitate. Buza dealului care ducea spre Drogheda nu avea mai mult de o sută de picioare înălțime, dar, în mijlocul câmpiilor negre, să ajungi pe ea, era ca și cum ai fi în vârful Alpilor, în Elveția. Luke opri mașina, coborî și veni să deschidă ușa lui Meggie. Pășii lângă el, tremurând puțin; oare va strica totul încercând să o sărute? Era atâta liniște, erau atât de departe de toți!

Într-o parte era un gard păraginit, și sprijinind-o de umeri, să nu se împiedice în pantofii nesiguri, Luke o ajută să treacă peste pământul accidentat. Apucând strâns gardul, privi în depărtare și rămase fără cuvinte; la început de frică, apoi panica o părăsi când văzu că el nu face nicio încercare să o atingă.

Approape ca și razele de soare, lumina lunii învăluia totul, iarba strălucea și foșnea ca un oftat neliniștit, argintie, albă, gri. Frunzele copacilor luceau ca niște pete de foc în adierea vântului și umbre misterioase se desprindeau din tufișuri ca umbrele de pe lumea cealaltă. Ridicând capul, Meggie încercă să numere stelele, dar nu reuși. Delicate ca boabele de rouă pe o pânză de păianjen, stelele străluceau, se stingeau, într-un ritm atemporal ca și Dumnezeu. Păreau să stea suspendate deasupra capului, ca o plasă frumoasă, tăcută, atentă și iscoditoare de suflete, ca ochii de diamant ai insectelor, care strălucesc într-o rază de lumină, cu o forță infinită. Singurul sunet era al vântului fierbinte, care răscolea iarba, foșnea frunzele copacilor și vreun zgomot ocazional al unei păsări somnoroase, supărată că fusese deranjată; singurul miros era cel nedefinit al tufișurilor.

Luke întoarse spatele nopții, scoase punga de tutun și își răsuci o țigară.

— Te-ai născut aici, Meggie? întrebă el leneș, frecând țigara în palme.

— Nu, m-am născut în Noua Zeelandă. Am venit la Drogheda acum treisprezece ani.

Puse în pungă resturile de tutun, apoi cu gesturi experte își aprinse țigara.

— Te-ai distrat astă seară, nu?

— Oh, da!

— Vreau să te mai duc; la toate balurile.

— Mulțumesc.

El tăcu din nou, fumând liniștit și privind peste capota mașinii o pasăre supărată, cu chef de ceartă. Când în mână îi mai rămăsese numai un capăt de țigară, îl aruncă și-l strivi cu cizma aproape vicios, până fu sigur că se stinse. Nimeni nu stinge o țigară ca un australian, om al stepei. Oftând, Meggie se întoarse și el o ajută să ajungă la mașină. Luke era mult prea înțelept ca să încerce să o sărute acum, pentru că el dorea să se însoare cu ea, dacă putea; las' să vrea ea să fie sărutată.

Și au mai fost și alte baluri, iar vara se târa încet, încet, în splendoarea ei prăfuită; treptat cei de la fermă se obișnuiră cu faptul că Meggie își găsisse un prieten arătos. Frații ei nu o mai tachinau, pentru că o iubeau, dar îl îndrăgeau și pe el. Luke O'Neill era cel mai harnic muncitor pe care-l avuseseră ei la fermă; recomandare mai bună decât asta nu exista. Prin origine se trăgea din muncitori și nu din parveniți, iar bărbaților Cleary nu le trecu prin cap să-l judece după avere. Fee, singura care ar fi putut cântări astfel lucrurile, într-o balanță selectivă, era indiferentă și nu o făcu. Oricum, Luke insinuase calm că el este altfel decât un oier obișnuit și aceasta dădu roade; era tratat ca unul de-ai lor.

Își făcuse un obicei să vină seara la fermă, când nu era în câmp; după o vreme Bob constată că era caraghios să mănânce singur, când mai era loc la masa familiei Cleary, așa că începu să mănânce cu ei. Mai târziu li se păru lipsit de sens să-l trimită să

doarmă singur, la o milă depărtare, când el ar fi dorit să stea de vorbă cu Meggie până mai târziu, așa că îl rugară să se mute într-una din căsuțele de oaspeți, care era foarte aproape de casa mare.

Între timp, Meggie începu să se gândească destul de mult la el și nu ca la început, comparându-l mereu cu Părintele Ralph. Vechea rană se vindeca. După o vreme uită că Părintele Ralph zâmbea *AȘA*, iar Luke zâmbea *AȘA*, că ochii Părintelui Ralph aveau în ei o melancolie împietrită, iar ochii lui Luke luceau de neliniștea pasiunii. Era tânără și nu ajunsese să guste dragostea, o intuia numai din cele câteva momente. Dar ea dorea să o savureze, să o respire, să se abandoneze în vârtejul ei. Părintele Ralph era acum Episcopul Ralph; el nu va fi al ei niciodată, niciodată. O vânduse pentru treisprezece milioane de bani de argint și era dureros. Dacă el n-ar fi folosit expresia, în noaptea aceea, ea nu și-ar fi pus această problemă, dar el o folosisese și nenumărate erau nopțile când ea se întreba ce-a fost în capul lui, ce-a vrut să spună.

Și palmele îi ardeau când atingeau spatele lui Luke, când el o strângea în timpul dansului; o răscolea orice atingere, vitalitatea lui. Da, cu el nu simțise cum lichidul acela de foc îi invadează corpul, nu s-a gândit niciodată că dacă nu-l mai vede, se va topi, se va ofili, nu se înfierbântase niciodată când o privea el. Dar cunoscuse oameni ca Enoch Davies, Liam O'Rourke, Alastair MacQueen mai bine decât pe Luke și niciunul dintre ei nu o tulbura ca Luke O'Neill. Dacă erau destul de înalți, nu aveau ochii lui Luke, dacă aveau aceiași ochi, nu aveau părul lui. Întotdeauna le lipsea ceva ce Luke avea, deși nu putea să definească exact ce avea Luke. În afară de faptul că-i amintea de Părintele Ralph, dar ea refuza să admită că atracția spre Luke nu avea un fundament mai solid.

Vorbeau mult, dar întotdeauna despre lucruri generale; oi, tuns, pământ, ce-și dorea el de la viață, locuri pe care le văzuse, evenimente politice. El citea câteodată, dar nu era un pasionat, cum era Meggie și oricât ar fi încercat ea, nu putea să-l convingă să citească cartea asta sau aia, numai pentru că ea găsisese că este interesantă. Și el nici nu purta conversații la nivel intelectual; dar ceea ce era cel mai enervant, niciodată el nu arătase vreun interes pentru viața ei, nu o întreba niciodată ce dorea de la viață. Câteodată i-ar fi plăcut să vorbească despre lucruri mai aproape de sufletul ei, decât oile și ploaia, dar cum încerca, el era expert în a o descuraja, conducând-o spre canale impersonale.

Luke O'Neill era isteț, plin de sine, extrem de muncitor și dornic să se îmbogățească. Se născuse într-o cocioabă îngrădită cu gard de nuiele, exact la Tropicul Capricornului, în afara orașului Loangreach din Queensland-ul de vest. Tatăl său fusese oaia neagră a unei familii irlandeze prospere, dar neiertătoare, mama sa fiica unui măcelar neamț din Winton; când ea a ținut morțiș să se mărite cu Luke cel bătrân, a fost la rândul ei dezmoștenită. Au fost trei copii în acel bordei, niciunul nu avea o pereche de pantofi – nu că pantofii ar fi contat în toridul Longreach. Luke cel bătrân mai căuta de lucru, când avea chef, dar de cele mai multe ori avea chef de rom și a murit într-un incendiu, la cârciuma Blackall, când Luke cel tânăr avea doar doisprezece ani. Cât putu de repede Luke cel mic începu să muncească pe la ferme, ungea oile cu catran dacă cei care le tundeau ciupeau și din carne.

De un singur lucru nu-i fusese niciodată frică lui Luke, de muncă; se agățase de muncă cu disperare, ori pentru că tatăl său fusese un nepricopsit, ori pentru că moștenise tenacitatea nemțească a

mamei sale, nimeni nu-și dăduse vreodată osteneala să afle.

După ce mai crescuseră de la ucenic la fermă, la muncitor, aduna turmele spre staulele unde erau tunse, apoi se specializă în tunsul oilor. Învățase bine meseria; un om, degustător de vinuri, producător de parfumuri, nu poate fi educat dacă nu-i place meseria, dacă nu are instinct pentru ea. Și lui Luke îi plăcea, era singura posibilitate de a câștiga bani și el nu-și dorea altceva. Avea putere să mânuiască presa care strângea lâna în baloturi uriașe, dar se câștigau bani mulți la tunsul oilor.

După o vreme deveni bine cunoscut în districtul Queensland, ca bun muncitor și nu mai avu probleme să-și găsească de lucru. Cu îndemânare, autocontrol, putere și răbdare, iar Luke avea toate aceste calități, orice om putea stăpâni meseria de a tunde oile. Foarte repede Luke reuși să tundă o sută de oi în timp record; și asta cu un foarfece numit '*șopârla*'. Foarfecii mari din Noua Zeelandă nu erau primiți în Australia, deși, dacă i-ar fi folosit oamenii și-ar fi dublat eficiența. Era o muncă istovitoare; stătea aplecat cu o oaie între picioare, tundeai în lung și în adâncime pentru a scoate lâna dintr-o bucată și pentru a evita pe cât posibil să treci cu foarfecul a doua oară și pentru a-l mulțumi și pe proprietar, care stătea cu ochii pe fiecare și-i apostrofa pe cei care nu munceau după reguli. Nu-l supăra căldura, sudoarea sau setea, bea până la trei galoane de apă pe zi; nu-l supărau nici muștele, care erau îngrozitoare, pentru că el se născuse în patria muștelor. Nici oile nu-l deranjau, oile care erau coșmarul oierilor în perioada tunsului; toate varietățile de merinos, ceea ce însemna lâna până-n copite și până pe bot și mai însemna și o piele foarte sensibilă care aluneca în toate direcțiile când tundeai.

Nu, nu de muncă se temea Luke, cu cât muncea mai mult cu atât se simțea mai bine; ceea ce îl deranja era zgomotul, nu-i plăcea să stea închis,

nu-i plăcea mirosul greu. Nu exista nimic mai urât pe fața pământului ca un staul unde se tundeau oile. Așa că hotărî să fie el șef, să fie el omul care să se plimbe printre muncitori și să privească cum alții îi tund oile lui.

La capătul hambarului pe un scaun

Stă șeful oierilor cu ochi-n patru.

Așa spunea vechiul cântec al oierilor și asta dorea Luke să fie, fermier. Nu erau pentru el mizeria și tunsul, o viață întreagă dorise plăcerea de a munci în aer liber și să simtă cum i se înmulțesc banii. Numai perspectiva de a deveni celebru l-ar fi ținut în staul la tuns; o raritate, un om care tunde treisute de oi pe zi, conform regulilor, cu foarfeci mici. Uneori făceai avere cu pariurile. Din păcate era puțin prea înalt pentru asta și când se apleca pierdea câteva secunde, care erau importante. Și atunci mintea lui chibzuia ce metodă ar putea găsi pentru a-și realiza visul; cam în același timp descoperea că era atrăgător pentru femei. Prima încercare fusese la o fermă a cărei moștenitoare era o fată, destul de tânără, destul de drăguță – la Gnarlunga. A avut ghinion, până la urmă fata preferă un neisprăvit a cărui viață circula ca o legendă prin zonă. De la Gnarlunga plecă atunci la Bingelly, unde se ocupă de cai, dar fu cu ochii în patru pe o casă, pe moștenitoarea cam urâtică și pe tatăl care era văduv. Din nou ghinion, aproape că o cucerise, dar până la urmă fata cedă dorinței tatălui și se mărită cu un sexagenar care avea pământul din vecinătate.

Aceste două încercări l-au costat trei ani din viață și hotărî că douăzeci de luni pentru fiecare moștenitoare e prea mult și plictisitor. I-ar fi plăcut să călătorească o vreme, să plece departe și poate, între timp, se ivea și o altă ocazie. Îi făcu plăcere când plecă pe drumurile Queenslandului, la Cooper și Diamantina, spre râurile Barcoo și Bullee, îndreptându-se spre sudul Noii Galii. Avea

treizeci de ani și venise vremea să găsească o găscă în stare să-i aducă oul de aur.

Toată lumea auzise de Drogheda, dar Luke ciuli urechile când auzi că este numai o fată acolo. Nu erau speranțe că va moșteni, dar poate că-i vor da zestre, o modestă suprafață de 100.000 de acri la Kynuna sau Winton. Era pământ bun în jurul districtului Gilly, dar prea uscat pentru el. Luke își dorea vastitatea din vestul îndepărtat, unde iarba creștea la infinit și unde copacii erau ca spre est. Numai iarbă și iarbă și iarbă, fără început și fără sfârșit, unde un om era fericit să crească o oaie la zece acri de pământ. Iarba, soarele, căldura și muștele puteau fi un paradis pentru un om și acest om era Luke O'Neill.

Auzise povestea Droghedei de la Jimmy Strong, agent la AML-F, care l-a și adus acolo și primi o lovitură amară când află că Drogheda aparținea de fapt Bisericii Catolice. Totuși învățase între timp că moștenitoarele erau puține și rare; când Jimmy Strong continuă și-i spuse că fiica avea o frumoasă sumă de bani, ca și frații ei, hotărî să continue, conform planului.

Dar deși Luke hotărâse de mult că scopul vieții sale erau 100.000 de acri de pământ la Kynuna sau Winton și muncise pentru atingerea acestui scop cu un zel încăpățânat, adevărul era că tot pentru bani gheață îi tresărea inima și pentru ceea ce ar putea cumpăra cu ei; nu să posede pământ, nu să moștenească puterea dată de pământ, ci posibilitatea de a înșira cifre frumoase și îngrijite în *CONTUL* său din bancă *PE NUMELE SĂU*. Nu Gnarlunga sau Bingelly și le dorise cu disperare, ci valoarea lor în bani gheață. Un bărbat care-și dorea să fie șef printre muncitori la tunsul oilor, nu s-ar fi hotărât niciodată pentru Meggie Cleary, moștenitoare fără pământ. Și nici nu ar fi iubit actul fizic din greu, cum făcea Luke O'Neill.

Balul de la Holu Cross, la Gilly, era al treisprezecea dans la care Luke o scotea pe Meggie, în tot atâtea săptămâni. Cum descoperea el unde sunt și cum reușea să facă rost de invitații, Meggie era prea naivă să ghicească, oricum, cu regularitate sâmbăta Luke îi cerea lui Bob cheile Rolls-ului și o ducea undeva, raza era cam de 150 de mile. Astă seară era rece și ea simți răceala stând rezemată de gard și privind peisajul fără lună, simțind și gerul sub picioare. Venea iarna. Brațul lui Luke o cuprinse pe după umeri și o trase mai aproape.

— Ți-e rece, spuse el, să ne întoarcem acasă.

— Nu, acum mi-e bine, mă încălzesc, răspunse ea cu respirația tăiată.

Simți schimbarea din el, schimbarea în brațul care o ținea lejer și impersonal. Dar era plăcut să se sprijine de el, să simtă căldura care-i radia din corp, din toate fibrele corpului. Chiar cu puloverul gros de lână ea simți cum mâna lui se mișca într-un cerc mic, mângâietor, un masaj curios dar foarte ațâțător. Dacă acum ea ar spune că-i este frig, el s-ar opri; dacă ea nu spune nimic, el ar lua-o drept o permisiune tacită de a continua. Și ea era tânără și-și dorea atât de mult să savureze dragostea cum se cuvine. Acesta era singurul bărbat, în afară de Ralph, care o interesa, și atunci, de ce n-ar vedea cum sunt sărutările lui? Numai de-ar fi diferite! Numai de n-ar fi ca ale lui Ralph!

Luându-i tăcerea drept o acceptare tacită, Luke o prinse și cu cealaltă mână de umăr, o întoarse cu fața spre el și se aplecă. Așa se simțea oare o gură? Dar nu era decât un fel de apăsare! Oare ce trebuie să faci ca să arăți că-ți place? Își mișcă stângaci buzele și imediat își dori să n-o fi făcut. Apăsarea crescuse; el deschise mai tare gura, o forță să o deschidă și ea, apoi mișcând limba o introduse în gura ei. Revoltător! De ce era cu totul altfel decât atunci când o sărutase Ralph? Atunci nu realizase că era atât de ud și de greșos totul; atunci nici nu

gândise, se deschisese numai spre el, ca o casetă când apeși pe un buton secret. Ce naiba *FACE*? De ce i se înfiora corpul, de ce se lipea de el când mintea ei dorea să se smulgă de lângă el?

Luke îi descoperise punctul sensibil și-și ținea degetele pe el ca s-o excite; până acum nu păruse să fie foarte entuziasă. Întrerupse sărutul și o sărută pe gât. Păru să-i placă mai mult asta, se agăță de el și suspină, dar când buzele lui coborâră de pe gât și încercă să-i dezgolească umărul, ea îl împinse brusc și sări de lângă el.

— Destul Luke!

Episodul o dezamăgise și aproape că-i repugnase. Luke era foarte conștient de asta chiar de când o ajută să urce în mașină și își rulă mult dorita țigară. Își imaginase mereu că este un iubit bun, nicio fată nu s-a plâns vreodată de asta – da, dar ele nu erau domnișoare educate, ca Meggie. Chiar Dot MacPherson, moștenitoarea de la Bingelly, cu mult mai bogată decât Meggie, era o țărăncă, nu tu școală la Sydney, nu tu tot tacâmul... În ciuda alurii sale, când era vorba de experiență sexuală Luke știa cam cât un țăran mijlociu; știa puțin dincolo de ceea ce-i plăcea lui și nu știa nimic teoretic. Numeroasele fete cu care făcuse dragoste își dăduseră toată silința să-l asigure că le plăcuse, dar asta însemna că el trebuia să se bazeze pe o anumită doză de informație subiectivă, nu totdeauna cinstită. O fată accepta o aventură de aceasta sperând la căsătorie, mai ales când bărbatul era arătos și muncitor ca Luke, deci era posibil ca ea să mintă numai ca să-i facă lui plăcere. Și nimic nu făcea mai multă plăcere unui bărbat decât când i se spunea că este cel mai bun iubit. Nici nu visa Luke câți bărbați au fost păcăliți cu asta.

Se mai gândea încă la bătrâna și urâta Dot, care cedase tatălui, după ce stătuse închisă o săptămână într-o baracă, dar ridică din umeri. Meggie avea să fie o nucă greu de spart și nu-și putea permite să o sperie sau să o dezguste. Îi făcea curte așa cum

vedea că-i face ei plăcere, flori, atenții și nu prea multe din celelalte.

Un timp în mașină domni o tăcere incomodă, apoi Meggie oftă și se întinse în scaun.

— Îmi pare rău, Luke.

— Și mie. N-am vrut să te supăr.

— Oh, nu, nu m-ai supărat. Cred că nu prea sunt obișnuită cu asta... Mi-a fost frică, nu că m-ai supărat.

— Oh, Meghann! Luă mâna de pe volan și-i strânse mâinile care-i stăteau împreunate în poală. Uite, nu-ți face probleme. Ești cam tânără și te-am luat cam repede. Să uităm totul.

— Da, să uităm.

— *EL*, te-a sărutat vreodată? întrebă Luke curios.

— Cine?

Oare se simțise teama în vocea ei? Dar de ce să fie teamă în voce?

— Mi-ai spus că ai fost odată îndrăgostită și am presupus că știi tot. Îmi pare rău Meghann. Trebuia să-mi fi dat seama că legată de o familie cum este a ta, de fapt ai vrut să-mi spui că ai avut o pasiune de adolescență, pentru vreun tip care nici nu te-a băgat în seamă.

Da, da, da! Lasă-l să creadă asta!

— Ai dreptate, Luke. A fost numai o pasiune trecătoare.

În fața casei o strânse din nou lângă el și o sărută ușor și tandru, fără guri deschise și alte treburi cu limba. Nu-i răspunse tocmai cum și-ar fi dorit, dar fu clar că de data asta îi plăcu; plecă spre locuința lui mai satisfăcut, gândind că nu și-a stricat toate șansele.

Meggie se târî spre pat și rămase întinsă privind umbrele lăsate de lumina lămpii din tavan. Ei bine, un lucru fusese foarte clar; nu era nimic în sărutările lui Luke, care să-i amintească de cele ale lui Ralph. Și o dată sau de două ori simțise și un fel de emoție, când o mângâiase pe sâni și-i

sărutase gâtul. N-avea rost să-l compare pe Luke cu Ralph și nici nu mai era sigură dacă dorea să încerce. Mai bine să-l uite pe Ralph; el nu putea să-i fie soț. Luke putea.

A doua oară când Luke o sărută pe Meggie, se purtă cu totul altfel. Fuseseră la o petrecere minunată la Rudna Hunish, la granița de hotar. Bob îi convinsese să facă plimbarea și seara începuse bine chiar de la început. Luke era în cea mai bună dispoziție, a glumit mult tot drumul și a ținut-o pe Meggie într-un râs, apoi a fost afectuos și atent și cald tot timpul petrecerii. Și domnișoara Carmichael era atât de hotărâtă să i-l fure. Încercând ceea ce Enoch Davies și Alastair MacQueen nu îndrăzniră, ea li se alătură și flirtă cu Luke pe față, forțându-l, de dragul bunelor maniere, să o invite la dans. Era o afacere formală, stilul sălilor de bal, iar dansul pe care Luke i-l oferă fu un vals lent. Dar se întoarse repede la Meggie, nu spuse nimic, ridică ochii-n tavan ceea ce o făcu să înțeleagă, fără urmă de îndoială, că domnișoara Carmichael îl plictisise. Și îl iubi pentru asta; încă de când se amestecase și-i stricase plăcerea Bălciului din Gilly, Meggie nu o putea suferi. Nu uitase felul în care Părintele Ralph o ignorase, numai pentru a ridica un copil peste o baltă; acum, în această seară, Luke se revelase cam în aceleași culori. Oh, bravo! Luke ești minunat!

Drumul spre casă era lung și vremea era rece. Luke luase un pachet cu sandvișuri și o sticlă de șampanie de la bătrânul Angus MacQueen și cam după ce trecuseră două treimi din drum, opri mașina. Caloriferele pentru mașini erau foarte rare în Australia și atunci, ca de altfel și acum, dar Rolls-ul avea încălzire; în seara aceea era foarte bine-venită, pentru că era ger și bruma de două degete pe pământ.

— Oh, nu-i plăcut să stai fără haină, pe o noapte ca asta, zâmbi Meggie luând sticla de șampanie și mușcând dintr-un sandviș.

— Da, este. Ești drăguță astă seară, Meghann.

Ce era deosebit în culoarea ochilor ei? Verdele nu era o culoare după care să se dea în vânt, prea anemică, dar privindu-i ochii ar fi jurat că avea toate nuanțele din spectrul albastrului, violet și indigo și cerul dintr-o frumoasă zi de vară, verde profund cu o ușoară tentă de galben. Și străluceau ca niște bijuterii, încadrați de acele bucle ondulate, care la rândul lor străluceau de parcă ar fi fost înmuiate în aur. Întinse mâna și delicat, îi mângâie pleoapa unui ochi, apoi, solemn, își privi vârful degetelor.

— Luke, ce s-a întâmplat?

— N-am putut rezista. Am vrut să mă conving că nu ai o pudrieră cu aur pe măsuța de toaletă. Știi că ești singura fată pe care am cunoscut-o, care are aur pe pleoape?

— Oh! își duse și ea mâna la pleoape, le atinse, apoi își privi degetele și râse. Să știi că am! Dar nu se ia!

Șampania îi gâdila nările și stomacul; se simțea minunat.

— Și sprâncene de aur, care au forma unor turle de biserică, și cel mai frumos păr de aur... întotdeauna m-am gândit că trebuie să fie tare ca metalul și totuși este moale și delicat, ca al unui copil... Cred că folosești pudră de aur și pe piele, strălucește... Și cea mai frumoasă gură, numai bună pentru sărutat...

Îl privea cu gura rozie ușor deschisă, la fel ca la prima lor întâlnire; el întinse mâna și luă cupa de șampanie din mâna ei.

— Cred că mai ai nevoie de puțină șampanie, spuse umplând-o.

— Trebuie să recunosc, este foarte frumos că ne-am oprit să facem o pauză după atâta drum. Mulțumesc că te-ai gândit să-i ceri doamnei MacQueen sandvișuri și vin.

Motorul marelui Rolls torcea ușor în tăcerea nopții, aerul cald intra aproape neobservat prin

ventilatoare; Luke își desfăcu cravata și o scoase descheindu-și cămașa la guler. Hainele erau pe scaunul din spate.

— Oh, așa este mai bine! Nu știu cine a inventat cravatele și apoi s-a încăpățânat să susțină că bărbații sunt singurii care trebuie să le poarte, dar dacă-l întâlnesc, îl strâng de gât cu propria lui invenție.

Se întoarse brusc, își apropie fața de a ei și îi prinse buzele într-ale sale, ca două bucăți de mozaic care se potrivesc perfect; deși nu o atinse altfel, ea se simți legată de el și se lăsă purtată de impulsuri, în timp ce el se întindea în scaun și o trăgea pe pieptul său. Mâinile îi prinseră capul, era mai bine să o excite sărutând-o numai. Oftând, se abandona și își impuse să nu simtă nimic altceva, mulțumit, în sfârșit, că buzele acestea de copil îi răspundeau. O mână de-a ei se strecură și-i cuprinse gâtul, iar degete înfrigurate se plimbau prin păr, în timp ce palma celeilalte mâini se odihnea pe pielea fină de la baza gâtului. De data aceasta el nu se grăbi, deși era excitat încă de când îi dăduse a doua cupă cu șampanie, numai privind-o. Continuă s-o sărute; îi sărută obrajii, ochii închiși, sprâncenele, reveni la obraji, pentru că erau ca satinul, reveni la gură, care îl înnebunea cu forma ei infantilă, îl înnebunise încă din prima zi când o văzuse.

Și mai era și gâtul, umerii cu o piele atât de delicată și reconfortantă... Nu avea puterea să se oprească, tremura la gândul că ea ar putea să-l oprească; cu o mână desfăcu lungul șir de nasturi de pe spatele rochiei, o scoase de pe brațele ascultătoare, apoi trase bretelele furoului de satin. Cu fața îngropată undeva între gât și umeri, mângâie cu vârful degetelor spatele gol, simțind fiorul uimit, simțind cum i se întăresc sânii. Coborî fața într-un impuls orb, de necontrolat, căutând înfiorat cu buzele desfăcute, căutând până îl găsiră și se închiseră peste sfârcul înfierbântat. Se jucă cu

el un timp care i se păru o veșnicie amețitoare, apoi palmele lui se încordară cu o plăcere agonizantă pe spatele ei și mușcă, o supse, o sărută și iar supse... Bătrânul și eternul instinct, plăcerea lui preferată, niciodată nu dădea greș. Era atât de bine... bine... biiiine! Nu strigă, tresări numai, violent, un moment lung de eliberare și își înghiți strigătul cu plăcere.

Ca un sugar sătul, dădu drumul sfârcului, sărută sânul cu dragoste nemărginită, recunoscător și rămase împietrit, respirând greu. Îi simți gura și părul și mâna mângâindu-l pe sub cămașă și, deodată păru să se reculeagă, deschizând ochii. Se ridică iute în scaun, îi trase furoul, apoi rochia, îi încheie nasturii.

— Mai bine te măriți cu mine, Meghann, spuse blând, zâmbind. Nu cred că fraților tăi le-ar place să știe ce-am făcut noi acum.

— Da, cred că-i mai bine, fu Meggie de acord, cu pleoapele lăsate și cu obrajii îmbujorați.

— Hai să le spunem mâine dimineată.

— De ce nu? Cu cât mai repede, cu atât mai bine.

— Sâmbăta viitoare mergem la Gilly. O să vorbim cu Părintele Thomas – bănuiesc că vrei o cununie religioasă – aranjez pentru strigări și cumpăr verighetele.

— Mulțumesc, Luke.

Asta este. Se legase, nu mai exista cale de întoarcere. În câteva săptămâni, sau cât vor dura strigările, se va mărita cu Luke O'Neill. Va deveni... doamna Luke O'Neill! Ce ciudat! De ce a spus *DA*? Pentru că *EL* mi-a spus că trebuie, *EL* mi-a spus că trebuie s-o fac. Dar de ce? Să-l scot pe *EL* din dificultate? Să-l apăr pe el, sau pe mine? Ralph de Bricassart, câteodată cred că te urăsc...

Incidentul din mașină fusese uluitor și tulburător. Nu semănase cu cel de prima oară. Atât de multe senzații frumoase și răscolitoare! Oh, mângâierile! Jocul acela electrizant cu sânii ei,

care-i paralizaseră ființa cu cercuri concentrice de emoții! Și o făcuse exact în momentul în care conștiința ei își pierduse capul, îi arăta acum că devenise o jucărie; îi scotea hainele, iar ea trebuia să țipe, să-l pălmuiască, să fugă. Acum când nu mai era amețită de senzații, de șampanie, de căldura descoperirii că totul era minunat, minunat să fii sărutată cum se cuvine, minunat să-ți simți sânii electrizați, și bunul simț blocat, acum, totul îi spunea că ar fi trebuit să-i reziste. Umerii i se lipiseră de pieptul lui, șoldurile i se abandonaseră, coapsele și regiunea aceea care nu se numea, fusese străbătută de o plăcere imensă când simțise o protuberanță a corpului lui, tare ca piatra; dorise numai să rămână așa tot restul vieții, zguduită, golită, dorind... Dorind ce? Nu știa. În momentul în care el o îndepărtase, ea nu-și dorea asta, ar fi dorit încă să se agațe de el ca o sălbatecă. Dar numai acest lucru îi pecetluisese căsătoria cu Luke O'Neill. Ca să nu mai spunem că era convinsă că el îi făcuse acel ceva, care dădea naștere la copii.

Nimeni nu se arată surprins de vestea căsătoriei și nimănui nu-i trecu prin cap să se opună. Singurul lucru care-i uimise la culme, a fost refuzul încăpățânat a lui Meggie de a-i trimite vestea și Părintelui Ralph; făcu o adevărată criză de isterie când Bob avansă ideea de a-l invita la oficierea căsătoriei, la Drogheda. Nu, nu, nu! strigase ea la toți; Meggie, care niciodată în viața ei nu țipase la nimeni. Toți crezură că ea este supărată pe Episcop, pentru că nu mai venise la Drogheda să-i vadă, susținând sus și tare că, mărițișul ei nu era treaba nimănui, decât a ei, iar dacă el nu a avut bunul simț să vină la Drogheda, ea, personal nu avea de gând să-i impună o obligație pe care el nu o putea refuza.

Deci Fee promise solemn că nu va pomeni niciun cuvânt în scrisorile ei; părea să nu-i pese de nimic, așa cum părea să nu o intereseze deloc

alegerea pe care o făcuse Meggie. Menținerea la zi a registrelor unei ferme mari, cum era Drogheda, îi ocupă tot timpul. Registrele lui Fee puteau servi ca material unui istoric, descriau viața la fermă cu o deosebită tenacitate, nu conțineau numai cifre și calcule. Mișcarea fiecărei turme de oi, era descrisă cu minuțiozitate, schimbarea anotimpurilor, vremea în fiecare zi, chiar ceea ce le servea la cină doamna Smith. Extrasul din jurnalul fermei pentru ziua de 22 iulie 1934, spunea: „Cerul senin, niciun nor, temperatura în zori 34 grade. Astăzi nu avem slujbă. Bob e acasă, Jack e plecat la Murrumbah cu alți doi oameni, Hughie e plecat la West Dam cu un alt om. Turmele de trei ani de la Beerbarrel sunt duse cu berbecii de la Budgin, la Winemurra. La ora trei temperatura ridicată, 85 de grade, barometrul constant, 30,6 inci. Vânt dinspre vest. Meniul la cină: carne de vită, cartofi fierți, morcovi și varză, apoi budincă. Meghann Cleary se va căsători cu domnul Luke O'Neill, îngrijitor de animale, sâmbătă 25 august, la biserica Holly Cross, Gillanbone. Scris la ora nouă seara, temperatura 45 de grade, luna în ultimul pătrar.”

XI

Luke îi cumpără lui Meggie un inel de logodnă cu diamant, modest, dar destul de drăguț, cu un set de două pietre de un sfert de carat, montate în două inimioare de platină. Strigările s-au făcut pentru sâmbătă 25 august, la amiază, la biserica Holly Cross. Ceremonia va fi urmată de o masă de familie, la Hotel Imperial, la care, bineînțeles, au fost invitate și doamna Smith, Minnie și Cat, deși Jims și Patsy fuseseră lăsați la Sydney, după ce Meggie fusese foarte fermă, spunând că nu înțelege de ce i-ar aduce șase sute de mile pentru a vedea o ceremonie pe care nici nu o înțelegeau. Promise de la ei scrisori de felicitare; a lui Jims, lungă, dezordonată și copilăroasă, a lui Patsy compusă din două cuvinte „Mult Noroc”. Și ei îl cunoșteau pe Luke, din timpul vacanței la Drogheda.

Doamna Smith era supărată, pentru că Meggie insistase să se facă cât mai puțină zarvă în jurul evenimentului; ea sperase să o vadă pe singura fată a Droghedei măritată cu steaguri și surle și o petrecere de multe zile. Dar Meggie fusese atât de categorică încât refuză chiar și coronița de mireasă; se va căsători într-o rochie obișnuită, va purta pe cap o pălărie obișnuită, care după aceea puteau foarte bine să constituie costumul pentru călătoria de nuntă.

— Draga mea, am hotărât unde să te duc pentru luna de miere, îi comunică Luke așezându-se pe un scaun în fața ei, în duminica în care și-au făcut planurile pentru nuntă.

— Unde?

— În nordul Queensland-ului. În timp ce erai la croitoreasă, am stat de vorbă cu niște tipi, la barul Imperial și mi-au povestit că se pot face bani grei în țara trestiei de zahăr, dacă ești destul de puternic și rezistent și nu ți-e frică de muncă.

— Dar, Luke, ai deja o slujbă aici!

— Un bărbat nu este în apele lui, dacă stă la mâna rudelor sale. Eu vreau să avem destui bani, să ne cumpărăm pământ în Vestul Queensland-ului și mai vreau să-l și muncesc, înainte de a fi prea bătrân. Un om fără educație găsește cu greu o muncă bine plătită în timpul Depresiunii, dar la nord de Queensland este lipsă de mână de lucru și se câștigă de cel puțin de zece ori mai bine decât aici, ca îngrijitor de animale, om de fermă la Drogheda.

— Și să faci ce, acolo?

— La tăiat trestie de zahăr.

— Să tai trestie de zahăr? Este o muncă cumplită! Muncă de salahor!

— N-ai dreptate. Negrii, salahorii, cum le spui tu, nu sunt destul de înalți, ca noi, albi; și pe urmă, știi la fel de bine ca și mine legile. Australianii interzic importul de negri sau galbeni pentru a face o muncă de sclavi cu un salariu mai mic decât al unui alb, să ia pâinea de la gura unui australian. Este lipsă de tăietori de trestie de zahăr și se câștigă grozav de bine. Nu mulți sunt destul de rezistenți la tăiatul trestiei. Dar eu sunt. Nu mă las ușor bătut.

— Înseamnă că tu vrei să ne facem casa la nord de Queensland?

— Da.

Privi dincolo de el, prin ferestrele enorme ale Droghedei: eucaliptii, padocurile, copacii de dincolo de ea. Să nu mai trăiești la Drogheda! Să ajungi undeva, unde Episcopul Ralph să nu o găsească, să trăiască fără a-l mai vedea vreodată, să se agațe de străinul din fața ei atât de irevocabil, încât să nu mai existe drum de întoarcere... Ochii ei verzi se opriră pe fața alertă a lui Luke; era mai frumoasă, dar fără-ndoială, era mai tristă. El o simți; nu erau lacrimi, erau numai pleoapele plecate și, colțurile gurii. Dar acum el nu mai era preocupat de tristețile lui Meggie, pentru că nu

dorea să o lase să devină atât de importantă pentru el, încât să-i tot dea bătăi de cap. Sigur, ea era o binefacere pentru un bărbat, mai ales unul care încercase să se însoare cu Dot MacPherson de la Bingelly, dar atracția fizică pe care o împrăstia și firea-i bănuitoare, nu făcură decât să sporească vigilența lui Luke, care-și ținea bine inima-n frâu. Nicio femeie, oricât de dulce și de frumoasă, cum era Meggie Cleary, nu avea suficientă putere asupra lui, încât să-i dicteze ce să facă.

Așa că Luke rămase fidel principiilor lui, răscolind direct în miezul problemei care-l frământa. Vor fi momente când va trebui să fie viclean, dar în această problemă trebuie să fie brutal și direct.

— Meghann, eu sunt un demodat, spuse.

Ea îl privi uimită.

— Ești? întrebă cu un ton care subînțelegea: „Contează?”

— Da, îi răspunse. Eu cred că, dacă un bărbat și o femeie se căsătoresc, toată averea femeii trebuie să devină a bărbatului. Așa cum se întâmpla pe vremuri cu zestrea. Știi că ai ceva bani și îți spun de pe acum, când ne vom căsători îi vei trece pe numele meu. Este corect să știi ce am în cap, acum, cât mai ești singură și poți hotărî dacă vrei să faci, sau nu, asta.

Lui Meggie nici nu-i trecuse prin cap că-și va păstra banii; pur și simplu crezuse că după căsătorie vor trece de la ea la Luke, firesc, fără alte probleme. Toate femeile australiene, cu excepția celor educate, erau crescute pentru a deveni, mai mult sau mai puțin, anexe ale bărbaților, și lucrul acesta era valabil și pentru Meggie. Tati hotărâse întotdeauna pentru Fee și pentru copii, iar după moartea sa, Fee îi încredințase lui Bob rolul de șef al familiei. Bărbatul avea și banii și casa și soția și copiii. Meggie nu pusese niciodată sub semnul întrebării dreptul bărbatului de a poseda totul.

— Oh, exclamă ea, nu m-am gândit că este necesar să semnez ceva, Luke. Eu am crezut că tot ce am eu, devine în mod automat al tău, după ce ne căsătorim.

— Așa era, dar proștii aceia de la Canberra au stricat totul când au dat drept de vot femeilor. Eu vreau ca totul să fie corect între noi, Meghann – și îți spun de la bun început cum vor sta lucrurile.

Ea râse.

— E-n regulă Luke, nu mă supăr.

Luă totul ca o bună nevestă demodată; Dot n-ar fi cedat atât de repede.

— Câți bani ai? o întrebă.

— Acum, paisprezece mii de lire. În fiecare an mai primesc două mii.

El fluieră.

— Paisprezece mii de lire! Pfiu! Sunt o groază de bani, Meghann. E mai bine să am eu grijă de ei. Săptămâna viitoare putem mergem la directorul băncii, să fiu eu sigur că ce va veni după aceea va fi pus pe numele meu. N-am să mă ating de un penny, știi asta. Dar îi vom folosi să cumpărăm ferma, mai târziu. În următorii ani vom munci amândoi, mult, vom economisi fiecare bănuț pe care-l vom câștiga. Bine așa?

Ea dădu din cap.

— Da, Luke.

O simplă scăpare din partea lui Luke și nunta fu cât pe ce să fie ratată. Nu era catolic. Când a aflat, Părintele Watty și-a ridicat cu groază mâinile spre cer.

— Doamne Sfinte! Luke, de ce nu mi-ai spus mai devreme? Doamne, o să avem nevoie de toată energia să te convertim și să te botezăm, înainte de căsătorie.

Luke îl privi pe părintele Watty, uimit.

— Cine-a spus că vreau să mă convertesc? Sunt fericit așa, fără nicio religie, dar dacă asta te

îngrijorează, scrie că sunt ceva, ce vrei dumneata, dar să știi că nu accept să scrii că sunt catolic.

Degeaba îl rugară; Luke refuză până și ideea de a discuta.

— N-am nimic împotriva Catolicismului, dar eu sunt protestant și nu sunt cu două fețe, nu am nimic cu catolicii. Așa că, Părinte, va trebui să te obișnuiești că nu fac parte din turmă, și gata.

— Atunci nu te pot cununa!

— De ce naiba? Nu înțeleg de ce nu vrei să ne cununi și ce obiecții ar avea Reverendul Bisericii Anglicane?

Fee zâmbi acru, amintindu-și contrazicerile pe care le-au avut ea și cu Paddy cu un preot oarecare; ea câștigase atunci.

— Dar, Luke, trebuie să facem cununia religioasă! protestă Meggie, cu teamă. Dacă n-o fac voi trăi în păcat.

— Ei bine, din punctul meu de vedere, să trăiești în păcat este mult mai bine, decât să fiu eu cu două fețe, spuse Luke, care uneori avea subiecte ciudate de contradicție; oricât ar fi dorit banii lui Meggie o încăpățănare oarbă îl îndemna să nu dea înapoi.

— Încetați cu prostiile astea! spuse Fee, nu lui Luke, ci preotului. Faceți ce am făcut și eu cu Paddy și nu ne-am mai certat. Părintele Thomas vă poate cununa la Casa Parohială, dacă nu vrea să-și pângărească biserica!

Toți o priviră uimiți, dar compromisul reuși; Părintele Watkin cedă și consimți să-i cunune la Casa Parohială, deși refuză să sfințească inelele.

O astfel de pedeapsă din partea bisericii o lăasă pe Meggie cu impresia că păcătuiește, dar nu așa de tare încât să ajungă în iad, iar veșnica Annie, menajera de la Casa Parohială, își dădu toată silința să amenajeze biroul Părintelui Watty, să arate cât mai mult a altar, cu mari vase de flori și multe lumânări. Dar ceremonia a fost totuși incomodă, chiar Preotul cel nemulțumit făcându-i

pe toți să simtă că acceptase numai ca să scape de rușinea că ei se vor duce în altă parte. Nu tu slujbă nupțială nu tu binecuvântare!

Totuși se făcu. Meggie deveni doamna Luke O'Neill, pregătită să plece spre Queensland și cu o lună de miere oarecum micșorată de drumul pe care-l aveau de făcut. Luke refuză să petreacă acea sâmbătă noaptea la *Imperial*, pentru că trenul care mergea la Goondiwindii pleca numai o dată pe săptămână, adică chiar în acea sâmbătă noaptea, pentru a face legătura cu trenul de poștă Goondiwindii-Brisbane, a doua zi, duminică. Numai așa ajungeau la Bris luni și puteau prinde legătura cu expresul de Cairns.

Trenul pentru Goondiwindii era foarte aglomerat. Nu au avut niciun moment de liniște și s-au chinuit toată noaptea pentru că nu erau vagoane de dormit. Oră după oră se scurgea în trâncănitul trenului care-și urma drumul spre nord-est, oprind exasperant de fiecare dată când mecanicul avea chef să bea un ceai fierbinte, sau să lase să treacă peste calea ferată vreo turmă de oi rătăcită, sau să dea vreun telefon, sau să stea de vorbă cu vreun cioban.

— Mă întreb de ce pronunță ei Gundiwindi, dacă nu vor să-l scrie așa? întrebă Meggie plictisită, așteptând să plece trenul, în singura cârciumă deschisă din Goondiwindii, într-o cameră îngrozitor de verde cu scaune de lemn.

Biata Meggie, era nervoasă și neliniștită.

— De unde vrei să știu eu? oftă Luke, care nu avea deloc chef de vorbă și era mort de foame.

Pentru că era duminică nu puteai servi nici măcar o ceașcă cu ceai; nimic până la oprirea de luni dimineată, special programată pentru micul dejun; abia atunci vor putea să-și umple stomacul și să-și potolească setea. Apoi, Brisbane, la stația Bris-sud, traversarea orașului pentru gara din strada Roma și în sfârșit, trenul pentru Cairns.

Meggie descoperi că Luke cumpărase două bilete de clasa a doua.

— Luke, avem destui bani! spuse obosită și exasperată. Dacă ai uitat să mergi la bancă, mai am eu o sută de lire pe care mi le-a dat Bob. De ce nu ai luat compartiment pentru dormit la clasa I?

El o privi trăsnit.

— Dar nu sunt decât trei nopți și trei zile până la Dunglee! De ce să cheltuim banii pentru vagon de dormit, când amândoi suntem tineri, sănătoși și rezistenți? N-ai să mori, Meghann, dac-ai să stai pe un scaun în tren! Cam a venit vremea să-ți dai seama că te-ai măritat cu un muncitor, nu cu-un băiat de bani gata!

Și așa, Meggie se așeză pe scaunul de la geam, pe care îl oprise Luke pentru ea, își puse bărbia tremurândă în palmă și privi pe fereastră să nu-i observe Luke lacrimile. Îi vorbise așa cum îi vorbești unui copil iresponsabil și începu să se întrebe dacă nu cumva așa o vedea el pe ea. Începu să se revolte, dar mândria încăpățânată îi interzicea lipsa de demnitate pe care o presupunea o ceartă. Pentru a se calma își spuse că este soția acestui bărbat, dar pentru el era un lucru atât de nou, încât nu era obișnuit cu asta. Îi trebuie timp. Vor trăi împreună, îi va găti mesele, îi va cârpi hainele, va avea grijă de el, va avea copii, va fi o soție bună. Da, uite ce mult o stimase tata pe mama, cât de mult o iubise. Să-i dea timp lui Luke!

Mergeau spre un oraș numit Dungloe, la numai cincizeci de mile de Cairns, care era extremitatea nord-estică, punctul terminus al căii ferate pentru coasta Queensland. Peste o mie de mile de cale ferată, legănați și scuturați, cu fiecare loc ocupat, fără posibilitatea să te întinzi puțin. Deși era un ținut mult mai bogat decât Gilly și mult mai colorat, ea nu reuși să-și mențină treaz interesul pentru ceea ce vedea.

O durea capul, nu putea mânca nimic și căldura era cu mult, mult mai rea decât suportase vreodată

la Gilly. Frumoasa rochie de cununie, de mătase roz era murdară, înnegrită de funinginea care venea pe ferestrele deschise, pielea-i era lipicioasă de la transpirația care nu se evaporă și ceea ce era cu mult mai tragic decât oboseala fizică, era pe punctul de a-l urî pe Luke. El părea să nu fie câtuși de puțin obosit sau deranjat de inconfortul călătoriei, stătea de vorbă cu doi oameni care mergeau la Cardwell. Singura dată când privi în direcția ei, se și ridică, se aplecă peste ea atât de neglijent că o îngrozi și aruncă un pachet învelit în hârtie de ziar, pentru niște oameni răsfirați de-a lungul liniei cu ciocane de fier în mână, strigând:

— Pip! Pip! Muncitori care verifică linia, explică el în timp ce se așeza.

Luke părea să subînțeleagă că și ea era la fel de fericită și mulțumită ca și el, că infinitul verde al câmpiilor de coastă o fascina, în timp ce ea privea fără să vadă, urând locul chiar înainte de a pune piciorul pe pământul lui.

La Cardwell cei doi coborâră, iar Luke se îndreptă spre ghereta cu pește și cartofi prăjiți, din fața gării și se întoarse cu un pachet învelit tot în hârtie de ziar.

— Se spune că la Cardwell peștele trebuie gustat pentru a crede că are un gust deosebit, Meghann, dragostea mea. Cel mai bun pește din lume. Uite, încearcă și tu. Este prima gură de mâncare în ținutul bananelor. Să știi că nu există alt loc pe lume mai frumos decât Queensland.

Meggie privi bucățile unsuroase de pește, își puse batista la gură și fugi la toaletă. Când ieși, puțin mai târziu, albă la față și tremurând, el o aștepta.

— Ce s-a întâmplat? Nu te simți bine?

— Nu m-am simțit bine de când am plecat de la Goondiwindii.

— Dumnezeu! De ce nu mi-ai spus?

— De ce, n-ai văzut singur?

— Mie mi s-a părut că ești bine.

— Cât mai avem? întrebă ea slăbită.

— Trei, șase ore, cam așa ceva. Nu prea țin seama de programul de mers, prin părțile astea. Acum, că au plecat tipii aceia, este destul loc; întinde-te și pune-ți căpșorul în poala mea.

— Oh, nu mă mai dădăci ca pe-un copil! se răsti la el. Era mult mai bine dacă ar fi coborât acum două zile, la Bundaberg!

— Ei, hai Meghann, fii fată bună! Aproape am ajuns. Tully, Innisfail și apoi Dugloe.

Era după amiaza târziu când au coborât din tren. Meggie se târa sprijinindu-se cu disperare de brațul lui Luke, prea mândră ca să recunoască că nu putea merge. El îl întrebă pe șeful de gară unde puteau găsi un hotel pentru oameni modești, luă valizele și porni, Meggie urmându-l clătinându-se.

— La capătul străzii, o consolă el. Clădirea albă cu două etaje.

Deși camera lor era mică și umplută până la refuz cu mobilă victoriană, lui Meggie i se păru un paradis, când se prăbuși pe marginea patului.

— Întinde-te puțin înainte de cină, dragostea mea. Mă duc să mă orientez puțin, spuse el ieșind din cameră, la fel de proaspăt ca în ziua nunții. Dar atunci era sâmbătă și acum era joi după amiaza; să mergi cinci zile în trenuri aglomerate, sufocată de fum de țigară și de funingine!

Patul se legănă monoton în zgomotul roților de tren, dar Meggie își afundă recunoscătoare capul în pernă și dormi, dormi...

Cineva îi scosese pantofii, ciorapii și o acoperise cu un cearceaf; Meggie se mișcă, deschise ochii și privi în jur. Luke stătea pe pervazul ferestrei, cu un picior ridicat și fuma. Mișcarea ei îl făcu să întoarcă capul, o privi zâmbind.

— Grozavă mireasă, n-am ce spune! Iată-mă așteptând cu nerăbdare luna de miere și soția mea doarme de aproape două zile! Am fost puțin îngrijorat, când am văzut că nu te pot trezi, dar

cârciumarul mi-a spus că li s-a mai întâmplat și altor femei, călătoria cu trenul, căldura și umezeala. Mi-a spus să te las să dormi cât poți. Acum cum te simți?

Ea se ridică țeapăn, întinse mâinile și căscă.

— Mult mai bine, mulțumesc. Oh, Luke! Știu că sunt tânără și puternică, dar sunt totuși femeie! Nu pot suporta extenuarea fizică la fel ca tine.

El veni și se așază pe marginea patului, masându-i brațele, un gest care păru încântător acum.

— Meghann, îmi pare rău, într-adevăr îmi pare rău. Nu am gândit așa, că tu ești femeie. Nu prea sunt obișnuit cu o soție, asta e! Ți-e foame, draga mea?

— Moartă de foame. Îți dai seama că a trecut o săptămână de când am mâncat ultima oară?

— Atunci, faci o baie, îți pui o rochie și ieșim să cunoaștem Dungloe.

În apropiere se afla o cafenea chinezească, unde Luke o duse pe Meggie să guste pentru prima oară-n viața ei mâncare chinezească. Îi era atât de foame, că orice ar fi mâncat i s-ar fi părut bun, dar ce mânca acum era minunat. Nu-i păsa că e făcută din șobolani, rechini sau altceva, cum se vorbea prin Gillanbone, care avea o singură cafenea unde se mânca friptură cu cartofi prăjiți. Luke luase cu el două sticle de bere de la hotel și insistă să bea și ea, deși ei nu-i plăcea berea.

— La început nu trebuie să bei prea multă apă, îi spuse. Berea e mai bună.

Apoi o luă de mână și se plimbă, mândru, de parcă ar fi fost averea lui personală. Dar, să nu uităm, Luke se născuse în Queensland. Ce oraș era Dungloe! Avea înfățișarea vechilor orașe vestice. Ca mărime era ca și Gilly, dar în loc de o singură stradă principală, Dungloe avea cvartaluri de blocuri și magazine și casele erau vopsite în alb, nu în maro. Ferestrele erau din lemn, verticale, probabil pentru a prinde briza mării iar de

acoperișuri nu se servea nimeni, ca la teatru, unde era un ecran pentru filme, pereți, rânduri de scaune de pânză pescărească, dar nu avea acoperiș.

În jurul orașului era o adevărată junglă. Viță de vie peste tot, stâlpi de telegraf. Din loc în loc, pe stradă, erau copaci, ori în jurul copacilor erau construite case, sau, poate copacii crescuseră în jurul caselor. Era imposibil să spui care existau mai întâi, copacii sau casele oamenilor, pentru că impresia dominantă era aceea de vegetație necontrolată crescută la întâmplare. Cocotierii, palmierii, mai înalți decât eucaliptii de la Drogheda, se ridicau spre un cer de un albastru limpede; oriunde ar fi privit, Meggie vedea o pată de culoare. Pământul nu mai era maro, sau mohorât. Toți copacii păreau să fie în floare: purpuriu, portocaliu, roșu, roz, albastru, alb.

Erau mulți chinezi, îmbrăcați în pantaloni negri de mătase, pantofi alb cu negru, șosete albe, cămăși cu gulere albe, apretate și haine negre ca fracul. Bărbații și femeile păreau să nu se deosebească între ei, Meggie nu reuși să-i deosebească unii de alții. Aproape tot comerțul orașului părea să fie în mâinile chinezilor; un mare magazin, cu mult mai opulent decât a fost vreodată cel din Gilly, avea nume chinezesc: *AH WONG* scria pe o firmă.

Toate casele erau construite pe stâlpi foarte înalți, ca vechea reședință a administratorului șef de la Drogheda. Aici motivul era pentru a face o ventilație maximă aerului, îi explică Luke și pentru a împiedica termita să le ruineze la un an după ce au fost construite. La marginea fiecărui stâlp era o bandă de metal, curbată; termita nu putea trece de parapetul de tablă și nu ajungeau la lemn. Bineînțeles că distrugeau stâlpii, dar cum se subția un stâlp, era imediat schimbat cu unul nou. Așa era mult mai ușor și mai ieftin, decât să-ți construiești o casă nouă. Cele mai multe dintre grădini erau mici jungle, pline de bambuși și palmieri, de parcă

toți locuitorii renunțaseră să mai păstreze o ordine florală.

Bărbații și femeile o șocară. Pentru cină și pentru o plimbare cu Luke, se îmbrăcase după moda bunei cuviințe, în pantofi cu toc, ciorapi de mătase, furou de satin, o rochie de mătase ușoară, cu centură și mâneci scurte. Pe cap avea o pălărie mare de paie, pe mâini avea mănuși. Ceea ce o irită cel mai mult fu sentimentul incomod dat de felul în care oamenii se zgâiau la ea; de parcă *Ea* ar fi fost cea îmbrăcată nepotrivit.

Bărbații mergeau în picioarele goale, cu pantaloni scurți și de cele mai multe ori și fără cămașă; nimic decât pantaloni scurți, cachi. Femeile și mai rău. Câteva aveau rochii simple de bumbac, era evident că nu purtau nimic pe dedesubt, fără ciorapi, numai în sandale, dar marea majoritate purtau pantaloni scurți, mergeau în picioarele goale și-și acopereau sânii cu o indecentă vestă fără mâneci. Dungloe era un oraș civilizat, nu o plajă. Dar iată că locuitorii săi se plimbau de colo colo uimitor de dezbrăcați; chinezii arătau mult mai bine.

Peste tot erau biciclete, sute de biciclete; câteva mașini, niciun cal. Da, foarte diferit de Gilly, și era cald, cald, cald. Trecură pe lângă un termometru, care, incredibil, arăta 90 de grade; totuși la Gilly, la 115 grade părea mai răcoare decât aici. Meggie se simțea de parcă s-ar fi mișcat prin aer solid și trebuia să-l taie cu corpul, ca pe unt și când respira, plămânii parcă i se umpleau cu apă.

— Luke, nu mai suport! Te rog, hai să ne întoarcem, respira ea greu, după nicio jumătate de milă.

— Dacă vrei. Nu suporti umiditatea. Rar coboară sub 90%, fie vară, fie iarnă, iar temperatura rar coboară sub 85, dar nici nu crește peste 95. Nu prea există diferențe între anotimpuri,

dar în timpul verii musonii ridică umiditatea peste 100%.

— Vara plouă, nu iarna?

— Tot anul. Mereu sunt musoni, iar când nu sunt, vin vânturile din sud-est. Aduc multă ploaie, tot anul. Dungloe are o cantitate anuală de apă, rezultată din ploi, între unu și trei sute de inchi.

Trei sute de inchi de ploaie pe an! Bietul Gilly ar fi extaziat dacă ar avea cincisprezece și uite cum plouă aici, la două mii de mile de Gilly.

— Nu se răcorește noaptea? întrebă Meggie când au ajuns la hotel; nopțile fierbinți din Gilly, erau suportabile pe lângă baia asta de aburi.

— Nu prea mult, ai să te obișnuiești.

Deschise ușa camerei și o lăsă să intre.

— Mă duc la bar să iau o bere, dar mă întorc într-o jumătate de oră. Cred că-ți este suficient.

Ochii ei îl priviră speriați.

— Da, Luke.

Dungloe se afla la 17 grade sud de Ecuator, așa că noaptea venea dintr-o dată; într-un minut părea să apună soarele și în celălalt era o noapte neagră și un întuneric dens, dar cald. Când Luke se întoarse, Meggie stătea pe întuneric, întinsă în pat, cu un cearceaf până la ochi.

Râzând, el trase de cearceaf și-l aruncă pe dușumea.

— E destul de cald iubito! Nu avem nevoie de cearceaf.

Îl auzi mișcându-se prin cameră, îi văzu umbra aruncând hainele.

— Ți-am pus pijamaua pe măsuța de toaletă, șopti ea.

— Pijamaua? Pe vremea asta? Știu că la Gilly toți fac alergie, dacă aud că cineva nu poartă pijama, dar noi suntem la Dungloe! Chiar ai cămașă de noapte?

— Da.

— Atunci scoate-o. Oricum o să ne încurce.

Încurcându-se, Meggie reuși să-și dezbrace cămașa lungă pe care doamna Smith i-o brodase cu atâta dragoste, pentru prima ei noapte, mulțumind cerului că era întuneric și el n-o putea vedea. Avea dreptate Luke, se simțea mult mai bine în patul răcoros, simțea briza care pătrundea prin ferestrele larg deschise. Dar simplu gând al unui alt corp fierbinte lângă ea în pat o deprima.

Arcurile scârțâiră; Meggie simți pielea umedă pe brațul ei și tresări. El se întoarse pe-o parte, o trase lângă el și o sărută. La început rămase pasivă, încercând să nu se gândească la gura aceea mare și la limba aceea indecentă, apoi începu să se zbată, încercând să se elibereze; nu mai dorea să fie aproape de el în căldura aceea, nu mai dorea să fie sărutată, nu-l mai dorea pe Luke. Nu semăna deloc cu ceea ce fusese în Rolls, când se întorceau de la Rudna Hunish. Parcă nu mai era nimic în el care să se gândească și la ea și o parte din el împingea insistent în coapsele ei, în timp ce o mână cu unghii ascuțite o trăgea de fese. Frica i se transformă în groază, era copleșită într-un fel mult mai profund decât de puterea și hotărârea lui, era copleșită de faptul că el nici nu era conștient că ea exista acolo. Deodată îi dădu drumul, se ridică, bâjbâi ceva pe întuneric, parcă trăgea de ceva.

— Mai bine să fim siguri, șopti. Gata, stai pe spate. Nu, nu așa! Desfă picioarele, oh, pentru Dumnezeu, nu știi chiar nimic?

Ar fi dorit să-i strige: nu, nu, Luke, nu știi. Era oribil și obscen totul; ceea ce-mi faci tu mie acum, nu poate fi permis de Biserică, dar nici de legile oamenilor! De fapt, el stătea peste ea, își ridică soldurile, și cu o mână trăgea de ea, cealaltă mână era în părul ei, încât nici nu îndrăznea să se miște. Contorsionându-se și sărind cu obiectul acela ciudat între picioarele lui, o obligă să desfacă picioarele, ea făcu ceea ce i se cerea, dar el era mult mai mare decât ea și mușchii abdomenului i se crispaseră din cauza greutateii lui și din pricina

poziției incomode în care stătea. Chiar prin pâcla de frică și epuizare, ea înțelese că o energie puternică se acumula; când el o străpunse, un țipăt ascuțit îi scăpă de pe buze.

— *TAC!*, mormăi el, luând mâna din păr și punându-i-o la gură. Ce vrei să faci, să arăți la toată lumea din taverna asta nenorocită că te omor? Stai cuminte, n-o să te doară mai mult decât trebuie! Stai cuminte. *STAI CUMINTE!*

Se luptase cu el ca o apucată, dorea să se elibereze de lucrul acela dureros, dar greutatea lui o țintuia, mâna îi acoperea strigătele, agonia continua și continua. Total neexcitată, pentru că el nu se mai gândise la asta, simțea cum cauciucul acela, care era și mai uscat decât ea, îi rupea țesuturile, în timp ce el se mișca înăuntru, în afară, din ce în ce mai repede, cu respirația transformată într-un șuierat; apoi ceva se schimbă în el și îl liniști, se zgudui și înghiți un strigăt. Durerea parcă mai scăzu și el se rostogoli pe spate, eliberând-o.

— Pentru tine o să fie mai bine data viitoare, reuși el să spună. Întotdeauna doare, prima dată.

Și atunci, de ce n-ai avut bunul simț să-mi spui? ar fi dorit să i-o arunce în față, dar nu mai avea puterea să rostească niciun cuvânt, era prea ocupată acum, dorindu-și să moară. Nu numai din cauza durerii, dar și pentru că descoperise că nu-l cunoștea de loc, că ea pentru el nu avea identitate, era doar un instrument.

A doua oară o duru la fel de tare, la fel și a treia oară; exasperat, așteptând să-i dispară durerea (pentru că așa îi spusese, nu) și pentru că nu înțelegea de ce continua să se zbată și să lupte cu el, Luke se enervă, îi întoarse spatele și adormi. Lacrimile curgeau de pe obraji pe păr; stătea pe spate dorindu-și să moară, sau să ajungă înapoi la Drogheda.

Asta dorise să-i spună Părintele Ralph, cu ani în urmă, când îi povestise un pasaj ascuns, care are legătură cu copiii. Plăcut mod de a descoperi! Nu-i

de mirare de ce nu fusese mai explicit atunci, preferând să nu-i spună tot. Totuși lui Luke îi plăcuse. Era limpede că pe el nu-l durea. Și numai pentru acest motiv îl ura, ura actul în sine.

Extenuată, mișcându-se cu durere, îi întoarse spatele lui Luke și plânse în pernă. Nu-i era somn, deși Luke dormea profund, iar mișcările ei timide nu-l deranjau deloc. Era econom chiar și în somn, dormea liniștit, nici nu sforăia, nici nu se întorcea în toate părțile, gândea ea în timp ce aștepta zorii; dacă s-ar fi redus totul la a sta întinși unul lângă altul, ar fi putut să-i placă.

Zorile se instalară la fel de repede și de vesele, ca și noaptea; părea ciudat să nu auzi cocoșii cântând, să nu auzi toate celelalte zgomote care trezeau Drogheda, oi, cai, porci, câini.

Luke se trezi, se întoarse spre ea și simți cum o sărută pe umăr; era atât de obosită, îi era dor de acasă, uită de buna creștere și nu se acoperi.

— Hei, Meghann, ia să te vedem puțin, îi comandă cu o mână pe șold. Întoarce-te ca o fetiță bună ce ești.

Nici nu mai conta în această dimineață; Meggie se întoarse și îl privi morocănoasă.

— Nu-mi place să-mi spui Meghann, spuse ea, ca unică formă de protest pe care o avea la îndemână. Mi-ar plăcea să-mi spui Meggie.

— Mie nu-mi place Meggie. Dar dacă îți displace atât de mult, pot să-ți spun Meg. O studiu melancolic. Ce forme frumoase ai. Îi atinse un sân, un sfârc roz, plat și neexcitat. Mai ales ăștia. Ridică pernele și o privi zâmbind. Hai Meg, sărută-mă. Este rândul tău să faci dragoste, poate o să-ți placă mai mult, nu?!

N-am să vreau să te sărut tot restul vieții mele, gândi ea, privindu-i corpul bine făcut, părul moale de pe piept, care cobora spre abdomen într-o dungă subțire, din care ieșea acel ceva atât de inocent și inofensiv, care-i cauzase atâta durere. Și picioarele-i erau păroase! Meggie crescuse printre

bărbați care nu-și lăsaseră niciodată hainele de pe ei când erau în prezența femeilor, dar cămășile descheiate la gât în timpul verii le trădaseră pieptul păros. Ei erau cu toții blonzi, nu i se păruseră ofensivi; acest bărbat brunet îi era străin și îi repugna. Ralph era la fel de brunet, dar își aminti că pe piept avea părul castaniu.

— Fă ce ți se spune, Meg! Sărută-mă!

Ea se întinse și-l sărută; el îi prinse sânii în palme și o obligă să continue, apoi luă o mână de-a ei și o coborî pe abdomenul lui. Speriată, se smulse din îmbrățișare și privi îngrozită cum ceva se schimbă, se mărește.

— Te rog, Luke, nu! strigă. Te rog, nu iar! Te rog, te rog!

Ochii albaștri o scrutară speculativ.

— Așa tare doare? Bine, o să facem ceva cu totul diferit, dar, pentru Dumnezeu, încearcă să pari mai entuziastă!

O trase peste el, îi desfăcu picioarele, o ridică de umeri și îi prinse un sân în gură, cum făcuse în mașină în noaptea când ea se înfierase cu căsătoria. Numai cu corpul, Meggie suportă; măcar nu-și mai băgă obiectul oribil în ea să o rănească; nu o durea dacă se mișca puțin. Ce creaturi ciudate sunt bărbații, să facă asta de parcă ar fi cel mai plăcut lucru pe lume! Era dezgustător, era o parodie de dragoste! Dacă n-ar fi sperat că totul va culmina cu un copil, Meggie ar fi refuzat categoric să mai aibe de-a face cu așa ceva.

— Ți-am găsit o slujbă, o anunță Luke în sufrageria hotelului, la micul dejun.

— Ce? Înainte de a avea ocazia să ne aranjăm casa, Luke? Înainte chiar de a *AVEA* o casă?

— N-are rost să închiriem o casă, Meg. Eu plec să tai trestie de zahăr; totul este aranjat. Cea mai bună echipă de tăietori din zonă este un grup de suedezi, polonezi și irlandezi, condusă de un tip care se numește Arne Swenson; în timp ce tu

dormeau după călătorie, eu l-am căutat și am stat de vorbă cu el. Are nevoie de un om și o să mă testeze. Asta înseamnă că voi locui cu ei în baracă. Tăiem șase zile pe săptămână, de la răsăritul soarelui, la apus. Nu numai asta, dar ne vom deplasa de-a lungul coastei, unde ne va purta următorul nostru angajament de muncă. Cât câștig, depinde foarte mult de cât tai, iar dacă voi fi destul de bun să muncesc în echipa lui Arne, o să fac mai mult de douăzeci de lire pe săptămână!

— Încerci să-mi spui că nu vom locui împreună, Luke?

— Nu putem, Meg! Oamenii nu acceptă femei în baracă și atunci, ce rost are să stai singură într-o casă? Și tu poți munci; doar sunt banii pentru viitoarea noastră fermă!

— Dar unde-am să locuiesc? Ce fel de muncă să fac? Aici nu sunt oi!

— Nu-i nicio scofală că nu sunt oi. De aceea ți-am luat o muncă de interior, Meg. Ai să fii găzduită gratuit, eu nu accept să cheltui bani pentru cazarea ta. Vei munci ca menajeră la Himmelhoch, în casa lui Ludwig Muller. E cel mai mare proprietar de trestie de zahăr din district, iar soția lui este invalidă și nu poate face gospodărie. Te duc la ei mâine dimineață.

— Și când o să te văd, Luke?

— Duminica. Luddie înțelege dacă ești căsătorit; nu se supără dacă dispari duminica.

— Ei bine, văd că ai aranjat lucrurile spre satisfacția ta personală, nu?

— Recunosc. Oh, Meg, vom fi bogați! Vom munci mult și vom economisi fiecare bănuț și nu peste mult timp vom cumpăra ferma din Queensland. Sunt cele paisprezece mii pe care-i am la banca din Gilly, mai vin în fiecare an două mii, iar noi amândoi vom câștiga în jur de o mie trei sute pe an. Nu va dura mult draga mea, promit. Strânge din dinți și suportă de dragul meu, vrei? De ce să ne mulțumim cu o casă închiriată, când,

dacă muncim bine, foarte curând ne vom bucura de propria noastră bucătărie?

— Dacă asta vrei! Își privi poșeta. Luke, de ce mi-ai luat cei o sută de lire?

— I-am dus la bancă. Nu trebuie să ai la tine atâția bani, Meg.

— Dar mi-ai luat toți bănuții! Nu mai am un penny! Dacă voi avea nevoie pentru ceva?

— De ce naiba să ai nevoie? Mâine dimineată vei fi la M. Himmelhoch și acolo nu vei avea nevoie de niciun ban. Nota de plată la hotel o plătesc eu. A venit vremea să realizezi că te-ai măritat cu un muncitor, Meg, că nu mai ești fiica alintată a unui fermier, cu bani de buzunar. Muller îți va plăti salariul direct în contul meu din bancă, unde vor sta lângă banii pe care-i voi câștiga eu, Meg, trebuie să știi asta. Niciunul din noi nu se va atinge de ei pentru că sunt pentru viitorul nostru, pentru ferma noastră.

— Da, înțeleg, ești foarte rezonabil, Luke. Dar dacă voi avea și un copil?

Pentru o secundă el fu tentat să-i spună adevărul, că nu vor avea copii până când nu va exista și ferma, dar o anumită expresie a feței ei îl opri.

— O să trecem podul când vom ajunge la el, nu? Eu aș prefera să nu vină, până când nu vom avea și ferma; să sperăm că nu va veni.

Nici casă, nici bani, nici copii. De fapt, nici soț. Meggie începu să râdă. Luke i se alătură, ridicând ceașca de ceai pentru un toast.

— Pentru contul nostru!

Dimineata plecară spre Himmelhoch cu autobuzul local, fără geam la ferestre și spațiu cam pentru vreo doisprezece oameni. Meggie se simțea mai bine, pentru că Luke o lăsase în pace când îi dăduse un sân și păruse la fel de satisfăcut ca și după treaba aceea îngrozitoare. Oricât de mult și-ar fi dorit copii, curajul o părăsise. Hotărî că în prima duminică, dacă nu o va durea de loc, va încerca din

nou. Poate că deja avea un copil pe drum și nu va trebui să se chinuie decât dacă va mai dori un altul. Cu ochii strălucitori privea în jur cu interes, în timp ce autobuzul se poticnea pe un drum prăfuit.

Era un ținut uluitor, atât de diferit de Gilly; recunoscuse că avea o frumusețe și o grandoare, pe care Gilly nu o avea. Recunoștea repede că nu era lipsă de apă. Solul era roșiatic, un roșu cărămiziu, iar trestia de zahăr de pe câmp era într-un contrast izbitor cu culoarea pământului: lame înalte și verzi, fluturând la cinsprezece sau douăzeci de picioare deasupra pământului, cu tulpina groasă cât brațul lui Luke. Nicăieri în lume, se lăuda Luke, nu creștea trestia de zahăr atât de înaltă și atât de bogată în zahăr; avea cea mai mare concentrație cunoscută în lume. Solul roșu strălucitor avea o adâncime de peste o sută de picioare și era bogat în vitaminele tipic necesare pentru trestie, ajutat fiind și de ploii. Și nicăieri în lume, trestia de zahăr nu mai era tăiată de muncitori albi, oameni flămânzi de câștiguri mari.

— Ai arăta bine pe o cutie de săpun, Luke, constată Meggie ironică.

El o privi pieziș, suspicios, dar se abținu de la comentarii, pentru că autobuzul tocmai se opri la stația unde coborau ei.

Himmelhoch, era de fapt o casă albă, pe vârful unui deal, înconjurată de cocotieri și de palmieri, bananieri și palmieri mai mici, ale căror frunze se desfăceau ca evantaiul. Sau cozile de păun. O pădurice de bambus, înalți de patruzeci de picioare, proteja casa de vânturile musonice din nord-vest; chiar dacă era construită pe deal, era tot ridicată pe piloni înalți de cincisprezece picioare.

Luke îi ducea valiza; Meggie mergea greu pe drumul prăfuit, respirând greu, încălțată tot cu pantofi cu toc și ciorapi și cu pălăria care-i proteja fața. Proprietarul de trestie de zahăr nu era acasă, dar soția lui ieși pe verandă, în timp ce ei urcau treptele, legănându-se între două cârje. Zâmbea;

privindu-i fața blândă Meggie se simți dintr-o dată mai bine.

— Intrați, intrați! spuse cu puternic accent australian.

Așteptându-se la o voce cu accent german, Meggie se înveseli imediat. Luke lăsă valiza jos și strânse mâna doamnei, când aceasta și-o luă de pe cârje, apoi fugi înapoi pe scări, grăbindu-se să prindă autobuzul la întoarcere. Arne Swenson venea să-l ia de la cârciumă la ora zece.

— Care ți-e numele mic, doamnă O'Neill?

— Meggie.

— Oh, e drăguț. Al meu este Anne și aș prefera să-mi spui așa. Suntem atât de singuri aici, de când mi-a plecat ultima fată, acum o lună; nu este ușor să întreții o casă și m-am luptat de una singură. Nu suntem decât eu și Luddie; nu avem copii. Sper că o să ne îndrăgești și o să-ți faci plăcere să locuiești cu noi.

— Cu siguranță, doamnă Muller – Anne.

— Hai să-ți arăt camera. Te descurci cu valiza? Eu nu pot să te ajut.

Camera era mobilată auster, cum era de altfel toată casa, dar dădea spre o priveliște minunată și spre veranda din sufragerie, sufragerie care lui Meggie i se păru foarte goală cu mobilierul de trestie și fără alte piese.

— Aici este prea cald pentru perdele de catifea sau bumbac, explică Anne. Tot ce avem este din nuiiele și îmbrăcăm ceea ce ne permite bunul simț, dar cât mai lejer. Va trebui să te educăm, altfel vei muri de căldură. Și acum ai extrem de multe haine pe tine.

Și ea avea o vestă fără mâneci și pantaloni scurți, din care se vedeau bielele ei picioare contorsionate. Într-un minut Meggie se trezi îmbrăcată ca și Anne, cu haine împrumutate de la ea, până când Luke va avea bani să-i cumpere alte haine. Era umilitor să-i explice că nu-i era permis să aibă banii ei, dar măcar i se atenuă stinghereala,

pentru că trebuia să fie îmbrăcată cu cât mai puține haine.

— Ei bine, sigur că-mi decorezi pantalonii scurți mult mai bine decât mine, spuse Anne. Își continuă lectura. Luddie o să-ți aducă lemne de foc, nu va trebui să tai lemne, sau să le cari până aici sus. Mi-ar fi plăcut să avem și noi electricitate, ca unele localități din Dunny, dar guvernul lucrează foarte încet. Poate la anul viitor linia va ajunge și la Himmelhoch, dar până atunci o să ne chinuim cu soba de lemne. Numai puțină răbdare Meggie și când ne vor trage rețeaua, vom avea și sobă electrică și lumină electrică și frigider.

— Eu sunt obișnuită și fără ele.

— Da, dar de unde vii tu căldura este uscată. Aici este mult, mult mai rău. Mi-e teamă să nu te îmbolnăvești. Zâmbi. Li se întâmplă adesea femeilor care nu s-au născut aici. Oh, deja sunt bucuroasă că ai venit! O să-ți fie foarte bine aici! Îți place să citești? Eu și Luddie suntem de-a dreptul pasionați.

Fața lui Meggie se luminează.

— Ah, da!

— Splendid! O să fii recompensată pentru lipsa masivului și frumosului tău soț.

Meggie nu răspunse. Să-i simtă lipsa lui Luke? Era Luke frumos? Se gândi că dacă nu l-ar mai vedea niciodată, ar fi foarte fericită. Atâta doar că *ERA* soțul ei și că legea spunea că trebuie să-și facă viața în comun. Singură a ales; nu era nimeni de vină, decât ea. Poate după ce vor avea banii și ferma din vest va deveni o realitate, va veni vremea și pentru ea și Luke să-și facă o viață comună, să se cunoască mai bine, să se înțeleagă.

Nu era un om rău sau nesuferit; doar că fusese singur atâta timp și nu știa cum să împartă cu cineva viața. Și era un om simplu, cu un singur gând în minte, netulburat de problemele de conștiință. El dorea ceva concret, chiar dacă visa la asta; era cu siguranță o recompensă, care va veni

cu siguranță, ca rezultat al muncii necondiționate și a unui sacrificiu exemplar. Fie numai și pentru acest lucru și trebuia să-l respecte. Nici prin cap nu-i trecea că va folosi banii pentru confortul său personal; crezuse cu-adevărat ceea ce-i spusese. Banii vor sta la bancă.

Problema cu el era că nu avea timpul și nici sensibilitatea de a înțelege o femeie, nu părea să realizeze că femeile erau diferite de bărbați, aveau nevoie de lucruri de care nu se sinchiseau bărbații, așa cum el avea nevoie de anumite lucruri care nu-i erau de folos ei. Ei bine, se putea și mai rău. Putea să o oblige să muncească la o familie mult mai puțin prietenoasă și mai lipsită de respect, decât era Anne Muller. Acolo, în vârful dealului, nu i se va întâmpla nimic rău. Oh, Doamne, dar era atât de departe de Drogheda!

Acest ultim gând îi trecu prin cap când terminară de inspectat casa și stăteau pe veranda salonului privind de sus Himmelhoch. Întinsele câmpuri de trestie de zahăr nu semănau deloc cu câmpurile de acasă pentru că le puteai cuprinde cu ochii, legănându-se leneșe în vânt, un verde proaspăt, lustruit de ploaie, terminându-se la marginea unui mal de râu foarte abrupt, mare, mult mai întins decât Barwen. Dincolo de râu se întindeau din nou câmpiile de trestie de zahăr, cu smocuri de iarbă otrăvitoare printre ele, până la poalele unui munte înalt, unde se opreau culturile, iar jungla intra în drepturile ei. Dincolo de munte, în depărtări, se vedeau alte piscuri, care în depărtare păreau purpurii. Cerul era de un albastru mai bogat, mai intens decât la Gilly, plin de nori pufoși și toată culoarea locală era foarte intensă.

— Acela este Muntele Frere, spuse Anne arătând vârful izolat. Șase mii de picioare deasupra nivelului câmpiei. Se spune că este plin de minereu, dar nu e nicio speranță pentru minerit, din cauza junglei.

Pe aripile vântului venea un miros puternic și înțepător, pe care Meggie nu reușise să și-l scoată din nări încă de când coborâse din tren. Mirosea parcă a ceva putred și totuși nu exact ca ceva putred, insuportabil de dulce, foarte pătrunzător, o prezență tangibilă, care nu părea să se diminueze în intensitate, indiferent de cât de puternică era briza.

— Mirosul acesta este de melasă, spuse Anne, observând nasul fremătător al lui Meggie; își aprinsese o țigară Ardath.

— Este dezgustător.

— Știu. De aceea fumez eu. Dar într-o oarecare măsură ai să te obișnuiești și cu el, deși, spre deosebire de alte mirosuri, nu dispare niciodată. Zi de zi melasa există.

— Ce sunt clădirile de pe râu cu coșuri negre?

— Aceea este moara. Prelucrează trestia în zahăr. Ceea ce rămâne din trestie, mai puțin conținutul în zahăr, se numește bagasă. Și zahărul brut și bagasa sunt trimise la sud, la Sydney pentru rafinare. Din zahărul brut se obține melasa, glucoza, siropul auriu, zahărul maro, zahărul alb și glucoza lichidă. Bagasa conține multe fibre rămase de la trestie, din care se fac plăci pentru construcții. Nimic nu se pierde, absolut nimic. De aceea, chiar și pe timp de depresiune, trestia de zahăr este încă o afacere rentabilă.

Arne Swenson avea șase picioare înălțime, exact înălțimea lui Luke și era la fel de frumos. Corpul îi era acoperit de un bronz profund, auriu, de la expunerea îndelungată la soare, clăia de păr auriu se cârlionța pe tot capul; trăsăturile frumoase, suedeze, semănau cu ale lui Luke încât era ușor de remarcat în ce măsură sângele nordic se perpetuase în venele scoțienilor și irlandezilor.

Luke își abandonase cămășile de corp, cămășile albe, în favoarea pantalonilor scurți. Împreună cu

Arne urcă într-o camionetă, împreună cu valiza lui, iar el ardea de nerăbdare să înceapă munca.

Ceilalți oameni tăiau încă din zori și nu ridicară capul când Arne apăru împreună cu Luke, din direcția barăcilor. Uniformele tăietorilor constau din pantaloni scurți, cizme cu șosete groase de lână și pălării de fetru. Îngustându-și ochii, Luke îi privi pe muncitorii, care reprezentau o priveliște deosebită. Un praf negru îi acoperea din cap până-n picioare, iar transpirația lăsa dungi rozalii pe piept, brațe și spate.

— Praf negru de la trestie arsă, explică Arne. Trebuie să o ardem înainte de a începe să o tăiem.

Se aplecă și luă două instrumente, îi dădu unul lui Luke.

— Acesta este un cuțit de trestie, spuse ridicându-l pe-al său. Cu el se taie trestia. Merge foarte ușor dacă știi cum.

Zâmbi răutăcios și începu să-i arate, făcând să pară mult mai ușor decât era.

Luke privi obiectul din mână. Se lărgea formând un triunghi și avea un mâner ciudat la cele două capete ascuțite ale lamei.

— O seceră indiană este prea mică pentru trestia din Queensland, îi spuse Arne, terminând demonstrația. Ai să descoperi că aceasta este o unealtă foarte eficientă. Ține-o foarte strâns și noroc.

Și Arne plecă la porția lui, lăsându-l pe Luke nehotărât pentru o fracțiune de secundă. Ridicând din umeri, începu munca. Numai după câteva minute înțelegea de ce o lăsau pentru sclavi și pentru celelalte rase mai puțin sofisticate; îi fu suficient pentru că înțelese repede că păstoritul era mult mai ușor. Te apleci, tai, te ridici, apuci vârfurile, le treci prin palmă să scoți frunzele, le arunci la grămadă, pleci mai departe, te apleci, tai, te îndrepti, tai frunze, pui la grămadă...

Trestia de zahăr mișuna de viețuitoare: șobolani, bandicoți², gândaci, broaște, păianjeni, șerpi,

viespi, muște și albine. Tot ce mușca se afla acolo și tot ce înțepa avea reprezentanți. Chiar și așa, arse înainte, tot mușcau. Dacă nu ar fi avut cizmele, picioarele lui Luke ar fi arătat mult mai rău decât mâinile, dar niciun tăietor nu purta mănuși. Mănușile încetineau munca, iar în această muncă, în joc erau mulți bani. Și pe urmă, mănușile erau pentru domnișoare.

La apusul soarelui, Arne dădu semnalul de oprire și veni să vadă cum a muncit Luke.

— Hei, amice, nu-i rău de loc! strigă el bătându-l prietenește pe umăr. Cinci tone; nu-i rău pentru prima zi de muncă!

Nu era drum lung până la baracă, dar noaptea tropicală venea atât de repede, încât era deja întuneric când ajunseră. Înainte de a intra se adunară într-un duș colectiv, apoi, cu prosoapele în jurul taliei intrară în baracă, unde tăietorul care era de serviciu la bucătărie, pusese pe masă munți de mâncare din specialitatea sa. Astăzi erau cartofi cu friptură, pâine, gem și budincă; oamenii dădură buzna și mâncară cu poftă până la ultima firmitură.

Două rânduri de paturi, față-n față, se găseau de fiecare parte a camerei, paturi de metal; oftând și înjurând trestia de zahăr într-un mod foarte original, oamenii se prăbușiră goi între cearceafuri, traseră plasele de țânțari din inele și în câteva secunde adormiră, erau doar umbre sub corturi transparente.

Arne îl păstră pe Luke.

— Să-ți văd palmele. Inspectă tăieturile care sângerau și mușcăturile. Mai întâi le dai cu albastru, apoi folosești unguentul ăsta. Și dacă vrei să mă ascuți, te freci cu ulei de nucă de cocos în fiecare seară. Ai mâini puternice; la fel și spatele, dacă-ți rezistă spatele, ai să fii un bun tăietor. Într-o săptămână te obișnuiești, n-o să te mai doară așa.

Fiecare mușchi din splendidul corp a lui Luke își avea propria lui durere; nu simțea nimic decât o vastă, înnebunită durere. Cu mâinile înfășurate, se

întinse în pat, trase plasa pentru țânțari și închise ochii unei lumi pline de găuri sufocante. Dacă ar fi visat în ce se bagă, nu și-ar fi cheltuit energia cu Meggie; ea deveni o idee de nedorit, de nesuportat în profunzimea minții sale. Știu că nu va mai avea de-a face cu ea, tot timpul cât va rămâne la tăiat trestie.

Într-adevăr, după săptămâna prezisă, Luke se obișnuie și atinse cele opt tone pe zi pe care le cerea Arne de la echipa sa. Apoi își puse în gând să devină mai bun decât Arne. Dorea cea mai mare parte din bani, poate deveneau asociați. Dar cel mai mult își dorea ca toate acele priviri admirative care se îndreptau spre Arne, să se îndrepte spre el; Arne parcă era un zeu, pentru că era cel mai bun tăietor din Queensland și asta probabil că însemna că era cel mai bun din lume. Când plecară în oraș, într-o sâmbătă noaptea, localnicii nu mai pridideau să-i ofere lui Arne rom și bere, iar femeile îi dădeau târcoale cu admirație, dar rămâneau la admirație, pentru că Arne și ceilalți nu mai aveau nimic de oferit femeilor, cheltuiau totul la trestie. Erau multe asemănări între Luke și Arne. Erau amândoi vanitoși și le plăcea să stârnească admirația femeilor, dar atât.

Pentru Luke munca era o frumusețe și o durere pe care parcă o așteptase de multă vreme. Să te apleci, să te îndrepti și iar să te apleci, parcă însemna să participi la un mister dincolo de scopurile unei vieți obișnuite. Pentru că, așa cum îl învățase Arne, să faci lucrul acesta superb, însemna să ajungi în vârful piramidei printre cei mai buni muncitori din lume, în elită, era mândru nevoie mare, oriunde mergea, știind că orice bărbat pe care-l întâlnea, nu rezista o zi la trestie. Nici regele Angliei nu era mai mândru ca el și chiar regele Angliei l-ar fi admirat, dacă l-ar fi cunoscut. Îi putea privi cu dispreț și milă pe doctori, avocați, condeieri. Tăierea trestiei era calea omului însetat de bani – aceasta era cea mai mare realizare.

Stătea pe marginea patului și își simțea mușchii coastelor, simțea cum se întăresc mușchii brațelor, privea palmele tăiate și culoarea profundă pe care o căpătau picioarele lui frumoase și zâmbea. Un bărbat care putea face asta și nu numai că supraviețuia, dar îi și plăcea, era cu adevărat *BĂRBAT*. Se întreba dacă regele Angliei putea spune despre el același lucru.

Trecuse o lună până când Meggie se întâlnește din nou cu Luke. În fiecare duminică își pudra nasul cârn, se îmbrăca cu o rochie frumoasă de mătase – deși renunță la purgatoriul desuurilor și al ciorapilor – și își aștepta soțul, care niciodată nu venea. Anne și Luddie Muller nu spuneau nimic, priveau numai cum îi dispărea animația, pentru că în fiecare duminică întinericul se lăsa dramatic, ca o cortină pe o scenă goală, puternic luminată. Nu exact pentru că l-ar fi dorit; pur și simplu numai pentru că el era al ei, sau ea era a lui, sau oare cum ar fi putut descrie asta? Să vezi că el nici nu se gândea la ea, în timp ce ea își petrecea zilele și săptămânile așteptându-l, gândindu-se la el tot timpul, să vezi cum te umpli de furie, frustrare, umilință și tristețe! Oricât ar fi urât acele două nopți petrecute la cârciuma aceea nenorocită, cel puțin atunci ea fusese pe primul plan pentru el; acum se trezi dorindu-și să-și fi mușcat limba mai degrabă decât să fi plâns de durere. Asta era, bineînțeles că asta era motivul. Suferința ei îl plictisise; îi stricase plăcerea. De la furie împotriva lui și a indiferenței lui față de durerea ei, trecu acum la remușcare și sfârși prin a se învinovăți.

A patra duminică nu se mai deranja să se mai îmbrace, trebuia prin bucătărie în picioarele goale, pantaloni scurți și vestă, pregătind un mic dejun cald pentru Luddie și Anne, care nu-l doreau decât o dată pe săptămână. La sunetul pașilor pe scara din spate se întoarse de la șunca de pe foc; o secundă privi fix umbra uriașă, tipul păros care

stătea în cadrul ușii, Luke? Acesta era Luke? Parcă era o stâncă, părea inuman. Dar figura traversă bucătăria, o sărută pe obraz și se așează la masă. Sparse ouăle în tigaie și mai puse șuncă.

Anne Muller intră, zâmbi civilizat și în sinea ei îl disprețui. Om de nimic, ce vroia să facă de-și neglijașe nevasta atâta timp?

— Mă bucur că ți-ai amintit că ai și o soție, spuse. Vino pe verandă și servește micul dejun cu noi. Luke, ajut-o pe Meggie să aducă șunca și ouăle, eu mă descurc cu pâinea prăjită.

Ludwig Muller era născut în Australia, dar se vedea clar pe el ereditatea germană; fața pufoasă și rozalie care nu reușea să împace soarele și berea, capul pătrat, mare, ochii albaștri baltici. El și soția sa o îndrăgeau foarte mult pe Meggie și se considerau norocoși că o angajaseră. Și mai ales că Luddie era fericit când vedea cât este de mulțumită Anne de când prin casă se plimba capul cu păr auriu.

— Cum e la tăiat, Luke? întrebă el servind ouă cu șuncă.

— Dacă aș spune că-mi place, m-ați crede? râse Luke umplându-și farfuria cu vârful.

Ochii iscoditori ai lui Luddie studiară fața arătoasă și dădu din cap.

— Oh, da, ești tocmai genul de temperament care are exact trupul necesar pentru a-i plăcea asta. Te face să te simți mai bine printre alți oameni, îți dă impresia că ești mai bun decât ei, superior lor.

Prins de moștenirea plantației de trestie, departe de academie și fără vreo perspectivă de a renunța la una pentru cealaltă, Luddie era un profund cunoscător al naturii umane; citise tomuri întregi despre acest subiect, cărți legate în piele, de Freud, Jung, Huxley și Russel.

— Începusem să cred că nu vei mai veni să o vezi pe Meggie, spuse Anne ungând o felie de pâine cu miere și unt.

— Ei bine, Arne și eu am hotărât să muncim o vreme și duminicile. Măine plecăm în Ingham.

— Ceea ce înseamnă că biata Meggie nu te va vedea prea des.

— Meg înțelege. N-o să dureze mai mult de câțiva ani și apoi avem o „vacanță” de vară. Arne spune că-mi poate găsi de lucru la CSR la Sydney și atunci o pot lua și pe Meg cu mine.

— De ce trebuie să muncești atât de mult, Luke? întrebă Anne.

— Trebuie, amândoi, să strângem bani; să ne cumpărăm o proprietate spre vest, pe lângă Kynuna. Nu v-a spus Meg?

— Mi-e teamă că Meggie a noastră nu prea vorbește mult despre problemele personale. Mai spune tu, Luke, câte ceva.

Cei trei ascultători priveau jocul de expresii de pe fața puternică și bronzată, lumina din ochii aceia albaștri, strălucitori; de când venise, înainte de micul dejun, Meggie nu scosese o vorbă. Dar el, vorbea și vorbea și vorbea, despre ținutul uitat de lume și ce minunat este el; iarba și păsările, mii și mii de canguri, soarele fierbinte și uscat.

— Într-o zi, una dintre aceste ferme va fi a mea. Și Meg a economisit niște bani pentru ea, iar în ritmul în care muncim nu va dura mai mult de patru sau cinci ani. Dacă m-aș mulțumi cu un loc mai modest, am putea cumpăra mai repede, dar când știu cât pot câștiga la tăiat trestie de zahăr, sunt tentat să mai stau câtva timp și să-mi cumpăr într-adevăr o fermă bună. Se întinse puțin înainte și prinse în mâinile tăiate ceașca de ceai. Știți, aproape l-am întrecut pe Arne, acum câteva zile! Unsprezece tone într-o *SINGURĂ ZI!*

Luddie fluieră admirativ, sincer și amândoi începură o discuție despre norma zilnică. Meggie sorbea din ceașca de ceai negru fără zahăr. Oh, Luke, la început ai spus doi, trei ani, acum patru, cinci și cine știe cât vei spune altă dată, când ți se va cere să menționezi timpul în ani? Lui Luke îi

plăcea munca asta, nu era nici umbră de îndoială. Va renunța oare la ea atunci când va veni timpul? Va renunța? Oare ea mai dorea să aștepte și să descopere singură? Mullerii erau foarte buni și ea nu muncea din greu la ei, dar, dacă va trebui să trăiască fără un soț, mai bine pleca la Drogheda. În luna care trecuse de când se afla la Himmelhoch, nu existase o singură zi în care să spună că se simte bine; nu mânca, avea crize de diaree, părea copleșită de letargie și nu se putea debarasa de starea ei. Nu avea rost să se mintă, starea de rău o înspăimânta.

După micul dejun Luke o ajută să spele vasele apoi ieșiră la o plimbare prin câmpurile de trestie, vorbind tot timpul despre zahăr și cum era la tăiat, ce viață frumoasă în aer liber, ce oameni extraordinari erau în echipa lui Arne, cât de diferită era munca față de cea cu oile și cât de bănoasă.

Se întoarseră și porniră din nou spre deal; Luke o duse în magazia răcoroasă de sub casă, între stâlpi. Anne depozitase destul de multe în ea dar făcuse și un fel de seră. În vase de teracotă umplute cu pământ plantase orhidee de toate soiurile și culorile, ferigi, plante exotice; begonii exotice erau plantate pe margini. Aici era locul preferat de liniște pentru Meggie, singurul loc pe care-l prefera Droghedei. La Drogheda nu spera să cultive astfel de plante, nu era destulă umezeală și nici aerul nu permitea.

— Nu-i frumos aici, Luke? Crezi că în doi, trei ani ai putea închiria o casă în care să stau eu? Tânjesc după o casă a mea.

— De ce naiba ai nevoie de o casă și să locuiești singură acolo? Nu suntem la Gilly, Meg; aici este un ținut unde o femeie nu este în siguranță dacă trăiește singură. Aici este mult mai bine, crede-mă. Nu ești fericită aici?

— Cât poți fi de fericit în casa altcuiva!

— Uite ce e, Meg, va trebui să te mulțumești cu ce ai, până ne vom muta în vest. Nu putem cheltui bani închiriind case în care tu să lenevești, dar în același timp să facem și economii. Auzi?

— Da, Luke.

Era atât de nervos că nu mai făcu ce intenționase să facă atunci când o dusesse acolo, adică nu o mai sărută, în schimb o lovi absent pe fund, „pălmuță” care duru cam tare, ca să fi fost întâmplătoare și porni pe drum spre locul unde-și lăsase bicicleta rezemată de un copac. Dăduse la pedale cinsprezece mile să o vadă, mai degrabă decât să dea bani pe autobuz, ceea ce însemna că acum avea cinsprezece mile de parcurs înapoi.

— Biata micuță! îi spuse Anne lui Luddie. L-aș omorî!

Ianuarie veni și trecu, cea mai slabă lună pentru tăietorii de trestie, dar Luke nu dădu niciun semn de viață. Spusese ceva că o duce pe Meggie la Sydney, dar plecase la Sydney cu Arne, fără Meggie. Arne era burlac și avea o mătușă care stătea la Rozelle, foarte aproape de CSR – Rafinăriile Coloniale de Zahăr. Între acești pereți gigantici de beton, un tăietor cu relații putea găsi de lucru. Luke și Arne înotau și făceau surfîng în timpul liber.

Lăsată la Dungloe cu familia Muller, Meggie se sufoca și transpira, trecând singură prin Perioada Umedă, perioada musonilor. Seceta dura din martie până-n noiembrie, dar în această parte a continentului nu era chiar secetă însă era un rai în comparație cu musonii. În timpul musonilor cerul se deschidea pur și simplu și vomita șiroaie de apă, nu toată ziua, dar era suficient; între deluvii pământul fierbea, nori groși de abur se ridicau din câmpul de trestie, din junglă și de pe munte.

Pe măsură ce timpul trecea Meggie tânjea din ce în ce mai mult după Drogheda. Acum știa că nordul pământului Queensland nu va deveni

niciodată „casa ei”. Un lucru era sigur, climatul nu-i pria, poate și pentru că-și petrecuse cea mai mare parte din viață într-un ținut uscat. Și mai ales, ura singurătatea, lipsa de prietenie a naturii, sentimentul de letargie. Ura insectele acelea prolife, reptilele care făceau un coșmar din fiecare noapte, păianjenii, șobolanii; nimic nu-i alunga din casă și era terorizată de ei. Erau atât de mari, agresivi și *FLĂMÂNZI*. Cel mai mult ura „dunny”, cuvânt care nu era numai regionalismul pentru toaletă ci și diminutivul pentru orașul Dungloe, foarte îndrăgit de populația locală, care îl folosea exasperant de des. Dar dunny (toaletă) din Dunny (Dungloe) îți întorcea stomacul pe dos, te revolta, pentru că în acest climat era imposibil să sapi gropi în pământ din cauza tifoidei sau a bolii enterice. În loc de o groapă în pământ un dunny era o cutie de metal, care putea înfiorător, iar pe măsură ce se umplea mișuna de tot felul de lighioane. O dată pe săptămână cutia era dusă și înlocuită cu alta goală, dar nu era suficient o dată pe săptămână.

Toată ființa lui Meggie se revolta împotriva acceptării pasive de către localnici a acestor lucruri; o viață întreagă în Queensland nu ar putea-o face să accepte astfel de lucruri. Și totuși se gândea uneori cu disperare se gândea uneori că *VA FI* o viață de om, oricum va dura până Luke va fi prea bătrân să mai poată tăia trestie. Oricât de dor i-ar fi fost de Drogheda, era prea mândră ca să admită în fața familiei că soțul ei o neglija; decât să recunoască așa ceva, mai bine accepta o sentință pe viață, își spunea încăpățânată.

Lunile treceau una după alta, apoi trecu un an și timpul se târa spre al doilea și spre sfârșitul celui de-al doilea an. Numai bunătatea constantă a Mullerilor o mai ținea pe Meggie la Himmelhoch, încercând să-și rezolve dilema. Dacă i-ar fi scris lui Bob să-i ceară bani de drum, acesta i-ar fi

trimis imediat, dar biata Meggie nu reușea să-și ia inima-n dinți și să spună familiei sale că Luke o ținea fără un ban în buzunar. Ziua în care le va spune acest lucru, va fi și ziua când îl va părăsi pe Luke și încă nu se hotărâse să facă asta. Totul în educația ei o împiedica să-l părăsească pe Luke; sfîntenia jurământului de căsătorie, speranța că va avea un copil într-o bună zi, poziția lui Luke ca soț și cap de familie, stăpîn și pe destinul ei. Apoi mai erau și motivele care izvorau din propria ei natură; încăpățănare, mândrie și profunda convingere că totul era vina ei în egală măsură cu a lui Luke. Dacă nu era ceva în neregulă cu ea, Luke s-ar fi comportat cu totul diferit.

Îl văzuse pe Luke de șase ori în cele optsprezece luni de exil pentru ea și, neștiind că există un viciu ca homosexualitatea, adesea se gîndea că de fapt Luke trebuia să se fi însurat cu Arne, pentru că era cert că-i plăcea conviețuirea cu Arne și prefera compania lui. Erau de acum parteneri și cutreierau de-a lungul coastei urmărind recolta de zahăr, trăind se pare numai pentru a munci. Când Luke venea totuși să o vadă nu încerca niciun gest de intimitate, stătea numai o oră, două sporovăind cu Luddie și Anne, își ducea soția la o plimbare, scurtă, o săruta prietenește și pleca în drumul lui.

Ei trei, Luddie, Anne și Meggie își petreceau timpul citind. Himmelhoch avea o bibliotecă imensă, față de cele câteva rafturi ale Droghedei, mult mai erudită și mult mai incitantă, iar Meggie învăța o mulțime de lucruri pe care nu le știa, din lecturi.

Într-o duminică din iunie 1936, Luke și Arne apărură împreună, foarte mulțumiți de ei înșiși. Veniseră, spuneau, să-i ofere lui Meggie o adevărată distracție, pentru că intenționau să o ducă la ceilidh.

Spre deosebire de tendința grupurilor etnice din Australia de a se risipi și de a deveni Australieni puri, diferitele naționalități din peninsula nordică a

Queensland-ului încercau din răspuseri să-și păstreze tradițiile: chinezii, italienii, germanii, irlandezo-scoțienii, constituind marea majoritate a populației. Și dacă scoțienii făceau un ceilidh, participau toți scoțienii de pe multe mile din jur.

Spre marea uimire a lui Meggie, Luke și Arne erau îmbrăcați în kilte scoțiene, arătând absolut magnific, gândea ea. Nimic nu este mai masculin, decât o kiltă pe un bărbat viril, pentru că flutură într-o mulțime de pliuri în spate și stă perfect dreaptă în față, dând la iveală de la genunchi în jos picioarele frumos modelate. Era mult prea cald și nu purtau jachetele; rămăseseră în cămăși albe, deschise până la jumătatea pieptului, cu mânecile suflecate până la cot.

— Lămuriți-mă, ce este un ceilidh?

— Cuvântul vine din Galeză, înseamnă întâlnire, bairam.

— Și de ce naiba ați îmbrăcat kilte?

— Nu ești primit înăuntru dacă nu porți kiltă, iar noi suntem bine cunoscuți de la toate ceilidhurile dintre Bris și Cairns.

— Sunteți cunoscuți? Deci îmi închipui că ați mers la destul de multe, altfel nu-mi imaginez cum să-și cheltuie Luke banii pentru o kiltă. Nu-i așa Arne?

— Ei, omul trebuie să se și relaxeze, spuse Luke defensiv.

Petrecerea se făcea într-un fel de hambar, aproape ruinat, printre mlaștinile de pe malul râului Dungloe. Oh, ce mirosuri are ținutul ăsta! gândea Meggie disperată, cu usturime în nas. Melasa, veceurile și acum mangrovele. Toate putreziciunile mării combinate într-un singur miros.

Era clar, toți bărbații care soseau la petrecere purtau kiltă; când intrară și privi în jurul ei, Meggie înțelese cât de mândră trebuia să se simtă când avea un însoțitor atât de țănoș.

Toate femeile fură condamnate la nonexistență, impresie care pe tot timpul serii se accentua.

Erau doi cimpoiieri care cântau pe un podium la capătul hambarului, veseli de mama focului, cântând vioi într-o sincronie perfectă, uzi de transpirație.

Câteva cupluri dansau, dar cea mai zgomotoasă activitate părea să se concentreze în jurul unui grup de bărbați care treceau de la unul la altul pahare pline sigur cu whisky scoțian. Meggie se trezi aruncată într-un colț cu mai multe femei și fu mulțumită să rămână acolo și să privească fascinată. Nicio femeie nu era îmbrăcată cu rochia tradițională de stofă pentru că era prea cald să le poată suporta. Erau îmbrăcate cu rochiile de bumbac care o uimiseră la început, dar care acum erau cu totul eclipsate de kiltele bărbaților. Erau culori uluitoare: roșu și alb pentru clanul Menzies, negru și galben pentru clanul MacLeod din Lewis, albastru și roșu pentru clanul Skene, o combinație vioaie pentru clanul Ogilvy, un roșu frumos, gri și negru pentru clanul MacPherson. Luke era în culorile clanului MacNeill, Arne în cele ale clanului Sassenach. Extraordinar! Frumos!

Era evident că Luke și Arne erau bine cunoscuți la astfel de petreceri și chiar îndrăgiți. Oare cât de des veniseră ei fără ea? Dar ce-i apucaseră să o aducă astă seară? Oftă și se rezemă de zid. Celelalte femei o studiau curioase, mai ales priveau inelul de pe deget; Luke și Arne erau ținta admirației feminine, iar ea era ținta invidiei feminine. Ce-ar crede oare dacă le-aș spune că bărbatul acela înalt, care este soțul meu, m-a văzut, cu exactitate, de două ori în ultimele opt luni și nu vine niciodată să mă vadă cu ideea de a se culca cu mine? Ce pereche! Încrezuți scoțieni! Și când te gândești că niciunul dintre ei nu este scoțian, joacă teatru numai pentru că știu că le stă bine îmbrăcați cu kilte și le place să fie în centrul atenției. Oh, magnifică pereche de fățarnici! Sunteți prea

îndrăgostiți de propria persoană ca să mai aveți nevoie și de dragostea altuia!

La miezul nopții femeile erau încă surghiunite să stea în jurul pereților; cimpoierii cântau „Caber Feidh” și începu un oarecare dans. Tot restul vieții ei, când va auzi un cimpoier Meggie va rememora acea noapte din hambar. Era un flux magic de vis în sunet și imagine, vitalitate și energie copleșitoare, care a prins în mreje memoria și nu putea fi uitat.

Se scoaseră săbiile; doi oameni în costumele clanului MacDonald le ridicară deasupra capului, mâinile se mișcău grațios și foarte grav, ca și cum aveau să încrucișeze săbiile imediat și să se străpungă, începură un dans felin printre lamele de oțel.

Un țipăt ascuțit străpunse aerul, cântecul se transformă în „Toate șepcile albastre de la fruntarii”; duelistii fură înconjurați și toți începură dansul; mâinile se legau și se desprindeau, kiltele străluceau. Strigăte și raze de culoare; dansau cu toții și cu tot corpul, picioarele trimiteau ecouri din dușumea și de fiecare dată când se schimba ritmul cineva își lăsa capul pe spate, scotea un țipăt pătrunzător dar unduitor urmat de alte strigăte ieșite din gâtleri exuberante. Toate acestea în timp ce femeile priveau, uitate pe lângă pereți.

Era aproape patru dimineața când petrecerea se sparse; afară îi aștepta fierbințele nopții tropicale, o lună enormă se târâia prin nemărginirile cerului, dar peste ea domina mirosul de mangrovă. În timp ce Arne îi ducea în fordul său prăpădit, ultimul lucru pe care-l auzi Meggie fu un cântec cu un suspin „Flori ale pădurii”, care ar fi trebuit să-i însoțească pe visători spre casă. Casă. Unde era *Acasă?*

— Ei, ți-a plăcut? întrebă Luke.

— Mi-ar fi plăcut mai mult dacă dansam, răspunse ea.

— Ce? La un ceilidh? Las-o baltă Meg! Numai bărbații dansează și să știi că, de fapt, suntem destul de drăguți cu voi dacă vă lăsăm să dansați din când în când.

— Constat că numai bărbații fac o mulțime de lucruri și mai ales constat că sunt ornamentali, plăcuți.

— Ei bine, răspunse Luke țeapăn, am crezut că o să-ți prindă bine o schimbare, de aceea te-am adus. Să știi că nu era obligatoriu să vii! Și dacă-nu ești recunoscătoare nu te mai iau cu mine!

— Probabil că nici nu mai ai intenția să o faci, răspunse Meggie. Nu este bine să mă admiți în viața ta. Am învățat multe în aceste câteva ore, dar nu cred că asta vrei să mă înveți. Este din ce în ce mai greu să mă prostești, Luke. De fapt sunt sătulă de tine, de viața pe care o duc și de tot!

— Sssss! sâsâi el scandalizat. Nu suntem singuri!

— Atunci *VINO* singur! se răsti ea. Când îmi dai ocazia să te văd singur, mai mult de câteva minute?

Arne începu să urce dealul de la Himmelhoch și zâmbi cu simpatie spre Luke.

— Mergi prietene, spuse, condu-o; am să te aștept aici. Nu te grăbi.

— Vorbesc serios Luke! spuse Meggie imediat ce nu mai puteau fi auziți de Arne. Viermii neîncrederii sapă, auzi? Știu că ți-am jurat să mă supun ție, dar și tu ai jurat să mă iubești, să ai grijă de mine, deci, amândoi am mințit! Vreau să mă întorc acasă la Drogheda.

El se gândi la cele două mii de lire anual și la faptul că nu vor mai fi depuși pe numele lui.

— Oh, Meg, spuse nevinovat. Uite iubito, ți-am spus că nu va dura o veșnicie, ți-am promis! Și vara asta am să te duc la Sydney, te iau cu mine, pe cuvânt de O'Neill! Mătușa lui Arne are un apartament care se eliberează și putem locui acolo

trei luni, putem să ne distrăm. Mai îndur un an la trestie apoi cumpărăm pământ și ne liniștim, vrei?

Luna îi lumina fața; părea sincer și neliniștit, nerăbdător și contrariat. Și semăna cu Ralph de Bricassart. Meggie tăcu pentru că încă mai dorea copii de la el.

— Bine, spuse, încă un an. Dar am să țin minte promisiunea cu Sydney! Luke, ține minte!

XII

O dată pe lună Meggie scria o scrisoare pentru Fee, Bob și băieți plină de descrieri ale Queensland-ului, cu o veselie studiată, având grijă să nu scoată niciodată în evidență deosebirile dintre ea și Luke. Din nou mândria. Așa cum știa Drogheda, Mullerii erau prieteni de-ai lui Luke cu care locuia ea, pentru că Luke călătorea foarte mult. Adevărata afecțiune pe care le-o purta era transparentă la fiecare cuvânt despre ei, așa că nimeni de la Drogheda nu-și făcea probleme. Atâta doar că se supărau că nu vine niciodată acasă. Dar cum putea ea să le spună că nu avea bani pentru călătorie, fără să le spună că avea o căsnicie mizerabilă cu Luke O'Neill.

Câteodată se încuraja să strecoare câte o întrebare despre Episcopul Ralph și chiar dacă mai rar, Bob mai scăpa câte ceva despre Episcop din ce mai auzea la Fee. Apoi sosi o scrisoare plină de el.

„A venit din senin într-o zi, Meggie, spunea scrisoarea lui Bob, părea puțin neliniștit și descurajat. Trebuie să-ți spun că a rămas trăsnit că nu te-a găsit aici. Fierbea de furie că nu l-am anunțat de tine și Luke, dar când mama i-a spus că te-ai încăpățânat și ne-ai interzis să-i spunem, a tăcut și n-a mai scos niciun cuvânt. Dar cred că i-a fost dor de tine cum nu ne-a fost nouă și cred că-i normal pentru că tu ai petrecut mai mult timp cu el decât cu noi toți la un loc și cred că întotdeauna te-a considerat ca pe o soră mai mică. Trecea de colo colo de parcă nu-i venea să creadă că nu ieși de undeva, bietul om. Nici poze n-am avut să-i arătăm, dar eu nici nu mă gândeam la asta până când nu ne-a cerut să le vadă și i s-a părut curios că nu ai poze de la nuntă. M-a întrebat dacă ai copii și i-am spus că nu cred; nu ai, nu-i așa Meggie? Cât timp a trecut de când te-ai căsătorit? Parcă se apropie de doi ani? Cam așa, pentru că

este iulie, zboară timpul! Sper să ai în curând și copii, pentru că cred că Episcopului i-ar face plăcere să audă asta. M-am oferit să-i dau adresa ta, dar a refuzat. Mi-a spus că nu are rost pentru că pleacă la Atena, în Grecia, cu Arhiepiscopul pentru care lucrează. Un nume de țigan foarte lung, niciodată nu-l țin minte. Imaginează-ți Meggie, pleacă cu avionul! Oricum când a aflat că nu ești la Drogheda să-și petreacă timpul cu tine, nu a mai stat mult, a călărit o dată sau de două ori, a spus slujba în fiecare zi și a plecat după șase zile.”

Meggie lăsă scrisoarea din mână. El știa, știa! În sfârșit știa. Ce a gândit atunci, cât de mult l-a durut? De ce o obligase să facă asta? Nu se îmbunătățise nimic. Nu-l iubea pe Luke, nu-l va iubi niciodată.

Luke nu era decât un substitut, un bărbat care-i va da copii asemănători cu cei pe care i-ar fi putut avea de la Ralph de Bricassart. Oh, Doamne, ce încurcătură!

Arhiepiscopul di Contini-Verchese preferă să stea într-un hotel vechi, decât în camerele oferite de Palatul Bisericii Ortodoxe din Atena. Misiunea lui era foarte delicată, referindu-se la o anumită conjunctură; erau probleme care întârziaseră prea mult, probleme ce trebuiau discutate cu prelații Bisericii Ortodoxe Elene, Vaticanul având o anumită slăbiciune pentru Ortodoxia Greacă și Rusă, pe care nu o putea avea pentru Protestanți. La urma urmei, Ortodoxia era o sciziune de la Catolicism, nu o erezie; episcopii ei, la fel ca și cei catolici, descindeau direct din linia Sfântului Petru.

Arhiepiscopul știa că numirea lui pentru această misiune era un test de diplomatie, un mic obstacol de trecut către perspective mai mari la Roma. Din nou, darul său pentru limbi străine se dovedi a fi o binecuvântare, pentru că numai cunoașterea limbii elene reușise să încline balanța în favoarea sa.

Trimiseseră după el chiar în Australia, îi puseseră la dispoziție un avion.

Și era de neconceput să plece fără Episcopul de Bricassart, pentru că, în ultima vreme, se obișnuise să se sprijine pe acest om uimitor, din ce în ce mai mult, o dată cu trecerea anilor. Era un Mazarin, un adevărat Mazarin; Eminența Sa îl admira pe Cardinalul Mazarin mult mai mult decât pe Cardinalul Richelieu, deci comparația îi făcea onoare. Ralph avea tot ce-și putea dori Biserica de la înalții săi oficiali. Avea o teologie conservativă, la fel și etica; mintea îi era iute și subtilă, fața nu trăda nimic din ceea ce gândea; și avea un dar extraordinar să se facă plăcut pentru cei din jur, fie că îi plăceau sau îi disprețuia, era de acord cu ei, sau nu. Nu era sicofant, era diplomat. Dacă va fi scos în evidență în ochii celor de la Vatican, avansarea în treptele ierarhiei era certă. Și asta îi făcea plăcere Arhiepiscopului di Contini-Verchese, pentru că nu dorea să rupă legătura cu Prelatul de Bricassart.

Era foarte cald, dar Episcopului Ralph nu-i păsa de uscăciunea aerului atenian, după umiditatea aerului din Sydney. Mergând repede, îmbrăcat ca de obicei în cizme, pantaloni strâmți și sutană, el urca drumul pietros care ducea la Acropolis; trecea prin Propylon, dincolo de Erectheum, pe panta alunecoasă și abruptă, îndreptându-se spre Parthenon și chiar dincolo de el.

Acolo, cu pletele negre răvășite de vânt, puțin albite în jurul urechilor, se opri și privi spre orașul alb, dealurile strălucitoare și albastrul uluitor al Mării Egee. Chiar dedesubt era Plaka, cu cafenele pe platformele acoperișului, grupuri de boemi și un teatru ridicat pe panta unei stânci. Departe se vedeau columnele romane, forturi ale cruciaților și castelele venețienilor, dar niciun semn al trecerii turcilor.

Ce popor uimitor erau grecii! Să urască rasa care i-a dominat șapte sute de ani atât de mult,

încât atunci când s-au eliberat au demolat totul, n-au mai lăsat o moschee sau un minaret în picioare! Și un popor atât de vechi, plin de moșteniri bogate. Normanzii lui erau o gloată de barbari, Roma era un sat, când Pericles îmbrăca vârful de stâncă în marmoră.

Numai aici, la unsprezece mii de mile depărtare, putea să se gândească la Meggie, fără să-și dorească să plângă. Dar chiar și aici, colinele vechi se văzură puțin în lacrimi, până reuși să-și controleze emoțiile. Cum ar fi putut s-o condamne pe ea? Nu el îi spusese să facă asta? Înțelese imediat de ce nu dorise ea să-l anunțe; nu dorea ca ea să-i întâlnească noul soț, sau să facă parte din noua ei viață. Bineînțeles, el presupunea că ea îl va aduce pe viitorul ei soț la Gillanbone, dacă nu la Drogheda, că va continua să trăiască acolo unde o știa în siguranță, departe de pericole. Dar gândind acum, înțelese că asta era ce-și dorea ea mai puțin. Nu, nu promisese că nu va pleca și atâta vreme cât ea și acest Luke O'Neill vor fi împreună, ea nu se va întoarce. Bob îi spusese că adunau bani ca să cumpere o fermă în Queensland, iar vestea fusese ca un duș rece. Meggie nu dorea să se întoarcă niciodată. În privința lui, ea își dorea să nu mai existe pentru el.

Dar ești oare fericită, Meggie? Este bun cu tine? Îl iubești pe acest Luke O'Neill? Ce fel de om este, dacă ai plecat de la mine? Ce ai găsit la el, un muncitor obișnuit, ce nu avea Enoch Davies, sau Liam O'Rourke, sau Alistair MacQueen? Ai făcut-o numai pentru că EU nu-l cunoșteam și nu pot face comparații? Ai făcut-o să mă torturezi, sau să îmi plătești? Dar de ce nu sunt copii? Ce fel de om este ăsta de cutreieră în susul și-n josul coastei ca un vagabond și te lasă să stai la prieteni? Nu-i de mirare că n-ai copii; nu stă cu tine. Meggie, de ce? De ce te-ai căsătorit cu acest Luke O'Neill?

Se întoarce și coborî de pe Acropolis, îndreptându-se spre străzile aglomerate ale Atenei.

În piețele din jurul străzii Evripidou zăbovi privind fascinat oamenii, coșurile uriașe de calamari și pești care străluceau în soare, legumele și papucii de brocard care stăteau agățați împreună la vânzare; femeile îl amuzau, îl studiau fără rușine, o moștenire de educație foarte diferită de educația lui puritană. Dacă această admirație ar fi fost lascivă, s-ar fi simțit stânjenit, dar o acceptă în spiritul admirației pe care o avea acest popor pentru frumusețea fizică.

Hotelul era în Piața Omonia, foarte scump și foarte luxos. Arhiepiscopul di Contini-Verchese stătea într-un scaun, lângă ferestrele balconului și gândea liniștit; când Episcopul Ralph intră, întoarse capul și zâmbi.

— Ai venit la timp, Ralph. Doresc să mă rog.

— Credeam că s-a rezolvat totul. Sunt complicații neprevăzute, Eminență?

— Nu de care crezi tu. Am primit o scrisoare de la Cardinalul Monteverdi astăzi, îmi transmite dorințele Sfântului Părinte.

Episcopul Ralph simți că-l strânge-n spate și simți o furioasă mâncărime în jurul urechilor.

— Povestiți-mi.

— Imediat ce discuțiile se terminară aici – și s-au terminat – trebuie să plec la Roma. Acolo voi fi răsplătit cu bereta de Cardinal și îmi voi continua munca la Roma sub directa supraveghere a Sfântului Părinte.

— Iar eu?

— Tu vei deveni Arhiepiscop de Bricassart și vei pleca în Australia pe postul meu, ca Legat Papal.

Mâncărimea din jurul urechilor se transformă în roșeață; capul i se învârtea, era amețit. El, care nu era italian, să fie onorat ca Legat Papal! Nu se mai întâmplase! Oh, mai ai răbdare! Va deveni și Cardinal de Bricassart!

— Bineînțeles vei primi instrucțiuni la Roma, înainte de asta. Va dura cam șase luni, timp în care

eu voi fi cu tine și te voi prezenta prietenilor mei. Vreau ca ei să te cunoască, Ralph, pentru că va veni vremea când voi trimite după tine, să mă ajuti în munca de la Vatican.

— Eminență, nu am cuvinte să vă mulțumesc! Această mare cinste mi se face numai datorită dumneavoastră.

— Martor mi-e Dumnezeu, sunt suficient de isteț să văd când un om este prea capabil pentru a nu fi lăsat în obscuritate, Ralph! Acum, să îngenunchem și să ne rugăm. Domnul este foarte milostiv.

Mătăniile stăteau pe o măsuță alăturată. Cu mâinile tremurânde, Episcopul Ralph luă mătăniile și așeză cartea de rugăciuni. Îi scăpă și se deschise la mijloc. Arhiepiscopul, care era mai aproape de ea, o ridică și privi curios la bucățica de mătase, care o dată fusese roz.

— Ce extraordinar! De ce păstrezi asta? Este cumva o amintire de acasă, sau poate de la mama ta?

Ochii care-i observară reacția îl priveau direct, nu mai avea timp să-și ascundă emoția.

— Nu, răspunse cu o grimasă. Nu vreau amintiri de la mama mea.

— Dar trebuie să aibă o importanță deosebită pentru tine, de o păstrezi cu atâta dragoste între paginile celei mai dragi cărți. Despre ce-ți amintește?

— Despre o dragoste la fel de pură, ca și cea pe care o port Domnului, Vittorio. Cărții îi face onoare.

— Înțeleg asta, pentru că te cunosc. Dar, această dragoste pune în pericol dragostea ta pentru Biserică?

— Nu, pentru Biserică am abandonat-o și o voi sacrifica în continuare. Am mers atât de mult dincolo de ea, încât nu mă pot întoarce niciodată înapoi.

— Așa! În sfârșit îți înțeleg tristețea! Dragă Ralph, nu este atât de rău pe cât crezi! Vei trăi și vei face mult bine oamenilor, vei fi iubit de oameni. Iar ea, având dragostea pe care o exprimă această memorie, nu te va chema. Pentru că ai păstrat dragoste împreună cu trandafirul.

— Nu cred că înțelege lucrurile acestea.

— Oh, da. Dacă așa ai iubit-o, va fi o femeie deosebită și va înțelege. Altfel ai fi uitat-o și ai fi pierdut de mult aceste relicve.

— Am avut momente când numai stând ore-n șir în genunchi m-am putut opri să nu plec la ea.

Arhiepiscopul se ridică din scaun și îngenunche lângă prietenul său, acest om frumos, pe care-l iubea așa cum iubise puține lucruri în viață, în afară de Dumnezeu și de Biserică, pentru el indivizibile.

— N-ai să pleci la ea și știi bine asta. Tu aparții Bisericii și îi vei aparține *EI* întotdeauna. Tu ai o adevărată vocație. Acum ne vom ruga, iar eu voi adăuga trandafirul în rugăciunile mele tot restul vieții de acum înainte. Domnul Nostru ne trimite multe suferințe și dureri în timpul trecerii noastre spre viața eternă. Trebuie să învățăm să le suportăm, eu la fel de mult ca și tine.

La sfârșitul lui august Meggie primi de la Luke o scrisoare, că este la Spitalul din Townsville, dar este în afara pericolului și va fi externat în curând.

„Se pare că nu va trebui să așteptăm sfârșitul anului, pentru vacanță, Meg. Nu mă pot întoarce la trestie până nu sunt sănătos și cel mai bun lucru pentru asta este o vacanță. Cam într-o săptămână am să trec să te iau. Mergem la lacul Eacham, la Atherton, pentru câteva săptămâni, până mă voi simți destul de bine ca să mă întorc la muncă.”

Meggie nu-și putea crede ochilor și nici nu știa dacă dorea să fie cu el, sau nu, acum când se ivise ocazia. Deși durerea din mintea ei se vindecase mai greu decât durerea fizică, amintirea

coșmarului din luna de miere la Dunny, fusese alungată din gândurile ei de atâta vreme, încât își pierduse puterea de teroare, iar citind mult înțelese că fusese rezultatul ignoranței, atât a ei, cât și a lui Luke. Oh, Doamne! Fă ca această vacanță să aducă un copil! Dacă ar avea un copil să-l iubească, i-ar fi mult mai bine, mult mai ușor. Pe Anne nu ar deranja-o un copil și nici pe Luddie. Le-ar place chiar. I-o spusese de o mie de ori, sperând că Luke își va da seama și va veni o dată să îndrepte greșeala pe care o făcea cu soția sa, obligând-o la o viață stearpă și lipsită de dragoste.

Când le spuse ce-i scria fură încântați, dar în sinea lor erau sceptici.

— Mai mult ca sigur că nenorocitul va găsi o scuză și va pleca fără ea, îi spuse Anne lui Luddie.

Luke împrumutase de undeva o mașină și o luă pe Meggie într-o dimineață foarte devreme. Părea slăbit și galben. Șocată, Meggie îi dădu valiza și urcă lângă el.

— Ce boală ai avut, Luke? Mi-ai scris că ești în afară de pericol, dar mi se pare că ai fost foarte bolnav.

— Oh, un fel de icter pe care-l fac aproape toți tăietorii de trestie, mai devreme sau mai târziu. O boală purtată de șobolanii de trestie, o luăm prin tăieturi. Eu sunt rezistent și m-am refăcut repede, față de alții. Doctorii spun că am să mă refac foarte repede.

Trecând o trecătoare cu vegetație luxuriantă, drumul ducea spre interiorul ținutului, dedesubt curgea un râu în cascade mai mici, iar la un moment dat forma chiar o cascadă mai mare, care era o priveliște încântătoare. Treceau printre stânci, iar apa strălucitoare se arcuia într-un joc fantastic de umbre și lumini. Pe măsură ce urcau, aerul se răcea, devenea foarte curat; Meggie și uitase cât era de bun aerul curat. Sub ei se întindea jungla, era atât de impenetrabilă că nimeni n-ar fi îndrăznit s-o pătrundă. Ochiurile de lumină erau

aproape invizibile de dincolo de frunzele masive ale copacilor, continue și fără sfârșit, ca o perdea enormă de catifea verde aruncată peste pădure. Din când în când Meggie distinge câte-o floare minunată, câte un fluture, pânze de păianjen elegante care-și țineau stăpânii în nemișcare, păsări cu cozi roșii sau galbene.

Lacul Eacham era în vârful unui platou, așezat într-un peisaj idilic. Înainte de căderea nopții erau deja pe veranda camerei lor, privind neclintirea apei. Meggie dorea să privească liliecii de fructe, numiți aici vulpi zburătoare, căutându-și hrana în întunecimile pădurii. Erau monstruoși și îți repugnau, dar erau foarte timizi și total inofensivi. Era ciudat să-i vezi plutind pe cerul întunecat ca niște zmei de hârtie, Meggie îi privea întotdeauna și la Himmelhoch.

Și era un rai să te scufunzi într-un pat răcoros, să nu trebuiască să stai nemișcat până se usca sudoarea de pe o parte, pentru a te muta, deși știai că niciodată transpirația nu se usca. Luke scoase un mic pachet maroniu din valiză, care conținea niște obiecte mici rotunde și îl puse pe noptiera de lângă pat. Meggie întinse mâna, luă unul și-l inspectă.

— Ce naiba-i asta? întrebă curioasă.

— Un prezervativ. Uitase de hotărârea de acum doi ani, să nu-i spună de contraceptive. Mi-l pun înainte de a face dragoste, altfel am putea risca un copil și nu ne putem permite până nu avem casa noastră.

Stătea gol pe marginea patului, era slab și i se vedeau coastele. Dar ochii îi străluceau, întinse mâna să o prindă pe-a ei, care mai ținea în palmă prezervativul.

— Suntem foarte aproape, Meg, foarte aproape! Cam cinci mii de lire și ne putem cumpăra o proprietate aproape de Charters Towers.

— Deci ai făcut-o, spuse ea destul de calm.

— Îi pot scrie Episcopului de Bricassart să-i cer un împrumut. N-o să ne refuze.

— Asta n-ai s-o faci! se răsti ea.

— La naiba, Meg, unde ți-e mândria? Vom munci pentru ce vom avea, nu cerem de pomană! Eu n-am datorat nimănui niciodată nimic și nu o voi face acum.

Abia dacă-l auzea, îl privea printr-un vâl de furie roșie. În viața ei nu fusese atât de furioasă! Mincinos, pungaș și egoist! Cum a îndrăznit să-i facă așa ceva, să o înșele și să nu-i dea un copil! Să o convingă că nu-și dorea decât să devină fermier! Și-a găsit scăparea, Arne Swenson și trestia de zahăr!

Ascunzându-și furia, atât de bine că se surprinse și pe ea, își întoarse atenția spre roțița de cauciuc din palmă.

— Spune-mi, chestiile astea, prezervativele, cum mă pot împiedica să am un copil?

— Chiar nu știi nimic?

— Nu, minți ea.

Oricum în privința prezervativelor, nu mințea; nu-și amintea să fi citit ceva despre ele.

Se juca cu sânii ei.

— Uite, când mă excit eu fac o chestie – nu știu – un lichid, și dacă sunt în interiorul tău și nu am protecție, rămâne acolo. Când rămâne acolo destul de mult, sau prea mult, se concepe un copil.

Asta era! Își puna obiectul acela, ca pielița pe un cârnat! Om de nimic!

Stingând lumina, el o trase spre el în pat și nu trecu mult până începu să bâjbâie după anticoncepțional; auzi aceleași zgomote pe care le auzise și în noaptea aceea la Dunny, înțelegând acum de unde veneau, își trăgea prezervativul. Om de nimic! Dar cum să se descurce cu el?

Încercând să nu-i arate cât de mult o durea, îl suportă. De ce durea așa, dacă totul era ceva natural?

— Te doare, nu Meg? întrebă mai târziu. Trebuie să fii tare îngustă, de continuă să te doară. Ei bine, n-am s-o mai fac. Nu te superi dacă o fac cu sânii, nu?

— Ce contează? răspunse distant. Dacă-mi spui că n-o să mă mai doară, e bine.

— Ai putea să fii mai entuziastă, Meg!

„*PENTRU CE?*” Dar el se excită din nou; trecuseră doi ani de când nu mai avuse nici timpul, nici energia să o facă. Oh, era plăcut să fii cu o femeie, excitat și să nu ai voie. Nu se simțea de loc însurat cu Meggie; nu era de loc altfel decât o făcuse în spatele cârciumii din Kynnuna, sau cu încrezuta domnișoară Carmichael lângă zidul șopronului. Meggie avea sânii frumoși, modelați de călărie, așa cum îi plăcea lui și era sigur că-i plăcea să-și obțină plăcerile la sânii ei, plăcându-i senzația pe care i-o provoca penisul neacoperit prins între pulpele sânilor ei. Prezervativele reduceau mult din plăcere, dar dacă nu le puneai când intrai într-o femeie, însemna să cauți necazul cu lumânarea.

Bâjbâind o trase deasupra lui, apucă un sân și simți cum i se ațâță sfârcul și i se întărește în gură. Un dispreț nemăsurat pentru el o cuprinse pe Meggie; ce creaturi ridicole erau bărbații, mormăia, o sugea, se zbătea ca să obțină ce dorea. Devenea din ce în ce mai excitat, parcă era un pisoi depășit de vârstă, care se întorcea la sânul mamei. Șoldurile începură să se miște ritmic, deși ea stătea stângaci, urând prea mult totul, pentru a încerca să-l ajute; simți deodată vârful penisului neprotejat strecurându-se între picioarele ei.

Pentru că nu era participant direct la act, era foarte lucidă. Și atunci, îi veni ideea. Încet și cât putu de discret îl dirija înăuntru, exact acolo unde o durea mai tare; își ținu respirația, își dădu curajul și forță, cu dinții strânși. Deși o duru puțin, nu era nici pe departe ca prima dată. Fără protecția de

cauciuc, membrul era alunecos, mai ușor de manevrat și mult mai ușor de suportat.

Luke deschise ochii. Încercă să o împingă, dar, oh, Doamne! Era incredibil fără prezervativ; nu intrase niciodată într-o femeie fără el; nu știa că era atât de diferit. Era atât de aproape de ejaculare, atât de excitat că nu reuși să o îndepărteze și până la urmă o strânse mai aproape, lipsit de voință. Deși nu era viril să strige, nu-și putu reține nici strigătul, apoi o sărută blând.

— Luke?

— Ce?

— De ce nu putem face așa mereu? Să nu mai fie nevoie să-ți pui prezervativul?

— Nu trebuia s-o facem nici acum, Meg, să nu ne mai gândim la încă o dată. Eram chiar înăuntru când m-am descărcat.

Se aplecă peste el și-l mângâie pe piept.

— Dar nu vezi, acum stau dreaptă! Nu rămâne nimic înăuntru, curge tot. Oh, Luke, te rog! Este mult mai plăcut și nu m-a durut aproape de loc. Sunt sigură că nu vom avea probleme, pentru că simt cum curge. Te rog!

Ce ființă umană a rezistat vreodată repetării unei plăceri perfecte, când i se oferea atât de plauzibil? Ca un Adam, Luke dădu din cap, pentru că la acest stadiu era mult mai puțin informat decât Meggie.

— Cred că spui adevărul, iar pentru mine este mult mai plăcut când nu te zbați. Bine Meg, așa o să facem de acum.

Și în întuneric ea zâmbi disprețuitor. Pentru că nu, nu cursese tot. În momentul când simți că se descarcă, își adunase toți mușchii, îi înnodase și ținuse strâns cu toată hotărârea de care era în stare. Oho, frumosul meu domn, îți arăt eu ție! Așteaptă numai și-ai să vezi, Luke O'Neill! Am să-mi obțin copilul și dacă o fi să mor!

Departa de căldură și de umiditate, Luke se refăcea repede.

Mâncând bine începea să revină la greutatea lui, iar pielea se transforma din galbenul bolnăvicios în bronzul pe care-l prinsese. Cu extazul unei Meggie drăgăstoase și receptivă, nu fu greu să prelungească cele două săptămâni inițiale, la trei și apoi la patru. Dar după o lună se răzvrăti.

— Nu mai avem nicio scuză Meg. Sunt sănătos tun. Stăm aici deasupra lumii, ca regele și regina și cheltuim bani. Arne are nevoie de mine.

— Nu vrei să te mai gândești, Luke? Dacă ai vrea, am putea cumpăra ferma acum.

— Să mai rezistăm puțin, Meg.

Nu vroia să o recunoască, dar dorul trestiei îi intrase în sânge, era fascinația unor oameni care se devotau complet muncii. Cât timp îi vor permite puterile, Luke va rămâne devotat trestiei de zahăr. Singurul lucru pe care-l mai spera Meggie, era că-l vedea obligat să se schimbe dacă îi va da un copil, un moștenitor pentru o viitoare proprietate de pe lângă Kynuna.

Așa că Meggie se întoarse la Himmelhoch așteptând și sperând. Te rog, te rog, Doamne, fă să fie un copil! Și a fost. Când i-a anunțat pe Anne și pe Luddie, au fost nebuni de bucurie. Mai ales Luddie se dovedi a fi o comoară. Făcea cele mai delicate broderii pe cămășutele pe care Meggie nu avusese timp să le dichisească; așa că, în timp ce el împungea răbdător acul prin pânza fină, cu mâinile lui mari, dar magice, Meggie o ajuta pe Anne să aranjeze camera copilului.

Singura problemă era că, copilul nu era bine poziționat, fie din cauza căldurii, fie din cauza supărării, Meggie nu știa. Răul de dimineată dura toată ziua și persistă mult timp după ce ar fi trebuit să înceteze; în ciuda faptului că se îngrășase foarte puțin, Meggie avea prea mult lichid în țesuturi și îi crescuseră tensiunea într-atât, că și doctorul Smith se îngrijoră. Până la urmă le spuse că ar fi mai bine să meargă la spitalul din Cairns, pentru restul

perioadei de sarcină, dar, după ce se mai gândi că nu avea soț, nici prieteni, hotărî că tot mai bine rămânea cu Luddie și Anne, care țineau foarte mult la ea. Categorie însă, pentru ultimele trei săptămâni de sarcină trebuia să meargă la Caims.

— Și încercați să-l faceți pe soțul ei să vină să o vadă, striga el la Luddie.

Meggie îi scrisese imediat lui Luke, anunțându-l că e însărcinată, plină de convingerea fermă că ceea ce el nu dorise era de acum un fapt împlinit, iar Luke va fi nebun de fericire când va afla. Scrisoarea lui de răspuns îi scoase iluziile din cap. Era furios. În ceea ce-l privea, faptul că devenea tată, pentru el nu însemna decât că avea două guri de hrănit, în loc de una. Pentru Meggie asta a fost o pilulă amară și greu de digerat, dar a înghițit-o; nu avea de ales. Acum, copilul care venea, o lega de el la fel de mult ca și mândria.

Dar îi era rău, se simțea neajutorată și lipsită de dragoste; nici copilașul nu o iubea, parcă nu-și dorea să fie conceput și născut. Îl simțea în ea, simțea protestul slab al miciei creaturi împotriva ideii de a deveni o ființă. Dacă ar fi suportat drumul de o mie de mile, ar fi plecat acasă, dar doctorul Smith a respins ferm ideea. Să plece cu trenul pentru o săptămână, sau mai mult, chiar cu pauze, tot ar fi însemnat să sacrifice copilul. Totuși, pe măsură ce trecea timpul, simțea din ce în ce mai mult nevoia să fie cu cineva care să o iubească; copilul care creștea în ea, devenea din ce în ce mai greu și începu să-l privească cu resentiment.

Doctorul Smith le spuse că ar trebui să plece mai repede la Caims; nu era sigur că Meggie va supraviețui nașterii. Presiunea sângelui era recalcitrantă, continua să crească; vorbea de toxicitate și alți termeni medicali lungi, care îi înspăimântară pe Anne și pe Luddie și acceptară, oricât de mult și-ar fi dorit, să vadă copilul născându-se la Himmelhoch.

La sfârșitul lui mai, îi rămâneau încă patru săptămâni de sarcină, patru săptămâni până când Meggie se elibera de această povară insuportabilă, de acest copil nerecunoscător. Începuse să-l urască, ființa aceasta pe care și-o dorise atât de mult, înainte de a descoperi cât necaz poate aduce. *DE CE* crezuse că Luke va aștepta cu nerăbdare copilul când va descoperi că este o realitate? Nimic din atitudinea lui, sau din comportamentul lui, încă imediat după căsătorie, nu o lăsase să creadă așa ceva. În cele din urmă recunoscuse că timpul nu era decât un alt dezastru, abandona mândria prostească și încercă să mai salveze ce se putea din ruine. Toate motivele căsătoriei lor erau false; el, pentru banii ei, ea, ca să fugă de Ralph de Bricassart, încercând totuși să-l evoce pe Ralph. Nu existase nici cel mai mărunț semn de dragoste și numai dragostea îi mai putea ajuta pe ea și pe Luke să depășească dificultățile ivite din scopurile diferite pe care le aveau și le doreau fiecare.

Era ciudat, dar nu părea să fie în stare să-l urască pe Luke, în timp ce pe Ralph îl ura din suflet. Totuși la vremea adevărului, Ralph fusese mult mai cinstit și mai bun cu ea, decât Luke. Niciodată nu o încurajase să viseze la el, să-l iubească altfel decât ca preot și prieten, chiar în cele două ocazii când o sărutase, fusese inițiativa ei.

Atunci, de ce să fie furioasă pe el? De ce să-l urască pe Ralph și nu pe Luke? Să-și blameze frica și greșelile, uriașul sentiment de ultragiuri pe care-l simțea, pentru că el o respinsese în modul constant, stupid care a dus la o căsătorie cu Luke O'Neill; trădare și față de ea și față de Ralph. Nu conta că nu se putea niciodată căsători cu el, nu conta că nu se putea culca cu el, să aibă un copil de la el. Nu conta că el *NU* o dorea; rămânea realitatea că ea îl dorea pe el și nu trebuia să accepte mai puțin de atât.

Știind că răul nu putea schimba situația, se căsătorise totuși cu Luke O'Neill, purta acum copilul lui Luke O'Neill. Cum mai putea fi fericită la gândul că avea copilul lui Luke O'Neill, când el nici nu-l dorea? Bietul micuț. Cel puțin, când se va naște, va fi o mică identitate și va putea fi iubit ca atare. Numai că... Ce n-ar da pentru copilul lui Ralph de Bricassart? Imposibilul, tot ce nu se putea cere! Servea o instituție care dorea să-l aibă în întregime, chiar și acea parte din el care Bisericii nu-i era de folos, bărbăția. Această Mamă Biserică cerea de la el un sacrificiu față de puterea ei ca instituție, astfel îl irosea, îl scotea din rândul oamenilor, se asigura foarte bine ca ceea ce interzicea era pentru totdeauna interzis. Într-o zi va plăti pentru această lăcomie. Va veni o zi când nu vor mai exista Ralph de Bricassart, pentru că vor înțelege valoarea bărbăției lor și nu vor mai accepta acest sacrificiu, care oricum nu avea nicio valoare.

Deodată se ridică și ajunsese cu greu în salon, unde Anne citea un roman de Norman Lindsay „*Grămada Roșie*”, care-i făcea o adevărată plăcere.

— Anne, cred că-ți vei realiza dorința.

Anne o privi absentă.

— Ce-ai spus, draga mea?

— Sună-l pe doctorul Smith, nasc afurisitul ăsta de copil aici și acum!

— Dumnezeu! Intră în dormitor și stai întinsă – nu în camera ta, în camera noastră!

Înjurând meandrele sorții și hotărârea copiilor, doctorul Smith plecă în fugă din Dungloe, cu mașina lui veche, aducând cu sine și moașa locală și cât de multe echipamente putea din cocioaba de spital. N-avea rost să o ducă acolo; același lucru îl putea face și la Himmelhoch. Dar ea, ea ar fi trebuit să fie la Cairns acum.

— L-ați anunțat pe soțul ei? întrebă el urcând treptele cu moașa în urma lui.

— I-am trimis o telegramă. Este în camera mea; m-am gândit că este mai mult spațiu.

Mișcându-se cu greu, Anne intră în dormitor. Meggie stătea întinsă, cu ochii mari, nu dădea niciun semn de durere, cu excepția unui spasm ocazional, când își încleșta mâinile. Întoarse capul și-i zâmbi Annei și Anne văzu că este speriată.

— Mă bucur că nu m-am dus la Caims, spuse; mama mea nu a mers niciodată la un spital și tata mi-a spus o dată că i-a fost tare greu cu Hal. Dar a supraviețuit și eu o să supraviețuiesc. Noi suntem rezistente, femeile Cleary.

Multe ore mai târziu, doctorul i se alătură Annei pe verandă.

— Este o treabă lungă și grea pentru fetița asta. Prima naștere nu este ușoară, dar copilul ăsta nu stă bine și ea se epuizează, dar nu reușește să-l nască. Dacă era la Caims i se făcea cezariană, dar aici nu pot. Va trebui să nască aici, chinuindu-se singură.

— Este conștientă?

— Este generoasă! Nu țipă, nu se vaită. Femeile care sunt bune, de obicei se chinuie cel mai mult. Mă tot întreabă dacă a venit Ralph, iar eu trebuie să-i spun ceva, să o mint. Parcă ziceai că pe soțul ei îl cheamă Luke?

— Da.

— Hmmm! Ei bine, poate de aceea întreabă de acest Ralph, cine-o fi el. Luke nu se poartă prea frumos cu ea, nu-i așa?

— Luke este un ticălos.

Anne privi în zare, sprijinindu-se de balustrada verandei. Pe drumul dinspre Dunny văzu venind un taxi, care luă curba spre Himmelhoch. În mașină se vedea un bărbat brunet și se umplu de bucurie.

— Nu-mi vine să-mi cred ochilor, cred că, în sfârșit a venit Luke, și-a amintit că are o soție!

— Eu am să plec, te las pe tine să-i vorbești, Anne. Ei n-am să-i spun încă; dacă nu e el? Dacă

este el, dă-i o ceașcă de ceai și lasă morala pentru mai târziu. Cred că are nevoie de un întăritor.

Taxiul se apropie. Spre surpriza lui Anne, șoferul ieși din mașină și deschise ușa pasagerului din spate. Joe Castiglione, singurul taximetrist din Dunny, nu prea făcea astfel de gesturi de politețe.

— Himmelhoch, Eminență, spuse aplecându-se adânc.

Un bărbat într-o sutană neagră ieși din mașină și atunci Anne văzu că în talie avea o eșarfă purpurie. Când bărbatul se întoarse spre ea, Anne crezu pentru o clipă că Luke O'Neill îi joacă o festă. Apoi observă că acest om este cu mult, mult mai diferit de Luke și cam cu zece ani mai bătrân. Dumnezeule! gândi ea, în timp ce figura grațioasă se apropia, urcând scările câte două. Este cel mai frumos bărbat pe care l-am văzut în viața mea! Un Arhiepiscop, nici mai mult, nici mai puțin! Ce treabă putea avea un arhiepiscop catolic, cu familia modestă a luteranilor Muller?

— Doamna Muller? întrebă el zâmbindu-i cu niște ochi blânzi și albaștri.

Se purta de parcă ar fi văzut multe lucruri pe care ar fi vrut să nu le fi văzut și de parcă ar fi reușit să-și ignore sentimentele.

— Da, eu sunt Anne Muller.

— Sunt Arhiepiscopul Ralph de Bricassart, Legatul Papal al Sfântului Părinte pentru Australia. Am înțeles că la dumneavoastră locuiește o doamnă O'Neill?

— Da, domnule Ralph.

RALPH? ACESTA era Ralph?

— Sunt un vechi prieten al ei, pot să-i vorbesc?

— Știți, sunt convinsă că ar fi încântată, domnule Arhiepiscop – nu, nu m-am exprimat corect, nu-i așa? Nu se spune domnule Arhiepiscop, se spune Eminență, cum v-a spus Joe Castiglione. Da, după cum spuneam, ea ar fi fost încântată, dacă s-ar fi aflat în altă stare, dar în acest

moment Meggie trebuie să nască și suferă foarte mult.

Abia atunci observă că el nu-și pierduse deloc sentimentele, le disciplinase numai foarte bine. Avea ochii atât de albaștri, încât simți că se pierde în profunzimea lor, dar ceea ce mai văzu în ei, o făcu să se întrebe ce însemna Meggie pentru el și ce însemna el pentru ea.

— Am *ȘTIUT* că ceva nu e bine! Am simțit că ceva nu este în ordine, de foarte mult timp; dar în ultima vreme grija mea a devenit o obsesie. Trebuia să vin să văd cu ochii mei. Vă rog, lăsați-mă să o văd! Fie și numai pentru că sunt preot.

Anne nici nu intenționa să-l oprească.

— Veniți Eminență, pe aici.

Și porni legănându-se între cele două cârje, continuând să se gândească. Este casa curată? Am șters praful? Am aruncat resturile de miel? Ce moment și-a ales și omul acesta să-i viziteze! Luddie, nu termini odată cu tractorul? Nu vii o dată acasă? Băiatul trebuia să te găsească de mult!

Ralph trecu repede pe lângă doctorul Smith și pe lângă moașă, de parcă aceștia nici n-ar fi existat și căzu în genunchi lângă pat, prinzând-o pe Meggie de mână.

Ea se smulse din coșmarul pe care-l avea și văzu fața pe care-o iubea atât de mult, aproape de ea, frumosul păr negru avea fire albe, frumoasele lui trăsături aristocratice îl arătau parcă puțin slăbit, iar frumoșii ochi albaștri o priveau cu dragoste. Cum putuse oare să-l confunde pe Luke, cu el? Nu mai era nimeni ca el, iar pentru ea, nu va mai exista nimeni, niciodată; ea trădase sentimentul pe care-l avea pentru el. Luke era partea întunecată a oglinzii; Ralph era ca soarele, dar și tot atât de îndepărtat, ca soarele! Oh, cât era de bine că-l vedea!

— Oh, Ralph, ajută-mă, spuse.

El îi sărută mâna cu pasiune, apoi o lipi de obraz.

— Întotdeauna scumpa mea Meggie, știi asta!

— Roagă-te pentru mine și copil. Dacă ne poate salva cineva, tu ești acela. Tu ești mult mai aproape de Dumnezeu, decât noi. Pe noi nu ne vrea nimeni, nu ne-a vrut nimeni niciodată, nici tu!

— Unde este Luke?

— Nu știu și nici nu-mi pasă.

Ea închise ochii și-și roti capul pe pernă, dar degetele îl țineau pe el încheștate.

Într-un târziu, doctorul Smith îl bătu pe umăr.

— Eminență, cred că ar trebui să plecați.

— Dacă-i este viața în pericol, vă rog să mă chemați.

— Imediat, Eminență.

În sfârșit, Luddie reușise să ajungă acasă, era agitat pentru că nu vedea pe nimeni și nu îndrăznea să intre în dormitor.

— Anne, cum se simte? Își întrebă soția, când aceasta ieși din dormitor cu Arhiepiscopul.

— Până acum încă nimic. Doctorul nu vrea să se pronunțe, dar cred că are speranțe. Luddie, avem un musafir. Dumnealui este Arhiepiscopul Ralph de Bricassart, un vechi prieten de-al lui Meggie.

Mult mai stăpân pe el decât soția lui, Luddie se lăsă într-un genunchi și sărută inelul de pe mâna care i se întinse.

— Luați loc, Eminență, mai vorbiți cu Anne până fac eu un ceai.

— Deci dumneata ești Ralph, spuse Anne, rezemându-și cârjele de o măsuță de bambus, în timp ce preotul se așeza în fața ei, cu sutana împrăștiată în jurul lui, de sub care se vedeau bine cizmele. Își încrucișă picioarele. Era un gest efeminat, dar era preot, nu conte; totuși era ceva foarte viril în acest bărbat. Probabil că nu era atât de bătrân, cum crezuse la început; în jur de patruzeci. Ce pierdere pentru acest om magnific!

— Da, eu sunt Ralph.

— Încă de când au început durerile, a tot întrebat de cineva Ralph. Am fost uimită. Nu-mi

amintesc să fi pomenit vreodată de acest nume.

— N-ar fi făcut-o.

— De unde o cunoașteți pe Meggie, Eminență?
De cât timp?

Preotul zâmbi îngrijorat și-și împreună mâinile frumoase, ca un acoperiș de biserică.

— O cunosc pe Meggie de când avea zece ani, din ziua în care a sosit din Noua Zeelandă. Pot să spun, fără să greșesc, că am trecut împreună cu ea prin foc și spadă, prin viață și moarte. Prin tot ceea ce trebuie să suportăm, până la moarte. Meggie este oglinda în care sunt obligat să-mi văd moralitatea.

— O iubești!

Tonul Annei era surprins.

— Întotdeauna am iubit-o!

— Este o tragedie pentru amândoi.

— Multă vreme am sperat să fie numai pentru mine. Povestește-mi despre ea, ce s-a întâmplat cu ea de când s-a căsătorit. Nu am văzut-o de mulți ani, dar n-am fost fericit.

— Am să-ți spun, dar numai după ce-mi spui tot despre Meggie. Nu vreau nimic personal; numai ce viață a dus înainte de a veni la Dunny. Nu știm absolut nimic despre ea, decât că locuia undeva lângă Gillanbone. Am vrea să știm mai multe, pentru că o iubim. Dar nu ne-a spus niciodată nimic; mândria cred.

Luddie veni cu o tavă cu ceai și gustări și se așeză, în timp ce preotul le făcea o descriere generală a vieții duse de Meggie, înainte de a se mărita cu Luke.

— N-aș fi ghicit o mie de ani! Când te gândești că Luke O'Neill a avut obrăznicia să o ia de acolo și să o oblige să muncească drept menajeră! Și a mai avut tupeul să stipuleze în contract că tot salariul ei va fi depus la bancă, în contul *LUI*! Știi că micuța n-a avut niciodată un penny pentru ea, de când e la noi? I-am spus lui Luddie să-i dea bani înainte de Crăciun, dar până atunci avea

nevoie de atât de multe lucruri, că s-au cheltuit imediat și n-a mai vrut să ia alții de la noi.

— N-o compătimiți pe Meggie; nu cred că ea se compătimește, mai ales dacă nu are bani. Banii i-au adus puține satisfacții, la urma urmei. Știe unde să meargă dacă are nevoie de ei. Aș spune că, mai degrabă, indiferența lui Luke a rănit-o, mai mult decât lipsa de bani. Biata mea Meggie!

Anne și Luddie încercau să-și imagineze viața lui Meggie, în timp ce Arhiepiscopul de Bricassart încă mai stătea cu mâinile împreunate, cu privirea ațintită pe un palmier. Nu i-a tresărit niciun mușchi pe fața-i frumoasă, nu i s-a văzut nicio schimbare în frumoșii lui ochi. Învățase foarte multe în serviciul lui Vittorio Scarbanza, Cardinal di Contini-Verchese.

Când povestea se termină, el oftă și își îndreptă privirea spre fețele lor neliniștite.

— Ei bine, se pare că trebuie să o ajutăm noi, dacă Luke nu vrea. Dacă Luke nu o vrea deloc, mai bine se întoarce la Drogheda. Știu că nu vreți să o pierdeți, dar, pentru binele ei, încercați să o convingeți să plece acasă. Am să vă trimit un cec de la Sydney, ca să nu-i fie rușine să-i ceară fratelui ei bani. Când va ajunge acasă le poate spune ce dorește. Privi ușa dormitorului și se mișcă neliniștit. Doamne, fă să se nască cu bine copilul!

Dar copilul nu se născu decât după douăzeci și patru de ore, când Meggie era aproape moartă de durere și epuizare. Doctorul Smith îi dăduse doze puternice de laudanum, pentru că atunci acesta era cel mai bun medicament, după părerea lui demodată; ea se târâse cu greu prin coșmar după coșmar, lucrurile se rupeau și se adunau și totul în jur urla. Din când în când vedea fața lui Ralph, apoi se scufunda din nou într-un ocean de durere; dar imaginea lui persista în subconștient și, în timp ce el o veghea, ea știa că nici ea, nici copilul nu vor muri.

Făcând o mică pauză, în timp ce moașa se ocupa de tot, știind că niciun pacient de-al lui nu murea, doctorul Smith ascultase aproape toată povestea.

— Ai dreptate, Anne, spuse el, călăritul este probabil unul din motivele durerilor de acum. Când s-a renunțat la șaua pe o parte, pentru femeile care aveau mult de călărit au fost multe necazuri. S-au dezvoltat alți mușchi.

— Am auzit că asta-i o poveste pentru copii, spuse Arhiepiscopul.

Doctorul Smith îl privi malițios. Nu-i plăceau preoții catolici, pe toți îi considera nebuni.

— Crezi ce, vrei, spuse. Dar spune-mi, Eminență, dacă ar fi să alegem între copil și Meggie, ce ne-ar sfătui conștiința ta?

— Biserica crede un singur lucru, doctore. Nu trebuie să se facă o astfel de alegere. Nu trebuie să condamnăm copilul pentru a salva mama, dar nici mama, pentru a salva copilul. Zâmbi spre doctor la fel de malițios. Dar dacă vom ajunge la asta, eu nu voi ezita să-ți cer să o salvezi pe Meggie, și la naiba cu copilul!

Doctorului i se tăie respirația, râse, îl bătu pe spate.

— Frumos din partea ta! Stai liniștit, nu voi difuza ce ai spus. Dar dacă copilul va trăi, nu văd de ce ne-am gândi la asta.

Dar Anne se gândea în sinea ei: mă întreb care ți-ar fi fost răspunsul, dacă copilul ar fi fost al tău, Arhiepiscopule?

Cam după trei ore, soarele se îndrepta trist spre muntele Bartle Frere, iar doctorul Smith ieșea din dormitor.

— Gata, spuse cu oarecare satisfacție în glas. Meggie mai are un drum lung înaintea ei, dar va fi bine, cu voia Domnului. Copilul este zbârcit și slab, o fetiță de cinci pfunzi cu un cap enorm și cu cel mai otrăvitor păr roșu pe care l-am văzut în viața mea la un nou născut. Nu puteai să o omori pe micuță, era cât pe ce!

Jubilând, Luddie desfăcu sticla de șampanie pe care o păstrase numai pentru asta și toți cinci ridicară paharele: preot, doctor, moașă, fermier și handicapată, toți toastară pentru sănătatea și binele mamei și copilului. Era întâi iunie, prima zi a iernii australiene.

A fost trimisă o doică să o înlocuiască pe moașă, care trebuia să stea până când Meggie va fi în afară de orice pericol. Doctorul și moașa au plecat, Anne, Luddie și Arhiepiscopul au intrat să o vadă pe Meggie. Părea atât de slăbită și mică în patul dublu, încât, Arhiepiscopul fu obligat să mai înregistreze o durere în străfundurile minții sale, pentru a o analiza mai târziu. Meggie, Meggie a mea sfâșiată și bătută... Te voi iubi întotdeauna, dar nu-ți voi putea face ce ți-a făcut Luke O'Neill, oricât m-ai urî.

Bucata de om răspunzătoare pentru toate acestea stătea într-un coș, lângă perete, neluată în seamă de nimeni. Își striga resentimentul și continua să țipe într-una. În cele din urmă, doica o duse în camera special pregătită pentru ea.

— Sigur nu are nimic la plămâni, zâmbi Arhiepiscopul și se așeză pe marginea patului, strângând mâna palidă a lui Meggie.

— Nu prea cred că-i place viața, răspunse Meggie, zâmbind și ea.

Părea îmbătrânit! Suplu ca întotdeauna, dar cu mult mai îmbătrânit. Întoarse capul spre Anne și Luddie și le întinse cealaltă mână.

— Dragii și bunii mei prieteni! Ce m-aș fi făcut fără voi? Aveți vești de la Luke?

— Am primit o telegramă în care transmite că nu poate veni, pentru că e prea ocupat, dar îți dorește noroc.

— Generos, spuse Meggie.

Anne se aplecă și o sărută pe obraz.

— Te lăsăm să vorbești cu Arhiepiscopul, dragă. Sunt sigură că aveți multe să vă spuneți.

Sprijinindu-se pe Luddie, îi făcu semn doicii, care privea la preot ca și cum nu-și putea crede ochilor.

— Vino Nettie, hai să bem un ceai. Eminența sa o să ne spună dacă Meggie are nevoie de ceva.

— Cum o s-o numești pe gălăgioasa ta fiică? Întrebă el când ușa se închise și erau singuri.

— Justine.

— Este frumos, dar de ce l-ai ales pe ăsta?

— Am citit o carte și mi-a plăcut.

— N-o vrei, Meggie?

Fața ei se aprinse și rămase numai ochi; erau blânzi, plini de o lumină cețoasă, nu era ură, dar nici dragoste.

— Cred că o doresc. Da, o doresc. Am recurs la multe șiretlicuri ca s-o am. Dar în timpul sarcinii nu am simțit nimic pentru ea, am simțit numai că ea nu mă vrea. Nu cred că Justine îmi va aparține vreodată, mie sau lui Luke, sau altcuiva. Cred că va fi întotdeauna preocupată numai de ea.

— Trebuie să plec, Meggie, îi spuse el blând.

Ochii ei deveniră duri și mai strălucitori, gura se desfigura într-o încercare de zâmbet.

— Mă așteptam la *ASTA*! Ciudat cum bărbații din viața mea dispar încet, încet, nu-i așa?

— Nu-mi vorbi așa, Meggie. Nu suport să te las cu gândul la asta. Indiferent prin ce ai trecut, ți-ai păstrat blândețea și acesta este lucrul la care țin cel mai mult. Nu te schimba! Nu te aspri, numai din cauza asta. Știu că te gândești că este groaznic să fii conștientă că Luke nu vine să te vadă, dar te rog, nu te schimba. N-ai mai fi Meggie a mea.

Și totuși ea îl privea ca și cum l-ar fi urât.

— Termină, Ralph! Nu sunt Meggie a ta, n-am fost niciodată! Nu m-ai vrut, m-ai trimis în brațele lui Luke. Ce-ți imaginezi că sunt? Vreun sfânt, sau vreo călugăriță? Ei bine, nu sunt! Sunt un om normal, iar tu mi-ai ruinat viața! Toți acești ani în care te-am iubit, am dorit să te uit, apoi m-am măritat cu un bărbat care-ți semăna puțin, dar nici

el nu mă vrea, nu are nevoie de mine! Cer atât de mult de la un bărbat, dacă doresc să aibă nevoie de mine?

Începu să plângă, se stăpâni; pe față i se desenau linii fine de durere, pe care nu le mai văzuse la ea până acum și știu că nu vor dispărea odată cu refacerea organismului.

— Luke nu este un om rău, este chiar un om plăcut, continuă. Un om și atât. Semănați, molii uriașe care vă fărâmați în fața unei lumini de după o sticlă, care este atât de limpede, dar ochii voștri nu o văd. Și dacă totuși reușiți orbecăind să ajungeți chiar în mijlocul flăcării, ardeți și muriți. Și în tot acest timp, acolo, în întuneric, există dragoste și copii. Dar vedeți? Doriți? Nu! Porniți înapoi după flacără, luptați fără noimă să ajungeți la ea și iar vă ardeți!

Nu știa ce să-i spună, era o latură a ei pe care nu o cunoștea. Oare existase întotdeauna? Sau o căpătase din cauza necazurilor și a uitării în care trăia? Meggie, să spună ea astfel de lucruri? Abia dacă auzise ce spusese ea, era atât de tulburat încât nu știa ce să-i spună și astfel nu înțelese că totul venea din singurătate și din sentimentul de vinovăție.

— Îți amintești trandafirul pe care mi l-ai dat în noaptea în care am părăsit Drogheda? întrebă tandru.

— Da, îmi amintesc.

Abia șoptise cuvintele, asprimea din glas îi dispăru. Ochii ei îl priveau acum, ca un suflet plin de speranță.

— Încă îl mai port în cartea de rugăciuni. De fiecare dată când văd un trandafir de culoarea aceea, îmi amintesc de tine. Meggie, te iubesc. Tu ești trandafirul meu, cea mai frumoasă imagine umană, care mi-a pătruns în viață.

Iar i se schimonosi gura, iar îi luciră tensionați ochii, luceau cu mândrie și cu ură.

— O imagine, un gând! O imagine *UMANĂ*! Da, asta e tot ce sunt eu pentru tine! Nu ești decât un nebun romantic și visător, Ralph de Bricassart! Nu ai idee despre cum este viața, nu ești mai mult decât o molie, așa cum ți-am spus! Nu-i de mirare că ești preot! Tu nu ai fi în stare să trăiești printre oameni normali, chiar dacă ai fi un om normal nu ai fi mai bun decât Luke! Ai spus că mă iubești, dar nici n-ai idee ce înseamnă dragostea; spui cuvinte memorate pentru că ți se pare că sună bine! Mă întreb de ce voi, bărbații, nu v-ați gândit să renunțați cu totul la femei, pentru că asta ați dori să faceți, nu? Ar trebui să găsiți o soluție să vă însurați unul cu altul; ați fi extrem de fericiți!

— Meggie, te rog, nu! Nu vorbi așa!

— Pleacă! Nici nu vreau să te mai privesc! Ai uitat un lucru în privința prețiosului tău trandafir, Ralph – are spini, spini periculoși care te agață!

Ralph ieși din cameră fără să privească înapoi.

Luke nu se deranjase să răspundă la telegrama care-l informă că era fericitul tată al unei fete de cinci pfunzi, numită Justine. Meggie începu să se refacă încet, iar copilul să ia în greutate. Poate, dacă ar fi putut să o alăpteze, s-ar fi legat puțin de micuța cu un temperament atât de rebel, dar nu avea deloc lapte. Este o ironie a sorții, gândi ea. Schimba cu grijă sticla cu lapte pentru micuța cu fața roșie și capul roșu, așa cum îi dicta conștiința, așteptând cu răbdare să-i apară vreun sentiment, o emoție binefăcătoare. Dar această emoție nu-i apărui; nu simțea nicio dorință să mângâie micuța față, să o acopere de sărutări, să-i muște degetelele, să facă toate acele mici gesturi copilărești pe care le fac mamele copiilor lor. Nu-l simțea ca pe copilul ei, iar micuța nu o simțea și nu o dorea mai mult prin preajmă. Nici nu-și amintea să-i spună „ea”, se gândea la ea ca la un obiect.

Annei și lui Luddie nici nu le trecea prin cap că Meggie nu o adora pe micuță, că simțea mai puțin

pentru Justine decât simțise pentru copiii mamei ei. De câte ori plângea Justine, Meggie sărea să o legene, era întotdeauna aproape să o ia în brațe și niciodată nu a fost un copil mai bine îngrijit și cu scutecele mereu uscate. Ciudat era însă altceva, parcă Justine nu-și dorea să fie luată în brațe, legănată; se liniștea mult mai repede dacă era lăsată în pace și singură.

Pe măsură ce trecea timpul, se făcea și mai frumoasă. Pielea ei infantilă își pierduse roșeața, căpătă o transparentă albă, care se potrivea foarte bine cu părul roșu, brațele și picioarele deveniră dolofane. Părul începu să se cărlionțeze și căpătă definitiv nuanța de roșu pe care o avusese Paddy.

Toți așteptau nerăbdători să vadă ce culoare vor avea ochii, Luddie paria pe albastrul tatălui ei, Anne pe verdele mamei, Meggie nu avea păreri. Dar ochii Justinei se dovediră, fără putință de tăgadă, ochii ei și numai ai ei. La șase săptămâni începură să se schimbe și la nouă săptămâni căpătară forma și culoarea definitivă. Nu mai văzuse nimeni ceva asemănător. În jurul irisului avea un inel de gri mai închis, dar irisul era atât de deschis că nu puteai să-ți dai seama dacă era albastru sau gri; cea mai apropiată descriere ar fi, să spunem, alb închis. Erau extrem de incomozi, parcă nu erau umani, parcă ar fi fost orbi; pe măsură ce trecea timpul se liniștiră pentru că Justine vedea cu ei.

Deși nu le-o spusese, doctorul Smith fusese îngrijorat de mărimea capului ei și o supraveghe atent în următoarele șase luni de viață; se întreba, mai ales după ce văzuse acei ochi ciudați, dacă nu cumva avea ceea ce el numea, apă la creier, deși noile cărți îi spuneau „Hidrocefalus”. Dar se părea că Justine nu suferea de nicio boală, nicio disfuncție cerebrală, nicio malformație; pur și simplu avea un cap mare și pe măsură ce creștea, restul corpului începea să se dimensioneze după cap.

Luke rămase departe de ele. Meggie îi scrisese de mai multe ori, dar el nici nu-i răspunsese, nici nu veni să vadă copilul. Într-un fel, ea era bucuroasă; n-ar fi știut ce să-i spună și nici nu credea că va fi prins în mreje de ciudata creatură, care era fiica sa. Dacă Justine ar fi fost un fiu mare și vânjos, poate ar fi cedat, dar Meggie era extrem de fericită că nu era băiat. Era dovada vie că Luke O'Neill nu era perfect, pentru că, dacă ar fi fost, nu ar fi avut decât băieți.

Copilul se întrema mai repede decât Meggie, după chinurile nașterii. Pe la patru luni începu să nu mai plângă și să se amuze singură în coșul ei, trăgând de jucăriile colorate din jurul ei. Dar nu zâmbea niciodată la nimeni, oricât s-ar fi străduit toți.

Sezonul ploilor a venit devreme, în octombrie; era foarte umed. Umiditatea urca până la 100 de procente; în fiecare zi, patru ore de ploaie bântuiau Himmelhoch, înmuind pământul roșu, udând trestia, umplând albia râului Dungloe, dar nu peste maluri, pentru că era foarte aproape de vărsarea lui în mare. Justine stătea în leagănul ei, contemplând lumea din jurul ei, Meggie stătea mohorâtă privind cum dispare Muntele Bartle Frere în perdeaua de ploaie densă și cum apare din nou.

Soarele va ieși în curând, din pământ vor ieși aburi fierbinți, frunzele trestiei vor străluci cu boabe de diamante, râul parcă era un șarpe uriaș. Deodată, chiar deasupra capului, se contura un curcubeu dublu, perfect în cele două arcuri ale sale, atât de bogat în culori, contrastând puternic cu cerul cenușiu, încât tot peisajul din Queensland păli și se micșoră. Dar fiind Queensland nu-și pierdu totuși lumina eterică și Meggie crezu că înțelege de ce ținutul Gillanbone era atât de cenușiu în peisaj; Queensland îi uzurpase partea de culoare, luase toată paleta.

Pe la începutul lui decembrie, Anne veni pe verandă lângă ea, privind-o. Oh, era slabă și lipsită

de viață! Chiar frumosul ei păr se mohorâse.

— Meggie, nu știu dacă am făcut bine, sau rău, dar am făcut-o și vreau să mă ascuți, înainte de a spune nu.

Meggie se întoarse de la curcubeu, zâmbind.

— Vorbești foarte solemn, Anne! Ce trebuie să ascult?

— Luddie și cu mine, suntem îngrijorați în privința ta. Nu te-ai refăcut cum trebuie după nașterea Justinei, acum au venit și musonii și arăți chiar mai rău. Nu mănânci, slăbești. Nu m-am gândit că ai să te obișnuiești vreodată cu climatul de aici, dar, câtă vreme nu ai fost bolnavă, ai reușit oarecum să te menții. Acum ești bolnavă și dacă nu facem ceva, cred, ai să te îmbolnăvești și mai rău. Își trase respirația. Acum câteva săptămâni am scris unei prietene de la un birou de turism și ți-am rezervat un bilet de vacanță. Și să nu te aud că protestezi cu cheltuielile; n-o să vă afecteze veniturile, nici ale lui Luke, nici ale noastre. Arhiepiscopul ne-a trimis un cec substanțial pentru tine, iar fratele tău ne-a trimis un cec pentru tine și fetiță – cred că a vrut să-ți sugereze să mergi puțin acasă; cecul vine de la toți locuitorii Droghedei. După ce ne-am sfătuit, eu și Luddie am hotărât că cel mai bun lucru pentru tine, pe care-l putem face noi, este să te trimitem în vacanță. Nu cred că este cea mai bună idee acum să te duci la Drogheda. Noi credem că tu ai nevoie acum de un timp de meditație. Nu ai nevoie de Justine, nici de noi, nici de Luke, nici de Drogheda. Ai fost vreodată plecată singură, Meggie? Cred că a venit vremea. Așa că ți-am rezervat o cabană pe insula Matlock pentru două luni, de la începutul lui ianuarie până la începutul lui martie. Eu și Luddie vom avea grijă de Justine. Știi că nu i se poate întâmpla nimic, dar dacă vom fi puși în situația să avem chiar o foarte mică problemă cu ea, ai cuvântul nostru că te vom anunța imediat, insula are telefon și vei putea veni foarte repede.

Curcubeele dispăruseră, dispăruse și soarele; se pregătea din nou de ploaie.

— Anne, dacă nu erați voi, tu și Luddie, în acești ultimi ani, cred că aș fi înnebunit. Îți dai seama! Câteodată, noaptea, mă trezesc și mă întreb ce s-ar fi întâmplat cu mine dacă Luke m-ar fi dus la niște oameni mai răi, mai puțin generoși? Voi ați avut mai multă grijă de mine decât a avut Luke.

— Prostii! Dacă Luke te-ar fi dus la niște oameni severi, te-ai fi întors la Drogheda și cine mai știe ce s-ar fi întâmplat? Poate că așa ar fi fost mai bine.

— Nu, povestea asta cu Luke nu este deloc plăcută, dar este mult mai bine pentru mine să o rezolv singură.

Ploaia începu să spele tot în cale, ducând spre râu totul, ca un aspirator uriaș.

— Ai dreptate, nu mă simt bine, spuse Meggie. Nu m-am simțit bine încă de când s-a conceput Justine. Am încercat să-mi revin, să-mi adun toate forțele, dar cred că sunt momente când omul ajunge la limită și nu mai are energie să facă nimic. Oh, Anne, sunt atât de obosită și descurajată!

Nici pentru Justine nu sunt o mamă bună și datoria mea este să fiu o mamă bună. Din cauza mea există ea; ea nu ne-a cerut-o. Dar cel mai mult sunt descurajată din pricina lui Luke, pentru că nu-mi dă măcar șansa să-l fac fericit. Nu vrea să trăiască cu mine, nu mă lasă să-i fac un cămin, nu vrea să avem copii. Nu-l iubesc – niciodată nu l-am iubit așa cum o femeie iubește bărbatul cu care se căsătorește și poate că a simțit asta de la început. Poate că dacă l-aș fi iubit, lucrurile mergeau altfel, de la bun început. Cum pot să-l învinovățesc pe el? Cred că numai eu sunt vinovată.

— Îl iubești pe Arhiepiscop, nu-i așa?

— De când eram copil! Când a venit, m-am purtat dur cu el. Bietul Ralph! Nu aveam niciun

drept să-i spun ce i-am spus, pentru că el nu m-a încurajat niciodată, știi! Sper că între timp a înțeles că eram în dureri, eram epuizată și foarte nefericită. Nu mă puteam gândi decât că, de fapt, trebuia să fie copilul lui, dar că nu va fi niciodată un copil al său, n-ar putea să existe un astfel de copil. Dar nu-i cinstit! Preoții protestanți se pot însura, de ce nu pot și cei catolici? Și să nu-mi spui că misionarii nu au grijă de credincioșii lor, la fel de bine ca preoții catolici, pentru că nu te cred. Am întâlnit preoți fără inimă și misionari minunați. Din cauza celibatului preoților, a trebuit să mă îndepărtez de Ralph, să-mi fac viața și casa cu altcineva, să port copilul altuia. Și știi ceva, Anne? Acesta este un păcat la fel de dezgustător ca și acela al încălcării jurămintelor lui Ralph, poate chiar mai rău. Urăsc implicarea Bisericii în dragostea mea pentru Ralph, urăsc faptul că Biserica consideră o greșală dragostea lui pentru mine!

— Pleacă o vreme, Meggie. Odihnește-te, mănâncă și nu te mai frământa. Poate, după ce te întorci, îl vei putea cumva convinge pe Luke să cumpere ferma. Știu că nu-l iubești, dar mai cred că dacă ți-ar da cea mai mică șansă, ai putea fi fericită cu el.

Ochii verzi aveau aceeași culoare ca și ploaia, care curgea ca o perdea în jurul casei, trebuiau să strige ca să se poată auzi peste incredibilul zgomot metalic din jurul lor.

— Tocmai aici este problema, Anne! Când am fost cu Luke la Atherton, mi-am dat seama că nu va părăsi tăiatul trestiei, câtă vreme va avea puterea să o facă. Îi place felul acesta de viață, îi place cu-adevărat. Îi place să trăiască printre oameni puternici și independenți, ca și el; îi place să meargă dintr-un loc în altul. Toată viața lui a fost un itinerant, acum încep să înțeleg asta. Cât despre o femeie, fie numai și pentru plăcere, dacă nu pentru altceva, este prea epuizat de muncă. Și,

cum să-ți explic, Luke nu este felul de om căruia să-i pese dacă-și mănâncă mâncarea dintr-o conservă și doarme pe dușumea. Înțelegi ce vreau să spun? Nu te poți apropia de el ca de un om căruia îi plac lucrurile frumoase. Acestea sunt prea blânde, ar putea să-i slăbească voința. Pur și simplu, nu am argumente cu care să-l conving să renunțe la acest fel de viață pe care-l duce. Privi spre acoperișul de tablă, ca și cum ar fi obosit să strige. Nu știu dacă sunt destul de puternică pentru a mă consola cu singurătatea, sau cu faptul că nu voi avea un cămin al meu în următorii cincisprezece ani, Anne, sau în următorii câți ani îi vor trebui lui Luke, până când nu va mai putea.

Este foarte bine aici, la voi; să nu crezi că sunt nerecunoscătoare. Dar eu vreau o *CASĂ*! Eu vreau ca Justine să aibă frați și surori, vreau să șterg praful de pe mobila mea, să fac perdelele pentru ferestrele mele, să gătesc la soba mea, pentru bărbatul meu. Oh, Anne! Nu sunt decât o femeie obișnuită; nu sunt ambițioasă, nici inteligentă ori bine educată, știi asta. Tot ce-mi doresc este să am un soț, copii și o casă a mea! Și puțină dragoste de la cineva!

Anne își scoase batista, își șterse ochii și încercă să zâmbescă:

— Uite-te la noi ce pereche facem; sentimentale! Dar eu te înțeleg, Meggie, să știi că te înțeleg. Sunt căsătorită cu Luddie de zece ani, singurii cu adevărat fericiți din viața mea. Am avut o paralizie infantilă, de la cinci ani, care m-a adus în halul în care sunt. Am fost convinsă că nimeni, niciodată, nu se va uita la mine. Când l-am întâlnit pe Luddie aveam treizeci de ani și predam la o școală ca să-mi câștig existența. Eram cu zece ani mai bătrână decât el și nu l-am luat în serios când mi-a spus că mă iubește și vrea să se însoare cu mine. A fost groaznic, Meggie; să ruinez viața unui bărbat tânăr! Timp de cinci ani l-am tratat cu cel mai groaznic dispreț, dar el se întorcea întotdeauna

la mine. Până la urmă ne-am căsătorit și am fost fericită. Luddie spune că și el este fericit, dar eu nu sunt sigură de asta. A trebuit să renunțe la multe lucruri, chiar la copii, bietul de el, pare mult mai bătrân decât, mine.

— Cred că din cauza climei, Anne.

Ploaia s-a oprit la fel de brusc cum a început; a ieșit soarele, curcubeiele au apărut glorioase, pe cerul fumegând, Muntele Bartle Frere, a apărut și el, liliachiu, din perdeaua de nori. Meggie vorbește din nou:

— Am să plec. Vă sunt foarte recunoscătoare că v-ați gândit la mine; poate că am nevoie de asta. Dar sunteți siguri că Justine n-o să vă necăjească?

— Dumnezeu, *NU!* Luddie s-a gândit la toate. Anna-Maria care a lucrat la noi înaintea ta, are o soră mai mică, Annunziata, care vrea să meargă la Townsville să îngrijească copii. Va împlini șaisprezece ani abia în martie, dar va termina școala peste câteva zile. Oricum, cât vei fi tu plecată, va veni să stea la noi. Și are experiență cu copiii. În familia Tesoriero sunt foarte mulți copii.

— Matlock, Insula Matlock, unde vine asta?

— Este în trecătoarea Whitsunday, la Marea Barieră de Corali. Este foarte liniștită și intimă, mai mult o stațiune pentru luna de miere. Înțelege! Căsuțe, în loc de hotel; nu va trebui să mergi să servești masa într-o sală aglomerată, sau să fii politicoasă cu alții dacă nu vrei. Pe vremea aceasta este aproape pustie, din cauza periculoșilor cicloni de vară. Musonii nu sunt o problemă, dar se pare că nimeni nu vrea să meargă decât vara. Poate și pentru că marea majoritate a vizitatorilor Recifului vin din Sydney sau Melbourne, iar acolo vara este frumoasă și nu trebuie neapărat să plece. Pentru iunie, iulie și august, sudicii rezervă locuri cu trei ani înainte.

XIII

În ultima zi a anului 1937, Meggie luă trenul spre Townsville. Deși abia își începuse vacanța, se simțea deja mult mai bine, pentru că lăsa în urmă mirosul de melasă. Cea mai mare așezare din Nordul Queensland-ului, Townsville, era uimitoare, avea mai multe zeci de mii de locuitori, care trăiau tot în vârful pilonilor de lemn. Schimbul între tren și barcă nu-i lăsa timp să-l exploreze, dar, într-un fel, nu-i părea rău, pentru că nu-i prea lăsa timp de gândire; după încântătorul voiaj peste Tasmania, acum șaisprezece ani, aștepta cu nerăbdare cele treizeci și șase de ore într-un vapor cu mult mai mic decât „Wahine”.

Dar era cu totul altfel, o alunecare ușoară, pe o apă limpede, iar ea acum avea douăzeci și șase de ani, nu zece. Aerul era ca între cicloni, marea părea epuizată; deși nu era decât amiază, Meggie își lăsa capul și dormi fără vise, până când o trezi stewardul, a doua zi la șase dimineața, cu o cană cu ceai și o farfurie cu biscuiți.

Sus pe punte era o altfel de Australie. Pe un cer foarte limpede, fără culoare, o lumină blândă, roz, urca încet dinspre marginea estică a oceanului, până când apăru soarele deasupra orizontului și lumina își pierdu roșeața și deveni zi plină. Vaporul înainta fără zgomot, pe o apă care nu avea culoare, atât era de transparentă, de parcă vedeai fantomele adâncurilor, grotele, peștii viu colorați trecând iute. În depărtare apa mării avea un verde aquamarin, cu pete întunecate în depărtare, acolo unde pe fundul mării erau alge, sau corali, pe ambele părți erau insule, cu țărmuri bogate în palmieri, cu nisipuri albe strălucitoare, ieșite parcă spontan din cristale de siliciu – vegetație de junglă și insule muntoase, insule plate sau cu tufișuri, insule nu mai înalte decât nivelul mării.

— Cele plate sunt adevăratele insule de corali, explică omul din echipaj. Dacă sunt rotunde și au lagune, se numesc atoli, dar dacă se ridică pur și simplu deasupra apei, se numesc cratere de corali. Insulele care au dealuri, sunt de fapt vârfuri de munți, dar și ele sunt înconjurate de recifuri de corali, și au la rândul lor lagune.

— Unde este Insula Matlock? întrebă Meggie.

El o privi curios; o femeie singură să meargă pe o insulă ca Matlock, bună mai degrabă pentru o lună de miere; aici era o contradicție de termeni.

— Acum traversăm Strâmtoarea Whitesunday, apoi vom merge direct spre capătul de recifuri al Pacificului. Marginea oceanului Matlock este marcată de marile curenți din măruntaiele Pacificului, parcă sunt niște trenuri expres, urlă de nu te auzi nici pe tine. Vă imaginați că putem călători pe un val o sută de mile? Oftă. Vom ajunge la Matlock înainte de apusul soarelui, doamnă.

O oră înainte de apusul soarelui, vaporeșul își croia drum printr-un curent, a cărui coamă înspumată se vedea până la linia orizontului.

O barcă cu motor se legăna cam la o jumătate de milă de recif în spatele ei, țărnel, care nu se potrivea deloc cu imaginea pe care și-o făcuse Meggie despre splendorile tropicale. Un om în vârstă o aștepta, o ajută să coboare de pe vapor și luă valiza de la steward.

— Bine ați venit, doamnă O'Neill, o întâmpină. Sunt Rob Walter. Sper ca soțul dumneavoastră să ajungă până la urmă. Nu avem prea multă lume pe insulă în acest anotimp; este o stațiune de iarnă.

Au plecat împreună pe nisipul nesigur, printre coralii lichefiați de soarele, care acum apunea lăsând în urmă o mare tumultoasă, glorioasă, îmbrăcată într-o dantelă de spumă.

— Mareea s-a retras, ați călătorit bine? Vedeți ceața dinspre est? Acolo este capătul Marii Bariere de Corali. Noi, aici pe Matlock, ținem cu dinții de ea; o să simțiți că insula se mișcă tot timpul. O

ajută să urce în mașină. Suntem pe latura bătută de vânturi a insulei, pare puțin sălbatică și neprimitoare, nu? Dar așteptați să vedeți cealaltă parte, ah, o să vă placă.

Mergeau cu o oarecare viteză, normală de fapt pentru singura mașină de pe insulă, înaintau pe un drum îngust cu resturi de corali, printre palmieri și vegetație luxuriantă; într-o parte se profila un deal, cam la patru mile de marginea insulei.

— Este foarte frumos! spuse Meggie.

Au ieșit într-un alt drum, care mergea pe marginea plajei, de-a lungul malurilor lagunei. În depărtare se vedeau coame ale valurilor, dar în interiorul îmbrățișării coralilor marea era calmă și nemișcată, o oglindă de argint, lustruită, cu rame de bronz.

— Insula are patru metri lățime și opt lungime, îi explică ghidul.

Continuă drumul pe lângă o clădire albă, cu verandă mare și ferestrele ca niște vitrine de magazin.

— Magazinul universal, spuse el cu mândrie de proprietar. Eu și doamna locuim aici și vă spun că nu-i prea place că o femeie singură a venit aici, ca să știți. Crede că o să fiu sedus, asta e în capul ei. Când agenția de voiaj ne-a spus că doriți liniște, cred că a înmuiat-o puțin pe doamna, mai ales atunci când v-am repartizat cea mai îndepărtată căsuță pe care o avem. În direcția aceea nu-i niciun suflet de om; singurul cuplu pe care-l avem, este exact în direcția opusă. Puteți merge chiar dezbrăcată de tot, nu vă vede nimeni. Doamna n-o să mă scape din ochi, cât timp sunteți aici. Dacă aveți nevoie de ceva, ridicați receptorul și eu vă aduc. Nu are sens să faceți atâta drum. Cu sau fără voia doamnei, eu o să vin să vă văd o dată pe zi, la apusul soarelui, să fiu eu sigur că nu vi s-a întâmplat nimic. Ar fi mai bine ca atunci să fiți în casă – și să fiți îmbrăcată, în caz că vrea și doamna să vină cu mine.

Într-o structură cu un etaj, cu trei camere, căsuța avea propria plajă, între două dune care se terminau în mare; aici era și capătul drumului. În interior era modestă, dar spațioasă și curată. Insula își producea propria energie, așa că Meggie descoperi un mic frigider, era lumină electrică, telefon și chiar un aparat de radio.

Toaleta strălucea de curățenie, baia avea apă curentă; erau mai multe comodități decât a avut vreodată Drogheda, ca să nu mai vorbim de Himmelhoch, gândi Meggie amuzată. Era ușor de observat că patronii erau din Sydney ori Melbourne și instalaseră pe insulă civilizația fără de care nu puteau trăi.

Lăsată singură, în timp ce Rob se grăbea să se întoarcă la suspicioasa lui „doamnă”, Meggie despachetă și inspectă domeniul. Marele pat dublu era cu mult mai confortabil decât fusese patul ei nupțial. Dar aici era un adevărat paradis al lunii de miere și singurul lucru pe care turiștii ar fi putut să-l pretindă era un pat bun; clienții cârciumii din Dunny erau prea beți de obicei, ca să se mai gândească la așa ceva. Atât frigiderul, cât și dulapul bucătărioarei erau pline cu mâncare, iar pe verandă era un coș enorm cu banane, ananas și mangotiere. Nu erau motive să nu doarmă bine, să nu mănânce bine.

În prima săptămână Meggie nu făcu nimic altceva decât să doarmă și să mănânce; nu realizase până acum cât era de obosită, nici faptul că insuportabilul climat din Dungloe îi ruinase în întregime pofta de mâncare. În frumosul pat, adormea imediat ce pune capul pe pernă, dormea câte zece – douăsprezece ore, iar mâncarea avea un gust pe care nu-l simțise la Drogheda. I se părea că mănâncă în fiecare minut, de când se scula; lua mangotiere chiar cu ea în apă. Adevărul era că numai în apă se puteau mânca mangotiere, în afară de cada de baie; aveau prea mult suc. Pentru că

mica ei plajă era în interiorul lagunei, apa era calmă și limpede ca oglinda, fără curenți și foarte puțin adâncă. Asta îi plăcea, pentru că nu știa să înoate. Dar apa era sărată și o ținea deasupra și încercă să învețe să înoate; când reușea să plutească mai mult de zece secunde, era de-a dreptul încântată. Senzația că se elibera de dominația pământului, o făcea să se miște la fel de ușor, ca și peștii.

Dacă uneori se simțea prea singură, asta se întâmpla numai pentru că ar fi dorit să fie cineva care să o învețe să înoate. În afară de asta, de fapt se simțea minunat singură. Câtă dreptate a avut Anne! Toată viața ei stătuse cu alții în casă, nu fusese niciodată singură. Să fie în sfârșit singură, era acum o mare ușurare, era atât de liniștită! De fapt nu se simțea deloc singură; nu-i era dor nici de Anne și Luddie, nici de Drogheda. Bătrânul Rob nu-i tulbura niciodată liniștea, apărea numai seara, destul de departe pe drum, ca să se asigure că salutul ei prietenesc de pe verandă nu era un semn de neliniște, întorcea mașina și pleca, însoțit de surprinzător de frumoasa lui „doamnă”, care întotdeauna avea o pușcă. Odată a strigat-o să-i spună că celălalt cuplu mergea cu barca pe mare și a întrebat-o dacă nu dorea și ea o plimbare?

Se simțea de parcă ar fi avut bilet de intrare pe o altă planetă, trăgând cu ochiul printr-o sticlă la lumea fragilă de dincolo, unde forme delicate se înghesuiau într-o intimitate delicată.

Coralii vii, descoperi ea, nu aveau deloc culoarea pe care o văzuse în vitrina magazinului, printre suveniruri. Erau de un roz blând, sau bej sau albastru-gri, iar în jurul fiecărui buchet era un curcubeu de culori minunate, ca o aureolă. Anemone uriașe își fluturau tentaculele albastre, roșii, portocalii sau purpurii; moluște albe, mari cât pietrele, îi opreau pe exploratorii care erau tentați să privească obiectele mișcătoare din apă; evantaie roșii de dantelă se desfăceau în vânturile

care mișcau apele; panglici de alge verde deschis dansau în voia valurilor. Niciunul din cei patru pasageri ai bărcii nu ar fi fost deloc surprins să vadă o sirenă: un licăr de sân diafan, o lucire de coadă, un păr împrăștiat de valuri, un zâmbet tentant, magia sirenelor asupra marinarilor. Dar peștii! Erau ca niște giuvaeruri vii, cu miile, rotunzi ca lanternele chinezești, subțiri ca gloanțele, conturați de culori care străluceau de viață și lumină, tăind apa cu dungi de foc, auriu, roșu, albastru, argintiu, mult mai vioi decât papagalii. Erau zărgani, broaște, baracude cu colții periculoși, pești cavernoși, care trăiau în grotele marine și văzură și un rechin, căruia parcă îi trebuia o veșnicie să treacă pe sub barcă.

— Nu vă temeți, spuse Rob. Suntem prea la sud aici, ca să avem probleme cu viespile astea, dar să știți că dacă există cu adevărat ceva mortal aici, aceștia sunt scorpionii. Niciodată să nu mergeți pe corali desculți.

Da, Meggie se bucura că acceptase plimbarea. Dar nu dorea să o repete, nu dorea să se împrietenească cu cei doi pe care-i prezentase Rob. Se mai scufundase o dată în mare, apoi se întinse pe nisip, la soare. Curios, nu-i lipseau nici cărțile, pentru că se găsea întotdeauna ceva interesant de privit.

Îi urmasse sfatul lui Rob și nu mai purta haine. La început se purtase ca un iepure, adulmecând în aer mirosul de ogari, sărind imediat să se îmbrace dacă cădea o nucă de cocos. Dar, după mai multe zile de singurătate, începu într-adevăr să se convingă că nu va veni nimeni să o deranjeze, așa cum îi spusese Rob, era un domeniu absolut privat. Uită de rușine. Plimbându-se pe poteci, stând întinsă la soare, jucându-se în apa sărată și caldă, începu să aibă sentimentul că se născuse și crescuse într-o cușcă, că scăpase dintr-o dată într-o lume însorită, imensă și primitoare. Departee de Fee, de frații săi, de Luke, de toți cei care fără

cruțare îi dominaseră viața, Meggie descoperi plăcerea și relaxarea pură; în capul ei se țesea și se deșira un întreg caleidoscop de gânduri, ca un roman. Pentru prima dată în viață nu-și mai ținea trează conștiința. Surprinsă, descoperi că a-i menține cuiva mintea total ocupată de gânduri, era cea mai eficientă blocadă împotriva activității mentale a unei persoane.

Cu mulți ani în urmă Părintele Ralph o întrebase la ce se gândea de obicei, iar ea răspunsese: la mama, tata, Bob, Jack, Hughie, Stu, gemenii Frank, Drogheda, muncă, ploaie. Nu-i spusese nimic de el, dar el era în fruntea tuturor gândurilor, întotdeauna. Acum la listă se puteau adăuga Justine, Luke, Luddie și Anne, trestia, dorul de casă, ploaia. Și bineînțeles, refugiul pe care-l găsea în cărți.

Pentru ea totul se derulase atât de încâlcit, fire rupte de frânturi de viață; nicio ocazie, nici educație nu a avut, pentru a fi în stare să stea liniștită și să se gândească cine, exact, era Meggie Cleary, Meggie O'Neill? Ce dorea ea? Care credea ea că-i era menirea pe pământ? Simțea lipsa educației, pentru că aceasta era o greșeală pe care nicio experiență în timp nu o putea compensa. Aici avea timp, pace, letargia unei stări de bine fizic; putea sta în nisip și putea încerca.

Ei bine, era vorba despre Ralph. Un zâmbet disperat. Nu era bine să înceapă cu el, dar într-un anume fel, Ralph era ca și Dumnezeu; totul începea și se sfârșea cu el. Din ziua în care îngenunchease în praful gării din Gilly, să o ia în brațe, a existat un Ralph și chiar dacă nu l-ar mai vedea până la sfârșitul zilelor sale, ultimul ei gând, pe marginea mormântului, ar fi pentru el. Însăpăimântător cum o persoană poate însemna atât de mult. Ce-i spusese Annei? Că dorințele ei erau cele ale unei femei obișnuite – soț, copii, casă. Cineva pe care să-l iubească. Nu părea prea mult; la urma urmei toate femeile aveau așa ceva. Dar,

câte dintre femeile care le aveau, erau și mulțumite? Meggie gândi că ea ar fi, pentru că ea le realiza cu greu.

Recunoaște odată, Meggie Cleary. Meggie O'Neill. Acel cineva pe care-l dorești este Ralph de Bricassart, dar pur și simplu nu-l poți avea. Totuși, ca bărbat, pare să te fi distrus, aruncându-te în brațele altcuiva. Bine! Atunci, presupune că bărbatul tău și acel pe care-l iubești nu există, urmează deci să iubești copiii, iar dragostea pe care o vei primi, va veni de la acești copii, logic. Ceea ce în ultimă instanță înseamnă Luke și copiii lui Luke.

Oh, Doamne, dragă Doamne! Nu, nu „dragă” Doamne! Ce a făcut el pentru mine? Atât, mi l-a luat pe Ralph! Nu prea ne iubim, Dumnezeu și cu mine. Și mai știi ceva, Dumnezeule? Nu mă mai sperii cum o făceai o dată. Cât m-am temut de Tine și de pedeapsa Ta! Toată viața am cântărit totul, de frica Ta. Și ce mi-a adus bun? Nimic mai mult ca la oricine care nu te respectă deloc. Ești o minciună, Dumnezeule, ești un demon al spaimei. Ne tratezi ca pe copiii care trebuie mereu pedepsiți. Dar nu mă mai tem de tine, deloc! Nu pe Ralph trebuie să-l urăsc, ci pe Tine. Este numai vina Ta, nu a lui Ralph! El, numai, trăiește cu frica Ta, așa cum am trăit și eu. Cum de Te poate iubi, asta nu înțeleg. Nu văd pentru ce motive Te-ar iubi.

Cum mă pot împiedica să iubesc un om care-L iubește pe Dumnezeu? Oricât aș încerca, se pare că nu reușesc. El este luna și eu vreau luna! Ei bine, Meggie O'Neill, va trebui să nu mai ceri luna de pe cer, altceva nu ai de ales. Va trebui să te mulțumești cu Luke și copii lui Luke. Cu toate cârligele va trebui să-l smulgi pe Luke de la afurisita aia de trestie și să trăiești cu el într-un ținut care nici măcar copaci nu are. Îi vei spune directorului băncii din Gilly că viitorul tău venit va fi înregistrat pe numele tău și îl vei folosi să-ți faci

viața ușoară și comodă, în casa din ținutul fără copaci, la care Luke nici măcar nu se gândește. Îi vei folosi pentru a-i educa cum trebuie pe copiii lui Luke și pentru a fi liniștită că nu le lipsește nimic.

Atât și nimic mai mult, Meggie O'Neill. Eu sunt Meggie O'Neill, nu Meggie de Bricassart. Sună de-a dreptul caraghios, Meggie de Bricassart. Adică Meghann de Bricassart, dar am urât întotdeauna numele ăsta. Oare am să renunț vreodată să mai regret că nu sunt copiii lui Ralph? Asta este o întrebare, nu? Spune și repetă și repetă: viața ta este numai a ta și *NU* o vei risipi visând la un bărbat și la copii, pe care nu-i poți avea.

În sfârșit! Asta trebuie să-ți spun! Nu are rost să te gândești la trecut, *TREBUIE* să-l îngropi. Viitorul este problema, iar el îi aparține lui Luke și copiilor lui. Nu-i aparține lui Ralph de Bricassart. El înseamnă trecutul.

Meggie s-a întors cu fața în nisip și a plâns, cum nu a mai plâns de când avea trei ani; cu sughițuri, numai crabii și păsările fiind martorii disperării ei.

Nu întâmplător Anne Muller a ales insula Matlock; plănuia să-l trimită acolo pe Luke, imediat ce ar fi avut ocazia. Nici nu plecase bine Meggie, că-i și trimise o telegramă lui Luke, spunându-i că Meggie avea o disperată nevoie de el, rugându-l să vină. Prin firea ei nu se amesteca în viețile altor oameni, dar o iubea și o compătimea din suflet pe Meggie și adora bucățica de om pe care o născuse Meggie. Justine trebuia să aibă o casă și trebuia să aibă ambii părinți. Va suferi când vor pleca, dar va fi mai bine decât acum.

Luke sosi după două zile. Era în drum spre Sydney, așa că nu-l costă prea mult abaterea din drum. Venise vremea să-și vadă copilul; dacă ar fi fost băiat, ar fi venit imediat ce s-a născut, dar faptul că era fată l-a dezamăgit crunt. Dacă Meggie tot insistă să aibă copii, măcar să fie un

băiat în stare să ducă mai departe ferma. Fetele nu erau de niciun folos; mâncau degeaba la casa omului și când creșteau plecau să muncească pentru altul, pe când băieții își ajutau tatăl la anii bătrâneții.

— Cum se simte Meg? întrebă când ajunse pe verandă. Sper că nu-i bolnavă?

— Speră. Nu, nu-i bolnavă. Am să-ți spun imediat. Dar mai întâi vino să vezi ce fată frumoasă ai.

Privi copilul, amuzat și curios, dar fără urmă de emoție, gândi Anne.

— Are cei mai ciudați ochi pe care i-am văzut în viața mea, spuse el. Mă întreb de la cine-i moștenește?

— Meggie spune că, din câte știe, nu din familia ei.

— Nici de la mine. Mititica asta ciudată a luat ceva de la strămoși. Nu-i prea jucăușă, nu?

— Cum să fie, se stropși Anne, încordată de nervi. Nu și-a văzut tatăl, nu are o casă și nici perspective, dacă mai continui așa!

— Fac economii, Anne, protestă el.

— Prostii!! Știu câți bani ai. Prietenii mei din Charters Towers îmi trimit ziarul din când în când și am văzut reclame cu vânzări de pământ mult mai aproape decât Kynuna și mult mai rentabile. Este Depresiune, Luke! Ai putea cumpăra o frumusețe de loc, cu mult mai puțini bani decât ai acum în bancă, știi foarte bine asta.

— Tocmai asta e! Este Depresiune și în vest a fost o secetă cumplită, nu a plouat din iunie. Al doilea an și nu a curs o picătură de ploaie! Acum, pun pariu că și Drogheda are probleme. Trebuie să mai aștept puțin.

— Să aștepți să crească prețul pământului și să vină ploile? Termină, Luke! Acum este momentul să cumperi! Cu cei două mii anuali de la Meggie, te poți descurca cu o secetă de zece ani! Nu trebuie

să investești imediat. Trăiți din cei două mii ai lui Meggie, până vin ploile, apoi investești în oi.

— Încă nu sunt pregătit să plec de la trestie, spuse încăpățânat, privind încă ochii ciudați ai fiicei sale.

— În sfârșit adevărul. De ce nu vrei să recunoști, Luke? Ție nu-ți place să fii căsătorit, îți place să trăiești ca acum, printre bărbați, muncind în brânci, așa cum trăiesc doi din trei australieni. Ce se întâmplă în țara asta, că bărbații preferă să trăiască între bărbați, în loc să-și facă un cămin și să trăiască cu soțiile și copiii lor? Dacă le place viața de burlac, de ce naiba se mai însoară? Știi câte femei părăsite sunt în Dunny, abia câștigându-și existența, încercând să-și crească copiii fără tați? Oh, el pleacă la trestie, o să se întoarcă, numai puțin timp. Ha! Și când vine poșta stau agățate de poartă, sperând că ticăloșii le vor da un semn de viață, le vor trimite o brumă de bani! De cele mai multe ori, nu primesc – uneori primesc, nu destul, dar mai lungesc agonia!

Tremura de furie, ochii care de obicei erau blânzi, acum străluceau de furie.

— Știi, am citit în *Brisbane Mail* că Australia are cel mai mare procentaj de soții părăsite, din toată lumea civilizată. Este singurul domeniu în care i-am bătut pe toți – nu este acesta un motiv de mândrie?

— Calmează-te, Anne! N-am părăsit-o pe Meg; este în siguranță și nu moare de foame. Ce-i cu tine?

— M-am săturat de felul în care îți tratezi soția, asta s-a întâmplat! Pentru Dumnezeu, Luke, când îți vine mintea la cap? Când ai să-ți iei în serios responsabilitățile? Ai soție, ai un copil! Ar trebui să te gândești să le faci un cămin – să le fii soț și tată, nu un afurisit de vagabond, străin lor.

— Am să fac, am să fiu! Dar încă nu pot; trebuie să-mi mai duc o vreme munca la trestie, numai câțiva ani, ca să am siguranță. Nu vreau să spun că

o scot pe Meg din viața mea, dar asta trebuie să fac, până se vor îmbunătăți vremurile!

Anne îl privi cu dispreț.

— Palavre! Te-ai însurat cu ea pentru bani, nu-i așa?

Un roșu aprins îi pătă fața bronzată. Nu se uită la ea.

— Recunosc că banii îmi sunt de folos, dar m-am însurat cu ea pentru că mi-a plăcut mai mult decât femeile pe care le-am cunoscut până la ea.

— Ți-a „plăcut”? Nu spui nimic despre dragoste?

— Dragoste? Ce este dragostea? Nimic altceva decât vise de femeie.

Își întoarse privirea de la ochii aceia uluitori, nesigur dacă cineva cu asemenea ochi ar putea înțelege ce se discută lângă leagăn.

— Și acum, dacă ai terminat de vorbit, unde este Meg?

— Nu se simțea bine. Am trimis-o departe pentru o vreme. Oh, nu intra în panică! Nu pe banii tăi. Speram să te pot convinge să pleci la ea, dar am înțeles că nu se poate, este imposibil.

— În afară de orice discuție. În noaptea asta eu și Arne plecăm la Sydney.

— Ce să-i spun lui Meggie, când se întoarce?

Ridică din umeri, arzând de nerăbdare să se vadă plecat.

— Nu-mi pasă. Oh, spune-i să mai aștepte o vreme. Acum că s-a pornit să-și facă o familie, nu m-aș supăra dacă mi-ar da și un fiu.

Sprijinindu-se de perete, Anne se aplecă peste coșul copilului, îl luă în brațe și reuși să ajungă la pat. Luke nu schiță niciun gest să o ajute, sau să ia el copilul; parcă fiica lui l-ar fi speriat.

— Pleacă, Luke! Nu meriți ce ai. Mi-e silă de tine. Du-te la afurisitul tău de Arne, la afurisita de trestie!

La ușă Luke se opri.

— Cum o cheamă? Am uitat să întreb.

— Justine, Justine, *JUSTINE!*

— Ce nume stupid, mai spuse el și plecă.

Anne o așeză pe Justine pe pat și izbucni în lacrimi. Să-i ia dracu' pe toți bărbații, în afară de Luddie, dracu' să-i ia! Avea oare Luddie ceva sentimental, feminizat în el, care-l făcea capabil de dragoste? Avea Luke dreptate? Erau numai fițe de femeie? Sau, poate că era un sentiment de care erau capabile numai femeile, sau și bărbații care aveau în ei o sensibilitate feminină? Nicio femeie nu-l va putea ține pe Luke, niciuna nu a reușit încă. Ceea ce dorea el nu-i putea oferi o femeie.

Până a doua zi reuși să se calmeze și nu mai avea sentimentul că eșuase în încercarea sa. În dimineața aceea sosi o carte poștală de la Meggie, care broda entuziast pe marginea peisajului din Insula Matlock și în care-i spunea ce bine se simțea acolo. Tot făcuse ceva bun până la urmă. Meggie se simțea mai bine. Se va întoarce la sfârșitul sezonului de musoni, pregătită să-și înfrunte viața. Dar Anne se hotărâse deja, că nu-i va spune nimic despre Luke.

Între timp, Nancy adică prescurtarea de la Annunziata, o ținea pe Justine pe veranda din față, iar Anne încerca să-i aducă tot felul de lucruri într-un coșuleț, pe care-l căra cu greu: scutece, pudră, jucării. Se așeză într-un scaun de paie, luă copilul de la Nancy și începu să-l hrănească dintr-o sticlută pe care Nancy o încălzise. Era foarte plăcută viața, foarte plăcută; încercase din răspuțuri să-l facă pe Luke să înțeleagă lucrurile, dacă nu reușise, cel puțin asta însemna că Meggie și Justine vor mai sta la ea. Nu se îndoia că în momentul în care Meggie va înțelege că nu mai sunt speranțe să salveze căsnicia sa cu Luke, atunci va pleca la Drogheda. Dar îi era teamă de ziua aceea.

O mașină roșie, sport, se îndrepta spre deal; era nouă și scumpă, avea capota lăsată, iar vopseaua proaspătă strălucea. O vreme nu-l recunoscu pe

omul care intră, pentru că purta „uniforma” din Queensland, adică pantaloni scurți și nimic altceva. Pe cuvântul meu, ce frumusețe de bărbat! Mi-ar plăcea ca Luddie să nu mănânce atât de mult; ar putea să se apropie de condiția fizică a tipului. Ia te uită, nu-i deloc tânăr – uite ce splendide tâmpile argintii – n-am mai văzut un tăietor de trestie într-o formă mai bună.

Când ochii calmi și blânzi o priviră direct în ochi, înțelese cine era.

— Dumnezeu! exclamă și scăpă sticla copilului.

El o prinse și i-o dădu, sprijinindu-se de balustrada verandei.

— Nu-i nimic, sticla nu a atins pământul; poți să continui.

Copilul tocmai dădea un semn de nemulțumire. Anne îi înfundă gura cu cauciucul și își recăpătă vocea.

— Ei bine, Eminență, asta *ESTE* o surpriză! Ochii ei îl studiară amuzați. Trebuie să spun că nu arăți tocmai ca un arhiepiscop. Nu că ai fi arătat vreodată, chiar când erai îmbrăcat. Eu îmi imaginam arhiepiscopii, de orice religie, grași și foarte mulțumiți de ei.

— Chiar acum nu sunt deloc arhiepiscop, sunt numai preot într-o binemeritată vacanță, așa că poți să-mi spui Ralph. Aceasta este micuța care i-a făcut lui Meggie atâtea probleme? Mi-o dai puțin? Cred că am să reușesc să țin bine sticluța.

Se așeză pe un scaun lângă Anne, luă copilul și sticluța și continuă să o hrănească, stând relaxat, cu picioarele încrucișate.

— Meggie i-a spus Justine?

— Da.

— Îmi place. Dumnezeu, ce culoare are părul! Toată seamănă cu bunicul!

— Așa spune și Meggie. Eu sper să nu se cărlionțeze, dar cred că așa va fi.

— Și Meggie este un fel de roșcată, dar are părul numai ondulat. Deși pielea ei are altă textură și este puțin mai opacă. Puse sticluta goală jos și ridică fetița pe genunchi, o aplecă și o bătu ușor pe spate. Printre multele mele îndatoriri, trebuie să vizitez și orfelinele catolice, sunt destul de obișnuit cu copii. Maica Gonzaga, de la orfelinatul meu preferat, spune că așa se face după ce au mâncat copii. Dacă o ții de umăr, corpul nu este destul de aplecat și aerul nu iese ușor, iar când iese, scoate și lapte. Cum am făcut eu, copilul este aplecat de mijloc, ceea ce ține laptele, dar lasă gazul să iasă.

Ca și cum ar fi dorit să-i illustreze spusele, Justine râgâi tare. El râse, o bătu iar pe spate și când fu sigur că nu mai avea aer în stomac, o așeză din nou culcată pe brațul său.

— Ce ochi exotici, fabuloși! Magnifici, nu-i așa? Las-o pe Meggie și îți face un Copil neobișnuit!

— Nu vreau să schimb subiectul, dar știi ce tătic bun ai fi, Părinte?

— Îmi plac bebelușii și copiii, întotdeauna mi-au plăcut. Mi-e mult mai ușor să-i iubesc, pentru că nu am niciuna din îndatoririle taților, adică, din cele neplăcute.

— Nu-i asta, ci pentru că semeni cu Luddie, ai ceva feminin în tine.

Justine, care de obicei era o singuratică, îi întoarse simpatia, apoi adormi. Ralph o așeză mai comod și scoase din buzunar un pachet de Capstan.

— Dă-mi-le mie. Am să-ți aprind una.

— Unde este Meggie? întrebă luând țigara de la ea. Mulțumesc. Scuză-mă, servește și tu una.

— Nu e aici. Nu și-a revenit deloc după nașterea Justinei, apoi au venit musonii și parcă i-au dat ultima lovitură. Eu și Luddie am trimis-o în vacanță pentru două luni. Se întoarce pe la

începutul lui martie; mai sunt încă vreo șapte săptămâni...

Din momentul în care Anne a început să vorbească, și-a dat seama de schimbarea din el; ca și cum tot ce gândise se evapora cu rapiditate, o dată cu o plăcere pe care și-o promisese. Inspiră adânc.

— Este a doua oară când am venit să-mi iau rămas bun și nu o găsesc... Când am plecat la Atena și acum iar. Atunci am fost plecat un an, acum s-ar putea să fie mai mult, mult mai mult. Nu am mai fost la Drogheda de când au murit Paddy și Stu, totuși când a venit vremea să plec, mi-am dat seama că nu pot pleca din Australia fără să o văd pe Meggie. Dar ea se măritase și fugise. Am vrut atunci să vin după ea, dar știam că nu este cinstit față de Luke. De data asta am venit pentru că m-am convins că nu pot strica ceea ce este deja stricat.

— Unde pleci?

— La Roma, la Vatican. Cardinalul di Contini-Verchese a preluat îndatoririle Cardinalului Monteverdi, care a murit nu de mult. M-a chemat, știam că o să mă cheme. Este o mare onoare, dar este și mai mult decât atât. Nu pot refuza să plec.

— Cât vei lipsi?

— O, cred că foarte mult. În Europa sunt zvonuri de război, deși se pare că mai este până atunci, dar Australia este atât de departe! Biserica Romei are nevoie de fiecare diplomat pe care-l are și mulțumită Cardinalului di Contini-Verchese, eu sunt văzut ca un diplomat. Mussolini este foarte aproape de un pact cu Hitler, cine se aseamănă se adună, într-un fel Vaticanul trebuie să împace două ideologii opuse, Catolicismul și Fascismul. Nu va fi ușor. Eu vorbesc foarte bine germana, am învățat greaca, atunci când am fost la Atena și italiana, când am stat la Roma. Vorbesc fluent și franceza și spaniola. Oftă. Am fost talentat la limbi străine,

dar am învățat cu plăcere. Până la urmă, transferul era inevitabil...

— Ei bine, Eminență, dacă nu pleci mâine, o poți totuși vedea pe Meggie.

Cuvintele îi scăpară înainte ca ea să fi terminat de gândit; de ce să nu-l mai vadă Meggie o dată, înainte ca el să plece; mai ales că el părea să fie convins că va pleca pentru foarte mult timp?

Se întoarse și o privi. Ochii aceia albaștri, frumoși și distanți, erau foarte inteligenți și foarte greu de păcălit. Oh, da, era un diplomat înnăscut! Știa exact ce insinua ea și care erau motivele profunde ale acestei insinuări. Anne se trezi așteptând cu sufletul la gură răspunsul lui, dar multă vreme el nu spuse nimic, privea numai trestia argintie care se întindea până la marginea râului, uitase parcă de copilul pe care-l ținea în Brațe. Fascinată, ea îi privea profilul – curba pleoapei, nasul drept, gura secretoasă, bărbia hotărâtă. Ce forțe domina el, în timp ce contempla peisajul? Ce echilibru complicat, al dragostei, dorinței, datoriei, puterii de voință, dorului, cântărea el în mintea lui și pe care împotriva căreia? Mâna lui se ridică să ducă țigara la gură; Anne văzu că-i tremură mâna și respiră ușurată, deci nu era indiferent!

Aproape încă zece minute nu spuse nimic; Anne îi aprinse o altă țigară și îi luă mukul ars. Și pe aceasta o fumă în tăcere, ritmic, neridicând o singură dată privirea de la munții îndepărtați și de la norii musonici, care acopereau cerul.

— Unde este? întrebă cu o voce perfect normală, aruncând al doilea mukul de țigară.

De răspunsul ei depindea hotărârea lui; era rândul ei să se gândească. Avea cineva dreptul să împingă oamenii pe un drum care nu se știa unde duce, și spre ce duce? Ea îi era devotată lui Meggie; sincer, nu-i păsa nici cât negru sub unghie ce se întâmpla cu acest om. În felul lui, nu era mai bun decât Luke. Preocupat de bărbăția lui, dar nu

avea timpul și înclinația să pună o femeie înaintea a orice altceva, fugind și agățându-se cu disperare de un vis, care nu exista decât în mintea sa. Nu avea mai multă substanță decât fumul unui coș, care se împrăștia în zare, în aerul greu, sufocat de melasă. Dar el asta dorea și se va consuma pe el și toată viața lui urmărind această iluzie.

Nu-și pierduse bunul simț, rațiunea, indiferent cât de mult însemna Meggie pentru el. Nici măcar pentru ea – și Anne începuse să creadă că o iubea pe Meggie mai mult decât orice, cu excepția acestui ciudat ideal – deci, nici măcar de dragul ei, nu-și va periclita șansa de a palpa cu propriile-i mâini ceea ce dorea. Dacă ea îi răspundea acum că Meggie este într-o stațiune aglomerată, unde el ar putea fi recunoscut, nu va merge la ea. Nimeni nu știa mai bine decât ea, că el nu era genul de om care să treacă neobservat într-o mulțime. Își umezi buzele și își regăsi vocea.

— Meggie este într-o căsuță pe Insula Matlock.

— Unde?

— Pe Insula Matlock. Este o stațiune dincolo de Strâmtoarea Whitsunday și este special construită pentru vacanțe intime. Pe urmă, la vremea asta, nu este niciun suflet acolo. Nu se abținu să adauge: Nu te teme, nu te vede nimeni!

— Cât de convingător!

Foarte atent, luă copilul și i-l dădu ei.

— Mulțumesc, spuse și se îndreptă spre scări.

Apoi se întoarse, având în ochi o rugămintă patetică.

— Greșești, știi, nu vreau decât să o văd, nimic mai mult. Nu vreau să o amestec pe Meggie în ceva care să-i pună în primejdie sufletul.

— Sau pe al tău, nu? Atunci prezintă-te drept Luke O'Neill; el este așteptat. Cu asta sigur nu va fi scandal, nici pentru Meggie, nici pentru tine.

— Și dacă apare Luke?

— Nu există nici cea mai mică șansă. El este la Sydney și nu se întoarce până în martie. Singurul

mod de a afla unde este Meggie, este să vină la mine, a venit, dar eu nu i-am spus... Eminență.

— Meggie îl așteaptă pe Luke?

— Oh, Doamne, nu, zâmbi Anne încordat.

— N-am să-i fac niciun rău, insistă el. Nu vreau decât să o văd puțin, atât.

— Sunt convinsă de asta, Eminență. Un lucru este însă sigur, i-ai face mult mai puțin rău dacă ai dori mai mult, spuse Anne.

Când mașina lui Rob se ivi pe drum, Meggie era pe veranda căsuței, cu mâna ridicată în binecunoscutul semnal că totul este bine și nu avea nevoie de nimic. El se opri la locul obișnuit, dar înainte de a opri mașina, un bărbat în pantaloni scurți, cămașă și sandale sări din mașină cu o valiză în mână.

— Hoorooo, domnul O'Neill, strigă Rob, înainte de a porni mașina.

Dar Meggie nu avea să-i mai confunde niciodată, pe Luke O'Neill și pe Ralph de Bricassart. Acesta nu era Luke; chiar la această distanță și în lumina crepusculară, ea nu se lăsă înșelată. Rămase uluită, așteptându-l în timp ce el cobora poteca spre ea, Ralph de Bricassart! Hotărâse că totuși avea nevoie de ea, până la urmă. Nu exista alt motiv pentru ca el să vină după ea într-un asemenea loc, spunând că este Luke O'Neill.

Părea că nimic nu o ascultă, picioarele, mintea, inima. Acest om era Ralph și venea să o ia, de ce nu simțea momentul? De ce nu fugea spre el, în brațele lui, cu bucuria imensă că îl vede și că nimic altceva nu contează? Acesta era Ralph, el era ceea ce-și dorise ea mai mult de la viață; nu asta încercase ea să facă, timp de mai mult de o săptămână? Nu încercase ea să și-l scoată din cap? Naiba să-l ia, naiba să-l ia! De ce naiba a trebuit să vină, acum, când tocmai reușise să și-l scoată din gând, nu și din inimă? Oh, iar începe! Împietrită,

transpirată de furie, așteptă, privind silueta grațioasă care se apropia.

— Bună, Ralph, spuse printre dinți, fără să-l privească.

— Bună, Meggie.

— Du-ți valiza înăuntru. Vrei un ceai fierbinte?

În timp ce vorbea, îl conducea spre camera de zi, dar tot nu-l privea.

— Mi-ar prinde bine, răspunse el, făcând ceea ce i se cerea, la fel de împietrit, ca și ea.

O urmă în bucătărie și o privi, în timp ce ea deschidea o sobă electrică, umplea ceainicul cu apă, scotea cești și farfurii din dulap. Când îi întinse cutia cu biscuiți, el o luă cu o mână și o puse pe o farfurie. Ceainicul fierbea. Scoase o lingură de ceai și o aruncă peste apa fierbinte. Luă farfuria cu biscuiți și cana cu ceai, iar el o urmă în salon, cu ceșcuțele și farfuriile.

Cele trei încăperi ale căsuței fuseseră construite la un loc, dormitorul dădea spre salon, pe o parte, iar bucătăria, pe partea cealaltă, dincolo de ea era baia. Asta însemna că aveau două verande, una spre drum, cealaltă spre plajă. Și mai însemna că fiecare dintre ei avea un motiv să privească în altă parte, evitând să se privească. Întunericul se lăsa cu obișnuita repeziciune tropicală, dar aerul care intra prin ușile deschise mirosea a apă sărată, valurile dinspre recif veneau și plecau, legănate de un vânt molcom.

Băură ceaiul în tăcere, deși niciunul nu putu să mănânce un biscuit; tăcerea continuă și după ce terminară ceaiul, el privind-o, ea, privind insistent un palmier de pe marginea drumului.

— Ce s-a întâmplat, Meggie? o întreabă atât de blând și tandru, încât îi tresări inima de emoție și simți că moare de durere, aceeași blândețe a omului matur, față de fetița de odinioară. Nu venise la Matlock să vadă femeia. Nu, venise să vadă fetița. Pe acel copil îl iubea el, nu femeia. Pe femeie o urâse chiar de la început.

Încet își întoarse ochii spre el, uimită, ultragiată, furioasă, chiar și acum, chiar și acum! Timpul rămase suspendat, îl privi în așa fel încât el să vadă, să fie obligat să vadă, cu respirația tăiată, să vadă femeia de dincolo de ochii aceia limpezi ca oglinda. Ochii lui Meggie. Oh, Doamne, ochii ei!

Când a vorbit cu Anne, a crezut ce i-a spus; nu dorise decât să o vadă, nimic mai mult. Deși o iubea nu venise să-i fie amant. Numai să o vadă, să vorbească cu ea, să doarmă în salon, pe sofa, să mai încerce încă o dată să descifreze de unde venea atracția pe care o exercita asupra lui, fascinația, gândind că numai dacă înțelegea asta, putea găsi mijlocul spiritual de a o îndepărta.

Fusese greu să se obișnuiască cu o Meggie care avea sâni, talie, șolduri; dar o făcuse pentru că atunci când o privea în ochi, acolo, ca într-un lac de lumină sanctuar, acolo strălucea Meggie a lui. O lumină și un spirit care puseseră stăpânire pe el chiar de prima dată când o văzuse, neschimbată încă, deși sălășluia acum într-un corp trist modificat; dar, pe măsură ce vedea că acestea încă există în ochii ei, el putea să își disciplineze atracția pe care ea o exercita asupra lui.

Și, rememorându-și dorințele și visele despre ea, nu se îndoise niciodată că și ea simțea la fel, până când se întoarse cu furia unei pisici, împotriva lui, atunci la nașterea Justinei.

Chiar și atunci, după ce-i trecuse furia și durerea, pusese toată purtarea ei pe seama durerii prin care trecuse, mai mult spirituală, decât fizică. Acum, văzând-o în sfârșit așa cum era, putea stabili cu exactitate momentul în care trecuse de la copilărie, la maturitate: interludiul din cimitirul Drogheda, după petrecerea Mariei Carson. Când îi explicase că nu putea să-i arate mai multă atenție decât altor oameni, pentru că atunci, oamenii ar fi văzut că-l interesează ca bărbat. Când îl privise atunci, avea ceva în ochi, iar el nu a înțeles ce anume, apoi a privit în altă parte și când l-a privit

din nou, expresia aceea dispăruse. Chiar de atunci, înțelegea abia acum, ea îl privise altfel; nu-l sărutase într-un moment de slăbiciune trecătoare, pentru ca apoi să revină la un alt mod de a-l privi, așa cum se gândise el la ea, de exemplu. Perpetuase această iluzie, o hrănise, o transformase într-un mod de viață, o purtase cu el, ca pe o cămașă. Iar în tot acest timp, ea își hrănise dragostea pentru el, cu scopuri de femeie.

Trebuia să admită, o dorise fizic chiar de la primul sărut, dar această dorință nu-l dominase, așa cum îl subjugase dragostea lui pentru ea; considerându-le două lucruri distincte, nu două fațete ale aceluiași obiect. Ea, biată creatură neînțeleasă, nu cedase acestei nebunii.

În acel moment, dacă ar fi avut vreun mijloc de a pleca de pe insulă, ar fi fugit ca Oreste de Eumenides. Dar nu putea pleca de pe insulă și nici nu avea curajul să rămână în preajma ei. Ce pot face, cum aș mai putea repara ceva? *O IUBESC!* Și dacă o iubesc, este pentru felul în care arată acum, nu pentru imaginea ei juvenilă, de la fermă. Feminitatea ei am iubit-o întotdeauna; capacitatea ei de a purta această povară. Așa că, Ralph de Bricassart, scoate-ți ochelarii de cal, privește-o așa cum este acum, nu cum era în trecut. Șaisprezece ani, șaisprezece ani incredibili... Am patruzeci și patru de ani și ea are douăzeci și șase; niciunul nu mai suntem copii, dar se pare că eu sunt, de departe, cel mai imatur.

Ai fost sigură, din momentul în care am coborât din mașina lui Rob, nu-i așa Meggie? Ai fost sigură că, în sfârșit m-am lăsat înfrânt. Și, înainte de a-ți recăpăta respirația, ți-am arătat că greșiseși. Am sfâșiat vâlul de pe toate iluziile tale, ca pe ceva murdar. Oh, Meggie! Ce ți-am făcut? Cum am putut fi atât de orb, atât de egoist? N-am realizat nimic venind aici, decât să te sfâșii în bucățele. În toți acești ani, dragostea noastră a încrucișat săbii, a avut pentru fiecare alt scop.

Privindu-l încă în ochi, ochii ei se umpleau de rușine, umilință, dar în timp ce în ochii lui se perindau toate expresiile, până la ultima care era milă, ea începu să înțeleagă imensitatea greșelii pe care o făcuse, eroarea ei. Mai mult decât atât, înțelese faptul că el știa și-i știa greșeala.

PLEACĂ!! FUGI!! Fugi, Meggie! Scapă de aici cu bruma de mândrie care ți-a mai rămas! În momentul în care gândi, o și făcu, se ridică de pe scaun și fugi. Înainte de a ajunge la verandă, el o prinse, impetuositatea mișcării o întoarse cu fața la el, îl izbi de se clătină. Nu mai conta nimic acum, lupta continuă de a-și păstra integritatea sufletului, îndelungata reprimare a dorinței de către voință, toate dispărură, și momentele se transformară în veșnicie. Toată această putere era latentă în el, adormită, nu așteptase decât detonatorul, o scânteie care să aprindă haosul prin care mintea se supunea pasiunii, voința minții era trecută dorinței corpului.

Brațele ei se ridicară și-l prinseră de gât, iar ale lui o prinseră de spate ca un spasm; el se aplecă și-i căută gura, o găsi. Gura ei nu mai era acum nedorită, o amintire care nu era binevenită, era o realitate; brațele ei în jurul lui îl strâneau, ca și cum n-ar fi suportat să-l piardă; părea că-și simte și oasele topindu-se; era întunecată și de nepătruns, ca noaptea, era numai o amintire a unei dorințe, o amintire nedorită și o dorință care nu era niciodată binevenită. Toți acești ani, asta trebuie să-și fi dorit, o dorise și îi negase puterea asupra ei, se împiedicase chiar să se gândească la ea ca la o femeie!

El a dus-o la pat, sau au mers împreună? Gândi că el trebuie să o fi dus în brațe, dar nu putea fi sigur; vedea numai că ea este pe pat, el este pe pat, îi simțea pielea fină sub palmele lui, pielea lui mângâiată de palmele ei. Oh, Doamne! Meggie a mea, Meggie a mea! Cum au putut să mă educe din copilărie să gândesc că ea este o profanare?

Timpul se opri, îl învălui, trecu peste el până nu mai avu niciun sens, nu era decât o dimensiune adâncă, o profunzime mai reală decât timpul însuși. O simțea și totuși nu o simțea, nu o simțea ca pe o entitate distinctă, dorea să o facă pentru totdeauna o parte din el, să o grefeze în el, pentru totdeauna, să nu mai fie o simbioză care să o facă distinctă de ei. Niciodată nu se va mai putea minți că nu dorește sânii, pântecul și tot ce exista într-un trup. Cu adevărat, ea era făcută pentru el, timp de șaisprezece ani o modelase, fără să știe că o face, fără să înțeleagă de ce o face. Uită că o aruncase în brațele altui bărbat și că acest bărbat îi arătase capătul drumului pe care-l începuse el, pe care el îl pornise numai pentru el, pentru că ea însemna pentru el căderea îngerilor, era trandafirul lui, *CREAȚIA* lui. Era un vis din care nu se va trezi niciodată, nu atâta vreme cât va fi un om, cu corp omenesc. *OH! DUMNEZEULE! ȘTIU, ȘTIU!* Știu de ce am păstrat-o ca pe ideea unui copil în mine, timp de atâția ani, până când ea a crescut dincolo de ea, dar de ce trebuia să aflu așa?

Pentru că, în cele din urmă, înțelegea ceea ce-și dorise el; își dorise să nu fie om. Nu un om obișnuit, niciodată un om obișnuit; ceva cu mult mai mult, cu mult deasupra sorții, dincolo de soarta unui om obișnuit. Și totuși, soarta lui era aici, în mâinile lui, tremura dar ardea împreună cu el, era omul ei. *UN OM! PENTRU TOTDEAUNA, VA FI UN OM OBIȘNUIT!* Nu puteam să fiu ferit de toate astea? Sunt un om, nu voi putea niciodată să fiu Dumnezeu; a fost o iluzie, o viață de căutare. Suntem toți la fel, noi, preoții care vrem să fim Dumnezeu? Ne lepădăm singurului act, care ne demonstrează inevitabil că suntem oameni. O strânse mai tare în brațe și o privi cu lacrimi în ochi și totuși cu fața luminată, îi privi gura ca un boboc de trandafir, deschisă, într-un O uimit de plăcere. Mâinile și picioarele ei erau în jurul lui, frâghiile vii, care-l învăluiau și-l tulburau; își

sprijini bărbia de umărul ei și își lipi obrazul de al ei, simțindu-i moliciunea, se abandonează nebuniei și căutărilor exasperate ale unui om normal, care-și zărește soarta. Minte îi cedă, începu să alunece, deveni cumplit de opacă și totuși foarte luminoasă; o secundă se simți în interiorul soarelui, apoi strălucirea scăzu, se transformă în gri și dispăru. Asta însemna să fii un om normal, un bărbat normal. Nu mai putea fi altceva. Dar nu aceasta era sursa durerii. Durerea o simți în ultimul moment, înțelegerea dezolantă și vidă; extazul este trecător. Nu suporta să-i dea drumul, acum când abia o avea; el o făcuse pe ea pentru el. Și se agăță de ea, ca un om care se îneacă de o rămășiță, a mării singuratice. Foarte curând, tumultos, se ridică din nou în valurile unei mări, care-i devenise foarte repede familiară și se prăbuși în brațele sortii impenetrabile, care nu era decât soarta unui bărbat obișnuit.

Ce era somnul? se întrebă Meggie. O binecuvântare, o fugă de viață, un ecou al morții, un rău necesar? Orice ar fi fost, el i se abandonase, stătea ținându-o în brațe, cu capul pe umărul ei, posesiv chiar și în somn. Și ea era obosită, dar nu se putea lăsa în voia somnului. Simțea că dacă și-ar slăbi strânsoarea, sau starea de veghe, ar putea să nu-l mai găsească lângă ea. Putea să doarmă mai târziu, după ce se scula el și gura aceea frumoasă și plină de secrete va rosti primele vorbe. Ce-i va spune? Va regreta? Fusesse ea pentru el plăcerea pentru care meritase să abandoneze restul? Atâția ani i se împotrivise, luptase și cu ea, o făcuse și pe ea să lupte cu el; nici nu-i venea să creadă că, în cele din urmă cedase; dar fuseseră cuvinte, în cursul nopții, pe care le șoptise în vârtoarea durerii, cuvinte care ștergeau definitiv dorința de a o respinge.

Simțea fericirea supremă, era mai fericită decât fusesse toată viața ei. Din momentul în care o

oprise la uşă, totul fusese un poem al trupului, un joc al braţelor, al palmelor şi al pielii, o plăcere supremă. Eu am fost făcută pentru el, numai pentru el... De aceea n-am simţit aproape nimic cu Luke! Născut acum dincolo de durerile trupului ei, Meggie nu gândea decât că a-i oferi lui tot ce putea ea, îi era mult mai necesar ei, decât viaţa însăşi. El nu trebuia să regrete niciodată asta, niciodată. Oh, durerea lui! Avusese momente când o simţise ca şi cum ar fi fost a ei. Dar şi asta contribuise la fericirea ei; era o urmă de dreptate în durerea lui.

Se trezi şi el. Îl privi intens în ochi şi văzu aceeaşi dragoste, în albastrul lor, dragoste care o încălzise şi-i făcuse un scop încă din copilărie, dar alături de ea, văzu o mare umbră de oboseală. Nu o oboseală a trupului, ci una a sufletului.

El se gândea că niciodată în viaţa lui nu se trezise în acelaşi pat, cu o cu totul altă persoană; într-un fel era ceva mult mai intim decât actul sexual, o marcă voită a legăturilor emoţionale, o identificare totală cu ea. Uşor şi golit ca şi aerul plin de miasme marine şi vegetaţie saturată de soare, se lăsa în voie, pluti pe aripile unui fel de a fi liber: uşurarea de sub greutatea ideii că trebuie să lupte cu ea, pacea că a pierdut un lung şi incredibil război, descoperind că renunţarea la el era mult mai dulce. Ah, dar te-am ținut într-o luptă, Meggie!! Şi totuşi, la sfârşit, nu fragmente din tine trebuie să strâng şi să te recompun, ci fragmente dezmembrate din mine.

Ai fost adusă în viaţa mea să-mi arăţi cât de falsă şi fără scop este mândria unui preot ca mine; ca şi Lucifer am aspirat la perfecţiunea lui Dumnezeu; şi tot ca Lucifer, am căzut. Am avut castitate, supunere, chiar şi sărăcie înainte de Mary Carson. Dar, până în această dimineaţă nu am cunoscut umilinţa. Doamne, dacă ea nu ar însemna nimic pentru mine, mi-ar fi mult mai uşor de suportat, dar, uneori mă gândesc că o iubesc mult mai mult decât Te iubesc pe Tine şi cred că asta

face parte din pedeapsa Ta. De ea nu mă îndoiesc; *TU*? Ești un truc, o fantomă, o batjocură. *CUM* să iubesc o batjocură? Și totuși, o iubesc.

— Dacă mi-aș putea strânge forțele, aș merge să înot puțin, apoi aș pregăti micul dejun, spuse el, căutând cu disperare ceva de spus și îi simți zâmbetul pe piept.

— Du-te să înoți, amice, pregătesc eu micul dejun. Și să știi că nu-i nevoie să te îmbraci. Nu vine nimeni.

— Un adevărat paradis! Ieși din pat și se întinse. Este o dimineață frumoasă. Mă întreb dacă e de bun augur.

Deja regretul că pleacă; numai pentru că ieșise din pat; ea îl privi trecând printre uși, îndreptându-se spre plajă. El se întoarse și-i întinse mâna.

— Vii cu mine? Pregătim împreună micul dejun, după aceea.

Fluxul ridicase apele, recifii erau acoperiți, soarele ardea, dar vântul neliniștit al verii era răcoros; iarba uscată trimitea fărâme din frunze pe nisipul ireal, crabii și insectele alergau să le prindă.

— Mă simt de parcă n-aș fi văzut lumea până acum, spuse el privind fix.

Meggie îi strânse mâna; era neliniștită și găsea că această continuare însoțită, era mai de neînțeles decât realitatea viselor nopții. Ochii ei se opriră pe el, cu durere. Parcă trăiau într-un timp imemorial, o lume diferită. Spuse:

— Nu ai văzut lumea asta. Cum să o fi văzut? Aceasta este lumea noastră, pentru totdeauna.

— Cum este Luke? întrebă el la micul dejun.

Ea își sprijini capul într-o mână, gândind.

— Nu seamănă prea mult fizic cu tine, cum credeam la început, dar în acele zile îmi era foarte dor de tine, nu mă obișnuisem cu gândul că nu mai ești. Cred că m-am măritat cu el pentru că îmi amintea de tine. Oricum, atunci eram hotărâtă să mă mărit, iar el era cu mult deasupra celorlalți. Nu vreau să spun că avea alte calități, sau frumusețe,

sau ce caută femeile la un bărbat pe care-l doresc de soț. Era așa, într-un fel pe care nu-l pot defini prea bine. Poate că *ESTE* ca tine. Nici el nu are nevoie de o femeie.

Fața lui se contorsiona.

— Așa mă vezi tu pe mine, Meggie?

— Să spun drept? Așa cred. Nu am înțeles niciodată de ce, dar asta cred. Există ceva și în tine și în Luke, credeți că a avea nevoie de o femeie înseamnă o slăbiciune. Nu mă refer la a dormi cu o femeie; vreau să spun, să ai într-adevăr nevoie de o femeie.

— Și știind toate acestea, totuși ne dorești?

Ea strânse din umeri, cu un fel de milă.

— Oh, Ralph! Nu spun că nu este important și cu siguranță, asta mi-a adus cele mai mari necazuri și nefericire, dar trebuie să vezi lucrurile așa cum sunt. Aș fi o proastă să încerc să o șterg cu totul din existență, când ea nu se poate șterge. Ce pot face mai bine, este să exploatez slăbiciunea, nu să îi ignor existența. Pentru că și eu vreau și am nevoie de ceva. Se pare că doresc și am nevoie de oameni ca tine și ca Luke, altfel nu m-aș fi irosit între voi doi, așa cum am făcut-o. M-aș fi măritat cu un om bun, simplu, ca tatăl meu, cineva care dorea și avea aceleași nevoi, ca și mine. Dar se pare că în fiecare bărbat există ceva din Samson. Atâta doar că în bărbați ca tine și ca Luke, acest Samson este mai pronunțat. Nu păru jignit; zâmbea.

— Înțeleaptă mea, Meggie!

— Asta nu e înțelepciune, Ralph. Nu este decât bun simț. Nu sunt deloc o persoană înțeleaptă, știi asta. Dar uitate la frații mei. Mă îndoiesc că cei mari se vor însura vreodată, sau vor avea fete. Sunt îngrozitor de timizi, sunt înspăimântați de puterea unei femei și de efectul acesteia asupra lor, iar acum sunt destul de prinși în mrejele mamei.

Ziua urma zilei și noaptea urma nopții. Chiar și desele ploi de vară erau frumoase, puteai merge gol prin ploaie, sau le puteai asculta cum cad pe acoperișul de tablă, la fel de calde și mângâietoare ca și razele de soare. Când soarele apunea, mergeau leneș pe plajă, înotau; el o învăța să înoate. Câteodată, când el nu știa că este privit, Meggie îl privea intens, încercând disperat să și-l imprime în corzile memoriei, amintindu-și că deși îl iubise enorm pe Frank, cu anii, imaginea lui se estompase, nu mai știa cum arată. Da, ochii, nasul, gura, uimitoarele aripi albe din părul negru, corpul grațios, bine făcut, care-și păstrase alura tinereții, totuși pierduse puțin din elasticitate. Iar când el se întorcea o găsea privindu-l, vedea în privirea lui o tristețe hăituită, avea o privire de om condamnat. Înțelegea mesajul nerostit, ori cel puțin, credea că-l înțelege; trebuia să plece, să se întoarcă la biserică și la îndatoririle lui. Poate niciodată nu va mai exista un asemenea spirit dornic de a o sluji. Numai cei care au alunecat și au căzut, știu vicisitudinile drumului.

Într-o zi, pe când soarele se scufunda în mare și îi înroșea apele reflectând nisipul coralic în galben roșiatic, Ralph se întoarse spre Meggie:

— Meggie, n-am fost niciodată atât de fericit, sau atât de nefericit.

— Știu, Ralph.

— Cred că știi. Oare de aceea te iubesc? Nu prea te porți altfel decât un om obișnuit, Meggie, și totuși, nu ești deloc un om obișnuit. Oare am intuit asta cu mulți ani în urmă? Cred că da. Pasiunea mea pentru păr tițian! Nici nu-mi dădeam seama atunci, unde mă va duce asta. Te iubesc, Meggie.

— Pleci?

— Măine. Trebuie. Vaporul meu pleacă spre Genova în mai puțin de o săptămână.

— Genova?

— De fapt, Roma. Pentru multă vreme, poate pentru tot restul vieții. Nu știu.

— Nu-ți face griji, Ralph, te las să pleci fără să-ți fac scene. Și vacanța mea este pe sfârșite. Îl părăsesc pe Luke, plec acasă la Drogheda.

— Draga mea, n-o faci din cauza mea?

— Nu, sigur că nu, minți ea. Mă hotărâsem înainte de sosirea ta. Luke nu mă vrea, nu are nevoie de mine și nu-mi va duce dorul. Dar am nevoie de un cămin, un cămin al meu și acum cred că Drogheda va fi pentru totdeauna casa mea. Nu este drept ca biata Justine să crească într-o casă unde eu sunt servitoare, deși știu că Anne și Luddie nu mă privesc ca pe o servitoare. Dar eu așa gândesc despre mine și tot așa va gândi și Justine, când va fi destul de mare să înțeleagă și să vadă că nu trăiește în casa ei. Într-un fel, nici până acum nu i-a plăcut, dar pentru ea eu trebuie să fac tot ce pot. Deci, mă întorc la Drogheda.

— Am să-ți scriu, Meggie.

— Nu, să n-o faci. Crezi că după toate aceste zile, am nevoie de scrisori? Nu vreau să facem ceva care să-ți pricinuiască neplăceri, lucruri care să ajungă în mâinile unor oameni fără scrupule. Fără scrisori. Dacă vreodată mai vii în Australia, va fi foarte normal pentru tine să vizitezi Drogheda, deși, te previn Ralph, gândește-te bine înainte de a veni. Există pe pământ două locuri unde îmi aparții, înaintea lui Dumnezeu – aici, la Matlock și la Drogheda.

O strânse la piept, mângâindu-i părul auriu.

— Meggie, mi-aș dori din inimă să mă pot căsători cu tine, să nu ne despărțim niciodată. Nu vreau să te părăsesc... într-un fel n-am să mă eliberez niciodată de tine. Nu trebuia să vin la Matlock. Dar nu putem schimba ceea ce suntem și poate că este la fel de bine și așa. Acum știu despre mine lucruri pe care nici nu le bănuiam, nu le-aș fi știut niciodată, nu le-aș fi înfruntat, dacă nu veneam aici. Mai bine să ne mulțumim cu ce știm, decât cu necunoscutul. Te iubesc. Întotdeauna te-

am iubit și te voi iubi întotdeauna. Să ții minte asta.

A doua zi, Rob apăru pentru prima dată de când l-a adus pe Ralph și așteptă răbdător ca ei să-și ia rămas bun. Cu siguranță nu erau proaspăt căsătoriți, pentru că el a venit mai târziu decât ea și acum pleca primul. Nu erau nici amanți. Erau căsătoriți; se vedea pe ei. Dar se iubeau, se vedea, se iubeau foarte mult. Ca și el cu doamna; mare diferență de ani, dar asta ducea la căsătorii reușite.

— La revedere, Meggie.

— La revedere, Ralph. Ai grijă de tine.

— Sigur. Și tu.

Se aplecă și o sărută; deși era hotărâtă, se aruncă totuși de gâtul lui, dar, când el îi desfăcu blând mâinile, ea le puse la spate, ținându-le strâns.

Urcă în mașină, Rob întoarse, apoi privi prin parbriz drept înainte, fără să se uite măcar o dată înapoi. Un om rar putea face asta, reflectă Rob, fără să fi auzit de Orfeu. Au mers în tăcere prin perdeaua de ploaie, au ajuns în cele din urmă la malul mării, unde aștepta vaporeșul. În timp ce-și strângeau mâinile, Rob îl privi, nu mai văzuse ochi atât de umani, dar atât de triști. Răceala dispăruse pentru totdeauna din ochii Arhiepiscopului Ralph.

Când Meggie s-a întors la Himmelhoch, Anne a știut imediat că o va pierde. Da, era aceeași Meggie – dar, oarecum, era parcă ceva mai mult. Orice ar fi hotărât Arhiepiscopul Ralph, înainte de a merge pe insulă, la Matlock, lucrurile au mers cum dorea Meggie, nu cum a dorit el. Era și timpul.

O luă pe Justine în brațe, de parcă abia acum înțelegea ce important era faptul că o avea, o legănă privind zâmbind prin cameră. Ochii ei îi întâlneau pe ai Annei, erau vii, străluceau de emoție, plini de lacrimi, împărtășind o bucurie ascunsă.

— N-am să pot niciodată să-ți mulțumesc pentru ce ai făcut, Anne.

— Poftim, pentru ce?

— Pentru că l-ai trimis pe Ralph. Cred că ai știut că-l voi părăsi pe Luke, deci, cu atât mai mult trebuie să-ți mulțumesc. Nu-ți imaginezi cât bine mi-ai făcut. Știi, mă hotărâsem să rămân cu Luke. Acum voi pleca la Drogheda și n-o voi mai părăsi niciodată.

— Urăsc gândul că vei pleca, mai ales că pleacă Justine, dar mă bucur pentru amândouă, Meggie. Luke nu-ți va aduce niciodată altceva decât nefericire.

— Știi unde este?

— Înapoi la trestie. Lucrează lângă Ingham.

— Va trebui să-l văd și să-i spun. Și oricât de mult aș urî ideea, va trebui să mă culc cu el.

— *CE?*

Ochii îi străluciră.

— Am depășit termenul cu două săptămâni, la mine nu întârzie niciodată. Singura dată a fost cu Justine. Sunt gravidă, Anne. *ȘTIU* că sunt.

— Dumnezeu! rosti Anne cu respirația tăiată, privind-o pe Meggie de parcă n-o văzuse în viața ei; și poate că nici n-o văzuse. Își umezi buzele și abia rosti: Ar putea fi o alarmă falsă.

Dar Meggie dădu din cap cu siguranță:

— Oh, nu, sunt însărcinată. Sunt unele lucruri pe care nu le știu decât eu.

— Ai intrat într-o frumoasă încurcătură, dacă ești, murmură Anne.

— Oh, Anne, nu fi oarbă! Nu înțelegi ce înseamnă asta? Nu-l pot avea pe Ralph niciodată, am știut întotdeauna că nu-l voi avea. Dar am, am...! Râse și o strânse pe Justine atât de tare, că Anne se temu să nu țipe. Ciudat, Justine nu țipă. Eu am din Ralph acea parte pe care Biserica n-o va avea niciodată, partea din el care duce generațiile. Prin mine, el va continua să trăiască, pentru că știu că va fi un fiu! Și acest fiu va avea fii și ei vor

avea fii – îl voi bate pe Dumnezeu! Îl iubesc pe Ralph de când aveam zece ani și îl voi iubi chiar de voi ajunge la o sută. Dar el nu este al meu, în schimb copilul său va fi. Al meu, Anne, *AL MEU!*

— Oh, Meggie, răspunse Anne neajutorată.

Pasiunea și emoția se topiră încet; deveni încă o dată Meggie cea familiară cu care se obișnuise, liniștită și dulce, dar cu o voință de fier și capacitatea de a duce multe griji. Numai că acum Anne era îngrijorată gândindu-se ce făcuse trimițându-l pe Ralph de Bricassart la Insula Matlock. Putea oare cineva să se schimbe atât de mult? Anne nu credea. Sentimentul trebuie să fi existat, acolo, atât de bine ascuns încât abia dacă-i suspectai prezența. În Meggie era mai mult decât o voință de fier; parcă era oțel de cea mai bună calitate.

— Meggie, te rog să-ți amintești ceva, dacă mă iubești atât de mult!

Ochii abia de-i licăriră la colțuri.

— Am să încerc!

— Am citit fiecare volum de-al lui Luddie, când le-am terminat pe ale mele. M-au fascinat mai ales cele cu istoriile grecești antice. Se spune că grecii au un cuvânt pentru orice și că nu există situație umană, pe care grecii să n-o descrie.

— Știu. Și eu am citit câteva din cărțile lui Luddie.

— Și nu-ți amintești? Grecii spun că este un păcat să iubești pe cineva dincolo de orice rațiune. Și îți amintești ce spun, când cineva *ESTE* iubit astfel? Zeii devin geloși și îl lovesc în plină floare?!

Este o lecție în asta, Meggie. Este o profanare să iubești atât de mult.

— Profan, Anne, ăsta-i cuvântul cheie! Nu voi iubi copilul lui Ralph, profan, ci cu puritatea Fecioarei Mame.

Ochii căprui ai Annei erau triști.

— Dar, dragostea ei a fost pură? Obiectul dragostei ei a fost lovit în floarea vârstei, nu-i așa?

Meggie o așeză pe Justine în pătuț.

— Ce trebuie să fie, să fie. Ralph nu-l poate avea pe copilul său, eu pot. Simt... oh, parcă am un scop în viață, în sfârșit! Asta a fost cel mai rău în ultimii trei ani, Anne. Începusem să cred că nu am un scop în viață. Zâmbi dur și hotărâtă. Voi proteja acest copil în orice fel, indiferent ce preț voi plăti. Și în primul rând, nimeni, nici Luke, nu se va opune numelui, pe care numai eu am libertatea să i-l dau. Numai gândul de a dormi cu Luke, mă îmbolnăvește, dar o voi face. Și cu diavolul m-aș culca, dacă de asta ar depinde viitorul acestui copil. Apoi voi pleca acasă, la Drogheda și sper să nu-l mai văd pe Luke niciodată. Se întoarce de la pătuțul fetei. Drogheda are întotdeauna loc pentru prieteni.

— O dată pe an, timp de câți ani o să mai fim, Luddie și eu vrem să o vedem pe Justine crescând.

Numai gândul la copilul lui Ralph îi dădu curaj lui Meggie, în timp ce mașina se legăna pe drumul spre Ingham. Dacă nu ar fi existat viața nouă care creștea în ea, să se mai culce vreodată cu Luke ar fi fost ultimul păcat săvârșit împotriva propriei persoane; dar pentru copilul lui Ralph ar fi făcut și un pact cu diavolul.

Nici din punct de vedere practic nu avea să fie deloc ușor, știa asta. Dar își făcuse planurile cum putuse mai bine, prevăzuse ce putea și deși părea ciudat, o ajută și Luddie. Nu putuse să se ascundă prea mult timp de el; era prea viclean și oricum Anne i se confesa. O privi trist pe Meggie, dădu din cap, apoi începu să-i dea câteva sfaturi foarte utile. Se menționase desigur și scopul exact al vizitei, dar Luddie era un om care aduna doi și cu doi, ca toți oamenii care citesc mult.

— N-o să trebuiască să-i spui lui Luke că îl părăsești, după ce este epuizat de muncă, spuse Luddie delicat. Mai bine ar fi să-i provoci buna

dispoziție, să-l prinzi în toane bune. Cel mai bine ar fi să-l vezi sâmbătă noaptea, sau duminică, după săptămâna de tură la bucătărie. Oamenii spun că Luke este cel mai bun bucătar de pe circuit. A învățat să gătească pe când era la oi. Asta înseamnă că nu-l deranjează să gătească. Probabil că găsește gătitul plăcut ca o odihnă. Și atunci, asta-i drumul tău. Îi dai vestea când se simte bine, după o săptămână la bucătărie.

Meggie avea sentimentul că a trecut o veșnicie de când nu mai roșise; îl privea pe Luddie fix, fără măcar o urmă de roz.

— Ai putea afla în ce săptămână este Luke la gătit? Sau aş putea afla eu, dacă tu nu poți?

— Oh, e naivă, spuse el vesel. Eu am antenele mele. Am să aflu.

Era sâmbătă după amiaza, când Meggie ajunse la cârciuma din Ingham, despre care se spunea că este cea mai respectabilă din zonă; în Queensland erau cârciumi, la fiecare colț de bloc. Își duse valiza în cameră, apoi se întoarse în hol să găsească un telefon. În oraș se afla o echipă de rugby pentru un meci de antrenament; coridoarele erau pline de oameni pe jumătate dezbrăcați, beți, care-i întâmpinară sosirea cu strigăte și lovituri afectuoase pe spate și mai jos. Până ajunse la telefon, tremura de frică; totul în această îndrăzneală părea să fie un coșmar. Dar printre fețele bețivilor reuși să cheme ferma Braun, unde era echipa lui Luke și să ceară să-i fie înmănat un mesaj: soția lui era la Ingham și dorea să-l vadă. Văzându-i frica, barmanul o însoți până la cameră și așteptă până când auzi cheia întorcându-se în broască.

Meggie se sprijini de ușă ușurată; dacă asta însemna că nu va mai mânca până se întorcea la Dunny, nu se va mai aventura dincolo de ușă camerei. Din fericire, camera ei era chiar lângă toaleta doamnelor și era mai ușor să facă această călătorie. Când crezu că o vor ține picioarele, se

îndreptă spre pat și se prăbuși pe el, privindu-și mâinile care tremurau.

Tot timpul se gândise cum să facă mai bine și totuși în ea îi striga: Repede, repede! Până să vină la Himmelhoch nu citise descrierea unei seducții, dar chiar și acum, înarmată cu mai multe cunoștințe, nu era prea convinsă că poate face și ea așa ceva. Dar trebuia să o facă, pentru că știa că în momentul în care va începe să vorbească cu Luke, totul se va termina. O ardea limba să-i spună ce gândește cu-adevărat despre el. Dar mai mult decât asta, dorința de a reveni la Drogheda, cu copilul lui Ralph în siguranță, asta o consuma.

Tremurând în aerul dulce își scoase hainele și se așeză pe pat, cu ochii închiși, hotărâtă să nu se gândească la altceva, decât că copilul lui Ralph, trebuia pus la adăpost.

Jucătorii nu-l îngrijorară deloc pe Luke, când intră în cârciumă, la ora nouă seara; cei mai mulți erau inconștienți, alții, care mai stăteau pe picioare, nu vedeau nimic decât paharele cu bere.

Luddie avea perfectă dreptate; la sfârșitul unei săptămâni de bucătărie, Luke era odihnit, dornic să schimbe puțin atmosfera, plin de bune intenții. Când băiatul cel mic al lui Braun îi aduse mesajul la baracă, Luke tocmai termina de spălat ultima farfurie și plănuia să meargă la Ingham, să se alăture lui Arne și băieților la obișnuita petrecere de sâmbătă noaptea. Perspectiva de a fi cu Meggie era încă și mai plăcută; de la vacanța din Atherton se trezea de multe ori dorind-o, în ciuda epuizării fizice. Numai groaza pe care-o avea de a-i stârni vorbăria cu „hai să ne facem casa noastră”, îl ținea departe de Himmelhoch, de câte ori era mai aproape de Dunny. Dar acum, ea venise la el, iar el nu avea nimic împotriva unei nopți în pat. Așa că își termină treaba în grabă și avu chiar norocul să găsească un camion, după ce pedalase deja jumătate de milă. Dar, pe când trecea de cele trei blocuri, unde îl lăsase camionul, față de cârciuma

unde era Meggie, plăcerea i se topi. Toate farmaciile erau închise și nu avea niciun prezervativ. Se opri, privi o vitrină cu tot felul de ciocolate și ridică din umeri. Ei, asta e, cum le-o fi norocul. Numai astă noapte și dacă va fi un copil, să sperăm că va fi băiat, dacă avea puțin noroc.

Meggie sări nervoasă când auzi ciocănitul. Împiedicându-se se apropie de ușă.

— Cine e? întrebă.

— Luke, îi auzi vocea.

Răsuci cheia și deschise ușa puțin, lipindu-se de perete când intră Luke. Când el era înăuntru, ea trânti repede ușa și rămase în picioare privindu-l. Și el o privea; privea sânii, care erau mai mari, mai rotunzi, mai excitanti ca niciodată, sfârcurile care nu mai erau roz, ci roșu închis, din cauza copilului. Dacă ar fi avut nevoie de stimuli, erau mai mult decât suficienți; o luă în brațe și o duse la pat.

Era ziuă și ea încă nu rostise niciun cuvânt, deși el simțise în ea o dorință, pe care nu i-o arătase niciodată. Acum stătea departe de el, într-un divorț curios.

Se întinse mulțumit și căscă.

— Ce te-a adus la Ingham, Meg? o întrebă.

Ea întoarse capul și-l privi cu niște ochi mari, plini de dispreț.

— Hai, spune, de ce ai venit? repetă el.

Niciun răspuns, aceeași privire împietrită, ca și cum era prea mare deranjul de a răspunde. Ceea ce era ridicol, după toată noaptea. Buzele i se desprinseră; zâmbi.

— Am venit să-ți spun că plec la Drogheda, spuse.

O secundă lui nu-i veni să creadă, apoi o privi mai atent și văzu că era adevărat.

— De ce? întrebă.

— Ți-am spus ce se va întâmpla dacă nu mă duci la Sydney, spuse ea.

Uluirea lui era absolut reală.

— Dar Meg! Asta s-a întâmplat acum optsprezece luni! Și, *TI-AM DAT* o vacanță! Patru săptămâni, ale dracului de scumpe, la Atherton! Nu mi-am putut permite să te iau la Sydney, să cheltui și mai mult!

— De atunci ai fost de două ori la Sydney, de fiecare dată fără mine, spuse ea încăpățânată. Prima dată înțeleg, o așteptam pe Justine, dar Dumnezeu știe ce mă făceam dacă nu plecam în vacanță anul acesta, în timpul musonilor.

— Oh, Doamne!

— Ce parșiv ești, Luke, continuă ea mai blând. Ai de la mine douăzeci de mii de lire, bani care, de drept sunt ai mei și te agăți de câțiva bani pe care i-ai fi cheltuit, dacă mă luai la Sydney. Tu și banii tăi! Îmi face rău să te mai văd!

— Nu m-am atins de ei, spuse el slab. Sunt acolo, fiecare bănuț și mai mult.

— Da, să stea în bancă, unde au stat întotdeauna. Nu ai nici cea mai mică intenție să-i cheltui, nu-i așa? Vrei să-i adori, ca pe-o mină secretă de aur. Recunoaște Luke că ești un mizerabil! La târgul ăsta, mai ești și un idiot de neiertat! Să-ți tratezi soția și copilul cum ai trata niște câini, să le ignori existența, ca să nu mai spun de nevoi! Te complaci în mizerie, bastard îngâmfat și egoist!

Alb la față și tremurând tot, își căuta cuvintele; Meggie împotriva lui, mai ales după așa o noapte, parcă era mușcat mortal de un fluture. Nedreptatea acuzațiilor ei îl uluia, dar se părea că nu există nicio cale de a o face să înțeleagă inocența motivelor lui. Ca toate femeile și ea vedea numai la suprafață, pur și simplu nu aprecia măreția dorințelor lui. Spuse:

— Oh, Meg! spuse cu o voce care avea uimire, disperare și resemnare. Niciodată nu m-am purtat urât cu tine. Nu, categoric, nu! Nimeni nu poate spune că am fost crud cu tine. Nimeni! Ai avut ce mânca, un acoperiș deasupra capului, căldură.

— Da, îl întrerupse ea. Asta ți-o pot garanta. Niciodată în viața mea nu mi-a fost mai cald. Râse. Ce rost are? Parcă aș vorbi unui perete de cărămidă.

— Și eu aș putea spune același lucru!

— Sigur, spuse Meggie, înghețată, ieșind din pat și îmbrăcându-se. Nu vreau să divorțez, spuse ea. Nu vreau să mă mai mărit. Dacă vrei divorț, știi unde mă găsești. Tehnic vorbind, eu sunt cea care a greșit, nu-i așa? Eu te părăsesc – cel puțin așa va vedea lucrurile legea acestei țări. Tu și judecătorul veți putea plânga unul pe umărul celuilalt despre perfidia și ingratitudea femeilor.

— Eu nu te-am lăsat niciodată baltă, insistă el.

— Poți păstra cei douăzeci de mii de lire, Luke. Dar nu mai vezi un penny de la mine. Venitul meu o să-l folosesc să-mi cresc copilul și poate și un alt copil, dacă am noroc.

— Asta el răspunse el. Nu ai venit decât pentru că ai mai vrut un afurisit de copil, nu-i așa? De aceea ai venit până aici – cântecul de lebedă, un mic cadou din partea mea, pentru tine, pe care să-l iei amintire la Drogheda! Un alt afurisit de copil, nu pentru mine! Eu nu am existat niciodată, așa-i? Pentru tine eu nu sunt bun decât de prăsilă! Doamne ce sunt! Ce am ajuns!

— Asta sunt toți bărbații pentru toate femeile, răspunse ea malițios. Ai scos la iveală ce am eu mai rău în mine, Luke, în mai multe feluri decât ai putea tu înțelege vreodată. Fii vesel. Eu ți-am adus mai mulți bani decât ți-a adus trestia în ultimii ani. Dacă va mai fi un copil, asta nu te privește pe tine. Din acest moment, nu vreau să te mai văd, cât timp voi trăi.

Era îmbrăcată. În timp ce-și lua poșeta și valiza de lângă ușă, cu mâna pe clanță, se întoarse spre el.

— Să-ți dau un sfat, Luke, dacă îți vei găsi o altă femeie, când vei fi prea bătrân și prea obosit de trestie. Nu știi să săruți. Deschizi prea mult

gura, înghiți o femeie, ca un piton. Este bună și saliva, dar nu în deluvii. Își trecu cu silă mâna peste gură să se șteargă. Îmi este rău când te văd! Luke O'Neill, ce mare ești! Ești un nimic!

După plecarea ei, el rămase pe marginea patului și privi îndelung ușa închisă. Apoi strânse din-umeri și începu să se îmbrace. Nu era o procedură complicată în Queensland. Doar o pereche de pantaloni scurți. Dacă se grăbea ajungea la baracă împreună cu Arne și băieții. Bătrânul și bunul Arne. Drag tovarăș. Omul era un prost. Sexul era ceva, dar tovarășul de viață, era cu totul altceva.

Volumul 2

CINCI
1938-1953 Fee

XIV

Nedorind ca cineva să știe de reîntoarcerea ei, Meggie călători spre Drogheda cu mașina de poștă a bătrânului Bluey Williams, cu Justine așezată comod într-un coș, lângă ea. Bluey era încântat să o revadă și curios să știe ce a mai făcut în ultimii patru ani, dar, pe măsură ce se apropiau de fermă tăcu, ghicindu-i dorința de a reveni acasă în liniște.

Înapoi la vegetația maro-argintie, înapoi la praf, înapoi la minunata puritate a Queensland-ului de nord, de care-i fusese atât de dor. Aici nimic nu se grăbea să prolifereze, și nimic nu se grăbea să decadă pentru a face loc la altceva; exista numai o rotire înceată și inevitabilă, ca aceea a constelațiilor. Canguri mai mulți ca niciodată. Minunate tufe de glicină, simetrice, cât vedeai cu ochii. Papagali zburând în valuri roz pe deasupra camionului. Păsări Emu, în alergare. Iepuri țopăind în drum, ca niște mingi de puf alb. Scheletele carbonizate ale copacilor morți, ridicându-se din iarbă. Miraj de pădure la linia orizontului, în timp ce străbăteau câmpia Dibban-Dibban; copaci tăiați de linii albastrii, de parcă ar fi dorit să spună că nu sunt adevărați. Sunetele pe care le-a dorit atât de mult și de care nu-și imaginase niciodată că-i va fi dor, ciorile care croncăneau dezolant. Văluri cețoase de praf, purtate de vânturile toamnei ca o ploaie murdară. Și iarbă, iarbă argintie-bej, iarba din Nord-Vest, întinzându-se până la ceruri, ca o binecuvântare.

Drogheda, Drogheda! Eucaliptii și arborii de piper, adormiți, forfotind de albine. Curți de fermă și clădiri galbene, întinse pajiști verzi în jurul casei, flori de toamnă în grădină, iederă și cârciumărese, margarete și dalii, gălbenele, crizanteme, trandafiri, trandafiri. Pietrișul din curtea interioară, doamna Smith privind uluită, apoi râzând, plângând, Minnie și Cat alergând cu

brațele întinse, vechi lanțuri, care-i încorsetau inima. Drogheda era *ACASĂ* și aici îi va fi inima, pentru tot restul vieții. Fee ieși să vadă pentru ce se agită lumea.

— Bună ziua mamă. Am venit acasă.

Ochii verzi nu-și schimbară expresia, dar emoția sufletului Meggie o simți și o înțelese. Mama *ERA* bucuroasă; numai că nu știa cum să o arate.

— L-ai părăsit pe Luke? întrebă Fee, considerând că doamna Smith și fetele erau la fel de îndreptățite să știe, ca și ea.

— Da. Nu mă mai întorc la el. El nu a vrut să facă o casă, nu-și dorește copiii și nici pe mine.

— Copiii?

— Da. O să mai am un copil.

Ooouri și aaauri din partea servitoarelor, iar Fee exprimându-și gândurile cu o voce măsurată, dincolo de care se simțea bucuria.

— Dacă el nu te vrea, te-ai gândit bine să vii acasă. Noi putem să avem grijă de tine.

Din nou în camera ei, care dădea spre padocuri și grădini. Iar alături, o cameră pentru Justine și copilașul care va veni. Oh, era atât de bine să fii din nou acasă!

Și Bob s-a bucurat să o vadă. Semăna din ce în ce mai mult cu Paddy, parcă se mai încovoiasă puțin și soarele îl uscaseră. Aveau aceiași blândețe și tărie de caracter, dar, poate pentru că nu era precursorul unei familii numeroase, nu avea acea căldură paternă a lui Paddy. Și semăna și cu Fee. Liniștit, introvertit, nu-și exprima sentimentele sau opiniile. Trebuie să aibă cam treizeci și cinci de ani, gândi Meggie surprinsă – și totuși nu era însurat. Apoi veniră Jack și Hughie, două copii ale lui Bob, fără să aibă însă autoritatea lui, urându-i bun venit cu zâmbete timide. Asta trebuie să fie, sunt toți atât de timizi, reflectă ea; sunt timizi din cauza pământului, pentru că pământul nu are nevoie de vorbe și grijă socială. Are nevoie exact

de ceea ce ei îi dau, dragoste nerostită și devotament total.

În seara aceea toți bărbații Cleary erau acasă, pentru a descărca un camion adus de Jims și Patsy de la Magazinele AML-F, din Gilly.

— N-am mai văzut atâta secetă, Meggie, spuse Bob. Nu am avut un strop de ploaie de doi ani. Și iepurii sunt un blestem mai mare decât cangurii; mănâncă mai multă iarbă decât oile și iepurii, la un loc. O să încercăm să hrănim oile cu mâna, dar știi cum sunt oile.

Știa Meggie foarte bine cum erau oile. Proaste, incapabile să înțeleagă chiar și trucurile necesare pentru a supraviețui. Dacă animalele au avut puțin creier, după ce au fost create de Dumnezeu, acesta a dispărut cu totul la aristocratele producătoare de lână. Oile nu mâncau nimic altceva decât iarbă, sau nutreț obținut tot din mediul în care trăiau. Dar nu erau suficiente mâini de lucru, pentru a hrăni oile cu mâna, erau peste o sută de mii de oi.

— Mă puteți folosi și pe mine, spuse ea.

— Poți să ne ajuți? Ne eliberezi un muncitor care poate prepara nutrețul, Meggie.

Ținându-se de cuvânt, gemenii s-au întors acasă pentru totdeauna. La paisprezece ani au plecat de la Riveview și au venit acasă într-un suflet. Erau deja copii din tinerețe ale lui Bob, Jack și Hughie, înlocuind treptat flanelul cu veșnica uniformă de păstor: pantalonii albi strâmți, cămăși albe, pălării de fetru cu borul larg și cizme înalte, strânse în elastic la gleznă, fără tocuri. Numai o mână de aborigeni, din Gilly, îi maimuțăreau pe cowboii americani, cu cizme cu toc și kilograme de haine pe ei. Pentru un om al stepei, o astfel de ținută însemna o afectare fără sens, parte a unei alte culturi. Un australian nu putea merge prin marea câmpie „neagră” în cizme cu toc. Iar îmbrăcămintea și pălăria erau mult prea incomode și grele în căldura aceea.

Iapa castanie și murgul negru muriseră; grajdurile erau goale. Meggie insistă că este mulțumită cu un cal de muncă, dar Bob plecă la Martin King și-i cumpără doi cai de rasă; o iapă crem cu coada și coama maro și un cal maro. Oarecum, pierderea iepei castanii o duru pe Meggie mai mult chiar decât despărțirea de Ralph, era o reacție întârziată; ca și cum, faptul în sine al plecării lui, era mai bine conturat. Dar se simțea atât de bine să fie din nou în padocuri, să călărească urmată de câini, să înghită praful din urma unei turme de oi oarbe, să privească cerul, păsările, pământul.

Era o secetă cumplită. Meggie își amintea că iarba Droghedei reușise să supraviețuiască secetelor, dar aceasta era cu totul diferită. Iarba era neuniformă; printre smocuri se vedeau pete de pământ, crăpat într-o rețea fină de fisuri, deschizându-se ca niște guri flămânde. Marea majoritate se datorau iepurilor. În cei patru ani, de când plecase ea, parcă se înmulțiseră peste orice limită, deși, credea ea, ei fuseseră la fel de răi și în ceilalți ani. Se părea totuși că peste noapte numărul lor depășise limita de saturație. Erau peste tot și tot ei mâncau și prețioasa iarbă.

Învăță să pună capcane pentru iepuri, detestând într-un anume fel să vadă micile animale prinse în dinții de fier, dar fiind în același timp și ea un om al pământului, înțelegea că trebuie să facă asta. Să ucizi în numele supraviețuirii, nu însemna să fii crud..

— Bătă-l Dumnezeu pe ăla care a adus primii iepuri din Anglia, spunea Bob cu amărăciune.

Aceia nu erau prin naștere australieni și sentimentalismul lor de import dereglase complet echilibrul ecologic al continentului, ceea ce oile și vacile nu făcuseră, pentru că ele pășteau științific, chiar de când au fost aduse pentru prima oară. Nu exista niciun animal de pradă australian care să reducă numărul iepurilor, iar vulpile de import nu

rezistau. Omul trebuia să fie celălalt factor de control și distrugere, dar erau prea puțini oameni și prea mulți iepuri.

Când Meggie a început să fie prea greoaie pentru a mai călări, își petrecea zilele la bucătărie, cu doamna Smith, Minnie și Cat, cosând și împletind pentru micuțul care se războia cu ea. Întotdeauna se gândise la copil ca la *EL* și simțea cum face parte din ea, într-un fel pe care nu-l simțise cu Justine; nu-i era rău, nu era deprimată, îi făcea o adevărată plăcere să-l poarte în pântec. Poate că Justine era în mare parte răspunzătoare pentru starea ei de acum; acum că micuța se transforma dintr-un copil fără minte, într-o fetiță extrem de inteligentă, Meggie era din ce în ce mai mult fascinată de evoluția copilului. Multă vreme a fost indiferentă față de Justine, dar acum își dorea să-și reverse toată dragostea asupra fiicei sale, să o strângă în brațe, să o sărute, să râdă și să se joace cu ea. Simțea un adevărat șoc să fie refuzată în mod politicos, dar asta i se întâmpla, ori de câte ori încerca.

Când Jims și Patsy se întoarseră de la Riverview, doamna Smith se gândise că-i va avea din nou sub aripa ei ocrotitoare, apoi veni dezamăgirea, când trebui să le cedeze padocurile, unde ei își petreceau mai tot timpul. Așa că, doamna Smith se aplecă cu toată dragostea asupra micuței Justine, dar se trezi la fel de dur îndepărtată, ca și Meggie. Era evident că Justinei nu-i plăcea deloc să fie sărutată, îmbrățișată și nu dorea să se joace.

Începu să meargă și să vorbească devreme, la nouă luni. Imediat ce se văzu pe propriile picioare și stăpânind destul de bine limbajul, începu meticulos să facă exact numai ceea ce dorea ea și cum dorea ea. Nu că ar fi fost un copil zgomotos, sau obraznic; pur și simplu numai pentru că era făcută dintr-un metal foarte tare. Meggie nu știa

nimic despre gene, dar și dacă ar fi știut, tot nu ar fi putut aprecia exact ponderea de sânge al amestecului între Cleary, Armstrong și O'Neill. Rezultatul era evident un copil cu foarte multă personalitate. Dar cel mai dezarmant lucru era refuzul încăpățânat al Justinei să zâmbească, sau să râdă. Toată lumea de la Drogheda făcea tumbe numai să-i smulgă un cât de mic zâmbet, dar nimeni nu avea succes. Dacă era vorba de o solemnitate înnăscută, atunci un lucru era sigur, fetița o depășea pe bunica ei.

La întâi octombrie, când Justine împlinea exact șaisprezece luni, s-a născut la Drogheda și fiul lui Meggie. A venit cu aproape patru luni mai devreme, când nu-l aștepta nimeni; au fost două sau trei contracții dureroase, s-a rupt apa și copilul s-a născut în prezența doamnei Smith și a lui Fee, la câteva minute după ce au chemat doctorul. Meggie nici nu a avut timpul necesar pentru dilatație. Durerea a fost minimă, chinul atât de rapid încât parcă nici n-ar fi existat; în ciuda rupturilor pe care le-a avut Meggie, pentru că fiul ei a fost atât de grăbit să vină pe lume, Meggie se simțea minunat. Deși pentru Justine nu a avut un strop de lapte, acum sânii abundau. Nu mai era nevoie de sticlute și cutii de Lactogen.

Și copilul era atât de frumos! Lung și suplu, cu un puf de păr pe cap, cu ochi albaștri vioi, care nu dădeau vreun semn că se vor schimba mai târziu. Cum să se schimbe? Erau ochii lui Ralph, așa cum avea și mâinile lui Ralph, nasul și gura lui Ralph, chiar și picioarele lui Ralph. Meggie nu era lipsită de principii și-i era recunoscătoare lui Luke, pentru că avea aproape aceeași statură și același ten cu Ralph. Dar mâinile, sprâncenele, forma degetelor de la mâini și picioare; aveau atât de mult din Ralph și nimic din Luke. Mai bine ca nimeni să nu-și amintească de niciunul din cei doi bărbați.

— Te-ai hotărât cum o să-l numești? întrebă Fee; părea să o fascineze nou-născutul.

Meggie o privea ținându-l în brațe și-i era recunoscătoare. Mama o să iubească din nou; oh, poate nu așa cum îl iubise pe Frank, dar măcar va simți ceva.

— O să-i spun Dane.

— E un nume ciudat! De ce? Este un nume de familie la O'Neilli? Eu credeam că ai terminat cu ei?!

— Nu are nicio legătură cu Luke. Acesta este numele *LUI*, nu are nicio legătură cu nimeni. Urăsc numele de familie; e ca și cum ai dori o bucată din cineva într-o altă persoană. Justinei i-am spus așa pur și simplu pentru că mi-a plăcut numele, iar lui Dane am să-i spun așa din aceleași motive.

— Să știi că sună frumos, recunosc Fee.

Meggie tresări; sânii îi erau prea plini.

— Mai bine mi-l dai puțin, mamă. Oh, sper să-i fie foame! Și sper ca Bluey să-și amintească să-mi aducă pompa pentru sâni. Dacă nu, va trebui să mergi dumneata la Gilly.

Îi era foame; trăgea atât de tare că o durea. Privindu-i ochii închiși conturați de genele aurii închis, sprâncenele pufoase, gurița care acum era ocupată, Meggie îl iubi atât de mult, încât simți o durere mai mare decât cea pe care i-o provoca micuțul.

"El îmi este destul; trebuie să-mi fie suficient, nu mai vreau nimic. Dar, pe Dumnezeu, Ralph de Bricassart, pe Dumnezeul pe care-l iubești mai mult decât pe mine, nu vei ști niciodată ce am furat de la tine — și de la *EL*. N-am să-ți spun niciodată despre Dane. Oh, copilașul meu! Așezând pernele pentru ca el să stea mai comod, îl luă în brațe și-i privi fața mică, perfect conturată. Copilul meu! Ești al meu și nu te voi da niciodată nimănui. Cu atât mai puțin tatălui tău, care este preot și nu-ți poate recunoaște existența. Nu-i așa că-i minunat?"

Vaporul acostă la Genova la începutul lui aprilie. Arhiepiscopul Ralph intra în Italia în plină primăvară mediteraneană și luă trenul spre Roma. Dacă ar fi dorit, l-ar fi putut aștepta o mașină a Vaticanului, cu un șofer, dar îi era teamă să simtă din nou aproape de el Biserica; dorea să amâne momentul cât de mult putea. Orașul Etern. Într-adevăr asta era, gândi în timp ce privea pe geamul taxiului domurile cu turle, piețele pline de porumbei, ambițioasele fântâni, Coloanele romane, care aveau rădăcinile adânc îngropate în secole. Ei bine, pentru el acum, toate erau superflue. Ceea ce mai conta pentru el, era acea parte a Romei numită Vatican, cu somptuoasele camere publice, cu somptuoasele camere private.

Un călugăr dominican îmbrăcat în robă crem cu negru, îl conduse pe culoarele de marmoră, printre statui de bronz demne de un muzeu, printre tablouri de Giotto, Raphael, Botticelli, Fra Angelico. Era în camera de primire a unui Cardinal mare și, fără-ndoială, bogata familie di Contini-Verchese, cheltuisese mult pentru a-i face o ambianță plăcută augustei lor rude.

Într-o cameră de fildeș și aur, bogat colorată din pricina tapițeriilor și a tablourilor, a covoarelor franțuzești și a mobilierului, având peste tot pete de roșu, stătea Vittorio Scarbanza, Cardinal di Contini-Verchese. Mâna rotundă și pufoasă, pe care strălucea inelul de Cardinal cu rubin roșu, era întinsă spre el, în semn de bun sosit; bucuros că trebuia să stea cu ochii în jos, Arhiepiscopul Ralph traversă camera, îngenunche, luă mâna și sărută inelul. Își lipi obrazul de mână, știind că nu poate minți, deși a avut acest gând până în momentul în care buzele au atins inelul, acel simbol al puterii spirituale, al autorității temporare.

Cardinalul Vittorio puse cealaltă mână pe umărul aplecat, făcu un semn călugărului și acesta ieși, apoi, când ușa se închise, trecu mâna de pe umăr în păr, o opri, apoi mângâie fruntea pe care o

vedea numai pe jumătate. Se schimbase, foarte curând nu va mai fi deloc brunet ci argintiu. Spatele aplecat se încordă, Arhiepiscopul Ralph se îndreptă și privi direct fața stăpânului său.

Ah, se petrecuse o schimbare! Gura era mai mică, cunoscuse durerea și era mai vulnerabilă; ochii, atât de frumoși la culoare, formă și contur, erau totuși complet diferiți de ochii pe care și-i amintea. Cardinalul Vittorio a fost întotdeauna convins că ochii lui Isus erau albaștri, ca ai lui Ralph: calmi, departe de ceea ce vedeau și deci capabili să vadă tot, să înțeleagă tot. Dar poate că își imaginase greșit totul: cum putea cineva să simtă pentru toți oamenii, să sufere pentru întreaga omenire când aceasta, nu putea fi privită în ochi?

— Vino Ralph, stai jos.

— Eminență, vreau să mă confesez.

— Mai târziu, mai târziu! Întâi stăm de vorbă, vorbim în engleză. În zilele noastre sunt urechi peste tot. Stai jos, Ralph, te rog. Oh, îmi pare atât de bine că te văd! Am simțit lipsa sfatului tău înțelept, a rațiunii tale, darul tău de a fi o companie perfectă. Nu mi-au putut da unul nici pe jumătate ca tine.

Simți schimbarea, trecerea spre formalism, simți cum creierul alegea fraze deja formate; mai mult decât alții, Ralph de Bricassart știa cum se schimbă omul în anumite tovarășii, mai ales în limbaj. Nu era pentru toate urechile engleza fluentă și familiară folosită acum. Se așeză deci, nu prea departe și chiar în fața cardinalului îmbrăcat în roșu aprins, un roșu care făcea parcă o aură pe marginea veșmântului.

Grija disperată pe care o avusese timp de mai multe săptămâni, păru să-i cedeze; se întreabă de ce se temuse de această întâlnire atât de mult, când fusese sigur în inima sa, că va fi înțeles și iertat. Dar nu aceasta era problema, nu, deloc. Era sentimentul de vinovăție pe care-l avea pentru că eșuase, pentru că se dovedise a fi mai puțin decât

aspirase, pentru că dezamăgise un om care-l iubise, extrem de bun și un adevărat prieten. Vina de a fi în prezența unui om curat, când el însuși nu mai era curat.

— Ralph, suntem preoți, dar suntem și ceva mai mult decât atât; ceva cu care ne-am născut, înainte de a fi preoți, de care nu putem scăpa, în ciuda încercărilor noastre. Suntem bărbați, avem toate slăbiciunile și eșecurile pe care le au toți ceilalți bărbați. Nimic din ce-mi vei spune nu-mi va schimba părerea pe care mi-am format-o despre tine, nimic nu mă va face să te iubesc mai puțin.

Știu de mai mulți ani că ai reușit să dobândești înțelegerea slăbiciunii ascunse pe care o avem, să înțelegi faptul că și noi suntem oameni, dar în toți acești ani am știut că la un moment dat o vei simți din plin pe pielea ta, pentru fiecare dintre noi am simțit-o. Chiar și Sfântul Părinte, care este cel mai umil și mai uman dintre noi.

— Mi-am călcat jurământul, Eminență. Asta nu se iartă ușor. Este un sacrilegiu.

— Ai încălcat jurământul sărăciei cu mulți ani în urmă, când ai acceptat moștenirea de la Mary Carson. Ți-a mai rămas castitatea și supunerea, nu-i așa?

— Înseamnă că le-am încălcat pe toate trei, Eminență.

— Mi-ar plăcea să-mi spui Vittorio, cum îmi spuneai odată. Nu sunt nici șocat, Ralph, nici dezamăgit. Este voința domnului nostru Isus Cristos și cred că ai avut o lecție care nu se poate învăța în situații mai puțin distructive. Dumnezeu este misterios, motivele *LUI* sunt peste puterea noastră de înțelegere. Dar cred că ceea ce ai făcut, nu a fost făcut cu ușurință, nu te văd încălcând jurămintele ca și cum ar fi ceva fără valoare. Te cunosc foarte bine. Știu că ești mândru, că ești îndrăgostit de ideea de a fi preot, ești foarte conștient de unicitatea ta. Este posibil să fi avut nevoie de această lecție deosebită, pentru a

înțelege că, înainte de toate, ești om și prin urmare, nu ești unic, așa cum credeai. Nu așa stau lucrurile?

— Da. Nu aveam umilință și cred că, într-un anumit fel, aspiram să fiu însuși Dumnezeu. Am păcătuit în modul cel mai grav și fără de scuză. Nu mă pot ierta nici eu, cum mai pot să sper iertarea divină?

— Mândria Ralph, *MÂNDRIA!* Nu stă în puterea ta să ierți, încă nu ai înțeles asta? Numai Dumnezeu poate ierta, numai Dumnezeu! Și El va ierta, dacă există căință sinceră. A iertat păcate mult mai mari, ale unor sfinți mult mai importanți, știi doar, și a iertat și nemernici răi. Crezi că Prințul Lucifer nu este iertat? A fost iertat chiar din momentul răzvrătirii sale. Soarta lui de conducător al Iadului, este dorința sa, nu a lui Dumnezeu. Nu a spus el asta? „Mai bine să conduci în Iad, decât să fii servitor în Rai!” Pentru că nu-și putea domina mândria, nu putea suporta să-și subjuge voința *VOINȚEI ALTCUIVA*, chiar dacă acel altcineva era *ÎNSUȘI DUMNEZEU*. Nu vreau să te văd făcând aceeași greșală, dragul și bunul meu prieten. Umlința era singura calitate care-ți lipsea și numai această calitate face un om mare. Până nu vei lăsa în seama Domnului problema iertării, nu vei ajunge să știi ce înseamnă umilința.

Fața lui puternică se contractă.

— Da, știu că ai dreptate. *TREBUIE* să accept ceea ce sunt, fără să pun asta la îndoială, să lupt numai pentru a fi mai bun, fără să mă mândresc cu ceea ce sunt. Mă căiesc, prin urmare mă voi confesiona și voi aștepta iertarea. *MĂ CĂIESC AMARNIC!* oftă; ochii îi trădau conflictul interior pe care nu îl puteau arăta cuvintele lui măsurate, cel puțin nu în această cameră. Și totuși, Vittorio, într-un fel, nu puteam face nimic altceva.

Ori aș fi distrus-o pe ea, ori mă ruinam eu. Atunci nu păream să am de ales, pentru că într-adevăr o iubesc. Nu a fost vina ei că eu nu am

dorit niciodată că această dragoste să se extindă și pe plan fizic. Soarta ei a devenit mai importantă decât a mea, înțelegi? Până în acel moment eu mă așezasem întotdeauna pe primul plan, mai important decât ea, pentru că eu eram preot, iar ea era o ființă mai puțin importantă. Dar, mi-am dat seama că eu sunt răspunzător pentru ceea ce este ea acum... Trebuia să renunț la ea când era un copil, dar nu am făcut-o. Am păstrat-o în inimă și ea a știut asta. Dacă într-adevăr renunțam la ea, ar fi știut și ar fi devenit un om pe care eu nu-l puteam influența. Zâmbi. Vezi, am multe lucruri pentru care să mă căiesc. Am încercat o mică creație numai a mea.

— Este Trandafirul?

Capul se ridică; Arhiepiscopul Ralph privi la tavanul prețios cu intarsii baroce și la candelabrul de Murano.

— Putea fi altcineva? Ea este propria-mi încercare de creație.

— Și ea va fi bine, vreau să spun Trandafirul? Nu i-ai făcut mai mult rău cu asta, decât dacă o renegai?

— Nu știu, Vittorio. Aș vrea să știu! Atunci asta părea singurul lucru care trebuia făcut. Nu am darul de a vedea în viitor și implicarea emoțională te face un prost judecător. Și pe urmă... pur și simplu s-a întâmplat! Dar cred că ea avea nevoie mai mult de ceea ce i-am dat, de recunoașterea identității ei ca femeie. Nu vreau să spun că *EA* nu știa că este femeie, vreau să spun că *EU* nu știam asta. Dacă aș fi întâlnit-o când era deja femeie, lucrurile ar fi fost altfel, dar o cunosc de mulți ani, de când era copil.

— Pari destul de infatuat, Ralph, nu ești încă pregătit pentru iertare. Doare, nu-i așa? Doare că ai putut să fii destul de uman ca să fii dominat de o slăbiciune umană. Chiar ai făcut totul într-un atât de înalt spirit de auto-sacrificiu?

Tresărind privi în ochii închiși la culoare și se văzu reflectat în ei, ca doi omuleți gemeni, de proporții nesemnificative.

— Nu, răspunse. Sunt bărbat și ca bărbat am descoperit o plăcere pe care nici nu o visam că există. Nu știam că o femeie poate simți așa, nici că poate fi sursa unei bucurii atât de profunde. Îmi doream să n-o mai părăsesc, nu numai din pricina trupului ei, ci pur și simplu pentru că-mi plăcea să fiu cu ea – să vorbesc cu ea, nu, nu să vorbesc cu ea, să mănânc mâncarea pe care o făcea, să-i zâmbesc, să-i împărtășesc din gânduri. O să-mi fie dor de ea, cât timp voi trăi.

Pe fața aceea ascetă era ceva care-i amintea fără putință de tăgadă de fața lui Meggie în momentul despărțirii; parcă vedea cum se eliberează de o povară spirituală, hotărârea de a merge mai departe în ciuda greutăților, a durerilor, a suferințelor. Ce știa oare cardinalul în mătase roșie, a cărui singură dimensiune umană părea să fie languroasa-i pisică abisiniană?

— Nu mă pot căi pentru ceea ce am simțit împreună cu ea în acest fel, continuă Ralph când văzu că Eminența Sa nu vorbește. Mă căiesc pentru că mi-am încălcat jurămintele religioase, care erau la fel de solemne și de care eram legat cu viața. Niciodată nu mă voi putea apropia de îndatoririle mele de preot în această lumină, cu același zel. De asta mă căiesc amarnic. Dar Meggie?

Privirea de pe fața lui când îi rosti numele, îl făcu pe Cardinalul Vittorio să întoarcă repede capul și să lupte cu gândurile sale pe un alt teren.

— Să mă căiesc pentru că o iubesc pe Meggie, asta ar însemna să o ucid. Își trecu obosit mâna peste ochi. Nu știu dacă mă exprim coerent, sau măcar dacă sunt aproape de ceea ce vreau să spun. Nu cred că în această viață voi putea exprima corect ceea ce simt eu pentru Meggie. Se aplecă înainte și Cardinalul se întoarse spre el, privi cele

două reflexii ale sale crescând încet. Ochii lui Vittorio erau ca două oglinzi; returnau ceea ce vedeau și nu permiteau nicio secundă de reflexie a ceea ce se petrecea dincolo de ei. Ochii lui Meggie erau exact invers; se deschideau spre profunzime, din ce în ce mai mult, până ajungeau la suflet. Spuse:

— Meggie este o binecuvântare. Ea este pentru mine un lucru sfânt, un alt fel de jurământ sacru.

— Da, înțeleg, oftă Cardinalul. Este bine dacă simți așa. Cred că în ochii Domnului nostru asta ar atenua din marele păcat. Pentru binele tău, ar trebui să te confesezi Părintelui Giorgio, nu Părintelui Guillermo. Părintele Giorgio nu-ți va interpreta greșit sentimentele și gândurile. El va vedea adevărul. Părintele Guillermo este mai puțin receptiv și s-ar putea să se îndoiască de adevărata ta părere de rău. Un zâmbet abia perceptibil îi trecu pe față, ca o umbră. Și ei sunt bărbați, Ralph, cei care aud confesiunile celor mai mari în grad decât ei. Să nu uiți asta cât timp vei trăi. Numai în îndatoririle preoțești se comportă ca supuși ai Domnului. În rest, sunt oameni, bărbați. Iertarea pe care o invocă vine de la Dumnezeu, dar urechile care aud și judecă, aparțin omului.

Se auzi o bătaie în ușă; Cardinalul Vittorio așteptă în liniște ca tava de ceai să fie așezată pe măsuță.

— Vezi Ralph, de când am fost în Australia, am rămas un veșnic supus al obiceiului ceaiului de după amiază. Îl prepară destul de bine în bucătăria mea; deși nu chiar de la început, până au învățat să-l facă. Întinse mâna, în timp ce Arhiepiscopul Ralph se îndrepta spre ceainic. Ah, nu, am să torn singur. Mă amuză să o fac pe „mama”.

— Am văzut multe veșminte negre pe străzi, la Genova și la Roma, spuse Arhiepiscopul privindu-l cum toarnă.

— Gărzile speciale ale Ducelui. Ne așteaptă vremuri foarte grele, dragul meu Ralph.

— Sfântul Părinte ține morțiș să nu existe rupturi între Biserică și Guvernul Italian și are dreptate. Indiferent de ce se va întâmpla, noi trebuie să fim liberi să ne educăm supușii, chiar dacă un război va însemna că supușii noștri se vor împărți în tabere și se vor lupta unii cu alții, în numele unui Dumnezeu Catolic. Oriunde vor fi inimile și emoțiile noastre, noi trebuie să ne străduim să ținem Biserica departe de ideologiile politice și de gâlcevile internaționale. Am dorit să vii aici, pentru că am încredere că fața ta nu trădează ceea ce gândești, indiferent de ce-ți văd ochii și pentru că ai cea mai bună atitudine diplomatică pe care-am întâlnit-o vreodată.

Arhiepiscopul zâmbi amar.

— Îmi împingi înaintea cariera, în ciuda mea, nu-i așa? Mă întreb ce s-ar fi întâmplat cu mine, dacă nu te întâlneam?

— Oh, ai fi devenit Arhiepiscop de Sydney, un post bun și important, spuse Eminența Sa cu un zâmbet larg. Dar căile vieților noastre nu sunt în mâinile noastre. Noi doi ne-am întâlnit, pentru că acest lucru trebuia să se întâmple, așa cum trebuie să lucrăm împreună acum, în slujba Sfântului Părinte.

— Nu văd niciun succes la capătul drumului, spuse Arhiepiscopul Ralph. Cred că rezultatul va fi așa cum este întotdeauna, un rezultat al unei situații imparțiale. Nimeni nu ne va iubi, toți ne vor condamna.

— Știu asta, știe și Sfântul Părinte. Dar nu putem face altfel. Și nu ne împiedică nimeni să ne rugăm, în intimitate, pentru căderea Marelui Duce și a Führerului, nu?

— Chiar crezi că va fi război?

— Nu văd nicio posibilitate de a-l evita.

Pisica Eminenței Sale sări din colțul unde dormea, direct în poala purpurie, destul de stângaci, pentru că era destul de bătrână.

— Ah, Sheba! Salută-l pe vechiul tău prieten Ralph, pe care-l preferai în locul meu.

Ochii galbeni, satanici, îl priviră elegant pe Arhiepiscopul Ralph și se închiseră în semn de salut. Amândoi râseră.

XV

Drogheda avea aparat de radio. Progresul a ajuns în sfârșit și la Gillanbone, sub forma unei Companii De Radio Australiene și cu timpul s-au făcut și linii adiționale pentru divertisment. Ca obiect, era destul de urât, o casetă de lemn care era așezată pe o măsuță în salon, bateria de la care se alimenta era ascunsă dedesubt.

În fiecare dimineață doamna Smith, Fee și Meggie, îl deschideau ca să asculte știrile din districtul Gillanbone și vremea și în fiecare seară, Fee îl deschidea ca să asculte știrile naționale. Cât era de ciudat să fii deodată legat de restul lumii; să auzi despre inundații, incendii, ploi, de pe întregul țării și despre neliniștitoarele vești politice din Australia și Europa, fără să-l mai aștepți pe Bluey Williams și ziarele lui depășite.

Când știrile naționale au anunțat în dimineața zilei de vineri 1 septembrie, că Hitler a invadat Polonia, numai Fee și Meggie erau acasă și niciuna dintre ele nu au dat celor auzite nicio importanță. De luni de zile făceau speculații; pe urmă, Europa era la capătul lumii. Nu avea nicio legătură cu Drogheda, care era centrul universului. Dar duminică 3 septembrie, toți bărbații erau acasă și-l ascultară pe Părintele Watty Thomas, la slujba de duminică și toți fură interesați de Europa. Nici Fee, nici Meggie nu se gândiseră să le spună vestea vineri.

Ca de obicei, radioul fu deschis și în acea seară, pentru știrile naționale. Dar în locul tonului rece, cu accent de Oxford, a crainicului care vorbea de obicei, auziră vocea caldă cu accent australian a Primului Ministru, Robert Gordon Menzies.

— Frați australieni. Este de datoria mea să vă informez, în mod oficial, că datorită invadării Poloniei de către Germania, Marea Britanie a declarat război Germaniei și, în consecință,

Australia este în stare de război... S-ar putea ca ambițiile lui Hitler să nu fie acelea de a uni toți germanii din întreaga lume, ci, de a aduce sub comanda sa cât mai multe țări care pot fi supuse cu forța. Dacă această situație va continua, nu va exista securitate în Europa și nici pace în lume... Nu există nicio îndoială asupra locului pe care-l va ocupa Marea Britanie, iar alături de ea vor sta toate popoarele lumii britanice... Puterea noastră, ca și cea a Țării Mame, va fi cel mai bine asigurată dacă producția noastră va continua, menținând angajată forța de muncă și o dată cu ea, toată puterea noastră. Știu că, în ciuda emoțiilor prin care trecem, Australia va merge până la capăt. Să dea Domnul, în mila Lui, să putem elibera curând lumea de agonia ei.

Urmă o tăcere prelungă în salon, întreruptă de comunicatul lui Neville Chamberlain către poporul britanic; Fee și Meggie îi privesc pe bărbați.

— Dacă-l numărăm și pe Frank, suntem șase, spuse Bob rupând tăcerea. Toți muncim pământul, în afară de Frank, ceea ce înseamnă că nu ne vor lăsa să ne înrolăm. Din oamenii pe care-i avem la fermă, cred că șase vor dori să se înroleze și doi vor dori să stea.

— Eu vreau să plec, spuse Jack cu ochii strălucind.

— Și eu, se repezi și Hughie.

— Și noi, spuse Jims în numele lui și a tăcutului Patsy.

Dar toți îl priveau pe Bob, care era șeful.

— Trebuie să fim rezonabili, spuse el. Lâna este o materie primă importantă pe timp de război și nu numai pentru haine. Este folosită și la împachetarea muniției și explozibilului și pentru o mulțime de alte lucruri, de care sunt convins că nu prea știm mare lucru. În plus, avem și carne pentru hrană și produsele din seu de oaie, toate sunt importante pe timp de război. Așa că nu putem lăsa Drogheda să se descurce singură, indiferent de ce

ne-ar plăcea nouă să facem. În timp de război este greu să găsești oameni la muncă și vom pierde o parte din ei. Seceta a ajuns în al treilea an, ne descurcăm greu cu hrana animalelor. Pentru moment treaba noastră este aici, la Drogheda; nu e prea aventuroasă, în comparație cu altele, dar este la fel de necesară. Ne vom face datoria, atât cum putem, aici.

Fetele bărbaților se posomorâra, ale femeilor se luminau.

— Și, dacă ține mai mult decât crede Bob cel de fier, întrebă Hughie, dându-i Primului Ministru porecla națională.

Bob se gândi intens, avea fața bătută de vânturi, încrețită de riduri.

— Dacă situația se înrăutățește și durează mai mult, cred că, atâta vreme cât vom avea doi muncitori la fermă, ne vom putea dispensa de doi Cleary, dar asta numai dacă Meggie vrea să se întoarcă la munca din padocuri. Va fi foarte greu oricum, cu seceta asta, dar cred că cinci oameni și Meggie, muncind șapte zile pe săptămână, putem munci Drogheda. Și totuși, asta ar însemna să-i cerem foarte mult lui Meggie, care are doi copii.

— Dacă acest lucru trebuie făcut, îl facem, Bob, spuse Meggie. Doamna Smith nu se va supăra să-i îngrijească pe Justine și pe Dane. Când o să-mi spui că ai nevoie de mine pentru a menține Drogheda la producție maximă, o să intru imediat la padocuri.

— Asta înseamnă că noi doi putem pleca, spuse Jims zâmbind.

— Nu, Hughie și cu mine, se repezi Jack.

— De drept ar trebui să fie Jims și Patsy, răspunse Bob măsurat. Voi sunteți cei mai tineri și cel mai puțin experimentați în munca de fermă, pe când ca soldați, noi toți am fi la fel de lipsiți de experiență. Dar voi doi nu aveți decât șaisprezece ani.

— Dacă lucrurile se complică, vom face șaptesprezece, îndrăzni Jims. Vom arăta mai bătrâni decât suntem și nu vom avea probleme la înrolare, dacă ne dai o scrisoare semnată și de Harry Gough.

— Ei bine, pentru moment nu pleacă nimeni. Să vedem dacă putem aduce Drogheda la producția maximă, chiar cu seceta asta.

Meggie ieși tăcută din cameră și urcă în camera copiilor. Dane și Justine dormeau. Trecu pe lângă fiica sa și se opri lângă fiul ei, privindu-l îndelung.

— Mulțumesc lui Dumnezeu că ești numai un copil, spuse ea.

Trecu aproape un an până când războiul intră și în universul Droghedei, un an în care, unul după altul muncitorii plecară, iepurii continuară să se înmulțească, iar Bob se bătea din răspuțuri să mențină veniturile fermei la un bun nivel pe timp de război. Dar, la începutul lui iunie 1940, ajunse și la ei vestea că Forțele Expediționare Britanice au fost evacuate din Europa, de la Dunkirk din Franța; voluntari din Forțele Imperiale Australiene curgeau cu miile spre centrele de recrutare, printre ei și Jims și Patsy.

Cei patru ani petrecuți în padocuri, pe vânt și ploi, le transformaseră fețele și trupurile gemenilor, îi trecuseră de aerul tineresc, le adânciseră cutele din dreptul ochilor până la colțul gurii. Își prezentară scrisorile de recomandare și fură acceptați fără comentarii. Oamenii stepei erau foarte populari. De obicei erau țintași buni, știau să se supună ordinelor și erau rezistenți.

Jims și Patsy se înrolară la Dubbo, dar aveau să stea în tabără la Ingleburn, lângă Sydney; toată lumea îi conduse la trenul de poștă în noaptea în care plecară. Cormac Carmichael, fiul mai mic a lui Eden, era în același tren, din aceleași motive și cum se dovedea, avea să stea în aceeași tabără cu ei. Cele două familii își instalară băieții în tren,

confortabil, în compartimente de clasa I și stăteau lângă ei stângaci, dorind să plângă, să-i sărute pentru a avea o amintire caldă de la ei, dar rămânând de fapt împietriți de acea atitudine britanică rece față de scenele emotive. Locomotiva cu abur C-36, fluieră monoton, șeful de stație fluieră la rândul său.

Meggie se aplecă și-i sărută pe cei doi frați pe obraz, apoi îl sărută și pe Cormac, care semăna perfect cu fratele său mai mare Connor; Bob, Jack și Hughie strânseseră mâinile tinerilor; singură, doamna Smith, care plângea, fu aceea care-i sărută și făcu ceea ce toți doreau să facă. Eden Carmichael, soția sa și fiica îmbătrânită, dar frumoasă încă trecură prin aceleași formalități. Apoi toți rămaseră pe peronul gării din Gilly, trenul se scutură și începu să se miște scrâșnind.

— La revedere, la revedere, spuneau toți, fluturând batistele, până când trenul se mai văzu ca o dâră de fum pe orizontul roșu de apusul de soare.

Așa cum ceruseră, Jims și Patsy au fost repartizați împreună la Divizia *A NOUA AUSTRALIANĂ* și duși în Egipt, la începutul lui 1941, tocmai la timp pentru a deveni parte a ofensivei Beghazi. Noul sosit, Generalul Erwin Rommel își pusese în minte să termine Axa și să înceapă mari mișcări de trupe de-a lungul Africii de Nord. Și, în timp ce restul forțelor britanice se retrăgeau în grabă din fața trupelor Afrika Korps, spre Egipt, a Noua Divizie Australiană primi ordin să ocupe Tobruk-ul, un avanpost al teritoriului deținut de Axă. Singurul lucru care făcea posibil planul, era acela că se putea încă acționa și pe mare și puteau fi aprovizionați atâta vreme cât vapoarele britanice se puteau mișca prin Mediterana. Șobolanii din Tobruk au rezistat opt luni, au fost supuși unui atac după atac, pentru că Rommel arunca totul în luptă, dar nu vroia să-i miște din loc.

— Știți de ce sunteți aici? întrebă soldatul Col Stuart, umezind o hârtie ca să-și ruleze o țigară.

Sergentul Bob Malloy își ridică pălăria pe vârful capului pentru a i se citi întrebarea pe sub bor.

— La dracu, nu, spuse rânjind.

— Ei, dar este mai bine decât să stăm sub un clopot de sticlă, spuse soldatul Jims Cleary, trăgând puțin de pantalonii fratelui, ca să stea mai comod.

— Da, dar sub un clopot de sticlă nu te împușcă nimeni, obiectă Col, aprinzându-și chibritul.

— Atâta lucru știu și eu, camarade, spuse Bob aranjând din nou pălăria să-și facă umbră. Mai bine să se tragă în mine, decât să mor de plictiseală.

Erau într-un dispozitiv comod, într-un tranșeu, dincolo de câmpurile minate și gardurile de sârmă ghimpată, care izolau perimetrul de sud-est; pe partea cealaltă, Rommel ținea cu dinții de singura bucățică de pământ din teritoriul Tobruk-ului. O mitralieră uriașă de calibru 50, împărțea cu ei tranșeul, lângă ea erau lăzi cu muniție, dar se părea că nimeni nu este prea entuziast, sau interesat de un atac. Puștile erau sprijinite de zidul tranșeii, baionetele străluceau în soarele Tobruk-ului. Muște bâzâiau peste tot, dar ei, toți patru, erau australieni ai stepei, prin urmare Tobruk și Africa de nord, nu erau o surpriză în privința căldurii, prafului și a muștelor.

— Sunteți gemeni, Jims, spuse Col scoțând inele de fum, care părea să nu se miște atârdate în aerul cald, dar arătați ca niște iepuri, cum stați așa legați unul de altul.

— Ești gelos, râse Jims, mângâind pântecul fratelui său. Patsy este cea mai bună pernă din Tobruk.

— Da, ție ți-e bine, dar lui? Hai Harpo, spune și tu ceva; îl tachină Bob.

Dinții albi ai lui Patsy se iviră într-un zâmbet, dar, ca de obicei, rămase tăcut. Toți încercaseră să-

l provoace la vorbă, dar nimeni nu reușise să-i smulgă mai mult decât un absolut necesar da, sau, nu; drept urmare, toți îi spuneau Harpo, cum se numea fratele fără glas al lui Max.

— Ați auzit vestea? întrebă Col brusc.

— Ce?

— Cele șapte „Matilde” au fost făcute praf de Optzeci și opt, la Halfaya. Sunt singurele arme în deșert, destul de mari ca să distrugă o „Matildă”. Au trecut prin tancuri, ca prin sare.

— Oh, da, mai spune-mi una! spuse Bob sceptic.

— Sunt sergent și nu îndrăznește nimeni nici să respire în fața mea, tu ești numai un soldat și te lauzi că știi tot. Ei bine, camarade, să știi că nu există ceva pe lume pe care Jerry să nu-l distrugă, o brigadă de „Matilde”, dacă este nevoie.

— Eram în cortul lui Morshead cu un mesaj de la CO, când am auzit vestea la radio, este adevărat, susținu și Col.

O vreme nu mai vorbi nimeni; era absolut necesar ca fiecare beligerant din avanpostul Tobruk să creadă că armata sa are destule forțe militare pentru a reuși. Vestea lui Col nu era totuși bine primită, pentru că niciun soldat de la Tobruk nu-l suferea pe Rommel. Rezistaseră în fața încercărilor armatei germane de a-i distruge, numai pentru că erau australieni și erau ferm convinși că un luptător australian nu-și avea egal decât într-un Gurkha și dacă credința le înzecea puterile, atunci erau într-adevăr formidabili.

— Dracu' să-l ia pe Poms, spuse Jims. Aici, în Africa, avem nevoie de mai mulți australieni.

Corul de aprobare fu întrerupt de o explozie la marginea adăpostului, care-i trimise pe cei patru soldați spre mitralieră și spre puști.

— Să le ia dracu de grenade Dago, spuse Bob cu un oftat de ușurare, dacă asta a fost un „Hitler Special”, să știți că foarte curând o să cântăm la harpă cu îngerașii, nu ți-ar place Patsy?

La începutul Operațiunii Crucişătoare, Divizia a Noua Australiană, a fost evacuată pe mare spre Cairo, după un asediu foarte sângeros, care păru să nu ducă la nimic. Totuși, cât timp A Noua a fost ținută pe loc la Tobruk, trupele dispersate britanice din Africa de Nord, s-au transformat în A Opta Armată Britanică, comandată de noul său comandant General Bernard Law Montgomery.

Fee purta o broșă de argint, formată din două mici embleme soare ale AIF; suspendate de două lăntișoare mai jos, erau două stelute de aur, câte una pentru fiecare fiu pe care-l avea sub arme. Asta era o asigurare că și ea făcea tot ceea ce putea pentru țara sa. Pentru că soțul ei nu era soldat și nici fiul, Meggie nu avea dreptul să poarte broșa. Venise o scrisoare de la Luke, care o informa că va continua să taie trestie; se gândise că ea trebuia să știe, în caz că ar fi îngrijorată că se înrolează. Nu exista niciun semn că și-ar fi amintit ceea ce i-a spus la cârciuma din Ingham. Râzând îngândurată, aruncă scrisoarea în coșul de hârtii al lui Fee, întrebându-se dacă Fee era îngrijorată pentru fii săi de sub arme. Oare ce credea ea despre război? Dar Fee nu spunea nimic, deși purta broșa în fiecare zi.

Uneori venea câte o scrisoare din Egipt, desfăcându-se fâșii, pentru că foarfecii cenzorului tăiaseră nume, locul de staționare al regimentului. Citirea acestor scrisori era o problemă de imaginație, pentru că trebuia să le recompui din aproape nimic, dar aveau un singur scop, față de care nimic altceva nu conta; atâta vreme cât veneau, băieții trăiau.

Nu fusese ploaie. Parcă și divinitățile conspirau, 1941 era al cincilea an de secetă dezastruoasă. Meggie, Bob, Jack, Hughie și Fee, erau disperați. Contul din bancă al Droghedei era destul de bogat pentru a cumpăra hrana necesară animalelor, pentru a le ține în viață, dar oile nu mâncau. Fiecare turmă avea o oaie conducător, numită

Judas; numai dacă reușeau s-o convingă pe Judas să mănânce aveau speranțe și pentru restul oilor. Dar uneori un mestecat neconvincător din partea lui Judas, nu impresiona turma.

Deci și Drogheda își avea porția de sânge și ură. Iarba se terminase, pământul era crăpat, cu smocuri de iarbă arsă de soare, din loc în loc. S-au înarmat cu cuțite și puști; cum vedeau un animal căzut îi tăiau imediat gâtul, ca să-l salveze de ciori. Bob adusese mai multe vite și le hrănea cu mâna, numai pentru a menține Drogheda în producție pe timp de război. Nu erau profituri la prețurile hranei, pentru că și celelalte regiuni agrare erau la fel de lovite ca și ei. Recoltele de cereale erau descurajant de mici. Totuși primiseră vorbă de la Roma, că trebuiau să facă tot ce le stătea în putință, indiferent de preț.

Ceea ce a urât Meggie mai mult, a fost timpul în care a trebuit să se readapteze la munca în padocuri. Drogheda nu reușise să păstreze decât un muncitor și nu aveau șanse să mai găsească. Deci, până când Bob nu-i observă oboseala și iritarea și-i dădu duminica liber, Meggie a muncit în padocuri șapte zile din șapte. Totuși, dacă Bob îi dădea ei timp liber, asta însemna că el trebuia să muncească mai mult, așa că Meggie încerca să nu-și arate disperarea. Nici nu-i trecuse prin cap că ar putea refuza să facă munca unui însoțitor de turme, că ar avea o scuză în copiii săi. De ei avea cine să se ocupe și erau bine îngrijiți, iar Bob avea mult mai multă nevoie de ea decât ei. Nu avea acea percepție interioară că și copiii ei ar avea nevoie de ea; o domina gândul că dorința ei de a fi împreună cu copiii era o dovadă de egoism, când ei erau atât de bine îngrijiți și atât de mult iubiți. *ERA* egoism, își spunea. Nici nu avea acea încredere deosebită care să-i spună că în ochii copiilor ei, ea era la fel de deosebită, pe cât erau și ei în ochii mamei lor. Deci pleca în padocuri, și

timp de multe săptămâni, nu reușea să-și vadă copiii decât noaptea, mult după ce adormeau.

De câte ori îl privea pe Dane, inima lui Meggie palpita. Era un copil frumos; chiar și străinii din Gilly îl remarcă, când Fee îl lua cu ea în oraș. Expresia obișnuită de pe fața lui era un zâmbet, natura lui era un amestec curios de liniște și profunzime, de fericire sigură; părea să-și fi găsit propria identitate și autocunoaștere, fără durerile prin care trec copiii de obicei; rareori făcea greșeli în aprecierea oamenilor, sau a unor situații și niciodată nu-l mira și nu-l exaspera nimic. Pentru mama sa, asemănarea cu tatăl său era uneori înfricoșătoare, dar aparent nimeni nu o observase. Ralph plecase din Gilly de foarte multă vreme și deși Dane moșteneau unele trăsături, aceeași statură, exista totuși o mare diferență, care tindea să le acopere pe celelalte; părul său nu era negru, ca al lui Ralph, ci un auriu închis; nu culoarea spicelor, nici apusului de soare, ci culoarea ierbii de la Drogheda, auriu cu argintiu și reflexe de bej.

Încă din clipa în care-l văzuse pentru prima dată, Justine îl adorase. Nimic nu era prea bun pentru frățiorul ei, niciun efort nu era prea mare pentru a-i aduce ce dorea. Din momentul în care el începu să meargă, ea nu-l mai părăsi, lucru pentru care Meggie îi era foarte recunoscătoare, îngrijorată fiind că doamna Smith și fetele îmbătrâniseră și nu mai erau la fel de vigilente. Într-una din rarele duminici libere, Meggie își luă fiica în brațe și-i vorbi foarte serios despre grija pe care trebuia să i-o poarte lui Dane.

— Eu nu pot sta aici în casă să am grijă de el, spuse ea, deci totul depinde de tine, Justine. Este frățiorul tău mai mic, iar tu trebuie să fii atentă, să fii sigură că nimic periculos nu i se poate întâmpla.

Ochii deschiși ai fetei erau foarte inteligenți, nu aveau nimic din atenția distributivă pe care o aveau de obicei copiii de patru ani. Justine dădu din cap foarte sigură de ea.

— Nu-ți face griji mami, spuse. Întotdeauna voi avea grijă de el, în locul tău.

— Aș vrea să o pot face eu, oftă Meggie.

— Eu n-aș vrea, îi răspunse fiica sa. Mie îmi place că Dane este numai al meu. Așa că nu-ți face probleme. N-o să i se întâmple nimic.

Meggie nu găsi în cuvintele ei o ușurare, deși era o stranie siguranță în vorbele copilului. Mititica asta precocă o să i-l fure pe Dane, iar ea nu avea nicio posibilitate să împiedice acest lucru. Trebuia să se întoarcă la padocuri în timp ce Justine se ocupa de Dane. Eliminată de propria-i fetiță, care era un mic monstru. Cu cine naiba seamănă? Nu cu Luke, nici cu ea, nici cu Fee.

Măcar în ultima vreme râdea și ea. Trebuia să împlinească patru ani ca să vadă și ea ceva nostim în viață. Dacă se distra puțin, cu siguranță îi datora acest lucru lui Dane, care fusese vesel încă de foarte mic. Pentru că râdea el, râdea și ea. Copii lui Meggie învățau tot timpul ceva unul de la celălalt. Dar suporta greu gândul că ei erau mai tot timpul singuri și se descurcau bine și fără mama lor. Până când se va termina conflictul ăsta stupid, se gândea Meggie, el va fi prea mare ca să mai simtă ceva pentru mine; oricum va fi mult mai apropiat de Justine decât de mama sa. De ce se întâmplă oare așa, ori de câte ori cred că-mi stăpânesc viața, se întâmplă câte ceva? Nu eu am vrut afurisitul ăsta de război și nici seceta asta cumplită, dar le am pe cap pe amândouă.

Poate că, într-un fel, era bine că la Drogheda lucrurile nu mergeau greu. Dacă ar fi fost mai ușor, Jack și Hughie s-ar fi înrolat. Așa cum stăteau lucrurile, nu aveau de ales și trebuiau să salveze cât puteau de pe urma secetei, care va ajunge să fie numită Seceta Cea Mare. Peste un milion de mile pătrate de recolte și pământ pentru pășunat au fost afectate din sudul Victoriei până în Ținutul de Nord.

Dar ca importanță, războiul rivaliza cu seceta. Avându-i pe gemeni în Africa de Nord, oamenii de la Drogheda urmăreau campania cu o curiozitate dureroasă, toate deplasările înainte și înapoi de-a lungul Libiei. Ei erau moștenitori ai clasei muncitoare, deci erau susținători ardenti ai Partidului Muncii și nu sufereau prezentul Guvern, care după nume era liberal, dar după natura sa era conservator. Când în august 1941, Gordon Robert Menzies a demisionat, recunoscând că nu poate guverna, ei au jubilat, iar în octombrie pe 3, când liderul Partidului Muncii, John Curtin, a fost rugat să formeze un nou Guvern, aceasta a fost cea mai bună veste la Drogheda.

Între 1940 și 1941 crescuse neliniștea privind Japonia, mai ales după ce Roosevelt și Churchill i-au tăiat rezervele de petrol. Europa era departe și Hitler trebuia să-și poarte trupele douăsprezece mii de mile pentru a invada Australia, dar Japonia era Asia, făcea parte din Pericolul Galben care stătuse suspendat ca o pendulă deasupra bogatelor dar puțin populate pături australiene. Nimeni din Australia nu a fost surprins când japonezii au atacat Pearl Harbor; ei așteptaseră ca japonezii să apară de undeva. Dintr-o dată războiul era foarte aproape, putea să le intre în curtea din spate. Nu mai erau oceane care să separe Japonia de Australia, erau numai niște insule mari și o mare mică.

În ziua de Crăciun 1941 a căzut Hong Kongul; dar japonezii nu vor reuși niciodată să ia Singapore, spunea toată lumea ușurată. Veniră vești că japonezii au luat Malaezia și Filipine; marea bază navală din Malaezia, își ținea tunurile îndreptate spre mare, flota era pregătită. Dar în 8 februarie 1942, japonezii au traversat Strâmtoarea Strait of Johore, au ancorat în nordul Insulei Singapore și au trecut ca un tăvălug peste oraș și tunurile lui neputincioase. Singapore a căzut fără luptă.

Și apoi, vestea cea mare! Toate trupele australiene din Nordul Africii, se întorceau acasă. Primul Ministru Curtis a ținut-o una și bună în fața lui Churchill, că Australia avea dreptul să-și comande oamenii săi. Diviziile Australiene A Șasea și A Șaptea s-au îmbarcat în grabă în portul Alexandria; A Noua încă se mai refăcea la Cairo, după luptele de la Tobruk; avea să vină cât de curând se găseau vapoare. Fee zâmbea, Meggie delira de bucurie. Jims și Patsy se întorceau acasă.

Numai că nu au venit. În timp ce nordul aștepta vasele pentru trupe, a început din nou balansul; Armata a Opta a fost nevoită să se retragă din Benghazi. Primul Ministru Churchill a făcut un târg cu primul Ministru Curtin. A Noua Divizie Australiană, va rămâne în nordul Africii, în schimbul diviziilor de vapoare americane, care apărau coastele Australiei. Bieții soldați erau striviți între hotărâri care nici măcar nu se luau în birourile țării lor. Ia puțin aici, mai dă puțin dincolo. Era o lovitură puternică pentru Australia să descopere că Țara Mamă își alunga din cuib toți puii din Estul îndepărtat, chiar și un pui atât de bun și gras, cum era Australia.

În noaptea de 23 octombrie 1942, în deșert era liniște. Patsy se întoarse ușor, își găsi fratele în întuneric și se cuibări ca un copil pe umărul lui. Jims îl prinse cu brațul și rămaseră așa într-o tăcere profundă. Sergentul Bob Malloy îl înghionti pe Col Stuart, rânjind.

— O pereche de iepuri, spuse.

— Să te ia dracu, răspunse Jim.

— Hai Harpo, spune și tu ceva, murmură Col.

Patsy îi întoarse un zâmbet angelic, văzut numai pe jumătate în întuneric, deschise gura și lăsă să-i iasă o imitație excelentă a cornului lui Harpo Max. Mai mulți îl sâsâiră pe Patsy să tacă; era o tensiune ascunsă în aer.

— Isuse, așteptarea asta mă omoară, oftă Bob.

Patsy urlă:

— Pe mine mă omoară liniștea!

— Lua-te-ar dracu' prostule, eu te omor, se răsti Col răgușit, îndreptându-se spre baionetă.

— Gura! Pentru Dumnezeu! se auzi vocea căpitanului. Cine-i idiotul care urlă?

— Patsy, răspunse în cor vreo zece voci.

Hohotul de răs pluti ca un sentiment de siguranță peste dune și se stinse ca un semn de profanare. Sergentul Malloy își privi ceasul; acul se îndrepta spre 9:40.

Opt sute optzeci de puști englezești vorbiră deodată. Cerul urla, pământul se ridica, nu stătea locului, pentru că barajul de foc continua, iar zgomotul nu se diminua nicio secundă. Nu avea rost să-ți bagi degetele în urechi; exploziile se ridicau din pământ și treceau prin toate fibrele corpului, prin creier, prin oase. Nu-și puteau decât imagina ce efect aveau asupra lui Rommel. De obicei era posibil la un astfel de atac, să le iei artileria, dar astă noapte gâtlejurile ei de oțel, cântau în cor într-o armonie perfectă, și tunau pe măsură ce treceau minutele.

Deșertul se luminează, nu de lumina zilei, ci de cea a focului; un imens val de praf se ridică, o dâră de fum șerpuitor pe sute de mile, luminat de scânteii de la exploziile bombelor și a minelor, de flăcările detonanților. Tot ce putea face Montgomery, era să țintească câmpurile de mine. Și tot ce avea Montgomery, era aruncat cu repeziciune; țevile armelor se înroșiră, timpul între tragere și încărcare, era din ce în ce mai scurt, artileriștii erau din ce în ce mai impetuoși. Ca nebunii dansau într-un dans nebun și înnebunitor, așteptând să-și culeagă propriile bucățele.

Dar era frumos, minunat – punctul culminant al vieții unui artilerist, pe care-l re trăia după aceea în toate visele sale, până la sfârșitul zilelor. Vor arde de nerăbdare să mai trăiască acele minute cu armele lui Montgomery.

Tăcere. Împietrită, tăcere absolută, spărgându-se parcă în valuri numai în urechi; tăcere de nesuportat. Exact cinci minute înainte de zece, A Noua se ridică și se mișcă spre tranșee, fixară baionetele, pipăiră după muniții, amorsând trăgaciul, verificând dacă au apă, hrană, căști de metal, dacă ghetetele erau bine legate, fixând încă o dată locul celor care erau la mitraliere. Era ușor de văzut, strălucirea focurilor și nisipul fierbinte se transformau parcă în sticlă; dar mai era încă norul de praf, care stătea între dușman și ei; erau în siguranță. Pentru moment. Chiar la marginea câmpului de mine, se opriră, așteptară.

Zece țignale de fluier, fix. Sergentul Malloy își duse fluierul la buze și dădu drumul semnalului peste rândurile companiei; căpitanul strigă formula de atac. Pe un front de două mile, A Noua înainta în câmpurile de mine, iar în urma lor se auziră mitralierele. Vedeau unde merg, ca și cum ar fi fost zi. La fiecare trei minute, șirul se ridica și mai înainte o sută de iarzi; să avansezi cele câteva sute de iarzi, rugându-te să fie numai mine antitanc, sau mine S, ca minele pentru oameni să fi fost desființate de tancurile lui Montgomery. Mai erau încă germani și italieni, în avanposturi de mitraliere, artilerie mică de 50 mm. Uneori mai călca cineva câte un S neexplodat, avea timp să o vadă și să sară din nisip, înainte de a exploda o dată cu el.

Nu mai aveau timp să gândească, să facă nimic, își trăgeau puștile după ei, încă o sută de iarzi, și se rugau. Zgomot, lumină, praf, fum, teroare. Câmpurile de mine care nu se mai sfârșesc, două sau trei mile de fiecare parte și nu exista drum de întoarcere. La stânga Australienilor dintr-a Noua, erau scoțienii din Cincizeci și unu, trecând printre câmpurile de mine, urmându-și cimpoiul, sunetul lui în război, era ca o dulceță iar pentru australieni era foarte prietenos și le dădea

încredere. Dar italienilor sau nemților, le răscolea teama, le ridica părul în vârful capului.

Lupta continuă douăsprezece zile, dar douăsprezece zile în bătălie înseamnă foarte mult. La început A Noua a avut noroc; pierderile în câmpurile de mine au fost relativ reduse și în primele zile au înaintat mult în teritoriul lui Rommel.

— Știi, mai bine să mă împuște cineva, decât să sap aici, spuse Col sprijinindu-se de cazma.

— Nu știu, amice; cred că ei știu ce vor, spuse sergentul. Așteaptă în spatele liniilor să ne terminăm noi treaba, apoi ies cu mașinile de detectat mine și fac potecă pentru tancuri.

— Nu tancurile greșesc, Bob; cei care le comandă, spuse Jims bătătorind pământul cu lopata.

— Doamne, cum mi-aș dori să ne mai țină într-un loc, puțin! Am săpat mai mult în ultimile cinci zile ca un meseriaș.

— Sapă, prietene, spuse Bob fără simpatie.

— Hei, priviți, strigă Col arătând spre cer. Optsprezece bombardiere ușoare din RAF se îndreptau spre zonă într-o formație perfect aliniată, presărând bombe printre nemți și italieni, cu o exactitate perfectă.

— Tare-i frumos! spuse Sergent Bob Malloy, lungindu-și gâtul spre cer.

Trei zile mai târziu murea; o bucată uriașă de schijă îi smulsese brațul și jumătate din corp, dar nimeni nu avu timp să se oprească, decât să-i smulgă fluierul din ce-i mai rămăsese ca gură. Acum oamenii mureau ca muștele, erau prea obosiți să mai mențină starea inițială de vigilență și iuțeală; dar orice palmă mizerabilă de pământ pe care o cucereau, o păstrau cu dinții, confrunțați cu o apărare puternică. Pentru ei, totul se reducea acum la un refuz încăpățânat și tâmp de a fi înfrânți.

A Noua îi ținea pe loc pe Graf von Sponek și Lungerhausen, în timp ce tancurile intrau prin sud, până când, în cele din urmă Rommel a fost înfrânt. La 8 noiembrie el încerca să se replieze la granița egipteană, iar Montgomery fu numit comandant pentru toată zona. Era o foarte importantă victorie tactică; Rommel fusese nevoit să abandoneze multe tancuri, arme, echipament. Operațiunea Torța putea începe înaintarea spre Maroc și Algeria, în mai multă siguranță. Mai erau încă lupte grele cu Vulpile Deșertului, dar o mare parte erau acum la El Alamein. Cea mai mare și decisivă bătălie de pe scena Africii de Nord fusese dată, iar victoria îi aparținea Mareșalului de Infanterie din Alamein Viscount Montgomery.

Al doilea Alamein fu și cântecul de lebadă al Diviziei a Noua Australiene din Nordul Africii. În sfârșit plecau acasă să se întâlnească cu Japonezii în Noua Guinee. Din martie 1941 fuseseră mai mult sau mai puțin în prima linie, veniseră abia instruiți și prost echipați, iar acum plecau acasă cu o reputație care era depășită numai de A Patra Divizie Indiană. O dată cu A Noua, plecară și Jims și Patsy, întregi și teferi.

Bineînțeles că li s-a dat permisiunea să meargă acasă, la Drogheda. Bob i-a așteptat cu mașina la Gilly, la trenul care venea de la Goondiwindi, pentru că A Noua își avea sediul la Brisbane și trebuia să plece, după o altă instruire, în Noua Guinee. Când Rollsul intră în curte, toate femeile erau deja pe pajiște, așteptându-i, Jack și Hughie stăteau puțin mai în spate, dar erau la fel de nerăbdători să-și vadă frații mai mici, ca și ceilalți. Toate oile care scăpaseră cu viață la Drogheda, puteau muri, dar acum era sărbătoare.

Chiar atunci când mașina s-a oprit și ei au coborât, ceilalți tot nu îndrăzniră să se miște. Păreau atât de schimbați. Doi ani în deșert le stricaseră uniforme inițiale; erau îmbrăcați într-

un fel de uniformă verde și păreau doi străini. Crescuseră binișor în înălțime; ultimii doi ani de dezvoltare se petrecuseră departe de Drogheda, și acum erau mai înalți decât frații lor mai mari. Nu mai erau băieți, erau bărbați, deși nu în felul grupului Bob-Jack-Hughie; greutatea, euforia luptei și moartea violentă îi transformaseră într-un fel pe care Drogheda nu-l reușise cu ceilalți. Soarele Nord African îi uscaseră și-l bronzaseră, îndepărtând orice urmă de copilărie. Da, era posibil să crezi că acești oameni în uniforme simple, cu pălării puse pe urechea stângă, cu însemnele AIF, au omorât oameni. Se vedea în ochii lor, albaștri ca ai lui Paddy, dar mai triști și lipsiți de blândețe.

— Băieții mei, băieții mei, strigă doamna Smith, fugind spre ei cu lacrimi în ochi. Nu, nu conta ce au făcut, cât de mult s-au schimbat; pentru ea erau încă cei doi copilași pe care-i spălase, hrănise, le alungase lacrimile, le sărutase rănilor. Numai rănilor pe care le purtau în ei acum, era peste puterea ei să le vindece.

Apoi toți ajunseră în jurul lor, rezerva britanică fu uitată, râdeau, plângeau, chiar și biata Fee îi bătea pe spate încercând să zâmbească. După doamna Smith le-au sărutat pe Meggie, pe Minnie, pe Cat, au îmbrățișat-o pe mama, cu Jack și Hughie au dat mâna tăcuți. Cei de la Drogheda nu vor ști niciodată ce înseamnă să fii acasă, nu vor ști niciodată cât a fost dorit acest moment, cât s-au temut că nu-l vor apuca.

Doamne și cum mâncău! Mâncarea în armată nu a avut niciodată gustul ăsta, spuneau râzând. Prăjituri roz și albe, batoane de ciocolată cu nuci de cocos, budincă aburindă, salată de fructe cu frișca de la vacile Droghedei. Știind cât de sensibili erau la stomac, doamna Smith era convinsă că le va fi rău o săptămână, dar aveau ceai care să-i repare.

— E altfel decât pâinea wogilor, nu, Patsy?

— Îhî!

— Ce înseamnă wogi? întrebă doamna Smith.

— Sunt arabi, un wop este un italian, nu-i așa Patsy?

— Îhî!

Era ciudat. Ar fi vorbit, cel puțin Patsy, ar fi vorbit ore în șir despre Africa de Nord; orașe, oameni, mâncare, muzeul din Cairo, viața pe un vapor cu trupe, tabere. Dar nicio întrebare nu îi putea devia de la linia prestabilită și nu le putea smulge decât vagi informații despre cum au fost în realitate luptele, la Gazala, Benghazi, Tobruk, El Alamein. Mult mai târziu, după terminarea războiului, femeile aveau să descopere această trăsătură comună; bărbații care au luptat, care au fost în mijlocul focului, nu vor dori niciodată să vorbească despre asta, nu se vor alătura clubului ex-soldaților, ligilor, nu vor dori să aibă nimic de-a face cu tot ce perpetua imaginea războiului.

Drogheda dădu o petrecere. Pentru ei. Alistair MacQueen fusese și el în Divizia A Noua și acum era acasă, deci făcură și la Rudna Hunish o petrecere.

Dominic O'Rourke avea cei doi fii în Divizia A Șasea, în Noua Guinee, dar deși ei nu puteau fi prezenți, Dibban-Dibban făcură la rândul lor o petrecere. Fiecare proprietate din ținut care avea un fiu în uniformă dorea să sărbătorească întoarcerea sănătoasă a celor trei băieți dintr-a Noua. Femeile și fetele roiau în jurul lor, dar băieții Cleary, întorși eroi, doreau să scape de aceste lucruri, fiind mult mai speriați decât pe câmpul de luptă.

De fapt se părea că Jims și Patsy nu doreau să aibă de-a face cu femeile; ei se agățau de Bob, Jack și Hughie. Noaptea târziu, după ce femeile s-au culcat, au stat de vorbă cu frații care fuseseră nevoiți să rămână în urmă, și-și deschiseră inimile pline de răni. Și călăriră prin toate padocurile

Droghedei, care era în al șaptelea an de secetă, și erau bucuroși că sunt acasă, că sunt îmbrăcați civil.

Chiar așa cum era, crăpat și torturat de lipsa de apă, pentru Jims și Patsy pământul era inefabil și iubit, oile erau reconfortante, trandafirii târzii din grădină erau un rai. Cumva trebuiau să guste din fiecare lucru să îl soarbă profund pentru a nu-l mai uita, pentru că plecaseră nepăsători și acum le părea rău. Nu știuseră ce-i aștepta. Când vor pleca de această dată vor fi încărcăți cu fiecare moment bine întipărit în memorie, cu trandafiri ai Droghedei presați în portmoneu, alături de câteva fire de iarbă. Față de Fee erau buni și compătimitori, dar față de Meggie, doamna Smith, Minnie și Cat, erau iubitori și tandri. Ele fuseseră adevăratele lor mame.

Ceea ce o încânta cel mai mult pe Meggie era dragostea pe care i-o purtau lui Dane, se jucau cu el ore întregi, îl luau la călărie, se rostogoleau cu el în joacă pe iarbă. Justine părea să-i înspăimânte; bine, dar ei se purtau stângaci față de oricine era de sex feminin, orice persoană pe care nu o cunoșteau așa cum le cunoșteau pe femeile de la fermă. Pe lângă toate astea, biata Justine era furioasă pentru felul în care-l monopolizaseră pe Dane, iar asta însemna că ea nu mai avea cu cine se juca.

— E un bondar drăguț, Meggie, îi spuse Jims lui Meggie, când ieșiră pe verandă într-o zi.

Stătea pe un scaun de paie, privind cum se jucau Patsy și Dane pe pajiște.

— Da, este o frumusețe mică, nu? zâmbi ea, stând în așa fel încât să-l poată vedea pe fratele mai mic. Ochii îi erau înmuiați de milă; ei doi au fost copiii ei.

— Ce s-a întâmplat, Jims? Nu poți să-mi spui?

Ochii lui o priviră sfâșiați de o durere profundă, dar negă din cap.

— Nu, Meggie. Este ceva despre care n-aș putea vorbi vreodată cu o femeie.

— Nici când o să se termine și o să vă însurați? N-o să-i spui soției tale?

— Noi să ne însurăm? Nu cred. Războiul ia totul dintr-un bărbat. Ardeam de nerăbdare să plecăm, dar acum suntem mai înțelepți. Dacă ne însurăm vom avea fii, și pentru ce? Să-i vedem creșcuți și obligați să facă ceea ce nu vor, ce am făcut noi, să vadă ce am văzut noi?

— Nu vorbi așa Jims, te rog!

Ochii lui îi urmăriră privirea îndreptată spre Dane, care râdea în hohote pentru că Patsy îl ținea cu capul în jos.

— Să nu-l lași niciodată să plece de la Drogheda, Meggie. La Drogheda nu va ști ce-i răul, spuse Jims.

Arhiepiscopul de Bricassart fugea pe frumoasele coridoare lungi și înalte, iar fețe surprinse se opreau să-l privească; dădu buzna în camera Cardinalului și se opri brusc. Eminența Sa se întreținea cu Domnul Papée, ambasadorul în exil al Guvernului Polonez, la Sfântul Scaun.

— Doamne, Ralph, s-a întâmplat ceva?

— S-a întâmplat, Vittorio. Mussolini a fost alungat.

— Sfinte Isuse! Sfântul Părinte știe?

— Eu am telefonat la Castel Gandolfo, deși trebuie să se anunțe și la radio din clipă-n clipă. M-a sunat un prieten de la Cartierul General german.

— Sper din toată inima ca Sfântul Părinte să-și fi făcut bagajele, spuse Domnul Papée cu o foarte insesizabilă relaxare.

— Dacă-l deghizăm în călugăr Franciscan, ar putea ieși, dar altfel nu, se repezi Arhiepiscopul Ralph. Kesselring are orașul sub control, pe fiecare centimetru.

— Nu va pleca nicăieri, spuse Cardinalul Vittorio.

Domnul Papée se ridică.

— Trebuie să plec, Eminență. Sunt reprezentantul unui guvern care este dușmanul Germaniei. Dacă Sfinția Sa nu este în siguranță, nici eu nu sunt. Sunt hârtii în camera mea, de care trebuie să am grijă.

Elegant și precis, diplomat până în vârful degetelor, el îi lăsa singuri pe cei doi preoți.

— A venit să intervină pentru poporul lui persecutat?

— Da. Bietul om, îi iubește atât de mult.

— Și noi nu?

— Bineînțeles că-i iubim Ralph, dar situația este cu mult mai grea decât știe el.

— Miezul problemei este că el nu e crezut.

— Ralph!

— Ei bine? Nu-i ăsta adevărul? Sfântul Părinte și-a petrecut anii tinereții la München, s-a îndrăgostit de germani și îi mai iubește și acum, în ciuda celor făcute de ei. Dacă i s-ar aduce dovada acelor corpuri, tot ar spune că rușii au făcut-o și nu dragii săi germani, nu ar face niciodată așa ceva un popor atât de cult și civilizată!

— Ralph, nu ești membru al Societății lui Isus, dar ești aici numai pentru că ai depus un jurământ personal de credință față de Sfântul Părinte. Ai sânge fierbinte irlandez și al strămoșilor normanzi, dar te rog, fii rezonabil! Încă din septembrie trecut așteptăm să cadă Axa, rugându-ne ca Ducele să rămână ca să ne apere de represaliile germane. Adolf Hitler are o curioasă contradicție în personalitatea sa pentru că știe că există două lucruri care-i sunt dușmane și totuși dorește să le păstreze cu orice preț: Imperiul Britanic și Sfânta Biserică Catolică din Roma. Dar când a fost în fața lor, a făcut ce-a putut pentru a strivi Imperiul Britanic; și crezi că nu ar strivi și Biserica, dacă noi îi forțăm mâna? Un singur cuvânt care să denunțe ce se întâmplă în Polonia și, cu siguranță, ne distruge. Crezi că am face bine dacă am denunța ce s-a întâmplat, prietene? Nu avem arme,

nu avem soldați. Reprimarea ar fi imediată, iar Sfântul Părinte ar fi trimis la Berlin, și se teme de asta. Nu-ți mai amintești de marioneta de Papă din Avignon? Vrei ca Papa, care este al nostru, să fie o marionetă a Berlinului?

— Îmi pare rău Vittorio, eu nu pot vedea lucrurile așa. Eu spun că noi *TREBUIE* să-l denunțăm pe Hitler, să-i denunțăm barbariile! Dacă ne împușcă, vom muri ca niște martiri, și tot ar fi ceva eficient.

— De obicei nu ești obtuz, Ralph! Nu ne va împușca deloc. Înțelege impactul martiriului, la fel de bine ca și noi. Sfântul Părinte ar fi trimis imediat la Berlin și de acolo înapoi în Polonia. Iar noi vom fi trimiși în liniște în Polonia. Polonia, Ralph, *POLONIA*! Vrei să murim în Polonia fără a mai fi de niciun ajutor?

Arhiepiscopul Ralph se așază, își prinse mâinile între genunchi, privi rebel pe fereastră la porumbeii aurii în apusul de soare. La patruzeci și nouă de ani era mai subțire decât în tinerețe, dar îmbătrânea splendid, așa cum făcuse toate lucrurile la viața lui.

— Ralph, suntem ceea ce suntem. Bărbați numai pe planul doi. Întâi de toate suntem preoți.

— Nu așa ai menționat prioritățile când m-am întors din Australia Vittorio.

— Atunci m-am referit la altceva și tu știi asta. Vrei să fii dificil! Acum vreau să spun că nu putem gândi ca toți oamenii. Trebuie să gândim ca preoții, pentru că asta este cel mai important aspect al vieții noastre. Orice am crede, sau am dori să facem ca oameni, datoria noastră este în primul rând față de Biserică și nu față de o putere temporară! Noi trebuie să fim loiali numai față de Sfântul Părinte! Ai jurat supunere, Ralph. Vrei să încalci din nou jurământul? Sfântul Părinte este infailibil în toate problemele care privesc Biserica Domnului.

— Greșește! Raționamentul său este subiectiv. Toate energiile lui sunt dirijate să lupte împotriva comunismului. Vede în Germania cel mai mare dușman al comunismului, singurul factor care i-ar putea împiedica răspândirea. Vrea ca Hitler să rămână la cârma Germaniei, așa cum a fost mulțumit că Mussolini a condus Italia.

— Crede-mă Ralph, sunt lucruri pe care tu nu le știi. El este Papa, el *ESTE* infailibil! Dacă negi asta, îți negi credința.

Ușa se deschise discret, dar în grabă.

— Eminentă, Herr General Kesselring.

Ambii prelați se ridicară, controversa dispăru de pe fețele lor, acum zâmbeau.

— Este o mare plăcere, excelență. Nu luați loc? Doriți un ceai?

Conversația se ducea în germană, multe fețe bisericești de la Vatican vorbeau limba. Sfântul Părinte în mod deosebit dorea să vorbească și să asculte această limbă.

— Mulțumesc Eminentă, doresc. Nicăieri în Roma nu se face un așa superb ceai *ENGLEZESC*.

Cardinalul Vittorio zâmbi discret.

— Este un obicei pe care l-am deprins când eram Legat Papal în Australia și pe care, în ciuda italianismului meu, nu l-am putut abandona.

— Și dumneavoastră, Prea Sfinția Voastră?

— Eu sunt irlandez, Herr General. Și irlandezii preferă ceaiul.

Generalul Albert Kesselring vorbea întotdeauna cu Ralph de Bricassart ca de la om la om; după toți prelații aștia italieni, care erau atât de alunecoși, el era o noutate, un om fără viclenie, direct.

— De fiecare dată sunt uimit Prea Sfinția Ta, de puritatea accentului german, îl laudă el.

— Am ureche pentru limbi, Herr General, ceea ce înseamnă că, la fel cu orice talent, nu se laudă.

— Ce putem face pentru Excelența Voastră? întrebă Cardinalul dulceag.

— Cred că până acum ați auzit deja de soarta Ducelui?

— Da Excelență, am auzit.

— Atunci, în parte, știți de ce am venit. Să vă asigur că totul este bine și să vă rog să trimiteți un mesaj la Castel Gandolfo, poate ați și trimis? Eu sunt atât de ocupat, că îmi este imposibil să vizitez acum castelul.

— Mesajul va fi trimis. Sunteți atât de ocupat?

— Bineînțeles. Cu siguranță vă dați seama că, acum, aceasta este o țară inamică pentru noi germanii.

— *AICI?* Herr General, acesta nu este pământ italian și niciun om nu este dușman aici, decât cei care sunt rău intenționați.

— Îmi cer scuze, Eminență. Sigur că mă refeream la pământul italian, nu la Vatican. Dar în probleme pentru Italia, trebuie să acționez așa cum îmi comandă Führerul meu. Italia va fi ocupată și trupele mele, care erau prezente ca aliata, până acum, vor deveni trupe de poliție.

Arhiepiscopul Ralph stătea comod și privea de parcă în viața lui nu a avut o luptă ideologică, dar își studia atent interlocutorul. Știa acesta ce făcea Führerul în Polonia? Cum se putea să *NU* știe?

Cardinalul Vittorio își potrivi fața să exprime o privire neliniștită.

— Dragul meu General, cu siguranță că nu despre Roma este vorba? Ah, nu Roma, cu istoria ei, cu prețioasele ei comori de artă? Dacă aduci trupe între cele șapte coline, cu siguranță că vor fi lupte, distrugeri. Te rog, nu face asta!

Generalul Kesselring se foi stânjenit.

— Sper că nu vom ajunge aici, Eminență. Dar și eu am depus un jurământ, și eu sunt sub ordine. Trebuie să fac ceea ce dorește Führerul.

— Dar vei încerca de dragul nostru, Herr General? Te rog, trebuie!

— Eram în Atena, acum câțiva ani, spuse Arhiepiscopul Ralph repede, aplecându-se înainte,

o şuviță de păr alb acoperindu-i sprânceana; era foarte conștient de impresia pe care i-o făcea el personal generalului și o folosea fără jenă. Ați fost vreodată la Atena, domnule?

— Da, am fost, spuse generalul timid.

— Atunci, cu siguranță știți povestea. Cât le-a trebuit oamenilor din timpuri moderne să distrugă clădirile care se aflau peste Acropolis? Herr General, Roma s-a păstrat așa cum a fost dintotdeauna, un monument de două mii de ani, îngrijit cu multă dragoste și atenție. Te rog, te implor, nu primejdui existența Romei!

Generalul îl privi cu o uimire nedisimulată; ținuta îi venea foarte bine, dar nu mai bine decât sutana cu nuanțe de purpură imperială pe care o purta Arhiepiscopul Ralph. Și el avea ținuta unui soldat, corpul extrem de bine făcut al soldatului și fața unui înger. Așa trebuie să fi arătat Arhanghelul Mihail; nu un tânăr imberb din timpul Renașterii, ci un om în vârstă perfect, care-l iubise pe Lucifer, luptase cu el, îi alungase pe Adam și Eva, tăiașe șarpele, stătea de-a dreapta lui Dumnezeu. Știa oare omul acesta cum arăta? Era într-adevăr un om pe care nu-l uita.

— Voi face tot ce-mi stă în putere, Prea Sfinția Ta, vă promit. Într-o oarecare măsură hotărârea îmi aparține, trebuie să recunosc. Și eu sunt, ca și dumneavoastră, un om civilizat. Dar îmi cereți foarte mult. Dacă declar Roma oraș deschis, asta înseamnă că nu pot arunca în aer podurile, nu pot face fortărețe din clădiri, iar asta ar putea dezavantaja Germania. Ce siguranță am că Roma nu mă va trăda, după ce eu voi fi bun cu ea?

Cardinalul Vittorio își țuguie buzele și-și chemă pisica, acum avea o siameză elegantă; zâmbi blând și-l privi pe Arhiepiscop.

— Roma nu va răsplăti niciodată bunătatea cu trădare, Herr General. Sunt sigur că dacă veți găsi timp să vizitați Castel Gandolfo, veți primi aceleași asigurări. Aici Kheng, așa draga mea! Ah,

ce fetiță frumoasă ești! Mâinile care-i stătuseră în poala roșie, mângâiau pisica.

— Un animal neobișnuit, Eminență.

— O aristocrată, Herr General. Și Arhiepiscopul și eu avem nume vechi, foarteenerate, dar pe lângă arborele ei genealogic, al nostru este un nimic. Vă place numele ei? Este chinezesc, înseamnă floare de mătase. Potrivit, nu?

Ceaiul sosise și era aranjat; toți tăcură un moment.

— Nu veți regreta decizia de a declara Roma oraș deschis, Excelență, spuse Arhiepiscopul Ralph, adresându-se noului stăpân al Italiei, cu un zâmbet mios. Se întoarse spre Cardinal și zâmbetul îi dispăru, ca o mantie care cade, nefiind necesară cu acest om iubit. Eminență, vreți să fiți „mama”, sau fac eu onorurile?

— Mamă? întrebă prosteste Generalul Kesselring.

Cardinalul di Contini-Verchese răs.

— Este o glumă nevinovată între noi, celibatarii. Cine toarnă ceaiul se numește „mamă”. Este o zicală englezească, Herr General.

În seara aceea Arhiepiscopul Ralph era obosit, neliniștit și cu nervii încordați. I se părea că nu face nimic pentru a ajuta la terminarea acestui război, băjbâia numai pentru păstrarea antichităților, și el ura din suflet inerția Vaticanului. Deși prin natura sa era conservator, câteodată, împietrirea celor care ocupau cele mai înalte poziții în ierarhia Bisericii, i se părea intolerabilă. În afară de modestele călugărițe și călugării care serveau Vaticanul, de luni de zile nu mai vorbea cu cineva normal, care să nu aibă un suport moral, spiritual, sau o axă militară sau politică, de care să se agațe. În ultimul timp, chiar rugăciunile părea să le facă mai greu și Dumnezeu i se părea foarte departe, ca și cum El s-ar fi retras, pentru a lăsa creaturile sale umane să distrugă lumea, pe care El o crease pentru ei. Avea nevoie,

gândea el, de o doză țeapănă de Meggie și Fee, sau de o doză țeapănă de cineva care nu era interesat de soarta Vaticanului sau a Romei.

Prea Sfinția Sa coborî scara privată spre Basilica Sfântul Petru. În ultimul timp i se închideau porțile, la lăsarea întunericului, ca un semn al neliniștii care domnea peste Roma, semn mai sugestiv decât companiile germane, care mișunau pe străzile Romei. O lumină fantomatică atingea absida goală; pașii sunau pe podeaua de piatră, în timp ce se apropia de Altarul, în fața căruia îngenunche. Apoi, între impactul unui pas și următorul, auzi o respirație agitată. Lumina lămpii din mână se mări; ridică lampa spre direcția sunetului, nu atât speriat, cât curios. Aceasta era lumea lui, o putea apăra fără să-i fie teamă.

Lumina lămpii se juca pe cea mai frumoasă piesă de sculptură dintre toate creațiile artistice: *Pietà* de Michelangelo. Sub statuia împietrită văzu o altă figură, nu de marmură ci din carne, hăituită, speriată de moarte.

— Ciao, spuse Prea Sfinția Sa, zâmbind.

Nu primi răspuns, dar văzu că hainele erau cele ale infanteriei germane de grad mic; iată omul lui de rând de care avea nevoie! Faptul că era german, nu conta.

— *Wie geht's?* întrebă încă zâmbind.

O mișcare, care cauză imediat un lac de sudoare pe fața intrusului care strălucea în lumina lămpii.

— *Du bist krank?* întrebă crezând că băiatul este bolnav; era numai un copil.

În sfârșit veni răspunsul.

— *Nein.*

Arhiepiscopul așeză lampa pe dușumea și înaintă, luă cu mâna bărbia soldatului și o ridică pentru a-l privi în ochii, mai negri decât întunericul.

— Ce s-a întâmplat, întrebă în germană și râse. Uite, continuă tot în germană, tu nu ai de unde să știi, dar principala îndatorire a mea, în timpul

vieții, a fost să întreb oamenii ce s-a întâmplat. Și vreau să-ți spun că treaba asta mi-a făcut multe neazuri.

— Am venit să mă rog, spuse copilul cu o voce prea profundă pentru vârsta lui, cu un puternic accent bavarez.

— Ce s-a întâmplat, ai rămas încuiat?

— Da, dar nu asta-i problema.

Prelatul ridică lampa.

— Ei bine, nu poți sta aici toată noaptea, iar eu nu am cheile de la uși. Vino cu mine. Se îndreptă spre scara ascunsă care ducea la Palatul Papal, vorbind cu o voce blândă. Și eu am venit să mă rog. Datorită înaltului tău Comandament și eu am avut o zi groaznică. Aici, urcă... Să sperăm că personalul Sfântului Părinte nu va crede că am fost arestat și va vedea că eu sunt cel care escortează în această situație.

După aceea mai merseră zece minute în liniște, prin coridoare încurcate, spre curțile și grădinile exterioare; tânărul german nu părea nerăbdător să-și părăsească însoțitorul, de care se ținea aproape. În cele din urmă Prea Sfinția Sa deschise o ușă și îl conduse într-un mic salonaș, mobilat modest, aprinse lumina și închise ușa.

Rămaseră privindu-se unul pe celălalt, pentru că acum se vedeau. Soldatul german văzu o figură înaltă, cu fața frumoasă și ochii albaștri, iscoditori; Arhiepiscopul Ralph văzu un copil, păcălit să poarte un veșmânt, de care toată Europa se temea. Un copil, nu avea mai mult de șaisprezece ani, cu siguranță. De înălțime medie și foarte slăbuț, avea o constituție care promitea pentru mai târziu un corp puternic și mâini lungi. Fața semăna mai degrabă cu a unui italian, brunetă ca a unui patrician, foarte atrăgătoare; ochii mari, negri cu gene lungi, la fel de negre, un cap magnific, cu o podoabă de păr negru. La urma urmei, nu era o situație obișnuită, deși rolul pe care-l juca era unul foarte obișnuit; Prea Sfinția Sa dorise să vorbească

cu un om, și în clipa aceasta îl interesa mult acest lucru.

— Stai jos, îi spuse băiatului și se îndreptă spre un dulap de unde aduse o sticlă de vin de Marsala.

Turnă în două pahare, dădu unul băiatului și își aduse un scaun, așezându-l în așa fel încât să poată privi fața fascinantă din fața lui.

— Au ajuns la copii ca să-și poată continua războiul? întrebă așezându-se picior peste picior.

— Nu știu, spuse băiatul. Eu eram la casa de copii și oricum plecam mai repede.

— Cum te cheamă, tinere?

— Reiner Moerling Hartheim, spuse băiatul cu mândrie.

— Un nume magnific, spuse preotul grav.

— Nu-i așa? Mi l-am ales singur. La casa de copii mi se spunea Reiner Schmidt, dar când am plecat în armată mi l-am schimbat cu numele pe care mi l-am dorit întotdeauna.

— Ești orfan?

— Surorile îmi spuneau „copil din dragoste”.

Arhiepiscopul se strădui să nu zâmbească; băiatul avea atâta demnitate acum când nu-i mai era frică! Oare ce-l înspăimântase? Să nu fie găsit, sau că l-am încuiat în Basilică?

— De ce ți-a fost frică, Rainer?

Băiatul sorbi din vin cu evidentă plăcere.

— Bun, e dulce. Se așeză mai comod. Am vrut să văd Sfântul Petru, pentru că surorile, la casa de copii, ne vorbeau despre el și ne arătau poze. Când ne-au spus că mergem la Roma, am fost bucuroși. Am ajuns azi dimineață. Imediat cum am putut, am venit. Se încruntă. Dar nu era cum mă așteptasem. Eu credeam că am să mă simt mai aproape de Domnul Nostru, dacă veneam în Biserica *LUI*. În loc de asta, am văzut numai că biserica e enormă și e frig. Nu l-am simțit pe *EL*.

Arhiepiscopul zâmbi.

— Știu ce vrei să spui. Dar Sfântul Petru nu este ca toate celelalte biserici, știi. Nu în sensul

obișnuit de biserică. Ea este *BISERICA*. Și mie mi-a trebuit multă vreme să mă obișnuiesc cu ea.

— Am vrut să mă rog pentru două lucruri, spuse băiatul dând din cap pentru a arăta că a auzit, dar că nu asta dorise să audă.

— Pentru ceea ce te sperie?

— Da. Am crezut că dacă vin la Sfântul Petru, m-ar putea ajuta.

— Ce te sperie pe tine, Reiner?

— Să nu se hotărăscă că sunt evreu și ca regimentul nostru să nu fie trimis în Rusia.

— Înțeleg. Nu mă miră că te sperie. Există vreo posibilitate ca ei să creadă că tu ești evreu?

— Uitați-vă la mine! spuse băiatul modest. Când mi-au scris semnele particulare, au spus că trebuie să verifice. Nu știu dacă pot verifica, sau nu, dar surorile știu mai mult decât mi-au spus mie.

— Și dacă știu, nu le vor spune lor, spuse Prea Sfinția Sa încurajator. Ele știu de ce sunt întrebate.

— Chiar credeți? Sper să fie așa!

— Te tulbură ideea că ai avea sânge evreiesc?

— Nu contează cum e sângele meu, spuse Rainer, am fost născut german și asta e important.

— Numai că ei nu văd lucrurile așa, nu?

— Nu.

— Și Rusia? Cu siguranță că acum nu trebuie să-ți mai faci griji că te trimit în Rusia. Ești la Roma, în direcția opusă.

— Azi dimineață l-am auzit pe comandantul nostru spunând că s-ar putea să ne trimită totuși în Rusia. Acolo treburile nu merg bine.

— Ești un copil, spuse brusc Arhiepiscopul Ralph. Ar trebui să fii la școală.

— Oricum, acum nu se putea. Băiatul zâmbi. Am șaisprezece ani și trebuie să muncesc. Oftă. Mi-ar fi plăcut să continui școala. Este important să înveți.

Arhiepiscopul Ralph izbucni în râs, apoi se ridică și umplu paharele.

— Nu-ți face griji, Reiner. Nu sunt prea coerent. Gânduri, unul după altul. Acum este ora mea de meditație. Nu prea sunt o gazdă bună, nu?

— E-n regulă, spuse băiatul.

— Deci, spuse prelatul așezându-se din nou. Definește-te, Reiner Moerling Hartheim.

Un aer de mândrie se așază pe fața băiatului.

— Sunt german, sunt catolic. Vreau să fac din Germania un loc unde rasa și religia nu sunt subiect de persecuție și îmi voi dedica toată viața acestui scop.

— Mă voi ruga pentru tine – să trăiești și să reușești.

— O să vă rugați? întrebă băiatul sfios. Chiar așa, personal, adică, cu numele meu?

— Bineînțeles. De fapt m-ai învățat ceva. Că în meseria mea eu nu am altă armă, decât rugăciunea. Nu am altă funcție.

— Cine sunteți? întrebă Rainer dând semne evidente că vinul îl amețea.

— Sunt Arhiepiscopul Ralph de Bricassart.

— Oh, am crezut că sunteți un preot normal!

— Sunt un preot normal. Nimic mai mult.

— Fac un pariu cu dumneavoastră! spuse băiatul cu ochii strălucitori. Dumneavoastră vă rugați pentru mine, iar eu, dacă voi trăi destul de mult ca să fac ce doresc, mă voi întoarce la Roma, să vă arăt ce au făcut rugăciunile.

Ochii albaștri zâmbiră tandru.

— Bine, s-a făcut. Și când vei veni, eu îți voi spune ce cred eu că s-a întâmplat cu rugăciunile mele. Se ridică. Stai pe loc, mic politician. O să-ți găsesc ceva de mâncare.

Vorbiră până în zori, când ziua cuprindea domurile și campanilele, iar porumbeii începeau să zboare pe lângă ferestre. Apoi Arhiepiscopul își conduse vizitatorul prin camerele publice ale palatului privindu-i reacțiile cu încântare și despărțindu-se de el în aerul rece și proaspăt al dimineții. Deși nu avea de unde să afle, băiatul cu

nume splendid avea să plece în Rusia, ducând cu el amintirea dulce și nostalgică a unui om care l-a încurajat, fiind convins că la Roma, în Biserica Domnului Nostru, un om se ruga, în fiecare zi, spunându-i pe nume.

Până veni vremea ca A Noua să fie îmbarcată pentru Noua Guinee, totul era deja gata, se făcuse curățenie. Nemulțumită, cea mai mare Divizie a elitei armatei australiene, nu putea decât să spere că ar mai cuceri ceva glorie, fugărindu-i pe japonezi prin Indonezia. La Guadalcanal zdrobiseră toate speranțele japoneze de a intra în Australia. Și totuși, deși armata era subțiată, nu mai avea provizii, tot îi făcură pe americani și australieni să plătească pentru fiecare centimetru de pământ pe care-l cucereau. În retragere, japonezii abandonară Buna, Gona, Salamaua, retrăgându-se spre coasta nordică în Lae și Finschafen.

La 5 septembrie 1943, Divizia a Noua a fost debarcată la est de Lae. Era sufocant de cald și mare umiditate, ploua în fiecare după amiază, deși musonii veneau abia peste două luni. Amenințarea malariei îi făcea pe toți să ia Atabrină, dar micile tablete galbene făceau rău la toată lumea, mai rău decât malaria. Deja umezeala constantă însemna pentru toată lumea, cizme și ciorapi uzi permanent; picioarele erau înmuiate, spongioase, carnea dintre degete sângera. Înțepăturile de muște și țânțari ulcerau.

În portul Moresby au văzut în ce hal erau localnicii din Noua Guinee și dacă nu rezistau climatului fără să facă beriberi, malarie, boli cronice de piele, mărirea plămânilor și a splinei, albi nu prea aveau șanse. Mai erau supraviețuitori la Kokoda, în Port Moresby, dar și victime, nu atât de multe dintre japonezi, cât dintre oamenii emaciați și delirând, din Noua Guinee. De zece ori mai mulți au murit de pneumonie. Noroi uleios,

păduri nenaturale, cu o lumină fosforescentă palidă după ce se lăsa întunericul, pante abrupte și rădăcini, un om nu putea privi în sus. O secundă, că și era tras în mlaștină. Era o diferență de la cer la pământ, față de Africa de Nord și A Noua nu regreta că luptase la Alamein, în loc să luptea la Kokoda Trail.

Lae era un oraș de coastă în mijlocul unui ținut împădurit mult mai insalubru decât chiar terenul de luptă. Numai câteva case europene, o sondă de petrol și o adunătură de cocioabe ale localnicilor. Japonezii erau dornici de luptă, dar mai puțini la număr, la fel de istoviți de Noua Guinee, ca și australienii cu care luptau, la fel de uzați de boli. După masivul atac cu blindate din Nordul Africii, acum era curios să nu vezi nici măcar un mortier; numai puști Owen, cu baioneta pusă permanent. Lui Jims și lui Patsy le plăcea să meargă la luptă de câmp, erau aproape, se păzeau unul pe celălalt. Era o înfrângere grea, după Afrika Korps, dar era sigur o înfrângere și pentru dușmani.

La două săptămâni după ce A Noua a debarcat la Lae, nu mai erau japonezi în zonă. Era primăvară în Noua Guinee, o zi frumoasă, umiditatea scăzuse douăzeci de puncte, soarele strălucea pe cerul devenit dintr-o dată albastru, iarba înverzea, iar spre oraș se vedeau pete de purpuriu și lila. Disciplina se mai relaxase, se părea că toată lumea își luase liber ca să joace cricket, să se plimbe, să vorbească cu localnicii, să-i facă să râdă. Pentru a le vedea gingiile roșii de la nuca de betel, pe care o mestecau pentru efectele ei narcotice, Jims și Patsy se plimbau prin iarba înaltă de la marginea orașului, pentru că le amintea de Drogheda; avea aceeași culoare și era la fel de înaltă ca și cea de la Drogheda, după ploaie.

— Nu mai durează mult și ne întoarcem acasă, Patsy. I-am pus pe fugă pe japonezi. Acasă Patsy, acasă la Drogheda! Abia aștept.

— Da, răspunse Patsy.

Mergeau umăr la urmă, mult mai aproape decât alți oameni obișnuiți; se atingeau uneori, nu conștient, ci așa cum un om își atinge propriul său corp, pentru a se scărpinga absent, sau pentru a se asigura că-l mai are. Cât era de plăcut să simtă soarele adevărat pe față, în loc de abur ca la baia turcească! Își ridicau nasul în sus, fremătau nările ca să adulmece aerul și aroma Droghedei, să viseze că sunt din nou acasă și se plimbă, lenevesc la soare, sau citesc o carte. Se tăvăleau ca să simtă pământul pe piele, să-i simtă pulsațiile din adâncuri, cum face o mamă cu copilul ei adormit.

— Privește, Jims! Un papagal ca la Drogheda, vorbi Patsy șocat.

Poate că acei papagali trăiau și în Lae, dar sentimentul acelei zile, care le amintea de acasă, îl emoționase profund pe Patsy. Râzând, mergând prin iarbă cu picioarele goale, se luă după pasăre, aruncând cu pălăria după ea, ca să fie sigur că nu e o iluzie. Zâmbind, Jims îl privea.

Era poate la douăzeci de iarzi, când începu să răpăie mitraliera, aruncând resturi de iarbă în jurul lor. Din talie până la genunchi era plin de sânge, sângele vieții.

— Patsy, Patsy, urlă Jims; în fiecare celulă a corpului simți gloanțele, simți și el cum se clatină și moare.

Făcu pasul să fugă spre fratele lui, apoi precauțiunea militară se impuse și se întinse la pământ în iarbă, tocmai când mitraliera începea din nou.

— Patsy, trăiești? strigă el stupid, deși văzuse sângele.

Un incredibil „da” veni ca răspuns. Centimetru cu centimetru, Jims se târî prin iarba înaltă, ascultând vântul și propria-i mișcare. Când ajunse la fratele său puse capul pe umărul lui și începu să plângă.

— Las-o baltă, spuse Patsy, n-am murit încă.

— Cât e de rău? întrebă Jims, dând la o parte cămașa îmbibată de sânge, ca să vadă carnea sfâșiată.

— Nu simt că aş muri, oricum.

De peste tot, în jurul lor apărură bărbați, veneau de la cricket, mai aveau încă mănuși în mâini; cineva plecă după o targă, iar ceilalți trecură la anihilarea mitralierei. O făcură cu mai multă duritate decât de obicei, pentru că toți îl iubeau pe Harpo. Dacă i se întâmpla ceva, Jims nu va mai fi niciodată același.

O zi frumoasă; papagalu' plecase, dar alte păsări cântau, reduse la tăcere numai de scurta luptă.

— Patsy, noroc chior, îi spuse medicul lui Jims după o vreme. Trebuie să aibă vreo douăsprezece gloanțe în el, dar cele mai multe l-au lovit în sold. Câteva au lovit puțin mai sus și s-au oprit în osul pelvic, sau în mușchi. Din câte-mi dau seama, intestinalele sunt întregi, la fel și vezica urinară. Singurul lucru numai...

— Ce? întrebă Jims nerăbdător; încă mai tremura și era albastru în jurul gurii.

— Mi-e greu să spun ceva sigur acum și nu sunt un chirurg de geniu, ca cei de la Moresby. Ei vor putea să spună mult mai multe. Dar cred că uretra este serios rănită și mulți nervi secundari din perineu. Sunt sigur că-l vor coase ca nou, numai că nervii, nu prea pot fi cusuți și din nefericire nu se prea refac. Își curăță gâtul. Ce încerc să-ți spun, este că nu va mai avea enervată regiunea genitală.

Jims lăsă capul în jos și privi peretele printr-o perdea de lacrimi.

— Măcar trăiește!

I se dădu permisie să plece la Port Moresby cu fratele său și i se permise să rămână cu el, până când va fi declarat în afară de pericol. Scăpase aproape miraculos. Gloanțele intraseră în abdomen, peste tot, dar nu-l penetraseră. Dar medicul Diviziei A Noua avu dreptate; enervarea

pelvică era distrusă. Cât se va putea reface mai târziu, nimeni nu știa să spună.

— Nu prea contează, spuse Patsy de pe targa care-l ducea spre un avion, direcția Sydney. Oricum nu prea voiam să mă însor. Acum, tu să ai grijă de tine, auzi?! Nu-mi place că trebuie să te las.

— Am să am grijă de mine, Patsy. Isuse! plângea Jims ținându-și fratele de mână. Să trec cea mai ușoară parte a războiului, fără cel mai bun camarad! Am să-ți scriu să-ți povestesc. Salută-i pe doamna Smith, Meggie, mama și pe frați, din partea mea, da? Jumătate de noroc, tu te întorci la Drogheda.

Fee și doamna Smith au zburat la Sydney să aștepte avionul american, care îl aducea pe Patsy de la Townsville; Fee a stat numai câteva zile, dar doamna Smith a rămas la Hotelul Randwick, aproape de spitalul militar Prințul De Wales. Patsy a stat în spital trei luni. Contribuția lui la război luase sfârșit. Multe lacrimi a vărsat doamna Smith; dar avea și pentru ce să fie recunoscătoare.

Într-un fel, el nu va putea niciodată avea o viață normală, dar trăia și putea face orice altceva: să călărească, să alerge, să se plimbe. Căsătoria nu prea le stătea în fire Cleary-lor. Când fu eliberat din spital, Meggie merse cu mașina, cele două femei îl așezară pe scaunul din spate, între pături, rugându-se încă o dată ca Patsy să ajungă cu bine acasă.

XVI

Gillanbonul nu a crezut că războiul s-a sfârșit, până când delegatul împăratului Hirohito nu a semnat actul de capitulare oficială a Japoniei. Vestea a ajuns la Sydney într-o duminică, la 2 septembrie 1945, adică la exact șase ani de la începerea lui. Șase ani de agonie. Atât de multe locuri goale, care nu se mai puteau umple: fiul lui Dominic O'Rourke, Roy; fiul lui Horry Hopeton, John; fiul lui Eden Carmichael, Cormac; fiul mai mic al lui Ross MacQueen, Angus, care nu va mai putea merge niciodată; fiul lui Anthony King, David, care va merge, dar nu va vedea unde; fiul lui Paddy Cleary, care nu va avea niciodată copii. Și mai erau și cei ale căror răni nu se vedeau, dar care erau la fel de profunde; care plecaseră veseli, dornici, râzând, dar se întorseseră acasă tăcuți, spuneau puține și rareori râdeau. Cine visa atunci când a început, că va dura atât de mult, sau va cere un asemenea sacrificiu?

Gillanbone nu era o comunitate superstițioasă, dar în acea zi de 2 septembrie, chiar și cel mai cinic locuitor se cutremură. Pentru că, în ziua când se termină războiul, încetă și cea mai lungă secetă din istoria Australiei. Timp de aproape zece ani nu plouase, dar în acea zi cerul se acoperi de nori, groși și negri, care se deschiseră trosnind și turnară apă peste pământul însetat. Un inchi de apă nu însemna sfârșitul secetei, nu însemna că va fi urmat și de alții, dar doisprezece inchi de apă, însemnau *IARBĂ*.

Meggie, Fee, Bob, Jack, Hughie și Patsy, stăteau pe verandă privind în întuneric, adulmecând dulcele parfum al ploii pe pământul crăpat. Caii, oile, vitele și porcii își desfăceau picioarele pentru că pământul se înmuia și lăsau apa să le spele corpul; multe dintre animale se născuseră după ploi și nu le cunoscuseră. În cimitir, ploaia spală

praful, albi totul, spală și mâinile îngerului. Pârâul se umflă. Ploaie, ploaie! Ca o binecuvântare de la o mână binefăcătoare, ținută-n frâu multă vreme, dată în sfârșit. Binecuvântata, sfânta, minunata ploaie. Ploaia însemna iarbă, iar iarba însemna viață.

Un fir timid apăru, scoase capul spre cer, se ramifică, deveni verde închis, crescă, se îngroșă, deveni bej-argintiu, și așa crescă iarba Droghedei, înaltă până la genunchi. Padocurile arătau ca și câmpurile de grâu, iarba se legăna la orice adiere de vânt, iar grădinile fermei explodară de culoare, muguri mari se desfăceau, eucaliptii se făcură albi, cu frunze verzi, după nouă ani de praf necruțător. Deși tancurile de apă ale lui Michael Carson ajutaseră grădina să se mențină, praful se așezase în strat gros pe fiecare frunză și petală. O veche legendă deveni realitate: într-adevăr Drogheda avea suficiente rezerve pentru a supraviețui unei secete de zece ani, dar numai pentru fermă.

Bob, Jack, Hughie și Patsy, trecură din nou în padocuri, să încerce să refacă efectivele de animale; Fee desfăcu o nouă sticlă de cerneală neagră și închise cu sălbăticie capacul călimării roșii; Meggie întrevăzu sfârșitul unei vieți în șa, pentru că nu va mai dura mult și Jims va ajunge acasă și oamenii vor veni să caute de lucru.

După nouă ani, mai erau puține oi și vite rămase, numai cele purtătoare de rasă, de care se avea totdeauna multă grijă și erau hrănite cu mâna, pentru a păstra intact nucleul de înmulțire, mai ales la berbeci și tauri. Bob plecă în est ca să cumpere miei de rasă bună, din regiunile estice, mai puțin afectate de secetă. Jims a venit acasă. Opt muncitori au fost adăugați la registrele Droghedei. Meggie a coborât din șa.

La puțină vreme după toate acestea Meggie a primit scrisoare de la Luke, a doua de când îl părăsise.

„Nu mai este mult de acum, spunea el; câțiva ani mai tăiem la trestie și trecem de greutate. Spatele a mai îmbătrânit și mă doare în ultima vreme, dar încă mai pot tăia opt sau nouă tone pe zi. Arne și eu avem alte douăsprezece grupuri care taie pentru noi, toți băieți buni. Banii se câștigă ușor, Europa vrea zahăr cât putem de repede să-l dăm. Eu fac peste cinci mii de lire pe an și pun la bancă aproape tot. Nu mai durează mult și merg la Kynuna să cumpăr ferma. Poate după ce voi lega lucrurile ai să vrei să te întorci la mine. Ți-am dat copilul pe care-l doreai? Este caraghios cum femeile vor cu tot dinadinsul copii. Cred că din cauza asta ne-am despărțit, nu? Trimite-mi vești să știu și eu cum te descurci și cum a supraviețuit Drogheda peste secetă. Al tău, Luke”.

Fee ieși pe verandă, unde Meggie stătea cu scrisoarea în mână, privind absentă peste pajiștile verzi ale Droghedei.

— Ce mai face Luke?

— La fel ca întotdeauna, mamă. Nu s-a schimbat deloc. Tot se agață de „mai stau puțin” de afurisitul ăla de zahăr și de ferma pe care o va cumpăra la Kynuna.

— Crezi că o va cumpăra vreodată?

— Presupun că da, într-o zi.

— Și ai să te duci la el, Meggie?

— Niciodată.

Fee se așeză pe un scaun de paie, lângă fiica sa, aranjându-l în așa fel ca să o vadă. În depărtare se auzeau oamenii strigând, se auzeau ciocane; la fermă se întindeau plase de sârmă pentru a-i feri de muște. Ani de zile Fee se împotrivise cu încăpățănare. Indiferent cât de multe muște vor fi, linia casei nu va fi modificată, nu va fi urâtită cu nesuferitele de plase. Dar, cu cât se prelungea seceta, cu atât erau mai rele muștele. Cu două săptămâni înainte de a se termina, Fee a cedat și a angajat oameni ca să închidă nu numai casa, ci și toate anexele și barăcile.

Dar de electrificat, nu dorea cu niciun preț, deși chiar din 1915 se făcuse o linie care să asigure curentul pentru fermele îndepărtate. Drogheda, fără blânda lumină difuză a lămpilor? Nici nu se gândea! Totuși, apăruseră sobe fără consum de gaz, frigiderule; industria australiană nu era dintre cele mai moderne, dar noutățile tot veneau.

— Meggie, de ce nu divorțezi de Luke, să te măriți din nou? întrebă Fee deodată. Enoch Davies te-ar lua într-o secundă; niciodată nu s-a uitat la nimeni.

Ochii frumoși ai lui Meggie se întoarseră spre mama sa, uimiți.

— Dumnezeuule, mamă, cred că te-ai hotărât să vorbești cu mine ca de la o femeie la alta!

Fee nu zâmbi; Fee zâmbea rar.

— Ei bine, dacă nu ești femeie până la vârsta asta, n-ai să fii niciodată. Dar eu aș spune că ai trecut testul. Cred că îmbătrânesc; am chef de vorbă.

Meggie râse încântată de deschiderea bruscă a mamei sale, foarte dornică să nu strice momentul.

— Din cauza ploii, mamă. Este minunat să vezi din nou iarbă la Drogheda.

— Da, este. Dar nu-mi răspunzi la întrebare. De ce nu divorțezi, să te măriți din nou?

— E împotriva percepțelor bisericii.

— Pfi! exclamă Fee, dar blând. Jumătate din tine sunt eu, iar eu nu sunt catolică. Nu-mi servi așa ceva, Meggie. Dacă într-adevăr ai vrea să te măriți, ai divorța de Luke.

— Da, cred că da. Dar nu vreau să mă mai mărit. Sunt foarte fericită, cu copiii mei aici, la Drogheda.

Un chicotit, care semăna foarte mult cu al ei, se auzi dintr-un tufiș din apropiere.

— Ascultă, el este, Dane! Știi că la vârsta lui poate sta pe un cal? Se aplecă. Dane! Ce-ai mai pus la cale? Ieși de acolo imediat!

Copilul ieși târându-se, cu mâinile pline de pământ, cu ciudate pete de pământ în jurul gurii.

— Mami, știai că pământul are gust bun? Să știi, pe cuvântul meu!

Se așeză în fața ei; la șapte ani, era înalt și suplu, puternic dar grațios și avea o față ca un porțelan diafan.

Apăru și Justine și se așeză lângă el. Și ea era înaltă, dar era mai degrabă slabă, decât suplă și cu niște cârlionți obraznic de rebeli. Era greu să-i definești trăsăturile, ochii ei scrutători erau la fel de deschiși ca în copilărie, iar genele și sprâncenele, de culoarea nisipului, erau prea blonde ca să se vadă de sub bucle. Șuvițele roșii ale lui Paddy se răzvrăteau într-o masă enormă de cârlionți care încadrau o față cam pistruiată. Nimeni nu ar fi spus că este un copil frumos, dar nimeni nu o uita, nu numai din cauza ochilor, ci și pentru că avea o extraordinară forță de caracter.

Acidă, severă, directă și de o inteligență lipsită de compromisuri, Justine, la opt ani, era la fel de indiferentă la ceea ce crede lumea despre ea, pe cât fusese când era mică. O singură persoană îi era foarte apropiată – Dane. Încă îl adora, încă îl privea ca pe propria-i avere.

Lucrul acesta dusese la multe înfruntări de voință între ea și mama sa. Pentru Justine a fost un șoc când mama a coborât din șa și a redevenit mamă. Era sigur că Justine nu părea să aibă nevoie de o mamă, din moment ce era convinsă că numai ea are dreptate. Nici nu era în firea ei să aibă nevoie de un confident, sau de aprobarea caldă a faptelor sale. În ceea ce o privea, Meggie era cineva care se amesteca între ea și Dane. Se înțelegea mult mai bine cu bunica ei, care era tocmai persoana asemănătoare celor pe care le aproba Justine; păstra distanța și presupunea că toți trebuie să aibă puțină minte.

— Eu i-am spus să nu mănânce pământ, spuse Justine.

— Știi, n-o să moară din asta, Justine, dar nici bine nu este. Meggie se întoarse spre fiul ei. Dane, de ce?

El cântări grav întrebarea.

— Era acolo și am mâncat. Dacă nu era bun, ar fi avut gust rău, nu? Dar are gust bun.

— Nu în mod necesar, întrerupse Justine cu superioritate. Nu te înțeleg Dane, serios. Unele dintre cele mai bune lucruri, sunt uneori cele mai otrăvitoare.

— Numește unul, o provocă el.

— Glucoza! spuse ea triumfătoare.

Lui Dane îi fusese tare rău după ce mâncase foarte multă glucoză dintr-o cutie găsită în camera doamnei Smith. Admise proba, dar contraatacă.

— Încă mai trăiesc, deci nu a fost chiar așa de otrăvitoare.

— Numai pentru că ai vomitat. Dacă nu vomitai, mureai.

La asta nu mai avu argumente. El și sora sa erau apropiați de înălțime, își trecu brațul pe sub al ei și o conduse prietenos spre cabana de lemn, pe care le-o făcuseră unchii, la comanda lor, sub ramurile unui arbore de piper. Din cauza albinelor, adulții fuseseră cu toții împotriva, dar copiii au avut dreptate. Se împăcau bine cu albinele, pentru că, spuneau copiii, arborii de piper erau cei mai frumoși dintre copaci și foarte intimi. Aveau o aromă uscată, dar pătrunzătoare, plăcută și albinelor și copiilor.

— Sunt atât de diferiți unul de altul, Dane și Justine, și totuși se împacă bine, spuse Meggie. Tot timpul o să mă uimească. Nu cred să-i fi auzit vreodată certându-se, deși nu voi reuși niciodată să înțeleg, cum reușește Dane să evite cearta cu o fetiță ca Justine.

Dar Fee avea altceva în minte.

— Dumnezeu, este oglinda vie a tatălui său, spuse privind cum dispare Dane sub crengile arborelui de piper.

Meggie simți un fior rece, un răspuns reflex, pe care-l avea de ani de zile, când auzea oamenii spunând asta. Bineînțeles că era numai vina ei. Oamenii se gândeau întotdeauna la Luke. De ce nu? Erau asemănări importante între Luke O'Neill și Ralph de Bricassart. Dar, oricât s-ar fi străduit, nu reușea să fie naturală, când se vorbea despre asemănarea lui Dane cu tatăl său.

Respiră agitat și răspunse cu grijă.

— Crezi, mamă? Eu nu o prea disting. Dane nu pare să fie ca Luke, ca fire și ca atitudine față de viață.

Fee râse. Se auzi ca un sforăit, dar fusese un râs adevărat. Din cauza vârstei ochii erau mai deschiși; bolnavi de cataractă, acum o priveau pe Meggie, cu o undă de ironie.

— Mă crezi proastă, Meggie? Nu mă gândeam la Luke O'Neill. Am spus că Dane este oglinda vie a lui Ralph de Bricassart.

Plumb. Picioarele-i erau de plumb. Corpul i se clătină, inima de plumb bătea să-i spargă pieptul. Să bați! Să bați! Trebuie să continui să bați pentru fiul meu!

— Doamne, mamă! Și vocea îi era de plumb. Spui un lucru extraordinar! Cu *PĂRINTELE* Ralph de Bricassart?

— Câți oameni cu numele ăsta știi? Luke O'Neill nu a zămislit acest copil; este fiul lui Ralph de Bricassart. Am știut din momentul în care l-am scos din tine, la naștere.

— Atunci – de ce nu ai spus nimic? De ce ai așteptat șapte ani ca să faci o acuzație atât de absurdă?

Fee își întinse picioarele și le încrucișă la glezne.

— Îmbătrânesc, Meggie, și nu mă mai dor lucrurile atât de mult. Ce binecuvântare poate fi bătrânețea! Este atât de plăcut să văd cum revine la viață Drogheda, și în sinea mea mă simt mai bine

din cauza asta. Pentru prima dată, după atâția ani, am chef de vorbă.

— Da. Trebuie să spun că atunci când te hotărăști să vorbești, știi să alegi subiectul! Mamă, nu ai absolut niciun drept să spui ce-ai spus. Nu este adevărat! spuse Meggie cu disperare, nefiind sigură dacă mama sa dorea să o tortureze, sau dorea să reconsidere situația.

Brusc, Fee întinse mâna și o așeză pe genunchii lui Meggie, și culmea, zâmbea – nu zâmbea amar, nu cu dispreț, ci cu o curioasă simpatie.

— Nu mă minți pe *MINE*, Meggie. Minte pe cine vrei tu, dar nu pe *MINE*. Nimic nu mă va convinge că Luke O'Neill a avut vreo contribuție la acest copil. Nu sunt proastă și am și ochi. Nu este nimic din Luke în el, nu a fost și nu este; nici nu poate fi. El este o oglindă a preotului. Uită-te la mâinile lui, la cum îi crește părul, forma feței, gura. Chiar și felul în care se mișcă. Ralph de Bricassart, Meggie, Ralph de Bricassart!

Meggie renunță, uriașa eliberare pe care o simțea se vedea și din felul în care stătea, comod, acum era relaxată.

— Melancolia din ochi. Eu asta am văzut cel mai bine. Este atât de evidentă asemănarea? Știu toți, mamă?

— Bineînțeles că nu, spuse Fee convinsă. Oamenii nu văd mai departe de culoarea ochilor, forma nasului, alura generală. Destul pentru a-l asemăna cu Luke. Eu am știut pentru că v-am observat, pe tine și pe Ralph de Bricassart, v-am studiat mulți ani. Nu trebuia decât să-ți faci din deget și te-ai fi aruncat în brațele lui fugind; de aceea este o naivitate să-mi spui că „este împotriva legilor bisericii”, când e vorba de divorț. Erai pregătită să încalci o lege mult mai serioasă a Bisericii, decât un divorț. Fără rușine, Meggie, așa ești. Fără rușine! O undă de duritate i se strecură în voce. Dar și el era un bărbat încăpățânat. Își pusese-n minte să fie un preot perfect; tu ai venit

într-un moment foarte nepotrivit. Ce idioțenie! Nici lui nu i-a făcut bine, nu-i așa? A fost doar o problemă de timp pentru ca tot să se întâmple.

După colțul verandei cineva scăpă un ciocan, urmat de un șir de înjurături; Fee se cutremură.

— Doamne, am să fiu bucuroasă când vor termina. Reveni la subiect. Crezi că m-ai prostit când ai refuzat să-l chemi la nuntă? Eu știam! Tu îl doreai mire, nu preot pentru oficiere. Apoi, când a venit la Drogheda, înainte de a pleca la Atena, și tu nu erai, eu am știut că, mai devreme sau mai târziu va merge să te caute. A mers de colo, colo, peste tot, pierdut, ca un copil, la Sydney. Spectacol Regal De Crăciun! Căsătoria cu Luke a fost cea mai deșteaptă mutare pe care ai făcut-o, Meggie. Câtă vreme a știut că tu îl aștepti, Ralph nu te-a vrut, dar în secunda în care a aflat că ești a altuia, a dat toate semnele unui câine prins în capcană. Bineînțeles că se convingea singur că atașamentul lui față de tine, este pur ca albul zăpezii, dar esențial era faptul că avea nevoie de tine. Îi erai necesară într-un fel în care nu-l interesaseră alte femei și cred că nici nu-l vor mai interesa. Ciudat, spuse Fee, arătând o reală uimire, întotdeauna m-am întrebat ce a văzut la tine, dar cred că mamele sunt întotdeauna puțin oarbe când e vorba de fiicele lor, până sunt prea bătrâne pentru a mai fi geloase pe tinerețe. Tu te porți cu Justine cum m-am purtat eu cu tine.

Se rezemă de spătar și încep să se legene încet, cu ochii pe jumătate închiși, dar studiind-o pe Meggie, așa cum un om de știință își studiază specimenul.

— Orice a văzut la tine, continuă ea, cert este că a văzut de prima dată când te-a întâlnit și acel ceva l-a încântat întotdeauna. Cel mai greu lucru căruia trebuia să-i facă față, a fost creșterea ta, dar l-a înfruntat numai când a venit și a descoperit că te-ai măritat. Bietul Ralph! Nu avea de ales, trebuia să meargă să te caute. Și te-a găsit, nu? O dată ce l-ai

avut pe Ralph de Bricassart, nu mai era necesar să stai cu Luke.

— Da, oftă Meggie, Ralph m-a găsit. Dar asta nu a rezolvat nimic pentru noi, nu? Știam că nu va dori niciodată să renunțe la Dumnezeuul lui. De aceea am fost hotărâtă să iau din el acea parte pe care o puteam fura. Copilul său, Dane.

— Parcă aud un ecou, râse Fee, un răs scorțos. Exact așa am spus și eu.

— Frank?

Scaunul scârțâi; Fee se ridică, făcu câțiva pași, se întoarse, se așează și o privi intens pe fiica ei.

— Ia te uită! Dinte pentru dinte, nu Meggie? De când știi *TU*?

— De când eram copil. De când a fugit Frank.

— Tatăl lui era deja căsătorit. Era cu mult mai bătrân decât mine și era un politician important. Dacă ți-aș spune numele, l-ai recunoaște sigur. Sunt străzi cu numele lui în toată Noua Zeelandă, poate și un oraș. Dar acum am să-i spun Pakeha. Este un cuvânt maur, înseamnă „om alb”. Acum a murit. Și e o urmă de sânge maur în mine, dar tatăl lui Frank era pe jumătate maur. În Frank s-a văzut bine, pentru că a luat de la amândoi. Oh, cum l-am iubit pe bărbatul acela! Poate era chemarea sângelui, nu știu. Era frumos. Un om solid, cu părul negru bogat și cei mai frumoși ochi negri, veseli. El era tot ce nu a fost bietul Paddy – cult, sofisticat, foarte încântător. L-am iubit până la nebunie. Și multă vreme am crezut că nu voi mai iubi pe nimeni altcineva; a ocrotit această iluzie până când a fost prea târziu, prea târziu! Vocea i se pierdu. Se întoarse și privi spre grădină. Am de dat socoteală pentru multe, Meggie, crede-mă.

— De aceea l-ai iubit pe Frank mai mult decât pe noi, spuse Meggie.

— Credeam că-l iubesc, pentru că era fiul lui Pakeha, iar restul erau ai lui Paddy. Se opri și suspină a plâns. Deci, istoria se repetă! Am răs în sinea mea când l-am văzut pe Dane.

— Mamă, ești o femeie extraordinară!

— Sunt? Scaunul scârțâi; se aplecă înainte. Să-ți șoptesc un mic secret, Meggie. Extraordinară, sau foarte obișnuită, sunt foarte nefericită. Dintr-un motiv, sau altul, am fost nefericită din ziua în care l-am întâlnit pe Pakeha. A fost numai vina mea. L-am iubit, dar ceea ce mi-a făcut el mie, nu trebuie să se întâmple nici unei femei. Și a venit Frank... M-am agățat de Frank, ignorându-vă pe voi, restul. Ignorându-l pe Paddy, care a fost cel mai frumos lucru care mi s-a întâmplat în viață. Numai că atunci nu vedeam. Eram prea ocupată să-l compar cu Pakeha. Oh, îi eram recunoscătoare și vedeam că este un om bun... Ridică din umeri. Ei, totul a trecut. Nu doream să spun, Meggie, că nu e bine. Știi asta, nu?

— Nu, nu știu. Așa cum văd eu lucrurile, Biserica greșeste, pentru că vrea să ia absolut totul de la preoți.

— Este curios cum întotdeauna insinuăm că „biserica” este de genul feminin. Tu ai furat bărbatul unei alte femei, așa cum l-am furat și eu.

— Ralph nu avea absolut nicio obligație față de nicio altă femeie, în afară de mine. Biserica nu este femeie, mamă. Este un obiect, o instituție.

— Nu te osteni să te justifici față de mine. Eu cunosc toate răspunsurile. Și eu am gândit cum gândești tu, într-o vreme. Pentru el, divorțul era în afara oricărei discuții. El era printre primii din rasa lui care obținuse o poziție politică importantă; trebuia să aleagă între mine și oamenii lui. Ce om ar fi rezistat unei astfel de șanse de a fi nobil? Așa cum Ralph al tău a ales biserica, nu? Așa că m-am gândit că nu-mi pasă. O să iau ce pot de la el. Cel puțin voi avea copilul său pe care să-l iubesc.

Deodată, Meggie se trezi că este foarte preocupată să o urască pe mama sa și că nu mai putea să o compătimească; realiza cu un resentiment amestecul ei, care făcuse așa o harababură din tot. Spuse:

— Cu un singur lucru te-am depășit, mamă, în subtilitate. Fiul *MEU* are un nume, pe care nu i-l poate lua nimeni, nici măcar Luke.

Respirația lui Fee se auzi șuierat printre dinți.

— Murdar! Oh, mă decepționezi Meggie! Nici usturoi n-ai mâncat, nici gura nu-ți miroase, nu? Ei bine, tatăl meu l-a *CUMPĂRAT* pe soțul meu, pentru a-i da lui Frank un nume și pentru a scăpa de mine: pariez că n-ai știut niciodată asta! Cum ai aflat totul?

— Treaba mea.

— Vei plăti, Meggie. Crede-mă, vei plăti. N-ai să ajungi mai departe decât mine. Eu l-am pierdut pe Frank în felul cel mai dureros pentru o mamă; nici măcar nu-l pot vedea, deși mi-e dor de el... Așteaptă! Și tu ai să-l pierzi pe Dane.

— Nu, dacă-mi va sta în putere. Tu l-ai pierdut pe Frank pentru că nu ai reușit să-l acomodezi cu tata. Eu m-am asigurat ca Dane să nu aibă un tată, ca să nu-i facă rău. *EU*, în schimb, am să-l leg de Drogheda. De ce crezi că deja îl învăț să știe munca de la fermă? Va fi în siguranță la Drogheda.

— A fost tata în siguranță, a fost Stu? Nicăieri nu există siguranță. Iar tu nu-l vei putea ține pe Dane aici, dacă el vrea să plece. Tata nu l-a legat pe Frank. Asta a fost. Frank nu suporta să fie legat. Și dacă crezi că *TU*, o femeie, îl vei putea ține legat pe Fiul lui Ralph de Bricassart, te înșeli amarnic. Pare logic, nu? Dacă niciuna dintre noi nu a reușit să-l țină pe tată, cum crezi că putem spera să-i ținem pe fii?

— Singurul mod în care l-aș putea pierde pe Dane, ar fi ca tu să vorbești, mamă. Și te previn, mai întâi te omor.

— Nu te deranja, nu merit asta. Secretul tău este în siguranță cu mine; eu nu sunt decât un privitor curios. Da, într-adevăr, atât sunt, un privitor curios.

— Oh, mamă! Ce te-a putut face așa? De ce așa, de ce nu vrei să dai nimic?

Fee oftă.

— Întâmplări petrecute cu mult înainte de a te naște tu, spuse patetic.

Dar Meggie negă din cap cu vehemență.

— Oh, nu, nu intra iar în indiferență! Acum după toate câte mi le-ai spus. N-ai să-mi mai vinzi floricele, niciodată! auzi? Prostii, prostii, prostii! Mă auzi, mamă? Te-ai bălăcit în atitudinea asta, aproape toată viața ta, ca o muscă în sirop!

Fee zâmbi larg, cu o adevărată plăcere.

— Credeam că o fiică nu era nici pe departe atât de importantă, ca fiu, dar am greșit. Îmi place de tine, Meggie, așa cum nu mă pot bucura de fiii mei. O fiică este o egală. Fiii nu sunt. Ei sunt doar păpuși lipsite de apărare, pe care le conducem așa cum dorim noi.

Meggie privea uluită, nevenindu-i să creadă.

— Nu ai remușcări! Atunci, spune-mi, *UNDE* am greșit?

— Am greșit că ne-am născut, răspunse Fee.

Bărbații se întorceau acasă mii după mii, schimbând uniformele kaki cu haine civile. Și Guvernul muncii, care încă mai guverna, își întoarse fața spre marile proprietăți din câmpiile vestice și spre unele ferme care erau mai apropiate. Nu era corect ca atât de mult pământ să aparțină unei singure familii, când bărbați care au luptat pentru Australia, aveau nevoie de case, iar țara avea nevoie de mână de muncă intensivă pentru pământ. Șase milioane de oameni, suficienți să populeze o țară ca America, dar numai o mică parte din acești șase milioane aveau pământ. Marile proprietăți vor trebui împărțite, vor trebui să cedeze câțiva acri de pământ veteranilor de război.

Bugela avea 150.000, scăzu la 70.000; doi soldați rezerviști primiră fiecare câte 40.000 de acri de la Martin King. Rudna Hunish avea 120.000 de acri, Rose MacQueen pierdu 60.000 de acri în favoarea altor doi soldați. Și tot așa.

Bineînțeles că Guvernul recompensa fermierii, deși cu mult mai puțini bani decât ar fi dat piața. Și asta provoca răni. Oh, Doamne, cât îi durea! Niciun argument nu stătea în picioare la Camberra; proprietăți mari ca Bugela și Rudna Hunish se vor micșora. Era foarte evident că niciun om nu dorea atât de mult, din moment ce districtul Gilly avea multe ferme prospere, de mai puțin de 50.000 de acri.

Ceea ce durea de data asta era faptul că cei mai mulți dintre soldați doreau să păstreze pământul acesta. După Primul Război Mondial, cele mai multe dintre fermele mari trecuseră prin aceeași corvoadă, dar se făcuse mai superficial, noii fermieri nu aveau experiență; treptat, pământul fusese cumpărat de primii proprietari, de la stăpânii veterani, care erau descurajați. De data aceasta, Guvernul era pregătit să-i educe pe noii fermieri, și asta pe cheltuiala statului.

Aproape toți fermierii erau membri activi ai Partidului Țăranilor și, din principiu, nu puteau suferi Partidul Muncii, identificându-l cu „gulerele albastre”, cu muncitorii din marile orașe industriale, uniunile sindicale și intelectualii marxiști.

Cea mai lipsită de tact lovitură a fost când familia Cleary, care erau cunoscuți ca susținători ai Partidului Muncii, nu au pierdut un acru din formidabila imensitate a Droghedei. De când intrase în administrația Bisericii Catolice, ferma era sub interdicție de divizare. Se auzi și la Camberra strigătul de nemulțumire, dar fu ignorat. Fermierilor le veni foarte greu, pentru că ei gândiseră întotdeauna despre ei că sunt cei mai puternici, se înțelesesă că cei care mânuiau biciul la Camberra făceau numai ce doreau ei. Australia era un stat federal, dar guvernele locale erau efectiv fără putere.

Astfel, ca un uriaș într-o lume liliputană, Drogheda își continuă existența, cu cei un sfert de

milion de acri de pământ.

Ploile veneau și plecau, uneori suficient, alteori prea mult, alteori mai puțin, dar, mulțumită lui Dumnezeu, niciodată nu mai fu secetă. Încet, numărul de oi se refăcu și calitatea lânii se îmbunătăți.

Creșterea animalelor de rasă era problema la ordinea zilei. Oamenii vorbeau despre Haddon Rig, de fângă Warren, care începuse să concureze cu proprietarul său, Max Falkiner, cu oi de rasă premiate la Serbarea de Paști din Sydney. Prețul lânii începu să crească, apoi urcă brusc. Europa, Statele Unite și Japonia, doreau fiecare fir de lână din Australia. Alte țări produceau lână mai aspră, folosită în industrie, la materiale groase și covoare, dar numai merinosul de Australia făcea tricotaje atât de fine, încât alunecau din mână ca mătasea. Și lână de această calitate se producea în Noul Sud și Queensland.

Se părea că după atâția ani de tribulații, a venit în sfârșit recompensa cuvenită. Profiturile Droghedei depășeau orice imaginație. Milioane de lire în fiecare an. Fee stătea la birou radiind de mulțumire, Bob mai adăugă doi muncitori în registre. Dacă n-ar fi fost iepurii, condițiile de păstorit ar fi fost ideale, dar iepurii erau un dezastru.

La fermă viața deveni deodată foarte plăcută. Plasa eliminase muștele din viața zilnică; acum, când toți se obișnuiseră cu ea, se întrebau cum de au putut sta atâția ani fără ea. Erau multe compensații pentru faptul că strica frumusețea casei: de exemplu, se putea mânca pe verandă, când era foarte cald, la umbra tufelor de glicină.

Și broaștelor le plăcea plasa. Individele, verzi, cu o delicată nuanță de auriu, se strecurau din pajiște și urcau pe plasă, privind nemișcate, foarte solemn și demn, la cei care serveau masa. Uneori, câte una mai avea norocul să prindă o muscă mai

mare decât ea și reîntra în inerție, mestecând greu, cu gura prea plină.

Pe Dane și pe Justine îi amuza să cronometreze cât timp îi trebuia unei broaște ca să înghită complet o muscă, privind cu atenție plasa și scuturând-o la fiecare zece minute. Insectele rezistau destul de mult și luptau, înainte de a fi înghițite definitiv.

— Brr! Ce soartă! chicotea Dane. Imaginează-ți, jumătate să mai trăiești și cealaltă jumătate din tine să fie digerată.

Aviditatea pentru lectură – pasiunea Droghedei – le formase celor doi copii un vocabular excelent, la o vârstă timpurie. Erau inteligenți, vioi și dornici să știe orice. În mod deosebit, pentru ei viața era foarte frumoasă. Aveau ponei de rasă, care creșteau o dată cu ei; îndurau lecțiile prin corespondență, la masa din bucătăria doamnei Smith; se jucau în căsuța dintre ramurile arborelui de piper; aveau pisici, căței, chiar și o căpriță, care mergea elegant în lesă și răspundea la nume, când o strigau. Animalul lor preferat era totuși un purceluș rozaliu, inteligent ca un cățel, pe care-l strigau Iggle-Piggle.

Fiind departe de congestionările urbane, ei au avut puține boli dar niciodată nu au făcut gripe și nu au răcit. Meggie era terorizată de paralizia infantilă, difterie, sau orice ar fi putut să apară din senin și să i-l fure, așa că le făcea orice vaccin apărea. Era o existență ideală, plină de activitate fizică și stimuli intelectuali.

Când Dane avu zece ani și Justine unsprezece, au fost trimiși amândoi la un internat în Sydney; Dane la Riverview, cum cerea tradiția familiei, iar Justine la Kincoppal. Când îi conduse la avionul cu care plecau, Meggie le studie fețele mici și curioase, care se vedeau prin hublou; nu mai fuseseră plecați niciodată singuri. Dorise cu disperare să meargă cu ei, să-i instaleze, dar opinia generală a fost că nu este necesar și ea a renunțat.

De la Fee, până la Jims și Patsy, toți au fost de acord că acești copii se vor descurca singuri și cu mult mai bine decât credea ea.

— Nu-i dădăci, se încăpățână Fee să-i repete.

Parcă ar fi avut în ea doi oameni diferiți, când DC-3 își luă zborul într-un nor de praf. I se rupea inima la gândul că-l pierde pe Dane, dar nu se îngrijora deloc pentru Justine. Nu existau ambivalențe în dragostea ei pentru Dane; firea lui veselă, temperată, dădea și accepta dragostea într-un mod foarte firesc, ca necesitatea inspirației, de exemplu. Dar Justine, deși iubită, nu dădea dragoste; era un mic monstru, foarte iubit. Trebuia să o iubești dintr-o mie de motive: era puternică, avea integritate, auto-control — o mulțime de calități. Singura durere era aceea că ea nu accepta dragostea, așa cum o făcea Dane și nu-i dăduse lui Meggie niciodată minunatul sentiment că are nevoie de ea. Nu era pusă pe ghidușii și se pare că avea un obicei exasperant de a pune oamenii să-i dea socoteală, mai ales pe mama sa. Meggie descoperise la ea multe din cele ce o exaseraseră la Luke, dar Justine nu era avară. Și pentru asta Meggie era recunoscătoare.

Un avion mic însemna că copii Droghedei își puteau petrece acasă toate vacanțele, chiar și cele scurte. Totuși, după o scurtă perioadă de acomodare, copiilor le plăcu școala. Lui Dane îi era mereu dor de Drogheda, dar Justine se purta de parcă ar fi fost născută în Sydney și când era la Drogheda abia aștepta să ajungă din nou în oraș. Iezuiții de la Riverview erau încântați; Dane era un elev minunat, în clasă, dar și pe terenul de sport. Pe de altă parte, călugărițele de la Kinceppal, categoric, nu erau deloc încântate; cineva cu o limbă ascuțită și tăioasă ca a Justinei nu putea spera să fie apreciat. Mai mare cu un an decât Dane, era probabil cea mai bună elevă, dar numai în clasă!

„Sydney Herald Morning” din 4 august 1952, fu foarte interesant. Imensele prime pagini rareori aveau mai mult de o fotografie, iar pe mijlocul paginii se dădea principala știre a zilei. Dar în ziua aceea, fotografia era a frumosului Ralph de Bricassart.

„Prea Sfinția Sa, Arhiepiscopul Ralph de Bricassart, în prezent Secretar de Stat al Sfântului Scaun din Roma, a fost astăzi numit Cardinal de Bricassart, de către Sfinția Sa Papa Pius XII. Ralph Raoul, Cardinal de Bricassart, a avut o lungă și ilustră colaborare cu Biserica Catolică a Romei, din Australia, începând cu iulie 1919, când a sosit ca preot proaspăt hirotonisit, până în martie 1938, când a plecat la Vatican.

Născut la 23 septembrie 1883, în Republica Irlanda, Cardinalul de Bricassart este al doilea fiu al unei familii care își are rădăcinile în descendenții Baronului Ranulf de Bricassart, venit în Anglia odată cu Wilhem Cuceritorul. Prin tradiția de familie, Cardinalul de Bricassart a fost cel care trebuia să se alăture Bisericii. A intrat în seminar la vârsta de șaptesprezece ani, iar după hirotonisire a fost trimis în Australia. În primii ani și-a devotat serviciile Episcopului Michael Clabby, în Dioceza Winnemurra.

În iunie 1920 a fost transferat ca pastor la Gillanbone, în Nord-Estul Noului Sud Australian. A fost făcut Monseignor și a mai stat la Gillanbone până în decembrie 1928. De aici a plecat ca Secretar Particular al Prea Sfinției Sale Arhiepiscopul Cluny Dark și în cele din urmă a devenit Secretar Particular al Legatului Papal, la acea vreme Arhiepiscop, apoi Cardinal de Contini-Verchese. Între timp a fost numit Episcop. Când Cardinalul di Contini-Verchese a fost transferat la Roma, unde a început o remarcabilă carieră la Vatican, Episcopul de Bricassart a fost numit Arhiepiscop și a revenit în Australia ca Legat Papal pentru Australia. A lucrat în această

importantă funcție pentru Vatican, până a fost transferat la Roma în 1938; din acest moment înaintarea sa în rândurile ierarhiei bisericești a Bisericii Catolice din Roma, a fost spectaculară.

Acum, la 58 de ani, zvonurile spun că este unul dintre puținii oameni care hotărăsc politica papală, în mod activ. Un reprezentant al ziarului nostru a vorbit cu câțiva din membrii fostei sale parohii din districtul Gillanbone. Oamenii își amintesc de el cu multă afecțiune. Acest district, important crescător de oi, este din punct de vedere religios predominant Romano-Catolic.

„Părintele de Bricassart a fondat Societatea bibliofilă Sfânta Cruce” spune domnul Harry Gough, Primar la Gillanbone. „A fost la vremea aceea, un remarcabil serviciu, bine dotat, la început de Mary Carson, iar după moartea ei de însuși Cardinalul, care nu a uitat niciodată de problemele noastre.” „Părintele de Bricassart, era unul dintre cei mai rafinați bărbați pe care i-am văzut”, spunea doamna Fiona Cleary, actuală rezidentă la ferma Drogheda, una dintre cele mai mari și prospere din Noul Sud. „În timpul cât a stat la Gilly, a fost sprijin moral și spiritual pentru oamenii din parohia sa, dar mai ales pentru cei de la Drogheda, care după cum știți, acum aparține Bisericii Catolice. În timpul inundațiilor ne-a ajutat să salvăm oile, în timpul incendiului ne-a venit din nou în ajutor, chiar dacă a ajuns numai pentru a ne îngropa morții. Era de fapt un om extraordinar, în orice fel l-am judeca și avea mai mult farmec decât orice bărbat am întâlnit eu. Se citea pe el că este făcut pentru lucruri mărețe. Într-adevăr ne amintim de el, deși au trecut peste 20 de ani de când ne-a părăsit. Da, cred că nu greșesc dacă spun că mai sunt câțiva în Districtul Gilly, care încă îi simt foarte mult lipsa.”

În timpul războiului, pe atunci Arhiepiscopul de Bricassart, a servit cu loialitate pe Sfântul Părinte și se știe că l-a influențat pe Feldmareșalul Albert

Kesselring să decidă ca Roma să fie declarat oraș deschis, după ce Italia a devenit inamicul Germaniei. Florența, care a cerut cu disperare același lucru, a pierdut multe monumente de artă, o parte din ele recuperate numai pentru că Germania a pierdut războiul. În perioada imediată războiului, Cardinalul de Bricassart a ajutat multe mii de persoane să primească azil în alte țări și asta a ajutat foarte viguros la popularea Australiei și la rezolvarea programului de imigrare.

Deși prin naștere este irlandez și deși se pare că nu-și va exercita influența de Cardinal în Australia, simțim totuși că, afectiv, Australia își poate revendica acest om remarcabil ca fiind al ei.”

Meggie îi înmână ziarul lui Fee și zâmbi mâhnită.

— Trebuie felicitat, cum am spus și la „Herald Tribune”, dar nu au scris asta. Deși au scris aproape cuvânt cu cuvânt vorbele tale. Ce limbă barbară ai! Cel puțin acum știu pe cine moștenește Justine. Mă întreb câți oameni vor fi destul de isteți să citească printre rânduri, din tot ce ai spus?

— Oricum el va pricepe, dacă va vedea ziarul.

— Mă întreb, oare-și mai aduce aminte de noi? oftă Meggie.

— Obligatoriu. La urma urmei încă își găsește timp să administreze singur Drogheda. Sigur că-și aduce aminte de noi, Meggie. Cum ar putea să uite?

— Adevărat, nici eu n-am uitat Drogheda. Suntem de felicitat, nu? Ferma este în culmea veniturilor. Trebuie să fie foarte mulțumit. Cu lâna noastră și prețurile pe care le-a avut anul acesta, Drogheda a făcut concurență și unei mine de aur. Că veni vorba despre „turmele de aur”, numai de la tunsul mieilor am avut peste patru milioane, anul acesta.

— Nu fi cinică, Meggie, nu ți se potrivește, spuse Fee; comportarea ei față de Meggie, deși adesea ofilită, era totuși plină de respect și

afecțiune. Am făcut treabă bună, nu? Nu uita că și noi câștigăm, fie an bun, fie rău. Nu i-a plătit lui Bob o primă de o sută de mii, iar nouă câte cincizeci de mii? Dacă ne alungă de la Drogheda mâine, ne putem permite să cumpărăm Bugele, chiar la aceste prețuri de inflație. Și cât de mult le-a dat copiilor tăi, mii după mii. Fii corectă față de el.

— Dar copiii mei nu știu și nici nu vor afla. Dane și Justine trebuie să știe că ei trebuie să-și găsească singuri un drum în viață, fără banii dragului Ralph Raoul, Cardinal de Bricassart. Ciudat, nici n-am știut că se numește și Raoul! Foarte normand, nu?

Fee se ridică și aruncă ziarul în foc. Ralph Raoul, Cardinal de Bricassart tremură, îi făcu din ochi; apoi se topi.

— Ce faci dacă vine, Meggie?

— Slabă speranță! spuse Meggie printre dinți.

Dar el veni, în Decembrie. Foarte discret, fără să știe nimeni, într-o mașină sport Aston Martin, singur tot drumul de la Sydney. Niciun cuvânt despre prezența sa în Australia nu ajunsese în presă, prin urmare nimeni de la Drogheda nu avu nici cea mai mică idee. Când mașina ajunsese la locul de parcare, în spatele casei, nu era nimeni prin preajmă și se părea că nu-l auzise nimeni sosind, pentru că nu ieși nimeni pe terasă.

Simțise aerul din Gilly pătrunzându-i în toate fibrele corpului, simțise aroma tufelor, oile, iarba uscată, soarele. Iubea cangurii și păsările Emu, papagalii, milioanele de insecte care bâzâiau, furnicile de pe drum care mergeau în coloane disciplinate, oile pe care le vedea pretutindeni. Le iubea atât de mult, era un fel curios de a descoperi că asta iubea mai mult ca orice; anii care trecuseră nu reușiseră să-l facă să le uite.

Numai plasa pentru muște îi arăta că totuși anii trecuseră, dar dădu din cap amuzat că, în sfârșit Fee a fost de acord cu ea, dar numai în direcția

verandei și a ferestrelor. Avea dreptate, bineînțeles; dacă ar fi extins-o ar fi stricat de tot arhitectura casei cu fațadă Georgiană. Oare cât trăiesc eucaliptii? Trebuie să-i fi transplantați acum câțiva ani. Coroana lor era o masă de aramă și purpură, plină de veselie.

Era deja vară, cu două săptămâni înainte de Crăciun și trandafirii Droghedei erau la înălțime. Peste tot trandafiri: roz, albi, galbeni, roșu aprins ca sângele, roșii ca sutana de Cardinal. Printre tufele de glicină, care acum erau verzi, trandafirii urcau până pe acoperișul verandei, pe plasa de sârmă, urcau grațios și pe obloanele ferestrelor de la etaj, își întindeau ramurile spre cer.

Tancurile de apă acum nu se mai vedeau. Și o culoare domina pretutindeni, un gri palid cu reflexe roz. Cenușă de trandafir? Da, asta era culoarea. Meggie trebuie să-i fi plantat, nu putea fi decât Meggie.

Auzi râsul lui Meggie și rămase împietrit, aproape terorizat, cu greu le comandă picioarelor să se miște în direcția aceea, unde se mai auzeau și chicoteli vesele de copil. Exact cum râdea ea când era mică. Acolo! În spatele unui tufiș de trandafiri roz, între ramurile unui arbore de piper. Dădu de-o parte ramurile cu boboci, amețit de parfum și de râs.

Dar nu era Meggie, era numai un băiețel care se tăvălea pe iarbă, necăjind un porcușor roz care accepta joaca fugind necontrolat, încolo și-ncoace. Neștiind că este privit, băiețelul își lăsă capul pe spate și râse în hohote. Râsul lui Meggie, din acest gâtlej necunoscut. Fără intenție, Cardinalul Ralph dădu drumul trandafirilor și trecu printre ei călcând pe țepi. Băiatul, de doisprezece sau paisprezece ani, în perioada de pubertate, privi în sus speriat; purcelușul se zburli, își ridică coada și fugi.

Îmbrăcat numai în pantaloni scurți kaki, cu picioarele goale, era parcă brunet auriu, cu piele

mătăsoasă, corpul suplu de copil arăta un viitor tânăr puternic, era bine proporționat, cu șolduri înguste. Părul era puțin cam lung și ondulat și avea culoarea ierbii Droghedei, ochii albaștri, care abia se vedeau printre niște gene absurd de dese. Părea ca un înger.

— Bună ziua, spuse zâmbind băiatul.

— Bună, răspunse Cardinalul Ralph, gândind că era imposibil să rezisti acelui zâmbet încântător. Cine ești?

— Dane O'Neill, răspunse băiatul. Dumneavoastră cine sunteți?

— Ralph de Bricassart.

Dane O'Neill, era deci copilul lui Meggie. Nu-l părăsise pe Luke așa cum spusese, s-a întors la el, a conceput acest copil superb, care ar fi putut să fie copilul său, dacă nu s-ar fi legat de Biserică. De cât timp se însurase el cu Biserica? Nu mai demult decât vârsta copilului. Dacă ar fi așteptat, copilul ar fi putut fi al lui. Ce nonsens, Cardinal de Bricassart! Dacă nu te dedici Bisericii, ai fi rămas în Irlanda, să crești cai și nu ai fi cunoscut altă soartă, nici Drogheda, nici pe Meggie Cleary.

— Vă pot fi de folos cu ceva? întrebă băiatul politicos ridicându-se în picioare, cu o grație care Cardinalului îi era cunoscută, dar pe care i-o atribui lui Meggie.

— Tatăl tău este aici, Dane?

— *TATĂL MEU?* Sprâncenele frumos arcuite se împreună. Nu, nu este aici. Nu a fost niciodată aici.

— Înțeleg! Atunci, este mama ta aici?

— Este la Gilly, dar se va întoarce curând. Bunica mea este acasă. Vreți să o vedeți? Vă pot conduce la ea. Ochii albaștri îl studiau, când se măreau, când se îngustau. Ralph de Bricassart. Am auzit despre dumneavoastră. Oh, *CARDINALUL* de Bricassart! Eminență, scuzați-mă! N-am vrut să fiu nepoliticos!

Deși își abandonase hainele, în favoarea pantalonilor strâmți și a cizmelor, inelul cu rubin era încă pe deget, nu trebuia niciodată să-l dea jos. Dane O'Neill îngenunche, luă mâna suplă a Cardinalului și sărută inelul cu pioșenie.

— E-n regulă Dane. N-am venit aici drept Cardinal. Am venit ca prieten al mamei și al bunicii tale.

— Îmi pare rău Eminență, trebuia să vă recunosc imediat cum v-am auzit numele. Îl repetăm destul de des aici la Drogheda. Numai că dumneavoastră îl pronunțați puțin altfel și nu v-ați spus numele de botez. Mama va fi foarte bucuroasă să vă vadă.

— Dane, Dane, unde ești? se auzi o voce nerăbdătoare, pătrunzătoare și cam repezită.

Crengile arborelui de piper se dădură de-o parte și o fată de vreo cincisprezece ani apăru. Știu imediat cine este, după ochii aceia uluitori. Fiica lui Meggie. Acoperită de bucle rebele, cu fața ascuțită, cu trăsături mici, spre dezamăgirea lui, nu semăna deloc cu Meggie.

— Oh, bună ziua. Îmi pare rău, nu mi-am dat seama că avem un oaspete. Sunt Justine O'Neill.

— Jussy, ți-l prezint pe Cardinalul de Bricassart! spuse Dane tare. Sărută repede inelul.

Ochii deschiși ai fetei scoaseră scânteii.

— Ești o adevărată pacoste, tu, cu religia ta, Dane, răspunse ea fără să coboare vocea. Să săruți un inel nu este igienic; nu vreau. Și pe urmă, de unde știi că el este Cardinalul de Bricassart? Mie mi se pare că arată ca un fermier. Știi, seamănă cu domnul Gordon.

— El este, el este! insistă Dane. Te rog Jussy, fii bună! Fii bună de dragul *MEU*!

— Bine, am să fiu bună, dar să știi că numai de dragul tău. Dar să știi că nu sărut inelul, nici măcar pentru tine. Dezgustător. De unde știi cine l-a sărutat ultima dată? Dacă avea microbi?

— Nu trebuie să-mi săruți inelul, Justine. Sunt în vacanță; acum chiar nu sunt Cardinal.

— Asta-i bine, pentru că, am să fiu cinstită, eu sunt atee, spuse calm fiica lui Meggie Cleary. După patru ani la Kincoppal, cred că totul este o naivitate.

— Este privilegiul tău să crezi ce vrei, spuse Cardinalul Ralph, încercând cu disperare să pară cât mai demn și la fel de serios ca și ea. Pot să merg la bunica voastră?

— Bineînțeles. Aveți nevoie de noi? întrebă Justine.

— Nu, mulțumesc, știu drumul.

— Bine. Se întoarse spre fratele ei, care încă îl mai privea cu admirație pe oaspete. Hai, Dane, ajută-mă. Hai!

Dar, deși Justine trăgea tare de mâna băiatului, Dane rămase privind lung în urma siluetei drepte și înalte a Cardinalului Ralph.

— Ești groaznic, Dane. Ce găsești atât de ieșit din comun la el?

— Este Cardinal! spuse Dane. Imaginează-ți! Un Cardinal adevărat la Drogheda!

— Cardinalii, spuse Justine, sunt prinți ai Bisericii. Cred că ai dreptate, *ESTE* extraordinar. Dar mie nu-mi place.

Unde putea să fie Fee, decât la biroul ei? El intră prin verandă în salon, dar trebui să deschidă o ușă cu plasă. Trebuie să-l fi auzit, dar continuă să lucreze, cu spatele aplecat, cu frumosu-i păr albit de tot; destul de greu reuși să-și amintească că avea cam șaptezeci și doi de ani.

— Bună ziua Fee, spuse.

Când își ridică fruntea, văzu că ceva se schimbase în ea, dar ce anume și în ce fel, nu putu spune; era vechea indiferență, dar mai erau foarte multe alte lucruri. Ca și cum se înmuiase și se întărise, și în același timp, devenise mai umană, totuși umană într-un fel care semăna cu felul Mariei Carson. Doamne, stăpânele Droghedei! La

fel se va întâmpla și cu Meggie, când îi va veni rândul?

— Bună ziua Ralph, răspunse de parcă el ar fi venit în fiecare zi. Îmi pare bine că te văd.

— Și mie, Fee.

— N-am știut că ești în Australia.

— Nu știe nimeni. Am câteva săptămâni de vacanță.

— Sper că vei sta la noi?

— Unde altundeva? Ochii i se plimbară prin cameră și se opriră pe portretul Mariei Carson. Știi Fee, gustul tău este impecabil. Camera asta poate rivaliza cu oricare de la Vatican. Medalioanele negre, cu buchete de trandafiri, sunt o adevărată lovitură de maestru.

— Oh, mulțumesc! Ne dăm și noi silința, cât putem de modest. Eu personal prefer sufrageria; am refăcut-o de când ai fost ultima dată. Roz, cu alb și verde. Sună groaznic, dar așteaptă și ai să vezi. Deși, nu știu de ce mai încerc. Este casa ta, nu-i așa?

— Nu atâta vreme cât mai este un Cleary în viață, Fee, spuse el blând.

— Foarte reconfortant. Ei bine, ai urcat scara socială, de când ai plecat de la Gilly, nu-i așa? Ai citit articolul din *Herald* despre promovarea ta?

El se înfioră.

— Ți s-a ascuțit limba, Fee.

— Da, și dacă vrei să știi, mă și distrez. Toți anii aceștia am tăcut! Nu mi-am dat seama ce pierd. Zâmbi. Meggie este la Gilly, dar trebuie să se întoarcă.

Intrară Dane și Justine, tot de pe verandă.

— Bunică, putem călări până la pârâu?

— Știți regulile. Nu călăriți până când mama, personal, nu vă dă voie. Îmi pare rău, dar astea sunt ordinele mamei voastre. Unde vă sunt bunele maniere? Veniți și vă prezentați musafirului nostru.

— Deja i-am cunoscut.

— Oh.

— Credeam că ești la o școală cu internat, îi spuse lui Dane, zâmbind.

— Nu în decembrie, Eminență. Avem două luni libere – vacanța de vară.

Trecuseră prea mulți ani; uitase că în emisfera sudică copiii au vacanța mare din decembrie până în ianuarie.

— Stați mult la noi, Eminență? întrebă Dane, încă fascinat.

— Eminența Sa va sta la noi cât timp va putea, Dane, spuse bunica, dar cred că-i va fi cam greu să i se spună mereu Eminență. Cum să-i spunem? Unchiul Ralph?

— *UNCHI?* exclamă Justine. Știi doar că „unchi” nu intră în regula familiei. Unchii noștri sunt numai Bob, Jack, Hughie, Jims, Patsy. Asta înseamnă că el trebuie să fie Ralph.

— Nu fi obraznică, Justine! Ce naiba-i cu tine? Întrebă Fee.

— Lasă Fee, e-n regulă. Să știi că aș prefera ca toată lumea să-mi spună simplu, Ralph, spuse repede cardinalul.

Oare de ce nu-l înghițea, pisicuța asta?

— Eu n-aș putea! spuse Dane, cu respirația tăiată. Eu n-aș putea să spun așa, numai *RALPH!*

Cardinalul traversă camera, prinse în mâini umerii copilului și zâmbi foarte blând în ochii albaștri ai lui Dane.

— Bineînțeles că poți, Dane. Nu este un păcat.

— Hai Dane, hai să mergem la căsuța noastră, ordonă Justine.

Cardinalul Ralph și fiul său se întoarseră și o priviră pe Fee.

— Dumnezeu să ne ajute! spuse Fee. Mergi Dane, mergi afară la joacă. Își strânse mâinile. Huușiii!

Băiatul fugi de-i scăpărau picioarele, iar Fee se întoarse la registre. Cardinalul Ralph o compătimi și o anunță că va merge puțin la bucătărie. Cât de

puțin se schimbase totul! Încă iluminau cu lămpi. Încă mai foloseau vaza mare pentru trandafiri.

Stătu multă vreme de vorbă cu doamna Smith și cu fetele. Îmbătrâniseră mult, dar oarecum le stătea mai bine bătrâne, decât îi stătea lui Fee. Fericite. Așa erau. Sincer, aproape perfect fericite. Biata Fee, ea a nu era fericită. Ideea îl făcu să fie curios să o vadă pe Meggie, să vadă că și ea era fericită.

Dar când plecă de la bucătărie, Meggie încă nu se întorsese. Ca să-și umple timpul plecă la plimbare până la pârau. Câtă liniște era în cimitir; erau șase plăci de bronz pe pereții mausoleului, cum fuseseră și data trecută. Trebuie să aibă grijă ca și el să fie înmormântat aici; trebuia să-și amintească să-i instruiască, atunci când se va întoarce la Roma. Lângă mausoleum observă două morminte proaspete, bătrânul Tom, grădinarul și soția unui muncitor, care stătuse la ei din 1946. Trebuie să fi fost un record. Umbrela ancestrală a bucătarului chinez era decolorată de atâția ani de stat la soare, devenise de un roz albicios, aproape cenușă de trandafiri. Meggie, Meggie. Te-ai întors la el după mine, i-ai făcut un fiu.

Era foarte cald; simți o adiere de vânt, care deranjă sălciile de lângă pârau și stârni clopoței bucătarului chinez: Hee Sing, Hee Sing, Hee Sing. „Tankstand Charlie a fost un om de treabă”, și asta era aproape șters, practic descifrabil. Ei bine, se potrivea. Mormintele trebuiau să se scufunde la sânul Mamei Pământ, să-și piardă încărcătura umană, până când nu mai rămânea nimic și numai aerul își mai amintea de tot. El nu dorea să fie înmormântat la Vatican, dorea să fie printre oameni ca el. Aici, printre oameni care au trăit cu adevărat.

Întorcându-se, prinse privirea îngerului de marmură. Ridică mâna și îl salută, apoi privi peste pajiște la casa mare. Și venea ea, Meggie. Suplă, aurie, într-o pereche de pantaloni și cămașă albă, exact ca ale sale, o pălărie bărbătească și cizme în

picioare. Ca un băiat, ca fiul ei, care ar fi trebuit să fie fiul lui.

Și el era bărbat, dar când se va odihni aici, în cimitir, nu va exista nimic care să marcheze faptul că și el era un bărbat.

Ea se apropie, trecu peste gardul alb și se apropie atât de mult că nu-i mai văzu nimic decât ochii, acei ochi verzi plini de lumină, ochii care nu-și pierduseră frumusețea și nici puterea în inima lui. Îi înconjură gâtul cu brațele, soarta lui era în această atingere, era ca și cum n-ar fi plecat niciodată, gura ei era vie, nu un vis; atâta timp o dorise, atâta timp! Era un alt fel de jurământ, negru ca pământul, nu avea nimic cu cerul.

— Meggie, Meggie, șopti cu fața în părul ei, cuprinzând-o cu brațele.

— Nu pare să fi fost rău, spuse ea. Nimic nu se schimbă niciodată, spuse cu ochii închiși.

— Nu, nimic nu se schimbă, răspunse el, crezând ce spune.

— Suntem la Drogheda, Ralph. Te-am prevenit, la Drogheda ești al meu, nu a lui Dumnezeu.

— Știu. Accept. Am venit. O trase spre el, pe iarbă. De ce Meggie?

— De ce, ce? Mâna îi mângâia părul, mai alb decât a lui Fee, mai des, încă frumos.

— De ce te-ai întors la Luke? Să-i faci un fiu? întrebă el gelos.

Sufletul ei privi dincolo de el și își ascunse în văluri gândurile, le ascunse de el.

— M-a forțat, răspunse incolor. A fost numai o dată. Dar l-am avut pe Dane, nu-mi pare rău. Dane merită orice, am trecut prin orice numai să-l am.

— Îmi pare rău, nu aveam niciun drept să întreb. Eu te-am făcut cadou lui Luke, nu?

— Asta-i un adevăr, tu ai făcut-o.

— E un copil minunat. Îi seamănă lui Luke? Ea zâmbi enigmatic, smulse iarba, apoi băgă mâna sub cămașa lui.

— Nu tocmai. Niciunul din copii mei nu seamănă cu Luke, nici cu mine.

— Eu îi iubesc pentru că sunt ai tăi.

— Ești sentimental ca întotdeauna. Bătrânețea-ți stă bine. Știam că așa va fi și speram să am ocazia să o văd la tine. Te cunosc de treizeci de ani! Mie-mi par ca treizeci de zile.

— Treizeci de ani? Așa de mulți?

— Dragul meu, eu am patruzeci și unu, deci așa trebuie să fie. Se ridică în picioare. Am fost trimisă oficial să te aduc în casă. Doamna Smith a pregătit un ceai minunat, în cinstea ta și mai târziu, când se va mai răcori, vom avea pulpă de porc și alte minuni.

Începu să meargă alături de ea, încet.

— Fiul tău râde exact ca tine, Meggie. Râsul lui a fost prima reacție umană pe care am auzit-o la Drogheda. Am crezut că ești tu; am mers să te găsesc pe tine și l-am descoperit pe el.

— Deci a fost prima persoană pe care ai văzut-o la Drogheda?

— Oh, da,

— Ce crezi despre el? Întrebă ea dornică să știe.

— Mi-a plăcut, cum s-ar putea altfel, este fiul tău. Dar m-am simțit foarte puternic atras de el, mult mai mult decât de fiica ta. Nici ea nu mă place.

— Justine este copilul meu, dar e o răutate. Mai de mult, am învățat să înjur, în mare parte datorită Justinei. Un pic și datorită ție, și lui Luke, și un pic din cauza războiului. Ciudat cum se adună toate.

— Te-ai schimbat mult, Meggie.

— Oare? Gura moale și frumoasă se contură într-un zâmbet. Eu nu cred. Numai că Marele Nord-Vest m-a consumat, mi-a sfâșiat unul câte unul, vălurile Salomeei, sau am fost ca o ceapă; este mai aproape de ce ar spune Justine. Nu are pic de sensibilitate copilul ăsta. Sunt aceeași bătrână Meggie, Ralph, numai că acum sunt parcă nudă.

— Poate că ai dreptate.

— Ah, dar și *TU* te-ai schimbat!

— În ce fel, draga mea?

— Ca și cum pedestalul se clatină la fiecare adiere de vânt, ca și cum priveliștea văzută de sus este deprimantă, te dezamăgește.

— Așa e. El râse fără sunet. Și când mă gândesc că o dată am avut îndrăzneala să cred că tu nu ești nimic mai mult decât un om obișnuit! Îmi retrag gândurile. Tu ești femeia unică, Meggie. *UNICĂ!*

— Ce s-a întâmplat?

— Nu știu. Poate am descoperit că și idolii Bisericii au picioare de lemn. Poate am descoperit că m-am vândut, doar pentru o ciorbă cu zarzavat. Poate caut ceva ce nu există! Sprâncenele i se împreună cu durere. Asta este, poate adevărul este într-o coajă de nucă, greu de spart. Este o lume veche, dureroasă, pietrificată, lumea asta a Vaticanului.

— A fost și una reală, dar tu nu ai vrut să o vezi.

— Nu puteam face altfel, crede-mă! Știam încotro trebuie să plec, dar nu am putut. Cu tine aș fi putut fi un om mai bun, poate mai puțin august, dar mai bun. Dar, pur și simplu, nu am putut, Meggie. Oh, cât îmi doresc să te fac să înțelegi asta!

Mâna ei se strecură pe sub brațul lui, cu tandrețe.

— Dragul meu Ralph, înțeleg. Știu, știu... Fiecare purtăm în noi ceva, pe care nu-l putem renega, chiar de ar fi să murim. Suntem ce suntem, asta-i tot. Ca vechea legendă celtică, despre pasărea cu spinul în piept cântând din inimă și pentru ultima oară. Pentru că trebuie să o facă, așa-i este destinul. Știm că greșim chiar înainte de a greși, dar autocunoașterea nu poate afecta sau schimba rezultatul. Fiecare își cântă cântecul, convins că este cel mai minunat cântec pe care l-a auzit vreodată omenirea, înțelegi? Noi singuri ne creăm spinii și nu ne oprim să judecăm cât ne vor

costa ei. Nu putem face altceva, decât să suferim durerea și să ne spunem că am meritat suferința.

— Eu asta nu înțeleg. Durerea. Privi mâna ei, așezată atât de blând pe brațul lui și care totuși îl făcea să sufere de nesuportat. De ce să existe durerea?

— Întreabă-l pe Dumnezeu, Ralph, spuse Meggie. EL este autoritatea în materie de durere, nu-i așa? El ne-a făcut ceea ce suntem. EL a făcut lumea. Prin urmare EL a făcut și durerea.

Bob, Jack, Hughie, Jims și Patsy, erau la fermă pentru cină și pentru că era sâmbătă seara. Măine trebuia să vină Părintele Watty să facă slujba, dar Bob îl sună și-i spuse că nu va fi nimeni acasă. O mică minciună nevinovată pentru a păstra secretul vizitei Cardinalului Ralph. Cei cinci băieți Cleary, semănau mai mult ca oricând cu Paddy, erau mai bătrâni, mai cumpăniți la vorbă, calmi și îndurători, ca pământul. Și cum îl mai iubeau pe Dane! Nu-l scăpau o secundă din ochi. Nu era greu de ghicit că abia așteptau ziua, când va fi destul de mare pentru a li se alătura la conducerea Droghedei.

Cardinalul Ralph, descoperi între timp motivul ostilității Justinei față de el. Dane se îndrăgostise de el și-i sorbea cuvintele, îi stătea mereu în preajmă; iar ea era nebună de gelozie.

După ce copiii plecară la culcare, el îi privi pe toți cei din cameră; frații, Meggie, Fee.

— Fee, poți te rog să lași puțin biroul, spuse. Vino aici lângă noi. Vreau să vorbesc cu voi toți.

Fee încă se menținea bine, nu-și pierduse suplețea și prestanța, sânii erau puțin lăsați; talia puțin îngroșată. Tăcută se așeză într-un scaun în fața Cardinalului, Meggie de partea cealaltă și frații așezați pe băncuțele de marmoră de jur împrejur.

— Este vorba de Frank, spuse el.

Numele rămase suspendat, reverberând parcă din memorii.

— Ce anume, în legătură cu Frank? întrebă Fee calm.

Meggie lăsă andrelele, o privi pe mama sa, apoi pe Cardinalul Ralph.

— Spune repede Ralph, spuse ea, nefiind în stare să mai suporte ținuta mamei sale.

— Frank a stat aproape treizeci de ani în închisoare, voi realizați lucrul acesta? întrebă Cardinalul. Știu că oamenii mei v-au ținut la curent, așa cum ne-am înțeles, dar eu le-am cerut să nu vă tulbure prea des. Vă spun cinstit că nu am văzut nimic bun în faptul că trebuie să știți detaliile singurătății și disperării lui, pentru că niciunul dintre voi nu putea face nimic. Cred că Frank ar fi fost eliberat de câțiva ani buni, dacă nu și-ar fi făcut o reputație de om violent, în timpul primilor ani la închisoarea Goulburn. Chiar și acum, în timpul războiului, alți prizonieri au fost trecuți în serviciul militar, dar bietul Frank a fost refuzat.

Fee își ridică privirea din poală.

— Așa este firea lui, spuse fără urmă de emoție.

Cardinalul părea să-și găsească cu greu cuvintele; în timp ce el își căuta cu disperare cuvintele, familia îl privea cu un amestec de teamă și speranță, deși nu la binele lui Frank se gândeau ei atunci.

— Poate că v-ați mirat tare văzându-mă în Australia, după toți acești ani, spuse în cele din urmă Cardinalul, nefiind în stare să o privească pe Meggie. Nu m-am gândit întotdeauna la viața voastră și știu asta. Din ziua în care v-am întâlnit prima oară, m-am gândit întâi la mine, m-am pus pe mine înainte de toate. Și când Sfântul Părinte mi-a pus pe umeri mantia de Cardinal, m-am gândit dacă există ceva ce aș putea face pentru familia Cleary, prin care să le arăt, într-un fel, cât de profund recunoscător le sunt. Inspiră adânc și o

privi pe Fee, nu pe Meggie. M-am întors în Australia să văd ce pot face pentru Frank. Îți amintești, Fee, când am vorbit după ce au murit Paddy și Stu? Acum douăzeci de ani! Nu am putut uita niciodată privirea aceea din ochii tăi. Atâta energie și vitalitate, zdrobite!

— Da, spuse Bob, cu ochii pe mama lui. Da, așa era.

— Frank este grațiat, spuse Cardinalul. A fost singurul lucru pe care l-am putut face, pentru a vă arăta că *IMI PASĂ* de voi.

Dacă ar fi așteptat o reacție bruscă de bucurie din partea lui Fee, s-ar fi înșelat amarnic; la început nu a fost decât o licărire a ochilor, poate că bătrânețea nici nu-i mai permitea o explozie de bucurie. Dar în ochii fiicei lui Fee, căzu adevărata proporție a bucuriei și cunosc bucuria realizării unui scop, cum nu mai cunoscuse de când vorbise cu tânărul soldat german cu nume impunător.

— Mulțumesc, spuse Fee.

— Îl veți primi la Drogheda? îi întrebă pe bărbații Cleary.

— Aici este casa lui, aici trebuie să stea, răspunse Bob eliptic.

Toți acceptară dând din cap, cu excepția lui Fee, care era preocupată de o anume viziune.

— Nu este același Frank, pe care-l știți, continuă Cardinalul Ralph. L-am vizitat la închisoarea din Goulburn să-i dau vestea, înainte de a veni aici. A trebuit să-i spun că la Drogheda ați știut întotdeauna ce s-a întâmplat cu el. Dacă v-aș spune că nu l-a prea afectat, v-ați imagina puțin în ce fel s-a schimbat. A fost pur și simplu, recunoscător. Și aștepta cu nerăbdare să-și vadă din nou familia, mai ales pe tine, Fee.

— Când i se dă drumul? întrebă Bob, mai mult de dragul mamei sale, care, era limpede, abia aștepta să-l vadă, dar temându-se pentru ce se va întâmpla când se va întoarce Frank.

— Într-o săptămână, sau două. Va veni cu trenul poștei de noapte.

— Patsy și cu mine îl vom aștepta, se oferă Jims, dornic, apoi se desumflă. Oh, dar noi nu-l cunoaștem!

— Nu, spuse Fee. Am să-l aștept eu. Singură. Încă nu sunt senilă; mai pot conduce până la Gilly.

— Mama are dreptate, spuse și Meggie ferm, dominând un cor de proteste, ale fraților ei. Mama trebuie să-l întâlnească singură. Ea trebuie să-l vadă prima.

— Ei, mai am treabă, spuse Fee ridicându-se și așezându-se la birou.

Cei cinci frați se ridicară ca la comandă.

— Și eu zic că ar trebui să ne culcăm și noi, spuse Bob, căscând studiat. Zâmbi timid Cardinalului Ralph. Va fi ca pe vremuri, mâine o să ne citiți slujba.

Meggie își strânse împletitura, o dădu de-o parte:

— Și eu îți spun noapte bună, Ralph.

— Noapte bună, Meggie. O urmări cu privirea până ieși din cameră, apoi se întoarse spre Fee. Noapte bună, Fee.

— Scuză-mă, ai spus ceva?

— Am spus noapte bună.

— Oh! Noapte bună, Ralph.

El nu dorea să urce imediat după Meggie:

— Am să fac o plimbare înainte de a mă culca. Știi ceva, Fee?

— Nu, răspunse absent.

— Pe mine nu m-ai prostit nicio secundă.

Scoase un sunet care încerca să fie un râs.

— Chiar mă gândeam!

Târziu și stele. Stelele sudului, rostogolindu-se peste împărăția cerului. Nu le va mai simți niciodată aproape, deși ele erau tot acolo, prea departe, prea puțin călduroase pentru a-l mai reconforta. Mai aproape de Dumnezeu, care era

MAI MARELE printre ele. Stătu multă vreme și ascultă cum vântul foșnește copacii, zâmbind.

Nedorind să mai fie lângă Fee, folosi scara din celălalt capăt al casei; lampa de la biroul ei încă mai ardea, îi mai vedea silueta aplecată peste birou, muncea. Biata Fee. Cât de mult trebuie să se teamă să se culce, deși, poate după ce va veni Frank, îi va fi mai ușor. Poate.

În capătul scărilor îl întâmpină o tăcere deasă; o lampă de cristal, pe o măsuță din hol, arunca o lumină difuză, pentru somnambuli, tremurând în briza nopții, care se strecura prin perdelele de lângă ea. Trecu pe lângă lampă; pe covoarele groase nu făcu niciun zgomot.

Ușa la Meggie era larg deschisă, aruncând mai multă lumină; blocând oarecum lumina, el închise ușa în urma lui și o încuie. Ea era îmbrăcată cu o cămașă subțire și stătea în fața ferestrei, privind departe, dincolo de padocuri; întoarse capul, îl privi îndreptându-se spre pat și așezându-se pe marginea lui. Încet, se ridică și se apropie de el.

— Lasă-mă să te ajut să-ți scoți cizmele. Eu de asta nu port cizme din astea, nu le pot scoate fără jack, iar jackul distruge o cizmă bună.

— Intenționat te-ai îmbrăcat în culoarea asta, Meggie?

— Cenușă de trandafiri? Zâmbi. A fost întotdeauna culoarea mea preferată. Totuși nu se potrivește cu părul meu.

El îi puse piciorul în spate și împinse până când ieși cizma, apoi schimbă picioarele.

— Ai fost atât de sigură că voi veni?

— Ți-am spus. La Drogheda ești al meu. Dacă nu veneai tu la mine, veneam eu la tine, poți să fii sigur.

Îi trase cămașa peste cap. O secundă mâna ei se opri senzual pe pieptul lui, apoi se îndreptă spre lampă și stinse lumina, în timp ce el își aranja hainele pe un scaun. O auzi mișcându-se prin cameră, dezbrăcându-și cămașa. Și mâine

dimineată voi spune slujba. Dar asta, mâine dimineată. Încă mai este până atunci noapte și o am pe Meggie. Am dorit-o mult. Și ea este un fel de jurământ.

Dane era dezamăgit.

— Am crezut că o să purtați o robă roșie, spuse el.

— Câteodată port, Dane, dar numai în interiorul Palatului. În afara lui port sutană neagră cu eșarfă roșie, ca asta.

— Chiar aveți un palat?

— Da.

— Este plin de candelabre?

— Da, dar nu-i la fel și la Drogheda?

— Drogheda! spuse Dane cu dispreț. Pariez că ale noastre sunt mici, pe lângă acelea. Mi-ar plăcea să vă văd palatul și pe dumneavoastră în robă roșie.

Cardinalul Ralph zâmbi.

— Cine știe, Dane? Poate într-o zi ai să mă vezi.

Băiatul avea o expresie curioasă, întotdeauna îndepărtată; o privire distantă. Când îl privi în timpul slujbei, Cardinalul o văzu mai pregnantă, dar nu o recunoscuse, simți numai că-i este familiară. Niciun bărbat nu se vede în oglindă așa cum este, și nicio femeie.

Luddie și Anne Muller trebuiau să vină de Crăciun, așa cum veneau în fiecare an. Casa fermei era plină de oameni binevoitori, așteptând cu nerăbdare ca acesta să fie cel mai bun Crăciun din toate; Minnie și Cat cântau și munceau, fața grasuță a doamnei Smith era zâmbitoare, Meggie îl cedă pe Dane Cardinalului Ralph, fără alte comentarii și Fee părea fericită, stătea mult mai puțin la biroul ei. Băieții găseau tot felul de scuze să vină acasă în fiecare seară, pentru că după cină, sufrageria fremăta de conversație și doamna Smith își pusese în cap să pregătească o gustare înainte

de culcare, cu brânză topită pe pâine și crochete cu unt. Cardinalul Ralph protestă spunând că atâta mâncare o să-l îngrășe peste măsură, dar după trei zile de aer de Drogheda, oameni de Drogheda, mâncare de Drogheda, păru să-și piardă privirea aceea hăituită și obosită pe care o avea când a venit.

A patra zi veni foarte călduroasă. Cardinalul Ralph plecă cu Dane să aducă o turmă de oi, Justine se ascunse îmbufnată în căsuța din arborele de piper, iar Meggie stătea întinsă într-un scaun cu perne, pe verandă. Își simțea oasele ușoare și era foarte fericită. O femeie putea trăi fără asta multă vreme, dar a fost bine, mai ales că a fost cu unicul om dorit. Când era cu Ralph, se trezea fiecare fibră din ea, cu excepția acelor care-i aparțineau lui Dane; necazul era că, atunci când era cu Dane, se întâmpla exact invers. Numai când erau amândoi prezenți în universul ei, așa cum erau acum, se simțea completă, totală. Oricum era o logică, Dane era fiul ei, dar Ralph era omul ei.

Și totuși o singură umbră îi marca fericirea; Ralph nu văzuse. Prin urmare gura ei rămase pecetluită asupra secretului. Dacă el nu vedea singur, de ce să-i spună ea? Ce făcuse ca să merite să-i spună? Faptul că a putut gândi, fie și numai un moment, că s-a putut întoarce la Luke de bunăvoie, a fost ultima picătură. Nu merita să-i spună, dacă putea gândi așa despre ea. Câteodată simțea ochii palizi și ironici ai lui Fee, ațintiți asupra ei, și-i răspundea fără urmă de neliniște. Fee înțelegea, într-adevăr înțelegea. Înțelegea jumătatea de ură, resentimentul, dorința de a se răzbuna pentru anii de singurătate. Visa să prindă curcubeu, acesta era Ralph de Bricassart, atunci, de ce i-ar dăruia ea, cel mai frumos curcubeu dintre toate, pe fiul său? Lasă să stea fără el! Lasă-l să sufere, să nu știe niciodată pentru ce suferă!

Telefonul dădu apelul pentru Drogheda; Meggie ascultă leneș, apoi înțelese că mama ei trebuia să

fie în altă parte, se ridică nemulțumită și merse să răspundă.

— Cu doamna Fiona Cleary, spuse o voce de bărbat.

Când Meggie îi întindea receptorul, ea tocmai venea să răspundă.

— Da, Fiona Cleary, spuse ea, dar ascultând culoarea i se scurse din obraji, arătând ca în acele zile, după moartea lui Paddy și a lui Sty; mică și vulnerabilă. Mulțumesc, spuse și închise.

— Ce s-a întâmplat, mamă?

— Frank a fost eliberat. Vine cu trenul în după amiaza asta. Își privi ceasul. Trebuie să plec repede; e trecut de două.

— Lasă-mă să vin cu tine, se oferi Meggie, atât de plină de propria ei fericire, că nu suporta să o vadă pe mama ei nefericită; simțea că pentru Fee, întâlnirea asta nu putea fi o bucurie.

— Nu, Meggie, mă descurc. Tu ai grijă de lucruri aici și ține pe loc cina, până mă întorc eu.

— Este minunat, mamă. Frank vine de Crăciun, nu-i așa că este minunat?

— Da, spuse Fee, este minunat.

În acele zile nimeni nu mai călătorea cu trenul de noapte, pentru că erau avioane; străbăteau cele șase sute de mile, lăsând unul câte unul pasagerii, cei mai mulți călătoreau cu clasa a doua, iar până să ajungă la Gilly nu mai rămâneau decât foarte puțini în tren.

Șeful de gară o cunoștea oarecum pe doamna Cleary, dar nici nu-i trecu prin cap să o abordeze într-o conversație ocazională; când o văzu, o lăsă să coboare pasarela și apoi o lăsă singură pe peronul gării. Era o doamnă cu stil, gândi el; îmbrăcată după ultima modă, avea pălărie și pantofi cu toc. Arăta bine, nu prea avea riduri, care să-i indice vârsta; nu făcea decât să arate cât de bine o duceau femeile de fermier.

Frank o recunoscuse pe mama sa mult mai repede decât îl recunoscuse ea, deși inima ei îi semnalase imediat că el este cel așteptat. Frank avea acum cincizeci și doi de ani, iar anii în care lipsise erau cei care-l trecuseră de la tinerețe la maturitate. Omul care stătea pe peronul gării din Gilly era prea slab, aproape gârbov, foarte palid; era pe jumătate chel, avea niște haine diforme, care sugerau că fuseseră croite pe un corp mult mai bine făcut, dar care acum atârnavă, iar mâinile care o dată erau frumos modelate, acum strângeau stângaci borurile unei pălării de fetru gri. Nu dădea semne că ar fi bolnav, dar mototolea stângaci pălăria, neajutorat, era convins că nu-l va aștepta nimeni, iar acum nu știa ce ar trebui să facă.

Fee, stăpânită, porni dreaptă în întâmpinarea lui.

— Bună, Frank, spuse.

El o privi cu ochii care odată scoteau scântei, dar care acum erau cuminți și resemnați, pe fața unui om care îmbătrânește. Nu mai erau ochii lui Frank. Epuizat, răbdător, foarte obosit. Dar când se opri pe Fee, în privire i se reflectă o expresie extraordinară, durere, apărare, apelul unui muribund.

— Oh, Frank! repetă ea și îl îmbrățișă, legănându-și capul pe umărul lui. Nu-i nimic, nu-i nimic, apoi spuse și mai blând, nu-i nimic.

La început el stătu foarte retras și tăcut în mașină, dar pe măsură ce ieșiră din oraș, începu să remarce peisajul și să privească pe fereastra mașinii.

— Este exact cum l-am lăsat, șopti el.

— Cred că da. Timpul se scurge greu aici.

Trecură podul de lemn, peste firul subțire de apă măloasă, străjuită de sălcii și de eucaliptii care creșteau chiar și pe pământ pietros.

— Râul Barwon, spuse el. Nu credeam că o să-l mai văd vreodată.

Lăsau în urmă un enorm nor de praf, iar în fața lor aveau un drum drept care traversa câmpia lipsită de copaci.

— E nou drumul, mamă?

Părea disperat să găsească un subiect de conversație, să facă situația să pară cât mai normală.

— Da, l-au făcut de la Gilly, la Milparinka imediat după război.

— Puteau să-l și pietruiască puțin.

— De ce? Suntem obișnuiți să înghițim praf și gândește-te cât ar fi costat să construiască un acostament care să reziste terenului mâlos de aici. Drumul acesta este nou, drept, îl întrețin bine și nu mai avem cele șaptesprezece porți de deschis și de închis.

— Spre ferma noastră au mai rămas paisprezece porți, dar ai să vezi ce am făcut cu ele, Frank.

Rollsul se apropia de o poartă metalică, și care se deschise leneș când mașina fu aproape și se lăsă, la fel de leneș, după ce mașina trecu.

— Minunile continuă! spuse Frank.

— Am fost prima fermă care a instalat porțile automate; numai spre fermă, bineînțeles, porțile spre padocuri se deschid și se închid tot cu mâna.

— Totuși, cine a inventat porțile astea, a închis și a deschis multe la viața lui, de i-a venit ideea, zâmbi el; era primul semn de amuzament pe care-l dădea.

Apoi se cufundă din nou în tăcere, mama sa se concentră asupra drumului, nedorind să-l forțeze. Când trecură de ultima poartă, spre curtea fermei, el spuse cu respirația tăiată:

— Uitasem cât este de frumos.

— Pentru noi asta înseamnă acasă și am avut grijă de ea.

Ea îndreptă mașina spre garaj și apoi îl conduse spre casă.

— Vrei să stai în casa mare, Frank, sau vrei să stai într-o căsuță pentru oaspeți? îl întrebă mama

sa.

— Mai bine într-o casă de oaspeți, mulțumesc. Ochii obosiți o priviră intens. Ar fi mai bine să stau departe de oameni, o vreme, se explică el.

A fost singura aluzie pe care a făcut-o referitoare la condițiile din închisoare.

— Și eu cred că ar fi mai bine pentru tine. Casa mare este plină pentru moment, spuse ea conducându-l în salon. Este la noi Cardinalul, Dane și Justine sunt în vacanță, Luddie și Anne Muller vor sosi poimâine pentru Crăciun.

Sună clopoțelul pentru ceai și aprinse repede lămpile din cameră.

— Luddie și Anne Muller? întrebă el.

Ea se opri puțin din activitate și-l privi.

— A trecut mult timp, Frank. Familia Muller sunt prietenii lui Meggie.

O dată lămpile aprinse, ea se așeză mulțumită în balansoarul preferat.

— O să servim cina peste o oră, dar mai întâi vom servi un ceai. Trebuie să spăl gustul de praf de pe drum.

Frank se așeză stingher pe marginea unei băncuțe și privi cu uimire camera.

— Este cu totul altfel decât pe vremea mătușii Mary.

Fee zâmbi.

— Și eu cred asta.

Apoi intră Meggie; îi era mult mai greu să o vadă pe Meggie femeie matură, decât îi fusese să o vadă pe mama sa îmbătrânită. În timp ce sora sa îl săruta și-l îmbrățișa, el se strânse în el și o privi disperat pe mama sa care-l privea și părea să-i spună:

„Nu contează, în curând totul va părea foarte normal, ai puțină răbdare.”

Un minut mai târziu, când el încă mai căuta cu disperare cuvinte pentru această străină, intră fiica lui Meggie; o tânără slabă care se așeză țeapănă împreunându-și mâinile în poala rochiei, privind

cu ochii aceia mari deschiși când o față, când pe cealaltă. Fiul lui Meggie intră împreună cu Cardinalul și se așază pe dușumea, lângă sora lui, era un băiat liniștit și foarte frumos.

— Frank, este minunat, spuse Cardinalul, strângându-i mâna; apoi se întoarse spre Fee cu o sprânceană ridicată. O ceașcă cu ceai? Bună idee.

Bărbații Cleary intrară toți odată și asta era cu atât mai greu, cu cât ei nu-l iertaseră deloc. Frank știa de ce; pentru felul în care o rănise pe mama lor. Dar nici nu știa ce să spună pentru a-i face să înțeleagă ceva, nici nu le putea spune despre durerea și singurătatea lui și nici nu-i putea ruga să-l ierte. Singura care conta pe lume, era mama sa, iar ea nu părea să creadă că există ceva ce trebuie iertat.

Cardinalul fu acela care încercă să mențină seara, care întreținu conversația la masă și apoi iar în salon, sporovăind cu diplomatie și reușind să-l includă și pe Frank în conversație.

— Bob, am vrut să te întreb de când am venit, întrebă Cardinalul – unde sunt iepurii? Am văzut mii de vizuine, dar niciun iepure.

— Iepurii au murit, răspunse Bob.

— Au murit?

— Da, de o boală numită mixomatoză. Din cauza iepurilor și a secetei, Australia era aproape terminată prin '47. Eram disperați, spuse Bob bucuros de subiect și mai ales bucuros pentru mama sa, pentru că-l putea coopta și pe Frank în conversație.

În acest moment Frank, lipsit de tact, comentă spunând:

— Știu că a fost rău, dar nu mi-am imaginat că a fost chiar așa.

Se retrase în sine, sperând că l-a mulțumit pe Cardinal și-că a contribuit și el cu ceva la conversație.

— Eu nu exagerez, credeți-mă. De unde să știe Frank?

— Ce s-a întâmplat? întrebă Cardinalul.

— Organizația Pentru Cercetarea Științifică a Commonwealth-ului, a început un experiment în Victoria, au infectat iepurii cu virusul ăsta făcut de ei. Nu știu exact ce virus este, știu că se numește virus de mixomatoză. La început nu părea să se răspândească prea repede, deși iepurii care-l luau mureau. Dar după un an de infectare continuă, a început să se întindă; ei cred că țânțarii l-au purtat. Și de atunci, iepurii au murit cu milioanele, pur și simplu i-au exterminat. Câteodată mai vezi câte ceva ce seamănă a iepure; dar au făcut o treabă minunată, Ralph, să știi. Mixomatoza nu se poate transmite decât liniei directe de înrudire biologică. Datorită acestor oameni am scăpat de pacostea cu iepurii.

Cardinalul Ralph privi spre Frank.

— Îți dai seama ce înseamnă asta, Frank? Înțelege?

Bietul Frank dădu din cap, dorindu-și din suflet să fie uitat în anonimatul lui.

— Distrugere biologică în masă. Mă întreb dacă restul lumii știe că aici în Australia, între 1949 și 1952 un virus de război a fost folosit împotriva unei populații de animale de trilioane și trilioane și a reușit să o extermine! Ei bine, este posibil! Nu este o istorie jurnalistică de senzație, este un fapt științific. Ar putea la fel de bine să își îngroape bombele atomice și cu hidrogen. Știu că trebuia făcut, știu că era absolut necesar și probabil este una dintre cele mai importante descoperiri științifice. Dar în același timp este îngrozitor.

Dane urmărise conversația cu foarte mare atenție.

— Exterminare biologică? N-am auzit niciodată de asta. Ce înseamnă asta mai exact, Ralph?

— Cuvintele sunt noi, Dane, dar eu sunt un fel de diplomat papal și, din nefericire, folosesc cuvinte din acestea. Într-un cuvânt înseamnă mixomatoza. Adică să prepari un virus, care este în

stare să omoare numai un anumit fel de viețuitoare.

Aproape inconștient Dane își făcu semnul crucii și se rezemă de genunchii lui Ralph de Bricassart.

— Ar fi bine să ne rugăm, nu?

Cardinalul privi zâmbind capul auriu al băiatului.

Dacă Frank a reușit, oarecum, să se acomodeze vieții de la Drogheda, aceasta s-a datorat în mare măsură mamei sale; Fee, în fața opoziției fățișe manifestate de toți bărbații Cleary, continuă să se poarte ca și cum fiul ei ar fi fost plecat pentru puțin timp și nu și-ar fi dezonorat niciodată familia, nu și-ar fi rănit niciodată mama. Încet și discret, ea l-a ajutat să se strecoare în nișa pe care, se pare, el dorea să o ocupe, departe de ceilalți fii ai săi; și nici nu a încercat să-l încurajeze să-și recapete o parte din vitalitatea pe care o avea în tinerețe. Aceasta nu mai exista; ea văzuse încă din momentul în care l-a privit pe peronul gării. Parcă fusese înghițit de o existență a cărei natură el refuza să o discute cu mama sa. Ea nu putea face altceva, decât să-l facă cât mai fericit cu putință și își dădea seama că singura cale de a realiza acest lucru era să-l accepte pe Frank, cel de acum, ca și cum el era cel dintotdeauna și nimic nu s-ar fi schimbat.

Nu se punea problema ca el să muncească în padocuri, pentru că acolo frații săi nu-l doreau, nici el nu dorea să ducă o viață pe care a urât-o întotdeauna. Îi plăcea să privească cum crește vegetația, cum se schimbă natura, așa că Fee hotărî să-i dea în grijă grădinile Droghedei și îl lăsă în pace.

Treptat, bărbații familiei Cleary se obișnuiră cu gândul că Frank s-a întors în sânul familiei, începură să înțeleagă că amenințarea pe care el o reprezenta pentru liniștea familiei, acum, era lipsită de sens și de scop.

Nimic nu va schimba vreodată dragostea pe care o avea mama lor pentru el, fie că era în închisoare, sau la Drogheda; sentimentele ei vor fi aceleași. Lucrul cel mai important era că revenirea lui la Drogheda o făcea pe ea să fie fericită. El nu se băga în sufletul lor, nu-i deranja, nu era nici mult, nici puțin, era cum a fost întotdeauna.

Și totuși, pentru Fee nu era o bucurie că Frank se întorsese acasă; cum putea fi? Văzându-l în fiecare zi, însemna pentru ea un alt fel de durere, ca și atunci când nu-l vedea deloc. Vedea durerea îngrozitoare a unei vieți ruinate, a unui om ruinat. Și acest om era fiul ei cel mai iubit, care trebuie să fi suferit agonii dincolo de orice imaginație.

Într-o zi, cam la șase săptămâni după venirea lui Frank, Meggie intră în salon și o găsi pe mama sa privind pe fereastră cum Frank prindea trandafirii agățători, de-a lungul drumului de intrare în fermă. Fee întoarse capul, totuși, ceva de pe fața stăpânită și calmă a mamei sale, o făcu pe Meggie să-și ducă mâna la inimă.

— Doamne, mamă! spuse ea neajutorată.

Fee o privi, dădu din cap și zâmbi.

— Nu mai are nicio importanță, Meggie, îi răspunse.

— Măcar dacă aş putea face ceva!

— Poți. Poartă-te ca și până acum. Îți sunt foarte recunoscătoare. Mi-ai devenit un aliat.

ŞASE
1954-1965 Dane

XVII

— Ei bine, se adresează Justine mamei sale. Să știi că am hotărât ce voi face.

— Eu credeam că am hotărât de mult. Artă la Universitatea din Sydney, nu asta?

— Ei, asta a fost o mică minciunică să te păcălesc, să-ți dau o falsă impresie de siguranță, dar între timp eu mi-am făcut planuri. Dar acum, pentru că am aranjat tot, pot să-ți spun.

Meggie ridică brusc capul de la treaba pe care o făcea, tăia forme de prăjituri pentru doamna Smith care era bolnavă. Își privi fiica îngrijorată, nerăbdătoare, neputincioasă. Cum să se poarte cineva cu un om ca Justine? Dacă ar fi anunțat că vrea să meargă la Sydney, să facă trotuarul, Meggie se îndoia că ar fi putut să o oprească. Draga și scumpa Justine, întotdeauna regină a forțelor distructive.

— Dă-i drumu', mor de curiozitate, spuse și se întoarse la prăjituri.

— Am să mă fac actriță.

— *CE?*

— Actriță.

— Dumnezeu! Prăjiturile fură din nou abandonate. Uite Justine, mie nu-mi place să fiu sâcâitoare și nici nu vreau să-ți rănesc sentimentele, dar, crezi tu că ești – cum să-ți spun – dotată fizic, ca să fii actriță?

— Oh, mamă! replică Justine dezgustată. Nu vreau să fiu star de cinema, doar actriță și atât. Nu vreau să-mi unduiesc șoldurile și să-mi reproduc sânii și buzele, senzual! Vreau să joc teatru! Punea carnea degresată într-un vas, pentru conservare. Am destui bani ca să-mi plătesc orice curs de inițiere, nu-i corect?

— Da, mulțumită Cardinalului de Bricassart.

— Atunci, ne-am înțeles. Am să merg la clasa de actorie a lui Albert Jones, la Teatrul Culloden;

am scris deja la Academia de Artă Dramatică din Londra și am cerut să fiu trecută pe listele de perspectivă.

— Ești hotărâtă, Justine?

— Foarte. Știu de multă vreme.

Ultima bucată de carne fu așezată în soluția de conservare; Justine trânti capacul peste vas.

— Gata, sper să nu mai văd în viața mea o altă bucată de carne conservată.

Meggie îi întinse o tavă cu prăjituri.

— Uite, pune și asta în cuptor, vrei? Pune-l la patru sute de grade. Trebuie să recunosc că mi-ai făcut o surpriză. Eu credeam că fetițele care vor să fie actrițe joacă tot timpul un rol; dar pe tine, singurul rol pe care te-am văzut jucându-l, a fost al propriei tale persoane.

— Oh, mami! Uite, iar confunzi starurile de film, cu actrițele. Pe cuvântul meu, ești tare neștiutoare.

— Bine. Atunci explică-mi. Starurile de film, nu sunt actrițe?

— Sunt, dar de o calitate mult mai inferioară. Sunt bune numai dacă au trecut mai întâi pe scenă, asta e. Chiar și Laurence Olivier mai face câte un film.

Pe măsuta de toaletă a Justinei era o fotografie cu autograf a lui Laurence Olivier; Meggie o considerase, pur și simplu, o pasiune de adolescentă a fetei, deși acum își amintea că la vremea aceea, gândise că, cel puțin, Justine avea gust artistic. Prietenele ei, pe care le mai aducea din când în când, colecționau fotografii ale lui Tab Hunter și Rory Calhoun.

— Și tot nu înțeleg, spuse Meggie, dând din cap. Actriță!

Justine ridică din umeri.

— Spune tu. Unde aș putea să urlu, să țip, unde decât pe scenă? Aici nu am voie să fac așa ceva, nici la școală, nici *NICĂIERI!* La naiba, și mie îmi place să țip și să urlu!

— Dar ești foarte talentată la pictură, Jussy! De ce nu pictor? persevera Meggie.

Justine se întoarse de la soba uriașă și cercetă rezervorul de gaz.

— Trebuie să le spunem oamenilor să mai pună gaz, mai este numai puțin. Cred totuși că pentru azi ajunge. Ochii deschiși o studiau pe Meggie cu compătimire. Mami, ești atât de lipsită de simț practic! Eu credeam că numai copiii nu iau în considerație aspectele practice ale unei cariere. Hai să-ți spun; nu vreau să mor de foame așteptând să fiu renumită pentru niște tablouri după ce am murit. Vreau să mă bucur de puțină faimă și cât trăiesc să am și ceva mijloace financiare. Deci, pictez ca hobby și joc teatru ca să trăiesc. Ce zici de asta?

— De la Drogheda ai un venit, Jussy, spuse Meggie disperată, călcându-și jurământul de a tăcea, indiferent de situație. Tu n-ai să ajungi niciodată să mori de foame. Dacă vrei să pictezi, e în regulă, poți!

Justine o privi deodată agitată și interesată.

— Cât am, mamă?

— Destul. Dacă vrei, să știi că nu trebuie să muncești niciodată.

— Ce plictiseală! Am să sfârșesc vorbind la telefon și jucând bridge; adică asta fac mamele celor mai multe dintre colegele mele. Pentru că, să știi, eu aș trăi la Sydney, nu la Drogheda. Acolo se trăiește *MULT* mai bine. Un licăr de speranță i se văzu în ochi. Am destui bani ca să scap de cârlionți și să-mi întind părul cu aparatul ăla nou?

— Cred că da. Dar, de ce?

— Pentru că așa îmi pun în valoare fața, de asta.

— Parcă spuneai că nu contează fizicul pentru o actriță?

— Gata, mamă, pentru mine cârlionții sunt un chin.

— Sigur nu vrei să pictezi?

— Sigur, mulțumesc. Făcu o scurtă mișcare de dans. „Îmi voi croi un drum în viață, doamnă Worthington!”

— Cum ai ajuns la Culloden?

— Am dat o probă de audiție.

— Și ai *LUAT-O*?

— Încrederea pe care o ai în fiica ta este emoționantă, mamă. Bineînțeles că m-au acceptat! Știi, sunt superbă, într-o bună zi voi fi foarte renumită.

Meggie prepară crema colorată pentru prăjiturile care erau deja coapte.

— Este important pentru tine, Justine? Adică să fii renumită?

— Cred că da. Presăra zahăr; în ciuda înlocuirii sobei cu lemne cu o sobă cu gaz, în bucătărie era foarte cald. Sunt extrem de hotărâtă să devin renumită.

— Nu vrei să te măriți?

Justine o privi îmbufnată.

— Nu-i al naibii de plăcut! Să-mi irosesc viața, viața *MEA*, ștergând nasul mucoșilor și ștergându-i la poponeață. Să fac temenele unui bărbat, care nu-mi este nici pe jumătate egal, dar'mi'te superior, deși el crede că-mi este superior? He, he, he, nu-i pentru mine!

— Pe cuvântul meu, ești la limita înțelegerii! De unde îți selectezi limbajul?

Justine începu să spargă ouă într-un castron, repede și cu o singură mână.

— De la distinsele mele colege, bineînțeles. Începu să bată cu ciudă ouăle. De fapt eram un grup destul de bine educat de fete. Foarte citite. Nu poate fiecare găsculiță să aprecieze subtilitățile unui limeric latin:

„The was a Roman from Vinidium
Whose shirt was made of iridium;
When asked why the vest,
He replied ' Id est

Bentum sanguinem praesidium.”

Meggie se strâmbă.

— Nu-mi place că trebuie să te întreb, dar, ce-a spus romanul?

— Îmi protejează sângele.

— Numai atât, mă gândeam la ceva mult mai rău. Pur și simplu mă uimește. Dar să ne întoarcem la ce spuneam, fată dragă, deși văd că-ți dai silința să schimbi subiectul. Ce vezi tu greșit într-o căsătorie?

Justine imită râsul uscat al bunicii sale.

— Mamă! Într-adevăr ești cea mai potrivită să pui o astfel de întrebare!

Meggie simți sângele invadându-i ființa și se concentra cu ochii în jos, în tava de prăjituri.

— Nu fi impertinentă, chiar dacă te crezi matură la șaptesprezece ani!

— Nu-i ciudat? Cum îndrăznești să treci în teritoriul strict parental, devii impertinent, spuse amestecând în castron. Nu am spus decât că ești cea mai potrivită să întrebi. Și să fii al naibii dacă nu-i adevărat! Să știi că nu vreau să spun că ești un eșec total, sau o păcătoasă, sau altceva. De fapt cred că ai arătat foarte multă înțelepciune și bun simț când te-ai despărțit de soțul tău. De ce ai fi avut nevoie de un soț? Ai tone de influențe masculine în copiii tăi, din pricina unchilor noștri și ai destui bani să trăiești rezonabil. Eu sunt de acord cu tine! Căsătoria este pentru păsări.

— Semenii cu taică-tu!

— Altă eschivare. De câte ori nu-ți place ce-ți spun, devin imediat ca tatăl meu. Știi ce? Trebuie să te cred pe cuvânt, pentru că nu am avut onoarea să-l văd pe domnul cu ochii mei.

— Când vrei să pleci? întrebă Meggie disperată. Justine rânji.

— Abia aștepti să scapi de mine, nu? E-n regulă mamă, nu te condamn. Dar nu mă pot abține să

șochez oamenii, îmi place la nebunie; mai ales pe tine. Ce-ar fi să mă duci la aeroport mâine?

— Lasă pentru poimâine. Mâine te duc la bancă. Trebuie să știi câți bani ai. Și Justine...

Justine puna făină și frământa de zor, dar ridică ochii când simți că tonul mamei se schimbă.

— Da?

— Dacă vreodată ai necazuri, vino acasă, te rog! Întotdeauna va fi loc pentru tine la Drogheda, vreau să ții bine minte asta. Nimic din ce ai face nu ar fi atât de rău, încât să nu poți veni acasă.

Privirea Justinei se îmblânzi.

— Mulțumesc, mamă. Pe dinăuntru nu ești chiar așa țepoasă, și bătrână, nu-i așa?

— *BĂTRÂNĂ?* exclamă Meggie. Nu sunt bătrână, am numai patruzeci și trei de ani!

— Dumnezeu! Așa de mult?

Meggie lăsă prăjitura și o lovi ușor peste nas.

— Ești rea! râse. Ce monstru ești! Acum mă simt de o sută de ani.

Râse și fiica ei, moment în care Fee intră în bucătărie, să vadă cum mai merg treburile pe-acolo; Meggie îi întâmpină sosirea cu un sentiment de ușurare.

— Mamă, știi ce mi-a spus Justine?

Ochii lui Fee o mai ajutau să țină registrele și atât, dar mintea de dincolo de ei era la fel de ascuțită ca întotdeauna.

— Cum aș putea ști ce ți-a spus ție Justine? întrebă blând, privind prăjiturile.

— Știi, câteodată mi se pare că tu și Justine aveți mici secrete; acum, de exemplu, fiica mea tocmai termină să-mi dea o veste, iar tu intri în bucătărie, când aici nu prea intri.

— Mmmmm, cel puțin sunt mai gustoase decât arată, comentă Fee. Te asigur Meggie, că n-o încurajez pe fiica ta să conspire cu mine, în spatele tău. Ce-ai mai făcut Justine, de-ai răsturnat iar căruța cu mere?

— I-am spus mamei că vreau să fiu actriță, Nana, asta-i tot.

— Asta-i tot? Este o glumă, sau vreun joc dubios?

— Oh, este un adevăr. Încep cursuri la Culloden.

— Ia te uită! exclamă Fee, rezemându-se de masă și privindu-și cu ironie fiica. E uimitor cum gândesc copiii, de unii singuri; nu-i așa Meggie?

Meggie nu răspunse.

— Nu ești de acord, bunică? întrebă Justine, gata să înceapă lupta.

— Eu? Să nu fiu de acord? Ce faci tu cu viața ta, Justine, nu mă privește pe mine. Pe urmă, să știi că eu cred că vei fi o actriță bună.

— Crezi? exclamă Meggie surprinsă.

— Bineînțeles, spuse Fee. Justine nu-i genul de om care să aleagă fără să gândească, nu-i așa Justine?

— Nu, răspunse fata suflându-și o buclă din ochi.

Meggie o văzu privindu-și bunica cu o afecțiune pe care nu o arătase niciodată față de ea.

— Ești o fată bună, Justine, spuse Fee și termină prăjitura, pe care o începuse lipsită de entuziasm. Nu-s rele deloc, dar mi-ar fi plăcut să le faceți cu cremă albă.

— Sunt copăcei și nu poți colora copacii în alb, o contrazise Meggie.

— Ba poți, dacă sunt brăduți și au și puțină zăpadă, îi răspunse Fee.

— E prea târziu acum; au un verde de-ți vine să vomیți, râse Justine.

— *JUSTINE!*

— Oops, îmi pare rău mamă, n-am vrut să te jignesc, întotdeauna uit că tu ești mai sensibilă cu stomacul.

— Nu sunt deloc sensibilă, spuse Meggie exasperată.

— Am venit să văd dacă am vreo șansă să beau un ceai, le întrerupse Fee, trăgând un scaun. Justine, fii fetiță cuminte și pune ceainicul pe foc.

Se așeză și Meggie.

— Crezi că o să fie bine pentru Justine, mamă? întrebă ea îngrijorată.

— De ce nu? răspunse Fee privindu-și nepoata onorând ritualul pentru ceai.

— Ar putea fi ceva trecător.

— Este o idee trecătoare, Justine? întrebă Fee.

— Nu, răspunse Justine încordată, așezând ceșcuțele și farfuriile pentru ceai.

— Pune biscuiții pe o farfurie, Justine, nu îi pune aici cu castronul, spuse Meggie mecanic; și, pentru Dumnezeu, nu pune toată cana cu lapte pe masă, pune cănița de la serviciul de ceai.

— Da, mamă, scuză-mă. Justine răspundea la fel de mecanic. Nu prea înțeleg de ce atâta etichetă în bucătărie. După aceea va trebui să le pun pe toate înapoi, la locul lor, și să mai spăl și niște vase în plus.

— Fă ce ți se cere! Este mai civilizat așa!

— Să revenim la subiect, continuă Fee, eu nu cred că mai trebuie să discutăm alegerea. Cred că Justine trebuie lăsată să încerce; și mai cred că va reuși foarte bine.

— Tare-aș vrea să fiu și eu la fel de sigură, spuse Meggie posomorâtă.

— Ai în cap ceva idei despre faimă, glorie, Justine? întrebă bunica.

— Fac parte din plan, spuse Justine, așezând ceainicul direct pe masă, sfidându-și mama și așezându-se repede pe un scaun. Nu începe iar, mamă, nu fac ceai în vase de argint, pentru bucătărie; și gata!

— Ceainicul este potrivit, zâmbi Meggie.

— Bine! Nu-i nimic mai bun decât o ceașcă cu ceai, oftă Fee, sorbind cu înghițituri mici. Justine, de ce te încapățânezi să-i prezinți mamei o imagine atât de deformată? Știi foarte bine că nu se pune

problema renumelui și nici a banilor. Este o căutare de sine, nu-i așa?

— Căutare de sine, bunică?

— Bineînțeles. Actoria este ceea ce simți tu că ai face cel mai bine, nu-i ăsta adevărul?

— Da.

— Atunci, de ce nu i-ai explicat la fel și mamei? De ce o necăjești cu toate prostiile?

Justine ridică din umeri, bău tot ceaiul și împinse ceașca spre mama ei, să-i mai toarne.

— 'nț, ști, spuse ea.

— „Nu știu”, o corectă Fee. Pe scenă trebuie să articulezi corect. Dar acesta-i motivul, căutarea eului, nu-i așa?

— Cred că da, acceptă Justine fără chef.

— Oh, asta-i mândria prostească a Cleary-lor! Și tot asta va însemna și eșecul tău, Justine, dacă persiști în ea și nu încerci să ți-o domini.

— Frica asta stupidă că cineva va râde de tine, că te va ridiculiza. Deși, nu înțeleg de ce crezi că mama ta ar putea fi atât de crudă? O bătu ușor pe spate. Dă și tu puțin, Justine; colaborează cu ea.

Dar Justine negă din cap.

— Nu pot. Fee oftă.

— Ei bine, nu știu dacă îți va fi de vreun folos copila mea, dar, ai binecuvântarea mea pentru ceea ce vrei să faci.

— 'țam Nana, îți sunt recunoscătoare.

— Atunci, te rog să-ți arăți recunoștința într-un mod civilizat și cu un ajutor concret; caută-l pe unchiul Frank și spune-i că este ceai la bucătărie, spune-i să vină.

Justine ieși, iar Meggie o privi uluită pe Fee.

— Mamă, ești extraordinară, pe cuvântul meu!

Fee zâmbi.

— Trebuie să recunoști că eu nu le-am spus niciodată copiilor mei ce să facă.

— Nu, nu ai încercat niciodată, spuse Meggie cu tandrețe. Și noi toți am apreciat asta, să știi.

Primul lucru pe care-l făcu Justine când ajunse înapoi la Sydney, a fost să-și întindă buclele. Din nefericire, nu era un proces foarte ușor; avea atât de multe, încât trebui să îndure douăsprezece luni, iar apoi urma să se ferească de soare tot restul vieții, pentru că risca să-i reapară cârlionții. Al doilea lucru pe care-l făcu, a fost să-și găsească un apartament, ceea ce nu era prea greu la Sydney, la vremea aceea, când toată lumea își construia vile și îi privea cu dispreț pe cei care locuiau în blocuri. Găsi un apartament în cartierul Neutral Bay, într-o uriașă clădire victoriană, care fusese transformată de proprietari (care aveau probleme financiare) în semi-apartament. Chiria era de cinci lire și zece șilingi pe săptămână, scandalos de mult, dacă luai în considerare faptul că bucătăria și baia erau comune; pentru toți chiriașii. Totuși Justine era satisfăcută. Deși fusese educată pentru tot felul de treburi domestice, nu avea deloc tragere de inimă pentru ele.

Viața în această vilă, care se numea Bothwell Gardens, era mult mai fascinantă decât cursurile ei de actorie la Culloden; la Culloden totul părea să se rezume la a sta în spatele decorului să vezi repetițiile altora și să memorezi masiv din Shakespeare, Shaw și Sheridan.

Incluzând și apartamentul Justinei, vila avea șase cu totul, plus cel al proprietarei, doamna Devine. Doamna Devine avea 65 de ani, era o londoneză cu aere, ochii ieșiți din orbite și un mare dispreț pentru australieni și pentru Australia, deși îi fura cu nerușinare. Principala ei preocupare părea să fie cât costă gazul și curentul electric și principala ei slăbiciune, părea să fie un tânăr englez, vecin cu Justine, care știa să exploateze foarte bine această slăbiciune.

— Nu mă deranjează să gâdil câte puțin găscă asta bătrână, când rămânem singuri și povestim despre Anglia, îi spuse el o dată Justinei. Mă lasă în pace după aceea. Voi, fetele, nu aveți voie să

țineți radiator iarna, dar mie mi-a dat ea unul și îmi dă voie să-l folosesc, chiar și vara.

— Porc, răspunse Justine neutru.

Se numea Peter Wilkins și era marinar.

— Vino când vrei să bem un ceai împreună, o invită el, intrigat de ochii ei palizi și pătrunzători.

Și Justine a mers, dar a fost atentă ca geloasa doamnă să nu fie pe aproape; apoi se obișnuie să-l respingă pe Peter și chiar să se bată cu el. Anii lungi de muncă și de călărie la Drogheda o făcuseră destul de puternică și nu-și făcea probleme de conștiință dacă lovea sub centură.

— Luată-ar dracu, Justine, o blestema Peter ștergându-și lacrimile. Renunță o dată la virginitate! Știi, tot va trebui să o pierzi! Nu mai trăim în Anglia Victoriană și nu-ți mai cere nimeni să ți-o păstrezi pentru căsătorie.

— Nici nu intenționez asta, răspunse ea aranjându-și rochia. Numai că, nu sunt sigură cui îi voi acorda această onoare, asta-i tot.

— Ia caută-mă pe dincolo, scrie acasă, pleacă, se rățoi la ea; îl lovea cu toată puterea.

— Prostii, Pete, cuvintele pe mine nu mă jignesc. Și să știi că sunt mulți bărbați, care ar da orice pentru o virgină.

— Și multe femei! Ai studiat apartamentul de la stradă?

— Oh, da, da, spuse Justine.

Cele două fete din apartamentul din față, erau lesbiene; întâmpinaseră cu multă bucurie sosirea Justinei, până când și-au dat seama, nu numai că nu o interesau, dar nici măcar nu o intrigau. La început nu prea fusese sigură de toate aluziile lor, dar, după ce s-au făcut bine înțelese, drept răspuns, ea a ridicat din umeri, arătându-le că nu este deloc impresionată. Astfel, după o perioadă de acomodare, ea a devenit confidenta lor neutră, împăciuitoarea certurilor lor; plăti cauțiunea și o scoase pe Billie din închisoare; o duse pe Bobbie la spital, după o ceartă cu Billie; refuză să ia partea

unea dintre ele, când la orizont apăruă Pat, Al, Georgie și Ronnie. I se părea că duc o viață emoțională foarte nesigură, așa gândea ea. Bărbații erau destul de răi, dar, cel puțin, aveau puterea unei diferențieri intrinsece.

Deci, între Culloden și Bothwell Gardens și fetele pe care le cunoscuse în timpul colegiului, Justine avea timpul destul de ocupat și destul de mulți prieteni, iar ea însăși își era cea mai bună prietenă. Ea nu le spunea niciodată dacă avea necazuri, așa cum o făceau ele; pentru asta îl avea pe Dane, deși micile necazuri pe care le avea nici nu le recunoștea. Ceea ce le fascina cel mai mult pe prietenele ei, era extraordinarul autocontrol pe care-l avea; ca și cum, din copilărie, nu făcuse altceva decât să se educe în așa fel încât să nu permită nici unei circumstanțe să-i afecteze viața.

Ceea ce le interesa în mod deosebit pe așa zisele ei prietene era când, cum și cu cine se va hotărî ea să devină femeie, dar Justine nu se grăbea.

Arthur LeStrange era exemplul cel mai durabil de exuberanță juvenilă al lui Albert Jones, deși își luase rămas bun de la a patruzecia aniversare, când sosise Justine la Culloden. Avea un trup frumos, era un actor constant și de nădejde, cu fața bărbătească încadrată de cârlionți blonzi și stârnea întotdeauna aplauzele spectatorilor. În primul an nu o băgă în seamă pe Justine, care era foarte retrasă, discretă și făcea exact ceea ce i se cerea. Dar, la sfârșitul anului, tratamentul părului ei se termină și ea începu să se facă remarcată!

Fără cârlionți și cu un plus de machiaj, care-i scotea în evidență sprâncenele și genele, arăta bine, de o frumusețe care nu se putea defini prea ușor. Nu avea frumusețea evidentă a lui Luke O'Neill și nici rafinamentul mamei sale. Nu trecea dincolo de obișnuit decât cu o idee. Numai părul ei roșu aprins ieșea în evidență. Dar pe scenă, era cu totul alta; putea să-i facă pe oameni să creadă că

era frumoasa ca Elena din Troia, sau urâtă ca o vrăjitoare.

Arthur o remarcă prima dată într-o perioadă de cursuri, când i se ceru să recite un pasaj din „Lordul Jim” de Conrad, folosind diverse modalități de expresie. Era într-adevăr extraordinară; Arthur simți emoția lui Albert Jones și în cele din urmă înțelese de ce Al îi acorda atât de mult timp. Era un mim înăscut, dar era cu mult mai mult decât atât; dădea pregnanță fiecărui cuvânt pe care-l rostea. Și vocea; o voce naturală, parcă făcută pentru o actriță, profundă, pătrunzătoare.

Într-o zi, când o văzu cu o ceașcă de ceai în mână și cu o carte deschisă pe genunchi, se așeză lângă ea.

— Ce citești?

Ea îl privi zâmbind.

— Proust.

— Nu ți se pare plicticos?

— Proust plicticos? Nu, numai să nu-ți pese de bârfă. Parcă așa spune el. Bârfa, această veche îndeletnicire.

El avu sentimentul incomod că îl domina din punct de vedere intelectual, dar o iertă. Așa se manifesta tinerețea.

— Te-am auzit cu Conrad. Splendid.

— Mulțumesc.

— Poate o să mergem undeva la o cafea și să vorbim despre planurile pe care le ai.

— Dacă dorești, îi răspunse și se întoarse la Proust.

Lui îi păru bine că spusese „cafea” și nu „cină”; soția lui îl ținea din scurt, iar cina era un lucru care cerea recunoștință față de ea și nu era convins că Justine este genul de om care să arate recunoștință. Totuși dădu curs invitației și o duse pe Justine la o cafea într-un local discret și întunecos, pe Strada Elizabeth, unde era sigur că n-o să-l caute nevastă-sa.

În semn de autoapărare, Justine învățase să fumeze și refuza cu aplomb țiğările oferite de alții. După ce se așezară își scoase pachetul ei de țiğări, abia cumpărat, rupse celofanul, îl desfăcu studiat. Arthur privea amuzat și interesat teatrul pe care-l juca Justine.

— De ce naiba migălești atâta, rupe celofanul și gata.

— Neglijent!

El luă pachetul și-l studie.

— Dacă aș fi discipol al eminentului Freud...

— Dacă ai fi Freud ce? Văzu chelnerița care stătea lângă ea. Cappuccino, vă rog.

El se simți din nou stânjenit, văzând că ea și-a făcut singură comanda, dar lăsă gândul să treacă, concentrându-se la o nouă idee.

— Vienna, vă rog. Și acum să ne întoarcem la ce spuneam despre Freud. Ce-ar zice el? Ar putea spune...

Ea luă pachetul, îl deschise, scoase o țiigară, o aprinse singură fără să-i dea lui timpul să aprindă chibritul.

— Ascult?

— Ar gândi că-ți place să-ți păstrezi membranele intacte, nu?

Râsul ei gutural printre rotocoale de fum, îi făcu pe mai mulți bărbați să întoarcă curioși capul.

— Asta ar spune? Este asta un mod ocolitor de a mă întreba dacă mai sunt virgină, Arthur?

Oftă exasperat.

— Justine! Înțeleg că, printre altele, trebuie să te înveți și frumoasa artă a ambiguității verbale.

— Printre alte lucruri, Arthur?

Își sprijini coatele de masă, privindu-l cu ochii strălucind în semiîntuneric.

— Ei bine, ce vrei să te înveți?

— Să știi că sunt relativ bine educată.

— În orice domeniu?

— Cerule, știi cum se pune un accent! Bun, trebuie să țin minte cum ai spus asta.

— Sunt anumite lucruri pe care le înveți numai cu o experiență la prima mână, spuse el moale, dându-i o șuviță de păr după ureche.

— Oare? Eu am găsit întotdeauna că observația este cel mai adecvat studiu.

— Ah, dar ce faci când ajungi la dragoste? Își rotunji profund vorbele. Cum o să joci rolul Julietei, dacă nu știi ce înseamnă dragostea?

— Punct pentru tine! Sunt de acord.

— Ai fost îndrăgostită?

— Nu.

— Nu știi nimic despre dragoste?

De data asta accentuă pe „nimic”, și nu pe „dragoste”.

— Nimic, nimic.

— Ah, atunci Freud ar fi avut dreptate, nu?

Luă pachetul de țigări și-l privi zâmbind.

— În anumite privințe, da.

Repede el luă pachetul de țigări, trase celofanul, îl strânse cu gesturi dramatice și-l aruncă în scrumieră, privindu-l cum se întinde în forma inițială.

— Mi-ar plăcea să te învăț să fii femeie, dacă ai vrea.

Un moment ea nu-i răspunse, privind intens celofanul; apoi aprinse un chibrit și-i dădu foc.

— De ce nu? întrebă luminată de flacăra rapidă. Da, de ce nu?

— Să fie ceva divin și magic cu lună și trandafiri și ochi dulci pasionați, sau să fie scurt și ascuțit, ca o săgeată? declamă el.

Ea râse.

— Doamne, Arthur, eu sper să fie *LUNGĂ* și ascuțită. Dar nu lună și trandafiri, te rog. Nu înghit dulcegăriile.

El o privi puțin trist.

— Of, Justine, toți înghițim puține dulcegării – chiar și tu, care ești atât de rece și dură. Așteaptă și ai să vezi, într-o zi o să dorești singură. O să duci dorul actului în sine.

— Pfiu! Se ridică. Hai Arthur, hai să facem „fapta”, repede și bine, înainte să mă răzgândesc.

— *ACUM? ÎN SEARA ASTA?*

— De ce naiba nu? Am destui bani pentru o cameră de hotel, dacă tu nu ai.

Hotelul Metropol nu era departe; meraseră pe jos pe străzile întortocheate, ea ducându-l de braț și râzând. Era prea târziu pentru cină și prea devreme pentru teatru, erau puțini trecători, doar grupuri de marinari americani și fete la ferestre, cu ochii pe ei.

Nimeni nu-i băga în seamă, ceea ce-i convenea lui Arthur. Intră într-o farmacie, Justine îl așteaptă afară, el ieși bucuros.

— Acum suntem siguri, draga mea.

— Ce-ai cumpărat? Prezervative?

El făcu o grimasă.

— Nu. Prezervativele sunt ca o hârtie groasă de ziar. Nu, am luat niște ovule, pentru tine. Dar, de unde știi tu de prezervative?

— După șapte ani de internat la o școală catolică? Ce crezi c-am făcut? Rugăciuni? Adică, recunosc că nu am făcut mare lucru, dar am vorbit destule, despre toate.

Domnul și doamna Smith își supravegheau cu foarte mare grijă micul lor regat, care nu arăta rău pentru un hotel în Sydney, în acele zile. Mai era mult până la apariția Hiltonului. Avea camere spațioase și o vedere foarte frumoasă spre portul Sydney și spre podul care ducea în port. Bineînțeles nu avea băi, dar în cameră avea un lighean de porțelan și o cană cu apă, așezate pe un suport de marmură, care se asortau foarte bine cu mobila victoriană.

— Și acum ce facem? întrebă ea trăgând la loc perdeaua. Are o priveliște frumoasă, nu?

— Da. Cât despre ce facem, îți scoți chiloții.

— Altceva? întrebă ea cu răutate.

El oftă.

— Te dezbraci de tot, Justine! Dacă nu simți pielea celuilalt, nu simți aproape nimic.

Ordonat și cu gesturi mecanice ea își scoase hainele; nu arăta nici urmă de timiditate; urcă în pat și desfăcu picioarele.

— E bine așa, Arthur?

— Dumnezeuule, exclamă el, împăturindu-și cu grijă pantalonii; soția lui îi verifica mereu dacă nu sunt mototoliți.

— Ce-i? Ce s-a întâmplat?

— Chiar ești o roșcată încăpățânată, nu?

— Da mă rog, ce așteptai? Pene liliachii?

— Draga mea, tonul glumeț nu ne face tocmai cea mai potrivită atmosferă; încetează imediat.

Își supse abdomenul, se întoarse și urcă în pat începând să o sărute, pe față, pe gât, pe sâni.

— Mmm, ești drăguță! O ținea în brațe. Uite, nu-ți place?

— Cred că da. Da, *ESTE* plăcut.

Se așternu tăcerea, întreruptă numai de zgomotul sărutărilor și de murmure întâmplătoare. Pe măsuta de toaletă era o oglindă uriașă, chiar în fața patului, în oglinda căreia părea că se mai reflectă o undă de imagine erotică, de la un chiriș precedent.

— Dragule, stinge lumina.

— Nu iubito! Lecția numărul unu. Nu există niciun aspect în dragoste de care să te rușinezi, chiar pe lumină.

Arthur termină pregătirea preliminară și introduse ovulul la locul său, reușind destul de greu să se așeze între picioarele Justinei. Justine simți oarecare durere, dar nu de nesuportat, deși nu era chiar extaziată, avea totuși un sentiment matern pentru Arthur; deschise ochii și privi direct în oglinda din fața patului.

Picioarele păreau mai scurte și foarte nepotrivite, ale lui, păroase, le strângeau între ele pe-ale ei, care erau subțiri și albe; totuși cea mai mare parte a imaginii din oglindă era ocupată de

fesele lui Arthur, care se contorsionau, se ridicau și coborau, iar de pe ele, două smocuri de păr se mișcau, parcă făcându-i semne vesele.

Justine privi, mai privi o dată. Își mușcă pumnul sufocându-se de râs înăbușit.

— Gata, gata, draga mea! Te-am rupt deja, nu mai doare chiar așa de mult, șopti el.

Pieptul ei începu să se ridice neregulat; el o cuprinse în brațe, murmurând ceva de neînțeles.

Deodată, ea își lăsă capul pe spate și deschise gura, într-un strigăt lung, care se transformă în cascade de râs. Cu cât mai furios și neajutorat devenea el, cu atât mai tare râdea ea, arătând cu degetul spre oglindă, incapabilă să articuleze un cuvânt, râzând cu lacrimi. Tot corpul i se convulsiona, dar nu așa cum își imagina bietul Arthur, nu așa cum visase el că va fi.

În multe privințe, Justine era mult mai apropiată de Dane, decât fusese mama lor, iar ceea ce ei simțeau pentru mama, aparținea numai mamei. Nu interfera deloc cu ceea ce simțeau unul pentru celălalt. Legătura lor se sudase de foarte devreme și mai degrabă crescuse în profunzime, decât să scadă, cu trecerea anilor. Până când iarna reușise să se elibereze de munca de la Drogheda, ei erau deja destul de mari, stăteau singuri la masa de bucătărie a doamnei Smith și își făceau lecțiile prin corespondență; obișnuința de a găsi sprijin unul în celălalt, fusese stabilită odată pentru totdeauna.

Deși erau caractere cu totul diferite, aveau totuși în comun multe preferințe și gusturi, iar pe cele pe care nu și le împărtășeau și le tolerau cu înțelegere, cu un respect instinctiv, ca pe un rău necesar. Și se cunoșteau într-adevăr foarte bine. Tendința ei naturală de a deplânge eșecurile umane, la alții, dar de a nu le vedea la ea; tendința lui naturală de a înțelege și ierta eșecurile oamenilor, dar de a fi neiertător când le descoperea la el însuși. Ea se

simțea puternică și de neînvins; el se știa periculos de vulnerabil.

Până la urmă totul se contura într-o prietenie extraordinară, aproape perfectă, în numele căreia nimic nu era imposibil. Totuși, pentru că dintre ei doi Justine era cea vorbăreață, Dane știa întotdeauna mai mult despre ea și sentimentele ei, decât invers. Într-un anumit fel, ea avea o stare de instabilitate morală, nu avea nimic sacru, iar el înțeluse că rolul lui era să-i insufle scrupule, care la ea lipseau de tot. Astfel el acceptă rolul de ascultător pasiv cu o tandrețe și o compasiune care ar fi scos-o din sărite pe Justine, dacă ar fi știut. Nu numai că nu le-a bănuț niciodată, dar îi spunea absolut orice, oricum, pentru că și el era destul de mare pentru a le ști.

— Ghici ce-am făcut aseară? întrebă ea, aranjându-și o pălărie de paie în așa fel încât să-și pună în evidență fața și gâtul.

— Ai jucat primul rol de star, spuse Dane.

— Prostule! Nu ți-aș fi spus, să fii și tu cu mine? Mai ghicește.

— Ai înțeles ce poate face un pumn dat de Bobbie lui Billie.

— Ești tare departe.

El ridică din umeri plictisit.

— N-am nicio idee.

Stăteau pe iarbă în fața formelor gotice ale Catedralei Sfânta Maria. Dane o sunase să-i spună că venea la Catedrală pentru o ceremonie foarte importantă și că ar dori să vină și ea și ar fi bine să se întâlnească în fața Domului. Bineînțeles că putea veni; murea de nerăbdare să-i povestească ultimul episod.

Dane era aproape de terminarea Colegiului Riverview, era cel mai bun din școală, căpitanul echipei de cricket, de rugby, de handbal, de tenis. Era un fel de as la toate. La numai șaptesprezece ani avea peste un metru șaptezeci, vocea i se stabilizase la nuanțe baritonale și scăpase ca prin

minune de coșurile și pistruii pe care-i au adolescenții, nu avea nici mărunul lui Adam proeminent. Pentru că era blond nu se bărbiera încă, dar în orice altă privință, arăta mai degrabă a tânăr decât a elev. Numai uniforma de la Riverview îl dădea de gol.

Era o zi caldă și însorită. Dane își scoase pălăria de paie și se întinse pe iarbă; Justine stătea ghemuită lângă el, cu genunchii prinși în mâini, foarte atentă ca soarele să nu-i ajungă la față. El deschise leneș ochii albaștri și o privi.

— Și ce ai făcut aseară, Jus?

— Mi-am pierdut virginitatea. Adică așa cred.

Ochii lui se deschiseră brusc.

— Mă minți.

— Pfuu! Păi era timpul. Cum pot spera să fiu o actriță bună, dacă nu știu ce se petrece între un bărbat și o femeie?

— Trebuia să te păstrezi pentru căsătorie, pentru viitorul tău soț.

Ea se strâmbă exasperată.

— Pe cuvântul meu, Dane, câteodată ești atât de arhaic, că mă simt stânjenită! Dar să spunem că nu voi întâlni niciodată acel om până ajung la patruzeci de ani? Ce-ai vrea să fac? Să stau să aștept atâția ani? Asta ai să faci tu, ai să te păstrezi pentru căsătorie?

— Eu nu cred că mă voi căsători.

— Ei bine... nici eu. În care caz, trebuia să mi-o leg cu o fundiță albastră și să o pun în scrin? Nu vreau să mor fără să știu tot.

El zâmbi.

— Acum nu mai este cazul. Se rostogoli pe burtă, își puse bărbia în mâini și o privi atent, cu o față blândă și îngrijorată. A fost bine? Vreau să spun, a fost groaznic? Nu ți-a plăcut?

Ea își prinse buzele, amintindu-și.

— Oricum nu pot să spun că am urât actul. Nici groaznic nu a fost. Pe de altă parte, nu înțeleg pentru ce se sfârâmă toată lumea, pentru ce se

agită. Este plăcut numai până la un punct. Și să știi că nu am ales pe oricine; am ales pe cineva foarte atrăgător și destul de bătrân să știe ce face.

El oftă.

— Ești îngrozitoare, Justine. Aș fi preferat să-mi spui „nu arată grozav, dar ne-am întâlnit și nu m-am putut opri” – Pot să accept explicația că nu ai putut aștepta până să te măriți, dar tot trebuia să dorești asta, fie și numai din pricina bărbatului. Nu pentru actul în sine, Jus. Nu mă surprinde deloc că nu te-ai extaziat.

Toată expresia triumfătoare de pe fața ei se șterse.

— Oh, lua-te-ar naiba! M-ai făcut să mă simt groaznic! Dacă nu te-aș cunoaște, aș spune că ai încercat să mă demolezi, sau să-mi ruinezi motivele.

— Dar nu mă cunoști așa de bine, nu-i așa? Niciodată nu am încercat să te demolez, dar uneori motivele tale sunt foarte prostesti. Luă un ton monoton și studiat. Eu sunt vocea conștiinței tale, Justine O'Neill.

— Da, da, caraghiosule. Uită supărarea, se rostogoli pe iarbă și ajunse lângă el, dar își ascunse fața. Uite, tu știi de ce am făcut-o, nu-i așa?

— Oh, Jussy, răspunse el trist, dar orice avea de gând să mai spună nu mai avea sens. Vorbi din nou, aproape cu sălbăticie. Eu n-am să iubesc niciodată, *NICIODATĂ*, pe cineva! Dacă iubești oamenii, ei te omoară. Dacă ai nevoie de ei, te omoară. Ține minte ce îți spun, te omoară.

Îl durea întotdeauna că ea nu se știa iubită și îl durea cu atât mai mult cu cât știa că el este cauza. Dacă exista un motiv pentru care ea era foarte importantă pentru el, acest motiv era că ea îl iubea într-atât, încât orice ar fi spus și făcut el, ea nu-i purta pică, nu-l făcuse să simtă nici măcar un moment că dragostea ei ar scădea din intensitate, sau ar fi fost înlocuită de gelozie sau resentimente. Pentru el era o cruzime să știe că ea se mișca într-

un fel de cerc exterior lui și totuși, el știa că el este în centrul acestui cerc.

Dane se rugase mult ca lucrurile să se schimbe, dar nu se schimbaseră nimic. Dar asta nu-i slăbise din credință, îi revelase numai, mai pregnant, că undeva, cândva, el va trebui să plătească pentru toate emoțiile pe care le risipise pe socoteala ei. Ea făcea față situației foarte bine, reușise să se convingă chiar și pe ea însăși că se descurca foarte bine pe această orbită exterioară, dar el, el simțea durerea. *EL ȘTIA* că durerea există. Erau atât de multe calități în ea, care o făceau demnă de dragoste, iar în el erau atât de puține care meritau dragostea ei. Fără să spere că va reuși să gândească și altfel, el presupunea că în privința dragostei avea partea leului, din cauza frumuseții sale, a firii lui pline de tact, a ușurinței cu care se făcea înțeles și putea comunica cu mama sa și ceilalți de la Drogheda. Și pentru că era băiat. Îi scăpaseră foarte puține lucruri pe care să nu le știe și o avea drept confident pe Justine, într-un fel pe care nimeni nu-l știa; nimeni nu a avut vreo dată un astfel de prieten perfect. Pentru Justine mama lor însemna mult, mult mai mult decât ar fi recunoscut ea vreodată.

Dar eu, gândi el, eu am eclipsat-o. Eu am avut totul, într-un fel va trebui să mă plătesc și eu pentru asta, să-i aduc și ei ceva.

Din întâmplare văzu ora, se ridică în picioare fără vlagă; oricât de mari erau datoriile pe care considera că le are față de sora sa, *ALTCUIVA* îi datora încă și mai mult.

— Trebuie să plec, Jus.

— Tu și afurisita asta de Biserică a ta! Când ai să te smulgi din ghearele ei?

— Sper că niciodată.

— Când te mai văd?

— Păi, astăzi e vineri, mâine bineînțeles, la ora unsprezece, aici.

— S-a făcut. Să fii cuminte.

Dane era deja la câțiva pași de ea, pălăria colegiului era pe cap, dar se întoarse zâmbind:

— Sunt oare și altfel decât așa?

Zâmbi și ea.

— Așa e. Ești prea bun ca să fii adevărat; eu sunt cea care intru mereu în tot felul de încurcături. Ne vedem mâine.

Erau mai multe uși îmbrăcate în piele din vestibulul Sfintei Marii; Dane o deschise ușor pe una din ele și intră. Plecase puțin mai repede decât ar fi trebuit, dar îi plăcea să ajungă la biserică înainte ca ea să se umple, să mișune de oameni care oftează, tușesc, șoptesc. Se simțea mult mai bine când era singur. Pe altarul mare era un sfeșnic cu multe brațe, cu lumânări aprinse. Cu capul plecat îngenunche în fața altarului, își făcu semnul crucii, apoi se retrase ușor într-un scaun.

Își împreună mâinile pe genunchi, își sprijini capul de ele și se lăsă în voia gândurilor. Nu se ruga în mod conștient, devenise parcă o parte intrinsecă a atmosferei, pe care el o simțea densă și eternă, sfântă. Se transformase parcă într-una din flăcările lumânărilor de pe sanctuar, palpând, aproape să se stingă, susținut numai de o infimă esență vitală, radiind un minut dar radiind o lumină sfântă în întunericul care-l înconjura. Împietrit, nu mai avea teamă, se contopea cu ceva suprem, plin de bunăvoință, având puterea de a ierta identitatea umană; asta simțea Dane când era în Biserică. Nicăieri în altă parte nu simțea la fel, nu avea atâta pace sufletească, nu era atât de departe de durere. Coborî pleoapele, închise ochii. Dinspre galeria orgii se auziră pași, se pregătea ceva, și deodată tuburile expulzară aerul într-un cântec măreț. Copiii din corul bisericii veniseră puțin mai devreme să repete. Era doar o binecuvântare de vineri, dar unul din prietenii lui Dane de la Riverview, un profesor, făcea din ea o ceremonie și de aceea dorise să vină.

Orga își eliberă corzile, încep un
acompaniament, vocile copiilor se ridică, subțiri,
dulci, pline de puritatea inocenței, puținii oameni
din biserică își închiseră ochii, plângând ceea ce
nu vor avea niciodată.

Panis angelicus
Fit panis hominum
Dat panis coelicus
Figuris terminum
O res mirabilis,
Manducat Dominus
Pauper, pauper,
Servus et humilis...

Pâine a îngerilor, pâine cerească. O, tu, minune.
Din profunzimi te-am scos și am adus-o *ȚIE*
DOAMNE; *DOAMNE*, auzi-mi vocea! Lasă-*ȚI*
urechea să-mi asculte durerile. Nu-*ȚI* întoarce fața
de la mine, O *DOAMNE*, nu *TE* îndepărta de mine.
TU ești Suveranul meu, *TU* ești Stăpânul meu,
Dumnezeul meu, iar eu sunt umilul tău servitor. În
ochii *TĂI* nu contează decât un lucru, bunătatea.
ȚIE nu-ți pasă dacă servitorii tăi sunt frumoși sau
urâți. Pentru *TINE* numai inima contează; cu *TINE*
totul se vindecă, cu *TINE* îmi aflu pacea.

Doamne, sunt singur. Mă rog să se sfârșească în
curând, durerea vieții. Ei nu înțeleg cum eu, atât de
dotat, găsesc atâta durere în faptul de a trăi. Dar
TU înțelegi și numai mângâierea *TA* mă mai
susține. Indiferent de ce îmi vei cere *TU*,
DOAMNE, îți voi da, pentru că te iubesc. Și dacă
voi putea să-ți cer vreodată ceva, aceasta va fi ca
prin *TINE* totul să poată fi uitat...

— Ești foarte tăcută, mamă, spuse Dane. La ce
te gândești? La Drogheda?

— Nu, răspuse Meggie. Mă gândesc că
îmbătrânesc. În dimineața asta am găsit o mulțime
de fire albe și mă dor toate oasele.

— Tu n-ai să fii niciodată bătrână, spuse Dane consolator.

— Aș vrea să ai dreptate, dragul meu, dar, din nefericire, nu-i așa. Începe să-mi placă plictiseala, ceea ce-i semn sigur de bătrânețe.

Stăteau la soare, pe prosoape. La capătul celălalt al bazinului apa sulfuroasă bolborosea. Era una din cele mai mari plăceri ale iernii să înoate în apă sulfuroasă. Toate durerile bătrâneții erau luate parcă cu mâna, gândi Meggie întorcându-se cu fața în sus, așezându-și capul pe butucul pe care ea și Părintele Ralph stătuseră cu atât de mulți ani în urmă. Foarte mulți ani în urmă; nu mai putea să răscolească nici măcar un ecou al sentimentelor pe care le-a avut când a sărutat-o Ralph. Îl auzi pe Dane ridicându-se și deschise ochii. Întotdeauna fusese dragostea ei, copilașul ei; deși văzuse cum se schimba sub ochii ei, îi privise creșterea cu mândrie de proprietar, dar păstrase imaginile pentru a le suprapune cu imaginea lui de bebeluș vesel. Nu-i trecea prin cap că, de fapt, el nu mai era copil nici într-un fel.

Momentul acelei realizări fu atunci, în secunda aceea, privindu-l conturat pe cerul albastru în slipul de baie.

Doamne, s-a sfârșit! Copilăria, s-a terminat. Este *BĂRBAT*. Mândrie, resentiment, o nonșalanță feminină la înțelegerea conștientă a tragediei, furie, adorație, tristețe; toate și încă mai multe simțea Meggie atunci, privindu-și fiul. Este un lucru atât de teribil să dai naștere unui astfel de bărbat. Era uluitor de viril, uluitor de frumos.

Ralph de Bricassart și puțin din ea. Cum să nu fie emoționată, văzând în tinerețea extremă trupul bărbatului care se contopise cu dragostea ei? Închise ochii, stânjenită, urând faptul că trebuie să-și privească fiul ca pe un bărbat. Zilele acestea el se uitase la ea și văzuse o femeie, sau era încă cifra care se numea mama? Cum a îndrăznit, cum a îndrăznit să creadă?

— Știi ceva despre femei, Dane? întrebă ea pe neașteptate, deschizând ochii.

El zâmbi.

— Vrei să spui, despre păsări și albine?

— Asta știi sigur, o ai ca soră pe Justine. Când a descoperit ce se ascunde în cărțile de fiziologie, a spus la toată lumea. Nu, vreau să te întreb dacă ai pus în aplicare vreunul din cursurile Justinei.

El negă repede din cap, alunecă pe iarbă lângă ea și o privi.

— Mi se pare ciudat ca tocmai tu să întrebi asta, mamă. Eu mi-am dorit de foarte multă vreme să vorbesc cu tine despre asta, dar n-am știut cum să încep.

— Dragostea mea, nu ai decât optsprezece ani. Nu-i puțin cam devreme să aplici teoria în practică?

Numai optsprezece ani. Numai. Dar era bărbat? Era bărbat!

— Asta e! Despre asta am vrut să vorbim. Nu vreau deloc să o pun în practică.

Cât de rece era vântul! Ciudat că nu remarcase până acum! Unde-i era halatul?

— Să n-o pui deloc în practică, spuse ea și nu era o întrebare.

— Da, nu vreau, nu, niciodată. Nu că nu m-am gândit la asta, sau că nu-mi doresc o soție, copii. M-am gândit. Dar nu pot. Pentru că nu este destul loc să-i iubesc și pe ei și pe Dumnezeu; adică, așa cum vreau eu să-l iubesc pe Dumnezeu. Știu asta de foarte multă vreme. Nici nu-mi amintesc când m-am gândit prima dată, cu cât am crescut mai mare, cu atât a devenit mai puternică dragostea mea pentru Dumnezeu. Este un mare mister, să-l iubești pe Dumnezeu.

Meggie privi în ochii calmi, distanți și albaștri. Ochii lui Ralph, cum erau în tinerețe. Dar mai aveau ceva ce îi fusese străin lui Ralph. Oare expresia asta a avut-o și Ralph la optsprezece ani? Când a apărut ea în viața lui Ralph, el trecuse cu

zece ani de această vârstă. Fiul ei era un mistic, o știuse întotdeauna. Și totuși ea nu credea că în oricare perioadă a vieții lui, Ralph fusese un mistic. Înghiți în sec și își înfășură halatul pe lângă oasele-i singuratice.

— Și m-am întrebat, continuă Dane, ce pot să fac pentru a-i arăta cât de mult Îl iubesc. Am luptat mult cu singurul răspuns posibil, refuzam să văd că era unicul mod. Pentru că îmi doream foarte mult și o viață de bărbat. Totuși, știam care sunt ofertele, de ambele părți; știam... Nu există decât un sigur fel de a-I arăta ce-I pot oferi, să-I demonstrez că niciodată nu va mai exista nimic în inima mea, înainte de *EL*. Trebuie să-i ofer singurul său rival, sacrificiul. Mi-l cere. Îl slujesc și nu va avea alți rivali. Trebuie să aleg. Mă va lăsa să mă bucur de tot, în afară de asta. Oftă și smulse un fir de iarbă. Trebuie să-i arăt cât Îi sunt de recunoscător pentru toate calitățile pe care mi le-a dat la naștere. Trebuie să-i arăt cât de lipsită de importanță este viața mea ca bărbat.

— Nu poți face asta, n-am să te las! strigă Meggie prinzându-l cu sălbăticie de braț.

Simți puterea de sub piele. *LA FEL CA RALPH!* Și să nu existe o fată care să simtă asta, să aibă acest drept?

— Am să fiu preot, spuse Dane. Am să intru complet în serviciul *LUI*, să-i ofer tot ce am, să fiu preotul *LUI* – să-i ofer sărăcia, castitatea și supunerea. Asta le cere supușilor săi. N-o să-mi fie ușor, dar o voi face.

O privi în ochi! Ca și cum ar fi ucis-o și ar fi îngropat-o în pământul de la picioarele lor. El nu știa că va trebui să sufere și pentru asta; mândria ei că-l avea, durerea că își va oferi fiul, Domnului. *SPUNEAU* unii că în aceste situații te simți în slăvi, luminată; de fapt, privindu-l, perspectiva de a-și oferi fiul bisericii, însemna condamnarea ei la moarte.

— Niciodată nu mi-am dorit altceva, spuse el privind ochii ei în agonie. Oh, mamă, nu mă poți înțelege? Niciodată nu am dorit altceva! Nu pot fi altceva, decât preot!

Mâna ei căzu moale de pe brațul lui; el se privi și văzu urmele albe lăsate de unghii, împlântate adânc în carnea lui. Ea își înălță capul și începu să râdă, hohote isterice de râs amar, dureros.

— Oh, e prea frumos ca să fie adevărat! spuse când reuși să vorbească, ștergându-și lacrimile cu o mână tremurândă. Incredibila ironie a sorții! Cenușă de trandafiri, așa mi-a spus în noaptea aceea când eram lângă izvor. N-am înțeles atunci ce a vrut să-mi spună. Din cenușă te-ai născut, în cenușă te întorci. Bisericii îi aparții, Bisericii îi vei fi dăruit. Oh, este frumos, minunat! Să putrezești tu Dumnezeu, asta spun eu! Dumnezeu fățarnic! Cel mai mare dușman al femeilor, asta ești, tu Dumnezeu! Tot ce încercăm să facem noi, el desface!

— Oh, nu mamă, nu, nu!

Plângea pentru ea, pentru durerea ei, dar nu înțelegea nimic din cuvintele pe care le auzea. Lacrimile îi curgeau, inima i se frângea; începuse deja sacrificiul și într-un fel, nu-l visase atât de repede. Dar, deși plângea pentru ea, nici chiar pentru ea nu putea să renunțe la sacrificiu. Ofranda trebuia făcută, cu cât era mai greu de făcut, cu atât era mai valoroasă în ochii *LUI*.

Îl făcuse să plângă, niciodată până acum nu-l făcuse să plângă. Ceea ce era acest copil, era rezultatul genelor moștenite de la el. Sau de la Dumnezeuul lui. Sau de la Dumnezeuul lui Ralph. Era lumina vieții ei, fiul ei. Niciodată nu trebuia să sufere din cauza ei.

— Dane, nu plânge, șopti ea mângâindu-i părul și semnele mâniei pe care i le lăsase pe braț. Îmi pare rău, n-am vrut. M-ai șocat, asta-i tot. Sigur că mă bucur pentru tine! Cum să nu mă bucur? Am

fost șocată. Nu m-am așteptat, pur și simplu! se sufocă puțin. Parcă mi-ai dat cu ceva în cap.

Ochii lui se luminau, dar o priveau încă neîncrezători; de ce a avut impresia că a ucis-o? Vede ochii mamei lui, așa cum o știuse întotdeauna: plini de dragoste, foarte vii. Brațele-i tinere și puternice o învăluiră, o strânsă lângă el.

— Sigur nu te supără?

— Cum să mă supere? O mamă bună catolică, să se supere că fiul ei vrea să devină preot? Imposibil! sări în picioare. Brr! S-a făcut frig! Să ne întoarcem.

Nu luaseră caii ci jepul; Dane sări la volan și mama lângă el.

— Știi unde vei merge? întrebă Meggie, stăpânindu-și un hohot de plâns, aruncându-și din ochi o șuviță de păr.

— Cred că la Colegiul Sfântul Petru. Cel puțin până voi sta singur pe picioarele mele. Poate, după aceea, mă voi alătura unui Ordin. Mi-ar plăcea să fiu iezuit, dar nu sunt sigur dacă ei sunt aproape de Societatea lui Isus.

Meggie privea iarba arsă de soare, legănată de vânt.

— Am o idee mult mai bună, Dane.

— Da?

Trebuia să se concentreze la condus; drumul nu era bun și din loc în loc erau buturugi.

— Am să te trimit la Roma, la Cardinalul de Bricassart. Ți-l amintești, nu?

— Dacă mi-l amintesc? Ce întrebare, mamă! Nu cred că aş putea să-l uit vreodată. El este exemplul meu de preot perfect. Dacă aş putea fi și eu ca el, aş fi foarte fericit.

— Perfecțiunea naște perfecțiune, spuse Meggie aspru. Dar am să te dau în grija lui, pentru că știu că va avea grijă de tine, de dragul meu. Poți să faci un seminar la Roma.

— Chiar vorbești serios, mamă? Chiar? Neliniștea îi alungă bucuria de pe față. Dar avem

destui bani? Ar costa mai puțin dacă rămân în Australia.

— Mulțumită aceluiasi Cardinal, dragul meu, nu vei duce niciodată lipsă de bani.

La ușa bucătăriei se opri și-l împinse înăuntru.

— Mergi și le spune fetelor și doamnei Smith. Vor fi absolut extaziate.

Unul după celălalt, își târî picioarele spre casa mare, spre salonul unde Fee, în mod miraculos, nu muncea, ci stătea de vorbă cu Anne Muller, la o ceașcă de ceai. Când intră Meggie, amândouă înțeleseseră după fața ei că se întâmplase ceva foarte serios.

De optsprezece ani Mullerii veneau la Drogheda, de parcă așa ar fi făcut toată viața. Dar Luddie Muller murise brusc, cu o toamnă în urmă și Meggie îi scrisese imediat Annei, cerându-i să vină să locuiască permanent la Drogheda. Era destul loc; erau și casele de oaspeți, pentru singurătate; putea plăti, dacă era prea mândră, deși numai Dumnezeu știa că erau bani ca să ții o mie de oaspeți. Meggie văzu asta ca o șansă de a răsplăti anii aceia lungi de singurătate, pe care-i trăise în Queensland, iar Anne o văzu ca pe o salvare. Fără Luddie era îngrozitor de singură. Pusese un administrator, ca să nu vândă locul, iar după moartea ei, acesta îi va reveni Justinei.

— Ce s-a întâmplat, Meggie, întrebă Anne.

Meggie se așeză.

— Cred că m-a lovit un trăsnet al răsplatei.

— Ce?

— Ați avut dreptate; amândouă. Mi-ați spus că am să-l pierd. Nu v-am crezut; am crezut că-l pot înfrunta pe Dumnezeu. Dar nu există femeie care să-l înfrângă pe Dumnezeu. A crescut. Este bărbat.

Fee turnă o ceașcă cu ceai.

— Uite, bea asta, spuse ea și cum ceaiul ar fi avut aceleași puteri ca și brandy-ul. Cum adică l-ai pierdut?

— Vrea să se facă preot, spuse ea râzând și plângând în același timp.

Anne își luă cârjele și, legănându-se, se așeză lângă Meggie pe brațul fotoliului, mângâindu-i părul.

— Draga mea! Dar nu-i nimic atât de rău în asta!

— Știai despre Dane? o întrebă Fee pe Anne.

— Mereu am știut, spuse Anne.

Meggie se liniști.

— Nu-i chiar așa de rău? Nu înțelegi că ăsta-i începutul sfârșitului? Plata. I l-am furat pe Ralph lui Dumnezeu și plătesc acum cu fiul meu. Tu, mamă, mi-ai spus că am furat, îți amintești? N-am vrut să te cred. Dar, ca întotdeauna, ai avut dreptate.

— Merge la Sfântul Petru? întrebă Fee, practic.

Meggie râse, oarecum mai normal.

— Asta nu înseamnă că îndrept răul, mamă. Am să i-l trimit lui Ralph, bineînțeles. Jumătate din el este a lui Ralph; las' să se bucure Ralph de el, până la urmă. Ridică din umeri. Dane este mai important ca Ralph, eu știu că vrea să meargă la Roma.

— I-ai spus lui Ralph despre Dane? întrebă Anne; nu vorbiseră niciodată despre asta.

— Nu și n-am să-i spun niciodată. *NICIODATĂ!*

— Seamănă așa de bine, s-ar putea să ghicească.

— Cine, Ralph? N-o să ghicească niciodată! Măcar atât pot păstra. Îl trimit pe fiul *MEU*, nimic altceva. Nu i-l trimit pe fiul *LUI*.

— Nu stârni gelozia zeilor, Meggie, spuse Anne blând. S-ar putea să nu fi terminat încă cu tine!

— Ce altceva îmi mai pot face?

Când Justine auzi vestea, fu de-a dreptul furioasă, deși, în ultimii trei, patru ani a avut o oarecare bănuială. Pe Meggie vestea căzuse ca un trăsnet, dar pe Justine căzuse ca un duș rece, pe care-l aștepta. Mai întâi, pentru că Justine a stat cu el la Sydney, iar în calitate de confidentă, îl

ascultase povestindu-i lucruri despre care nu vorbise niciodată cu mama lui. Justine știa cât de vital de importantă este religia pentru Dane; nu numai Dumnezeu, ci și semnificația mistică a ritualurilor catolice. Fusesse crescut și educat ca Protestant, gândea ea, iar el era genul de om care s-ar fi îndreptat spre Catolicism pentru a-și satisface ceva din profunzimile sufletului său. Dumnezeul calvinist și auster nu era pentru Dane. Dumnezeul lui era nepătat, ca o oglindă, înfășurat în broderii de aur, cântat în imnuri complicate, adulat în frumoase cadențe latine.

Era totuși o ironie perversă să vezi că cineva atât de dotat și atât de frumos să fie complexat de existență și să-și deplângă propria sa viață. Dane așa făcea. Se ferea să spună ceva despre înfățișarea lui; Justine își imagina că ar fi preferat să se fi născut urât și total insignifiant. În parte, ea înțelegea de ce el se simțea așa, poate pentru că aceea carieră pe care și-a ales-o ea, era în principal o profesie narcisistă; mai degrabă aproba atitudinea lui față de propria-i înfățișare. Ceea ce nu înțelegea deloc era faptul că el, pur și simplu, își ura înfățișarea, în loc să o ignore total.

Nici nu avea tendințe sexuale, iar ea nu prea înțelegea din ce motive; fie că se educase să-și înăbușe pasiunile, aproape perfect, fie că, în ciuda trupului extraordinar pe care-l avea, lipsea ceva pe scoarță, ceva de o esență foarte profundă. Probabil prima era explicația, pentru că el se dedica sportului în mod viguros și, mai mult ca sigur, se culca extenuat. Ea știa foarte bine că înclinațiile lui erau „normale”, adică heterosexuale și mai știa și ce fel de fată i-ar fi plăcut – înaltă, brunetă, voluptoasă. Dar el, pur și simplu, era inconștient, din punct de vedere senzual; nu observa sentimente, nu simțea miresme, nu înțelegea satisfacția specifică a formelor și culorilor. Înainte de a avea o experiență sexuală, impactul obiectului care-l provoca trebuia să fie irezistibil, numai în

astfel de rare momente părea să înțeleagă că într-un astfel de plan uman trăiau cei mai mulți dintre bărbați, puteau alege și o făceau atâta vreme cât puteau.

Vestea i-o dădu în culise la Culloden, după un spectacol. Se hotărâse în acea zi că va pleca la Roma; murea de nerăbdare să i-o spună și totuși era conștient că ei nu-i va face plăcere. Ambițiile lui religioase erau un subiect pe care nu-l abordase cu ea, deși ar fi dorit, pentru că ea se înfuria întotdeauna. Dar când veni în culise în seara aceea, nu-și mai putu ascunde bucuria.

— Ești un prost, spuse ea cu dispreț.

— Asta vreau eu.

— Idiot.

— Dacă mă faci în fel și chip nu schimbi situația, Jus.

— Crezi că nu înțeleg asta? Mă mai descarc și eu de emoții, asta-i tot.

— Ar trebui să ai suficiente pe scenă, dacă tot joci Electra. Știi că ești bună, Jus?

— După vestea asta am să fiu și mai bună, spuse ea amărâtă. Mergi la Sfântul Petru?

— Nu, merg la Roma, la Cardinalul de Bricassart; mama a fost de acord.

— Dane, nu! Este atât de departe!

— De ce nu vii și tu măcar în Anglia? Cu posibilitățile tale ai să-ți găsești ușor un loc la un teatru.

Ea stătea în fața oglinzii, ștergând fardul Electrei, îmbrăcată încă în rochia Electrei; în rochia încărcată cu arabescuri, ochii ei palizi păreau foarte stranii. Dădu încet din cap.

— Da, aș putea, nu? Ar fi chiar timpul să o fac... Australia începe să fie prea mică... Ai dreptate, amice! Ai câștigat! Anglia va fi!

— Super! Jus, gândește-te numai! Am să am vacanțe, știi că la seminarii se dau vacanțe. Putem planifica să le luăm o dată, să călătorim prin Europa, să venim puțin și la Drogheda. Oh, Jus, eu

m-am gândit la toate! Dacă tu nu ești prea departe, totul este perfect.

Și ea radia de bucurie.

— Păi este perfect, nu? Viața nu ar mai fi la fel, dacă nu aș putea vorbi cu tine.

— Ei, de asta mi-a fost frică. Serios, Jus, mă îngrijorezi. Eu prefer să te am aproape și să te văd din când în când. Altfel, cine va mai fi vocea conștiinței tale?

El luă coiful și haina lui Pythones, se ghemui pe podea, ferindu-se de cei care treceau. La Culloden nu erau decât două cabine, iar Justine nu închinase încă una, erau în cabina comună, unde era o forfotă continuă.

— Dracu' să-l ia pe Cardinalul de Bricassart! se stropși ea. L-am urât de când l-am văzut prima dată!

— Nu-i adevărat, știi? chicoti Dane.

— Ba da, ba da!

— Nu-i adevărat. Mătușa Anne mi-a spus la un Crăciun și pariez că tu nici nu știi.

— Ce nu știi? întrebă ea furioasă.

— Când erai mică, el te-a hrănit cu biberonul și te-a legănat și te-a adormit. Mătușa Anne mi-a spus că erai un copil foarte nesuferit și nu-ți plăcea să te țină cineva în brațe, dar când te ținea el îți plăcea.

— E o minciună sfruntată!

— Nu e! râse el. Oricum, acum de ce-l mai urăști?

— Uite-așa! Este un vultur bătrân și când îl văd mi se face pielea de găină pe mine.

— Mie-mi place. L-am iubit întotdeauna. Preotul perfect, așa-i spunea Părintele Watty. Și eu cred că este!

— Ei bine, eu spun să-l ia dracu'! P...a măsii!

— *JUSTINE!*

— Te-am șocat, nu? Pariez că nici nu-ți imagineai că știi cuvântul.

Ochii lui dansau.

— *Știi* ce înseamnă? Hai, Jus, spune, te provoc!
Niciodată nu-i putea rezista când o tachina; și ochii ei începură să lucească.

— Ai să fii o dată un Părinte Ruhbarb, prostule, dar dacă până acum nu ai aflat ce înseamnă, mai bine nu investiga!

El deveni foarte serios.

— Nici nu o fac, nu te teme!

O pereche de picioare foarte frumoase, se opriră și-i dădură ocol lui Dane. Privi în sus, se înroși și privi repede în altă parte, apoi, cu o voce indiferentă spuse:

— Bună Martha.

— Bună.

Era o fată extrem de frumoasă, nu prea avea calități actricești, dar era atât de decorativă încât o foloseau în toate piesele. Întâmplător era exact genul care-l tulbura pe Dane, iar Justine ascultase de mai multe ori comentariile lui în privința fetei. Înaltă, ceea ce în revistele de cinema se numea „sexational”, foarte brunetă la păr și la ochi, piele deschisă, sâni magnifici.

Cocoțându-se pe un colț al măsuței de toaletă a Justinei, ea își băgă provocator picioarele sub nasul lui Dane și îl privi exprimând o apreciere cântărită, nedisimulată, care-l descumpăni. Doamne, arăta grozav băiatul! Cum naiba reușise urâta asta de Justine să facă rost de așa un frate? Parcă avea numai optsprezece ani și nu știa prea multe, dar cui îi păsa?

— Ce-ar fi să veniți la o cafea? întrebă privindu-l fix pe Dane. Amândoi, adăugă fără tragere de inimă.

Justine negă din cap, cu ochii luminați de o idee poznașă.

— Nu, eu nu pot. Va trebui să te mulțumești numai cu Dane.

Și el negă din cap, dar cu regret, de parcă chiar l-ar fi tentat.

— Mulțumesc, Martha, dar nici eu nu pot. Privi la ceas ca la o salvare. Dumnezeu, mai am numai un minut! Când termini, Jus?

— Cam în zece minute.

— Te aștept afară, bine?

— Pui de găină, îl batjocori ea.

Ochii languroși ai Marthei îl urmăriră.

— Este absolut teribil! De ce nu se uită deloc la mine?

Justine zâmbi acru, reușind în sfârșit să-și termine de curățat machiajul. Iar i se cârlionța părul. Poate la Londra o să reușească; acolo nu e soare.

— Oh, nu-ți face probleme, se uită. I-ar și place. Dar vrea?

— De ce? Ce-i cu el? Să nu-mi spui că-i pufos! Doamne, de ce trebuie fiecare bărbat uluitor pe care-l întâlnesc, să fie pufos și neștiutor! Niciodată nu m-am gândit că Dane nu știe nimic; nu prea lasă impresia asta!

— Hei, fii atentă cum vorbești! Sigur că nu este un pufos. De fapt, să știi că în ziua în care o să întoarcă gâtul după „dulceața” scenei³, o să i-l rup.

— Dacă nu-i boboc și dacă-i place, de ce nu ia? Nu mi-a înțeles mesajul? Sau crede că sunt prea bătrână pentru el?

— Scumpo, tu nici la o sută de ani n-ai să fii bătrână pentru un om de vârstă medie, nu-ți face probleme din pricina asta. Nu, Dane a jurat să nu aibă viață sexuală, prostul. Vrea să se facă preot.

Gura senzuală a Marthei se deschise, în timp ce-și dădea părul din ochi.

— Continuă!

— Da, e adevărat.

— Vrei să spui că trupul ăsta superb o să fie *PIERDUT*?

— Cred că da. I-l oferă lui Dumnezeu.

— Atunci Dumnezeu este un trișor mai mare decât „dulceața scenei”.

— S-ar putea să ai dreptate, spuse Justine. Oricum, se pare că nu-i prea plac femeile. Așa-i la noi. Stalul și mezaninul sunt rezervate strict bărbaților, în familia mea.

— Oh!

Justine ieși din rochia Electrei, trase rochia ușoară de bumbac pe ea, își aminti că afară era frig și-și puse o haină și o mângâie afectuos pe cap pe Martha.

— Nu te mai gândi la asta, dragă. Dumnezeu a fost foarte bun cu tine, nu ți-a dat minte deloc. Crede-mă, este mult mai comod așa. Tu nu vei face concurență creațiilor Domnului.

— Nu știu, nu m-aș da în lături să concurez cu Dumnezeu, pentru fratele tău.

— Las-o baltă. Luptă cu o Instituție și asta nu se poate. Pe „dulceața scenei” ai seduce-o mult mai repede. Trebuie să mă crezi pe cuvânt.

O mașină a Vaticanului veni să-l aștepte pe Dane la aeroport, îl duse pe străzi însorite, pline de oameni care râdeau; își lipi nasul de geam și absorbi totul, cu nesaț, emoționat că vede lucruri pe care nu le văzuse decât în filme – Columnele Romane, Palatele Rococo, gloria renașcentistă a Catedralei Sfântul Petru.

Îl aștepta, de data asta îmbrăcat în roșu din cap până-n picioare, Ralph Raoul, Cardinal de Bricassart. Întinse mâna, inelul străluci; Dane îngenunche și-l sărută.

— Ridică-te Dane, vreau să te privesc!

Se ridică și-l privi zâmbind pe bărbatul care avea exact aceeași înălțime; se puteau privi în ochi. Pentru Dane, Cardinalul avea o aură imensă de putere spirituală, care-l făcea să se gândească mai degrabă la un Papă, decât la un sfânt; și totuși, ochii aceia intenși, nu erau ochii unui Papă. Cât trebuie să fi suferit ca să ajungă așa, dar, cu noblețe, trebuie să se fi ridicat deasupra suferinței și astfel a devenit cel mai perfect dintre preoți.

Cardinalul își privea fiul, neștiind că este fiul lui, iubindu-l, gândea el, pentru că era fiul iubit al lui Meggie. Așa ar fi dorit să fie și un băiat zămislit de el; la fel de înalt, la fel de frumos, la fel de grațios. Nu văzuse în viața lui un bărbat mișcându-se atât de elegant. Dar mult mai satisfăcătoare decât frumusețea corpului, era frumusețea sufletului acestui tânăr. Avea puterea îngerilor și ceva din aerul lor nepământeian. Oare așa fusese și el la optsprezece ani? Încercă să-și amintească depănând trei cincimi dintr-o viață de om; nu, el nu fusese niciodată așa. Oare pentru că acest copil venise din pura lui voință? El, Ralph, nu venise din proprie voință, deși avea vocație, măcar de asta putea să fie sigur.

— Stai jos, Dane. Ai făcut cum te-am rugat, ai început să înveți italiana?

— În acest moment o vorbesc fluent, dar nu în idiom, și citesc bine. Poate pentru că este a patra limbă, am învățat-o mai ușor. Se pare că am talent să învăț limbi străine. Câteva săptămâni aici și o să vorbesc și în dialect.

— Sigur. Și eu am avut talent.

— Știți, sunt foarte folositoare, spuse Dane stânjenit.

Imaginea roșie din fața lui, nu semăna deloc cu omul care călărea la Drogheda.

Cardinalul Ralph se aplecă și-l privi.

„Ralph, trec în mâinile tale responsabilitatea de a avea grijă de el”, scria Meggie. „Te oblig să ai grijă de binele și fericirea lui. Ceea ce am furat, dau acum înapoi. Așa mi se cere. Te rog numai să-mi promiți două lucruri și voi fi liniștită că ai făcut totul numai în interesul lui. Întâi promite-mi că te vei convinge, înainte de a-l accepta, că asta dorește el cu-adevărat și în mod absolut. În al doilea rând, promite-mi că, dacă asta își dorește el, tu îl vei supraveghea ca pe ochii din cap și te vei strădui să rămână așa cum dorește el. Dacă își pierde curajul,

îl vreau înapoi. Pentru că, înainte de orice, mai întâi a fost al meu. Eu ți-l încredințez ție.”

— Dane, ești sigur?

— Absolut.

— De ce?

Ochii lui erau curios de distanți și totuși familiari, dar familiari într-un fel care aparținea de acum trecutului.

— Pentru că-L iubesc. Vreau să-L slujesc ca preot pentru tot restul vieții.

— Înțelegi ce presupune *a-L* servi, Dane?

— Da.

— Ca voința Lui să existe în tot ce faci, că *a-L* sluji înseamnă să-ți îngropi personalitatea, individualitatea, concepția despre tine însuși, fiind mai important ca orice.

— Da.

— Înseamnă că vei fi pregătit să întâmpini moartea, închisoarea, foamea, în numele *LUI*? Că nu trebuie să ai nimic al tău, să nu valorezi nimic, pentru a nu slăbi dragostea pentru *EL*?

— Da.

— Ești puternic, Dane?

— Sunt bărbat, Eminență. În primul rând sunt bărbat. Știu că va fi greu. Dar am să mă rog și cu ajutorul Lui voi fi puternic.

— Numai așa vrei să fie? Nu te mulțumești cu ceva mai puțin?

— Cu nimic altceva.

— Și dacă, mai târziu, ai să te răzgândești, ce-ai să faci?

— Voi cere să plec, spuse Dane surprins. Dacă mă voi răzgândi, înseamnă că într-adevăr am greșit și nu am vocație. Prin urmare voi cere să plec. Asta nu va însemna că ÎL voi iubi mai puțin, dar știu că nu așa dorește *EL* să-L servesc.

— Dar o dată ce ai depus jurămintele și ești hirotonisit, înțelegi că nu mai există cale de întoarcere, absolut niciun fel de eliberare.

— Înțeleg asta, spuse Dane răbdător. Dar dacă va trebui să iau o hotărâre, o voi lua înainte de a ajunge la asta.

Cardinalul Ralph, se rezemă de spătarul scaunului oftând. Oare el a fost atât de sigur? A fost atât de rezistent?

— De ce ai venit la mine, Dane? De ce ai vrut să vii la Roma? De ce nu ai vrut să rămâi în Australia?

— Mama mi-a sugerat Roma, dar era un vis vechi de-al meu, la care nici nu îndrăzneam să mă gândesc. Nici nu mi-a trecut prin cap că vom avea atâția bani.

— Mama ta este o femeie foarte înțeleaptă. Nu ți-a spus?

— Să-mi spună? Ce?

— Că ai un venit de cinci mii de lire anual și alte multe mii de lire deja depuse în bancă de mulți ani.

Dane rămase uluit.

— Nu mi-a spus niciodată.

— Foarte înțelept din partea ei. Dar banii există și Roma este a ta, dacă într-adevăr o vrei. Vrei Roma?

— Da.

— De ce mă vrei și pe *MINE*?

— Pentru că dumneavoastră sunteți reprezentarea mea despre preotul perfect, Eminență.

Fața Cardinalului împietri într-o expresie de durere.

— Nu, Dane, nu trebuie să mă privești în acest fel. Sunt foarte departe de preotul perfect. Eu mi-am încălcat jurămintele, înțelegi? A trebuit să învăț ceea ce tu pari să știi deja; a trebuit să învăț în cel mai dureros mod pentru un preot, încălcându-mi jurămintele.

— Eminență, nu asta contează, spuse Dane blând. Ceea ce-mi spuneți nu vă coboară deloc în ochii mei. Cred că nu înțelegeți ce vreau eu să

spun, asta-i tot. Nu mă refer la un robot inuman, care este deasupra slăbiciunilor trupești. Vreau să spun că ați suferit și v-ați maturizat. Sunt prea îndrăzneț? Nu vreau asta. Dacă v-am supărat, vă rog să mă iertați. Îmi vine tare greu să-mi exprim gândurile în cuvinte. Vreau să spun că, pentru a deveni preotul perfect trebuie să rezști ani de zile, să treci prin durere și în tot acest timp să-ți păstrezi idealul și să crezi în Dumnezeu.

Sună telefonul; Cardinalul ridică receptorul cu o mână ușor tremurândă și vorbește în italiană:

— Da, mulțumesc, vom veni imediat. Se ridică. Este vremea ceaiului și îl vom servi împreună cu un vechi și drag prieten de-al meu. După Sfântul Părinte, este probabil cel mai important preot al Bisericii. I-am spus că vii și și-a exprimat dorința să te vadă.

— Mulțumesc, Eminență.

Ieșiră în coridoare, apoi merșeră prin grădinile plăcute ale palatului, care nu aveau nimic comun cu Drogheda, niciun copac, numai careuri de iarbă, tăiate îngrijit, mărginite de alei pietruite; trecură pe sub arcuri Gotice, peste poduri Renascentiste. Dane absorbea cu nesaț tot ce vedea. Era o lume atât de diferită de Australia, atât de veche și perpetuă...

Le trebuiră cincisprezece minute să traverseze palatul; intrară din nou și urcară o scară de marmură, împodobită cu fresce valoroase. Vittorio Scarbanza, Cardinal di Contini-Verchese, avea acum șaiszeci și șase pe ani, corpul îi era parțial cuprins de reumatism, dar mintea îi rămăsese la fel de ascuțită și de inteligentă. Pisica lui era acum o rasă rusească numită Natașa și stătea ghemuită în poală. Pentru că nu se putu ridica să-și întâmpine vizitatorii le zâmbi larg și îi invită să se așeze. Ochii lui treceau de la Ralph, la Dane, se îngustau, se măreau, îi studia atent. Își simți inima tresărindu-i, duse mâna la piept, într-un gest de

protecție, privind aproape stupid ediția tânără a lui Ralph de Bricassart.

— Vittorio, nu te simți bine? întrebă îngrijorat Cardinalul Ralph, luându-i mâna și verificându-i pulsul.

— Ba da. O mică durere trecătoare, atât. Stați jos, stați jos.

— Întâi să ți-l prezint pe Dane O'Neill, fiul, cum ți-am spus, al unei foarte dragi prietene. Dane, ți-l prezint pe Eminența Sa Cardinal di Contini-Verchese.

Dane îngenunche și sărută inelul; pe deasupra capului aplecat al copilului Cardinalul Vittorio căută fața lui Ralph și o studie, cum nu mai făcuse de mulți ani. Imperceptibil, se relaxă; da, deci ea nu i-a spus. Și bineînțeles că el nu suspecta ceea ce va bănuși toată lumea care-i va vedea împreună. Ah, nu legătură tată-fiu, ci o strânsă legătură de sânge. Bietul Ralph! Nu s-a văzut niciodată mergând, privind cu anumite expresii pe față, ridicând sprânceana stângă. Într-adevăr Dumnezeu era bun, când îi făcea pe oameni orbi.

— Stați jos, vine și ceaiul. Deci, tinere, vrei să devii preot și ai cerut ajutorul Cardinalului de Bricassart?

— Da, Eminență.

— Ai ales bine. În grija lui, nu ți se va întâmpla nimic rău. Dar, ești puțin nervos, fiule. Din cauza străinătății?

Dane zâmbi cu zâmbetul lui Ralph, poate mai puțin conștient de farmecul său, dar chiar așa fiind, acest zâmbet îi prinse inima bătrână într-un cerc dureros.

— Sunt copleșit, Eminență. Până acum nu am realizat cât sunt de importanți Cardinalii. Nici nu visam că voi fi așteptat la aeroport, sau că voi servi ceaiul cu *DUMNEAVOASTRĂ*.

— Da, este puțin neobișnuit... Așa cum văd lucrurile, poate să fie și o sursă de necazuri. Dar uite că a venit ceaiul!

Mulțumit, urmări cum este așezat, apoi ridică un deget de avertizare:

— Ah, nu! Eu voi fi „mama”. Cum servești ceaiul, Dane?

— La fel ca și Ralph, răspunse, apoi roși puternic; n-am vrut, mi-a scăpat, Eminență!

— Nu-i nimic, Dane, Cardinalul di Contini-Verchese înțelege. Prima dată noi ne-am întâlnit ca Dane și Ralph și ne-am cunoscut mult mai bine așa, nu? Formalitatea este ceva nou pentru prietenia noastră, eu aș prefera să rămână Dane și Ralph, în particular. Eminența Sa nu se va supăra, nu-i așa Vittorio?

— Nu, mie îmi plac numele de botez. Dar să ne întoarcem la ce spuneam despre prietenii în locuri importante, fiule. Ar putea fi puțin incomodă când vei intra la Seminar, această prietenie cu Ralph. Va trebui să dai tot felul de explicații, de fiecare dată când se va observa legătura dintre voi, ceea ce este foarte plictisitor. Câteodată, Domnul Nostru ne permite câte o minciună nevinovată – zâmbi și dinții de aur străluciră – și pentru liniștea tuturor, eu aș prefera să recurgem la așa ceva. Pentru că este foarte greu să explici și să se înțeleagă corect o legătură de prietenie, dar este mult mai ușor acceptată o legătură de sânge. Deci vom spune tuturor care doresc să știe, că ești nepotul Cardinalului de Bricassart, dragul meu Dane și cu asta vom scăpa de toate, termină Cardinalul Vittorio suav.

Dane privi șocat, Cardinalul Ralph resemnat.

— Să nu fii deloc dezamăgit, fiule, spuse blând Cardinalul Vittorio. Și ei sunt pământeni și uneori recurg la mici minciuni, pentru propriul lor confort. Ai învățat acum cea mai utilă lecție, dar privindu-te, mă îndoiesc că vei profita de ea. Totuși, trebuie să înțelegi că noi, oamenii roșii, suntem diplomați până în vârful unghiilor. Nu mă gândesc decât la binele tău, fiule. Vei suferi puțin, pentru că ei vor crede că Ralph este fratele mamei

tale, dar vei suferi cu mult mai mult, dacă ei ar ști că nu există o legătură de sânge între voi. Gelozia este un sentiment de care nu este străin niciun Seminar și nicio altă instituție, întâi de toate suntem oameni, iar tu vei avea de-a face cu oameni.

Dane își înclină capul, apoi se aplecă înainte cu mâna întinsă ca să mângâie pisica.

— Îmi dați voie? Iubesc pisicile, Eminență.

Nu găsea o rezolvare mai rapidă a situației, decât o inimă bătrână, cu o dragoste constantă.

— Sigur că poți. Trebuie să recunosc că devine cam grea pentru mine. Este o gurmandă, nu-i așa Natașa? Mergi la Dane, el este noua generație.

Pentru Justine nu era atât de ușor să-și transfere toate lucrurile dintr-o emisferă în alta, cum fusese pentru Dane; până când termină stagiunea la Culloden și își luă rămas bun de la Grădina Bothwell, fratele ei era la Roma deja de două luni.

— Cum naiba am reușit să adun atât de multe lucruri? se întreba înconjurată de haine, hârtii, cutii.

Meggie o privi de unde stătea, ghemuită și cu o cutie de săpun în mână.

— Ce cauți astea sub patul tău?

O expresie de ușurare trecu pe fața fiicei sale.

— Oh, mulțumescu-ți Doamne că acolo erau. Acolo le-am pus? Prețiosul cățeluș al doamnei D le mânca; era galeș de mai mult timp, iar eu nu sunt genul de om care să spună că-i lipsesc săpunuri din cameră. Dar eu ȘTIAM că afurisitul mi le mânca; mănâncă tot ce nu-l mănâncă pe el mai întâi. Nu, că mi-ar fi plăcut, continuă Justine, să-l văd terminat!

Meggie rămase în genunchi râzând.

— Oh, Jus, știi ce nostimă ești? aruncă cutia în mijlocul maldărului de pe pat. Nu faci cinste Droghedei, așa-i? După toate strădaniile noastre să-ți băgăm în cap ordinea și disciplina!

— Dacă m-ați fi întrebat, vă spuneam că este o cauză pierdută. Nu vrei să iei săpunul la Drogheda? Știu că merg cu vaporul și nu este o limită la bagaje, dar cred că sunt tone de săpun și în Europa.

Meggie transferă cutia cu săpunuri într-o cutie mai mare, pe care scria doamna D.

— Cred că-i mai bine să le dăm doamnei Devine. Ea va trebui să curețe camera asta, dacă vrea să o mai închirieze. Un morman de vase nespălate stătea la capătul mesei. Îți speli vreodată vasele?

Justine chicoti.

— Dane spune că nu le spăl deloc, le bărbieresc.

— Cred că pe astea va trebui să le și tundem. De ce nu le speli imediat ce le-ai folosit?

— Pentru că ar însemna să cobor până la bucătărie și cum eu mănânc de obicei după miezul nopții, nimeni nu mi-ar agreea hărnicia.

— Dă-mi o cutie goală. Le duc chiar acum jos, îi spuse mama resemnată.

Știuse ce-o va aștepta, înainte de a se oferi să o ajute, ba chiar așteptase clipa cu nerăbdare. Nu se întâmpla des ca cineva să aibă ocazia să o ajute pe Justine cu ceva; de câte ori încercase Meggie, sfârșise prin a se simți prost. Dar, măcar în probleme domestice, situația era invers; putea să ajute după cum îi dorea inima, fără să se simtă prost.

Cum-necum, reușiră să termine și Justine și Meggie se îmbarcară în camioneta cu care venise Meggie, spre Hotelul Australia, unde se cazase.

— Tare aș vrea ca voi, cei de la Drogheda, să luați o casă la Palm Beach, sau la Avalon, spuse Justine cărând valizele în al doilea dormitor al apartamentului de la hotel. Este chiar deasupra Pieții Martin. Imaginează-ți ce-o să se mai scuture toate. Dacă v-ați lua o casă, nu ați veni mai des de la Gilly la Sydney?

— De ce să vin la Sydney? În ultimii șapte ani am venit de două ori. Să-l conduc pe Dane și acum pe tine. Dacă am avea o casă, nu am folosi-o niciodată.

— Iar gargară!

— De ce?

— De ce? Pentru că pe lumea asta mai există și altceva, decât afurisita aia de Drogheda! Ferma aia mă scoate din minți!

Meggie oftă.

— Crede-mă, Justine, va veni o vreme când îți va fi dor să vii la Drogheda.

— Valabil și pentru Dane?

Tăcere. Fără să-și privească fiica, Meggie își luă poșeta de pe masă.

— O să întârziem. Madam Rocher a spus la ora două. Dacă vrei rochia înainte de a pleca, trebuie să te grăbești.

— Sunt pusă la punct, spuse Justine, râzând obraznic.

— Cum se face, Justine, că nu m-ai prezentat nici unui prieten de-al tău? Nu i-am văzut nici la Grădina Bothwell, cu excepția doamnei Devine, întrebă Meggie, în timp ce stăteau în salonul Germain Rocher, așteptând manechinele cu modele.

— Ei, sunt cam timizi... Îmi place chestia aia portocalie; ție nu?

— Nu-i pentru părul tău. Eu zic că-i mai bună rochia gri.

— Pfiu! Cred că portocaliul se asortează perfect cu părul meu. În gri am să arăt ca o pisică abia scoasă din noroi. Mergi în pas cu timpul, mamă. Roșcatele nu trebuie să fie fixate numai în alb, gri, negru, verde smarald și culoarea aia oribilă, care-ți este foarte dragă, cenușă de trandafiri! Epocă Victoriană!

— Ai dat bine numele culorii, spuse Meggie. Se întoarce și-și privi fiica. Ești un maestru, spuse cu amărăciune, dar afectuos.

Justine păru să nu dea atenție; nu era prima oară când auzea calificativul.

— Am să le iau pe acestea: cea portocalie, cea roșie, cea purpurie, cea verde aprins și costumul grena.

Meggie rămase sfâșiată între furie și râs. Ce putea face cineva cu o fiică cum era Justine?

Vaporul Himalaya pleca peste trei zile din Portul Darling. Era un vapor vechi, frumos, construit în vremuri când nimeni nu se grăbea și toată lumea accepta ideea că Anglia este la patru săptămâni depărtare, prin canalul de Suez, sau la cinci săptămâni, prin Capul Bunei Speranțe. În zilele noastre, chiar și liniile navale foloseau aburi și stricau forma vapoarelor, pentru a le face să meargă mai repede. Dar asta nu era nimic, pe lângă ceea ce provocau ele stomacului.

— Ce grozav! râse Justine. Avem o gașcă întreagă la clasa I și cred că n-o să fie chiar plictisitor, cum mi-am imaginat. Unii sunt de-a dreptul bine făcuți!

— Ei și nu-ți pare bine că am insistat să-ți iei bilet la clasa I?

— Acum cred că da.

— Justine, reușești întotdeauna să scoți din mine tot ce-i mai rău, întotdeauna ai făcut așa, se rățoi Meggie, scoasă din sărite de ceea ce ea considera lipsă de recunoștință. Măcar acum, n-ai putea tu, răutate, să te prefaci că-ți pare rău că pleci? Încăpățânată, roșcată rea și cu prea multă personalitate! Mă exasperezi!

Meggie își mușca buzele.

O vreme Justine nu răspunse, întoarse capul de parcă era mai interesant ce vedea pe mal, decât ce-i spunea mama sa. Își mușcă și ea buzele, dar afișă un zâmbet.

— Știu că te exasperez, spuse privindu-și mama. Nicio problemă, suntem ceea ce suntem. Cum ai spus întotdeauna, cred că semăn cu tata.

Se îmbrățișară și Meggie se îndepărtă repede în mulțime. Justine urcă pe puntea însorită și se lipi de balustradă, cu spirale de hârtie colorată în mână. Jos, pe chei, o reperă pe mama, silueta roz cu pălărie, privind cu mâna la ochi. Ciudat, de la distanță, îți dădeai seama că mama se apropia de cincizeci de ani. Mai avea puțin, dar se vedea deja. Își făcură din mână în același timp, apoi, Justine aruncă prima serpentină colorată și Meggie o prinse de celălalt capăt. Apoi cea roșie, cea albastră, cea verde și cea portocalie; se învâртеau în spirală, legănate de vânt.

O fanfară venise pentru a ura drum bun echipei de fotbal și se chinuiau cu o versiune „Le dăm onorul”. Puntea vaporului era înțesată de oameni care-și luau rămas bun, toți aveau în mâini fire subțiri de spirale colorate; pe chei mii de oameni se uitau intens la cei dragi, întipărindu-și în memorie fețele lor, pe care nu le vor mai vedea multă vreme. Cei mai mulți dintre cei care plecau aveau fețe tinere; plecau să vadă cum arată civilizația în celălalt capăt de lume. Vor trăi acolo, vor munci acolo, poate unii se vor întoarce peste doi ani, poate nu. Toți știau asta.

Cerul albastru era acoperit de nori albi pufoși, purtați de un vânt puternic de Sydney. Soarele ardea capetele celor care priveau de jos și umerii celor care se aplecau de pe punte; sute de fire multicolore legau țărmlul de vapor. Deodată, între vapor și chei apărură o groapă; se auziră suspine și plânsete; unul câte unul firele de hârtie se rupseră, plutind deasupra apei, purtate de vânt.

Justine se ținu cu putere de locul pe care și-l alesese, până când nu se mai văzu decât o pată de roz în depărtare; Himalaya se întoarse și ieși spre mare.

Nu semăna deloc cu călătoria cu feribotul la Manly, nu. De data asta treceau dincolo de stânci și se aruncau pe coamele valurilor, direct în ocean. Douăsprezece mii de mile până la celălalt capăt al

lumii. Și dacă vor mai veni vreodată acasă, nu se vor simți nici aici, nici acolo „acasă”, vor locui pe două continente și vor duce două feluri diferite de viață.

Justine descoperi că banii făceau din Londra un loc foarte tentant. Nu-i stătea în fire să știe că trebuie să facă economii și să se mulțumească cu ce câștiga la Earl's Court – „Valea Cangurilor”, cum i se mai spunea, pentru că aici își găsiseră locul foarte mulți australieni. Nici nu era pentru ea, soarta tipică a australienilor veniți în Anglia, primiți cu îngăduință, lucrând de milă la vreo școală, sau într-un birou, tremurând de frig pe lângă un radiator, într-o cameră umedă. Se instală într-un apartament în Kensington, aproape de Knightsbridge, cu încălzire centrală; un loc foarte aproape de *Clyde Daltinham- Roberts*, Grupul de Teatru Elizabetan.

Când veni vara luă un tren spre Roma. După ani și ani, va zâmbi când se va gândi cât de puțin a văzut atunci din acea călătorie prin Franța și Italia; mintea îi era extrem de ocupată cu câte avea să-i povestească lui Dane, memorând ceea ce, pur și simplu, nu trebuia să uite. Erau și multe de care nu trebuia să pomenească.

Dane era acela? Bărbatul înalt, blond, de pe peron, era Dane? Nu arăta altfel și totuși era schimbat. Nu, nu mai făcea parte din lumea ei. Strigătul pe care-l pregătise ca să-i atragă atenția, îi muri pe buze; se trase puțin în scaun, pentru a-l privi mai bine, pentru că trenul se oprise foarte aproape de unde stătea el; ochii albaștri căutau la geamuri, fără nerăbdare. Avea să fie o conversație susținută numai de ea, dacă avea de gând să-i povestească despre viață, din moment ce el nu mai făcea parte din ea; știa că nu va avea nicio dorință să afle mai multe. La naiba! Nu mai era frățiorul cel mic; viața pe care o ducea avea puține lucruri comune cu ea, sau cu Drogheda. Oh, Dane! Cum e când trăiești la fel douăzeci și patru de ore pe zi?

— Ha! Credeam c-am să te pun pe foc căutându-mă. Te-am pus? spuse ea, ascunzându-se după el.

El se întoarse, o prinse de mână și-i zâmbi.

— Prefăcuto! spuse el cu dragoste, luându-i valiza și prinzând-o de mână. Îmi pare bine că te văd și o conduse la o Lagonda roșie, pe care o conducea; Dane fusese întotdeauna un fanatic al mașinilor sport și i se cumpăraseră una când a fost suficient de mare să o conducă.

— Și mie îmi pare bine; sper că mi-ai găsit un loc bun de cazare, pentru că, să știi, ți-am scris în serios. Refuz să mă înfunzi într-o celulă la Vatican, între grămezi de celibatari, râse ea.

— Nu te-ar vrea niciunul, mai ales că ai părul Diavolului. Ți-am găsit o pensiune, nu departe de mine, dar se vorbește englezește și nu te plictisești când sunt eu ocupat. Iar în Roma nu-i nicio problemă, întotdeauna se găsește cineva care să vorbească englezește.

— Uite, în astfel de momente, aș dori să am și eu talentul tău pentru limbi străine. Dar o să mă descurc, sunt foarte bună la mimică.

— Voi avea două luni, Jus, nu-i superb? Putem merge puțin în Franța, în Spania și tot ne mai rămâne o lună pentru Drogheda. Mi-e dor de antichitatea aia.

— Da? Se întoarse și-l privi, îi privi mâinile fine, care conduceau abil prin infernalul trafic al Romei. Mie nu mi-e dor deloc; și Londra este interesantă.

— Nu mă protesti, spuse el. Eu știu ce înseamnă Drogheda și mama pentru tine.

Justine își prinse mâinile în poală, dar nu răspunse.

— Te-ar supăra să iei ceaiul cu niște prieteni de-ai mei, astăzi după amiază? întrebă el când au ajuns. Am anticipat oarecum acceptând în locul tău. Sunt atât de nerăbdători să te cunoască! Iar eu nu sunt liber până mâine și nu mi-a plăcut să refuz.

— Prostule! De ce să mă deranjeze? Dacă am fi la Londra, am fi inundați de prietenii mei și nu cred că te-ar deranja. Chiar mă bucur că mă lași să văd puțin ce-i într-un Seminar, deși este puțin nedrept față de mine, nu? Jos mâinile de pe toți!

Se duse la fereastră și privi; jos erau doi copaci care umbreau un careu pietruit; trei mese dedesubt, iar pe cealaltă parte, o biserică, fără o anume grație arhitecturală, nici frumusețe, acoperită cu stuc.

— Dane?...

— Da?

— Eu înțeleg, să știi că înțeleg!

— Da, știu. Fața lui își pierdu zâmbetul. Aș dori să înțeleagă și mama, Jus.

— Mama e altfel! Ea simte că ai părăsit-o; nu-și dă seama că nu-i adevărat. Las-o în pace. O să vină vremea când va înțelege.

— Sper, râse el. Apropo, nu pe băieții de la Seminar îi întâlnești astăzi. Nu pot să-i pun pe ei, sau pe tine, în fața unei asemenea tentații. Ne întâlnim cu Cardinalul de Bricassart. Știu că nu-ți place, dar promite-mi că ai să te porți frumos.

Ochii ei se luminau la un gând jucăuș.

— Promit! Am să-i sărut și inelul pe care o să mi-l ofere.

— Oh, îți amintești? În ziua aceea am fost așa de furios pe tine, m-ai făcut de râs în fața lui!

— Ei, să știi că de atunci am sărutat o mulțime de lucruri mai puțin igienice, ca un inel. La orele de actorie a trebuit să sărut un tinerel grăsuț și umflat, de vreo douăzeci și nouă de ori și te asigur că după aceea nimic nu mi s-a mai părut imposibil. Își aranjă părul și se întoarse de la oglindă. Am timp să mă schimb?

— Oh, nu face din asta o problemă, arăți bine.

— Cine o să mai fie?

Soarele era prea jos ca să mai poată încălzi piața, copacii arătau bolnavi. Justine se înfioră.

— Cardinalul di Contini-Verchese.

Mai auzise numele ăsta și deschise larg ochii.

— Pfiu! Te miști în cercuri înalte, nu?!

— Da. Să știi că merit.

— Înseamnă asta că alții îți fac greutăți în alte cercuri ale vieții tale, Dane? întrebă ea perspicace.

— Nu, nu chiar. Pe cine cunoști nu este cu-adevărat important. Eu nu mă gândesc la asta, nu cred că și alții se gândesc.

Camera oamenilor roșii! Niciodată în viața ei, Justine nu fusese mai conștientă ca acum, de lipsa de importanță a femeilor în viața unor bărbați; mergea într-o lume unde, pur și simplu, femeile nu-și aveau locul, decât ca servitoare umile – călugărițele. Rămăsese îmbrăcată cu rochia verde-olive, destul de șifonată din tren și înainta pe covoarele moi, blestemând graba lui Dane de a ajunge aici, dorindu-și să fi insistat să se schimbe.

Cardinalul de Bricassart îi aștepta în picioare, zâmbind; ce bătrân frumos era!

— Draga mea Justine, spuse întinzând inelul, având în ochi un licăr jucăuș, care indica faptul că își amintea foarte bine scena, studiindu-i în același timp fața, căutând parcă ceva ce ea nu înțelegea. Nu semeni deloc cu mama ta!

Într-un genunchi, sărută inelul, zâmbește umil, ridică-te, zâmbește mai puțin umil:

— Nu, nu semăn cu ea? Era bine dacă aveam frumusețea ei, în profesia pe care mi-am ales-o, dar pe scenă mă descurc. Pentru că scena nu are nimic de-a face cu frumusețea cuiva, știți! Arta, ce faci tu și arta ta, asta convinge oamenii de o anumită frumusețe.

Un chicotit uscat se auzi dintr-un fotoliu; încă o dată se aplecă să sărute inelul, de pe o mână bătrână, dar caldă; de data aceasta privi direct în ochii negri și, ciudat, în ei văzu dragoste. Dragoste pentru ea, pentru cineva pe care nu l-ai văzut niciodată, sau abia dacă ți s-a pomenit numele. Dar dragostea era acolo, în ochi, exista.

Nu-i plăcea Cardinalul de Bricassart, mai mult decât îi plăcuse la cincisprezece ani, dar se încălzi

deodată în fața acestui bătrân.

— Stai jos, draga mea, spuse Cardinalul Vittorio, indicând un scaun de lângă el.

— Salut pusi-pusi, spuse Justine, mângâind pisica ghemuită în poala roșie. E tare drăguță!

— Este!

— Cum o cheamă?

— Natașa.

Ușa se deschise, dar nu pentru a lăsa măsuta pentru ceai. Un bărbat, din fericire îmbrăcat în haine laice; încă un „roșu” gândi Justine, chiar dacă acum e îmbrăcat altfel și iar trebuie să mă aplec ca o rumegătoare. Probabil că au o regulă nescrisă, aici la Vatican, continuă mintea Justinei, care avea de-a face cu oameni obișnuiți. Nu era tocmai scund, era foarte puternic construit, umeri masivi și pieptul larg, un cap mare leonin, brațe lungi. Părea ca o maimuță și viril, dar împrăștiat în jurul lui o inteligență vizibilă și se mișca cu ușurința omului care obține tot ce-și dorea, prea iute pentru o minte obișnuită. Da, lua tot și poate, apoi, strivea cu personalitatea lui ceea ce lua, dar se vedea că acțiunile lui nu erau niciodată lipsite de scop, negândite. Era brunet, dar părul foarte bogat avea culoarea metalului și consistența lui și era așezat în valuri regulate.

— Rainer, ai venit la timp, spuse Cardinalul Vittorio, arătând un scaun în partea cealaltă, vorbind tot în engleză. Dragă mea, continuă el când bărbatul termină de sărutat inelul, dă-mi voie să-ți prezint un foarte bun prieten de-al meu: Herr Rainer Moerling Hartheim. Rainer, ți-o prezint pe sora lui Dane, Justine.

Bărbatul se înclină ceremonios, îi zâmbi scurt, fără căldură și se așeză, spre ușurarea Justinei, destul de departe pentru a fi în raza ei vizuală. Justine oftă ușurată, mai ales că Dane se așeză și el, cu ușurința obișnuinței, la picioarele Cardinalului Ralph, chiar în centrul ei vizual. Atâta vreme cât vedea pe cineva cunoscut și iubit, era

liniștită. Dar camera cu oameni îmbrăcați în roșu și acum acest bărbat brunet, începu să o irite, mai mult decât o liniștea prezența lui Dane; îi era necaz pe faptul că toți o excludeau din grup. Se aplecă puțin și mângâie din nou pisica, conștientă de faptul că, de unde stătea, Cardinalul Vittorio o simțise și se amuza pe socoteala reacțiilor ei.

— Este sterilă? întrebă ea.

Și continuă:

— Bineînțeles! Deși nu înțeleg de ce ar supăra asta. Simplul fapt de a fi locuitor permanent al acestui loc, este suficient pentru a neutraliza organele sexuale ale oricui.

— Dimpotrivă, draga mea, spuse Cardinalul Vittorio, distrându-se grozav, noi, bărbații de aici, ne-am neutralizat psihologic.

— Eu sper să fiu altfel.

— Deci, mica noastră lume te intrigă?

— Eminență, să spunem numai că mă simt puțin de prisos. Este un loc extraordinar de visat, dar nu mi-ar plăcea să locuiesc aici.

— Nu te pot condamna pentru asta. Mă îndoiesc chiar că ți-ar face plăcere să-l vizitezi. Dar o să te obișnuiești cu noi, pentru că va trebui să ne vizitezi mai des; te rog eu!

Justine se încordă.

— Nu-mi place când trebuie să mă port cuminte, se confesă ea. Scot la iveală tot ce-i mai rău în mine. Și acum, simt oroarea lui Dane, fără să-l privesc.

— Mă întrebam și eu cât o să rezisti, spuse Dane, deloc supărat. Dă puțin de-o parte ce-și pune Justine pe deasupra și vei găsi rebelul. De aceea pentru mine este bine că am o soră ca ea. Eu nu sunt un rebel, dar pe ea o admir.

Herr Hartheim își mută scaunul, ca s-o aibă în raza lui vizuală, chiar și atunci când ea se îndrepta în scaun să se ferească de el. În acest moment, pisica se plictisi de mângâierile mâinilor feminine, parfumate și se târî delicat în poala roșie, sub

mâinile puternice ale lui Herr Hartheim, torcând atât de expresiv, că toți începură să râdă.

— Scuzați faptul că trăiesc, spuse Justine, care nu se lăsa intimidată, mai ales când era subiect de glumă.

— Are motor la fel de bun ca în tinerețe, comentă Herr Hartheim, pe fața căruia amuzamentul dădea naștere unor expresii fascinante.

Vorbea o engleză impecabilă, fără accent, dar avea și inflexiuni americane; rula r-ul.

Veni și ceaiul și, destul de ciudat, Herr Hartheim turnă, oferindu-i Justinei o ceașcă, cu o privire mult mai prietenoasă decât la început.

— Într-o comunitate britanică, ceaiul este cel mai important ritual al zilei. Multe se întâmplă la o ceașcă de ceai, nu? Cred asta pentru că prin natura lui, poate fi servit la orice oră între două și cinci, iar conversația face sete.

Următoarea jumătate de oră păru să-i demonstreze teoria, deși Justine nu luă parte la discuții. Conversația alunecă de la sănătatea precară a Sfântului Părinte, la războiul rece și recesiunea economică, toți cei patru bărbați vorbind și ascultând, cu o inteligență pe care Justine o găsi fascinantă, începând să înțeleagă ce calități au, chiar și Dane, care i se păru atât de ciudat, atât de necunoscut. El contribuia activ la conversație, iar Justine remarcă faptul că toți ceilalți îl ascultau, de parcă-i vrăjea. Comentariile lui nu erau nici uniforme, nici naive, dar erau altfel, originale, *SFINTE!* Oare din cauza acestei aure îl ascultau ei? Pentru că el o avea și ei nu? Era aceasta o virtute pe care ei o admirau și ar fi dorit să o aibă și ei? Trei oameni, atât de diferiți unul de celălalt și totuși, toți păreau să fie mai uniți de Dane, decât între ei.

Cât îi venea de greu să-l ia pe Dane la fel de în serios, cum îl ascultau ei! Nu că, în multe privințe, nu ar fi acționat mult mai serios, decât era necesar

la vârsta lui; nu că nu ar fi fost conștientă de înțelepciunea lui, sau de cinstea lui. Dar, până în acest moment îl considerase o parte din viața ei. Iar acum, trebuia să se obișnuiască cu gândul că, de acum înainte, nu va mai fi.

— Dacă vrei să-ți faci datoria până la capăt, Dane, ar trebui să o conduc eu pe sora ta la hotel, spuse Herr Rainer Moerling Hartheim, aproape ca o comandă, fără să-i mai consulte și pe ceilalți asupra subiectului.

Și, uite-așa, Justine se trezi condusă pe treptele de marmură, în compania acestui bărbat puternic și direct. Afară, în lumina palidă a asfințitului, o luă de umăr și o conduse la o limuzină Mercedes, a cărui șofer aștepta.

— Vino, nu trebuie să-ți petreci prima noapte la Roma singură, iar Dane este destul de ocupat, spuse el urmând-o în mașină. Ești obosită și uimită de ceea ce vezi și trebuie să ai un însoțitor.

— Se pare că nu prea am de ales, Herr Hartheim.

— Spune-mi Rainer.

— Trebuie să fii o persoană importantă, cu mașină la scară și cu șofer.

— Voi fi încă și mai important când voi ajunge Cancelar al Germaniei.

Justine pară.

— Deja vrei să mă impresionezi, mă surprinde că nu ești deja.

— Nepotrivit! Sunt prea tânăr.

— Tânăr?

Se întoarce și-l privi atent, descoperind că are pielea netedă, tânără, că ochii nu au riduri.

— Par masiv și am părul alb, dar am albit de la șaisprezece ani, iar mare sunt de când am avut destulă mâncare. Acum am doar treizeci și unu de ani.

— Am să te cred pe cuvânt, spuse ea aruncându-și pantofii din picioare. Totuși, pentru mine asta

înseamnă că ești bătrân – eu sunt o tânără *DULCE* de douăzeci și unu.

— Ești un monstru, spuse el zâmbind.

— Cred că trebuie să fiu. Și mama îmi spune la fel. Numai că acum nu mai sunt sigură ce înțelegeți fiecare prin „monstru”, deci, te rog să-mi dai versiunea ta.

— Ai versiunea mamei tale?

— Aș încurca-o groaznic, dacă aș întreba-o.

— Nu crezi că mă încurci și pe mine?

— Am o foarte puternică suspiciune, Herr Hartheim, că și dumneata ești un monstru. Mă îndoiesc că te-ar putea pune cineva în încurcătură.

— Monstru, repetă el cu respirația tăiată, foarte bine, domnișoară O'Neill, voi încerca să definesc termenul pentru dumneata. Este cineva care-i terorizează pe ceilalți; calcă pe oameni; simte că-l poate înfrunta pe Dumnezeu; nu are scrupule și nici conduită morală.

Ea chicoti.

— Mi se pare că seamănă cu dumneata. Eu am o conduită morală foarte bună, sunt sora lui Dane.

— Nu semeni deloc cu el.

— Cu-atât mai mare păcatul.

— Fața lui nu s-ar potrivi deloc personalității dumitale.

— Fără-ndoială că ai dreptate, dar, dacă aveam fața lui, poate că mi-aș fi dezvoltat o altă personalitate.

— Asta depinde ce a existat mai întâi, oul sau găina! Pune-ți pantofii, o să ne plimbăm puțin.

Era cald și se întuneca; dar se aprinseseră luminile, era aglomerație și părea să nu-i intereseze unde merg; strada era agresată de motoare infernale, Fiaturi, tot felul de automobile, care păreau să se miște într-un fel de panică. În cele din urmă, el se opri într-un fel de piațetă, înconjurată de pereți neteziți de trecerea anilor și o conduse într-un restaurant.

— Numai dacă nu preferi ceva de epocă? întrebă el.

— Dacă-mi dai ceva de mâncare, nu-mi pasă unde stăm.

— Pot să comand pentru tine?

Ochii deschiși clipiră, parcă puțin îngrijorați, Justine era o luptătoare.

— Nu cred că mă dau în vânt după modul ăsta autoritar și viril al bărbaților, spuse ea. La urma urmei, de unde știi ce gândesc eu?

— Sora Ana își duce crucea, murmură el. Spune-mi ce fel de mâncăruri îți plac și îți garantez că-ți voi face pe plac. Pește, vițel?

— Compromis? E-n regulă, îți întind și eu o mână, de ce nu? Mai întâi pate, apoi creveți și o farfurie mare de „saltimbocca”, pe urmă o casată și un cappuccino. Descurcă-te cu asta, dacă poți.

— Ar trebui să te pleznesc, râse el bine dispus.

Dădu comanda chelnerului, exact cum i-o ceruse ea, dar într-o italiană rapidă.

— Ai spus că nu semăn deloc cu Dane. Nu avem chiar nicio asemănare? întrebă ea puțin patetic, la cafea, fiindcă fusese prea flămândă ca să piardă vremea cu vorbe, când mâncarea era pe masă.

El aprinse țigara ei, apoi pe a lui, apoi se retrase în umbră ca s-o poată studia în liniște, amintindu-și prima întâlnire cu băiatul acum câteva luni. Era exact Cardinalul de Bricassart, mai puțin câțiva ani – vreo patruzeci; văzuse asta imediat, apoi află că mama băiatului era sora Cardinalului, dar era și mama fetei.

— Da, este o asemănare, spuse. Câteodată se vede chiar pe față. Mai mult expresii, decât trăsături. În jurul ochilor, al gurii, felul cum țineți ochii deschiși și gura închisă. Destul de ciudat totuși, nu semeni deloc cu unchiul tău, Cardinalul de Bricassart.

— Unchiul Cardinal? repetă ea prosteste.

— Cardinalul de Bricassart, nu este unchiul vostru? Sunt sigur că așa mi s-a spus.

— Vulturul ăla de pradă? Nu este nici rudă cu noi, mulțumesc cerului. A fost preotul parohiei noastre, cu mulți ani în urmă, înainte să mă nasc eu.

Fata asta era foarte inteligentă, dar era și foarte obosită. Biata de ea, fetiță – pentru că asta era încă, o fetiță. Cei zece ani dintre ei cântăreau ca o sută. Suspicioasă că vrea să-i ruineze lumea și era tot timpul pe picior de apărare. Probabil că va refuza să creadă, chiar dacă i se va spune adevărul în față. Cum să procedeze acum ca să o facă să creadă că nu era nimic important? Să nu insiste asupra subiectului, categoric, dar nici să nu abandoneze brusc tema.

— Atunci e de înțeles, spuse el neglijent.

— Ce-i de înțeles?

— Faptul că Dane seamănă cu Cardinalul doar în trăsături generale – înălțime, culoarea tenului, constituție.

— Oh, bunica mi-a spus că tatăl nostru seamănă oarecum cu Cardinalul, spuse Justine ca o explicație.

— Nu ți-ai văzut tatăl niciodată?

— Nici măcar în poză. El și mama s-au despărțit înainte să se nască Dane. Făcu semn chelnerului. Am mai dori un cappuccino, te rog.

— Justine, ești o sălbatică! Lasă-mă să dau eu comanda!

— Nu, la naiba, nu vreau! Sunt perfect capabilă să gândesc pentru mine și n-am nevoie de bărbați în jur, să le spun ce doresc, sau să-mi spună ei ce vreau și ce nu vreau eu; mă auzi?

— Dă puțin de-o parte suprafața și ai să găsești rebelul; așa a spus Dane.

— Are dreptate. Dacă-ai ști cât urăsc alintatul și cocoșeala asta în jurul meu! Îmi place să fac totul singură și nu voi accepta niciodată să mi se spună ce să fac! Nu cer nimic, dar nici nu dau nimic!

— Am remarcat singur, spuse el îngândurat. Ce te-a făcut să fii așa, Herzchen (domnișoară)? Trăsătură de familie?

— Oare? Nici nu știu. Nu avem destule femei care ar fi putut să mi-o spună. Numai una pe generație. Bunica, mama și eu. În schimb avem bărbați cu grămada.

— Numai că în generația ta nu sunt grămezi de bărbați. Numai Dane.

— Se datorează faptului că mama l-a părăsit pe tata. Nu a fost niciodată interesată de altcineva. Eu cred că a fost păcat. Mama este ceea ce se cheamă „o femeie de casă”; i-ar fi plăcut să aibă un soț și să se agite pe lângă el.

— Seamănă cu tine?

— Nu cred.

— Altceva, mult mai interesant – vă plăceți una pe cealaltă?

— Mama și eu? zâmbi fără ranchiună; ce-ar fi făcut mama ei, dacă cineva o întreba dacă-i place fiica sa? Nu sunt sigură dacă ne *PLĂCEM*, dar este ceva între noi; poate că nu-i decât o simplă legătură biologică. Nu știu. Ochii ei se îmblânziseră. Întotdeauna mi-am dorit să fi vorbit cu mine așa cum vorbește cu Dane; și mi-am dorit să mă înțeleg cu ea așa cum reușește Dane. Dar, ori îi lipsește ei ceva, ori îmi lipsește mie. Cred că ar trebui să recunosc că mie îmi lipsește. Ea este un om foarte deosebit; mult diferită de mine.

— Eu n-am întâlnit-o și deci nu pot fi de acord cu tine și nici nu te pot contrazice. Dacă te consolează cu ceva, Herzchen, vreau să-ți spun că mie îmi placi exact așa cum ești. Nu, eu nu aș schimba nimic în tine, nici această încăpățănare ridicolă.

— Oh, ce drăguț din partea ta. După ce că te-am jignit. Nu-i așa că nu semăn deloc cu Dane?!

— Dane nu seamănă cu nimeni pe lumea asta.

— Vrei să spui că nu este de pe lumea asta?

— Cred că da. Se aplecă, ieșind în lumina difuză a mesei. Eu sunt catolic, religia mea a fost un lucru pe care nu l-am abandonat niciodată, deși am încălcat-o de multe ori. Nu-mi place să vorbim despre Dane, pentru că inima îmi spune că sunt anumite lucruri, care rezistă mai bine dacă nu sunt comentate. Este evident faptul că nu ești ca el, în atitudinea ta față de viață, față de Dumnezeu. Hai să nu mai vorbim despre asta, vrei?

Îl privi curioasă.

— Bine, Rainer, dacă așa vrei tu. Am să închei cu tine un pact – vom discuta despre orice, oricum, în afară de Dane și religia lui.

Prin multe trecuse Rainer Moerling Hartheim, de când se întâlnise cu Ralph de Bricassart în iulie 1943. La o săptămână după aceea, regimentul lui a fost trimis pe frontul de est, unde a rămas pentru tot restul războiului. Sfâșiat de realitate, prea tânăr pentru a fi îndoctrinat cu ideile lui Hitler, făcuse față consecințelor lor, cu picioarele înghețate în zăpadă, fără muniție, cu linia frontului la numai câțiva metri, în fața morții. La sfârșitul războiului ducea cu sine două amintiri: campania groaznică, de frig cumplit și fața lui Ralph de Bricassart. Oroarea și frumusețea, Diavolul și Dumnezeu. Pe jumătate nebun, înghețat, așteptând neputincios gloanțele, se ghemuia și spunea rugăciuni. Dar nu știa pentru ce se roagă; să aibă gloanțe pe țeava puștii, să scape de ruși, pentru nemurirea sufletului, pentru omul din Basilică, pentru ușurarea durerii.

În primăvara lui 1945 se retrăsese prin Polonia, înaintea rușilor, având, ca și colegii săi soldați, un singur obiectiv – să ajungă în liniile germane ocupate de britanici, sau de americani. Dacă îl prindeau rușii, îl împușcau. A rupt în bucățele actele și le-a ars, le-a îngropat la Iron Crosses, a furat niște haine și s-a prezentat englezilor, la frontiera Daneză. L-au dus într-un lagăr de unde îi

îmbarcau. Acolo, a trăit timp de un an cu pâine și puțină mâncare pe care le-o puteau oferi celor epuizați, pentru că aveau de hrănit mii și mii de oameni, așteptând ca englezii să înțeleagă că singura lor șansă era să-i elibereze.

De două ori l-au avertizat oficialitățile lagărului, i-au dat și un ultimatum. În portul Ostend era în permanență un vapor, care îmbarca imigranți pentru Australia. Doreau să-i dea acte, să-i schimbe identitatea și să-l trimită pe un pământ nou, fără alte acuzații; în schimb, el trebuia să muncească pentru Guvernul Australian timp de doi ani, în orice domeniu ar fi ales, după care putea dispune de viața sa, cum dorea. Asta nu însemna muncă de sclav, nu, avea să fie plătit, bineînțeles. În ambele ocazii reușise să scape oficiului de imigrație. El îl urâse pe Hitler, nu Germania și nu îi era rușine că este german. Acasă pentru el însemna Germania; își făcuse vise timp de peste trei ani. Simplul gând că va trebui să trăiască într-o țară, unde nu se vorbea limba lui, nici el nu o vorbea pe a lor, i se părea o anatemă. Deci, la începutul lui 1947, era fără un ban în buzunar și hoinărea pe străzile din Anchen, încropindu-și o existență de care știa că avea absolută nevoie. El și sufletul său au supraviețuit, dar nu dorea să se întoarcă la sărăcie și obscuritate. Pentru că Rainer era mai mult decât un om foarte ambițios; era un geniu, în felul său. Plecă să muncească la Grundig și începu să studieze domeniul care-l fascinasă încă de când începuse să lucreze cu radare: electronica. Ideile îi bombardau creierul, dar refuză să le vândă pentru Grundig, sub valoarea pe care o meritau. În schimb prospectă cu atenție piața, apoi se însură cu văduva unui patron de fabrică pentru aparate de radio și intră și el în afaceri. Că avea abia douăzeci și ceva de ani, nu avea nicio importanță. Mintea lui era a unui bătrân, iar haosul postbelic îi dădu posibilitatea să se ridice.

Pentru că făcuse numai o căsătorie civilă, Biserica îi permise să divorțeze; în 1951 îi plăti Annelisei Hartheim exact de două ori valoarea curentă a fabricilor soțului ei și asta făcu, divorță. Totuși nu se mai căsători.

Ce i se întâmplase băiatului înghețat de teroare în Rusia, nu rezultase într-un produs fără suflet și o caricatură de bărbat; mai degrabă reușise să reducă din blândețea și din dulceața copilului și scosese în evidență alte calități pe care le avea: inteligență, hotărâre, lipsă de slăbiciune în afaceri. Un bărbat care nu are nimic de pierdut, are foarte multe de câștigat, iar un bărbat insensibil, nu putea fi rănit. Cel puțin așa se autoeduca el. Într-un fel curios, semăna cu omul pe care-l întâlnise la Roma în 1943; ca și Ralph de Bricassart, înțelegea că ceea ce făcea era mai întâi rău. Faptul că era conștient de asta, nu-l oprea deloc; numai că plăti pentru avantajul material, cu multă durere și chin psihologic. Multora nu li s-ar fi părut că merită acest sacrificiu, dar lui i se părea că meritase să sufere și chiar de două ori mai mult. Într-o zi avea să conducă Germania, să facă din ea ceea ce visa, avea să șteargă cu radiera acea etică Ariano-Luterană și să modeleze alta, mai flexibilă. Pentru că nu putuse promite că nu va mai păcătui, refuză iertarea în confesional de mai multe ori, dar, într-un anume fel el și religia lui se împleteau într-un monolit, până va reuși să facă bani și va avea putere, pentru a se căi în fața bisericii.

În 1955, când era unul dintre cei mai bogați și puternici oameni din Germania de Vest și o față proaspătă a Parlamentului din Bonn, se întoarce la Roma. Îl căută pe Cardinalul de Bricassart ca să-i arate rezultatele rugăciunilor sale. Cum își imaginase el că va fi această întâlnire nici nu-și mai amintea, pentru că, de la început până la sfârșit a fost conștient de un singur lucru: Ralph de Bricassart era dezamăgit de el. Știuse și de ce; nu

era nevoie să întrebe. Dar nici nu așteptase din partea Cardinalului o astfel de remarcă:

— M-am rugat să reușești mai bine decât mine, pentru că erai tânăr. Niciun scop nu scuză mijloacele. Dar presupun că semințele ruinării noastre se aruncă înainte de a ne naște.

Întors în camera de hotel a plâns, dar s-a calmat și după o vreme a gândit „ce-i făcut, e bun făcut”; am să fiu cum speră el, în viitor. Câteodată chiar reușea, altă dată nu. Dar încerca. Prietenia lui cu bărbații Vaticanului deveni cel mai important lucru pentru el, iar Roma devenea locul unde se refugia când ajungea în pragul disperării. Mângâierea. Cea adusă de acești oameni era foarte ciudată. Nu mângâieri de mâini, de vorbe. Era un balsam pentru suflet, ca și cum ei știau ce este durerea.

În timp ce mergea prin soarele blând al Romei, după ce o lăsase pe Justine la pensiune, Rainer gândea că îi va fi mereu recunoscător. O privise cum face față situației stânjenitoare din acea după-amiază și simțise un val de tandrețe față de ea. Rea, dar de neclintit; un mic monstru. Putea să-i înfrunte pe toți, în orice situație; oare cei de la Vatican înțeleseseră asta? Hotărî că simțea pentru ea ceea ce ar fi simțit pentru o fiică, numai că el nu avea o fiică. De aceea i-o furase lui Dane, o dusesse la o slujbă de după-amiază, pentru a-i urmări reacțiile față de ecleziasticismul nemăsurat, față de un Dane, pe care ea nu-l cunoștea; acel Dane, care nu era și nu putea fi o parte din viața ei.

Cea mai frumoasă trăsătură a Dumnezeuului lui Rainer, gândea el, era aceea că acest Dumnezeu putea ierta orice, până și lipsa de credință a Justinei, iar lui îi ierta obstrucționarea impusă a emoțiilor, până când va considera el de cuviință să le redeschidă poarta. A fost un moment când a intrat în panică, crezând că pierduse pentru totdeauna cheia sertărașului cu emoții. Zâmbi și aruncă țigara. Cheia... Ei bine, câteodată cheile au forme foarte ciudate și stranii. Poate că avea

nevoie de fiecare cârlionț din părul acela roșu, pentru a simți fiorul lor; poate, în camera cu robe roșii, Dumnezeu îi fluturase prin fața ochilor o cheie tot roșie.

O zi care a zburat într-o secundă. Privindu-și ceasul văzu că este încă devreme și știa că omul care avea atâta putere acum, pentru că Sfînția Sa era pe patul de moarte, era încă treaz, împărtaşind obiceiurile nocturne ale pisicii sale. Și omul acela mare, de la Castelul Gondolfo, cu fața slabă, ascetă, care privise mult dincolo de interesele coroanei albe, era pe moarte, fusese un Papă mare.

Dacă îi iubise pe germani, dacă încă mai dorea să audă vorbindu-se germana în jurul său, schimbase cu ceva mersul lucrurilor? Nu Rainer trebuia să judece asta.

Dar Rainer avea nevoie să știe dacă sursa răului nu se aflase la Castel Gondolfo. Urcă scările de marmură, trecu prin camerele purpurii, dorea să vorbească cu Vittorio Scarbanza, Cardinal di Contini-Verchese. Cine era următorul după Papă? Putea fi el, sau, nu. Erau de acum trei ani de când privise acești ochi negri și inteligenți și îi studiasse; mai bine să caute răspunsul la el, decât la Cardinalul de Bricassart.

— Nu credeam să te aud vreodată spunând asta, dar mulțumesc lui Dumnezeu că plecăm la Drogheda, spuse Justine, refuzând să arunce o monedă în Fântâna Trevi. Parcă ziceai că mergem în Franța și Spania; și uite, suntem tot la Roma și mă simt total nefolositoare. Frații!

— Hmmm, deci visezi la necesitate și la lipsa ei? Socrate gândea la fel, spuse Rainer.

— Socrate? Nu-mi amintesc! Caraghios, credeam că am citit tot, inclusiv Platon. Se întoarse și-l privi, gândind că hainele ușoare pentru vacanță i se potriveau mult mai bine decât cele sobre pe care le purtase la Vatican.

— De fapt, Socrate era absolut convins că „buricul” nu este necesar. Și ca să-și demonstreze teoria, și-a tăiat buricul și l-a aruncat.

Ea se strâmbă de răs.

— Și ce s-a întâmplat?

— I-au căzut pantalonii.

— Huk! Huk! chicoti ea. Oricum, pe vremea aceea la Atena, nu se purtau pantaloni. Dar am un sentiment puternic că în povestea ta este și o morală. Deveni serioasă. De ce-ți pierzi vremea cu mine. Rain?

— Încăpățânată, ți-am spus de o mie de ori că numele meu nu se pronunță nici Riner, nici Reiner.

— Ah, dar nici tu nu vrei să înțelegi, spuse ea privind bazinul murdar, plin de monede murdare. Ai fost vreodată în Australia?

El ridică din umeri.

— Era cât pe ce, de două ori, Herzchen, dar am reușit să scap.

— Ei, dacă mergeai, mă înțelegeai. În Australia ai un nume magic, când se pronunță așa cum îl pronunț eu. Rainer. Rain. Viață în deșert.

Tresărind el scăpă țigara.

— Justine, nu cumva te îndrăgostești de mine?

— Ce egoiști sunt bărbații! Îmi pare rău că te dezamăgesc, dar, nu.

Apoi, ca și cum ar fi dorit să-și îndulcească puțin cuvintele, își strecură mâna în mâna lui.

— Este ceva mult mai drăguț, decât atât.

— Ce poate fi mai drăguț, decât să te îndrăgostești?

— Aproape totul, cred. Nu vreau niciodată să doresc așa pe cineva.

— Poate ai dreptate. Cu siguranță devine un handicap, dacă începi prea devreme. Deci, ce este mult mai frumos?

— Să-ți găsești un prieten. Îl mângâie. Tu ești prietenul meu, nu?

— Da. Zâmbind aruncă o monedă în fântână. Uite, ia-o! Cred că am dat peste o mie de mărci, în

timp; și asta numai ca să fiu sigur că voi mai simți căldura sudului. Câteodată, am coșmaruri și mi-e din nou frig.

— Ar trebui să simți căldura adevăratului sud, spuse Justine. O sută cincisprezece grade la umbră, dacă găsești o umbră.

— Nu-i de mirare că ție nu ți-e cald. Râse, un râs tăcut, ca de obicei; o superstiție din tinerețe: dacă râzi tare ai putea să sfidezi soarta. Iar căldura, ar fi o explicație că ești ca un ou, fiert tare.

— Vorbești o engleză colocvială, dar americană. Și eu care credeam că ai învățat engleza într-o universitate britanică.

— Nu. Am început cu Cockney (dialect din Londra), apoi scoțiană, apoi welșă, într-un lagăr din Belgia și nu înțelegea nimeni nimic, atunci când vorbeam cu omul care m-a învățat. Toți spuneau cum le trecea prin cap, dar se refereau la același cuvânt. Când m-am întors în Germania, am văzut toate filmele și am cumpărat toate discurile în engleză, dar erau făcute de americani. Le-am ascultat de mii de ori acasă, până am putut vorbi puțin, ca să pot învăța și mai mult.

Ca de obicei ea își scosese pantofii; uimit el o privea mergând pe pavajul înfierbântat, pe care puteai prăji un ou.

— Știi ce? Pune-ți pantofii.

— Uiți că sunt ausi⁴. Avem picioarele prea mari, ca să ne simțim comod în pantofi. Dacă nu este într-adevăr frig, stăm desculți de câte ori avem ocazia. Aș putea merge pe jărat, spuse ea mândră. Apoi, brusc, schimbă subiectul. Ți-ai iubit soția, Rain?

— Nu.

— Dar ea te-a iubit?

— Da. Nu avea alt motiv să se mărite cu mine.

— Biata de ea! Ai folosit-o și apoi ai abandonat-o.

— Te dezamăgesc?

— Nu, nu cred. Mai degrabă te admir. Dar îmi pare și foarte rău pentru ea; situația asta mă face și mai hotărâtă să nu cumva să aterizez și eu în aceeași supă.

— Mă admiri?

Tonul lui era inexpressiv și neutru.

— De ce nu? Eu nu caut la tine ceea ce, fără-ndoială, a căutat ea. Nu-i așa? Mie îmi plăci, ești prietenul meu. Ea te iubea, erai soțul ei.

— Eu cred, dragă Herzchen, că oamenii ambițioși nu sunt deloc buni cu femeile lor, spuse el, puțin trist.

— Asta pentru că ei cad pradă plictiselii date de dulcegăriile feminine; „da dragă, nu dragă”, trei sacoșe pline de „da dragă” și unde să le mai pună; trebuie să le sorteze. Dulcegării peste tot.

— Dacă eu eram soția ta, te trimiteam să-ți pui o funie de gât, dar, pariez că ea nu ți-a spus niciodată așa ceva.

Buzele lui tremurară.

— Nu, biata Annelise. Era genul de martir, armele ei nu erau nici pe departe la fel de directe și atât de delicios exprimate, ca ale tale. Aș fi vrut să văd și filme australiene, ți-aș fi cunoscut decorul. Chestia cu „da dragă”, am înțeles-o, dar n-am idee la ce te referi, când spui de dulcegării.

— Ghinion.

Prinse marginea bazinului cu degetele mari de la picioare și începu să se aplece precar înainte și apoi să se îndrepte.

— Știi, până la urmă ai fost bun cu ea. Ai scăpat-o de tine. O să-i fie mult, mult mai bine fără tine, deși probabil că ea nu gândești așa. Pe când eu, eu te pot păstra, pentru că n-am să te las niciodată să-mi intri pe sub piele.

— Ou fiert tare. Chiar ești, Justine. Și cum ai aflat tu toate astea despre mine?

— L-am întrebat pe Dane. El fiind Dane, mi-a dat doar fapte concrete, dar eu am dedus restul.

— Fără-ndoială, ai dedus din enorma rezervă de experiență trecută pe care o ai. Ești o adevărată prefăcută! Se spune că ești o actriță foarte bună, dar tot cred că este incredibil. Cum reușești să exprimi emoții pe care nu le-ai avut niciodată? Ca persoană, emoțional, ești la vârsta celor de cincisprezece ani.

Sări de pe zidul fântânii și se așeză, frecându-și degetele.

— La naiba, mă doare.

Nu dădea niciun semn că ar fi auzit, măcar ultima parte a comentariului lui, nici furie, nici indignare. Ca și cum era deplin obișnuită cu criticile, iar când le auzea, își închidea sistemul auditiv. Câte critici trebuie să fi curs pe capul ei! Miracolul era că nu-l ura pe Dane.

— Greu de răspuns la întrebarea ta, spuse ea. Cred că pot să o fac, altfel, nu s-ar spune că sunt bună, corect? Dar, este ca... o așteptare, vreau să spun, viața mea de pe scenă. Mă conserv singură, nu mă pot risipi în afara scenei. Avem multe de dat, nu? Sus pe scenă nu mai sunt eu; poate ar fi mai corect să spun că sunt o succesiune de eu-ri. Noi toți cred că suntem un amestec de eu-ri; nu crezi? Pentru mine, rolul este în primul rând, în mod de existență primordial, un act intelectual și abia după aceea este emoțional. Unul îl face posibil pe celălalt, se lustruiesc unul pe altul. Înseamnă mult mai mult, decât să țiți, să te zbați, să plângi, sau să râzi convulsiv. Știi, este minunat, când mă imaginez pe mine, într-un alt Eu, care ar fi putut fi al meu, dacă ar fi existat și motivația acelei existențe. Asta-i secretul. Nu să devin altcineva, ci să încorporez rolul în mine, ca și cum aș fi eu. Și așa, rolul revine eul meu.

Ca și cum emoția era prea greu de suportat în nemișcare, sări în picioare.

— Știi Rain! Imaginează-ți în douăzeci de ani de acum înainte, voi putea spune despre mine că am comis crime, sinucideri, am înnebunit, am

salvat oameni, sau i-am ruinat. Oh! Nenumărate
posibilități!

— Și, toate vor fi *TU*. Se ridică și-i luă din nou
mâna. A, ai dreptate, Justine. Nu-ți poți permite să
te consumi în afara scenei. Dacă ai fi în corpul
altcuiva, aș spune că ai face-o, dar fiind tu, nu sunt
sigur că o s-o faci vreodată.

XVIII

Dacă oamenii de la Drogheda își dădeau puțin silința, își puteau ușor imagina că Roma și Londra nu sunt mai departe decât Sydney, iar Dane și Justine nu au crescut deloc și mai sunt încă elevi la o școală apropiată. Puteau admite că nu aveau cum să vină acasă în toate vacanțele scurte, dar o dată pe an, trebuiau să vină pentru cel puțin o lună. De obicei îi așteptau în august, sau septembrie și nu-și puteau imagina că s-au schimbat și ar putea arăta altfel ca de obicei – adică, foarte tineri. Nu conta că aveau cincisprezece ani sau șaisprezece ani, sau douăzeci și doi, douăzeci și trei. Și, dacă locuitorii Droghedei trăiau numai pentru această lună, în fiecare an, niciodată nu făceau imprudența să spună „mai sunt numai câteva săptămâni”, sau „doamne, nici nu au o lună de când au plecat”. Totuși, pe la mijlocul lui iulie, toți se mișcau mai ușor și toți aveau zâmbete pe fețe. De la bucătărie, la padocuri și la sufragerie, toată lumea pregătea cadouri.

Între aceste perioade, erau scrisorile. În cea mai mare parte, ele reflectau personalitățile autorilor lor, dar uneori erau contradictorii. De exemplu, toți și-ar fi imaginat că Dane ar fi trebuit să fie un corespondent meticulos, regulat, iar Justine o superficială. Că Fee nu va scrie niciodată o scrisoare, iar bărbații Cleary vor scrie de două ori pe an. Că Meggie va îmbogăți serviciul poștal cu scrisori, scrise cel puțin în fiecare zi lui Dane. Că doamna Smith, Minnie și Cat vor trimite cărți poștale de ziua lor de naștere și de Crăciun. Că Anne Muller îi va scrie foarte des Justinei și niciodată lui Dane.

Intențiile lui Dane erau bune și scria într-adevăr în mod regulat. Singurul necaz era că uita să le expedieze; rezultatul era că două sau trei luni nu venea nici scrisoare, apoi Drogheda primea

scrisori cu zecile, la același transport poștal. Vorbăreața de Justine scria adevărate romane, destul de necenzurate, încât îi făceau pe toți să roșească, dar îi fascinau într-adevăr. Meggie le scria o dată la două săptămâni, la ambii copii. Deși Justine nu primea niciodată scrisori de la bunica ei, Dane primea foarte des. Tot el primea și de la unchii lor informații despre starea pământului și a fermei, despre sănătatea femeilor de la Drogheda, pentru că li se părea că este de datoria lor să-l asigure că totul mergea bine acasă. Totuși nu-i scriau și Justinei, care oricum ar fi fost uluită dacă minunea se întâmpla. Pentru restul, corespondența doamnei Smith, Minnie și Cat și a Annei Muller, era așa cum se prevăzuse.

Era o plăcere să citești scrisori și o povară să le scrii. Adică pentru Justine, care trecea prin stări de exasperare, pentru că nimeni nu-i scria cum și-ar fi dorit ea. De la Justine, aflau toți ce făcea Dane, pentru că scrisorile lui nu atingeau niciodată fondul problemelor. Dar Justine o făcea!

„Rain a venit astăzi la Londra cu avionul (scria ea odată) și mi-a spus că l-a văzut pe Dane săptămâna trecută la Roma. În ultima vreme îl vede mai des pe Dane decât pe mine, pentru că Roma este pe prima pagină a agendei de lucru, iar Londra chiar în josul paginii. Trebuie să mărturisesc că Rain este motivul pentru care îl văd pe Dane în fiecare an la Roma, înainte de a veni acasă, la Drogheda. Dane ar vrea să vină la Londra, numai că nu-l las eu, dacă Rain este la Roma. Egoistă. Dar nu vă dați seama ce bine mă simt cu Rain. Este unul dintre puținii pe care-i cunosc, care-mi administrează bine banii și mi-aș dori să-l văd și mai des. Într-un fel, Rain este mai norocos decât mine. El îi poate întâlni pe colegii lui Dane, eu nu. Cred că Dane își imaginează că vreau să-l dezvirginez pe vreunul. Sau poate că-și imaginează că ei mă vor viola pe mine. Ha! S-ar

putea întâmpla numai dacă m-ar vedea în costumul lui Charmian. Oameni buni, este o nebunie. Un fel de Theda Bara modernă. Două roțițe mici de bronz, pentru sfârcul sânilor, multe, multe lanțuri și o centură de castitate – ar trebui foarfeci pentru metal să treci de ea – cu o perucă neagră, corpul negru și cu zorzoane la picioare, sunt o nebunie, vă spun!

...Unde rămăsesem?? Da, Rainer la Roma, săptămâna trecută l-a întâlnit pe Dane și pe colegii lui. Au ieșit la o bere. Rainer a insistat să plătească. Îmi imaginez ce s-au distrat, fără femei, dar în rest de toate. Vi-l puteți imagina pe Dane, stând turcește, într-un bar din Roma și declamând: „Palide narcise, ne doare să vedem că vă ofiliți atât de repede”, unei vase cu narcise din bar? A încercat vreo cinci minute să spună cuvintele poeziei în ordine și nu a reușit, apoi a renunțat, a luat o narcisă în gură și a dansat. Vi-l puteți imagina pe DANE făcând asta? Rain spune că nu strică, este un rău necesar; numai muncă, fără relaxare, nu se poate. Pentru că s-au exclus femeile, nu se putea renunța și la băutură, cel puțin așa spune Rain. Să nu vă imaginați că se întâmplă des, nu, iar când se întâmplă Rainer este cel care-i supraveghează, proști naivi ce sunt. Dar m-am distrat grozav imaginându-mi-l pe Dane făcând un Flamengo cu o narcisă în gură.”

I-au trebuit opt ani la Roma lui Dane, pentru a ajunge preot, iar la început nimeni nu se gândea că acești ani se vor sfârși vreodată. Și totuși, cei opt ani au trecut mult mai repede decât și-au imaginat cei de la Drogheda. Ce va face el după ce se va hirotonisi, nu știa nimeni, doar că toți credeau că el se va întoarce în Australia. Numai Meggie și Justine bănuiau că va dori să rămână la Roma; oricum, Meggie se amăgea cu imaginea bucuriei lui când venea acasă. Era din Australia și cu siguranță că își dorea să vină acasă.

Cu Justine lucrurile stăteau cu totul altfel. Nimănui nu-i trecea prin cap că ea ar putea veni acasă pentru totdeauna. Ea era actriță; cariera ei s-ar fi oprit dacă revenea în Australia. Pe când cariera lui Dane ar fi continuat cu la fel de mult zel, oriunde s-ar fi aflat el.

Așa că, în al optulea an, nimeni nu știa ce planuri aveau copii și ce le vor spune când vor veni în vacanța anuală; în schimb, cei de la Drogheda, plănuiau să plece la Roma, să asiste la hirotonisirea lui Dane.

— Am eșuat, suntem terminați, spuse Meggie într-o zi.

— Cum ai spus? întrebă Anne Muller.

Stăteau într-un colț de verandă și citeau, dar cartea pe care o citea Meggie îi căzuse în poală, iar ea privea absent în depărtare. Fusese un an ploios; peste tot erau viermi și cele mai grase și mai fericite păsări din lume. Cântecul păsărilor se auzea din zori până-n noapte.

— Am spus că suntem terminați, repetă Meggie răgușit. Drum înfundat. Și câte promisiuni erau la început! Cine ar fi ghicit în 1921, când am venit noi la Drogheda?

— Nu înțeleg ce vrei să spui?

— Șase fii în total, plus eu. Un an mai târziu, încă doi fii. Ce gândeai atunci? Că vor fi cincizeci de nepoți? Uite-te la noi. Hal și Stu au murit; niciunul din cei care trăiesc nu dau semne că ar dori să se căsătorească; iar eu, cea care nu pot transmite numele mai departe, am fost singura care am dat Droghedei moștenitori. Nici așa zeii nu au fost mulțumiți, nu? Un fiu și o fiică. Ai fi gândit că ne vor da, cel puțin câțiva nepoți. Și ce se întâmplă? Fiul meu îmbrățișează preoția, iar fiica mea, pare să fie o celibatară convinsă. Iar drum înfundat pentru Drogheda.

— Nu înțeleg ce ți se pare ciudat în asta? spuse Anne. La urma urmei, la ce puteai aștepta de la bărbați? Au fost țintuiți. Aici, timizi ca și cangurii,

nu au întâlnit niciodată fetele cu care ar fi vrut să se însoare. Jims și Patsy, cu complexe de război. Îl vezi pe Jims însurându-se, când știe că Patsy nu poate? Se iubesc mult prea mult, ca s-o facă. Și pe urmă, pământul ia totul. Le-a luat cam tot ce puteau ei da. În sensul fizic. Nu te-ai gândit niciodată, Meggie? Familia ta nu se dă în vânt după sex. Și asta-i valabil și pentru Dane și pentru Justine. Vreau să spun că sunt oameni obsedați de sex, în călduri, dar nu și cei din familia ta. Deși, poate că Justine o să se mărite. Tipul ăsta, neamțul, Rainer, pare să-l placă foarte mult.

— Ai spus lucrurilor pe nume, dar nu este o consolare, spuse Meggie. Pare să-l placă. Atât. La urma urmei, îl cunoaște de șapte ani. Dacă dorea să se mărite cu el, o făcea de foarte mulți ani.

— Oare?! O cunosc bine pe Justine, răspunse Anne; mult mai bine decât toți cei de la Drogheda, chiar decât Fee; cred că este terorizată de ideea de a se lega de cineva, de dragostea pe care o presupune căsătoria și trebuie să-ți spun că-l admir pe Rainer; pare să o înțeleagă foarte bine.

— Oh, nu spun că sunt sigură că o iubește, dar, dacă o iubește, măcar are atâta minte să aibă să o aștepte până când va fi și ea pregătită să-și asume responsabilitatea.

Se aplecă în față, uitând de carte, care căzu.

— Ascultă puțin pasărea aceea. Sunt sigură că nicio privighetoare nu o întrece. Apoi spuse ceea ce dorea să spună de mult timp. Meggie, de ce nu vrei să mergi la Roma, să asisti la ceremonie? Nu-i ceva deosebit? *DANE* hirotonisit!

— *NU* merg la Roma! spuse Meggie printre dinți. Nu voi mai pleca niciodată de la Drogheda.

— Meggie, nu, te rog! Nu-l poți dezamăgi atât de mult! Te rog să mergi. Dacă nici tu nu mergi, Drogheda nu va avea nicio femeie acolo, pentru că numai tu ești destul de puternică să rezisti la zbor. Dar am să-ți spun ceva, dacă aș ști că eu pot supraviețui unui astfel de zbor, eu aș merge!

— Să merg la Roma și să-l văd pe Ralph de Bricassart zâmbind superior! Mai bine mor!

— Oh, Meggie, Meggie! De ce îți proiectezi toate frustrările împotriva lui și împotriva fiului tău? Ai spus-o singură odată, a fost vina ta. Așa că, lasă mândria și mergi la Roma. Te rog!

— Nu este o problemă de mândrie, se înfioră ea. Oh, Anne, mi-e frică să merg! Pentru că nu-mi vine să cred, încă nu pot să cred! Mi se strânge pielea pe mine când mă gândesc la asta.

— Dar nu te gândești deloc la faptul că s-ar putea să nu mai vină acasă, după ce va fi preot? Ți-a trecut măcar prin cap? Nu va mai avea atâtea vacanțe, cum a avut la seminar, s-ar putea să rămână la Roma și dacă vei dori să-l vezi, va trebui să mergi tu acolo. Mergi la Roma, Meggie!

— Nu pot! Dacă ai ști cât sunt de înfricoșată! Nu este vorba de mândrie, sau de faptul că Ralph ar avea un avantaj față de mine, sau alte prostii pe care le-am spus, ca să scap de întrebările oamenilor. Dumnezeu știe cât îmi este de dor de amândoi, m-aș târî în genunchi să-i văd, dacă-aș ști că măcar unul din ei are nevoie de mine. Oh, Dane se va bucura, dar Ralph? El a și uitat că eu exist, îmi este frică, îți spun. Simt în suflet că dacă merg la Roma, se va întâmpla ceva. Nu merg.

— Pentru Dumnezeu, ce se poate întâmpla?

— Nu știu... Dacă aș ști, aș avea motiv să încep lupta. Numai un presentiment, cum să mă lupt cu un presentiment? Asta este. O premoniție. Ca și cum zeii s-ar aduna la sfat.

Anne râse.

— Acum chiar că îmbătrânești, Meggie, termină!

— Nu pot, nu pot! *SUNT* o femeie bătrână.

— Prostii, ești abia la jumătatea vieții. Oricum, ești destul de tânără ca să rezști în avion.

— Oh, lasă-mă-n pace! strigă Meggie sălbatic și își ridică cartea.

La anumite ocazii, mulțimile converg spre Roma. Nu este vorba de turism, adică trecerea în revistă a unor glorii apuse, printre relicve prezente; nu o umplere a timpului, în felii, de la A la B, având Roma ca punct terminus. Este vorba de mulțimi care sunt unite de aceleași emoții; izbucnire de mândrie, în ultimă instanță, pentru că acești oameni, vin să-și vadă fiii, nepoții, verii, prietenii, hirotonisiți preoți în enorma Basilică, cea care este cea mai venerată biserică din lume. Acești oameni se cazează în pensiuni modeste, sau în hoteluri luxoase, la prieteni sau rude. Dar aici sunt profund uniți, află pacea între ei și față de lume și sunt în stare să ierte. Fac cu venerație turul orașului; Muzeul Vaticanului cu superba Capelă Sixtină, ca dar pentru toate suferințele umane; Forum-ul Roman, Colosseum-ul, Via Appia, Treptele Spaniole, lacoma Fântână Trevi. Așteaptă ziua cea mare și își umplu timpul. Li se va acorda privilegiul special al unei audiențe private cu Sfântul Părinte, iar pentru ei, nimic din Roma nu va avea mai mare preț.

De data aceasta nu o mai aștepta Dane pe peronul gării pe Justine, așa cum o așteptase întotdeauna; el era retras în meditație. Era Rainer Moerling Hartheim, care măsoara peronul, ca un animal în cușcă. Nu o întâmpină cu un sărut, nu o făcea niciodată; o strânse numai afectuos de umeri.

— Ești ca un urs, spuse Justine.

— Urs?

— La asta m-am gândit când te-am văzut prima oară; îmi trebuie o comparație și am hotărât în cele din urmă, că semeni mai degrabă cu un urs, decât cu o gorilă.

— Și urșii sunt buni?

— Poate că provoacă mult prea repede moartea cuiva, dar sunt și răsfățați. Își trecu brațul pe sub al lui și își potrivea pasul, pentru că era aproape la fel de înaltă ca și el. Ce face Dane? L-ai văzut înainte

de a se retrage? Era să-l omor pe Clyde că nu mi-a dat voie să plec mai repede.

— Dane este la fel ca întotdeauna.

— Nu l-ai îndemnat spre căi greșite?

— *EU?* Sigur că nu. Ești foarte drăguță, Herzchen.

— Nu. Mă port numai foarte cuminte și m-am îmbrăcat la cel mai bun croitor din Londra. Ți place fusta asta scurtă? I se spune mini.

— Mergi puțin în fața mea și o să-ți spun.

Fusta de mătase plină era cam la jumătatea pulpei; se răsuci când ea se întoarse din nou spre el.

— Ce zici, Rainer? Este scandalos? Am văzut că nimeni la Paris nu poartă atât de scurt.

— Se demonstrează teoria, Herzchen – Cu picioare atât de frumoase ca ale tale, dacă fusta este cu un milimetru mai lungă, este scandalos. Sunt sigur că locuitorii Romei vor fi de acord cu mine.

— Ceea ce înseamnă că fundul o să-mi fie plin de vânătăi în mai puțin de o oră. La naiba! Știi ceva, Rain?

— Ce?

— Nu m-a ciupit niciodată un preot. În toți acești ani, am intrat și am ieșit din Vatican, cum am vrut, când am vrut, dar nu m-a ciupit niciunul. Și atunci m-am gândit, hai să-mi pun o fustă mini, poate că se răzgândește măcar un prelat.

— S-ar putea să mă răzgândesc eu.

Zâmbi.

— Nu se poate! Cu portocaliu? Păi ziceai că nu mă poți suferi când port portocaliu, pentru că am deja părul portocaliu.

— Inflamează simțurile; ce culoare!

— Mă tachinezi, spuse ea dezgustată, urcând în Mercedes, care avea un mic steguleț pe bot.

— Când ai făcut rost de steguleț?

— Când am primit postul în Guvern.

— Nu-i de mirare că mi s-a ruinat cronica din „*News of the World*”! Ai citit?

— Știi doar că nu citesc fițuici, Justine.

— Nici eu; mi-a arătat-o cineva; scria așa, își modulă vocea cu un accent îngrozitor „*Actriță australiană, roșie la cap ca un morcov, cimentează o legătură foarte cordială, cu un membru al cabinetului Germaniei de Vest*”.

— Nu-și dau seama de câtă vreme suntem noi împreună, spuse el întinzându-și picioarele, comod.

Justine îi studie hainele cu o undă de apreciere; foarte ușoare, foarte italiene. Era foarte bine asortat cu moda europeană, îndrăzne să poarte cămășile de ultimă modă, care lăsau bărbații italieni să-și etaleze pieptul păros.

— N-ar trebui să mai îmbraci costum și cravată, spuse ea brusc.

— Nu? De ce?

— Țsta este stilul tău – adică așa cum ești îmbrăcat acum, lanț cu medalion, pe piept păros. Costumul îți îngrașă talia, când, de fapt, talia ta este subțire.

O clipă o privi surprins, apoi expresia din ochi i se aprinse; ea o numea „privire concentrată”; apoi el spuse:

— Prima oară!

— Prima oară, ce?

— În șapte ani de când te cunosc, nu ai comentat niciodată înfățișarea mea, decât poate ca să te distrezi.

— Doamne! Cum de mi-a scăpat? întrebă ea, părând puțin rușinată. Doar m-am gândit destul de mult la tine și nu ca să mă distrez. Pentru un motiv numai de ea știut, adăugă: Vreau să spun, m-am gândit la înfățișarea ta, la cum te îmbraci.

El nu răspunse, dar zâmbi unui gând care se părea că-i face mare plăcere.

Drumul acesta cu mașina lui Rainer, părea să fie singurul moment de liniște, pe care l-a avut în

ultimele săptămâni. La scurt timp după ce l-au vizitat pe Cardinalul de Bricassart și Cardinalul di Contini-Verchese, limuzina lui Rainer a depus contingentul Drogheda la hotel. Cu colțul ochiului, Justine îl studia pe Rainer cum reacționează față de familia ei, care era formată în întregime numai din unchi. Până în clipa când privirea ei nu o găsi pe Meggie, Justine fusese convinsă că mama se va răzgândi și va veni până la urmă la Roma. Faptul că nu venise era o lovitură cumplită; Justine nu știa sigur dacă o durea pe ea, sau o durea pentru Dane, că mama lor nu a venit. Dar, uite că veniseră unchii, iar ea le era fără-ndoială, gazdă.

Doamne! Toți erau atât de timizi! Cine este cine, nu-i mai deosebea! Cu cât îmbătrâneau, cu atât mai mult semănau unul cu altul. Iar la Roma, arătau ca... da, ca niște fermieri australieni, pierduți în vacanță la Roma. Toți erau îmbrăcați în haine de oraș, pentru Sydney: cizme înalte cu elastic, pantaloni strâmți, jachete sport, din material greu, combinate cu tricot și fâșii de piele, cămăși albe, cravate din lână împletită, pălării gri cu boruri largi și capătul înalt. Nu era o noutate pe străzile Sydney-ului, dar în vara Romei, erau extraordinari.

Da, și pot fi de două ori sinceră, dacă spun că-i mulțumesc lui Dumnezeu că îl am pe Rain! Cât este de bun cu ei! N-aș fi crezut niciodată că ar fi putut cineva să-l facă să vorbească pe Patsy, dar Rain reușește. Vorbesc cu toții, ca niște găini bătrâne. De unde naiba a găsit pentru ei bere australiană? Îi plac, i se par interesanți; cred că da. Totul depinde de spiritul politic german, nu? Cum mai poate păstra religia, când este cum este? O enigmă, asta ești, Rainer Moerling Hartheim. Prieten cu Papi și Cardinali, prieten cu Justine O'Neill. Oh, dacă n-ai fi atât de urât, te-aș săruta. Îți sunt atât de recunoscătoare. Doamne, ce mă făceam dacă mă trezeam cu unchii pe cap și nu-l aveam pe Rain! Ți se potrivește bine numele!

Stătea relaxat în scaun și-l asculta pe Bob povestindu-i despre creșterea oilor, neavând altceva mai bun de făcut, pentru că se implicase complet în situație; Justine doar privea curioasă. De cele mai multe ori reușea să observe imediat detaliile fizice ale unei persoane, dar, foarte rar, scăpa detaliile, oamenii se cuibăreau în viața ei, fără ca ea să știe absolut totul. Ca și acum, privindu-l pe Rain. Desigur, de vină a fost prima lor întâlnire; înconjurată de oameni ai bisericii, uimită și înspăimântată, scăpase esența. Nu observase decât lucrurile foarte vizibile: constituția lui puternică, cât de negru îi era părul. Apoi, când el o invitase la cină, când ea a avut ocazia să rectifice detaliile, se pierduse, pentru că el își forțase oarecum prezența, dincolo de atributele fizice; fusese atunci prea interesată de ceea ce rostea gura, decât de forma pe care o avea.

Acum hotărî că, de fapt, nu era deloc urât. Arăta ceea ce era: un amestec între ce este mai bun și ce este mai rău.

Ca un împărat roman. Nu era de mirare că iubea orașul. Orașul acesta era căminul său spiritual. Fața lată, cu pomeți ridicați, un nas mic acvilin, sprâncene stufoase, drepte, nearcuite, pe curba orbitei. Gene foarte lungi, negre și feminine și ochii închiși, foarte frumoși, potriviți pentru a-i ascunde gândurile. De departe, cea mai frumoasă parte din el era gura, nici plină, nici subțire, nici mică, nici mare, frumos conturată, o linie distinctă între buze, care-i dădea o fermitate deosebită; părea că dacă pierde controlul acestei linii, ar putea scăpa multe secrete, ar putea trăda ce îi place lui cu-adevărat. I se părea interesant să studieze în amănunt o față, atât de cunoscută și lotuși, atât de necunoscută.

Când ieși din reverie îl văzu cum o privește, conștient de faptul că ea l-a studiat; i se păru că rămâne dezbrăcată în fața unei mulțimi pregătită să arunce cu pietre. Un moment el o privi drept în

ochi, era agitat, parcă uimit. Apoi își îndreptă privirea, calm, spre Bob, căruia îi puse o întrebare foarte pertinentă despre miei. Justine se certă în gând, își spuse că nu-i bine să lase imaginația de capul ei. Dar era fascinant. Văzuse, în câteva clipe, un om care-i era prieten de mulți ani, ca pe un posibil amant. Și nu simțise nicio repulsie la această idee.

Australianul Arthur a avut mulți succesori, care nu o mai făcuseră să râdă. Oh, m-am învățat minte de la acea noapte memorabilă și până acum. Dar mă întreb, am progresat oare? Este plăcut să ai un bărbat. La dracu cu ideile lui Dane, despre bărbatul unic. Eu accept ideea asta, așa că, n-am să fac dragoste cu Rain; nu. Ar schimba prea multe lucruri și aş pierde un prieten. Am nevoie de acest prieten, nu-mi pot permite să rămân fără el. O să-l țin, așa cum îl țin pe Dane, mascul fără o semnificație fizică pentru mine.

În biserică încăpeau douăzeci de mii de oameni, așa că, acum, nu era aglomerată. Nicăieri în lume nu se consumase atâta inteligență, timp, geniu, pentru a crea un templu al lui Dumnezeu, făcea să pălească toate operele păgâne, care nu aveau semnificație antică. Conținea atâta dragoste, atâta sudoare! Basilica Bramante, domul lui Michelangelo, colonadele lui Bernini. Un monument închinat nu numai lui Dumnezeu, ci și omului. Adânc, sub Confesional, într-o încăpere de piatră, era îngropat Sfântul Petru; aici a fost încoronat împăratul Charlemagne. Ecourile vocilor din trecut păreau să șoptească încă, printre lumini argintii, raze strălucitoare venind de la Altar și mângâind coloanele de bronz ale Baldachinului.

Stătea pe trepte, cu fața aplecată, ca și cum ar fi murit. La ce se gândea? Oare îl durea faptul că mama sa nu venise? Durerea asta nu avea dreptul să sălășluiască în el! Cardinalul Ralph îl privi printre lacrimi și știu că în el nu exista durere.

Înainte poate da, dar acum, cu siguranță nu. Toate fibrele ființei lui erau proiectate pentru momentul pe care-l trăia, miracolul. Nu mai era loc în el pentru ceea ce nu aparținea lui Dumnezeu. Era cea mai importantă zi din viața sa și nimic altceva nu conta, decât sarcina pe care o avea de îndeplinit, jurământul față de Dumnezeu. El era în stare să o facă, dar câți oare înaintea sa putuseră să o facă? Cu siguranță nu Cardinalul de Bricassart, deși acum își aminti cât de sfântă i se păruse ziua sfințirii sale. Încercase cu fiecare celulă a ființei sale și totuși, ceva l-a tras înapoi.

Hirotonisirea mea nu a fost atât de augustă ca aceasta, dar o voi retrăi prin el. O să ne întrebăm mereu cum este el; au trecut atâția ani printre noi și totuși nu și-a făcut niciun coleg invidios, dar-mi-te dușman. Este iubit de toți și, într-adevăr, îi iubește pe toți. Nici nu-i trece prin cap că starea asta de fapt este extraordinară. Și totuși când a venit prima oară la noi, nu era sigur de el; *NOI* i-am dat siguranța, lucru pentru care, probabil că existențele noastre sunt iertate. Mulți preoți au ieșit de aici, mii și mii, totuși cu el este ceva deosebit. Oh, Meggie, de ce n-ai venit să vezi darul pe care i l-ai făcut Domnului nostru – darul pe care eu nu l-am putut face? Cred că de aceea este el aici, eliberat de durere. Pentru că, pentru această zi, eu am primit puterea să iau asupra mea toate durerile lui, să-l eliberez de ele. Am să plâng în locul lui, am să sufăr în locul lui. Așa trebuie să fie.

Mai târziu întoarse capul și privi spre scaunele ocupate de oamenii Droghedei, care păreau stranii, ciudați, în costumele lor închise. Bob, Jack, Hughie, Jims, Patsy, un loc liber pentru Meggie, apoi Frank, Justine, cea cu păr de foc, cumințit acum sub un voal negru, lângă ea Rainer. Mai departe o mulțime de oameni, pe care el nu-i cunoștea, dar care împărtășeau măreția zilei, în aceeași măsură cu cei de la Drogheda. Numai astăzi va fi altfel, astăzi era o zi neobișnuită. Astăzi

se simțea de parcă și el ar fi avut un fiu de dăruit. Zâmbi și oftă. Ce trebuie să fi simțit Vittorio, când i-a încredințat educarea în credință a lui Dane?!

Poate pentru că-i lipsea foarte mult prezența mamei sale, Justine a fost prima persoană pe care Dane a asaltat-o, în camera de recepții, unde Cardinalul Vittorio și Cardinalul Ralph au organizat o petrecere pentru el. Arăta magnific, în sutana neagră, cu guler alb, gândi Justine; numai că nu arăta deloc a preot. Arăta ca un actor care joacă un rol de preot; impresia persista numai până îl priveai în ochi. Da, aici descopereai lumina interioară, ceva ce îl transforma dintr-un bărbat foarte frumos, într-unul unic.

— Părintele O'Neill, spuse Justine.

— Încă n-am asimilat ideea, Jus.

— Asta-i greu de înțeles. Eu nu m-am simțit niciodată ca în timpul ceremoniei din Sfântul Petru, deci îmi imaginez cum trebuie să te fi simțit tu!

— Cred că poți, în profunzimile tale. Dacă nu ai reuși, nu ai fi o actriță atât de bună. Dar la tine Jus, totul vine inconstient; nu erupe nimic prin rațiune, până când nu ai nevoie să o folosești.

Stăteau pe o canapea, într-un colț îndepărtat al camerei și nimeni nu veni să-i tulbure. După un timp, el spuse:

— Îmi pare așa de bine că a venit și Frank, și privi spre colțul unde Frank vorbea cu Rainer, descoperind că este mai înviorat ca de obicei; nepoata și nepotul său nu-l văzuseră niciodată așa. Știu un preot român transfug, care are o vorbă cu multe înțelesuri, „oh, cei săraci!”; o spune cu atâta compasiune în voce... Nu știu, cam la fel mă gândesc și eu uneori la Frank. Și totuși, Jus, de ce?

Dar Justine ignoră aluzia și merse direct la subiect.

— Aș omorî-o pe mama, spuse printre dinți. Nu avea niciun drept să-ți facă asta!

— Oh, Jus, eu o înțeleg. Ar trebui și tu să încerci să o înțelegi. Dacă o făcea cu răutate, sau dacă încerca să mă oprească, atunci mă simțeam într-adevăr jignit. Dar tu o cunoști la fel de bine ca și mine și știi că nu acestea sunt motivele. Foarte curând am să plec la Drogheda. Am să vorbesc cu ea și am să descopăr adevărul.

— Eu cred că fiicele nu au atâta răbdare cu mamele lor cum au fiii. Se strâmbă. Poate că eu sunt prea mult o introvertită ca să-mi asum rolul de mamă.

Ochii albaștri o priviră cu blândețe și tandrețe; Justine simți cum se înfierbântă, crezând că Dane o compătimește.

— De ce nu te măriți cu Rainer? întrebă el brusc.

Ea rămase cu gura căscată.

— Nu mi-a cerut-o niciodată, răspunse abia auzit.

— Numai pentru că el este convins că ai să-l refuzi. Dar s-ar putea rezolva.

Fără să gândească prea mult, ea îl trase de ureche, cum obișnuia când erau copii.

— Să nu cumva să îndrăznești, prefăcut cu guler alb! Să nu scoți un cuvânt, auzi?! *NU-L IUBESC PE RAINER!* Este numai un prieten și vreau să rămână un prieten. Dacă aprinzi măcar o lumânare cu gândul ăsta, jur că am să mă rog pentru prima oară în viață și am să te blestem; îți mai amintești cât te speria ideea asta, când erai copil?

El dădu capul pe spate și râse.

— Nu mai ține, Justine! Magia mea este mai puternică decât a ta, acum. Dar nu-i nevoie să te înfierbânți așa, proasto! Am greșit, gata. Am impresia că este ceva mai mult între tine și Rainer.

— Nu este. După *ȘAPTE* ani? Las-o baltă! Zboară și porcii, dacă aud asta.

Se opri să-și găsească cuvintele, apoi îl privi, aproape cu sfială.

— Dane, îmi pare atât de bine pentru tine! Cred că, dacă venea, mama ar fi simțit același lucru. Trebuia numai să te vadă, acum, așa cum arăți acum. Așteaptă, o să se obișnuiască cu gândul!

Foarte blând, el îi prinse fața voluntară între palme și îi zâmbi cu atâta dragoste, încât mâinile ei se ridicară involuntar și-l prinseră de încheietura mâinii, sorbind această dragoste prin fiecare por. Comunica. Ca și cum, anii copilăriei li se perindau prin fața ochilor și erau tezaurizați cu sfințenie.

Totuși, dincolo de ceea ce exprimau ochii lui pentru ea, văzu o umbră de îndoială, poate teama față de o acuzație grea, poate neliniște. Oricum, părea sigur că mama sa va înțelege, dar, la urma urmei, era și el *OM*, deși se părea că încearcă să uite acest adevăr.

— Jus, vrei să faci ceva pentru mine? o întrebă.

— Orice, spuse ea cu convingere.

— Am nevoie de o pauză, pentru a mă reculege și pentru a hotărî ce voi face mai departe. Două luni. Voi hotărî totul la Drogheda, pe șeaua unui cal, după ce am vorbit cu mama – nu cred că-mi voi limpezi gândurile până nu voi vorbi cu ea. Dar, mai întâi, știi... trebuie să-mi adun curajul, ca să pot merge acasă. Dacă ai putea, vino cu mine în Peloponez, pentru câteva săptămâni, bate-mă la cap că sunt un laș, până o să mă satur de tine și o să mă imbarc în primul avion, să scap de tine. Îi zâmbi. Să știi, Jussy, că nu vreau să crezi că vreau să te exclud total din viața mea, nici pe tine, nici pe mama. Tu mai ai nevoie de conștiința ta pe aproape, măcar din când în când.

— Oh, Dane, sigur că merg cu tine!

— Bine, spuse și ochii îi zâmbiră răutăcios. Într-adevăr am nevoie de tine, Jus. Să te am în preajmă, să mă biciuiești, ca în copilărie, este exact ceea ce-mi trebuie.

— Uhuuu! Părinte O'Neill, fără obscenități!

Își puse mâinile sub cap și zâmbi mulțumit.

— Sunt preot! Nu-i minunat? Poate, după ce o voi vedea pe mama, o să mă pot concentra și asupra lui Dumnezeu.

— Dane, trebuia să intri într-un ordin.

— Încă mai pot s-o fac și probabil că o voi face. Am toată viața; nu-i nicio grabă.

Justine plecă de la petrecere însoțită de Rainer și după ce ea îi povesti că va pleca cu Dane în Grecia, el îi spuse că va pleca să-și ia în primire biroul din Bonn.

— Era și timpul, spuse ea. Pentru un Ministru de Cabinet, nu prea dai în brânci cu munca, nu? Toate ziarele spun că ești un playboy care se prostește dând târcoale unei actrițe australiene cu părul ca morcovul.

El o amenință cu pumnul.

— Eu voi plăti pentru cele câteva momente de plăcere, mult mai dur decât îți imaginezi tu.

— Te deranjează dacă vreau să merg pe jos?

— Nu, dacă nu-ți descălți pantofii.

— Trebuie! Minijupele au dezavantajele lor; zilele ciorapilor cu jartiere s-au terminat. Au inventat niște ciorapi de scenă, cu totul, nu te poți arăta în lume fără să faci furori. Și, dacă nu vreau să-mi ruinez ciorapii ăștia, pe care am dat cinci guinee trebuie să stau închisă în pantofi.

— Faci totuși ceva bun. Îmi îmbunătățești cunoștințele în privința garderobei intime a femeilor, spuse el moale.

— Hai, spune! Pariez că ai o duzină de amante pe care le dezbraci!

— Numai una. Și ca o amantă educată ce este, mă așteaptă îmbrăcată în negligé.

— Știi ceva? Noi nu am discutat niciodată despre viața ta sexuală! Fascinant! Cum arată?

— Blondă, grasă și de patruzeci de ani.

Ea se opri.

— Of, glumești! Nu te văd deloc cu o astfel de femeie.

— De ce?

— Tu ai mult bun gust.

— Fiecare cu gustul său, draga mea. Nici eu nu sunt un frumos, dacă te uiți bine la mine – de ce iei drept garantat faptul că aş putea încânta o tânără frumoasă, pe care să mi-o fac amantă?

— Pentru că poți! spuse ea indignată. Bineînțeles că poți!

— Vrei să spui că am bani și ei pot?

— Nu, *NU* banii tăi! Mă necăjești! Întotdeauna mă necăjești, Rainer! Rainer Moerling Hartheim, cred că ești foarte conștient de cât de bine arăți, altfel, nu ai purta un medalion de aur și cămăși care să-ți scoată trupul în evidență. Pe urmă, nu este totul, să arăți bine.

— Grija pe care mi-o porți, mă emoționează, Herzchen.

— Întotdeauna, când ești cu mine, ești pe picior de apărare, de parcă te-ai teme să nu te prind pe picior greșit? Furia se topi pe măsură ce vorbea. Îl privi nesigură. Nu vorbești serios, nu-i așa?

— Tu ce crezi?

— Nu ești îngâmfat, dar știi foarte bine că ești atrăgător.

— Nu contează că știu sau nu știu. Important este că tu crezi că sunt atrăgător.

Era cât pe ce să spună „bineînțeles că ești, mi-am imaginat în gând cum ai fi ca amant, apoi am hotărât că nu va merge și am preferat să te țin ca prieten”. Dacă el o lăsa să spună asta, ar fi tras concluzia că nu a venit încă momentul și ar fi procedat altfel. Dar, înainte ca ea să rostească cuvintele, el o luă în brațe și o sărută. Cel puțin șaiszeci de secunde, ea rămase imobilă, fără voință, uluită că nu găsea puterea să lupte cu această forță. Gura lui era *FRUMOASĂ!* Și părul era incredibil de des, vital; apoi, el îi prinse fața în palme și o privi zâmbind.

— Te iubesc, spuse.

Îl prinse de încheietura mâinii, dar nu ca pe Dane, își înfipse adânc unghiile, cu sălbăticie. Se

dădu doi pași înapoi, cu mâinile la gură, cu ochii mari deschiși, respirând agitat.

— Nu poate să meargă; n-o să reușim niciodată, Rain!

Aruncă pantofii din picioare, îi ridică și începu să fugă, în trei secunde dispăru. El nu avea nicio intenție să plece după ea, deși se pare că ea așa crezuse. Îi sângerau încheieturile și-l dureau. Puse batista, mai întâi pe una, apoi schimbă și se concentrează numai asupra durerii. După un timp, scoase tabachera și luă o țigară, o aprinse mergând încet. Niciun trecător nu ghicea pe fața lui ce simțea. Tot ce-și dorise și acum înțelegea că se putea, tot era pierdut. Fată proastă! Când *ARE DE GÂND SĂ CREASCĂ*? Să simtă, să răspundă și totuși să refuze, să nege.

Dar lui îi plăceau jocurile de noroc, era dintre cei care pierd puțin, câștigă puțin... Așteptase șapte ani lungi înainte de a-și încerca norocul; simțise schimbarea din ea, acum, la ceremonie. Și totuși, se părea că acționase prea devreme. Bine! Și mâine e o zi – sau, cum o cunoștea el pe Justine, mai era un an și încă unul... De un lucru era foarte sigur, nu avea de gând să renunțe. Dacă avea grijă de ea, într-o zi va fi fericit.

Râse încet; blondă, grasă și de patruzeci de ani. Cum naiba de-i venise în cap așa ceva? Cu mulți ani în urmă auzise asta la soția lui. Și Annelise fusese o victimă a acestor calități, deși ea nu era blondă. De ce dracu' mă gândesc eu acum la Annelise? Campania mea răbdătoare de șapte ani a eșuat și tot ce pot să fac acum, este să mă gândesc la Annelise!! Deci, Fräulein Justine O'Neill! mai vedem noi!

Mai erau încă lumini la Palat; o să urce și o să vorbească puțin cu Cardinalul Ralph, care părea îmbătrânit în ultima vreme. Poate că ar trebui să-l convingă să facă un control medical. Rainer simți o durere, dar nu pentru Justine, ci pentru

Cardinalul Ralph, care asistase la hirotonisirea fiului său și nu știa.

Era încă devreme și holul hotelului era aglomerat. Cu pantofii în picioare, Justine traversă repede spre scări, urcându-le în fugă, cu capul plecat. O vreme, mâinile ei tremurânde căutară, fără să găsească, cheia, se gândi că va trebui să coboare din nou și nu se simți în stare. Dar trebuia să fie în poșetă; probabil că o găsisese de multe ori.

În sfârșit în cameră, abia ajunsă la pat, se așeză pe marginea lui și, încet, încet, își recăpătă gândirea coerentă. Își impunea să creadă că a fost revoltător, îngrozitor, că era deziluzionată; dar privea fix lumina rectangulară a nopții, dorind să blesteme, dorind să plângă. Niciodată nu va mai fi ca acum și asta era tragedia. Pierderea celui mai scump prieten. Trădare.

Cuvinte grele, lipsite de adevăr; știu deodată ce o înspăimântase, ce o făcuse să fugă de Rain, de parcă ar fi încercat să o omoare; nu sărutul. *ADEVĂRUL* acestui sărut! Sentimentul de a fi acasă, iar ea nu-și dorea asta, așa cum nu-și dorea neliniștile dragostei. Acasă, pentru ea însemna frustrare, la fel și dragostea. Nu numai asta. Chiar și faptul de a recunoaște asta era umilitor; nu era sigură că ea putea iubi. Dacă ar fi fost capabilă de sentimente, ar fi trebuit să-i scape garda o dată, de două ori; măcar o dată ar fi trebuit să simtă ceva mai mult decât afecțiune, la toți iubiții pe care i-a avut. Nici nu-i trecu prin cap că-și alegea deliberat amanți pe care să-i poată trata cu detașare, o detașare deliberată care acum făcea parte din ea. Pentru prima dată în viață nu avea argument care să o ajute, nu avea un loc unde să meargă pentru ușurare și înțelegere. Nici în ea și nici la Drogheda, pentru că întotdeauna a fost rezervată față de ei.

Trebuise să fugă de Rain. Să-i spună da, să se lege de el și apoi să-l vadă cum se retrage când

înțelege nepotrivirea dintre ei? Era de nesuportat! El va înțelege cum era ea, până la urmă, numai acest fapt era suficient să-i distrugă dragostea pentru ea. Nu putea suporta să spună „da” și apoi să se vadă respinsă. Mai bine să respingă ea. În acest fel își satisface mândria, iar ea, Justine, moștenește mândria mamei sale. Rain nu trebuie NICIODATĂ să descopere cum era ea cu-adevărat, sub masca lunecoasă pe care și-o pune.

El se îndrăgostise de acea Justine pe care o vedea; nu-i dăduse nicio ocazie să bănuiască măcar apele adânci de dedesubt. Pe acelea numai Dane le bănuia, dar nu le știa cu siguranță.

Se aplecă și își sprijini capul de marginea rece a mesei, cu fața scăldată în lacrimi. De aceea îl iubea atât de mult pe Dane. El știa cum este Justine cea adevărată și totuși o iubea. Legătura de sânge, o viață trăită împreună, amintiri comune, probleme, suferințe, bucurii. Pe când Rain era un străin, nu se legase de el cum era legată de Dane, sau chiar de alți membri ai familiei ei. Nimic nu o obliga să-l iubească. Smiorcăi, își trecu palma peste față, strânse din umeri și începu acea treabă extrem de grea, de a alunga necazul într-un colț al minții, unde va sta liniștit, de unde nu trebuia să iasă pentru a-i tulbura amintirile. Știa că poate face asta; toată viața ei nu făcuse altceva decât să-și perfecționeze această tehnică. Dar pentru asta îi trebuia să fie permanent ocupată, să facă mereu ceva, să absoarbă în permanență tot ce era exterior ei. Întinse mâna și aprinse lampa.

Unul din unchi trebuie să-i fi lăsat scrisoarea pe care o găsi, o scrisoare cu antetul Teatrului Regina Elisabeta.

„*Dragă Justine*”, scria Clyde Daltinham-Roberts. „*Vino imediat, ne ești foarte necesară!*”

„*Imediat! Avem un rol pentru noua stagiune și o păsărică mi-a șoptit că s-ar putea să-ți placă. Ce spui de Desdemona, draga mea? Cu Marc Simson*

ca Othelo? Repetițiile pentru premieră încep săptămâna viitoare, DACĂ ești interesată!”

Auzi, dacă o interesa! Desdemona! Desdemona la Londra! Cu Marc Simson în Othelo! Ocazia unei vieți de om. Își schimbă dispoziția, încât scena cu Rain își pierdu semnificația, adică luă o cu totul altă semnificație. Poate că dacă era foarte, foarte atentă, ar putea să mențină dragostea lui Rain; mult aclamata actriță, care era prea ocupată pentru a mai împărți viața cu alți amanți. Merita să încerce. Dacă îl lăsa să se apropie prea mult de adevăr, ea va fugi din nou. Dar, pentru a-l păstra pe Rain în viața ei, pe acest nou Rain, ar fi în stare să facă orice, dar nu să renunțe și la mască.

Oricum, vești ca aceasta trebuiau sărbătorite. Nu se simțea în stare să-l vadă din nou pe Rain, dar mai erau și alții la îndemână, cu care să împărtășească triumful. Își puse pantofii și se îndreptă spre sufrageria unchilor ei, iar când Patsy îi deschise, ea deschise larg brațele, strălucind de bucurie.

— Scoateți berea, am să joc Desdemona! anunță ea teatral.

Un moment nu-i răspunse nimeni, apoi Bob i se adresă cu căldură în glas.

— Este grozav, Justine.

Plăcerea nu i se evaporă, ci crescă într-un fel de elan. Râzând se aruncă într-un fotoliu și îi privi. Ce oameni minunați erau! Bineînțeles că pentru ei vestea nu însemna nimic! Nici nu știau cine era Desdemona. Dacă venea să le spună că se mărită, răspunsul lui Bob ar fi fost la fel.

Ei făceau parte din viața ei, de când începuse să-și amintească lucruri din copilărie; era trist că se izolase de ei și de Drogheda cu o mândrie prostească. Unchii erau o pluritate cu care Justine nu avea nimic comun. Erau pur și simplu membrii unui conglomerat, care intra și ieșea din padocuri, zâmbeau timid, o evitau. Abia acum înțelegea. Nu pentru că nu o iubeau; simțiseră numai cât este de

departe de ei și se simțeau stânjeniți. Iar aici era o lume a Romei, care le era străină lor și familiară ei. Începu să-i înțeleagă mai bine.

Simțind o căldură nedefinită față de ei, care s-ar fi putut numi dragoste. Justine privi pe rând fețele care-i zâmbeau. Bob, care era forța vieții și a unității, șeful Droghedei, dar atât de modest; Jack, care părea să nu trăiască decât pentru a-l urma pe Bob; Hughie, care avea o mică răutate în el, pe care nu o aveau ceilalți doi, și totuși atât de asemănător lor; Jims și Patsy, jumătatea pozitivă și jumătatea negativă a unui întreg; și bietul și complexatul Frank, singurul care părea bântuit de frică și de nesiguranță. Toți, în afară de Jims și Patsy, aveau părul alb, dar nu erau altfel de cum și-i amintea din copilărie.

— Nu știu dacă ar trebui să-ți dau bere, spuse Bob cu îndoială.

O jumătate de zi în urmă, această remarcă ar fi înfuriat-o la culme, dar acum, era prea fericită ca să se apere.

— Uite, dragule, știu că nu ți-a trecut prin cap să-mi oferi una cât am fost împreună cu Rain, dar am crescut, sunt mare și știu să beau o bere. Promit că nu-i niciun păcat, zâmbi ea.

— Unde-i Rainer? întrebă Jims, luând paharul din mâna lui Bob și întinzându-l Justinei.

— M-am certat cu el.

— Cu *RAINER*?

— Ei, da; dar a fost vina mea. O să-l văd mai târziu și o să-i spun că-mi pare rău.

Niciun unchi nu fuma. Deși altădată nu le mai ceruse bere, fumase în fața lor, în timp ce ei vorbeau cu Rain; acum i se părea că-i trebuie mult curaj ca să-și scoată o țigară și simți că nu-l are, așa că, se simți mulțumită cu victoria berii, pe care o sorbi însetată, sub privirile lor îngrijorate. Justine, fii o doamnă, chiar dacă mori de sete!

— Rainer este un băiat tare de treabă, spuse Hughie, cu o aluzie în privire.

Uimită, Justine înțelegea abia acum, de ce crescuse în ochii lor atât de brusc; își găsisse un bărbat, pe care ei l-ar dori în familie.

— Destul, spuse scurt și schimbă subiectul. Astăzi am avut o zi minunată, nu?

Toate capetele aproară la unison, chiar și Frank, dar el nu părea dispus să discute despre asta. Vedea cât sunt de obosiți, dar nu regreta impulsul de a veni să-i vadă.

— Ce-i Desdemona? întrebă Frank din întunericul în care se ascundea.

Justine se lansă într-o descriere colorată, încântată de groaza lor când le spuse că va fi strangulată și își aminti cât trebuie să fie de obosiți numai după o jumătate de oră, când Patsy căscă.

— Trebuie să merg, spuse lăsându-și pe masă paharul gol. Nu-i oferiră un al doilea; se pare că un pahar era limita unei adevărate doamne. Mulțumesc că m-ați ascultat.

Spre marea uluire a lui Bob, se aplecă și-l sărută; Jack se feri, dar reuși să-l prindă, Hughie acceptă cu jenă, Jims se înroși tot, dar îndură; Patsy acceptă numai o îmbrățișare, iar Frank își feri capul; totuși reușise să-i strângă în brațe pe toți. La Frank simțise că lipsea intensitatea pe care o simțise în ceilalți. Bietul Frank! De ce oare era așa?

Dincolo de ușă se sprijini puțin de perete. Rain o iubea. Încercă să-l sune, dar centralista îi spuse că plătise și plecase la Bonn. Nu conta. Era mai bine să aștepte să-l vadă la Londra. O scuză în următoarea scrisoare și el o va invita la cină imediat ce va veni la Londra. Erau multe lucruri pe care nu le știa despre Rain, dar de un lucru era sigură – va veni, pentru că nu avea nimic răutăcios în el.

Și pentru că se va ocupa de afaceri externe, Londra va fi cartierul său general. „Așteaptă și ai să vezi, dragule”, spuse ea privindu-se în oglindă, dar văzând fața lui, în loc să se vadă pe ea. „Am să

fac din Anglia cel mai important nume pentru Ministerul tău de Externe, sau să nu-mi spui Justine O'Neill”.

Nu-i trecuse prin cap că pentru Rainer numele ei era miezul tuturor problemelor. Avea forme fixe de comportament, iar căsătoria nu făcea parte din ele. Nici nu-i trecuse prin minte că Rainer ar dori să o transforme în Justine Hartheim. Acum era prea ocupată să-și amintească exact sărutul lui, visând chiar la mai mult.

Singurul lucru care-i mai rămânea de făcut, era să-i spună lui Dane că nu putea pleca în Grecia cu el. Dane va înțelege, întotdeauna o înțelegea. Numai că, nu știa de ce, nu dorea să-i spună toate motivele pentru care nu dorea să plece. Oricât de mult l-ar fi iubit pe fratele său, nu dorea să-i asculte morala. Dane dorea ca ea să se căsătorească cu Rain, dacă ea îi spunea ce planuri avea pentru Rain, ar fi luat-o cu forța în Grecia. Dar ceea ce nu-i auzeau lui urechile, nu-l putea supăra.

„Dragă Rain, scria pe bilet, îmi pare rău că am fugit ca o capră aseară, nici nu știu ce mi-a venit. Cred că am avut o zi grea. Te rog să mă ierți că m-am purtat ca o proastă. Mi-e rușine de mine că am făcut atâta tărăboi pentru nimic. Aș spune că și tu ai avut o zi la fel de grea, ce ți-a venit cu toate cuvintele alea de dragoste și cu tot? Știi ceva? Tu mă ierți pe mine și eu te iert pe tine. Te rog, hai să fim prieteni. Nu suport să fiu certată cu tine. Când vii la Londra data viitoare o să încheiem un tratat de pace”. Ca de obicei era semnat cu numele întreg „Justine” și atât. Niciun cuvânt afectuos, se gândi el, căutând, parcă, ceva printre rânduri, încercând să înțeleagă la ce se gândise când a scris biletul. Cu siguranță semăna totul cu o prietenie deschisă, dar altceva? Oftând, recunoscă că nu prea găsea mare lucru. Probabil că a speriat-o foarte tare; dorea să păstreze prietenia, spunea cât

de mult însemna aceasta pentru ea, dar se îndoia că ea înțelegea exact ce simțea pentru el. La urma urmei, acum știa măcar cât de mult o iubea el; dacă ar fi fost mai lucidă, ar fi înțeles și cât de mult îl iubea și ea și ar fi scris direct, fără ocolișuri. Și totuși, de ce se întorsese la Londra, când plănuise să meargă în Grecia, cu Dane? Știa că nu trebuia să-și facă iluzii și să creadă că din cauza lui, dar în ciuda rațiunii, speranța începu să-i coloreze gândurile; foarte vesel își sună secretara. Era 10 dimineața după Greenwich, era ora cea mai potrivită să o găsească acasă.

— Fă-mi te rog legătura cu apartamentul din Londra al domnișoarei O'Neill; apoi așteaptă încruntat.

— Rain! exclamă Justine părând încântată. Ai primit scrisoarea mea?

— Chiar acum.

După o pauză delicată ea întrebă:

— Și ai să vii repede la cină?

— Vin în Anglia vineri și sâmbătă; este prea repede?

— Nu, dar trebuie să te mulțumești cu sâmbătă seara. Repet Desdemona, vineri nu pot.

— Desdemona?

— Da. Ah, tu nu știi! Clyde mi-a scris la Roma și mi-a oferit rolul. Marc Simson joacă Othelo și Clyde face regia. Nu-i minunat? M-am întors la Londra cu primul avion.

Își acoperi ochii cu mâna, bucuros că secretara era în anticameră și nu-i vedea fața.

— Justine, Herzchen, este o veste minunată! reuși să strecoare puțin entuziasm în glas. Tocmai mă întrebam de ce te-ai întors la Londra.

— Dane m-a înțeles, spuse ea evaziv; într-un fel, cred că a fost bucuros să rămână singur. Îmi îndrugase o poveste că are nevoie de mine să-l bat la cap, dar cred că mai degrabă a fost valabil al doilea motiv, nu dorește să mă simt exclusă din viața lui, acum este preot.

— Probabil, acceptă el ideea politicos.

— Deci pe sâmbătă seara, spuse ea. În jur de șase, vom semna un tratat de pace cu o sticlă sau două și, după ce o să ajungem la un compromis satisfăcător, o să pregătesc masa. E bine așa?

— Bineînțeles. La revedere Herzchen.

Legătura s-a întrerupt brusc; rămase o vreme cu receptorul în mână, apoi îl așeză în furcă ridicând din umeri. La naiba, Justine! Începea să se interpună între el și munca lui.

Iar ea continua să stea între el și munca lui și în zilele următoare, deși nu vedea nimeni. Sâmbătă seara, puțin după ora șase, el se prezentă la ea acasă, fără cadouri; era o persoană dificilă în această privință. Era indiferentă la flori, nu-i plăceau dulciurile, iar un cadou mai scump îl arunca neglijent și îl uita repede. Singurele daruri pe care părea să le prețuiască, erau cele de la Dane.

— Șampanie înainte de cină? întrebă el privind-o surprins.

— Știi, cred că e o ocazie deosebită, tu nu? A fost prima noastră ceartă, iar acum este prima noastră împăcare, răspunse ea destul de plauzibil invitându-l pe un scaun comod și așezându-se și ea pe o blană de cangur, pregătită, parcă pentru replici.

Dar el nici nu se gândea la conversație, cel puțin până nu înțelegea ce-i cu ea; așa că o privi în tăcere. Până să o sărute îi venise ușor să păstreze un ton obișnuit, dar acum, revăzând-o, recunoscă că-i va fi destul de greu mai târziu.

Probabil că chiar și la bătrânețe va păstra o trăsătură de lipsă de maturitate pe față și în comportament; ca și cum trăsăturile esențiale ale feminității ar ocoli-o deliberat. Creierul acela rece, centrat în jurul propriei persoane și logic, părea să o domine complet, totuși, pe el îl fascina în așa măsură încât se îndoia că o va putea înlocui cu o altă persoană. Nici măcar o singură dată nu și-a pus întrebarea dacă merită atâta așteptare. Poate că

din punct de vedere filosofic, nu merita. Dar conta asta? Era un țel, o aspirație.

— Ești foarte drăguță astă seară, Herzchen, spuse în sfârșit ridicând cupa de șampanie într-un gest de toast, dar și ca o recunoaștere a adversarului.

Un foc de cărbuni ardea într-un șemineu victorian, dar Justine nu părea să considere că-i e prea cald și se dădu mai aproape de el fixându-l pe Rainer. Apoi puse paharul pe dușumea și își prinse genunchii cu ambele mâini; picioarele goale erau ascunse de o rochie de cameră.

— Știi, eu nu pot să stau așa și să bat câmpii, spuse. Atunci... ai fost serios, Rain?

Relaxându-se brusc, el se rezemă de spătarul fotoliului.

— În ce privință?

— Cu ce mi-ai spus la Roma... Că mă iubești.

— Numai despre atât este vorba, Herzchen?

Ea privi în altă parte dând din umeri, apoi spre el și recunoscă.

— Bineînțeles.

— De ce să mai vorbim despre asta? Tu mi-ai spus ce gândeai, iar eu am presupus că invitația din seara asta, nu privește trecutul, ci viitorul.

— Oh, Rain! Te porți de parcă eu aș fi cea care se agită! Chiar dacă ar fi așa, cred că înțelegi de ce!

— Nu, nu înțeleg. Puse și el paharul jos și se aplecă spre ea. M-ai lăsat să înțeleg, în cel mai emfatic mod posibil, că nu dorești nici măcar o parte din dragostea mea și speram că vei avea măcar decența să nu mai vorbești despre asta.

Justine nu se gândise nicio clipă că întâlnirea asta va fi atât de jenantă; la urma urmei, el fusese cel care se pusese în situația asta și ar trebui să aștepte umil ca ea să-și schimbe hotărârea. Și uite, rolurile se inversau. Se simțea ca o școlăriță, care făcuse o pozna și acum trebuia să dea explicații idioate.

— Ascultă amice, tu ești cel care a schimbat *status quo*-ul, nu eu! Nu te-am invitat astă seară ca să-ți cer iertare, pentru că am rănit ego-ul marelui Hartheim!

— Te aperi, Justine?

Respiră agitată.

— Da, la dracu'! Cum reușești să-mi faci mereu așa, Rain? Aș dori ca, măcar o dată să-mi dai și mie câștig de cauză!

— Dacă aș face-o, m-ai alunga ca pe un câine rufos, zâmbi el.

— O pot face și acum, amice!

— Prostii! Dacă nu ai făcut-o până acum, n-o vei face niciodată. O să continui să mă vezi, pentru că eu te țin în alertă – nu știi niciodată la ce să te aștepți de la mine.

— De asta ai spus că mă iubești? A fost numai o poliță, ca să mă ții în alertă?

— Tu ce crezi?

— Cred că ești un ticălos de clasă! spuse ea printre dinți și, în genunchi, se apropie de el privindu-l fix, ca să-i arate exact cât era de furioasă.

— Mai spune odată că mă iubești, prefăcutule, ai să vezi cum te scuipe în ochi!

Și el era furios.

— Nu, asta n-am s-o mai repet niciodată! Dar nu pentru asta m-ai chemat, nu? Sentimentele mele nu te interesează pe tine, Justine; absolut deloc! M-ai chemat pentru că ai vrut să faci o experiență cu sentimentele tale, dar nu te-ai gândit nicio clipă că nu ești corectă față de mine.

Înainte ca ea să poată face o mișcare, el se aplecă și o prinse de brațe, deasupra coatelor și îi prinse corpul între genunchi, imobilizând-o. Furia ei se topi imediat; palmele i se lăsară moi, pe coapsele lui și își ridică fața spre el. Dar el nu o sărută. Îi dădu drumul și se întoarse să stingă lampa din spatele lui, apoi se relaxă, își sprijini capul de spătarul fotoliului, iar ea nu mai fu sigură

că a stins lampa ca o primă mișcare pentru a face dragoste cu ea, sau pentru a-și ascunde expresia feței. Nesigură, înspăimântată de gândul că va fi respinsă, așteptă cuminte să i se spună ce să facă. Trebuia să înțeleagă de mult că nimeni nu se joacă cu oameni ca Rain. Erau invincibili ca și moartea. De ce nu avea puterea să-și lase capul pe genunchii lui și să-i spună: „Rain, iubește-mă, îmi pare rău, am atâta nevoie de tine!” Oh, dacă reușea să-l pornească, să facă dragoste cu el, cu siguranță că în ea se va întoarce o cheie emoțională și totul va ieși la iveală, eliberându-se...

Încă retras, îndepărtat de ea, o lăsă să-i scoată haina și cravata, dar în momentul când începu să-i descheie nasturii, ea știa că nu va merge, nu va reuși. Felul acela de instincte și abilități erotice, îi erau cu totul străine. Momentul acesta era atât de important, iar ea știa că strică totul. Degetele i se împotmoliră și izbucni în plâns.

— Oh, nu, Herzchen, draga mea, nu plânge! O trase spre el și îi așeză capul pe umărul lui, strângând-o în brațe. Îmi pare rău, Herzchen, n-am vrut să te fac să plângi!

— Acum știi, spuse ea printre sughituri. Sunt o epavă mizerabilă; ți-am spus că n-o să mergă! Rain, am vrut cu disperare să te păstrez, dar știam că așa n-o să mergă, dacă te las să înțelegi cum sunt cu-adevărat!

— Sigur că așa nu merge. Cum să mergă? Nu te-am ajutat deloc, Herzchen. O prinse de păr, îi ridică fața, îi sărută pleoapele, obrajii scăldați în lacrimi, colțul gurii. Este vina mea, Herzchen, nu a ta. M-am răzbunat; doream să văd cât de departe ajungi fără să te încurajez. Dar cred că ți-am judecat greșit intențiile. Vocea i se îngroșă și căpătă accent german. Aș spune că, dacă asta vrei, o vei avea, dar numai împreună.

— Te rog, Rain, hai să ne oprim! Nu am calitățile necesare. O să te dezamănesc!

— Ai un punct, Herzchen, am văzut asta pe scenă. Cum te poți îndoi de tine, când ești cu mine?

Ceea ce era foarte adevărat; lacrimile i se uscară.

— Sărută-mă cum m-ai sărutat la Roma, șopti.

Numai că nu a fost deloc ca la Roma. Atunci fusese ceva în grabă, brutal, exploziv; acum era languros și profund, putea să-l simtă, să-l guste, simțea voluptatea. Degetele i se întoarseră la nasturi, ale lui ajunseseră la fermoar, apoi îi acoperi mâna cu a lui și i-o purtă spre piept. Când o sărută pe gât, îi stârni un fior atât de puternic încât simți că leșină; gândi că o să cadă și realizează că chiar cădea pe blana mătăsoasă, cu Rain deasupra ei. Probabil că se dezbrăcase, nu văzuse, era învăluită numai de focul din cămin și de gura frumoasă și încăpățânată. Se hotărî să strice disciplina acestei guri; cu degetele în părul lui, îl obligă să o sărute iar și iar! Îl simțea! Avea și acea senzație de „acasă”, o recunoștea în fiecare părțică din el, o pipăia cu buzele, cu mâinile, cu trupul; era incredibilă și ciudată. Lumea se prăbuși, se pierdu în flăcările focului din cămin; ea se deschise spre ceea ce dorea el și descoperi ceea ce nu intuise niciodată – că el făcuse dragoste cu ea în vis, de mii de ori. Experiența ei de acum era nouă, așa îi spunea intuiția. Era complet dezarmată. Cu orice alt bărbat, această intimitate și senzualitate ar fi înspăimântat-o, dar el o obligase să creadă că acestea sunt lucruri pe care numai ea avea dreptul să le comande, iar ea asta a făcut! Până când, într-un târziu, îi strigă să se oprească, îl strângea atât de tare, că-i simțea și conturul oaselor.

Minutele treceau învăluite într-o pace interioară. Aveau un ritm identic în respirație, încet și ușor, el stătea cu capul pe umărul ei. Încet, rigiditatea strânsorii se relaxă și deveni o mângâiere visătoare. El oftă, se întoarse și, aproape

inconștient, schimbă locul cu ea; o invită să savureze profunzimea plăcerii de a fi cu el. Ea întinse palma și-l mângâie, să simtă totul. Simțea cum el trăiește cu fiecare fibră, simțea mișcări involuntare ale mușchilor, era o senzație cu totul nouă pentru ea. Foștii ei amanți n-o interesaseră suficient pentru a o face să-și prelungească curiozitatea sexuală spre această stare de moliciune. Dar nu, nu era moliciune, era atât de excitată încât îl dori din nou. Totuși fu luată pe nepregătite când el își trecu brațul pe dedesubt, îi luă capul în mână și o ridică foarte aproape de el, ca să vadă că gura lui nu mai era controlată și disciplinată, își schimbase forma pentru ea și numai pentru ea. Tandrețea și umilința, au fost sentimentele care s-au născut în ea, efectiv în acel moment. Probabil că i se citeau pe față, pentru că ochii lui căpătaseră o strălucire pe care ea nu o putu suporta, se aplecă și-i prinse o buză între ale ei. În sfârșit, gândul și sentimentul mergeau împreună; strigătul ei a fost de fapt un val imens de bucurie mută, care o cutremură atât de adânc, încât o rupse total de realitate și o aruncă în lumea impulsurilor, busola de atunci a fiecărei secunde. Lumea se contractă pentru ultima dată, apoi dispăru cu desăvârșire.

Rainer a întreținut focul toată noaptea, iar când soarele palid al Londrei se ivi prin perdea, camera era încă bine încălzită. El se mișcă și Justine se trezi și îl prinse cu putere de mână.

— Nu pleca!

— Nu plec, Herzchen. Luă o pernă de pe canapea și o puse sub cap, o strânse lângă el oftând.

— Te simți bine?

— Da.

— Ți-e frig?

— Nu, dar dacă ție ți-e frig, ne putem muta în pat.

— După ce am făcut dragoste pe o blană, ore întregi? Ce eșec! Chiar dacă ai avea cearceafuri de mătase neagră.

— Sunt cearceafuri obișnuite, de bumbac. Dar bucățica asta de Drogheda a fost bună, nu?

— Bucățică de Drogheda?

— Blana! E de la un cangur din Drogheda, explică ea.

— Nici pe departe nu-i prea exotic și nici destul de erotic. Am să comand o blană de tigru din India.

— Mi-aduci aminte de o poezie:

*„Would you like to sin
With Elinor Glyn
On a tiger skin?
Or would you prefer
To err with her
On some other fur?”*

— Ei Herzchen, cred că a venit vremea să te întorci în pielea ta! Între brațele lui Eros și ale lui Morfeu, nu ai mai fost obraznică de multă vreme.

Zâmbi.

— N-am chef chiar acum, zâmbi și ea prinzându-i mâna între picioare. Pielea de tigru s-a ivit, pentru că era o idee prea bună ca să-i rezisti, dar eu nu am niciun milimetru din mine, pe care să ți-l ascund și obrăznicia nu-și mai are rostul, nu?

Adulmecă simțind în aer miros de pește.

— Cerule! Nu ai mâncat nimic aseară și trebuie să facem măcar un mic dejun acum! Presupun că nu trebuie să mă aștept că ai să trăiești cu dragoste!

— Nu, dacă-mi mai planifici demonstrații atât de epuizante.

— Hai, distrează-te, dar mărturisește că ți-a plăcut fiecare moment.

— Bineînțeles. Oftă, se întinse și căscă. Spune-mi, a fost Desdemona singurul motiv pentru care te-ai întors la Londra?

Trăgându-l de ureche, îi răspunse:

— Acum este rândul meu să mă răzbun pentru toate întrebările tale retorice, care m-au chinuit! Tu ce crezi?

O prinse de degete.

— Dacă nu-mi răspunzi, Herzchen, te sugrum mult mai permanent decât Marc.

— Am venit la Londra să repet Desdemona, dar din cauza ta nu am reușit să-mi țin viața sub control, de când m-ai sărutat la Roma, restul îl știi. Ești un om foarte inteligent Rainer Moerling Hartheim.

— Destul de inteligent să știu că te vreau de soție, din momentul în care te-am văzut prima dată, răspunse.

Ea se ridică repede.

— *SOȚIE?!!*

— Soție! Dacă te doream ca amantă, te aveam cu mulți ani în urmă și știi că aș fi reușit. Știu cum îți funcționează mintea; ar fi fost destul de ușor. Singurul motiv pentru care n-am făcut-o, a fost acesta. Te doresc ca soție și atunci știam că nu ești pregătită să accepți ideea unui soț.

— Nu știu dacă sunt pregătită și acum, spuse ea gânditoare.

El se ridică în picioare și o strânse lângă el.

— Ce-ar fi să faci puțină practică și să-mi pregătești ceva de mâncare. Dacă aș fi la mine acasă, aș face eu onorurile, dar în bucătăria ta, tu ești bucătarul.

— Nu mă deranjează să-ți pregătesc micul dejun acum, dar, teoretic, nu cred că mă pot lega până la moarte! Negă din cap. Nu cred că este genul meu, Rainer!

Văzu aceeași față de împărat roman.

— Justine, acestea nu sunt lucruri cu care să te joci, nici eu nu sunt un om cu care să te poți juca. Avem destul timp. Ai toate motivele să știi că eu am răbdare. Dar să-ți iasă din cap că rezolvăm altfel decât prin căsătorie. Nu vreau să mă știu mai puțin important în viața ta, decât este un soț.

— *NU* renunț la teatru! spuse ea agresiv.

— Uite, uite! Ți-am cerut eu așa ceva? Când ai să crești Justine? Dacă te-ar auzi cineva, ar spune că te condamn, cu sentință pe viață, să stai în fața sobei și a căzii cu rufe de spălat! Știi, nu ne rupem pâinea de la gură! Ne putem permite servitori, câți dorești, doici pentru copii și tot ce va fi necesar.

— Oac! spuse Justine, care nici nu se gândise la copii.

El izbucni în râs.

— Oh, Herzchen, asta-i ceea ce se numește „dimineata de după, cu răzbunare”! Sunt un prost că te aduc atât de repede la realitate, știu, dar în acest moment nu trebuie decât să te gândești la ea. Dar să știi, te previn foarte corect – în timp ce vei cântări hotărârea ta, amintește-ți că, dacă nu te pot avea ca soție, nu te vreau deloc.

Se aruncă de gâtul lui și-l strânse cu putere.

— Oh, Rain, nu fi atât de categoric!

Singur, Dane plecă cu mașina în susul cizmei italiene, trecu de Perugia, Florența, Bologna, Ferrara, Padova, trecu și pe lângă Veneția, cu intenția de a petrece noaptea la Trieste. Era unul din orașele lui favorite și rămase pe coasta Adriaticei încă două zile, înainte de a pleca spre munți, pe drumul spre Ljubliana și o altă noapte la Zagreb. Coborî pe valea râului Sava, trecu prin câmpii pline de flori de cicoare, ajunse la Belgrad și mai petrecu o noapte la Nisa. Apoi trecu prin Macedonia și Skopje, încă plin de ruinele unui cutremur de acum doi ani; și prin Tito-Veles, oraș de vacanță, predominant turcesc, cu moschei și minarete. Tot drumul prin Iugoslavia mâncă foarte frugal, fiindu-i rușine să stea cu o farfurie plină de carne în față, când oamenii acestei țări se mulțumeau numai cu pâine.

Granița cu Grecia, la Evzone și apoi Salonic. Toate ziarele italiene erau pline de revoluția din Grecia; stătea în camera lui de hotel și privea pe

fereastră miile de oameni cu torțe, mișcându-se neliniștit pe străzile Salonicului, îi părea bine că Justine nu venise.

— Pa-pan-dre-ou! Pa-pan-dre-ou! urlau mulțimile cântând și fluturând torțele în mijlocul nopții.

Dar revoluțiile erau un fenomen al orașelor, a locurilor cu o mare densitate de oameni și de sărăcie; cei de la țară, de pe lângă Salonic, speriați, trebuiau să arate ca și atunci când au privit Legiunile Romane ale lui Caesar, înaintând triumfal spre Pompey și Pharsala. Ciobanii dormeau în corturi făcute din pieile animalelor, berzele stăteau într-un picior, pe acoperișurile caselor albe, peste tot era o ariditate totală, îngrozitoare. Cerul albastru, întinderile maronii lipsite de copaci, îi aminteau de Australia. Inspiră adânc și zâmbi la gândul că va pleca acasă. Mama va înțelege când o să-i explice, ea va înțelege.

Înainte de Larisa, ajunsese de-a lungul țărmului mării, opri mașina și coborî. Marea de culoarea vinului negru a lui Homer, avea pe lângă plajă o delicată culoare acvamarină, dar devenea de culoarea strugurilor purpurii, pe măsură ce se îndepărta spre orizont. Pe un petec de iarbă, dedesubt, era un mic templu cu coloane, foarte alb în strălucirea soarelui, iar pe vârful dealului, chiar în spatele lui, era o fortăreață a cruciaților. Grecia, ești foarte frumoasă, mai frumoasă decât Italia, oricât de mult aș iubi eu Italia. Dar aici este și va fi pentru totdeauna leagănul civilizațiilor.

Arzând de nerăbdare să ajungă la Atena, urcă în mașină și plecă; urcă spre trecătoarea Domokos și coborî pe partea cealaltă în Boeotia; descoperind o panoramă uluitoare, plantații de măslini, dealuri și munți. Deși se grăbea, opri totuși să vadă monumentul Hollywoodian închinat lui Leonidas și pe cel al spartanilor, la Thermopile. Pe placă scria: *„Străine, mergi și spune spartanilor că aici ne odihnim noi, acceptând supuși să ne conducă”*.

Cuvintele atinseră parcă o coardă sensibilă, păreau cuvinte pe care le mai auzise în alte contexte; se înfioră și plecă repede.

În soarele care topea totul, se opri puțin și deasupra văii Kamena Voura, înotă în apa limpede a lacului, privind spre Euboea; acolo ancoraseră mii de vapoare venind de la Aulis, în drum spre Troia. Simțea curentul puternic, care trăgea spre mare; vâslașii nu trebuiau să tragă prea mult la rame. Statuia femeii care stătea în extaz, la marginea lacului, îl stânjeni; i se păru că nu poate pleca destul de repede de lângă ea. Oamenii nu-i mai vorbeau fățiș despre frumusețea trupească și, de cele mai multe ori, reușea să uite de ea. Mai întârzie numai pentru a cumpăra niște prăjituri, apoi înaintă pe coasta Attică și, în sfârșit ajunse la Atena, când soarele apunea, luminând ireal stâncile și prețioasele-i coloane istorice.

Dar Atena era aglomerată și încordată, iar admirația fățișă pe care i-o arătau femeile îl umilea; italiencele erau mai sofisticate, mai subtile. Mulțimile erau agitate și hotărâte să-l aleagă pe Papandreou. Nu, Atena nu mai era ea însăși; mai bine să plece în altă parte. Duse Lagonda într-un garaj și luă feribotul spre Creta.

Și aici, în sfârșit, printre măslini și munți, își găsi liniștea. După o călătorie cu autobuzul printre pui și un puternic miros de usturoi, găsi un han mic, cu coloane arcuite, cu trei mese cu umbrele și oameni veseli. Arbori de piper și eucalipti ca în Australia, plantați de nou sosiții din sud, în pământul prea arid pentru copaci europeni. Auzi și papagalii. Văzu nori de praf roșii, purtați de vânt.

Peste noapte dormi într-o cămăruță modestă, la ivirea zorilor spuse în șoaptă o rugăciune, în timpul zilei se plimbă. Nimeni nu-l deranja, nici el nu deranja pe nimeni. Dar, când trecea pe drum, ochii negri ai țăranilor îl urmăreau cu privirea uimită și fiecare față se lumina într-un zâmbet. Era foarte cald și foarte multă liniște; toți erau parcă

somnoroși. Zilele treceau ca mărgelile înșirate. Găsise liniștea perfectă.

În gând se ruga, simțind că tot ce avea în el se extindea în afara lui. Gândurile erau ca mărgelile, zilele erau ca mărgelile. Doamne, sunt într-adevăr al Tău. Pentru binecuvântarea Ta îți mulțumesc. Îți mulțumesc pentru Marele Cardinal, pentru ajutorul lui, pentru prietenia lui profundă și dragostea lui fără rezerve. Pentru Roma și pentru șansa de a-mi dăruia Ție inima, pentru că am simțit în mine piatra Bisericii Tale. Ce pot face eu pentru Tine, ca să-mi arăt recunoștința? Nu am suferit destul. Viața mea a fost o lungă și absolută bucurie, până când am intrat în serviciul Tău. Trebuie să mai sufăr, și Tu, care ai suferit, știi asta. Numai prin suferință mă pot ridica deasupra mea și Te pot înțelege pe Tine mai bine. Pentru asta ne este dată viața, nu este decât un pasaj care ne conduce spre Tine, spre înțelegerea misterului Tău. Înfige spada în pieptul meu, împlânt-o adânc! Fă-mă să sufăr... Pentru Tine i-am sacrificat pe toți ceilalți, chiar și pe mama și sora mea, chiar și pe Cardinal. Numai Tu ești suferința mea și bucuria mea. Umilește-mă și am să-ți cânt numele. Distruge-mă și am să mă bucur. Eu pe *TINE* te iubesc. Numai pe *TINE*...

Ajunsesese la o plajă mică, unde îi plăcea să înoate, un golf mic printre stânci; privi un moment dincolo de Mediterana, spre ceea ce trebuia să fie Libia, mult dincolo de orizont. Apoi sări repede în nisip, aruncă șlapii, îi luă în mână și se îndreptă repede spre locul ferit, unde se dezbrăca de obicei. Doi tineri englezi vorbeau cu accent de Oxford stând la soare ca stridiile, iar lângă ei, două tinere vorbeau leneș în germană. Dane privi femeile, conștient de faptul că ele se opriră din conversație ca să-l privească, zâmbindu-i.

— Cum e apa? îi întrebă el pe englezi, numindu-i în gând așa cum îi numesc toți australienii „*Pommies*”.

Trebuiau să stea pe-aproape, pentru că erau pe plajă în fiecare zi.

— Splendidă, tinere. Ai grijă de curent – pentru noi e prea puternic, furtuna e undeva pe aproape.

— Mulțumesc, spuse Dane și se aruncă în vârtoarea valurilor, ca un înotător expert ce era.

Era uluitor cât era de vicleană apa calmă. Curentul era de-a dreptul vicios, simțea cum îi trage picioarele, dar era un înotător prea puternic ca să-și facă probleme. Cu capul sub apă, alunecă ușor, simțind din plin gustul libertății. Când se opri și se îndreptă spre plajă, le văzu pe cele două tinere râzând și alergând spre apă. Duse palmele pâlnie la gură și le strigă în germană să stea aproape, pentru că este prea puternic curentul. Râzând, ele îi făcură semn că au înțeles. Lăsă mâinile și înotă din nou, deși auzi un strigăt. Înotă mai departe, apoi se opri. *ERAU* strigăte. Când se întoarse, le văzu pe cele două femei luptându-se cu apa, țipând cu fețele contorsionate. Pe plajă cei doi englezi se ridicaseră în picioare și se apropiau fără chef de apă.

Se aruncă pe burtă și alunecă rapid prin apă apropiindu-se de ele din ce în ce mai mult. Mâini înfricoșate se întindeau spre el, se agățară de el, îl trăgeau dedesubt; reuși să prindă o femeie de mijloc, apoi o prinse și pe cealaltă, mai întâi de costumul de baie, împinse cu genunchiul spre suprafață și reuși să o întoarcă. Tuși pentru că înghițise apă, se întoarse pe spate ținând deasupra cele două trupuri neajutorate.

Cei doi englezi stăteau în apă până la umăr, neîndrăznind să meargă mai departe, lucru pentru care Dane nu-i condamnă. Atinse și el nisipul; respiră ușurat. Epuizat, făcu un ultim efort suprauman și le împinse pe femei spre siguranță. Revenindu-și ele începură să țipe din nou. Respirând greu, Dane reuși totuși să zâmbească. El își făcuse datoria, cei doi *pommies* puteau continua. În timp ce stătea să se odihnească,

curentul îl trase din nou în larg, nu mai simțea nisipul sub picioare. Dacă nu era el, cele două s-ar fi înecat, englezii nu aveau nici puterea nici antrenamentul lui, ca să le salveze. Dar, îi spuse o voce, ele au vrut să înoate numai pentru a fi aproape de tine; până nu te-au văzut pe *TINE*, nu aveau nicio intenție să meargă în apă. A fost vina ta că ele s-au aflat în pericol.

În timp ce plutea relaxat simți o durere teribilă în piept, parcă era o suliță care i se răsucea în piept, ca un strigăt de agonie. Strigă cu putere, ridică brațele deasupra apei, mușchii înțepeniți tresăriră convulsiv; dar durerea crescuse și mai mare, forță din nou mâinile deasupra apei, trase genunchii la piept. Inima! Am un atac de cord, mor! Inima! Nu vreau să mor! Nu încă, nu înainte de a-mi începe misiunea, nu înainte de a dovedi că pot! Doamne, ajută-mă! Nu vreau să mor, nu vreau să mor!

Corpul spasmodic înțepeni, se relaxă. Dane se întoarse pe spate, lăsă brațele să-i plutească, în ciuda durerii pe care o simțea. Cu genele ude privea cerul. Asta este! Asta este spada Ta, pe care eu, în mândria mea, ți-am cerut-o cu mai puțin de o oră în urmă. Dă-mi ocazia să sufăr, ți-am spus, fă-mă să sufăr. Și acum, când vine, eu mă împotrivesc, nu sunt capabil de iubirea perfectă. Scumpul meu Stăpân, este durerea ta! Trebuie să o accept, nu trebuie să mă împotrivesc dorinței Tale. Așa trebuie să fi suferit și Tu, pe cruce. Dumnezeuul meu! Doamne, sunt al Tău! Dacă aceasta este dorința Ta, așa să fie. Ca un copil, mă abandonez în mâinile tale. Ești prea bun pentru mine. Ce am făcut să merit atât de la tine și de la oamenii care m-au iubit, m-au iubit mult mai mult decât am fost eu în stare să-i iubesc pe ei. De ce mi-ai dat atâtea, când eu nu le merit? *DUREREA?* *DUREREA!* Ești bun cu mine. Fă să nu dureze mult. Suferința mea să fie scurtă. În curând am să-ți văd fața, dar acum, cât mai trăiesc încă, îți

mulțumesc. Durerea! Doamne al meu, ești bun cu mine. *TE IUBESC!*

Corpul încremenit se cutremură de un fior imens. Buzele lui mai rosteau încă *NUMELE*, încercând să zâmbească. Apoi, pupilele se dilatără, albastru din ochi îi pieri pentru totdeauna. În cele din urmă, în siguranță pe plajă, cei doi englezi lansară cele două greutatea plângând și se întoarseră după ei. Dar marea albastră, placidă și rece, era goală și vastă; valurile se ridicau, se retrăgeau, Dane nu mai era.

Cineva se gândi la tabăra Forțelor Aeriene Americane, care era în apropiere și plecă după ajutor. La mai puțin de treizeci de minute după ce Dane dispăru, un elicopter se ridică să-l caute. Nimeni nu se aștepta să mai vadă ceva. Înecații se duceau la fund și apăreau după multe zile. Trecu o oră; la cincisprezece mile în larg îl depistară pe Dane plutind liniștit, deasupra haosului, cu brațele întinse, cu fața îndreptată spre cer. O secundă au crezut că trăiește și s-au bucurat, dar când coborâră mai aproape, au văzut că murise. Au dat coordonatele prin radio, s-a trimis o barcă și după trei ore erau înapoi.

Vestea a circulat repede. Cretanilor le plăcea să-l vadă și să schimbe câteva cuvinte cu el. Îl iubeau, deși nu-l cunoșteau. S-au adunat la malul mării, femei îmbrăcate în negru, bărbați cu pantaloni uzați și mânecile cămășilor suflecate. Stăteau în grupuri tăcute și așteptau. Când barca a sosit la mal, un sergent a sărit din ea, a făcut câțiva pași să treacă de linia apei și s-a întors să primească o formă înfășurată în pături. A mai făcut câțiva pași și, cu ajutorul unui alt om, a așezat povara. Păturile s-au desfăcut; între cretani s-a auzit un murmur. S-au strâns în cerc în jurul cadavrului, sărutând crucile pe care le aveau, femeile au îngenunchiat suspinând.

Era în jurul orei cinci după amiază; soarele fără putere se scurgea spre asfințit, trecând dincolo de

stâncile încruntate, dar încă era destul de sus, pentru a lumina forma lungă întinsă pe nisip, pielea bronzată, ochii închiși acoperiți de pleoape cu gene lungi, buzele frumoase încremenite într-un zâmbet. S-a adus o targă, apoi cretani și americani l-au luat pe Dane.

Atena era un tumult de oameni nemulțumiți, dar colonelul de la USAF a reușit să ia legătura cu superiorii săi printr-o frecvență radio specială, având în mână pașaportul albastru australian al lui Dane. Nu spunea, cum de altfel nu spun astfel de acte, nimic despre Dane. La profesiune era notat simplu „student”, iar la ruda cea mai apropiată, numele Justinei și adresa ei din Londra. Negândindu-se la importanța datelor, Dane a scris numele ei, pentru că Londra era mult mai aproape de Roma decât Drogheda. În cămăruța mică unde stătea, au găsit valiza neagră cu toate efectele unui preot, care nu fuseseră încă folosite; așteptau, ca și el, direcția în care va fi trimis.

Când a sunat telefonul, la ora nouă dimineața, Justine nu se trezise încă; se rostogoli în pat, cu ochii lipiți de somn, jurând că va deconecta afurisitul de aparat. Pentru că restul lumii considera că totul începe la ora nouă dimineața, de ce credeau că și ea trebuia să facă la fel?

Dar telefonul suna încontinuu. Poate că era Rain; gândul acesta o aduse la realitate și se trezi, plecă spre sufragerie. Parlamentul German avea o sesiune urgentă; nu-l văzuse pe Rain de o săptămână și nici nu era optimistă că îl va vedea curând. Dar, poate că se rezolvase criza și el o suna să-i spună că va veni.

— Alo?

— Domnișoara Justine O'Neill?

— Da, eu sunt.

— Suntem Ambasada Australiei, reprezentanța din Aldwych; vocea avea inflexiuni britanice, își

dădu numele, ea era prea obosită să-l rețină, pentru că realizase faptul că nu era Rain.

— Spuneți, căscă și rămase cu picioarele încrucișate.

— Aveți un frate, un domn Dane O'Neill?

Ochii ei se deschiseră nefiresc.

— Da, am.

— Este în Grecia în acest moment?

Își puse amândouă picioarele pe covor.

— Da, este.

Nu-i trecu prin cap să corecteze vocea și să spună că fratele ei este Preot și nu domn.

— Domnișoară O'Neill, regret foarte mult că este de datoria mea, din nefericire, să vă dau vești proaste.

— Vești proaste, vești proaste? Ce este? Ce s-a întâmplat?

— Regret că trebuie să vă spun că fratele dumneavoastră, domnul Dane O'Neill, s-a înecat ieri în Creta; am înțeles că totul s-a întâmplat în circumstanțe eroice, salvând pe altcineva de la înec. Totuși, cred că vă dați seama că în Grecia este Revoluție și informațiile pe care le avem sunt foarte sumare și este posibil să nu fie corecte.

Telefonul spânzura de fir lângă peretele de care se rezemase Justine. Îi tremurau genunchii și încet începu să alunece pe lângă perete, lovindu-și capul cârlionțat de dușumea. Nu râdea, nici nu plângea, făcea niște zgomote intermediare. Dane înecat! Dane mort! Creta, Dane mort. Mort, mort!

— Domnișoară O'Neill? Mai sunteți pe fir? întrebă vocea insistent.

— Dane înecat! Mort! Fratele meu!

— Domnișoară O'Neill, răspundeți!

— Da, da, da, *DA!* Doamne, sunt aici!

— Înțeleg că sunteți ruda cea mai apropiată și trebuie să ne spuneți ce să facem cu corpul. Domnișoară O'Neill, mai sunteți pe fir?

— Da, da!

— Ce doriți să facem cu corpul, domnișoară O'Neill?

— *CORPUL!*

Corpul! El era acum un corp, iar ei nu aveau măcar bunul simț să spună cu corpul *LUI*, spuneau pur și simplu *CORPUL*. Dane, Dane al meu! Este un corp!

— Singura rudă? se auzi spunând aproape șoptit. Nu sunt eu singura, cred că prima și cea mai îndreptățită, este mama mea.

Pauză.

— Asta complică puțin lucrurile, domnișoară O'Neill. Dacă nu sunteți dumneavoastră singura rudă, am pierdut un timp prețios. Simpatia politicoasă se transformă în nerăbdare. Se pare că nu înțelegeți că aici este revoluție, iar accidentul s-a petrecut în Creta, foarte departe și foarte greu de contactat. Comunicațiile cu Atena nu funcționează și am primit ordin să transmitem instrucțiunile rudei celei mai apropiate, ca să știm ce facem cu corpul. Mama dumneavoastră este acolo, pot vorbi cu ea?

— Mama mea nu este aici. Este în Australia.

— Australia! Dumnezeu, devine din ce în ce mai greu! Va trebui să vorbim cu Australia; întârziem și mai mult. Dacă nu sunteți cea mai apropiată rudă, de ce v-a trecut fratele dumneavoastră pe pașaport?

— Nu știu, spuse, descoperind că a râs.

— Dați-mi adresa mamei dumneavoastră din Australia; o să sunăm imediat. *TREBUIE* să știm ce facem cu corpul! Până vom lua legătura, mai întârziem douăsprezece ore, cred că realizați ce înseamnă asta. O să fie foarte greu să rezolvăm încurcătura asta!

— Atunci sunați-o pe mama, nu mai pierdeți vremea cu telefoane.

— Bugetul nostru nu ne prea permite convorbiri telefonice internaționale, spuse vocea rigid. Dați-mi, vă rog, adresa mamei dumneavoastră!

— Doamna Meggie O'Neill, recită Justine, Drogheda, Gillanbone, Noul Sud, Australia.

— Încă o dată vă rog, domnișoară O'Neill, profundele mele regrete!

Convorbirea se întrerupse și începu bâzâitul interminabil al tonului. Justine rămase pe dușumea cu receptorul în poală. Era o greșeală, o să se rezolve. Dane înecat, când înota ca un campion! Nu, nu putea fi adevărat! Dar este adevărat, Justine, știi foarte bine că așa este, nu te-ai dus cu el să ai grijă de el și s-a înecat. Tu l-ai protejat încă de când era copil și trebuia să o faci și acum. Dacă nu puteai să-l salvezi, trebuia să fii acolo să te îneci împreună cu el. Singurul motiv pentru care nu ai plecat, a fost că ai vrut să fii la Londra, ca să faci dragoste cu Rain.

Îi era atât de greu să gândească! Totul devenise atât de greu! Nu putea face nimic, nici picioarele n-o ascultau. Nu se putea ridica, n-o să poată niciodată să se mai ridice în picioare.

În mintea ei nu mai era loc pentru nimic, decât pentru Dane, toate gândurile ei se roteau în jurul lui Dane. Până când se gândi la mama el, apoi la cei de la Drogheda. Dumnezeuule! Vestea a ajuns la ea, dar va ajunge și la ei. Mama nu a putut păstra nici măcar frumusețea lui de la ritualul din Roma. Or să trimită o telegramă la poliția din Gilly și bătrânul sergent Ern va urca în mașină și va merge la Drogheda și-i va spune mamei că singurul ei fiu este mort. Nu era potrivit ca vestea asta să o ducă un străin! Doamnă O'Neill, cele mai profunde regrete, fiul dumneavoastră este mort. Afectat, politicos, cuvinte goale... Nu! Nu-i pot lăsa să facă asta, mamei, *ESTE ȘI MAMA MEA!* Nu în felul acesta, nu așa cum am auzit eu, nu așa trebuie să afle!

Trase de telefon, puse receptorul la ureche și formă numărul centralei.

— Internaționalul, vă rog. Alo? Doresc o convorbire urgentă cu Australia, Gillanbone, 1212.

Și vă rog, vă rog să vă grăbiți!

Meggie răspunse la telefon. Era târziu, Fee se culcase. În ultima vreme ei nu-i prea venea să doarmă, prefera să stea afară și să asculte broaștele, ori să moțăie cu o carte în mână, să-și amintească.

— Alo?

— Vă caută Londra, doamnă O'Neill, spuse Hazel din Gilly.

— Alo, Justine, spuse Meggie liniștită.

Jussy suna din când în când, să vadă ce mai face.

— Mamă? Tu ești, mamă?

— Da, mama, Justine, spuse Meggie blând, simțind neliniștea fetei.

— Oh mamă! Mamă! apoi se auziră hohote de plâns. Mamă, Dane a murit! Dane a murit!

Pământul se desfăcu la picioarele ei. Simți cum cade, coboară jos, mai jos, nu avea sfârșit. Meggie se lăsă cufundată, simți cum i se închide pământul deasupra capului și înțelese că niciodată nu va mai ieși la suprafață. Ce-i mai puteau face Zeii? Nu știuse atunci când întrebare! Cum de a putut pune o astfel de întrebare? Cum de nu-i trecuse și așa ceva prin cap? Nu-i înfrunta pe zei, le place să se răzbune! A crezut că dacă nu va merge să-l vadă pe Dane în clipele lui cele mai fericite, că, dacă nu le împărtășea împreună cu el, va plăti ultima monedă. Dane va fi liber de răzbunarea zeilor și eliberat de ea. Pentru că nu i-a văzut pentru ultima oară fața, ea va trebui să plătească pentru ultima dată în viață. Pământul se închidea deasupra ei. Meggie stătea acolo numai fizic și înțelegea că era prea târziu.

— Justine, draga mea, fii calmă, spuse Meggie hotărât. Calmează-te și spune-mi ce s-a întâmplat. Ești sigură?

— M-a sunat Ambasada Australiei, au crezut că sunt singura lui rudă. Un om îngrozitor, care nu

dorea decât să știe ce vrem să facem cu corpul! Îi spunea lui Dane „corpul”. Ca și cum nu avea dreptul la mai mult, ca și cum n-ar fi fost nimeni! Meggie o auzi hohotind. Dumnezeu! Presupun că bietului om nu-i plăcea deloc ce făcea. Oh, mamă, Dane a murit.

— Cum a murit, Justine? Unde? La Roma? De ce nu m-a sunat Ralph?

— Nu, n-a murit la Roma. Probabil că nici nu știe Cardinalul. La Creta. Omul acela mi-a spus că s-a înecat, după ce a salvat pe cineva de la înec. Era în vacanță, mamă, m-a rugat să merg cu el și nu am mers; eu am vrut să joc Desdemona și să fiu cu Rain. Numai dacă eram cu el acolo! Dacă mergeam cu el, nu se întâmpla. Oh, Doamne, ce mă fac?!!

— Termină, Justine, spuse Meggie dur. Nu ai dreptul să gândești așa! Auzi? Nici lui Dane nu i-ar plăcea! Așa se întâmplă uneori lucrurile, iar noi n-o să știm niciodată de ce se întâmplă așa și nu altfel. Acum, cel mai important pentru mine este că tu ești bine și nu v-am pierdut pe amândoi. Acum tu ești tot ce mi-a mai rămas pe lume. Oh, Jussy, Jussy, e atât de departe! Lumea este mare, prea mare! Vino acasă la Drogheda! Nu-mi place să știu că ești singură acolo!

— Nu, am treabă. Pentru mine, de acum, munca este singura șansă. Dacă nu muncesc, înnebunesc. Nu vreau să văd oameni, nu vreau compătimire. Oh, mamă, hohoti iar; cum ai să trăiești fără el?

Da, într-adevăr, cum? Mai însemna asta că trăiește? Al lui Dumnezeu ești, la Dumnezeu te întorci! Țărână din țărână! Viața este numai pentru acei dintre noi care au eșuat. Dumnezeu cel lacom îi adună el numai pe cei buni! Lasă lumea cu noi, restul, să putrezim împreună!

— Nu noi știm cât vom mai trăi, spuse Meggie. Jussy, mulțumesc că mi-ai spus tu, că n-ai lăsat străinii să-mi spună!

— N-am putut suporta ideea ca un străin să-ți dea vestea asta, mamă! Nu meritai să o primești de la un străin. Ce vrei să faci? Ce putem face?

Cu toată voința ei, Meggie încercă să strecoare căldură în vorbe, căldură care să ajungă la fiica ei, la mii de mile, la fiica ei sfâșiată de remușcări. Fiul ei murise, fiica ei mai trăia! Trebuia să rămână întreagă. Dacă era posibil. Toată viața ei, Justine nu l-a iubit decât pe Dane. Pe nimeni altcineva, nici măcar pe ea.

— Draga mea, nu plânge. Încearcă să nu-l jelești, știi doar că lui nu i-ar plăcea asta, nu? Vino acasă și uită tot. O să-l aducem pe Dane acasă, la Drogheda, o să fie și el aici! După lege este al meu, nu aparține Bisericii și nu mă poate nimeni opri. Am să sun imediat Ambasada Australiei și Ambasada din Atena, dacă reușesc. *TREBUIE* să-l aduc acasă! Nu accept să-l las departe de Drogheda. El aparține acestui loc, trebuie să vină acasă. Vino cu mine, Justine.

Dar Justine stătea ghemuită dând din cap, ca și cum mama ei ar fi văzut-o. Să meargă acasă? Niciodată nu mai putea merge acasă. Dacă pleca cu Dane, Dane nu murea. Să vină acasă și să vadă în fiecare zi fața mamei, tot restul vieții? Nu, nu suporta nici gândul.

— Nu, mamă, spuse cu fața inundată de lacrimi. Cine naiba a spus că oamenii care suferă cel mai mult nu plâng? Ei nu știu ce înseamnă! Am să stau aici, să muncesc. Am să vin acasă cu Dane, dar am să mă întorc aici. Nu pot să trăiesc la Drogheda.

Trei zile au așteptat într-un vid total, Justine la Londra, Meggie și familia la Drogheda, imaginându-și că în tăcerea asta oficială poate fi o undă de speranță. Cu siguranță că, după atâta timp, au descoperit că este o greșeală, dacă era adevărat, sigur ar fi știut și ei! Dane va intra zâmbind la Justine și va spune că nu a fost decât o greșeală stupidă. Grecia era în revolte și se făceau tot felul de greșeli stupide. Dane va intra pe ușă și va râde

de ideea morții sale, va sta în ușă, puternic și înalt și viu și va râde. Începu să crească această speranță și creștea cu fiecare minut de așteptare. Trădătoare și oribilă speranță. Nu, nu era mort, nu! Nu *ÎNECAT*, nu Dane care era un înotător așa de bun. Așteptară, sperând că, până la urmă, va fi doar o greșeală. Mai târziu, veni totuși vremea să se anunțe Roma.

În a patra dimineață, Justine primi mesajul. Ca o femeie îmbătrânită, luă receptorul și mai făcu o comandă cu Australia.

— Mamă?

— Justine?

— Oh, mamă, l-au îngropat deja; nu-l putem aduce acasă! Ce ne facem? Nu spun decât că Creta este o insulă mare, nu se știe numele satului, până să ajungă telegrama ei l-au și îngropat. Este într-un mormânt necunoscut, într-un loc neștiut! Nu pot obține viză pentru Grecia, nimeni nu vrea să mă ajute, acolo este un haos. Ce ne facem, mamă?

— Așteaptă-mă la Roma, Justine! spuse Meggie.

Toți, cu excepția Annei Muller, stăteau în jurul telefonului, toți erau îngroziți. Bărbații parcă îmbătrâniseră cu douăzeci de ani în trei zile, iar Fee, zbârcită, albă și gârbovită, se mișcase prin casă, repetând în neștire „de ce nu m-a luat pe mine? Sunt atât de bătrână, atât de bătrână!” Anne căzuse împietrită, iar doamna Smith, Minnie și Cat, plângeau și în somn.

Meggie îi privi tăcută, în timp ce pune receptorul în furcă. Ei erau Drogheda, tot ce mai rămăsese din ea. Un mănunchi de bărbați și femei bătrâne! Sterili și disperați.

— Dane s-a pierdut, spuse ea. Nimeni nu-l poate găsi; a fost îngropat undeva în Creta. Este atât de departe! Cum să se odihnească atât de departe de Drogheda!? Plec la Roma, la Ralph de Bricassart. Dacă ne poate ajuta cineva, el este acela.

Secretarul Cardinalului de Bricassart intră în cameră.

— Eminență, vă deranjez, dar o doamnă vrea să vă vadă imediat. I-am explicat că este un Congres și că sunteți ocupat și nu primiți pe nimeni, dar spune că va sta în vestibul până veți avea timp să o primiți.

— Este tulburată, Părinte?

— Foarte tulburată, Eminență, nu e greu să-ți dai seama de asta. Mi-a spus să vă transmit că se numește Meggie O'Neill.

Pronunță cu puțin accent și numele sună ciudat.

Cardinalul Ralph se ridică în picioare, culoarea din obraji i se scurse, lăsându-i fața la fel de albă, ca și părul.

— Eminență, nu vă simțiți bine?

— Părinte, mă simt foarte bine, mulțumesc. Anulează toate întâlnirile pentru astăzi, până te anunț că sunt liber și adu-o imediat înăuntru pe doamna O'Neill. Să nu ne deranjeze nimeni, decât dacă este Sfântul Părinte.

Preotul se aplecă și plecă. O'Neill. Bineînțeles! Era tânărul Dane, trebuia să-și fi amintit. Numai că în palatul Cardinalului, toată lumea îi spunea Dane. Ah, făcuse o foarte mare greșeală lăsând-o să aștepte. Dacă Dane era nepotul Cardinalului, atunci doamna O'Neill era sora sa.

Când intră Meggie, Cardinalul Ralph abia putu să se îndrepte spre ea. Nu-l mai văzuse de treisprezece ani; ea avea cincizeci și trei de ani, iar el șaptezeci și unu. Îmbătrâniseră amândoi, nu numai el. Fața ei nu se schimbase prea mult, luase doar o expresie pe care imaginația lui nu o reținuse. Înlocuise blândețea cu agresivitatea. Înlocuise parcă blândețea cu duritatea; părea să fie o femeie în vârstă, dar viguroasă, părea să fie mai degrabă martiră, decât resemnată, sfânta pe care el o păstrase în gândurile lui. Frumusețea îi era la fel de izbitoare, ochii tot verde argintiu, dar erau mai duri, iar părul atât de viu altădată, acum era șters,

ca al lui Dane, fără nuanțe. Ceea ce era îngrijorător, era faptul că ea nu dorea să-l privească, pentru a-i satisface curiozitatea.

Nu fu în stare să o salute natural, se încordă și arătă un scaun.

— Te rog, ia loc.

— Mulțumesc, spuse ea la fel de rigid.

Numai după ce ea se așeză, și el putu să o privească în liniște, observă cât îi erau de umflate încheieturile picioarelor.

— Meggie, ai zburat din Australia, fără să faci o întrerupere? Ce s-a întâmplat?

— Da, am călătorit fără oprire, am venit direct aici, spuse ea. În ultimele douăzeci și nouă de ore am fost în avioane, între Gilly și Roma. Nu am făcut altceva decât să privesc pe fereastră, la nori și să mă gândesc.

Vocea îi era răgușită și distantă.

— Ce s-a întâmplat? repetă el nerăbdător, neliniștit și cu teamă.

Ridică privirea spre el. Îl privi fix. Era ceva *ÎNGROZITOR* în ochii ei; ceva atât de întunecat și de înghețat, încât simți un fior de gheață pe șira spinării și duse o mână la ceafă.

— Dane a murit, spuse Meggie.

Mâinile i se înmuiară și-i căzură neputincioase în poala roșie, în timp ce el se prăbușea pe un scaun.

— Mort? întrebă el încet. *DANE* mort?

— Da. S-a înecat acum șase zile în Creta, salvând niște femei de la înec.

El se aplecă și-și acoperi fața cu mâinile.

— Dane! Mort! îl auzi ea șoptind. Dane mort? Frumosul meu băiat! Nu se poate să fi murit! Dane – el era preotul perfect – el era tot ce eu nu am putut fi. Ce nu am avut eu, el avea. Tot ce nu puteam fi eu, el era. Avea darul – toți simțeam asta, noi toți, care nu suntem preoți perfecți. *MORT?* Oh, Scumpe Dumnezeule!

— Nu-ți mai face probleme pentru scumpul tău Dumnezeu, Ralph, spuse străina din fața lui. Ai lucruri mult mai importante de făcut. Am venit să-ți cer să mă ajuți – nu să fiu martora văicărelilor tale. Am avut suficient timp să mă gândesc cum să-ți spun asta. Am stat multe ore privind norii știind că Dane este mort. După toate astea, nimic nu mă mai poate impresiona. Nici durerea ta.

Totuși, când el își ridică fața spre ea, inima ei înghețată tresări. Fața lui Dane, pe care se citea suferința că Dane nu mai trăia. Oh, mulțumesc lui Dumnezeu că a murit. El nu va mai cunoaște această suferință prin care a trecut Ralph. Mulțumesc lui Dumnezeu că a murit! El nu va mai trece prin ce a trecut omul acesta, prin ce am trecut eu. Mai bine mort, decât să treacă prin asemenea suferință!

— Cum te pot ajuta, Meggie? întrebă, stăpânindu-și emoțiile.

— Grecia este în haos. L-au îngropat pe Dane undeva în Creta și nu pot afla unde, când și de ce? Presupun că telegrama mea a ajuns prea târziu, din cauza războiului civil. În Creta este la fel de cald ca și în Australia. Dacă nu l-a cerut nimeni, au presupus că nu are pe nimeni și l-au îngropat. Ea se aplecă încordată. Îmi vreau băiatul înapoi, Ralph, vreau să îl găsesc și să-l aduc acasă, să-și doarmă somnul de veci acolo unde este locul lui, la Drogheda. I-am promis lui Jims că am să-l aduc la Drogheda și am s-o fac de-ar fi să mă târăsc în genunchi prin fiecare cimitir din Creta. Nu vreau să aibă mormânt sofisticat de preot al Romei, nu atât cât voi trăi eu și pot să lupt pentru asta. El va veni acasă!

— Nimeni nu-ți va nega dreptul acesta, Meggie, spuse el blând. Și acolo este pământ catolic, Biserica nu cere decât atât. Și eu am cerut să fiu îngropat la Drogheda.

— Eu nu pot face ceea ce trebuie, continuă ea, ca și cum el nici nu vorbise. Eu nu știu să vorbesc

grecește și nu am nicio putere. Am venit la tine, să folosesc influența ta. Adu-mi fiul înapoi Ralph!

— Nu-ți fie teamă, Meggie, o să-l aducem înapoi, deși poate că nu foarte repede. Acum stânga este la putere și ei sunt foarte anti-catolici. Totuși mai am prieteni în Grecia și o vom face. Am să pun imediat roțile în mișcare, nu-ți face probleme. Este preot al Sfintei Biserici a Romei, o să-l aducem înapoi.

Ridică mâna spre clopoțel, dar privirea rece și mândră a lui Meggie, îl împietri.

— Nu înțelegi, Ralph. Eu nu vreau roți puse în mișcare. Eu îl vreau pe fiul meu înapoi – nu săptămâna viitoare, sau luna viitoare, *ACUM!* Tu vorbești grecește, poți obține vize pentru amândoi. Vreau ca *TU* să vii cu mine în Grecia *ACUM!* Vreau să mă ajuți să-mi aduc fiul acasă!

Ochii lui exprimau multe; tandrețe, compasiune, șoc, durere. Dar deveniseră și ochii preotului, logic, rezonabil.

— Meggie, l-am iubit pe fiul tău, de parcă ar fi fost al meu, dar în acest moment nu pot pleca din Roma. Nu sunt liber – tu, mai mult decât alții, ar trebui să înțelegi asta. Indiferent de ce simt pentru tine, ce gândesc eu chiar acum, nu pot părăsi Roma în mijlocul unui Congres vital. Sunt ajutorul direct al Sfântului Părinte.

Se dădu înapoi împietrită și ultragiată, apoi scutură din cap la o amintire trecută pe care îi era imposibil să o influențeze; apoi, tremurând, își umezi buzele, părând să ia o hotărâre; se ridică țeapănă.

— Chiar îl iubești pe fiul meu, ca și cum ar fi al tău, Ralph? întrebă. Ce ai face pentru fiul tău? Ai mai putea da înapoi și i-ai mai putea spune mamei, „nu îmi pare rău, nu am timp”? *Ai PUTEA SPUNE ASTA* mamei fiului tău?

Ochii lui Dane și totuși nu, o priveau uimiți, plini de durere, neajutorați.

— Eu nu am un fiu, spuse, dar printre multe alte lucruri, am învățat de la fiul tău că singura și unica mea datorie este față de Dumnezeu!

— Dane a fost fiul tău; și al tău, spuse Meggie.

El o privi neînțelegând.

— Ce?

— Am spus că Dane era și fiul tău. Când am plecat de pe Insula Matlock eram însărcinată. Dane a fost al tău, nu al lui Luke O'Neill.

— Nu – este – adevărat!

— Nu intenționez să-ți spun vreodată, nici măcar acum. Te-aș minți eu pe tine?

— Să-l aducem pe Dane înapoi? Da, spuse aproape leșinat.

Ea se ridică, veni și se aplecă peste scaunul de brocart roșu, luă mâna subțire, se aplecă și sărută inelul.

— Pe tot ce îți este mai sfânt, Ralph, jur că Dane a fost fiul tău. Nu a fost, nici nu putea fi fiul lui Luke. Pe moartea lui îți jur!

Auzi un strigăt jalnic, ca acela al unui suflet care trece de porțile iadului. Ralph de Bricassart se prăbuși plângând. Ghemuit pe covorul purpuriu, lacrimile lui formau parcă un lac de sânge; plângea în piept, trăgându-se de păr.

— Da, plânga! spuse Meggie. Plângi acum că știi! Este bine ca măcar unul din părinți să poată vărsa lacrimi pentru el. Plângi, Ralph! Douăzeci și șase de ani l-am avut pe fiul tău, iar tu nici măcar nu ai știut, nici măcar nu ai ghicit. Nu ai văzut că seamănă cu tine din cap până în picioare! Era replica ta mai tânără! Mâinile tale, picioarele tale, ochii tăi, corpul tău. Numai culoarea părului era a lui; restul, totul era de la tine. Înțelegi acum? Când l-am trimis aici, am scris în scrisoare „ce am făcut, dau înapoi”. Îți amintești? Numai că am furat amândoi, Ralph. Am furat ceea ce tu juraseși să fie numai a lui Dumnezeu și trebuie să plătim amândoi.

Stătea pe scaun implacabilă, lipsită de sentimente de milă, privea forma roșie care se zbătea în agonie pe covor.

— Te-am iubit, Ralph, dar nu ai fost niciodată al meu. Ceea ce am avut de la tine, a trebuit să fur. Dane a fost partea mea, tot ce-am putut obține de la tine. Am jurat că nu vei ști niciodată, am jurat că nu vei avea ocazia să mi-l iei. Apoi ți l-am dat de bunăvoie; ți s-a oferit singur, din dorința lui. Îi spuneai *Imaginea Preotului Perfect*. Ce-am râs când am auzit asta! Dar, pentru nimic în lume nu ți-aș fi dat cu mâna mea o armă ca aceasta, să știi că era al tău. Decât acum! *DECÂT ACUM!* Pentru nimic altceva nu ți-aș fi spus! Deși, acum nu cred că mai are vreo importanță. Nu mai aparține nici unuia dintre noi. Aparține lui Dumnezeu!

Cardinalul de Bricassart a închiriat un avion particular, pentru Atena; el, Meggie și Justine, l-au adus pe Dane acasă la Drogheda, cei vii așteptându-i tăcuți, cei morți stând la locurile lor, la fel de tăcuți, nemaivând nimic de cerut de la pământ.

— Și eu trebuie să spun *Mesa, Requiemul* pentru fiul meu! Carne din carnea mea, fiul meu. Da, Meggie, te cred. Imediat ce mi-am recăpătat respirația te-am crezut. Te-aș fi crezut și fără jurământul acela teribil. Vittorio a știut imediat ce a văzut băiatul, în adâncul inimii mele cred că și eu am știut. Râsul tău în spatele tufelor de trandafiri, venea de la băiat – iar ochii mei care mă vedeau pe mine, așa cum eram în copilărie, nu au văzut. Fee a știut. Anne Muller a știut. Dar nu și noi, bărbații. Nu eram buni pentru a ni se spune. Pentru că așa gândiți voi femeile și așa vă ascundeți secretele, întorcându-ne spatele, pentru că Dumnezeu nu v-a făcut și pe voi după chipul și asemănarea sa. Vittorio a știut, dar partea aceea de feminitate din el i-a legat limba. O răzbunare ca o lovitură de maestru.

Spune-o Ralph de Bricassart, deschide gura și spune, mișcă-ți mâinile și binecuvântează, începe cântecul latinesc pentru cel dispărut.

Cel care a fost fiul tău. Pe care l-ai iubit mai mult decât ai iubit-o pe mama lui. Da, mai mult! Pentru că el era replica ta, recreat într-un mod mult mai aproape de perfecțiune, decât tine.

„In Nomine Patris, et Filli, et Spiritus Sancti...”

Capela era plină de lume; toți care trebuiau să fie, erau acolo: familiile King, O'Rourke, Davies, Pughs, MacQueen, Gordon, Carmichael, Hopeton. Și familia Cleary, oamenii Droghedei. Nu mai aveau speranțe, nu mai aveau lumină în ochi. În fața tuturor, Părintele Dane O'Neill, acoperit de trandafiri. De ce erau mereu trandafirii înfloriți când venea el la Drogheda? Era octombrie, primăvară, bineînțeles că erau înfloriți. Era vremea lor.

„Sanctus... Sanctus... Sanctus...”

Fii sigur că puritatea sfântă te însoțește, dragul meu Dane. Frumosul meu fiu. Este mai bine așa. Nu aș fi dorit să ajungi aici, unde eu sunt deja. De ce îți spun asta, nu știu. Nu ai nevoie de mine, niciodată nu ai avut nevoie. Tot ce am încercat să sper eu, să fac eu, tu ai știut instinctiv. Nu tu ești nefericit, noi, cei de aici, cei rămași în urmă. Compătimește-ne, iar când ne va veni timpul; ajută-ne.

„Ite, Missa est... Requiescat în pace...”

Și acum, spre cimitir, pe pajiște, pe lângă eucalipti, pe lângă trandafiri, arborii de piper. Dormi în pace, Dane, pentru că numai cei buni mor tineri. De ce plângem noi? Tu ești norocos, pentru că ai scăpat de această viață grea atât de devreme. Poate că așa arată Iadul, legarea de viața pământească. Poate că noi trecem prin suferințele Iadului, în timpul vieții...

Ziua trecu, oamenii plecară, oamenii Droghedei se mișcau tăcuți prin casă, evitându-se unul pe altul; Cardinalul o privise pe Meggie mai devreme

și nu mai suporta să o mai privească. Justine plecase cu Jean și King să prindă avionul de seară spre Sydney și pe cel de noapte pentru Londra. Nu-și aminti să o fi auzit, sau să-i fi văzut ochii. Din momentul în care s-a întâlnit cu el și Meggie, la Atena, până a plecat, a fost ca o stafie. De ce nu-l chemase pe Rainer Hartheim, să fie lângă ea? Sigur știa cât de mult o iubea, cât de mult ar fi dorit să fie cu ea acum? Dar gândul nu stătu mult în mintea obosită a Cardinalului, ca să-l cheme el pe Rainer. Oamenii Droghedei îi păreau străini, erau ciudați. Nu le plăcea compania atunci când sufereau; preferau să fie singuri cu durerea lor.

Numai Fee și Meggie erau cu Cardinalul Ralph în sufragerie, după o cină de care nu s-a atins nimeni. Nimeni nu scotea un cuvânt; ceasul de pe șemineul de marmoră le spărgea urechile, ochii din tabloul Mariei Carson priveau vicios la Bunica lui Fee din partea opusă. Fee și Meggie stăteau împreună pe o sofa, atingându-și ușor umerii; Cardinalul Ralph nu le văzuse niciodată atât de apropiate. Dar ele nu spuneau nimic, nu făceau nimic, nu se priveau, nu-l priveau nici pe el.

Încercă să înțeleagă unde a greșit. Prea mult rău a făcut, aici era necazul. Mândrie, ambiție și chiar o lipsă de scrupule. Iar între toate astea a înflorit dragostea pentru Meggie. Dar el nu a cunoscut niciodată încununarea glorioasă a acelei dragoste. Ce s-ar mai fi schimbat dacă ar fi știut că fiul lui, este fiul lui? Era posibil să iubească băiatul mai mult decât îl iubea? Ar fi ales o altă cale, dacă ar fi știut că este copilul său? Da! strigă inima. Nu! mârâi creierul.

Se întoarse împotriva sa cu amărăciune. Nebun! Trebuia să știi că Meggie nu era capabilă să se întoarcă la Luke. Trebuia să știi imediat al cui este Dane! Era atât de *MÂNDRĂ* de el! Tot ce a putut obține de la tine, așa ți-a spus la Roma. Ei bine, Meggie... Prin el, ai obținut ceea ce era mai bun în mine. Sfinte Dumnezeule, Ralph, cum să nu vezi

că era fiul tău? Trebuia să-ți dai seama, măcar când l-ai văzut mare, dacă nu mai devreme! Ea aștepta ca tu să vezi, abia aștepta ca tu să vezi; dacă ai fi văzut ar fi venit în genunchi la picioarele tale. Dar tu ai fost orb! Nu ai vrut să vezi. Ralph Raoul, Cardinal de Bricassart, asta ai vrut; mai mult decât ea, mai mult decât fiul tău. *MAI MULT DECÂT FIUL TĂU!*

Se auziră șoapte și plânsete în cameră; ceasul bătea odată cu inima lui. Apoi o dată nu mai bătu. El pierduse pasul. Meggie și Fee săriră în picioare, înotau parcă, cu fețe speriate într-o ceață imaterială, spunându-i lucruri pe care el nu părea să le audă. „Aaaaah!” strigă el.

Abia dacă simțea durerea, era conștient numai de faptul că mâna lui Meggie era în jurul său, că își sprijinea capul de ea. Reuși să se întoarcă până îi văzu ochii, o privi intens. Încercase să spună „Iartă-mă”, dar văzu că era de mult iertat. Ea știa că luase ce avea el mai bun. Apoi mai dori să spună ceva, atât de bine, atât de potrivit, pentru ca ea să fie etern consolată, dar înțelese că nici acest lucru nu era necesar. Cum era ea făcută, putea suporta orice. *ORICE!* Așa că el închise ochii și se abandonă, pentru ultima dată, în brațele iertării lui Meggie.

ŞAPTE
1965-1969 Justine

XIX

Stând la biroul său din Bonn, cu ceașca de cafea în mână, Rainer află de moartea Cardinalului de Bricassart din ziarul pe care-l citea. Furtuna politică din ultimele săptămâni se potolea în sfârșit, și Rainer respira ușurat, încântat că are timp de citit, bucurându-se de întâlnirea cu Justine, care îi va colora din nou existența, netulburat de tăcerea ei din ultima vreme. O pune pe seama refuzului ei de a înțelege că tot de el era legată.

Vestea morții Cardinalului alungă toate gândurile despre Justine. Zece minute mai târziu, era la volanul Mercedesului 280 SL, îndreptându-se spre autostradă. Bietul și bătrânul Vittorio rămăsese foarte singur, iar această povară era foarte grea. Trebuia să meargă mai repede; până să meargă de la un aeroport la altul, căutând un zbor spre Roma, putea ajunge mai repede cu mașina la Vatican. Și era un lucru bun să meargă, un lucru important pentru un om ca el.

De la Cardinalul Vittorio a aflat toată povestea și a fost prea șocat pentru a se mai întreba de ce nu venise Justine la el mai întâi.

— A venit la mine și m-a întrebat dacă am știut că Dane era fiul lui; spuse vocea blândă în timp ce mâinile mai mângâiau blana gri a Natașei.

— Și dumneavoastră ați spus...?

— Am spus că am ghicit. Nu puteam să-i spun mai mult. Doamne, dar ce față avea! Ce față! Am plâns.

— Asta l-a ucis. Ultima dată când l-am văzut m-am gândit că nu se simte bine, dar a râs când i-am sugerat să vadă un doctor.

— Este cum a vrut Dumnezeu. Cred că Ralph de Bricassart a fost unul dintre cei mai chinuți de îndoieli oameni pe care i-am cunoscut. În moarte își va găsi liniștea pe care nu și-a găsit-o în viață.

— Dar băiatul, Vittorio! O tragedie.

— Crezi? Eu aş spune mai degrabă că a fost frumos. Nu pot să cred că a-ţi găsi moartea astfel este o şansă binevenită şi nu mă surprinde că Domnul nu a mai putut aştepta niciun moment pentru a-l aduce pe Dane la el. Şi eu plâng, bineînţeles, dar nu pentru băiat. Plâng pentru mama lui care trebuie să sufere atât de mult. Şi pentru sora lui şi pentru unchii lui şi pentru bunica lui. Părintele O'Neill a trăit într-o puritate aproape perfectă, a minţii şi a spiritului. Ce poate fi pentru el moartea decât intrarea lui în viaţa veşnică? Pentru noi, ceilalţi, trecerea nu este uşoară.

De la hotel, Rainer a trimis o telegramă la Londra, deşi nu-şi putea permite să-i spună că este furios, rănit, dezamăgit. Scrisa simplu: *TREBUIE SĂ PLEC LA BONN DAR VIN LA LONDRA LA SFÂRŞIT DE SĂPTĂMÂNĂ STOP DE CE NU MI-AI SPUS DRAGA MEA STOP CU TOATĂ DRAGOSTEA RAIN.*

Pe biroul din Bonn găsi o scrisoare expres de la Justine şi un pachet care, îi spuse secretara sa, venea de la Cardinalul de Bricassart prin avocatul său din Roma. Îl deschise pe acesta din urmă şi află că, prin testamentul lui Ralph de Bricassart, el trebuia să mai adauge o companie la deja formidabila listă pe care o avea. *Micharl Limited*. Şi Drogheda. Exasperat şi totuşi emoţionat într-un fel curios, înţelese că acesta era felul în care Cardinalul, după o ultimă evaluare, nu-l găsisese lacom, că rugăciunile acelea din timpul războiului dăduseră roade. Lăsa în mâinile lui Rainer viitorul şi bunăstarea lui Meggie şi a familiei sale. Cel puţin aşa interpreta Rainer, pentru că redactarea era impersonală. Nici nu putea fi altfel.

Aruncă pachetul în mapa cu corespondenţă nesecretă şi cu răspuns imediat şi deschise scrisoarea de la Justine. Începea prost, fără introducere:

„Mulțumesc pentru telegramă. N-ai idee cât m-am bucurat că nu ne-am văzut în ultimele săptămâni, aș fi urât ideea să te știu în preajmă. La vremea aceea n-am putut să mă gândesc decât că îi mulțumesc lui Dumnezeu că nu știi. Poate îți vine greu să înțelegi, dar nu te doresc în preajma mea. Nu este nimic frumos în suferință, Rain, nici dacă tu ai fi martorul suferinței mele, nu ar schimba situația. Într-adevăr ai putea spune că aceasta a fost o dovadă a faptului că nu te iubesc. Dacă te-aș iubi, instinctiv, m-aș întoarce spre tine, nu-i așa? Dar eu mă îndepărtez de tine.

Prin urmare, eu aș numi asta despărțire pentru totdeauna, Rain. Eu nu pot să-ți dau nimic și nu vreau nimic de la tine. Asta m-a învățat ce mult înseamnă oamenii când îți stau în preajmă. Timp de douăzeci și șase de ani. N-aș mai suporta să mai trec odată prin ce-am trecut, ai spus-o singur, îți amintești? Căsătoria sau nimic. Ei bine, eu aleg „nimic”.

Mama mi-a spus că bătrânul Cardinal a murit la câteva ore după ce am plecat eu de la Drogheda. Ciudat, mama era chiar afectată de moartea lui. Nu mi-a spus altceva, dar eu o cunosc. Să mă ia naiba dacă înțeleg de ce Dane și mama și tu l-ați iubit atât de mult. Eu nu l-am suferit. Și nu cred că sunt pregătită să mă schimb, numai pentru că a murit el. Asta este. Tot. Sunt foarte serioasă, Rain. Eu aleg de la tine – nimic. Ai grijă de tine.”

O semnă cu obișnuitul și îndrăznețul „Justine” și a scris-o cu un stilou de care se bucurase când i-l dăduse.

Nu o împachetă, nu o puse în portmoneu, făcu ceea ce făcea cu corespondența care nu cerea răspuns; o trecu prin mașina electrică de deasupra coșului de hârtii.

Se gândi la el, la faptul că moartea lui Dane a pus, efectiv, capăt deschiderii emoționale a Justinei

și simți gustul unei nefericiri amare. Nu era drept. Așteptase atât de mult.

La sfârșitul săptămânii oricum va zbura la Londra, dar nu ca s-o vadă pe ea. Ci ca s-o vadă pe scenă, ca soția maurului, Desdemona. Formidabil. Pentru o vreme nu putea face pentru ea nimic mai mult decât putea face teatrul. *ASTA ESTE FIINȚA MEA!* Se exprimă numai pe scenă.

Numai că nu era chiar așa, nu putea să dea tot scenei, pentru că era prea tânără să joace Hecuba. Scena era numai singurul loc unde-și putea găsi liniștea și uitarea. Nu putea decât să-și spună: timpul vindecă rănilor – dar nu mai credea asta. Se tot întreba, de ce continuă să sufere atât de mult. Când Dane trăia nu se gândise prea mult la el, decât atunci când erau împreună, iar după ce au crescut, erau foarte puțin împreună, vocațiile lor erau cu totul opuse. Dar moartea lui crease o prăpastie atât de uriașă, încât se temea că nu va avea cu ce să o umple.

Șocul că trebuia să se controleze în mijlocul unei reacții spontane – trebuie să-mi amintesc să-i spun lui Dane despre asta – asta o durea cel mai mult. Și pentru că i se întâmpla foarte des, i se prelungea și durerea. Dacă circumstanțele morții lui ar fi fost mai puțin terorizante, poate că și-ar fi revenit mai repede, dar coșmarul evenimentelor din acele zile rămăsese la fel de impresionant; mintea ei se întorcea din nou și din nou la incredibilul fapt al morții lui Dane, Dane care nu va reveni niciodată.

Apoi, mai avea și convingerea că nu l-a ajutat suficient. Toată lumea, în afară de ea, părea să creadă că el era perfect, că nu trecuse prin toate problemele pe care le-au avut ceilalți bărbați, dar Justine știa că el era sfâșiat de îndoieli, se tortura cu gândul că nu merită nimic, se întreba ce văd ceilalți oameni în el, în afară de fața și de corpul său. Bietul Dane, nu a înțeles niciodată că oamenii

îi iubeau bunătatea. Era groaznic să-și amintească mereu că acum era prea târziu.

Suferea și pentru mama sa. Dacă moartea lui Dane însemna așa mult pentru ea, ce groaznic trebuie să fie pentru mama ei! Gândul acesta o făcea să fugă de memorie, de conștiință. Imaginea unchilor ei la Roma, la ceremonie, când își scoteau cu mândrie piepturile în față. Asta era cel mai rău, să vizualizeze dezolarea mamei sale și a oamenilor de la Drogheda.

Fii cinstită, Justine. Asta era cel mai rău? Nu mai era nimic altceva care să te tulbure?

Nu-și putea alunga din minte gândul că Rain este departe, sau ceea ce ea gândea că este trădare față de Dane. Pentru a-și satisface o dorință, l-a trimis pe Dane singur în Grecia. Dacă ar fi mers cu el, Dane ar fi trăit! Nu putea gândi altfel. Dane murise din cauza egoismului ei! Acum era prea târziu și nu-l putea aduce pe fratele ei înapoi, dar, dacă putea oarecum să se obișnuiască cu gândul că nu-l va mai vedea pe Rain, gândul că va fi absolut singură, o înnebunea.

Așa trecură săptămâni, luni. Un an, doi ani. Desdemona, Ofelia, Portia, Cleopatra. Se amăgea cu gândul că se comporta bine și nimic nu-i va ruina lumea în care trăia; se studia foarte bine când râdea, când vorbea, avea grijă să pară normală oamenilor din jurul ei. Dacă se observa o schimbare, da, era mai blândă, durerile oamenilor păreau să o afecteze mai mult, ca și cum ar fi fost ale ei.

De două ori a încercat să meargă acasă, la Drogheda, a doua oară a mers atât de departe încât și-a luat și bilet de avion. De fiecare dată, un motiv important, de ultim minut, a întors-o din drum, dar ea știa că adevăratul motiv era împletirea sentimentului de vinovăție cu lașitatea. Pur și simplu, nu era în stare să dea ochii și să se confrunte cu mama ei; dacă făcea asta, aducea înapoi în memorie, sentimentul de părere de rău,

probabil în mijlocul unei furtuni de durere răscolită a oamenilor de la Drogheda, pe care până acum încercase cu atâta grijă să o evite. Cei de la Drogheda, mai ales mama sa, trebuiau să fie convinși de faptul că ea, Justine, era bine, că supraviețuise durerii fără prea multe remușcări. Așa că era mai bine să stea departe de Drogheda. Mult mai bine.

Meggie se trezi oftând, se controlă. Dacă n-ar fi durut-o așa de tare toate oasele, ar înșeua un cal și ar pleca, dar astăzi, numai gândul la călărie și îi răscolea durerile. Altădată, când arterita nu se va face simțită.

Auzi o mașină, ușa din față, voci murmurând, vocea mamei ei, pași. Nu era Justine, nu erau importanți!

— Meggie, îi spuse Fee de pe verandă, avem un vizitator. Intrați, vă rog.

Musafirul era un bărbat distins, la jumătatea vieții, deși putea să fie mai tânăr decât arăta. Era foarte diferit de bărbații pe care îi cunoscuse ea, exceptând faptul că părea să aibă aceeași putere și încredere în forțele lui, ca și Ralph. *CUM FUSESE RALPH*. Timpul verbului arăta clar că nu mai este, însemna sfârșitul adevărat.

— Meggie, ți-l prezint pe domnul Rainer Hartheim, spuse Fee, stând în picioare lângă scaunul ei.

— Oh, exclamă Meggie, aproape involuntar, privind surprinsă figura lui Rainer, care se detașase atât de pregnant din scrisorile Justinei de altădată.

Apoi își aminti de politețe.

— Luați loc, domnule Hartheim.

Și el privea uluit.

— Nu semănați deloc cu Justine! exclamă fără nuanțe.

— Nu.

Se așeză în fața lui.

— Meggie, eu vă las singuri, domnul Hartheim vrea să vorbească numai cu tine. Când doriți ceaiul, sunați, spuse Fee și plecă.

— Sunteți, bineînțeles, prietenul german al Justinei, spuse Meggie încurcată.

El își scoase țigările.

— Îmi dați voie?

— Vă rog.

— Serviți, doamnă O'Neill?

— Nu, mulțumesc, nu fumez. Își îndreptă rochia. Ați făcut un drum lung domnule Hartheim; ați venit pentru afaceri?

El zâmbi gândindu-se ce ar spune ea dacă ar ști că el era stăpânul Droghedei. Dar el nu intenționa să-i spună adevărul, pentru că prefera ca cei de la Drogheda să știe că bunăstarea lor era în mâini necunoscute, un domn pe care el îl angajase ca intermediar.

— Vă rog, doamnă O'Neill, numele meu este Rainer, spuse dând numelui aceeași pronunție ca și Justine, în timp ce gândea că această femeie nu-l va folosi decât în timp; nu era o femeie care să stea relaxată în prezența străinilor. Nu, nu am afaceri oficiale în Australia, dar am un motiv foarte serios pentru care am venit să vă văd.

— Să mă vedeți pe MINE? întrebă ea surprinsă. Pentru a-și ascunde stânjeneala trecu imediat la un subiect sigur. Sunteți foarte bun. Frații mei mi-au spus că ați fost foarte amabil cu ei la Roma, la ceremonia lui Dane. Pronunță numele lui Dane fără urme de durere, de parcă l-ar fi folosit în fiecare zi. Sper că puteți rămâne câteva zile, să vă întâlniți și cu ei.

— Pot, doamnă O'Neill, răspunse el cu ușurință.

Pentru Meggie întâlnirea se dovedea a fi extrem de stânjenitoare; era un străin, îi spusese că a venit douăsprezece mii de mile ca să o vadă și se părea că nu se grăbește să-i spună de ce. Se gândi că, până la urmă, o să-l placă, dar chiar acum, găsea că o intimida. Poate era un gen de om pe care nu-l

cunoscuse și de aceea era descumpănită. O văzu pe Justine într-o lumină cu totul nouă: fiica ei era genul de om care se lega de oameni ca Rainer Moerling Hartheim. În sfârșit o văzu pe Justine ca femeie, ca egala sa.

Deși îmbătrânise și avea părul alb, era încă o femeie frumoasă, gândea el privind-o; mai era încă surprins de faptul că Justine nu semăna deloc cu ea, pe când Dane semăna atât de bine cu Cardinalul. Cât de îngrozitor de singură trebuia să fie! Totuși nu-i părea rău pentru ea, așa cum îi părea rău pentru Justine; era clar că se împăcase cu sine, această femeie.

— Ce face Justine? întrebă ea.

El dădu din umeri.

— Îmi pare rău, dar nu știu. Nu am mai văzut-o de când a murit Dane.

Nu părea să fie uimită.

— Nici eu nu am văzut-o de la înmormântarea lui Dane, spuse oftând. Am sperat că va veni acasă, dar se pare că nu va veni niciodată.

El scoase un sunet de îmbărbătare, dar ea nu păru să audă, pentru că, continuă să vorbească cu un ton diferit, care i se potrivea și care părea să fie tonul ei obișnuit.

— Drogheda pare să fie o casă de bătrâni în ultima vreme, spuse. Avem nevoie de sânge tânăr, iar Justine este singura care ne-a mai rămas.

Mila îl părăsi; se aplecă în față cu ochii strălucitori.

— Vorbiți despre ea de parcă ar fi un acaret al Droghedei doamnă O'Neill, spuse el cu vocea aspră de data asta. Îmi fac datoria să vă anunț că *NU* este.

— Ce drept ai dumneata să judeci ce este și ce nu este Justine? întrebă ea furioasă. La urma urmei, ai spus singur că nu ai văzut-o de când a murit Dane, iar asta s-a întâmplat acum doi ani.

— Da, aveți dreptate, spuse el îmblânzindu-și tonul, înțelegând în altă lumină cum trebuia să-i fie

viața. Suportați foarte bine, doamnă O'Neill.

— Credeți, spuse ea încordat, încercând să zâmbească, dar ochii ei nu-l părăsiră nicio secundă.

— Da, suportați bine, repetă el.

Ea își dădu seama de subînțeles și sări imediat:

— De unde știți de Dane și Ralph? întrebă nesigură.

— Am ghicit. Nu vă temeți, doamnă O'Neill, nu mai știe nimeni. Eu am ghicit pentru că l-am cunoscut pe Cardinal cu mult înainte de a-l întâlni pe Dane. La Roma toată lumea credea că Ralph vă era frate, unchiul lui Dane. Dar Justine mi-a dat cheia încă de la prima întâlnire.

— Justine? Știe Justine? strigă Meggie.

El îi prinse mâna care se lovea în disperare de genunchi.

— Nu, nu, *NU*, doamnă O'Neill! Justine nu are absolut nicio idee și mă rog pentru ea să nu afle niciodată! Amănuntul mi l-a dat absolut neintenționat, credeți-mă!

— Sunteți sigur?

— Da, jur.

— Atunci, pentru Dumnezeu, de ce nu vine acasă? De ce nu vine să mă vadă? De ce nu suportă să mă privească în față?

Nu numai cuvintele, dar și agonia din tonul vocii îi sugeră lui Rainer ce o tulburase pe mama Justinei legat de absența ei din ultimii doi ani. Importanța misiunii lui se diminua; acum avea alta cu totul nouă, să potolească grijile lui Meggie.

— Pentru asta eu sunt de vină, spuse el hotărât.

— Dumneata? întrebă Meggie uimită.

— Justine hotărâse să plece cu Dane în Grecia și este convinsă că dacă ar fi mers, el ar fi trăit.

— Prostii! spuse Meggie.

— E adevărat. Dar deși noi știm că este o prostie, Justine nu știe. Numai *DUMNEAVOASTRĂ* o puteți face să înțeleagă asta.

— Numai eu? Dar nu înțelegeți domnule Hartheim, Justine nu m-a ascultat în viața ei, iar acum, chiar dacă aveam o influență ne semnificativă, am pierdut-o în totalitate. Nici nu vrea să-mi mai vadă fața.

Tonul ei era al unui om înfrânt, dar nu avea răutate.

— Simt că am căzut în aceeași capcană în care a căzut și mama mea, continuă cu o voce normală. Drogheda este viața mea... casa, cărțile... Aici este nevoie de mine, sunt dorită, am un scop în viață. Sunt oameni care au încredere în mine. Copiii mei nu au avut niciodată încredere în mine, știți, acesta este adevărul.

— Nu-i adevărat, doamnă O'Neill; dacă ar fi așa, Justine ar veni acasă fără remușcări. Subestimați calitatea dragostei pe care o are pentru dumneavoastră. Când spun că numai eu sunt vinovat pentru chinul prin care trece Justine, vreau să spun că a rămas la Londra din cauza mea, ca să fie cu mine. Dar ea suferă pentru dumneavoastră, nu pentru mine.

Meggie se încordă.

— Nu are niciun drept să sufere pentru mine! Să sufere pentru ea, dacă altfel nu se poate, dar nu pentru *MINE*!

— Deci mă credeți când vă spun că nu bănuiește nimic despre Dane și Cardinal?

Ea își schimbă comportamentul, parcă și-ar fi amintit că sunt multe lucruri în joc și ea le putea pierde.

— Da, spuse oftând, vă cred.

— Am venit să vă văd, pentru că Justine are nevoie de ajutorul dumneavoastră, dar nu vi-l poate cere, o anunță el. Trebuie să o convingeți că trebuie să reînnoade firele vieții ei – nu o viață la Drogheda, ci propria ei viață, care nu are nimic în comun cu viața acestuia. Se relaxă în scaun, puse picior peste picior și își aprinse o altă țigară. Justine a făcut din ea un fel de țap ispășitor, din tot

felul de motive greșite. Dacă o poate cineva convinge că a greșit, aceea sunteți numai dumneavoastră. Totuși vă previn că, dacă acceptați să faceți lucrul acesta, ea nu va reveni niciodată la Drogheda, iar dacă va continua ca și până acum, va sfârși prin a veni aici pentru totdeauna. Scena nu este suficientă pentru un om ca Justine, continuă el, și va veni vremea când și ea își va da seama de acest lucru. Atunci va opta pentru oameni. Fie pentru familia sa, fie pentru mine. Zâmbi cu multă înțelegere. Dar nici oamenii nu sunt suficienți pentru Justine, doamnă O'Neill. Dacă Justine mă alege pe mine, poate avea în același timp și scena și o mulțumire pe care Drogheda nu i-o poate oferi. Acum o privea încăpățânat, ca pe un adversar. Am venit să vă cer să faceți tot ce puteți pentru ca ea să mă aleagă pe mine. Poate vi se pare crud că vă spun lucrul acesta, dar eu am mai multă nevoie de ea decât ați avut dumneavoastră vreodată.

Meggie era din nou încordată.

— Drogheda nu este o alegere atât de rea, contraatacă. Vorbiți de parcă ați fi ultima soluție și capătul vieții ei, dar nu așa stau lucrurile, deloc. Poate păstra și scena. Aici suntem o comunitate. Chiar dacă s-ar mărita cu Boy King, cum sperăm eu și bunicul lui, de ani de zile, copiii ei ar fi foarte bine îngrijiți chiar în absența ei, ca și dacă s-ar căsători cu dumneata. Aici este *CASA* ei! Ea cunoaște și înțelege acest fel de viață. Dacă asta ar alege, ar ști perfect ce o așteaptă. Poți spune același lucru despre viața pe care i-o poți oferi?

— Nu, spuse el. Dar Justine mizează pe elementul surpriză. La Drogheda ar stagna.

— Vrei să spui că aici este nefericită.

— Nu, nu tocmai. Nu mă îndoiesc că, dacă alege să se întoarcă aici, să se mărite cu acest Boy King – cine este acest Boy King?

— Moștenitorul fermei vecine, Bugela și prieten din copilărie, căruia i-ar place să-i fie mai mult

decât un prieten. Bunicul lui dorește căsătoria din motive dinastice; eu o doresc pentru că, așa cred eu, acest lucru o va redresa pe Justine.

— Înțeleg. Ei bine, dacă se va întoarce aici și se va mărita cu Boy King, cu siguranță va învăța să fie fericită. Dar fericirea este o stare relativă. Nu cred că va găsi aceeași satisfacție pe care i-aș putea-o eu oferi. Pentru că, doamnă O'Neill, Justine mă iubește pe mine, nu pe Boy King.

— Atunci înseamnă că are un mod foarte ciudat de a-și arăta dragostea, spuse Meggie sunând pentru ceai. Pe urmă, domnule Hartheim, cum am spus și mai devreme, cred că supraestimați influența pe care o am eu asupra ei. Justine nu a luat în seamă nimic din ce i-am spus eu, ca să nu mai vorbesc de ce am vrut eu.

— Să știți că nu mă prostiți, răspunse el. Știți că o puteți face, dacă vreți. Nu vă pot cere decât să vă gândiți la ce v-am spus. Cât timp doriți, nu mă grăbesc. Eu sunt un om foarte răbdător.

Meggie zâmbi.

— Atunci sunteți o raritate, spuse ea.

El nu mai aduse subiectul în discuție, nici ea. În timpul săptămânii în care a stat cu ei, el a încercat să se poarte ca un oaspete obișnuit, deși Meggie avea impresia că dorea să-i arate ce fel de om este. Cât de mult îl iubeau frații ei, era foarte limpede; din momentul în care a ajuns la padocuri vestea sosirii lui, ei au venit și au rămas la fermă până când a plecat în Germania.

Și Fee l-a plăcut; ochii ei erau atât de slăbiți, încât nu mai putea ține registrele, dar era departe de a fi senilă. Doamna Smith murise în somn, cu o iarnă în urmă, destul de bătrână, lăsând totul în seama lui Minnie și Cat, destul de bătrâne, dar încă în putere; Fee îi trecuse dosarele în întregime lui Meggie și, mai mult sau mai puțin, încerca să umple locul doamnei Smith. Fee a fost prima care a realizat că Rainer făcuse parte din acea viață a lui Dane pe care oamenii Droghedei nu au avut ocazia

să o împărtășească, și ea îl rugă să le vorbească despre asta. El o făcu, cu multă bucurie, remarcând foarte repede că nimeni de la Drogheda nu avea rețineri când se vorbea despre Dane, erau cu toții încântați că auzeau povești pe care nu le ascultasera niciodată.

Dincolo de masca de politețe, Meggie era mereu frământată de ceea ce-i spusese Rain, se gândea la perspectiva de a alege, pe care i-o dăduse el. De mult nu mai spera că Justine se va întoarce, el i-o garantase, dar trebuia să se gândească și la faptul că nu știa sigur că Justine va fi fericită, dacă se va întoarce. Fie și numai pentru un singur lucru și trebuia să-i fie recunoscătoare; el o asigurase că Justine nu văzuse asemănarea dintre Dane și Ralph și-i alungase fantomele fricii.

Cât despre căsătoria cu Rain, Meggie nu vedea cum ar putea să o împingă pe Justine, spre ceea ce, aparent, ea nu dorea. Sau nu dorea să vadă? Sfârși și ea prin a-l plăcea foarte mult pe Rain, dar fericirea lui nu conta mai mult decât binele fiicei ei, al oamenilor Droghedei și al Droghedei. Întrebarea crucială era, cât de vital pentru fericirea viitoare a Justinei era Rain? În ciuda siguranței lui că Justine îl iubea, Meggie nu-și amintea să-i fi spus vreodată ceva care să-i indice că Rain ar avea aceeași importanță pentru ea cât avusese Ralph pentru Meggie.

— Cred că o vei vedea pe Justine, mai devreme sau mai târziu, îi spuse Meggie când l-a condus la aeroport. Când o vei vedea, aș prefera să nu-i spui nimic despre această vizită la Drogheda.

— Dacă preferați așa, răspunse el. Eu nu aș dori decât să vă gândiți la ceea ce v-am spus. Dar, chiar când repetă această dorință a lui, se gândea că Meggie profitase mult mai mult din vizita lui decât profitase el.

Pe la jumătatea lunii aprilie, la doi ani și jumătate de la moartea lui Dane, Justine simți

nevoia să vadă ceva nou, care să nu mai însemne șiruri de case și oameni în aglomerație. Dintr-o dată, în ziua aceea frumoasă, în aerul blând de primăvară și soarele care strălucea fără putere, urbana Londră deveni intolerabilă. Luă trenul provincial pentru Grădinile Knew, încântată că era marți și locul nu va fi aglomerat. Nici nu avea spectacol în seara aceea, deci putea să alerge în voie, până la epuizare.

Cunoștea, bineînțeles, parcul cu ochii închiși. Londra era o binefacere pentru oricine de la Drogheda, cu mase întregi de flori și culori, dar Knew avea ceva cu totul deosebit, numai al lui. Altă dată obișnuia să vină aici și să cutreiere, de la începutul lui aprilie până la sfârșitul lui octombrie, pentru că fiecare lună avea ceva nou de oferit privirii.

Jumătatea lui aprilie era timpul ei preferat, perioada narciselor, a azaleelor și a copacilor înfloriți. Acesta era un loc care putea pretinde să fie numit cel mai frumos loc din lume, cu cele mai frumoase priveliști, cu cea mai intimă liniște, așa că se așeză pe pământul umed și încercă să absoarbă liniștea. Narcisele se întindeau cât vedeai cu ochii; până departe vedeai cupele clopoșeilor și ramurile copacilor încărcate de flori albe, coborâte, parcă pentru a forma bolte de flori în stil japonez. Liniște! Era atât de greu să o regăsești.

Dar, cum stătea cu capul plecat pentru a memoriza frumusețea aceea absolută, ceva cu mult mai frumos o tulbură. Dintre toți oamenii îl vedea pe Rainer Moerling Hartheim, călcând cu grijă printre narcise, silueta fiindu-i înfășurată de inevitabila haină germană de piele, soarele jucându-se în părul lui argintiu.

— O să răcești la rinichi, spuse scoțându-și haina și așezând-o pe pământ pentru ea.

— Cum m-ai găsit aici? întrebă ea cuibărindu-se într-un colț de satin negru al hainei.

— Doamna Kelly mi-a spus că ai plecat la Knew. Restul a fost ușor. M-am plimbat până te-am găsit.

— Cred că te așteptai să-ți cad în brațe de bucurie și tra-la-la?

— Da?

— Același Rain, răspunde întrebărilor cu o întrebare. Nu, nu mă bucur că te văd. Cred că am reușit să te alung din gândurile mele.

— Este greu să alungi un om bun din gânduri, numai pentru că așa vrei. Ce mai faci?

— Bine.

— Ți-ai oblojit suficient rănile?

— Nu.

— Cred că era de așteptat. Dar eu mi-am dat seama că, o dată ce m-ai concediat, n-o să-ți calci mândria pentru a face prima mutare. Pe când eu, dragă Herzchen, eu știu că mândria este un tovarăș foarte singuratic.

— Nu-ți face iluzii că am să renunț la ea, ca să-ți fac loc ție, Rain, pentru că te previn, nu te vreau așa cum mi-ai cerut.

— Nici eu nu te mai vreau așa.

Promptitudinea răspunsului o irită, dar își luă un aer sigur.

— Pe cuvântul tău?

— Dacă aș fi vrut acest lucru, crezi că aș fi putut suporta să stau departe de tine atât de multă vreme? Ai fost o distracție trecătoare, ca amantă, dar încă mă mai gândesc la tine, ca prietenă, și îmi lipsești, ca prietenă.

— Oh, Rain, și tu îmi lipsești ca prieten!

— Bine. Atunci înseamnă că sunt admis ca prieten?

— Bineînțeles!

El se întinse pe haină și duse leneș mâinile sub cap, zâmbind.

— Câți ani ai? Treizeci? În hainele astea dizgrațioase, arăți mai mult a școlăriță. Dacă nu

mă admiți în viața ta ca altceva, Justine, trebuie să mă admiți ca arbitru al eleganței măcar!

Râse și ea.

— Recunosc. Când mă gândeam că ai să apari pe neașteptate, aveam mult mai multă grijă de înfățișarea mea. Dacă eu am treizeci de ani, să știi că nici tu nu mai ești un cocoșel. Trebuie să ai cel puțin patruzeci. Nu-i așa că acum diferența asta nu mai pare mare? Ai slăbit. Te simți bine, Rain?

— N-am fost niciodată gras, am fost mare, dar stând la birou m-am redus, nu m-am mărit.

Întorcându-se cu fața în jos, își apropie fața de a lui și zâmbi.

— Oh, Rain, îmi pare atât de bine că te văd! Nimeni nu mai are grijă de banii mei!

— Biata Justine! Și trebuie să ai așa de mulți bani în ultima vreme!

— Bani? Dădu din cap. Mi se pare ciudat că acest Cardinal de Bricassart, mi-a lăsat mie toți banii lui. Adică, jumătate mie și jumătate lui Dane, dar eu sunt singura moștenitoare a lui Dane...

Fața i se contorsionă, deși ea se controla sever. Se îndepărtă de el și se prefăcu că privește în altă parte, la narcise, până reuși să își controleze vocea.

— Știi Rain, aş da orice să aflu ce a fost Cardinalul pentru familia mea?! Numai un prieten? A fost cu mult mai mult, dar într-un fel misterios. Cum anume, uite asta nu știu. Aș vrea să știu.

— Nu, nu vrei. El se ridică și-i întinse mâna. Hai, Herzchen, plătesc o cină, oriunde dorești și unde se poate vedea că breșa dintre actrița roșcată și un membru al Cabinetului German, s-a vindecat. Reputația mea de playboy a avut de suferit, de când m-ai alungat.

— Măsoară-ți vorbele, băiete! Nu mai sunt „actrița roșcată” în ultima vreme. Sunt „minunata, extraordinara actriță *BRITANICĂ*, cu părul tițian”; și asta numai datorită nemuritorului rol pe care l-am făcut în Cleopatra. Să nu spui că nu știi că, în

ultima vreme, criticii mă răsfată cu exoticul Cleo; își duse brațele într-o poză de hieroglifă egipteană.

El clipi din ochi.

— Exotic? întrebă îndoielnic.

— Da, exotic, răspunse ea hotărât.

Murise și Cardinalul Vittorio, așa că Rain nu mai avea ce face la Roma. În schimb venea la Londra. La început, Justine părea atât de încântată încât nu vedea dincolo de prietenia pe care i-o oferise el, dar, pe măsură ce treceau lunile, iar el nu-i arăta nici prin gesturi, nici prin priviri, că-și amintește de legătura lor trecută, indignarea ei inițială se transformă într-un sentiment tulburător. Nu că ar fi dorit reluarea ei, își tot spunea; terminase definitiv cu astfel de sentimente, nu avea nevoie de ele și nici nu și le dorea. Dar, nici nu putea admite o imagine a lui Rain îngropată în memorie în mod deliberat care-i revenea doar în vise trădătoare.

Acele prime luni, după moartea lui Dane, fuseseră groaznice, rezistase dorinței de a-l iubi pe Rain, de a-l simți cu tot trupul și mintea, știind foarte bine că el va veni dacă ea îl va chema. Dar atunci nu putea permite acest lucru; nu accepta ca imaginea lui să fie în permanență umbrită de imaginea lui Dane. A fost corect să termine cu el, să suprimă orice urmă de dorință pentru el. Pe măsură ce trecea timpul și ea se convingea că el va sta departe de ea pentru totdeauna, trupul ei începu să sufere torturi de autodisciplină, iar mintea fu disciplinată să uite.

Dar acum Rainer revenise și îi era din ce în ce mai greu. Ardea de nerăbdare să-l întrebe dacă-și mai amintea acea perioadă din viața lor – cum ar fi *PUTUT* s-o uite? Pentru ea era sigur că terminase cu astfel de lucruri, dar ar fi fost o consolare dacă ar fi știut că el nu uitase; cu condiția, bineînțeles ca amintirile să o privească pe Justine și numai pe ea.

Vise. Rain nu avea mina unui bărbat care se consuma pentru o dragoste nerăsplătită, nici mental, nici fizic; și nici nu arătase cea mai mică dorință de a redeschide acea fază a legăturii lor. O dorea doar ca prietenă și se bucura de ea doar în această ipostază. Excelent! Asta își dorise, nu? Numai că... oare uitase? Putuse uita? Nu, nu era posibil – dar să-l ia naiba, dacă uitase!

În seara în care Justine se chinuia cu astfel de gânduri, rolul pe care-l făcu cu Lady Macbeth câpătă o sălbăticie care era cu totul străină stilului ei. După aceea nu dormi prea bine, iar dimineața următoare îi aduse o scrisoare de la mama ei, care o umplu de neliniște. Mama renunțase să-i mai scrie prea des, simptom al despărțirii foarte lungi care le afectase pe amândouă la fel de mult. Și dacă mai scria, scrisorile erau anemice și reci. Dar aceasta era altfel. Conținea parcă un murmur discret de bătrânețe, o subtilă aluzie la oboseală, care se trăda prin câteva cuvinte scăpate la suprafața aisbergului. Justinei nu-i plăcu. Bătrână. *MAMA* bătrână!

Ce se întâmpla la Drogheda? Încerca mama să ascundă o mare supărare? Era bunica bolnavă? Unul dintre unchi? Trecuseră trei ani de când îi văzuse și multe se puteau întâmpla, chiar dacă nu i se întâmplau Justinei O'Neill. Doamne, apăr-o pe mama! Numai pentru că viața ei stagnea, nu trebuia să presupună că viața tuturor stagnea.

Seara aceea era seara ei liberă; nu mai avea decât un spectacol cu „Macbeth”. Orele dimineții se târâra greu și de nesuportat; nici gândul că va cina cu Rain nu o înveselea. Prietenia lor era nefolositoare, statică, își spunea, îmbrăcându-se în rochia oranj pe care el nu o putea suferi. Conservator de doi bani! Dacă Rain nu o plăcea așa cum era, n-avea decât să dispară. Apoi, aranjându-și buclele în oglindă, își surprinse chipul și râse sfidător. Oh, ce furtună într-un pahar cu apă! Se purta exact ca genul de femeie pe care-l

disprețuia cel mai mult. Probabil că era cel mai simplu. Era obosită și avea nevoie de odihnă. Mulțumesc lui Dumnezeu că termin cu „Lady M.”!
DAR CE SE ÎNTÂMPLĂ CU MAMA?

În ultima vreme Rain petrecea din ce în ce mai mult timp la Londra și Justine se minuna cât de ușor îi era să se miște între Bonn și Anglia. Sigur că îl ajuta avionul particular, dar trebuia să fie obositor.

— De ce vii să mă vezi atât de des? întrebă din senin. Toate coloanele de scandal ale ziarelor din Europa sunt pline, dar câteodată mă întreb dacă nu mă folosești ca un pretext ca să vii la Londra.

— E adevărat că te folosesc de paravan, din când în când, recunosc el calm. De fapt, adevărul este că ai fost praf în mulți ochi, în ultima vreme. Dar nu-mi este greu să fiu cu tine, pentru că îmi place. Ochii lui negri îi studiau fața gânditori. Ești foarte tăcută astă seară, Herzchen. Te neliniștește ceva?

— Nu, nu tocmai. Se jucă cu desertul până îl dădu de-o parte. Poate că este numai o impresie. Mama și eu nu ne mai scriem în fiecare săptămână – nu ne-am văzut de mult și nu mai avem multe să ne spunem – dar astăzi am primit o scrisoare foarte ciudată de la ea. Nu-i deloc obișnuită.

Inima lui tresări; într-adevăr lui Meggie îi trebuise mult timp, dar instinctul îi spunea că acesta era începutul mutărilor ei și că nu erau în favoarea lui. Începea jocul de a-și aduce fiica înapoi, pentru perpetuarea dinastiei Drogheda.

Întinse mâna și-i prinse mâinile Justinei; arăta, gândea el, mai frumoasă, mai matură, în ciuda rochiei îngrozitoare. Cute fine începeau să dea feței demnitate și caracterul pe care persoana de dincolo de ele le-a avut întotdeauna în cantități uriașe. Dar, cât de adâncă era maturitatea ei? Acesta era adevăratul necaz cu Justine; ea nici măcar nu dorea să o observe.

— Herzchen, mama ta este singură, spuse el arzându-și astfel toate speranțele. Dacă asta dorea Meggie, cum putea el să creadă că el are dreptate și ea nu? Justine era fiica ei; Meggie o cunoștea mult mai bine decât el.

— Da, poate, răspunse ea încruntată, dar am sentimentul că de data asta este mai mult decât atât. Adică, ea a fost singură ani de zile, de ce atunci acest ceva „nu știi ce”? Nu-l pot palpa, Rain, poate de aceea sunt îngrijorată.

— Îmbătrânește și cred că tu vrei să uiți asta. Este posibil ca anumite lucruri, cu care se descurca în trecut, să o obosească acum.

Ochii lui deveniră foarte distanți, parcă se concentra asupra a ceea ce avea de spus.

— Justine, acum trei ani și-a pierdut fiul. Crezi că durerea scade cu trecerea anilor? Eu cred că este din ce în ce mai mare. El nu mai este și cred că, până acum, s-a obișnuit cu ideea că nici tu nu mai ești. La urma urmei, nici nu te-ai dus să o vezi.

Ea închise ochii.

— Am să merg, Rain, am să merg! Promit că am să merg, foarte curând! Bineînțeles că ai dreptate. Nu m-am gândit niciodată că voi trăi momentul când îmi va fi dor de Drogheda, dar în ultima vreme, am chiar o stare emoțională față de ea. De parcă aș fi o parte din ea.

El își privi ceasul și zâmbi cu subînțeles.

— Cred că trebuie să-ți spun că, astă seară, am profitat și te-am folosit ca paravan, Herzchen. Îmi pare rău că trebuie să te rog să mergi singură acasă, dar, în mai puțin de-o oră, trebuie să mă întâlnesc cu un domn foarte important, într-un loc foarte secret, unde trebuie să merg cu mașina mea, condusă de triplul agent secret Fritz.

— Să nu-ți uiți mantia și machiajul, spuse ea vesel, încercând să-i ascundă că se simțea jignită. Acum știu cum de apar taxiurile, așa din senin! Ei bine, numai ca să-ți arăt că nu am nevoie de taxiuri

și nici de atotștiutorul Fritz, am să plec acasă cu metroul. Este devreme.

Degetele lui o țineau impersonal; ea îi ridică mâna și o duse la obraz, apoi o sărută.

— Rain, nu știu ce m-aș face fără tine!

El duse mâna la buzunar, se ridică, înconjură masa și o ridică și pe ea de pe scaun.

— Îți sunt prieten, spuse. Doar pentru asta există prieteni, nu pentru a-i alunga.

Dar, odată despărțită de el, Justine ajunse acasă foarte gânditoare, stare care se transformă rapid într-una depresivă. Astă seară, el fusese cel mai apropiat de ea, iar impresia fusese că el credea că mama ei era foarte singură, îmbătrânea, iar ea, Justine, ar trebui să meargă acasă. El spusese „în vizită”, dar ea se tot întreba dacă nu cumva îi sugerase să rămână. Ceea ce indica, foarte clar, că ce simțise pentru ea în trecut aparținea într-adevăr trecutului și el nu avea nici cea mai mică intenție să reactualizeze acest trecut.

Până acum nu-i trecuse prin cap că el ar putea-o privi ca pe o povară, parte a trecutului lui, pe care ar dori să-l știe îngropat într-un loc decent și obscur, cum era Drogheda; poate că asta dorea. În cazul acesta, de ce revenise în viața ei, acum nouă luni? Pentru că o compătimea? Pentru că simțea o oarecare datorie față de ea? Pentru că simțise că avea nevoie de o încurajare, care să o împingă spre mama ei, de dragul lui Dane? Îl iubise foarte mult pe Dane și, Dumnezeu știe, despre ce vorbeau ei când nu era ea. Poate că Dane îl rugase să aibă grijă de ea și el se ținea de cuvânt. A așteptat o perioadă decentă, ca să fie sigur că ea n-o să-l scoată pe ușă afară, apoi a revenit, pentru a-și ține promisiunea făcută lui Dane. Da, așa părea mai plauzibil. Dacă exercitase o oarecare atracție pentru el și-o pierduse de mult; de fapt îl tratase abominabil. Numai ea era vinovată.

Gândurile acestea o făcură să se simtă mizerabil și plânse; nu reușea să se stăpânească și să-și

spună că e o proastă dacă plânge pentru asta, se zvârcoli și întoarse perna, încercând să doarmă, apoi, înfrântă, începu să citească un rol. După câteva pagini, cuvintele începură să plutească în lacrimi și oricât ar fi încercat să alunge disperarea într-un colț al minții, ca altădată, până la urmă se lăsă copleșită de ea. În cele din urmă, în lumina lăptoasă a începutului de zi la Londra, se așeză la birou, tremurând de frig, auzind vag zgomotul traficului, simțind umezeala, gustând amărăciunea. Dintr-o dată, gândul la Drogheda i se păru minunat. Aer curat și pur, liniștea numai de natură tulburată. Liniște.

Luă un stilou și începu o scrisoare pentru mama ei; lacrimile i se uscau, pe măsură ce scria.

„Sper să înțelegi de ce nu am venit acasă, de când a murit Dane dar, indiferent ce crezi tu despre asta, cred că-ți va face plăcere că-mi voi repara greșeala, pentru totdeauna. Da, vin acasă pentru totdeauna, mamă. Ai avut dreptate – a venit vremea când îmi lipsește Drogheda. Am făcut ce-am dorit și am descoperit, că, pentru mine, nu a însemnat nimic. Ce să mai însemne, dacă voi continua să dau târcoale scenei, tot restul vieții? Și ce mă mai așteaptă aici, în afară de scenă? Vreau ceva permanent și sigur, așa că, vin la Drogheda, care înseamnă totul. Gata cu visele fără acoperire. Cine știe? Poate că am să mă mărit cu Boy King, dacă mă mai vrea și până la urmă o să fac și eu ceva bun cu viața mea, adică să fac un trib de oameni de fermă. Sunt obosită, mamă, atât de obosită că nu știu ce să spun, aș dori să am puterea să-ți scriu ce simt.

Am să mai lupt puțin aici. Lady Macbeth e gata și încă nu am hotărât ce voi face în stagiunea următoare, deci nu voi încurca pe nimeni dacă voi hotărî să renunț la scenă. Londra este sufocată de actrițe. Clyde mă poate înlocui, foarte convenabil, imediat, dar tu nu, nu-i așa? Îmi pare rău că mi-au trebuit treizeci și unu de ani ca să înțeleg asta.

Dacă nu mă ajuta Rain, poate dura și mai mult, dar el este un om foarte receptiv. Nu te-a întâlnit niciodată și pare să te înțeleagă mai bine decât mine. Se spune că cel care privește înțelege mai bine jocul. Pentru el sigur e valabil. M-am săturat de el, îmi supraveghează viața din înălțimile lui Olimpiene. Pare să creadă că are un fel de datorie morală față de Dane și sunt o povară de care trebuie să aibă grijă; am înțeles greu că-i sunt o povară. Dacă sunt în siguranță la Drogheda, datoria, sau promisiunea, sau ce naiba este, se anulează, nu? Ar trebui să-mi fie recunoscător pentru excursiile de care-l scutesc.

Imediat ce mă organizez, vă scriu iar și am să vă spun când să mă așteptați. Până atunci, ține minte că, în felul meu ciudat, te iubesc.”

Semnă fără înflorituri, altfel decât semna când era la școală sub ochii de vultur ai călugărițelor. Împachetă hârtiile, le puse într-un plic par avion și scrisese adresa. În drum spre teatru, la ultimul spectacol cu „Macbeth”, îl puse la poștă.

Își continuă hotărâtă toate planurile de a părăsi Anglia. Clyde era supărat și trecea de la urlete la tandrețe, apoi ciudat, renunță. Nu era deloc greu să dai disponibil un apartament dintr-o categorie foarte căutată; de fapt, imediat ce el scăpă ideea, oamenii începură să sune la cinci minute, până când, exasperată, rupse telefonul din priză. Doamna Kelly, care o ajutase încă din ziua venirii ei la Londra, nu mai dovedea cu explicațiile, dar pune telefonul înapoi în furcă, în speranța că se va găsi cineva să o convingă pe Justine să se răzgândească.

În mijlocul furtunii, sună totuși cineva cu putere de convingere, numai că nu reuși să o convingă să se răzgândească. Rain nici măcar nu știa că ea dorea să plece. Sunase numai pentru a o ruga să o facă pe gazda, la un dineu pe care-l dădea la o casă a lui din Park Lane.

— Cum adică, o casă în Park Lane? întrebă ea uluită.

— Ei, din cauza participării britanice la Comunitatea Europeană, petrec atât de mult timp la Londra, încât mi-a fost mult mai ușor să fac un fel de rezidență și am închiriat casa din Park Lane, explică el.

— Doamne, Rain, bastard secretos ce ești! De cât timp o ai?

— Cam de o lună.

— Și mi-ai servit șarada aia idioată, fără să-mi spui nimic? Lua-te-ar naiba!

Era așa de furioasă că nu mai vorbea coerent.

— Vroiam să-ți spun, dar erai atât de convinsă că eu zbor tot timpul, încât n-am rezistat să nu mă distrez puțin, spuse el cu ironie.

— Te-aș omorî! mormăi ea printre dinți și lacrimi.

— Nu, Herzchen, te rog! Nu fi supărată! Vino să fii gazdă pentru mine și te gândești ce-mi faci după aceea.

— Înconjurat cu siguranță de un milion de oaspeți, bineînțeles! Ce se întâmplă cu tine, Rain, nu poți să mai rămâi singur cu mine? Nu ai încredere în tine, sau în mine?

— Tu n-ai să fii oaspete, spuse el răspunzând numai la prima parte a șaradei. Tu ai să fii gazdă, ceea ce este cu totul altceva. Vrei să vii?

Ea își șterse lacrimile cu dosul palmei și spuse îmbufnată:

— Da.

Totul se dovedi a fi mult mai plăcut decât se gândise ea, pentru că, casa lui Rain era foarte frumoasă, iar el era foarte bine dispus și Justine nu putu decât să se molipsească și ea. Justine a ajuns la timp, deși era îmbrăcată cam strident pentru gustul lui; după o grimasă involuntară, când dădu ochii cu ea și-i văzu rochia de satin lucios, roz, îi dădu brațul și o conduse să vadă totul, înainte de sosirea oaspeților. Apoi, pe tot parcursul serii, el se

comportă impecabil, tratând-o în fața celorlalți cu o intimitate, care o făcu să se simtă utilă și dorită. Oaspeții lui erau persoane atât de importante politic, că ea nici nu dorea să știe ce hotărâre trebuiau să ia. Și totuși, erau oameni atât de obișnuiți. Era și mai rău așa.

— Nu m-ar fi deranjat dacă măcar unul și-ar fi dat aere că este dintre „cei aleși”, îi spuse ea, după ce au plecat cu toții, bucuroasă că avea ocazia să rămână singură cu el, întrebându-se cât de repede o va expedia acasă. Știi, ca Napoleon, sau Churchill. Știi, sunt multe de spus când oamenii sunt de stat și sunt oameni care fac destine. Tu te vezi ca un om al destinelor?

El ridică din umeri.

— Să-ți alegi bine întrebările, Justine, atunci când le adresezi unui german. Nu, nu mă văd așa. Și nu este bine ca politicienii să se considere astfel.

— Ideea se aplică unui număr foarte redus, și de altfel, poate cauza multe neplăceri lor și țărilor lor.

Ea nu avea chef să argumenteze. Fusesse doar un pretext pentru conversație; putea schimba subiectul fără să devină evident că asta dorea.

— Soțiile erau cam ciudate, nu? Cele mai multe dintre ele erau mult mai puțin prezentabile decât mine, chiar dacă tu nu ai fost de acord cu rozul meu. Doamna Whatsit arăta mai bine, doamna Hoojar pur și simplu nu se remarca, iar doamna Gumfoozler era groaznică. Cum reușește soțul ei să se înțeleagă cu ea? Bărbații sunt așa de proști când își aleg nevestele!

— *JUSTINE*, când ai să înveți să ții minte numele? La fel mi-ai face și mie, grozavă soție de politician ai fi! Te-am auzit bâlbâindu-te când nu știai cum îi cheamă. Mulți oameni cu soții groaznice au reușit foarte bine și la fel de mulți cu soții perfecte nu au reușit deloc. Până la urmă asta nu contează, pentru că testul se aplică numai calibrului politicianului și nu soției. Sunt puțini

oameni care se căsătoresc pentru motive pur politice.

Obişnuinţa aceasta veche pe care o avea el, de a o pune la locul ei, încă o mai şoca; se strâmbă la el, ca să-şi ascundă faţa, apoi se aşeză pe covor.

— Oh, scoală-te Justine!

Ca să-i facă în ciudă, îşi ghemui picioarele sub ea şi se rezemă de peretele şemineului, mângâind-o pe Nataşa. Descoperise când sosise la el că, după moartea Cardinalului Vittorio, Rain îi luase pisica; părea să țină foarte mult la ea, deşi era foarte bătrână.

— Ți-am spus că plec acasă la Drogheda? Pentru totdeauna! întrebă ea brusc.

El scotea o țigară din cutie; mâinile nu-i tremurară, ci îşi continuară liniştite treaba.

— Ştii foarte bine că nu mi-ai spus, îi răspunse.

— Îţi spun acum.

— Când ai luat hotărârea?

— Acum cinci zile. Plec la sfârşitul acestei săptămâni. Nu pot mai devreme.

— Înţeleg.

— Atât ai de spus?

— Ce mai este de spus, decât că îţi doresc fericire în tot ce vrei să faci. Vorbise atât de serios, încât ea se cutremură.

— Vai, mulţumesc, răspunse distrată. Nu te bucuri că n-o să-ţi mai stau multă vreme pe cap?

— Nu-mi stai pe cap, Justine, răspunse el.

Ea o abandună pe Nataşa, luă cleştele de foc şi începu să răscolească sălbatic jeraticul; se produse o furie de scântei şi puterea focului scăzu brusc.

— Trebuie să fie demonul distrugerii din nou, impulsul ăsta de a strica un foc. Nu face decât să-i grăbească sfârşitul. Dar ce sfârşit frumos, nu-i așa Rain?

Aparent pe el nu-l interesa ce se întâmpla cu focurile când erau stinse. Întrebă indiferent:

— La sfârşitul săptămânii? Nu-ţi prea pierzi vremea.

— Ce rost are să amân?

— Și cariera ta?

— Mi-e silă de cariera mea. Oricum, după Lady Macbeth nu mai rămâne nimic de făcut.

— Oh, maturizează-te Justine! Te-aș și bate când îmi vinzi gogoși de astea! De ce nu spui că nu mai ești sigură dacă teatrul mai reprezintă pentru tine o luptă? Sau că ți-e dor de acasă?

— Bine, bine, *BINE!* Ia-o cum naiba vrei! Eu nu eram decât în eul meu alunecos. Îmi pare rău că te-am ofensat! sări în picioare. La naiba! Unde mi-am lăsat pantofii? Unde-mi este haina?

Fritz apăru cu amândouă și o duse cu mașina acasă. Rain se scuză că nu poate să o conducă, spunând că are ceva de făcut. Dar rămase, așa cum îl lăsase ea, lângă foc, cu Natașaân brațe, arătând oricum, numai ocupat nu.

— Ei bine, îi spuse Meggie mamei sale, sper că am făcut ceea ce trebuia să facem.

Fee se uită la ea și dădu din cap.

— Oh, da. Sunt sigură de asta. Necazul cu Justine este că ea nu este în stare să ia o astfel de hotărâre, iar noi nu am avut de ales. Trebuia să o facem în locul ei.

— Nu-s sigură că îmi place să o fac pe Dumnezeu. *CRED* că știu ce vrea ea de fapt, dar, chiar dacă aș pune-o în fața realității, tot ar nega.

— Mândria Cleary-lor, spuse Fee zâmbind vag. Ajunsă la cei mai neașteptați oameni.

— Ei, haide, nu-i numai mândria Cleary, este și puțină mândrie de Armstrong.

Dar Fee negă din cap.

— Nu. Când am acționat în vreun fel, mândria nu avea loc în acțiunile mele. Ăsta este scopul bătrâneții, Meggie. Să ne dea timp, înainte de a muri, să înțelegem de ce am făcut ceea ce am făcut.

— Cu condiția să nu pună mâna pe noi senilitatea, răspunse Meggie. Nu cred că ești în

acest pericol. Nici pentru mine nu este, un pericol, cred.

— Poate că senilitatea este o binefacere făcută celor care nu pot face față retrospectiei. Oricum, tu nu ești destul de bătrână, ca să spui că ai scăpat de senilitate. Mai așteaptă încă vreo douăzeci de ani.

— *DOUĂZECI* de ani? întrebă Meggie ca un ecou. Oh, sună a mult timp.

— Știi, puteai să faci din acești douăzeci de ani, niște ani mai puțin singuratici, spuse Fee, împletind cu sârg.

— Da, puteam. Dar nu ar fi meritat, mamă, nu-i așa?

Arătă scrisoarea pentru Justine de-abia acum și spuse fără nicio urmă de îndoială în glas:

— Am sucit totul pe toate fețele, de când a venit Rain la noi, sperând că nu va trebui să fac eu ceva, sperând că hotărârea nu va depinde de mine. Totuși, el a avut dreptate. Până la urmă, eu a trebuit să hotărâsc.

— Ei, trebuie să recunoști că am contribuit și eu cu ceva, protestă Fee. Adică, după ce ai renunțat la mândria ta și mi-ai spus și mie.

— Da, m-ai ajutat, spuse Meggie blând.

Ceasul bătrân ticăia; ambele perechi de mâini croșetau.

— Spune-mi ceva, mamă, întrebă Meggie brusc. De ce ai răbufnit la moartea lui Dane, când nu ai făcut-o la a tatei și a lui Stu?

— Răbufnit? Mâinile lui Fee se opriră și lăsară andrelele; încă mai împletea, ca în zilele când vedea bine. Ce vrei să spui cu „răbufnit”?

— Ca și cum moartea lui te-ar fi ucis.

— Toate morțile m-au ucis câte puțin, Meggie. Dar, la primele trei eram mai tânără și aveam energia să mă ascund mai bine. Aveam și mai multe motive. Ca și tine acum. Dar Ralph a știut cum m-am simțit la moartea tatei și a lui Stu. Tu erai prea tânără ca să vezi. Zâmbi. L-am adorat pe

Ralph, știi? Era... un om deosebit. Semăna îngrozitor de bine Dane cu el.

— Da. Nu mi-am dat seama că ai văzut tot, mamă – adică, faptul că semănau și la fire. Sunt atât de multe lucruri despre tine pe care încă nu le știu.

— Sper să fie așa! râse Fee. Să ne întoarcem la subiect – dacă tu ai reușit să faci asta pentru Justine, Meggie, ai diminuat mult mai mult necazurile decât am făcut-o eu. Eu îmi doream amintirile... nimic altceva, decât amintirile. Pe când tu nu ai de ales. Tu nu ai decât amintiri.

— Știi, este și o recompensă, după ce moare durerea. Nu crezi? L-am avut pe Dane, timp de douăzeci și șase de ani, cred că am învățat să-mi spun că ceea ce s-a întâmplat *TREBUIE* să fie înspre bine, că el a fost scutit de chinuri groaznice, care puteau fi foarte greu de suportat. Poate, ca Frank, dar nu chiar ca el. Sunt lucruri mai groaznice decât moartea, noi două știm.

— Nu te simți frustrată deloc? întrebă Fee.

— Oh, la început da, dar de dragul lor m-am educat să nu mai fiu.

Fee reluă împletitul.

— Deci, când nu mai suntem noi, nu va mai fi nimeni. Drogheda nu va mai exista, spuse ea abia auzit. O să i se rezerve un rând în cărțile de istorie, iar tinerii vor veni la Gilly să vadă dacă mai există cineva care să le povestească, pentru cartea pe care vor dori să o scrie despre Drogheda. Ultima dintre cele mai puternice ferme din Noul Sud. Dar niciun cititor nu va ști cu-adevărat cum a fost realitatea, pentru că nu ar fi posibil. Trebuie să faci parte din această realitate.

— Da, răspunse Meggie, care nu se oprise din împletit. Trebuie să faci parte din ea.

Să-și ia rămas bun de la Rain printr-o scrisoare, devastată de durere, ar fi fost foarte ușor; de fapt, într-un anumit fel ar fi bucurat-o, într-un fel foarte

crud, pentru că își spunea – eu sunt în agonie, și tu trebuie să suferi. Dar, de data aceasta, Rain nu se lăsă prins de situație. Trebuiau să ia masa împreună, la restaurantul lor preferat. El nu sugerase casa din Park Lane, ceea ce o dezamăgise, dar nu o surprinsese. Fără-ndoială că el dorea să-și spună și ultimele cuvinte de rămas bun, sub privirea protectoare a lui Fritz. Cu siguranță nu dorea să riște nimic.

Singura dată în viața ei când fu foarte atentă să se îmbrace pe placul lui. Deoarece Rain iubea foarte mult stilul simplu, se îmbracă cu o rochie lungă de jerse, de un roșu burgund, fără decolteu, cu mâneci lungi strâmte. Adăugă un guler auriu discret și brățări asortate pe fiecare mână. Ce păr oribil, oribil! Nu va fi niciodată destul de disciplinat să-i placă și lui! Mai mult machiaj ca de obicei, ca să ascundă deprimarea. Gata. Va reuși, dacă el nu o va privi de aproape.

El părea să nu dorească asta; cel puțin nu comentă nimic referitor la oboseala ei, sau la o posibilă boală, nu făcu chiar nicio referire la exigențele împachetărilor. Parcă nu era în apele lui. La un moment dat, ea avu sentimentul că lumea se sfârșește, atât se purta de diferit.

Nici nu ajută cu nimic la conversație. Ar fi fost bine dacă s-ar fi putut convinge că era tulburat că ea pleacă. Dar nu reușea. Tonul lui nu era în măsură să o ajute să ajungă la această concluzie. Mai degrabă, era atât de distant, de parcă ar fi plutit pe briza apei. Parcă și-ar fi luat deja rămas bun de la ea și întâlnirea era superfluă.

— Nu ai mai primit scrisori de la mama ta? întrebă el politicos.

— Nu, dar să-ți spun drept, nici nu aștept. Probabil că am lăsat-o fără cuvinte.

— Vrei să-l trimit pe Fritz să te ducă la aeroport mâine?

— Mulțumesc, iau un taxi, răspunse ea nepoliticos. Nu aș dori să te privez de serviciile

lui.

— Am o întâlnire toată ziua, mâine, așa că te asigur, nu este niciun inconvenient.

— *AM SPUS* că iau un taxi.

El ridică sprâncenele.

— Nu-i nevoie să ții, Justine. Pentru mine este bine cum dorești tu.

Nu-i mai spunea Herzchen; observase că în ultima vreme nu mai folosea acest cuvânt, iar astă seară nu-l folosise deloc. Of, ce cină deprimantă! De s-ar termina odată! Se trezi studiindu-i mâinile și gândindu-se cum le simțise atunci, dar nu-și aminti. De ce nu era viața liniară și bine organizată? De ce trebuiau să se întâmple lucruri, ca cele petrecute cu Dane? Poate pentru că se gândise la Dane, dispoziția ei se schimbă și nu mai suportă să stea într-un loc; își puse mâinile pe brațele scaunului.

— Te deranjează dacă plecăm? îl întreabă. Începe să mă doară îngrozitor capul.

O duse până la intersecția cu High Road, o ajută să coboare din mașină, îi spuse lui Fritz să meargă în jurul blocului, o luă pe după umeri, destul de galant, dar impersonal. Merseră în umezeala rece a Londrei, ascultând ecourile pașilor lor. Pași singuratici.

— Deci, Justine, ne luăm rămas bun, spuse el.

— Oricum, pentru un timp, răspunse ea distrat. Am să mai vin din când în când și sper ca și tu să găsești timp pentru o vizită la Drogheda.

El dădu din cap.

— Nu. Este ultima oară, Justine. Nu cred că mai avem nevoie unul de altul.

— Adică tu nu mai ai nevoie de mine, răspunse ea și reuși să râdă. E-n regulă, Rain. Nu mă cruța, rezist.

El îi luă mâna, i-o sărută, se îndreptă, îi zâmbi și plecă.

Acasă o aștepta o scrisoare de la mama ei. Justine se aplecă, o luă, scăpă poșeta, lăsă pantofii

alături și se duse în salon. Se așeză greoi pe un pachet, mușcându-și buza, privind îndelung spre un portret al lui Dane. Apoi își frecă degetele de la picioare, se lăsă pe blana de cangur, se strâmbă cu dezgust și se ridică repede.

Da, la bucătărie, de asta avea nevoie; deschise frigiderul, luă frișca și o cutie de cafea pentru filtru. Cu o mână pe butonul de apă, umplându-și ibricul, privi în jurul ei, de parcă acum vedea pentru prima oară camera. Privi la florile de pe tapet, la filodendronul care ajungea în tavan, la ceasul în formă de pisică drăgălașă, care dădea din coadă frivol la spectacolul trecerii timpului. ÎMPACHETEAZĂ PERIA DE PĂR, scria pe dulapul de bucătărie. Pe masă era o schiță a lui Rain, făcută cu câteva săptămâni în urmă. Și un pachet de țigări. Luă una și o aprinse, puse ibricul pe plită și își aminti de scrisoarea mamei ei, pe care o avea mototolită în mână. Putea să o citească cât fierbea apa. Se așeză la masa din bucătărie, aruncă portretul lui Rain și puse un picior peste el. E valabil și pentru tine, Rainer Moerling Hartheim! Să vezi dacă-mi pasă de dogmaticul de tine, în costum de piele. Nu mai ai nevoie de mine, da? Ei bine, nici eu!

„Draga mea Justine (scria Meggie),

Sunt convinsă că acționezi cu impulsivitatea obișnuită, de aceea sper că scrisoarea mea va ajunge la timp. Dacă ceva din ce ți-am scris în ultima vreme ți-a provocat această hotărâre, te rog să mă ierți. Nu am dorit să provoc o reacție atât de drastică. Cred că așteptam doar puțină simpatie și înțelegere, dar mereu uit că, sub pielea aceea dură, tu ești foarte impresionabilă.

Da, sunt singură, teribil de singură. Totuși, venirea ta nu poate schimba nimic. Dacă stai puțin să te gândești, ai să vezi că am dreptate. Ce vrei să realizezi venind acasă? Nu-ți stă în putere să mă refaci pe mine, să-mi aduci înapoi ce am pierdut.

Iar pierderea nu este NUMAI a mea. Este și a ta, și a Nanei și a celorlalți. Pari să ai o idee fixă și este foarte greșită, că într-un fel tu ești răspunzătoare. Impulsul hotărârii tale mi se pare ciudat, ca un fel de constrângere impusă. Asta înseamnă mândrie și egoism, Justine. Dane era matur, nu era un copilăș neajutorat. Eu l-am lăsat să plece, nu? Dacă și eu gândeam ca tine, acum aș fi stat și m-aș fi tot condamnat, într-un azil, pentru că eu i-am permis să aleagă viața pe care și-a ales-o el. Dar eu nu mă învinovățesc. Noi nu suntem Dumnezeu, eu cred că am avut mai multe ocazii să învăț asta decât tine. Venind acasă, îți pui viața în mâinile mele, ca pe un sacrificiu. EU NU O VREAU! Nu am dorit-o niciodată și o refuz și acum. Tu nu faci parte din Drogheda, niciodată nu i-ai aparținut. Dacă încă nu știi unde îți este locul, îți sugerez să te așezi chiar în acest moment și să te gândești foarte serios. Câteodată ești foarte confuză. Rainer este un om foarte drăguț, dar încă nu am întâlnit un bărbat care să fie atât de altruist, cum îl crezi tu pe el. De dragul lui Dane? Când ai să te maturizezi, Justine?

Draga mea scumpă, s-a stins o lumină. Pentru noi TOȚI. Iar tu nu poți face absolut nimic, nu înțelegi? Nu te insult încercând să mă prefac că sunt fericită. Nu aceasta este condiția umană. Dar, dacă tu crezi că noi, aici la Drogheda, ne petrecem timpul plângând și jelind, greșești amarnic. Ne bucurăm de zilele care ne-au mai rămas, iar principalul motiv, este pentru că tu mai trăiești, ești încă o lumină care arde. Lumina lui Dane s-a stins pentru totdeauna. Te rog din suflet, Justine, încearcă să înțelegi asta.

Să vii la Drogheda neapărat, abia așteptăm să te vedem. Dar nu pentru totdeauna. Aici nu vei fi niciodată fericită. Nu este numai un sacrificiu inutil pentru tine, dar și ne-necesar pentru noi. În cariera ta chiar și un an departe de scenă te poate

costa enorm. Deci, rămâi acolo unde aparții, fii bun cetățean în lumea ta”.

Durerea. Era ca în primele zile după moartea lui Dane. Aceeași durere față de o pierdere inutilă, de neocolit. Aceeași neputință. Nu, sigur că ea nu putea face nimic. Nu putea aduce nimic înapoi, nimic!

Țipă, urlă! Ceainicul fluiera. Taci! Taci de dragul scumpei mele mame! Cum te simți când ești unicul copil al mamei, ceainicule? Întreab-o pe Justine, ea ȘTIE. Da, Justine știe acum ce înseamnă să fii singurul copil. Dar eu nu sunt copilul pe care-l dorește ea, biata bătrână de la fermă. Oh, mamă! Mamă!... Crezi că dacă mi-ar sta în putință, eu nu aș vrea să fiu cum dorești tu? Lumini noi în locul celor vechi, viața mea în schimbul vieții lui. Nu este cinstit că Dane a trebuit să moară... are dreptate mama. Întoarcerea mea la Drogheda nu poate schimba faptul că el nu se va mai întoarce niciodată. S-a stins o lumină, iar eu nu am puterea să o reaprind. Deși el este acolo, nu se va întoarce niciodată la viață. Dar, înțeleg ce vrea să spună. Lumina mea încă mai arde în sufletul ei. Dar nu la Drogheda.

Fritz deschise ușa; nu era îmbrăcat în uniforma arătoasă de șofer, ci într-o uniformă de majordom. În timp ce el zâmbea lovindu-și ceremonios călcâiele, după moda germană, Justinei îi trecu un gând prin minte: făcea el oare serviciu dublu și la Bonn, sau numai la Londra?

— Ești oare numai umilul servitor al lui Herr Hartheim, Fritz, sau ești garda lui personală? întrebă ea întinzându-i haina.

Fritz rămase impasibil.

— Herr Hartheim este în birou, domnișoară O'Neill.

Rainer privea focul, puțin aplecat înainte, cu Natașa ghemuită la picioarele lui pe covor. Când

ușa s-a deschis, el a privit în sus, dar n-a spus nimic, nu părea bucuros că o vede.

Justine traversă camera, îngenunche și-și lăsă capul pe genunchii lui.

— Rain, îmi pare rău pentru toți anii aceștia, nu pot face nimic să repar totul, șopti ea.

El nu se ridică; îngenunche lângă ea pe covor.

— Un miracol, spuse.

Ea îi zâmbi.

— M-ai iubit toți acești ani, nu-i așa?

— Da, Herzchen, mereu.

— Trebuie să fi fost foarte crudă cu tine.

— Nu așa cum crezi tu. Eu știam că și tu mă iubești și am putut să aștept. Întotdeauna am fost convins că un om răbdător trebuie să câștige până la urmă.

— Așa că ai hotărât să mă lași să-mi dau singură seama. Nu ai fost deloc îngrijorat când ți-am spus că plec la Drogheda?

— Oh, ba da! Dacă era vorba de un alt bărbat, nu mi-aș fi făcut nicio problemă, dar Drogheda?! Un adversar formidabil. Da, am fost îngrijorat.

— Știai că plec înainte de a-ți spune, nu?

— Clyde și-a dat drumul la gură. M-a sunat la Bonn să mă întrebe dacă avea vreo posibilitate să te oprească, iar eu i-am spus să te mai țină încă vreo săptămână, până mă gândesc ce putem face. Nu de dragul lui, Herzchen, de dragul meu. Știi, nu sunt deloc un altruist.

— Asta spune și mama. Dar casa? Ai luat-o de acum o lună?

— Nu, și nici nu este a mea. Totuși, pentru că ai nevoie de o casă la Londra, dacă îți vei continua cariera, am să văd ce pot face să o cumpăr. Numai să-ți placă. Am să te las chiar să o redecorezi, dacă-mi promiți solemn că nu o vei inunda cu roz și portocaliu.

— Niciodată nu mi-am dat seama cât ești de închis. De ce nu mi-ai spus simplu că mă mai iubești încă? Și eu te doream!

— Nu. Era foarte evident, iar tu trebuia să vezi; trebuia să înțelegi singură.

— Cred că sunt oarbă, cronic. Să știi că nu am văzut singură, tot am avut un ajutor. Mama m-a forțat până la urmă să deschid bine ochii. Astă seară am primit de la ea o scrisoare, în care-mi cerea să nu mă întorc acasă.

— Mama ta este o persoană minunată.

— Știu că ai cunoscut-o, Rain, dar când?

— Am fost la ea acum aproape un an. Drogheda este magnifică, dar n-o ai în sânge, Herzchen. La vremea aceea, am vrut s-o conving pe mama ta de acest adevăr. Nu-ți dai seama cât sunt de bucuros că până la urmă a înțeles; deși nu cred că a fost foarte roz ce i-am spus eu atunci.

Ea îi mângâie gura cu vârful degetelor.

— Și eu, care m-am îndoit de dragostea ta, tot timpul m-am îndoit! Poate că și în viitor am să mă îndoiesc de ea.

— Oh, Herzchen, sper că nu! Vreau să-ți spun că pentru mine nu poate exista altcineva. Numai tu. Lumea întreagă o știe de ani de zile. Cuvintele de dragoste nu înseamnă nimic. Puteam să ți le fi urlat în urechi de o mie de ori pe zi și nu ți-aș fi afectat îndoielile niciun milimetru. Am ales să nu-ți vorbesc despre dragostea mea, Justine, am trăit-o. Cum te poți îndoi de sentimentele celui mai constant curtezan al tău? Oftă. Ei, măcar nu a venit de la mine. Poate că, până la urmă, ai să constăți că mama ta trebuie ascultată, are dreptate.

— Te rog n-o spune pe tonul ăsta, Rain! Bietul Rain, cred că ți-am uzat toate rezervele de răbdare, cred că răbdarea ta atârnă acum de un fir de păr. Nu fi supărat că a venit de la mama. *NU CONTEAZĂ!* Am îngenuncheat cu supunere la picioarele tale!

— Mulțumesc lui Dumnezeu că supunerea va dura numai în seara asta, spuse el mai vesel. Îți revii tu mâine.

Începea să o părăsească și pe ea încordarea; ce-a fost mai rău a trecut.

— Ce îmi place mie – nu; ce iubesc eu la tine – este că-mi investești foarte bine banii.

Rainer ridică din umeri:

— Atunci, așa să-ți imaginezi viitorul, Herzchen! Trăind în aceeași casă cu mine, ai să afli niște idei despre felul în care se investesc banii.

Îi sărută sprâncenele, obrazii, genele.

— Nu te-aș vrea nicicum altfel, decât așa cum ești, Justine. Nu vreau să schimb nici o cutișoară de pe față, nici o buclă, nici o celulă din creierul tău.

Ea îi prinse capul în mâini, își cufundă degetele în firele dese.

— Dac-ai ști cât de mult mi-am dorit să fac asta! N-am reușit să uit niciun moment!

Telegrama spunea:

*TOCMAI AM DEVENIT DOAMNA RAINER
MOERLING HARTHEIM STOP CEREMONIE
DISCRETĂ LA VATICAN STOP TOATĂ LUMEA
BINECUVÂNTEAZĂ PESTE TOT STOP ADICĂ
VREAU SĂ SPUN CĂ M-AM MĂRITAT
DEFINITIV SEMNUL EXCLAMĂRII O SĂ
VENIM ÎNTR-O LUNĂ DE MIERE PRELUNGITĂ
CÂT DE CURÂND DAR EUROPA VA FI CASA
NOASTRĂ STOP VĂ IUBESC PE TOȚI STOP ȘI
RAIN STOP JUSTINE.*

Meggie puse hârtia pe masă și privi pe fereastră trandafirii de toamnă superbi din grădină. Parfum de trandafiri, albine de trandafiri. Și zămoșițele și glicinele și eucaliptii de deasupra lumii și arborii de piper. Cât de frumoasă era grădina, cât era de plină de viață! Să vezi când ceva mic crește mare, se schimbă, apoi se ofilește; și alte lucruri mici apar și cresc, într-un ciclu continuu, fără de sfârșit...

A venit vremea ca Drogheda să se oprească. Da, a venit vremea! Să lăsăm ciclul să-și continue evoluția, să se reînnoiască cu oameni noi. Eu mi-am făcut totul singură, nu este nimeni vinovat, decât eu. Dar nu regret nici un singur moment din viață.

Pasărea, cu spinul înfipt în piept, urmează ciclul implacabil al legii nescrise; nici ea nu știe de ce impuls este condusă, dar începe călătoria pe care o va sfârși aruncându-se singură într-un spin și va muri cântând. Chiar în acest moment, spinul pătrunde, dar ea nu-și dă seama că el există și că va urma moartea; cântă, cântă, până când nu mai rămâne nicio picătură de viață în ea, până va murmura și ultima notă. Dar noi, noi cei care ne implantăm singuri spinii în piept, noi știm! Noi înțelegem! Și totuși o facem. Și totuși o facem!

SFÂRȘIT

Observații

[←1]

Stew (engl.) = mâncare din legume și carne fiartă înăbușite.

[←2]

Şobolani australieni

[←3]

Se face aluzie la un homosexual.

[←4]

Australiancă.

Table of Contents

Volumul 1

UNU 1915 – 1917 Meggie

I

II

DOI 1921 – 1928 Ralph

III

IV

V

VI

VII

TREI 1929 – 1932 Paddy

VIII

IX

PATRU 1933 – 1938 Luke

X

XI

XII

XIII

Volumul 2

CINCI 1938 – 1953 Fee

XIV

XV

XVI

ŞASE 1954 – 1965 Dane

XVII

XVIII

ŞAPTE 1965 – 1969 Justine

XIX

Table of Contents

Volumul 1	8
UNU 1915 – 1917 Meggie	9
I	10
II	30
DOI 1921 – 1928 Ralph	67
III	68
IV	96
V	118
VI	138
VII	169
TREI 1929 – 1932 Paddy	213
VIII	214
IX	243
PATRU 1933 – 1938 Luke	278
X	279
XI	310
XII	349
XIII	383
Volumul 2	423
CINCI 1938 – 1953 Fee	424
XIV	425
XV	441
XVI	478
ŞASE 1954 – 1965 Dane	524
XVII	525
XVIII	595
ŞAPTE 1965 – 1969 Justine	653
XIX	654